Türk Telekom
Değerli Hissettirir

2023 Entegre Faaliyet Raporu

Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Değer

İçindekiler

1 Rapor Hakkında

03
Rapor Hakkında

2 Türk Telekom Hakkında

06
Ortaklık ve Yönetim Yapımız
10
Tarihçe
12
Vizyon ve Degerlerimiz
13
Bir Bakışta Türk Telekom
14
Grup Şirketlerimiz

3 Yönetimden Mesajlar

17
Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı
19
CEO Mesajı

4 Kararlı Sürdürülebilirlik Stratejimiz

22
Sürdürülebilirlik Sürecimiz ve Aksiyon Alanlarımız
24
Odaklandığımız Alanlar ve Politikalar
25
Sürdürülebilirlik Faaliyetlerimiz
26
Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz
27
Öncelikli Konularımız
31
Sürdürülebilirlik Temelli Katkı ve Yatırımlarımız

5 Değer Yaratma Yolculuğumuz

41
Finansal Sermayemiz
51
Üretilmiş Sermayemiz
59
Fikri Sermayemiz
62
İnsan Sermayemiz
76
Sosyal Sermayemiz
90
Doğal Sermayemiz

6 Güçlü Kurumsal Yönetim

108
Kurumsal Yapımız
115
Etkin Risk ve Kriz Yönetimi
119
İş Etiği ve Rekabetçi Davranış

7 Ekler

124
Üyelikler
125
Performans Göstergeleri
131
GRI İçerik İndeksi
136
SKA İçerik İndeksi
137
TCFD İndeksi
138
WEF Paydaş Kapitalizmi İndeksi
139
UNGC İlerleme Tablosu
140
WEP's İlerleme Tablosu
145
Bağımsız Denetim Raporu
146
Finansal Tablolar

Rapor Hakkında

180 yılı aşan köklü bir geçmişe sahip olan Türk Telekom, Türkiye'nin ilk entegre telekomünikasyon operatörüdür. Köklü geçmişinden aldığı güçle bu ülkenin yarınları için çalışan Türk Telekom ülkenin dijital dönüşümüne liderlik eden Telekom operatörü olarak Türkiye'yi geleceğe taşımayı asli görevi olarak görüyor. Türk Telekom Grubu olarak 2022 yılında ikinci sürdürülebilirlik raporumuzun yayınlanmasının ardından, 2023 raporlama yılımızda yeni bir adım attık ve Grubumuzun Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel (ÇSY) performansına ek olarak değer yaratma bakış açımızı da yansıttığımız entegre raporlama modeline geçerek bu yıl ilk entegre raporumuzu paydaşlarımıza sunuyoruz.

Raporumuzu, 1 Ocak – 31 Aralık 2023 finansal raporlama dönemini esas alarak, 2021 GRI (Global Reporting Initiative) Temel Standartları'na uygun olarak hazırladık. Bu rapor, faaliyetlerimize ilişkin bilgilerin ve sürdürülebilirlik verilerimizin yanı sıra, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC) ilerlemelerimizi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG)'na olan katkılarımızı ve sürdürülebilirlik endekslerinin beklentilerine yönelik açıklamalarımızı kapsıyor. 2023 yılı entegre raporumuzu oluştururken

konsolide mali tablolarının denetimi Ernst & Young tarafından gerçekleştirilmiştir. Bağımsız denetim raporu, öngörülen yasal süreler içinde Kamuyu Aydınlatma Platformunda (KAP) ve Şirketimizin internet sitesinde yayınlanmaktadır. Bağımsız denetim firmasının seçimi her yıl Yönetim Kurulu kararı ve Genel Kurul onayıyla gerçekleşmektedir.

Sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen faaliyetlerimizi içeren raporumuza, Faaliyet Raporları| Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri linki üzerinden ulaşabilirsiniz. Önceliklendirme analizi ve paydaş katılımı çalışmalarımızda, GRI'ın ayrıca, TCFD* ve Refinitiv kılavuzlarını da takip ettik. Türk Telekom Grubu Entegre Raporlaması yıllık olarak yapılmaktadır.

Açıklanan finansal sonuçlarımız ve yıllık faaliyet raporumuz bağımsız denetime tabidir. Şirketimiz ile Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. (Ernst & Young) arasında, 2023 yılı için imzalanan bağımsız denetim sözleşmesi kapsamında şirketimizin geniş kapsamlı bir katılımla belirliyoruz.

öncelik, paydaş dahiliyeti, sürdürülebilirlik kapsamı ve bütünlük prensiplerini dikkate aldık. Ulusal ve uluslararası kapsamda iç ve dış paydaşlarımızın görüşlerini önceliklendirme analizine ve rapora yansıttık. Sürdürülebilirlik yaklaşımımızı, odak konularımızı, hedeflerimizi ve sürdürülebilirlik performansımıza yönelik çalışmalarımızı, daima şirketimizin üst düzey icra gruplarının dahil olduğu

Raporumuzda yer alan bilgiler; şirket içi raporlama sistemlerinden (finansal, yasal, insan kaynakları vb.), ilgili bölümlerde oluşan veri tabanlarından (çalışan, müşteri ve diğer paydaşlar) ve proje temelli çıktılardan elde edilmektedir. Türk Telekom, TTNET ve TT Mobil emisyon değerlerini hesapladığımız bir önceki raporlama dönemine kıyasla, 2023 yılında tüm Grup şirketlerimizi dahil ederek karbon envanterimizin kapsamını genişlettik ve 2020 yılını baz alarak geriye dönük son dört yıllık Kapsam 1, 2 ve 3 emisyonlarımızı hesapladık.

Sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen faaliyetlerimizi içeren Entegre Raporumuza, Yatırımcı İlişkileri Websitesi üzerinden ulaşabilirsiniz.

Türk Telekom'un paydaşları olarak Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik konularında görüş, öneri ve yorumlarınızı Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörlüğü iletişim kanallarına iletebilirsiniz.

surdurulebilirlik@turktelekom.com.tr veya **investorrelations@turktelekom.com.tr** e-mail adresinden lütfen bizimle irtibata geçiniz.

Şirket Genel Merkezi: Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlıkevler, Ankara

**12 Ekim 2023 tarihi itibariyle TCFD'nin görevini tamamladığı ve şirketlerin iklimle ilgili açıklamalarındaki ilerlemenin izlenmesi görevinin IFRS Vakfı tarafından yürütüleceği duyurulmuştur. Devam eden süreçte, Türk Telekom olarak TCFD çerçevesini takip ederek yürüttüğümüz risk ve fırsatların belirlenmesi süreçlerimizi yeni güncellemelere uyumlu olacak şekilde yönlendireceğiz.*

2

Türk Telekom Hakkında

Türk Telekom Hakkında

Teknolojik altyapımız, geniş hizmet ağımız ve ara vermeden yaptığımız yatırımlarımızla ülkemizin kalkınmasında ve sektörün gelişiminde önemli bir rol oynuyoruz. Türkiye'nin önde gelen telekomünikasyon şirketi olarak, ülkenin dijital dönüşümüne liderlik etmek ve Türkiye'yi geleceğe taşımak en asli görevimizdir. Amacımız, bir teknoloji şirketi olmanın ötesine geçerek, dokunduğumuz herkesi **"Değerli Hissettirmek"tir.**

Türkiye'nin ilk entegre telekomünikasyon operatörü olarak, 180 yılı aşkın süredir edindiğimiz tecrübe ve bilgi birikimiyle faaliyet gösteriyoruz. **Türkiye'nin 81 ilinde entegre Telekom operatörü olarak hizmet sunuyoruz. 437 bin kilometrelik fiber altyapımız, 26 bin mobil baz istasyonu lokasyonumuz ve %52'yi aşan fibere bağlı LTE baz istasyonumuzla** müşterilerimize yüksek kalitede sabit ses, genişbant uydu ve IPTV hizmeti sağlıyoruz. Mobil segmentte ise **%99,6 LTE nüfus kapsama oranıyla** ülke çapında mobil ses ve data hizmeti veriyoruz.

Şirketimizin sabit ve mobil ana iş kollarının yanı sıra, her biri kendi alanlarında önemli pozisyonlara sahip grup şirketlerimizle bireysel ve kurumsal müşterilerimize değer katıyor ve telekomünikasyon sektöründeki sağlam konumumuzu her geçen gün daha da güçlendiriyoruz. Öne çıkan grup şirketlerimiz arasında **Argela, İnnova, SEBİT, AssisTT, TT International, TT Ventures, TT Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri ve TTG Finansal Teknolojileri** bulunuyor.

Sabit ve mobil ana iş kollarımızın yanı sıra, her biri kendi sektörlerinde önemli pozisyonlara sahip grup şirketlerimizle bireysel ve kurumsal müşterilerimize değer katıyor ve telekomünikasyon sektöründeki güçlü konumumuzu koruyoruz. Öne çıkan grup şirketlerimiz arasında Argela, İnnova, SEBİT, AssisTT, TT International, TT Ventures, TT Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri ve TTG Finansal Teknolojileri bulunuyor.

ARGELA · Türk Telekom International · TTÖdeme · İNNOVA · SEBİT · Türk Telekom Finansal · ASSISTT · Türk Telekom Ventures

Türk Telekom
Değerli Hissettirir

Türk Telekom ailesi olarak yakınsama teknolojileri, BT çözümleri, eğitim teknolojileri, müşteri deneyimi hizmetleri, toptan veri ve kapasite hizmetleri, proje geliştirme ve kurumsal risk sermayesi, ödeme ve elektronik para hizmetleri ve finans teknolojileri alanlarında güçlü bir varlık gösteriyoruz.

Sunduğumuz ürün ve hizmetlerle sadece Türkiye'deki kişi ve kurumlar için değil, aynı zamanda ülkeye gelen turistler için de önemli bir kaynak oluşturuyoruz. Yerli ve yabancı birçok müşteri ve tedarikçiyle birlikte çalışarak, telekomünikasyon sektöründe süreklilik ve kalite sağlamak için önemli yatırımlar yapıyoruz. **Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık** vizyonumuz ile 53 milyona yakın aboneye hizmet veriyoruz. 2023'te konsolide gelirlerimizi yıllık bazda %9,6'lık artışla 100,2 milyar TL'ye yükseltirken, toplam 25,8 milyar TL yatırım gerçekleştirdik. Ülkemizin dijital dönüşümüne öncülük etme misyonumuzla 37.265 çalışanımızla var gücümüzle çalışıyoruz.

2015 yılında Türk Telekomünikasyon A.Ş., TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. ve TTNET A.Ş. tüzel kişiliklerini muhafaza ederek ve tabi oldukları mevzuat ve regülasyonlara uyarak, müşteri odaklı ve entegre bir yapıya geçtik. Ocak 2016 itibarıyla mobil, internet, telefon ve TV ürün ve hizmetlerimizi "Türk Telekom" markası altında bir araya getirdik. Bu dönüşümle birlikte, bireysel ve kurumsal hizmetler alanında geniş hizmet ağımız ve zengin ürün çeşitliliğimizle müşterilerimizin ihtiyaçlarına en iyi şekilde yanıt veriyoruz. Hızla değişen iletişim ve teknoloji ihtiyaçların en etkili ve doğru şekilde karşılayabilmek için yatırımlarımıza hız kesmeden devam ediyor kendimizi her geçen gün geliştiriyor ve yeniliyoruz.

Ortaklık ve Yönetim Yapımız

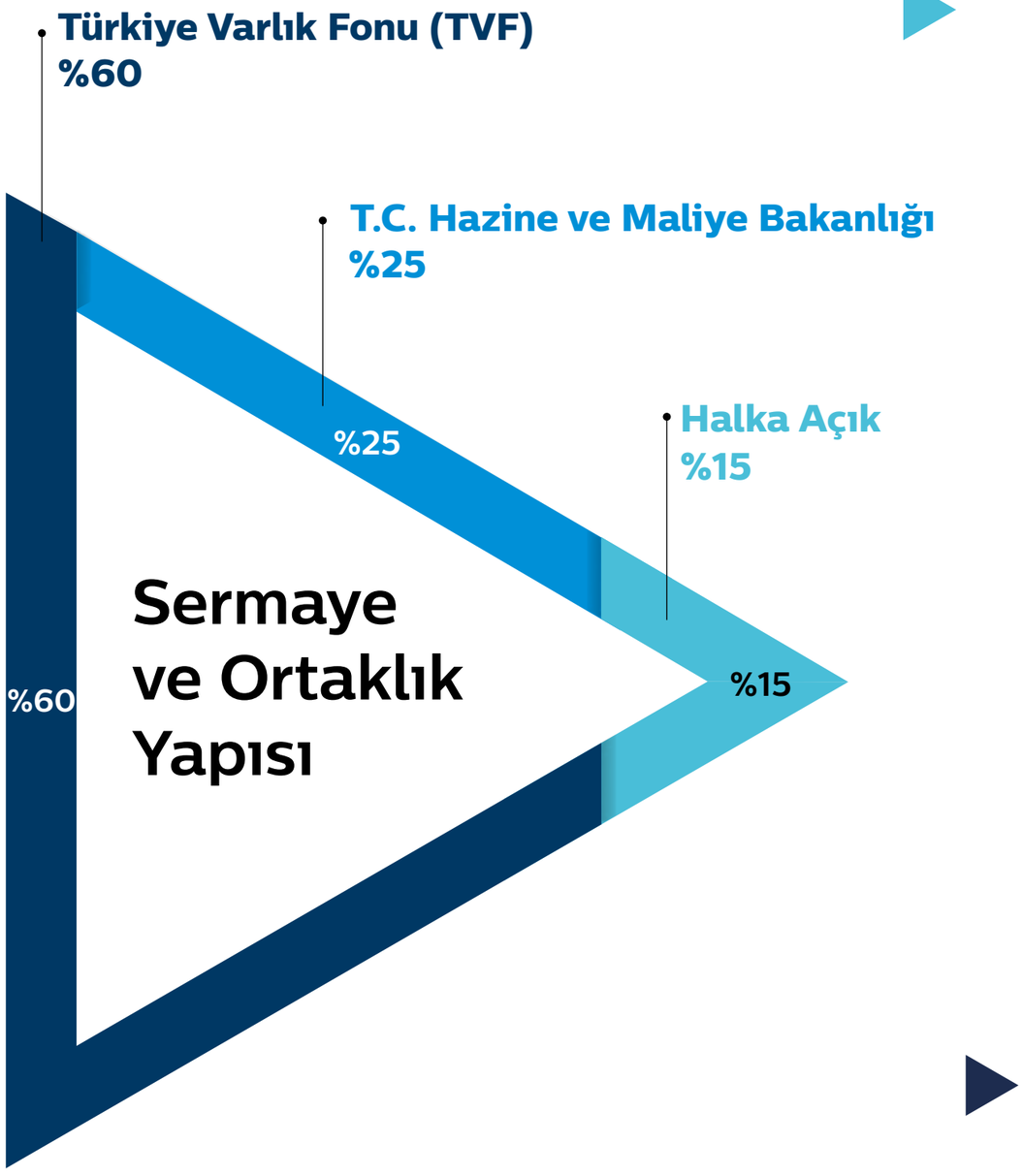
Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Güçlü sermaye ve hissedar yapımız ile Türkiye'nin önde gelen şirketleri arasında yer alıyoruz.

Türkiye Varlık Fonu (TVF) %61,68 pay sahipliği ile Türk Telekom'un en büyük hissedarı konumundadır. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın %25'lik payı bulunurken, Şirketin %15 oranındaki hissesi (%1,68 TVF payı) Borsa İstanbul'da halka açıktır.

- TVF'nin halka kapalı A ve B Grubu pay oranları sırasıyla %55 ve %5, halka açık D Grubu pay oranı ise %1,68'dir.
- T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın %25'lik pay oranı halka kapalı B Grubu hisselerden oluşmaktadır. Ayrıca 0,01 TL nominal bedelli bir adet C Grubu Altın Hisse'ye sahiptir.
- D Grubu halka açık payların sermayeye oranı %15'tir.

Not: *Ana ortaklık yapısında gösterilenler dışında sermayedeki payı %5'i geçen gerçek veya tüzel kişi hissedar bulunmamaktadır.*

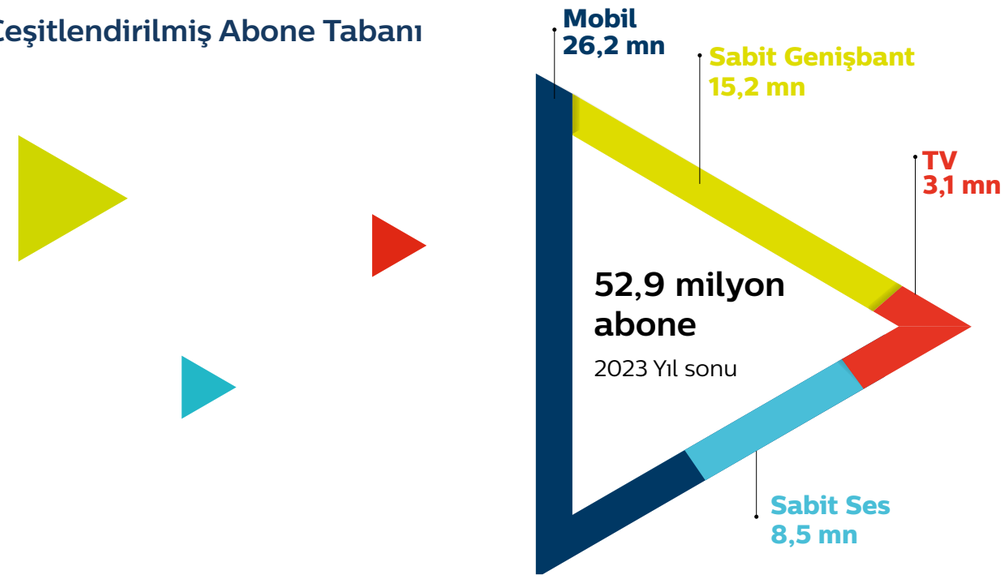
Türkiye'nin Çoklu Oyuncusu

Türk Telekom Grubu Türkiye'yi yeni teknolojilerle buluşturma ve ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırma vizyonuyla; güçlü altyapısı, yaygın bayi ve ofis ağı ve 37.265 çalışanıyla 53 milyona yakın bireysel ve kurumsal aboneye telekomünikasyon hizmetleri ve teknoloji çözümleri sunuyor.

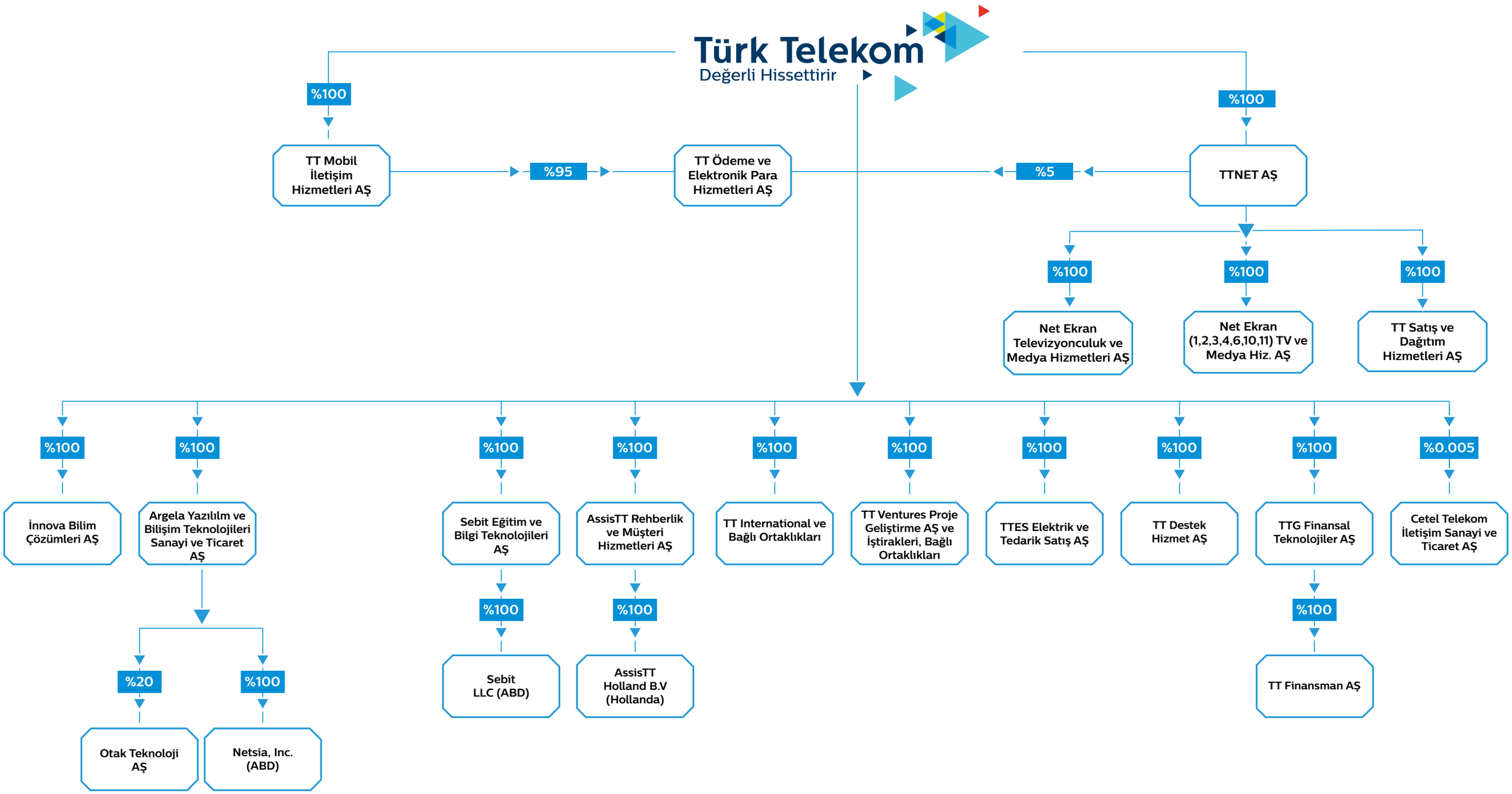
Türk Telekomünikasyon A.Ş., PSTN ve toptan genişbant hizmetlerini sunmakta olup, mobil operatör TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş., perakende internet hizmeti, IPTV, Uydu TV, Web TV, Mobil TV, Smart TV hizmetleri sağlayıcısı TTNET A.Ş., yakınsama teknolojileri şirketi Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri A.Ş., BT çözüm sağlayıcısı İnnova Bilişim Çözümleri A.Ş., çevrim içi eğitim yazılımları şirketi SEBİT Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş., uçtan uca müşteri deneyimi şirketi AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., proje geliştirme ve kurumsal risk sermayesi şirketi TT Ventures Proje Geliştirme A.Ş., elektrik tedarik ve satış şirketi TTES Elektrik Tedarik Satış A.Ş., tesis bünyesinde kombine destek hizmetleri sağlayıcısı TT Destek Hizmetleri A.Ş., TT International Holding BV ve toptan veri ve kapasite servis sağlayıcısı TT International Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve finans teknoloji şirketi TTG Finansal Teknolojileri A.Ş.'nin doğrudan; Tüketici Finansman Şirketi TT Finansman A.Ş'nin, yazılım programlarının perakende ve toptan ticareti şirketi TT Ventures Inc.'in, diğer TT International Holding BV iştiraklerinin, televizyon yayıncılığı ile isteğe bağlı yayıncılık (VOD) hizmetleri sağlayıcısı Net Ekran şirketlerinin, cihaz satış şirketi TT Satış ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.'nin, ödeme ve elektronik para hizmetleri şirketi TT Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.'nin ve web portalı ve bilgisayar programlama şirketi APPYAP Teknoloji ve Bilişim A.Ş.'nin, dolaylı olarak %100'üne sahiptir.

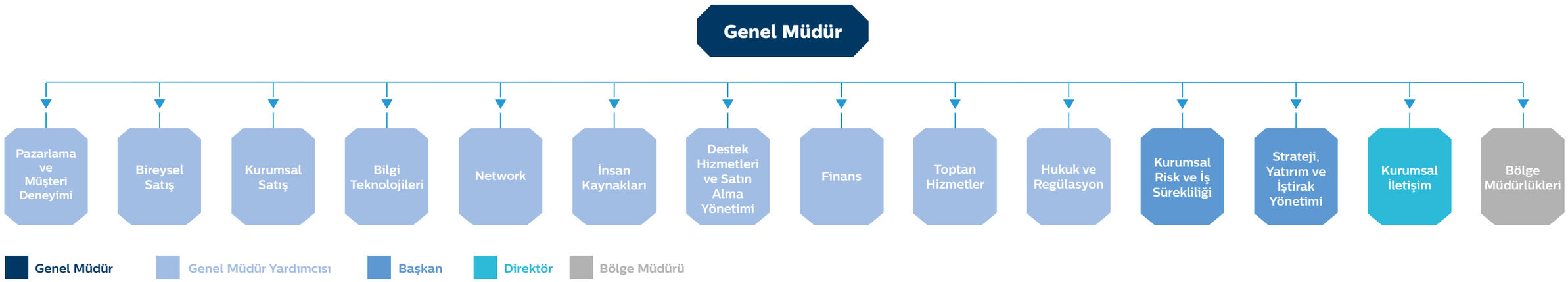
Çeşitlendirilmiş Abone Tabanı

İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Finansal Yatırımlar

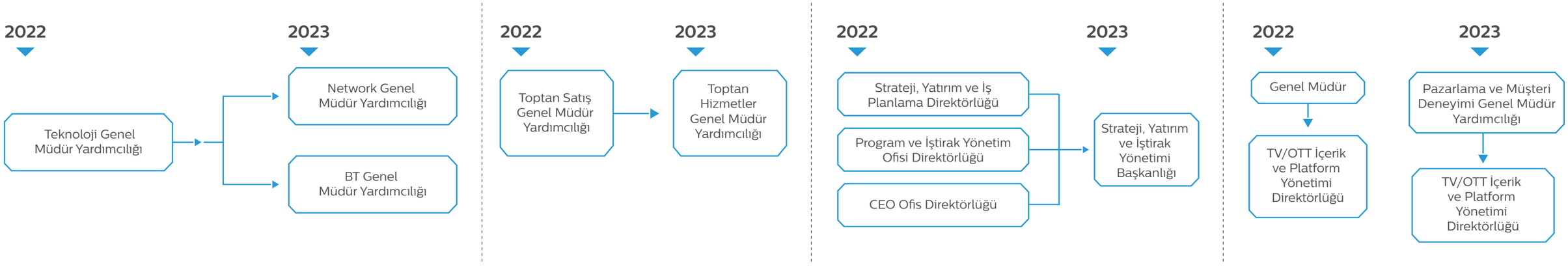
Organizasyon Yapısı

Organizasyonel Değişiklikler

Şirketimizin stratejik hedefleri doğrultusunda, rekabet gücümüzü ve çevikliğimizi artıracak, sürdürülebilir büyüme ve karlılık odağımızı güçlendirecek bir yapı oluşturmak amacıyla Türk Telekom organizasyon yapısında 2023 yılında şu değişiklikler yapılmıştır;

- Teknoloji Genel Müdür Yardımcılığı; Network Genel Müdür Yardımcılığı ve BT Genel Müdür Yardımcılığı olarak yapılandırılmıştır.
- Toptan Satış Genel Müdür Yardımcılığı'nın ismi; Toptan Hizmetler Genel Müdür Yardımcılığı olarak değiştirilmiştir.
- Önceki yapıda direktörlük olarak yönetilen; Strateji, Yatırım ve İş Planlama Direktörlüğü, Program ve İştirak Yönetim Ofisi Direktörlüğü ve CEO Ofis Direktörlüğü birleştirilerek 'Strateji, Yatırım ve İştirak Yönetimi Başkanlığı' olarak konumlandırılmıştır.
- Önceki yapıda Genel Müdür'e bağlı olarak yönetilmekte olan TV/OTT İçerik ve Platform Yönetimi Direktörlüğü, pazarlama ve deneyim fonksiyonları ile birlikte bütünsel yönetilmesi amacıyla, Pazarlama ve Müşteri Deneyimi Genel Müdür Yardımcılığı'na bağlı olarak konumlandırılmıştır.

Tarihçe

180 Yılı Aşan Köklü Geçmişin Kilometre Taşları

1840
- Posta ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla daha sonraki yıllarda telekomünikasyon hizmetlerini de sunan Posta Nezareti kuruldu.

1909
- Telefon hizmetlerinin de eklenmesi ile kurum, PTT Nezareti'ne dönüştürüldü.

1994
- Türk Telekomünikasyon A.Ş. 30 Haziran 1994'te kuruldu.

1995
- PTT'deki telekomünikasyon ve posta hizmetleri birbirinden ayrılarak PTT'nin telekomünikasyon hizmetleriyle ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri; hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ait olan Türk Telekom'a transfer oldu.

2004
- Türk Telekom'un GSM Operatörü Aycell ile İş-TİM'in birleşmesi sonucu TT&TİM İletişim Hizmetleri A.Ş. kuruldu.
- TT&TİM İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin ticari unvanı Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. (Avea) olarak değiştirildi.

2005
- Türk Telekom'un özelleştirilme çalışmaları tamamlanarak %55 hissesi Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'ye devredildi.

2006
- Türk Telekom iştiraki TTNET kuruldu ve internet servis sağlayıcı lisansı alarak faaliyetlerine başladı.

2008
- Türk Telekom hisselerinin %15'lik payı halka arz edilerek İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmeye başladı. İşlem, o dönem Türkiye'de son 4 yılda gerçekleşen en başarılı halka arz olarak kayıtlara geçti.

2009
- Türk Telekom'un iştiraki Avea (yeni adıyla TT Mobil), başarılı bir şekilde 3G hizmetleri vermeye başladı.

2010
- Türk Telekom, Orta ve Doğu Avrupa bölgesinin önde gelen toptan kapasite sağlayıcısı Invitel International'ı (yeni adıyla Türk Telekom International) bünyesine kattı.

2011
- Türk Telekom, CDP'ye (Carbon Disclosure Project/Karbon Saydamlık Projesi) karbon salımını raporlayan Türkiye'nin ilk telekomünikasyon şirketi oldu.

2014
- Türk Telekom'un yurt dışında 5 ve 10 yıl vadeli ve toplam 1 milyar ABD Doları tutarında tahvil ihracına uluslararası yatırımcılardan sekiz kat talep geldi. Bu işlem o güne kadar Türkiye'den ihraç edilen en büyük ve eş zamanlı olarak iki farklı vadede gerçekleştirilen ilk kurumsal tahvil ihracı oldu.

İçerik bir sonraki sayfada devam ediyor

Tarihçe

180 Yılı Aşan Köklü Geçmişin Kilometre Taşları

2015

- Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. hisselerinin Türk Telekom'a devir işlemlerinin tamamlanması ile Türk Telekom, Avea hisselerinin tamamına sahip oldu.
- Türk Telekom International, 17 ülkeyi birbirine bağlayacak SEA-ME-WE-5 deniz altı kablo konsorsiyumuna tam üye oldu.

2016

- Avea (TT Mobil), Türk Telekom ve TTNET markaları "Türk Telekom" olarak tek marka altında birleştirildi.
- Türk Telekom'un iştiraki TT Mobil, başarılı bir şekilde LTE hizmetleri vermeye başladı.
- Türk Telekom, yeni gençlik markası Selfy'yi gençlerle buluşturdu.

2017

- TT Ödeme Hizmetleri A.Ş. BDDK'dan ödeme hizmetleri faaliyet izni aldı.
- Hazine'ye ait olan %6,68 oranındaki Türk Telekom payı TVF'ye aktarıldı.
- Türk Telekom, Ödemeli TV pazarında 2. sıraya yükseldi.
- Türk Telekom, başta 5G ve ötesi teknolojileri tasarlayan ONF platformu yönetimine giren ilk Türk şirketi oldu.
- Netsia, "RAN Dilimleme" teknolojisinin test platformunu Orange, Verizon ve Telefonica'da başarıyla kurdu.

2018

- Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi, Türk Telekom'un Ankara'daki genel müdürlüğünde hizmete açıldı.
- Türk Telekom, erken aşamadaki ve ölçeklenebilir şirketlere yatırım yapma odağı ile Türk telekomünikasyon sektörünün ilk kurumsal girişim sermayesi şirketi TT Ventures'ı kurdu.
- Türk Telekom'un %55 hissesi OTAŞ'tan LYY Telekomünikasyon A.Ş.'ye (LYY) devredildi.

2019

- Türk Telekom, 39 ülkeden 264 yatırımcının 5 kat talep gösterdiği, 6 yıl vadeli 500 milyon ABD doları tutarındaki tahvil ihracını başarıyla gerçekleştirdi.
- Türk Telekom, Huawei ile birlikte gerçekleştirdiği 5G hız denemesinde saniyede 2.9Gbps üzeri hıza ulaşarak dünya 5G hız rekorunu kırdı.

2020

- Türk Telekom Grubunun hizmet verdiği abone sayısı 50 milyonu aştı.
- Türkiye'nin ilk gerçek 5G canlı maç yayını Türk Telekom tarafından gerçekleştirildi.
- Türk Telekom dünyanın en büyük kurumsal sürdürülebilirlik inisiyatifi olan Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne katılımcı üye oldu.
- Netsia'nın 5G alanında patentli RIC ürünü için dünyanın sayılı network ekipmanları üreticilerinden Juniper Networks ile lisans ve iş birliği anlaşması imzalandı.

2021

- Türk Telekom, açık kaynak SEBA teknolojisini dünyada ilk kez canlı sahada internet, IPTV ve ses servisleri ile deneyimleyen operatör oldu.
- Türk Telekom, 2021 yılı içerisinde hissedarlarına 1,9 milyar TL temettü ödedi.

2022

- Türk Telekom'un %55 hissesinin LYY Telekomünikasyon A.Ş.'den (LYY) Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) devredilmesiyle TVF'nin sahiplik oranı %61,68'e yükseldi.
- Türk Telekom, 2022 yılı içerisinde hissedarlarına 5 milyar TL temettü ödedi.
- TT Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kuruldu.
- Tüketici Finansmanı şirketi TT Finansman A.Ş. kuruldu.
- TT Ventures Proje Geliştirme A.Ş. EPDK'dan Şarj Ağı İşletmecisi lisansı aldı.

2023

- Türk Telekom, BTK'ya sabit imtiyaz sözleşmesinin uzatılması için başvuruda bulundu.
- Türk Telekom Ventures, Elektrikli Araç Şarj İşletmeciliği pazarına 'Şarj Ağı İşletmecisi" olarak adım attı.
- Türk Telekom, yenilenebilir enerji üretimini artırma stratejisiyle Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'den (TEİAŞ), 405,8 MWe'lik kapasite kurulum izni aldı.
- TT Mobil müşterilerine faturaya yansıtmalı kurgu içinde finansman sağlanması projesi canlıya alındı.
- Atatürk Kültür Merkezi (AKM) Türk Telekom Ventures Girişimcilik Merkezi açıldı.

Vizyon ve Değerlerimiz

Önceliğimiz “Değerli Hissettirmek”

Türk Telekom, 180 yılı aşan köklü geçmişinden aldığı güçle bu ülkenin yarınları için çalışıyor. Ülkenin dijital dönüşümüne liderlik eden telekom operatörü olarak Türkiye’yi geleceğe taşımak Türk Telekom’un en asli görevidir. Önceliği bir teknoloji şirketi olmanın ötesine geçerek varlık gösterdiği her alanda, dokunduğu herkesi “Değerli Hissettirmek”tir. Türk Telekom bu vizyonu pusulası olarak kabul ettiği 17 değer ile gerçekleştirmeyi hedefliyor.

1. İnsan odaklıdır

Bu anlayışla ülkesinin dört bir köşesine en iyi hizmeti sunma düsturuyla gece-gündüz demeden çalışır.

2. Cesurdur

İleriye koşmak için hiçbir engel tanımaz ve yapılamaz deneni yapmayı kendine ilke edinir.

3. Dürüsttür

Her sözünün, tutumunun ve davranışının arkasındadır.

4. Samimidir

Tüm ilişkilerinde sevecen ve içten bir yaklaşım sergiler.

5. Yalındır

İş ve ilişki süreçlerinde anlaşılır olmayı benimser.

6. Liderdir

Sektörünün lokomotifi olmanın öncü vasıflarını gururla taşır ve buna uygun hareket eder.

7. Yenilikçidir

Teknolojinin getirdiği yeniliklerin takipçisi ve uygulayıcısı olarak Türkiye’yi geleceğe taşıma misyonuyla çalışır.

8. Çeviktir

Tüm iş süreçlerindeki başarısının ardında, esnek hareket edebilme ve hızlı aksiyon alabilme kabiliyeti vardır.

9. Genç ruhludur

Çağa ve günümüz koşullarına ayak uydurur.

10. Heyecanlıdır

Türkiye’nin teknoloji tarihine mal olan başarılardan, ilklerden heyecan duyar.

11. Teknoloji alanında toplumsal bir meselesi vardır

“Herkes için Erişilebilir İletişim” ilkesiyle hareket eder.

12. Sosyal sorumluluk anlayışına sahiptir

Toplumdan aldığını topluma verme duyarlılığı ile ülke insanının sorunlarını kendisine dert edinir.

13. Geçmişiyle barışıktır

Türkiye’nin tarihine tanıklık eden bir kurumsal hafıza ve maneviyatı temsil eder.

14. Yerli ve millidir

Türkiye’nin hedefleri doğrultusunda, en ileri teknolojileri yerli ve milli kaynaklarla geliştirme şuuru ve duygusuna sahiptir.

15. Değerlerine önem verir

İçinde yaşadığı toplumun öncelikleri ve hassasiyetlerini her zaman dikkate alır.

16. Üretkendir

Çalışarak ve destekleyerek ürettikleriyle fark yaratır.

17. Paylaşımcıdır

Sahip olduğu ve ürettiği değerleri toplumun bütünüyle paylaşmaya gönüllüdür.

Türk Telekom hem kurum içinde hem kurum dışında iş yapış yaklaşımından iletişim ve ilişki yönetimi süreçlerine; yaptığı her işte, söylediği her sözde bu değerleri ilke edinmektedir. Tüm bu 17 değerden aldığı güçle:

“Türk Telekom Değerli Hissettirir.”

Bir Bakışta Türk Telekom

100,2 milyar TL
Satış Gelirleri

25,8 milyar TL
Yatırım Harcaması

52,9
milyon Abone

%99,6
LTE Nüfus
Kapsama Oranı

33,5 milyar TL
FAVÖK

37.265
Grup Çalışan Sayısı

%42
Kadın Çalışan Oranı
İştiraklerde %60

81 İlde
437 bin km
Fiber Altyapı

%52
Fiberle Bağlı
LTE Baz İstasyonu

25 saat
Çalışan Başına
Ortalama Eğitim Saati*

32,2 milyon
Fiber Hane Kapsaması

2023 yılında
47 GWh
Enerji Tasarrufu**

Ödemeli TV Pazarında
2. Oyuncu

** Sanal sınıf, Sınıf içi ve E-eğitimleri kapsamaktadır.*
*** Yalnızca enerji verimliliği projeleri ile*

Türk Telekom
Değerli Hissettirir

Grup Şirketlerimiz

ARGELA

5G ve ötesi gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri Ar-Ge şirketi ve çözüm sağlayıcı

- Netsia BB Suite: Sabit şebekeler için genişbant erişim teknolojisi
- vRAN (RIC): Çok sayıda uluslararası patent ile LTE ve 5G için SDN Bazlı Radyo Erişim Ağı teknolojisi
- NCA Suite: Telekom Şebekeleri Performans İzleme & Müşteri Deneyimi Yönetimi (NPM/CEM) çözümleri
- ULAK: Türkiye'nin ilk ve tek 4.5G (LTE-A) baz istasyonu geliştirme projesi
- DEFINE: OTAK Teknoloji çatısı altında Türkiye'nin ilk yerli DPI cihazı geliştirme projesi
- UTM: Drone/İHA Takip ve Trafik Yönetim Sistemi
- 5G ve Ötesi Şebekeler Bulut Altyapı için Uçtan Uca Orkestrasyon Sistemi
- BBF üyesi, iştiraki Netsia ile ONF ve ONAP üyesi
- Global üreticilerle Ar-Ge ve çözüm sağlamada iş birliği

innova

Türkiye'nin lider bilişim şirketi ve sistem entegratörü

- Fintek Ürün ve Çözümleri
- IoT (Nesnelerin İnterneti) Platformu ve Çözümleri
- Digital Signage Ürün ve Hizmetleri
- Bulut Teknolojileri
- RPA (Robotik Süreç Otomasyonu)
- Ağ Yönetimi ve İzleme Çözümleri
- e-Dönüşüm Çözümleri
- Sağlık Teknolojisi Çözümleri
- Akıllı Şehir ve Akıllı Mağaza Çözümleri
- Sistem Entegrasyon Çözümleri
- SAP, İş Zekası, CRM, Proje Yönetimi Hizmetleri
- Yönetilebilir Hizmetler ve Danışmanlık Hizmetleri

Türk Telekom International

Toptan data, ses, SMS ve mobil dolaşım hizmetlerinde Grubun dünyaya açılan uluslararası kolu

- Orta ve Doğu Avrupa, Türkiye ve Orta Doğu'yu kapsayan 48,5 bin kilometre fiber ağ
- 24 ülkede 135'den fazla varlık noktası (PoP)
- 200'den fazla iş ortağı ile yıllık milyarlarca dakika transit ses trafiği, 800'e yakın mobil dolaşım anlaşması, 400'ün üzerinde LTE mobil dolaşım anlaşması
- AMEERS ve AMEER2: Batı Avrupa'yı Orta Doğu'ya bağlayan kablo sistemleri
- SEA-ME-WE-5: Avrupa'yı Afrika, Orta Doğu ve Asya'ya bağlayan denizaltı kablo sistemi
- KAFOS: Karadeniz'den Avrupa'ya uzanan denizaltı kablo sistemi
- MEDTÜRK: Orta Doğu, Türkiye ve Avrupa'yı bağlayan denizaltı kablo sistemi

assisTT

Uçtan uca çok kanallı ve inovatif çözümlerle büyümeyi destekleyen müşteri deneyimi şirketi

- Yetkin insan kaynağı, 16 yıllık deneyimi ve güçlü altyapısı ile telekomünikasyondan medyaya, sağlıktan finansa, lojistikten e-ticarete farklı sektörlerdeki müşterilere 7 gün 24 saat uçtan uca müşteri deneyimi hizmeti
- 21 müşteri deneyim merkezi
- Hollanda'da kurduğu AssisTT International ile hizmet ihracı
- İletişim merkezi çözümleri
- Dijital servisler ve teknoloji çözümleri
- Müşteri deneyimi ve kalite çözümleri
- Dış kaynak yönetimi çözümleri
- Dünyanın en önemli veri güvenliği standartları olan PCI DSS'e uyumluluk

SEBİT

Türkiye'nin lider ve köklü eğitim teknolojileri şirketi

- Yapay zeka destekli ilkokul, ortaokul ve lise seviyesi için dijital ve basılı eğitim çözümleri
- Özel okullar için kurumsal eğitim çözümü SebitVCloud
- Üniversiteye hazırlık ürünü Raunt
- LGS hazırlığı için Vitamin LGS
- Ortaokul seviyesi için Vitamin Kitapları
- İlkokul seviyesi için Vitamin İlkokul
- 5–12. sınıf öğrencileri ve yetişkinler için hızlı okuma ürünü Hızlıgo
- Türkiye ve Kuzey Kıbrıs E-eğitim dönüşüm projelerinde içerik ve platform sağlayıcısı

TTÖdeme

Ödeme hizmetleri ve elektronik para şirketi

- Yenilikçi ve güvenilir ödeme çözümleriyle hem müşterilere hem de sektöre değer katan ürün ve hizmetler
- Ödeme ve elektronik para hizmetleri için TCMB lisansı
- Mobil ödemede sürekli genişleyen iş yeri ağı ile güçlü pozisyon
- 2023'te mobil ödeme işlem hacminin %91 artması
- 2023'te mobil ödeme işlem adedinin %20 artması
- 2023'te mobil ödeme abone sayısının %24 artması
- Pokus ile yenilikçi fintek çözümleri
- Diğer ödeme hizmetlerinde ve ürünlerinde (Kurum Fatura Ödeme, Fatura Analitiği, Sanal Pos, Android Pos, vb.) büyüme

Türk Telekom Ventures

Kurumsal risk sermayesi şirketi

- Yapay zeka, dijital çözümler, sağlık, eğitim, siber güvenlik ve finansal teknolojiler gibi alanlarda erken aşamadaki ölçeklenme potansiyeli yüksek girişimlerin büyümesine katkıda bulunabileceğimiz yatırımlara odaklanma

- Sağlık: Virasoft, DoctorTurkey, Kidolog ve Visutate
- Eğitim: MentalUP
- Enerji: Eltemtek
- Sosyal Medya: APPYAP
- Dijital Pazarlama: Earnado, Cloud4Feed
- Yapay Zeka: Syntonym, B2Metric, Optiyol, QuantWiFi, MythAI, Arcanor, Cameralyze

Türk Telekom Finansal

BDDK lisanslı finansman şirketi

- Bütünsel hizmet odağıyla Türk Telekom Grubu abonelerine finansman desteği sağlayarak hizmetlerini çeşitlendirmek amacıyla Ekim 2022'de kuruldu ve Ocak 2023'te BDDK'dan faaliyet lisansı aldı.
- Pazarda cihaz finansmanını ilk etapta Türk Telekom Grubu'nun yaygın bayi ağı, ardından dijital kanallar ve e-ticaret entegrasyonları aracılığıyla tüketici abonelerine sunma hedefi
- TT Mobil müşterilerine faturaya yansıtmalı kurgu içinde finansman sağlanması projesi canlıya alındı.
- TTNET kullanıcılarına, KOBİ ve ticari-kurumsal abone segmentine finansal çözümler sunumu planlanıyor.

3 Yönetimden Mesajlar

Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,

2023 yılına, hepimizi derinden üzen ve ülkemiz tarihinin en büyük afetlerinden biri olan deprem felaketi ile başladık. 6 Şubat'ta yaşadığımız büyük depremler sonrasında ülkece kenetlenerek büyük bir seferberlik ruhu ortaya koyduk. Türk Telekom olarak ilk andan itibaren aldığımız aksiyonlar ve çalışanlarımızın insanüstü gayretleri sonucunda iletişim altyapısı kapasitesini kısa süre içinde afet öncesi seviyesinin üzerine çıkardık. Halen bölgeye yatırımlarımız aralıksız devam ediyor. Depremden etkilenen illerdeki konteyner ve çadır kentlerin iletişim altyapısını sağlıyor, kurulması planlanan yaşam alanlarının fiber altyapılarını kuruyoruz. Diğer yandan depremin ekonomik, psikolojik ve sosyal etkilerini azaltmak adına, geliştirdiğimiz projelerle bölgeyi desteklemeyi aralıksız sürdürüyoruz.

İklim değişikliğiyle mücadele, günümüzün en önemli gündemlerinden birisi ve bu küresel sorunla başa çıkmak kolektif bir çaba gerektiriyor. Türk Telekom olarak inovatif çözümlerimizle karbon ayak izimizi azaltma misyonumuzu geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da devam ettiriyoruz. Bu yıl yayınladığımız ilk Entegre Faaliyet Raporumuzda, sürdürülebilirlik yolculuğumuzda kaydettiğimiz ilerlemeleri ve hedeflerimizi sizlerle paylaşmanın sevincini yaşıyoruz. Karbon ayak izimizi azaltma ve çevresel sürdürülebilirliği artırma yolunda attığımız adımların yalnızca sektörümüze değil, aynı zamanda Türkiye'nin sürdürülebilirlik hedeflerine de katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Dijital dönüşüm yolculuğunda altyapı ve kurumların dijitalleşmesi kadar toplumun dijital becerilerinin gelişmesi de büyük önem arz ediyor. Türkiye'nin dijital bir topluma dönüşmesi için üzerimize düşeni en iyi şekilde yaparak ülkemizin dijital dönüşümüne liderlik etmekten ve Türkiye'nin her köşesine ulaştırdığımız güçlü fiber altyapımızla Türkiye Yüzyılı'nın teknoloji taşıyıcısı olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. BTK'nın yayınladığı 2023 4. Çeyrek Pazar Verileri raporuna göre 2023'te de sektörün en çok yatırım yapan şirketi olduk. Teknolojiyi faydaya dönüştürme odağıyla ülkemizin dijitalleşmesi için 2005'ten bu yana yaptığımız yatırımların toplamı 20,5 milyar dolara ulaştı.

Sürdürülebilir büyümemizi devam ettirdiğimiz 2023 yılını öngörülerimizi aşan finansal ve operasyonel sonuçlara imza atarak geride bıraktık. Türk Telekom olarak, yalnızca bir telekomünikasyon şirketi değiliz. **İşimiz için Değer** yaklaşımımız ile dünyanın kullanacağı yarının teknolojilerini üreterek ve ihraç ederek ülkemizin de aynı doğrultuda teknoloji üreten ve ihraç eden ülke olma vizyonuna öncülük ediyoruz. Türk mühendislerin geliştirdiği SEBA ürünümüzü Silikon Vadisi'ndeki şirketimiz Netsia aracılığıyla dünya pazarına açtık. İştiraklerimizden Argela'nın yenilikçi çözümlerinin çevre ülkelerde kullanılmaya başlanmasının gururunu yaşıyoruz.
Türk Telekom Ventures ile yerli teknoloji girişimlerini destekliyor, dünyaya açılmalarına aracılık ediyoruz.

Dünyamızın hızla dönüştüğü, dijital teknolojilerin yaşamın tüm pratiklerini değiştirdiği günümüzde, geleceğin yeşil teknolojilerini bugünden tasarlamak ve bu dönüşümü yaygınlaştırmak, duyarlı şirketlerin iş listelerinin ilk sırasında yer alıyor. Biz de ülkemizi; yeni nesil teknoloji ve trendlerin yaşamımızın her alanında

uygulandığı bir geleceğe taşımak adına var gücümüzle çalışıyoruz.

Geliştirdiğimiz Yeni Nesil Şehirler ağını, tasarruf ve verimlilik projeleriyle donatarak genişletiyoruz. Ulaşım, yaşam, sağlık, çevre, enerji ve güvenlik gibi çok çeşitli alanlarda sunduğumuz çevre dostu çözümlerle, kamu kaynaklarının daha verimli kullanılmasına öncülük ediyor ve akıllı tarım teknolojileriyle hem verimliliği artırıyor hem de maliyetlerde önemli tasarruf sağlıyoruz.

Müşteri memnuniyetini odağımızdan hiç çıkarmadan abonelerimize, tüm iletişim ihtiyaçlarına yanıt veren bir dünya sağlıyoruz. Eğlence, müzik, oyun, yayıncılık gibi çeşitli alanlarda sunduğumuz yenilikçi dijital servislerimizle kullanıcılarımıza farklı deneyimler yaşatmaya devam edeceğiz.

Daha yaşanabilir bir gelecek yaratma vizyonumuz, toplumun ve çevrenin korunmasına yönelik uzun vadeli taahhütlerimizi pekiştiriyor. Bu doğrultuda, **Çevremiz için Değer** yaklaşımımız ile yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını artırma, atık yönetimi sistemlerimizi iyileştirme ve enerji verimliliğimizi sürekli olarak geliştirme çalışmalarımızı hayata geçiriyoruz.

Koymuş olduğumuz hedeflere ulaşmak için çalışanlarımızın ve tüm paydaşlarımızın desteğinin son derece önem taşıdığının farkındayız. Sürdürülebilirlik kültürünü tüm iş süreçlerimize entegre etmekte ve tüm çalışanlarımızı bu konuda bilinçlendirerek aktif katılımlarını teşvik etmekteyiz.

Toplumumuz için Değer yaklaşımımız ile çalışanlarımızın kişisel ve profesyonel gelişimine önem veriyor, herkese hizmet ve fırsat eşitliği sağlamak için büyük çaba sarf ediyoruz. Bu yolda, özellikle kadın çalışanlarımızın iş gücüne katılımını artırmak ve onları sektördeki lider pozisyonlara taşımak için cesaretlendirici ve destekleyici politikalar geliştiriyoruz.

Geleceğin teknolojilerini bugünden tasarlamak ve bu dönüşümü tüm paydaşlar arasında yaygınlaştırmak adına çalışmalarımızı aralıksız sürdürürken odağımızda her zaman insan var. İnsan kaynağına olan yatırımlarımızı sürdürüyor, genç yetenek programlarımızla yetenek kazanımı süreçlerini destekliyoruz.

Toplumsal kalkınma için temel itici güç olan teknolojinin olanaklarından herkesin yararlanmasını önceliğimiz olarak konumlandırıyor, engellerin teknolojiyle aşılmasını hedefliyoruz. Birleşmiş Milletler Kalkınma Amaçları'na bağlı kalarak, sosyal, bölgesel veya fiziksel nedenlerle dezavantajlı olanlar başta olmak üzere tüm bireylerin hayata aktif katılımını destekleyen çalışmalarımızla teknolojiye, eğitime, bilgiye ve sanata erişimde fırsat eşitliği sağlamayı amaçlıyoruz.

Sürdürülebilirlik alanındaki kararlılığımızla ortak hedeflerimize ulaşma konusunda tüm paydaşlarımızla birlikte hareket ederek sürdürülebilir ve daha yeşil yarınları hep beraber inşa edeceğiz. Çünkü biliyoruz ki sürdürülebilir bir dünya, ancak ve ancak ortaklaşa bir çaba ile mümkün olabilir.

Türk Telekom olarak, teknolojiyi üreten ve ihraç eden konumumuz, bölgemizin teknoloji sağlayıcısı olma vizyonumuz ile Türkiye Yüzyılı'nı dijitalin yüzyılı yapmak için bitmeyen bir azimle çalışmaya, üretmeye, yatırımlarımıza tüm gücümüzle devam ediyoruz.

Bu yolculukta bizlere destek olan tüm paydaşlarımıza; abonelerimize, yanımızda duran hissedarlarımıza, güçlü geleceğimizi gören yatırımcılarımıza, 'ilk'leri ve 'en'leri paylaştığımız iş ortaklarımıza, her koşulda örnek bir azim sergileyen Türk Telekom ailesinin değerli çalışanlarına teşekkürlerimizi sunuyor, önümüzdeki yıllarda birlikte daha fazla başarıya ulaşmayı umuyoruz.

Dr. İsmail İlhan Hatipoğlu
Yönetim Kurulu Başkanı

CEO Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,

Lider teknoloji taşıyıcısı rolümüzle Türkiye'nin her köşesinde ülke ekonomisine katkı sağlıyor, dijitalleşme yolculuğunda ülkemizin geleceğine ve telekom altyapısına olan yatırımlarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Türk Telekom olarak sürdürülebilirlik stratejimiz doğrultusunda geleceğe daha emin adımlar atıyor, finansal performansımızı, çevresel ve sosyal alanlara olan katkılarımızı geliştirerek iyileştiriyoruz. Bu yıl ilk kez yayınladığımız Entegre Faaliyet Raporumuzda, sürdürülebilir büyüme modelimizle kaydettiğimiz ilerlemeleri ve gelecek hedeflerimizi sizlerle paylaşmanın gururunu yaşıyoruz. Biliyoruz ki finansal göstergelerimiz kadar çevresel, sosyal ve yönetişim performansımız da tüm paydaşlarımızca yakından takip ediliyor ve değerlendiriliyor. Bu kapsamda başarılarımızı, bütünsel bir anlayışla yalnızca bugünün değil geleceğin ihtiyaçlarına da sahip çıkarak daha geniş bir perspektiften değerlendirmemize olanak tanıyan entegre model yaklaşımımızı önemsiyoruz.

2023 yılının hemen başında ülkemizi derinden etkileyen ve hepimizi yasa boğan tarihimizin en büyük deprem felaketini yaşadık. Ülkemizdeki her birey ve her kurum, 6 Şubat günü yaşanan bu afet karşısında milli dayanışma örneği sergiledi. İlk günden itibaren bölgede iletişimin kesintisiz sürdürülmesi adına çalışmalarımızı aralıksız sürdürdük, **"Türkiye'ye Değer"** projelerimizle bölgeyi desteklemeye devam ediyoruz.

Cumhuriyetimizin 100. yılını geride bırakarak Türkiye Yüzyılı'nın kapılarını araladığımız 2023 yılında, Türk Telekom olarak iletişim ve teknoloji alanındaki yüksek bilgi birikimimiz ile Türkiye'nin dijital dönüşümüne liderlik etmeye devam ettik. Hayatın her alanına aktardığımız dijitalleşme vizyonumuz ve ülkemizin gelişimi için son derece kritik olan fiber yatırımlarımız ile bu dönüşüme katkımızı büyütmeye, çalışmaya, üretmeye ve Türkiye Yüzyılı'nı dijitalin yüzyılı yapmaya kararlıyız.

Türk Telekom hayatın her yönüne değer katan dijital çözümleriyle ve telekom sektörü ekosisteminde kayda değer sinerji oluşturan grup şirketleriyle birlikte sadece bir telekomünikasyon şirketi olmanın çok ötesinde. Teknolojimizi insanlardan mekanlara, şehirlerden ülkelere kadar herkese, her yere ve her alana taşımayı sürdürüyoruz. Dünya için teknoloji üretiyor, yerli ve küresel iş birliklerimizle bu konumumuzu daha da güçlendirerek geliştirdiğimiz teknolojileri dünyaya kullandırıyoruz.

2023 yılı, Türkiye'nin güneydoğusunda yaşanan büyük depremlerin hayatımızda yer açtığı zorluk ve duraksamaların yanı sıra seçimlerin ve makro ekonomik kısıtların etkileriyle şekillenen bir yıl oldu. Doğru ve zamanlı aksiyon planlamalarının, etkin ve proaktif risk yönetimi yaklaşımının ne denli değerli olduğu bu süreçler içinde bir kez daha teyit edilmiş oldu. Yaşanan zorluklara rağmen aldığımız aksiyonların ve çalışmalarımızın birikimli etkisi özellikle ikinci yarıyıl göstergelerine olumlu yansıdı. Yılı başarılı ve dengeli bir performans ile hedeflerimizin üzerinde bir performans ile tamamladık.

2023 yılında, konsolide gelirlerimiz bir önceki yıla göre %9,6 artarak 100,2 milyar TL'ye ulaştı. Sabit genişbant, mobil, kurumsal veri ve diğer gelirlerde sağladığımız büyümelerle gelirlerimizi artırırken, sabit seste ve uluslararası gelirlerde yaşanan daralmaları kontrollü bir şekilde yönettik. FAVÖK 33,5 milyar TL olarak gerçekleşirken net kârımız geçen yıla göre %137,7 artışla 16,4 milyar TL'ye yükseldi.

2023 yılında üllkemizin dijital dönüşümü için yaptığımız 25,8 milyar TL'ye ulaşan yatırımlarımız ile sektörümüzün yatırım lideri olduk. 'Memleketin bir şehrinde değil her şehrinde' anlayışıyla hız kesmeden çalışarak 81 ilin tamamında, tüm ilçe ve köyleri uçtan uca fiber ağlarla örmeye devam ediyoruz. Fiberde alınması gereken yolun çok büyük kısmını kat ederek ülkemizi fiber hane erişiminde Avrupa ikincisi konumuna yükselttik.
Fiber altyapı uzunluğunu 2023 yıl sonu itibarıyla 437 bin kilometreye taşıdık. 2022 yıl sonu itibarıyla 31,4 milyon haneyi kapsayan fiber ağımız, 2023 yıl sonunda 32,2 milyon hane kapsamasına ulaştı.

2023'te müşteri deneyim performansımızı son üç yılın en yüksek seviyesine ulaştırdık.
Her çeyrek tekrarlanan 'Reklam ve Marka Sağlığı Araştırması'na göre 'Sadık Müşteri Yaratma' oranında lider konumdayız. Yıllık 146 bin net abone kazanımı ile 2023'te toplam abone sayımızı 52,9 milyona taşıdık.

Yıllardır kararlılıkla sürdürdüğümüz yatırımlarımızla konumumuzu günden güne güçlendirdiğimiz mobil iş kolumuzda da en az fiberde olduğumuz kadar iddialıyız. Hız açısından önemli olan abone başı frekans büyüklüğünde ve 5G için kritik öneme sahip 1800 Mhz frekans sahipliğinde pazar liderliğimiz devam ederken, mobil numara taşıma pazarında 2023 sonu itibarıyla 9 çeyrek üst üste en çok tercih edilen operatör olduk.

Yakın dönemde hayatımıza girmesini beklediğimiz 5G ile akıllı bağlantı çağının temel direği oluşacak. Bağlı cihaz sayısındaki hızlı artış sayesinde 5G endüstriyel bir devrimin de önemli bir adımı olacak. 5G'de ilklerin öncüsü olarak, ülkemizin 5G'ye geçiş sürecini hem endüstriyel hem de bireysel bazda en ideal şekilde yürüteceğiz.
LTE baz istasyonlarımızın %52'sini şimdiden fibere bağlamış olmakla birlikte Türkiye'nin 5G'ye en hazır operatörüyüz.

Hedefimiz 5G'ye olabildiğince yerli unsurlarla geçmek ve bu teknolojiyi sadece kullanan değil etrafına da kullandıran bir güç olmak. Grup şirketlerimiz Argela ve Netsia'nın, 5G ve yeni nesil genişbant teknolojileri alanında 67 uluslararası patenti bulunuyor. Dünya için teknoloji geliştiriyor, yerli ve küresel iş birliklerimizle bu konumumuzu daha da güçlendirerek ürettiğimiz teknolojileri dünyaya kullandırıyoruz.
Yeni nesil teknolojileri ve bu teknolojileri besleyen girişimleri desteklediğimiz
Girişim Sermayesi Fonu'nun Türk Telekom Ventures aracılığıyla yatırım yaptığı girişimlerin portföy değeri 190 milyon doları buldu. Girişimciliğin erken aşamadan itibaren teşvik edilmesinin bilinciyle Türkiye'de bu ekosistemin en önemli destekçilerinden biriyiz.

Türkiye'nin iletişim altyapısını kurup geliştirmek kadar, bu altyapının güvenliğini sağlamayı ve veriyi korumayı da milli sorumluluğumuz olarak görüyoruz. Türkiye'nin verisi Türkiye'de kalsın vizyonuyla kurduğumuz modern donanımlı ve üstün güvenlikli veri merkezlerimize yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Türkiye'nin en geniş siber güvenlik ürün portföyü, en yetkin mühendis kadrosu ve en büyük Siber Güvenlik Merkezi ile siber sınırlarımızı korumak için durmaksızın çalışıyoruz. 5 binden fazla kuruma, 50'den fazla ürün ve servisle siber güvenlik hizmeti sunan, Türkiye'nin en geniş siber güvenlik portföyüne sahibiz. IDC'nin Türkiye Siber Güvenlik Pazar Analizi Raporu'na göre Siber Güvenlik Hizmetleri kategorisinde son 3 yıldır pazar lideriyiz.

Yeni teknolojiler sayesinde daha yeşil ve daha sürdürülebilir bir geleceğin kurgulanabileceğine inanıyor, çalışmalarımızı bu yönde ilerletiyoruz.
"Geleceği iyileştiren teknoloji" yaklaşımımızla tüm süreçlerimizin merkezine yerleştirdiğimiz sürdürülebilirlik bakış açımız, kurumsal misyonumuzun ve iş stratejilerimizin temelini oluşturuyor.

Sürdürülebilir bir topluma hizmet etme vizyonumuzla, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin (UNGC) 10 temel evrensel ilkesine uygun davranacağımıza dair taahhüt veriyoruz. Türk Telekom Grubu olarak, 2030 itibarıyla Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarımızda 2020 baz yılına oranla %45'lik bir azaltım yapmayı ve Türkiye ve GSMA hedefleri ile uyumlu olacak şekilde 2050 yılında ise Net Sıfır emisyona ulaşmayı hedefliyoruz. Tüm grup şirketlerimizin de dahil olduğu karbon envanterinin oluşturulmasıyla birlikte, belirlediğimiz Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyon hedeflerimize ek olarak Kapsam 3 emisyonlarını da içerecek hedeflerimizi belirleyerek SBTi hedef doğrulama sürecini başlatmayı amaçlıyoruz. Bu doğrultuda şirketimizin tüm bileşenlerini kapsayan Türk Telekom Sürdürülebilirlik Programı'nı hayata geçirdik. Stratejik, finansal ve sürdürülebilirlik hedeflerimize ulaşmak için tasarlanan programımız, sürdürülebilirlik kültürünün şirket genelinde güçlendirilmesinde bize rehberlik ediyor.

Güneş Enerjisi Santrali kurulum çalışmalarımız, sürdürülebilir enerji kullanımını artırmak ve kendi enerjimizi üretebilme kapasitemizi güçlendirmek adına büyük önem taşıyor. 2023 yılında GES yatırımlarımızı hızlandırma vizyonumuzla 405,8 MWe'lik kapasite tahsisi elde ettik. Yatırımını iki üç yıl içinde tamamlamayı planladığımız GES için tahsis edilen kurulu güç kapasitesi 2023 yılında tükettiğimiz enerjinin %65'ine karşılık geliyor.

Türk Telekom olarak enerji verimliliğine verdiğimiz öncelik ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı yaklaşımımız iş yapış şeklimizin ayrılmaz bir parçası konumuna gelmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirdiğimiz enerji verimliliği yatırımları ve düşük enerji tüketen sistemler geliştirmek için aldığımız aksiyonlar sayesinde sürekli artan abone sayısına karşın tükettiğimiz elektrik miktarını kontrol altında tutuyor ve uzun vadeli değer yaratmaya devam ediyoruz.

Diğer taraftan yeni nesil kaynaklara ve teknolojiye yatırım yaparak şehirlerimizi daha akıllı ve sürdürülebilir bir hale getirmek için çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Şehirlerde ulaşım, enerji, çevre, yaşam, sağlık ve güvenlik alanlarında verimliliği artıran ve 15 kentte hayata geçirdiğimiz Yeni Nesil Şehir İnisiyatifini her geçen gün genişleterek daha yaşanılabilir kentsel alanlar yaratmayı hedefliyoruz.

Türk Telekom Ventures aracılığıyla Türkiye'nin birçok noktasında elektrikli araçlar için erişilebilir, güvenli, çevreci ve kesintisiz hizmet sunacak şarj istasyonlarını devreye aldık. Bu girişimimizi, elektrikli araç kullanıcılarına kesintisiz, güvenli ve çevreci bir şarj deneyimi sunulması anlamında önemsiyoruz.

Teknolojiden ilham alıp, geleceğe ilham verme yaklaşımımızla **"Türkiye'ye Değer"** diyerek etkimizin olduğu her noktada insan, toplum ve çevre için çalışıyoruz. Türk Telekom olarak, fırsat eşitliği ve herkes için erişilebilirlik ilkelerini odağımıza alarak kurumsal sosyal sorumluluk projelerimizi sürdürüyoruz.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın rehberliğinde yürüttüğümüz projelerle; ekonomik, sosyal, fiziksel veya bölgesel nedenlerle toplumsal hayata eşit katılım sağlayamayan dezavantajlı grupları destekliyoruz.

Sürdürülebilir kalkınmanın kadınların iş gücüne daha aktif katılımıyla mümkün olacağı bilinciyle hayata geçirdiğimiz "Dijitalde Hayat Kolay" projesiyle 2019 yılından bu yana dijital okur yazarlık ve dijital pazarlama eğitimleri ile 15 bin kadının hayallerini gerçeğe dönüştürmelerine destek olduk.

Bu değerler ışığında, Türk Telekom olarak, daha adil, daha yeşil ve birbiriyle daha bağlantılı bir dünya için çalışmalarımıza devam edeceğiz. Sürdürülebilirlik ve eşitlik ilkelerini iş yapış şeklimizin merkezine koyarak, tüm paydaşlarımız için değer yaratmaya kararlıyız. Her bir başarımız, bizleri daha iyiye, daha refaha taşırken, Türkiye'nin dijital geleceğini şekillendirmede bize ilham ve güç veriyor.

Bu sonuçlar, Türk Telekom olarak sürdürülebilir ve yenilikçi iş uygulamalarımıza olan bağlılığımızı yansıtıyor. Teknoloji ve inovatif çalışmalarımız aracılığıyla topluma ve çevreye değer katmaya devam ederken Türkiye'nin dijital dönüşümüne liderlik etme misyonumuzu sürdüreceğiz. Başarımızda siz değerli paydaşlarımızın katkısı ise çok büyük. Hep birlikte daha nice başarılara imza atacağımıza inancımız tam.

Ümit Önal
CEO – Genel Müdür

4 Kararlı Sürdürülebilirlik Stratejimiz

Kararlı Sürdürülebilirlik Stratejimiz

Türkiye'nin entegre telekom operatörü olarak yaklaşık 53 milyon abonemiz, 37 bini aşkın çalışanımız, yaygın satış ve bayi ağımızla faaliyetlerimizi yürütürken, ülkenin dört bir yanındaki iletişim altyapımızın ülke kalkınmasına olan etkisinin farkındayız. Stratejilerimizi belirlerken bu farkındalığın getirdiği sorumluluk ve bilinçle hareket ediyoruz.

2023 raporlama yılından itibaren entegre raporlama yapmaya başlayarak değer yaratma çalışmalarımızı, faaliyetlerimizi ve ÇSY performansımızı tüm paydaşlarımızla daha etkin bir şekilde paylaşmayı hedefliyoruz. 2023 yılı Entegre Raporumuzu GRI çerçevesinde TCFD ve Refinitiv kılavuzlarına uyumlu olarak tamamladık.

Sürdürülebilirlik stratejimizin bir gereği olarak tüm çalışanlarımızı, ailelerini, tedarikçilerimizi, müşterilerimizi ve diğer paydaşlarımızı dönüşüm sürecimizin merkezine alarak ilerliyoruz. Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma hedefiyle iş süreçlerimizin sürdürülebilirlik prensiplerine uyumlu olmasını sağlamak için çalışıyoruz.

Çevresel sürdürülebilirlik kapsamında paydaşlarımızla birlikte önemli adımlar atıyoruz. Enerji verimliliği projeleriyle enerji kaynaklarına olan etkimizi azaltıyor, alternatif enerji kaynaklarına yöneliyoruz. Sosyal sürdürülebilirlik alanında ise herkes için erişim, dijital kapsayıcılık, dijital eşitlik ve dijital okuryazarlık projeleri ile toplumun bilgiye erişimini artırmayı hedefliyoruz. Dijital dönüşüm projeleriyle müşteri beklentilerini karşılamaya odaklanıyoruz. Sağlık ve güvenlik konularında önlemler alarak çalışanlarımızın ve müşterilerimizin refahını korumaya öncelik veriyoruz.

Ayrıca, yönetişimsel sürdürülebilirlik çerçevesinde şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine uygun olarak raporlamalar gerçekleştiriyoruz. Yerel ekonomiye katkıda bulunmak adına yerel tedarikçilerle iş birliği yapıyor, istihdam yaratmaya önem veriyoruz.

Sürdürülebilirlik Sürecimiz ve Aksiyon Alanlarımız

Sürdürülebilirlik Yol Haritamızda Somut İlerlemeler ve Hedeflerimiz

Sürdürülebilirlik Yönetişiminde güçlü başlangıç gerçekleştirdik

- Yönetim Kuruluna bağlı Sürdürülebilirlik Komitesi
- Yönetim Kurulu onaylı Sürdürülebilirlik Politikası
- Komite tarafından onaylanan ve takip edilen Sürdürülebilirlik Programı

Sürdürülebilirlik Komitemizin aldığı kararlar doğrultusunda;

- Türk Telekom Grubu olarak, 2030 yılına kadar Kapsam 1 ve 2 emisyonlarımızı %45 oranında azaltmayı,
- 2050 yılında Net Sıfır emisyona ulaşmayı hedefliyoruz.

Kapsam 1 ve 2 emisyonlarında 2030'a kadar **%45** azaltım hedefi

SBTi'a (Bilim Temelli Hedefler İnisiyatifi) yakın vadeli hedeflerimize yönelik taahhüt mektubumuzu sunduk;

- Kısa vadeli hedeflerimizin SBTi tarafından onaylanması için belirlediğimiz yol haritası üzerinde planlarımız dahilinde ilerliyoruz.
- Tüm grup şirketlerimizin de dahil olduğu karbon envanterinin oluşturulmasıyla birlikte, belirlediğimiz Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyon hedeflerimize ek olarak Kapsam 3 emisyonlarını da içerecek hedeflerimizi belirleyerek SBTi hedef doğrulama sürecini başlatmayı amaçlıyoruz.

Çevresel etkimizi kontrol altına almak ve karbon ayak izimizi azaltmak için paydaşlarımızla birlikte önemli adımlar atıyoruz.

Öncelikli odak alanlarımız:

- Enerji Verimliliği
- Enerji Kaynaklarının Çeşitlendirilmesi
- Yenilenebilir Enerji
- Çevre Dostu Ulaşım
- Atık Yönetimi

2023 CDP notumuzu bir önceki yıla göre iki kademe yükselterek B seviyesine (Yönetim) taşıdık.

- Hem “Emisyon azaltım girişimleri ve düşük karbonlu ürünler” hem de “Kapsam 1 ve 2 emisyonları (doğrudan dahil)” kategorilerinde en yüksek A notunu elde ettik.
- Önümüzdeki dönemlerde genel CDP puanımızı A’ya (Liderlik) yükseltmek amacıyla çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Her yıl büyüyen yatırımlarımızla ülkemizin sosyo-ekonomik gelişimine destek veren projeler:

- Dijital kapsayıcılık vizyonumuz doğrultusunda, herkesin eşit fırsatlara sahip olduğu bir dünya yaratma hedefiyle sosyo-ekonomik açıdan daha az gelişmiş bölgelere olan yatırımlarımızı sürdürüyoruz.
- Toplumsal hayata katılım ve bilgiye erişim konusunda özellikle dezavantajlı kesimlere fırsat eşitliği sağlamak adına, paydaşlarımızla iş birliği içerisinde çalışıyor ve bu konuda üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmek için gayret sarf ediyoruz.
- Yaşanan deprem felaketi sonrasında kısa süre içinde iletişim altyapısını normal kapasitenin üstüne çıkardık.
- Deprem bölgesi yatırımlarına destek olmak için 2 milyar TL tutarında bağış.
- Depremin ekonomik, psikolojik ve sosyal etkilerini azaltmak adına, geliştirilen projelerle bölgeyi desteklemeye devam ediyoruz.

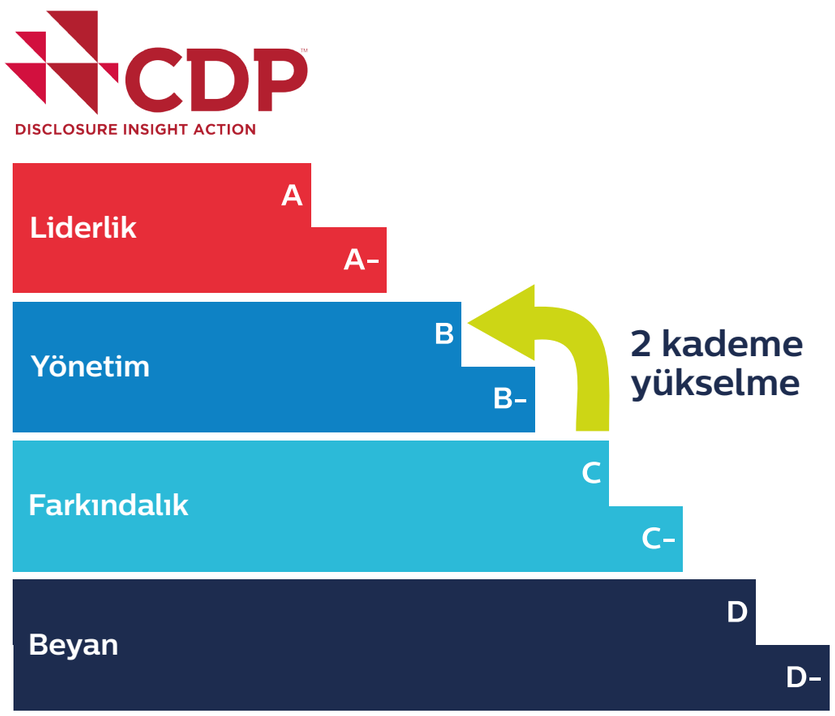

Odaklandığımız Alanlar ve Politikalar

Sürdürülebilirlik Komitesi liderliğinde farklı seviyelerde görev yapan yöneticiler ve çalışanlar, şirketimizin sürdürülebilirlik stratejisinin başarısını destekliyor. Yöneticilerimiz, şirketin sürdürülebilirlik yolculuğuna liderlik ediyor, stratejilerin belirlenmesi ve uygulanması konusunda önemli bir rol üstleniyor. Yöneticilerimiz aynı zamanda, sürdürülebilirlik hedeflerinin belirlenmesi ve bu hedeflere ulaşmak üzere çalışanların teşvik edilmesi, sürdürülebilirlik konularında çalışanlara eğitim verilmesi ve çalışanların bilgi ve farkındalığının artırılması gibi alanlarda da aktif görev alıyor.

Çalışanlarımızın sürdürülebilirlik konularında fikirlerini ve önerilerini paylaşmalarını teşvik ediyoruz. Çalışanlarımız, enerji verimliliği, atık yönetimi ve çevrenin korunması gibi konularda şirketin hedeflerine ulaşması için çeşitli projelerde yer alıyor. Ayrıca, sürdürülebilirlik konularında eğitim ve bilgilendirme programlarına katılarak kendilerini geliştiriyor ve şirketin sürdürülebilirlik stratejisine uyum sağlıyor.

“Herkes için erişilebilir iletişim” prensibi ile çalışmalarımızı yürütüyoruz. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi’nin (UNGC) 10 temel evrensel ilkesine uygun davranacağımız konusunda taahhüt veriyor ve iş yapış şeklimizde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nı kendimize rehber ediniyoruz.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nı hem sürdürülebilirlik vizyonumuzu net bir şekilde ortaya koymamız hem de stratejimizi şekillendirmemiz için rehber olarak alıyoruz. Türk Telekom olarak, sürdürülebilir bir gelecek için taahhütlerimizi oluşturuyor ve bu taahhütler doğrultusunda faaliyetlerimizi sürdürmeyi hedefliyoruz.

Türk Telekom odak alanları çerçevesinde şirketin süreç ve yaklaşımlarının çerçevesini belirleyen politikalar oluşturuyor ve uygulama alanlarını takip ediyor ve geliştiriyoruz.

Politikalarımıza Entegre Raporun **Kurumsal Yönetim** bölümünden ulaşabilirsiniz.

Odak Alanlarımız

Güven Odağı:
Faaliyetlerimizi güvenilir, dürüst, yasal ve etik kurallara uygun bir şekilde sürdürüyoruz.

İklim Değişimi ve Çevre Odağı:
Küresel iklim değişiminin getirdiği risklerin farkındayız ve çevresel sorumluluklarımızı yerine getirme kararlılığı içerisindeyiz.

Müşteri Odağı:
Faaliyetlerimizde müşteri odaklı bir yaklaşımı benimsiyor ve müşteri deneyimini zenginleştirmeyi temel odak noktamız olarak belirliyoruz.

İnsana Değer Odağı:
İnsan kaynağımızı merkeze alarak ‘Değerli Hissettirir’ ilkesini tüm insan kaynakları politikalarımıza, sistemlerimize ve süreçlerimize uyguluyoruz.

Topluma Katkı Odağı:
Sürdürülebilir ekonomik büyüme ve toplumsal kalkınma için bilişim teknolojilerini kullanıma sunarak toplumumuza katkıda bulunuyoruz.

Sürdürülebilirlik Faaliyetlerimiz

Sürdürülebilirlik stratejimiz çerçevesinde, çevresel etkimizi azaltmak, sosyal sorumluluklarımızı yerine getirmek ve iyi yönetişim ilkelerine bağlı kalmak için çeşitli alanlarda çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda:

Çevresel Sürdürülebilirlik

- Sera gazı emisyonlarını azaltmak için düşük karbon salımına sahip ürün ve hizmetler geliştiriyoruz.
- Etkin enerji yönetimi yaparak mevcut altyapımızda tüketilen enerjinin azaltılmasına yönelik iyileştirme çalışmaları yapıyoruz.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilen enerji miktarının artırılmasına yönelik yatırımlarımızı önemli ölçüde artırıyoruz.
- Doğal kaynaklarımızın hızla tükenmesinin önüne geçmek ve kirliliği önlemek amacıyla atık yönetimi konusunda etkin projeler geliştiriyor, bu alanda katkımızı her geçen gün büyütmeyi hedefliyoruz.
- 17 bine yakın çalışana çevre eğitimi ataması yaptık.
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi'ne uyumluyuz.
- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi'ne uyumluyuz.

Etkin Sürdürülebilirlik Yönetimi

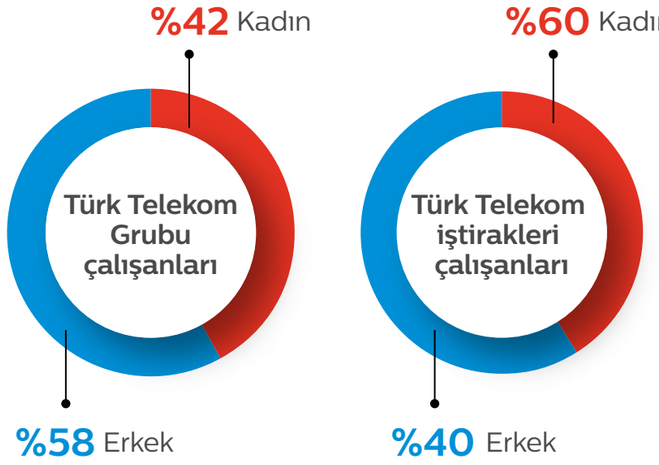
- Sürdürülebilirlik vizyonumuzu ve odak alanlarımızı ortaya koyan Sürdürülebilirlik Politikasını benimsiyoruz.
- 11 yönetici üyeden oluşan ve Yönetim Kurulu'na raporlayan Sürdürülebilirlik Komitesi'ni kurduk.
- Yakın vadeli eylem planlarının oluşturulması ve ilerlemenin etkin bir şekilde takip edilmesi amacıyla hazırlanan 2024 Sürdürülebilirlik Programı'nı uyguluyoruz.
- Çalışanların ödüllendirilmesinde önemli performans göstergesi olan açık Sürdürülebilirlik Hedefleri belirliyoruz.
- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi'ne uyumluyuz.

Çalışanlarımız

- Türk Telekom Grubu çalışanlarının %42'si kadın, %58'i erkek; Türk Telekom iştirakleri çalışanlarının %60'ı kadın, %40'ı erkek.
- Çalışan başına ortalama eğitim saati: 25; eğitim memnuniyeti: 4,6.

İş Sağlığı ve Güvenliği

- ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikasına sahibiz.
- 2023 yılında iş sağlığı ve güvenliği alanındaki eğitim saatimizi 60.471'e çıkardık.

25
Çalışan başına ortalama eğitim saati

4,6
Eğitim memnuniyeti

★ ★ ★ ★ ★

Veri Güvenliği

- Bilgi Güvenliği Politikasını uyguluyoruz.
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında farkındalık ve eğitim sağlıyoruz.
- Veri güvenliği ve gizliliği ile ilgili çalışan eğitimleri veriyoruz.
- Bilgi güvenliği sertifikasyonlarına sahibiz: ISO 27001 & PCI-DSS Sertifikası.
- 200'den fazla uzman siber güvenlik kadrosu ile İstanbul ve Ankara olmak üzere iki ayrı Güvenlik Operasyon Merkezi (SOC) yöneten ilk operatörüz.
- Türkiye'nin ilk Next-gen SOC ve Telco Forensics Lab hizmetini devreye aldık.
- Kırmızı Takım, Mavi Takım ve Mor Takım adı verilen siber güvenlik hizmetlerini tek çatı altında sunan ilk Türk siber güvenlik şirketiyiz.
- Sans, Giac, ISC, Offsec gibi uluslararası sertifika kuruluşları tarafından verilen en üst seviye uzmanlık sertifikalarının tamamına ve TSE tarafından verilen A sınıfı sertifikaya sahibiz.

Tedarikçilerimiz

- Satın Alma Politikasına uygun hareket ediyoruz.
- Tedarikçi Performans Değerlendirme Süreci'ni uyguluyoruz.
- İş sürekliliği ve çevresel uyum şartlarını sağlıyoruz.
- İnsan Hakları Politikamızı yenileyerek, evrensel sürdürülebilirlik prensiplerine uyumlu hale getirdik.

Çevre Yönetim | Enerji Yönetim | İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim | Kalite Yönetim | Bilgi güvenliği sertifikasyonları

Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz

Sürdürülebilirlik yönetişimimizde, üst yönetimimizin katılımı ve sahiplenmesiyle ekonomik, çevresel, sosyal ve yönetişimsel faktörleri şirket faaliyetlerimize ve karar mekanizmalarımıza entegre ederek, bu faktörlerle bağlantılı fırsat ve riskleri etkin bir şekilde yönetmeyi amaçlıyoruz. Sürdürülebilirlik ilkelerini iş stratejilerimizin merkezine yerleştirerek, ÇSY etkilerini en iyi şekilde yönetmeye çalışıyoruz.

Sürdürülebilirlik çalışmalarımızı daha etkili kılmak adına Sürdürülebilirlik Komitesi bulunmaktadır. CEO liderliğindeki bu komite, yönetim temsilcilerinden oluşmakta ve Yönetim Kurulu'na raporlamaktadır. Sürdürülebilirlik Komitesi, şirketimizin sürdürülebilirlik stratejilerini belirlemek, bu stratejilerin tüm iş süreçlerine entegrasyonunu sağlamak, hedeflere yönelik çalışmaları yürütmek, hedeflerin takibini yapmak ve sürdürülebilirlik performansını değerlendirmek gibi önemli görevleri üstlenmektedir. Şirketimizde sürdürülebilirlik genel koordinasyonu ve raporlama çalışmaları Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörlüğü tarafından yürütülmektedir.

Sürdürülebilirlik yönetimimiz, stratejik hedeflerimize paralel olarak, çevresel etkilerin doğru yönetilmesi ve enerji verimliliği konularına öncelik tanımaktadır. Enerji tüketimini azaltmak ve karbon ayak izimizi küçültmek adına birçok proje yürütüyoruz. Bu projeler arasında enerji verimliliği ve enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi çalışmaları, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, çevre dostu ulaşım, kirliliğin önlenmesi ve atık yönetimi uygulamaları bulunmaktadır.

Türk Telekom olarak, sosyal etkileri de göz önünde bulunduruyor ve bu alanda topluma sağladığımız çok yönlü fayda ile gurur duyuyoruz. Faaliyet gösterdiğimiz sektör ve ülke genelindeki konumumuz itibarıyla sosyal anlamdaki etkimizin kapsamlı ve yüksek olduğunun farkındayız. İletişim araçlarının sağladığı fırsat eşitliği ve herkes için erişim, önceliklerimiz arasında önemli bir yer tutmaktadır. Ülkemizin dijitalleşme yolculuğunda erişimin ne denli önemli olduğunun bilincinde olarak uzun yıllardır yatırımlarımızı bu perspektifle önceliklendiriyoruz.

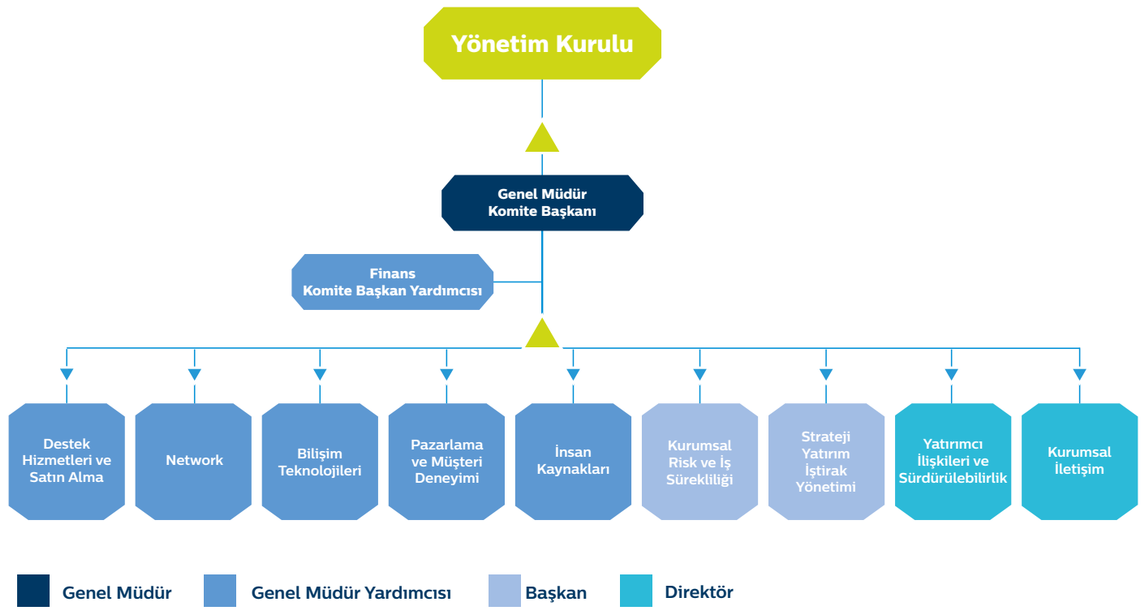
Çalışanlarımızın refahını ve iş sağlığını önemsiyor; çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık ilkelerine bağlı kalıyoruz. Çalışanlarımızın eğitim ve gelişimine yatırım yapıyor, iş sağlığı ve güvenliği konularında sürekli iyileştirmeler gerçekleştiriyoruz. Kurumsal sorumluluklarımızın farkında olarak ülkemizin sosyal refahına katkıda bulunmak ve topluma fayda sağlamak için sürekli yatırım yapıyor, çeşitli alanlarda projeler yürütüyoruz.

Yerel ekonomiye katkıda bulunmak ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi teşvik etmek için yerel tedarikçilerle iş birliği yapıyor, yerel istihdamı artırıyoruz. Ayrıca, dijital dönüşüm projeleriyle Türkiye'nin ekonomik büyümesine katkıda bulunuyoruz. Şirketimizin risk ve fırsat analizlerini sektörün gelişimi ve Türkiye'nin kalkınması açısından bütüncül bir yaklaşımla ele alıyor, yarattığımız ekonomik etkinin çarpan etkisiyle büyümesini amaçlıyoruz.

Üst düzey yöneticilerimizden başlayarak tüm çalışanlarımızın yıllık hedeflerine iklim değişikliği performansına ilişkin temel performans göstergeleri ekliyor, bu hedeflerin gerçekleşme sonuçlarını ücretlendirme çalışmalarında dikkate alıyoruz. Sürdürülebilirlik Programımıza uyum, şirketimizin ortak hedeflerine dahil edilmiştir. Program başlıkları ve bu başlıklara ilişkin ölçülebilir ve takip edilebilir temel performans göstergeleri belirlenerek, CEO, ilgili Genel Müdür Yardımcıları, Başkan ve iştirak Genel Müdürlerinin hedef kartlarına dahil edilmiştir. İzleyen dönemlerde bu alanda çalışmalarımızı detaylandırmayı ve daha ölçülebilir kılmayı hedefliyoruz.

Sürdürülebilirlik yönetişimi konusunda şeffaflık ve hesap verebilirliği önemsiyoruz. Sürdürülebilirlik performansımızı düzenli olarak raporluyor ve paydaşlarımızla iletişim kurarak geri bildirimlerini dikkate alıyoruz. Ayrıca, sürdürülebilirlik konularında paydaşlarımızla iş birliği yaparak daha iyi sonuçlar elde etmeyi hedefliyoruz.

Sürdürülebilirlik Komitesi

Öncelikli Konularımız

2023 yılında sürdürülebilirlik alanındaki öncelikli konularımızı belirlemek için bir önceki yıl olduğu gibi geniş kapsamlı bir Önceliklendirme Analizi gerçekleştirdik. Bu çalışmayı, Türk Telekom'un hem yurtiçi hem de yurtdışındaki iç ve dış paydaşlarını kapsayacak şekilde anketler yoluyla tamamladık.

Anket aracılığıyla çalışanlarımız, grup şirketlerimiz, analistler, akademik kurumlar, kamu kurumları, düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar, tedarikçiler, finansal kurumlar, sivil toplum ve meslek kuruluşları, müşteriler, potansiyel çalışanlar, çalışan aileleri, uluslararası organizasyonlar ve yatırımcılarımızın görüşlerini aldık. Toplamda 80 değerli paydaşımızın katkılarıyla zengin bir paydaş iletişim süreci yaşadık.

Bu önceliklendirme analizinde, sadece paydaş anketleriyle yetinmedik; aynı zamanda Dünya Ekonomik Forumu (WEF), Morgan Stanley Capital International (MSCI) ve Sürdürülebilirlik Muhasebe Standartları Kurulu (SASB) gibi prestijli uluslararası kuruluşların belirlediği risk ve sektör bazlı öncelikli konuları da göz önünde bulundurduk. Böylece, analizimizi global standartlarla uyumlu hale getirdik.

Analizimizde **Çifte Önemlilik (Double Materiality) Analizi** yaklaşımını benimsedik. Bu yaklaşım sayesinde, faaliyetlerimizin sadece finansal etkilerini değil, aynı zamanda toplum ve çevre üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkilerini de ölçmeyi hedefledik. Bu çift perspektifli bakış açısı, sürdürülebilirlik stratejilerimizi daha kapsamlı ve etkili bir şekilde belirlememize yardımcı oldu.

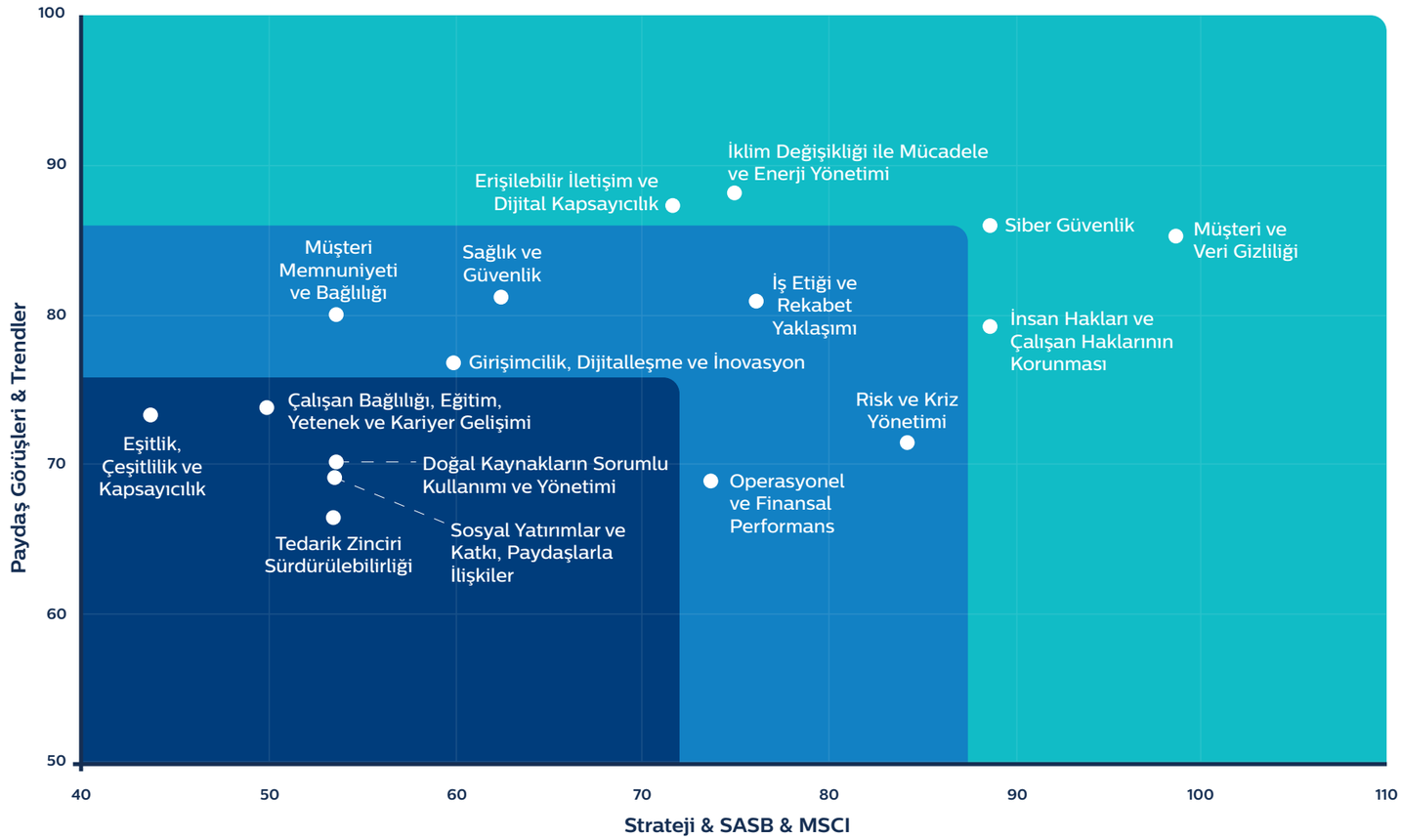
Elde ettiğimiz analiz sonuçlarına göre belirlediğimiz öncelikli konular, şirketimizin hem yerel hem de küresel düzeyde sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasına yardımcı olacak bir yol haritası sunmaktadır. Paydaşlarımızdan aldığımız geri bildirimler ve uluslararası standartlarla uyumlu analizlerimiz, gelecekteki adımlarımızı daha sağlam ve bilinçli bir şekilde atmamızı sağlayacak.

Önceliklendirme analizimiz kapsamında öne çıkan 16 başlıktan 5'i en yüksek öncelikli olarak belirlendi. Bunlar;

- Müşteri ve Veri Gizliliği
- Siber Güvenlik
- İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması
- İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi
- Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık

80 paydaşımızın katkısıyla önceliklendirme analizimizi güncelledik.

Önceliklendirme Matrisi

Öncelikli Konu Başlıkları	SKA 1	SKA 4	SKA 5	SKA 7	SKA 8	SKA 9	SKA 10	SKA 11	SKA 12	SKA 13	SKA 15	SKA 16	SKA 17	Katkı Sağlanan Alt Hedefler
Çok Yüksek Öncelikli Konular														
Müşteri ve Veri Gizliliği					✓	✓						✓		8.2, 9.c, 16.10
Siber Güvenlik						✓						✓	✓	9.1, 9.2, 9.3, 9.c, 16.a, 16.10, 17.6
İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması					✓		✓		✓			✓		8.5, 8.7, 8.8, 10.2, 10.3, 12.8, 16.3
İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi				✓		✓		✓	✓	✓				7.2, 7.3, 9.4, 11.6, 12.2, 12.4, 12.5, 13.1, 13.2, 13.3
Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık	✓					✓	✓	✓						1.2, 1.3, 1.5, 9.2, 9.c, 10.2, 10.3, 11.2, 11.3
Yüksek Öncelikli Konular														
Risk ve Kriz Yönetimi								✓		✓				11.5, 13.1, 13.2
İş Etiği ve Rekabet Yaklaşımı					✓							✓		8.3, 16.5, 16.6
Operasyonel ve Finansal Performans					✓	✓			✓				✓	8.2, 8.3, 9.4, 12.6, 17.6
Sağlık ve Güvenlik					✓									8.8
Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon				✓	✓	✓		✓					✓	7.3, 8.2, 8.3, 8.6, 9.1, 9.5, 11.2, 17.9
Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılığı					✓	✓								8.2, 8.6, 9.c
Öncelikli Konular														
Doğal Kaynakların Sorumlu Kullanımı ve Yönetimi								✓	✓		✓			11.5,11.6, 12.2, 12.4, 12.5, 12.8, 15.1
Sosyal Yatırımlar ve Katkı, Paydaşlarla İlişkiler			✓		✓		✓		✓			✓	✓	5.4, 8.3, 10.4, 12.6, 16.6, 17.6, 17.17
Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği					✓	✓			✓	✓				8.4, 9.3, 12.6, 12.7, 13.3
Çalışanların Bağlılığı, Eğitim, Yetenek ve Kariyer Gelişimi		✓			✓									4.4, 8.5
Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	✓	✓	✓		✓		✓							1.2, 1.3, 1.5, 4.4, 5.1, 5.5, 5.c, 8.5, 8.6, 10.2, 10.3, 10.4

Paydaş İlişkilerimiz

Paydaş ilişkilerini, sürdürülebilirlik stratejimizin temel unsurlarından biri olarak değerlendiriyoruz. Türk Telekom olarak, paydaşlarımızın görüşlerini ve beklentilerini anlamaya, bu doğrultuda hareket etmeye büyük önem veriyoruz. Bu doğrultuda çeşitli gruplardan 80 değerli paydaşımız ile gerçekleştirdiğimiz anket ve birebir görüşmeler ile paydaşlarımızın sürdürülebilirlik çerçevesinde öncelikli konulara ilişkin görüşlerini aldık.

Bu görüşler, sürdürülebilirlik stratejimizin gelişiminde ve hedeflerimizin belirlenmesinde yol gösterici oldu.

Tüm paydaşlarımızla farklı iletişim kanallarını kullanarak sıklıkla iletişim kuruyoruz.

Sürdürülebilirlik Komitemizle birlikte, yerel halk ve kamuoyunu, müşterilerimizi, çalışanlarımız ve ailelerini, ana hissedarlar ve yatırımcıları, tedarikçileri, STK ve meslek örgütlerini, finansal kurumları, grup şirketlerimizi, kamu ve yerel otoriteleri, düzenleyici ve denetleyici kurumları, medyayı, rakiplerimizi ve akademik kurumları öncelikli paydaşlarımız olarak belirledik. Paydaşlarımızdan gelen tüm geri bildirimleri değerlendiriyor, karar alma süreçlerimize paydaş görüşlerini dahil ediyoruz.

Paydaş Grubu	
Çalışanlar	Çalışanlar, aileleri, sendikalar, eski çalışanlar, potansiyel çalışanlar (yeni mezun, genç yetenekler, üstün performanslılar)
Hissedarlar	Türkiye Varlık Fonu (TVF), Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı, Halka Açık hisse sahipleri
Finansal Kurumlar	Bankalar, hisse ve bono yatırımcıları, analistler, kredi derecelendirme kuruluşları, sigorta ve finansal kiralama şirketleri
Müşteriler	Bireysel müşteriler, kurumsal müşteriler (KOBİ, Büyük Şirket ve Kurumlar), kamu kurumları, diğer kurum ve kuruluşlar, iş ortakları, sosyal medya kuruluşları
Yerel Halk	Bölgelerde ve genel merkezde yaşayan halk, kar amacı gütmeyen kuruluşlar, çevre kuruluşları, kültürel dernek ve kuruluşlar, aktif sosyal medya kullanıcıları
STK ve Meslek Örgütleri	STK, birlik, vakıf, dernek, araştırma kuruluşları, meslek örgütleri, ulusal ve uluslararası organizasyonlar, düşünce kuruluşları
Kamu, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Hükümet ve Bakanlıklar, yerel otorite ve kurumlar, uluslararası inisiyatifler, ulusal ve yerel enstitüler
Medya	Yazılı, işitsel ve görsel, yerel ve uluslararası medya kuruluşları, sosyal medya platformları, fikir liderleri
Tedarikçiler	Alt işverenler, tedarikçi kurumlar, iş ortakları, teknoloji firmaları
Akademik Kurumlar	Orta ve yükseköğrenim kurumları, diğer akademik kuruluşlar
Grup Şirketleri	TT Mobil, TTNET ve bağlı tüm şirketler
Rakipler	Yerli ve yabancı telekom, altyapı şirketleri

Paydaş Etkileşim Tablomuz

Öncelikli Paydaşlarımız

Paydaş Ana Kategori	İletişim Şekli	İletişim Konularımız
Çalışanlar ve Aileleri	Anketler, raporlama ve bültenler, geri bildirim toplantıları, birebir görüşmeler, insan kaynakları görüşmeleri, seminerler, projeler	Şirketin tanıtımı, çalışan bağlılığı, çalışan memnuniyeti, ücret seviyesi, temel haklar, yan haklar, kariyer fırsatları, staj ve eğitim imkanları, gönüllülük ve girişimcilik, performans değerlendirmesi, çalışan katılımı ve geri bildirimi
Müşteriler	Anketler, geri bildirim, müşteri toplantıları, etkinlikler	Bireysel müşteriler: Kesintisiz ve kaliteli iletişim, yenilikçi ürün ve hizmetler, geniş kapsama alanı, makul ücretlendirme, kampanyalar, ücretsiz uygulamalar, siber güvenlik servisleri, dikey alanlara ait uygulamalar, müşteri desteği ve sorun çözme, sosyal medya ve diğer dijital kanallar. Kurumsal müşteriler: Altyapı, sürekli hizmet, yenilikçi hizmet, özel çağrı merkezi ve uzmanlar, kurumsala özel hizmet ve ürünler, şeffaflık, müşteri geri bildirimleri ve ihtiyaçların alınması
Hissedar ve Yatırımcılar	Genel Kurul toplantıları, birebir görüşmeler ve grup toplantıları, KAP, internet sitesi	Finansal performans, yatırım ve portföy yönetimi, sürdürülebilirlik yaklaşımı ve yıllar itibarıyla sürdürülebilirlik performansındaki gelişim, çevresel performans, stratejik planlar, riskler ve fırsatlar, topluma hizmet, kurumsal yönetim ve şeffaflık
Tedarikçiler	Anketler, tedarikçi değerlendirme süreçleri	Kapsayıcı ve maddeleri net sözleşmeler, sürdürülebilirlik kriterleri, insan hakları, envanter ve talep yönetimi, teknoloji gelişim için ayrılan çalışan kaynağı ve bütçe, ödemelerin zamanlaması, yeni iş fırsatları yaratılması ve/veya referans olunması
STK ve Meslek Örgütleri	Birebir görüşmeler, raporlama ve bültenler, seminerler	İş birlikleri, etkinlikler, mentörlük- girişimcilik programları, kapasite artırıcı faaliyetler, savunuculuk faaliyetleri vb.
Finansal Kurumlar	Finansal kuruluşlarla görüşmeler, KAP, internet sitesi	Finansal ve operasyonel veriler, şirket stratejileri, krediler, yeşil krediler, yatırım ve portföy yönetimi, riskler ve risklerin yönetimi, iklim temelli öneriler, çevreye duyarlılık, baz istasyonları, hizmetlere ulaşım, topluma hizmet, şeffaflık ve adil olma, yıllar itibarıyla sürdürülebilirlik performansındaki gelişim, finansal teknolojiler (fintech)

Paydaş Etkileşim Tablomuz

Bütünleyen Paydaşlarımız

Paydaş Ana Kategori	İletişim Şekli	İletişim Konularımız
Kamu ve Yerel Yönetimler, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Denetleme, raporlama görüşmeleri	Güvenli hizmet, denetim ve uygunluk, veri güvenliği ve korunumu, hizmet sürekliliği, güçlü ve geniş altyapı, yasal uyum, şeffaflık
Yerel Halk	Geri bildirim, pazar araştırmaları	Kapsayıcı ve dahil edici hizmetler, yüksek kalitede, hızlı ve kesintisiz internet, güçlü ve geniş altyapı, adil fiyatlama, halkın görüş ve geri bildirimleri, çevresel ve sosyal etkiler, güvenlik ve gizlilik, acil durum hizmetleri, teknolojik gelişmeler, kriz iletişimi
Grup Şirketleri	Grup projeleri, görüşmeler ve toplantılar	Bütüncül yaklaşım, tutarlı ve uyumlu hareket etme, sinerji yaratan yeni ürün ve hizmetler, altyapı paylaşımı, stratejik hedefler ve sürdürülebilirlik hedefleri
Medya	Basın toplantıları, sosyal medya kanalları	Şirket faaliyetleri, yeni projeler, şirketin sektördeki konumu, yatırımlar, topluma katkı temelli iş birlikleri, pazarlama ve reklam iş birlikleri, toplumsal sorumluluk
Akademik Kurumlar	Ar-Ge çalışmaları, araştırmalar, kariyer gelişim merkezleri	Eğitim kurumları ile ürün ve hizmet gelişimi için iş birlikleri, Ar-Ge, teknoloji transferi, staj ve iş fırsatları, eğitim ve seminerler, sosyal sorumluluk projeleri, bilgi paylaşımı

Sürdürülebilirlik Temelli Katkı ve Yatırımlarımız

Türk Telekom olarak, sürdürülebilirlik odaklı yatırımlarımızı ÇSY faktörlerini dikkate alarak uzun vadeli değer yaratmayı hedefliyoruz. Çevresel etkileri en iyi şekilde yönetmeyi ve doğal kaynakları verimli bir şekilde kullanmayı amaçlıyoruz. Bu çerçevede, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği çözümleri, atık yönetimi, su kaynaklarının korunması, toplumun ihtiyaçlarının karşılanması ve toplum refahının artırılması gibi konulara odaklanıyoruz. Ayrıca, marka itibarımızı ve değerimizi güçlendirerek, stratejik iş birlikleri ile sürdürülebilirliği en üst seviyeye taşıyoruz.

Sürdürülebilirlik odaklı yatırımlar aynı zamanda risk yönetimi, itibar yönetimi ve rekabet avantajı elde etme açısından önemli bir strateji oluşturulmasını sağlıyor.
Bu yatırımlar, çevresel sürdürülebilirlik, sosyal refah ve iyi yönetişim ilkelerini desteklerken finansal getiri sağlama potansiyelini de barındırıyor. Dolayısıyla, şirketimiz için sürdürülebilirlik odaklı yatırımlar, geleceğe yönelik bir strateji olarak önemli bir rol oynuyor.

Fiber Ağ Uzunluğu ve TV Platformu Yenilikleri

2022 yılı sonunda 403 bin kilometre olan Türk Telekom'un fiber ağ uzunluğu, 2023 yılı sonunda 437 bin kilometreye ulaştı.

437 bin km
Fiber Altyapı

Bu genişleme, daha fazla kullanıcıya ulaşmamızı ve kullanıcılarımıza daha hızlı ve güvenilir internet hizmeti sunmamızı sağlıyor. Ayrıca, TV platformumuz Tivibu'nun altyapısını yenileyerek, kullanıcılarımıza daha iyi bir TV deneyimi sunmayı amaçladık. Yenilenen altyapı, müşterilerimizin ihtiyaçlarını daha iyi karşılamamızı ve hizmet kalitemizi artırmamızı sağlayacaktır.

Bu yaklaşımla Türk Telekom olarak, Türkiye'nin fiber gücü olarak yıllardır bakır altyapıyı fibere dönüştürmenin yanı sıra kritik yeni yerleşim alanı (greenfield) projeleri ile Türkiye'nin dört bir yanını fiberleştirirken altyapı kalitemizi ve enerji verimliliğimizi güçlendiriyoruz.
Gigabit Pasif Optik Ağ (GPON), internet erişimi (aynı zamanda IP televizyon (IPTV), IP üzerinden Ses (VoIP) ve diğer dijital hizmetler) için öncelikle fiber optik geniş bant hizmetlerinde kullanılan bir tür yüksek hızlı ağ standardıdır. GPON standardı, merkez ofis ile son kullanıcı arasında 20 kilometreye kadar kapsama alanı sağlayarak hem yoğun nüfuslu kentsel alanları hem de daha dağınık kırsal ortamları uygun hale getiriyor. Çoğu ağdaki standart bakır telin aksine GPON, yaklaşık %95 daha fazla enerji tasarrufu sağlıyor. GPON yatırımlarının ağ bakım ihtiyacını azaltması nedeniyle aynı zamanda sera gazı emisyonları da azalıyor. 2020-2023 döneminde GPON teknolojisine aktardığımız abone sayısı 2,6 milyonu aştı. 2024 ve sonrasında GPON projelerine yatırım yapmaya devam edeceğiz.

Çevresel Önlemler İçeren Veri Merkezi Yatırımları

Veri merkezleri enerji yoğun binalardır. Halihazırda üç ticari veri merkezimiz (Ümitköy, Esenyurt ve Gayrettepe) ve 2 Türk Telekom'un kendi kullanımına yönelik (Ümraniye ve Ahlatlıbel) veri merkezini işletmekteyiz. Oldukça iddialı PUE eşikleri olarak, mevcut veri merkezlerinin PUE değerini 1,4'ün altına, yeni veri merkezlerinin ise 1,2'nin altına düşürmeyi hedefliyoruz. Mevcut veri merkezinin PUE ortalaması 2023 yılı itibarıyla 1,55 olup dünya ortalamasına paralel olarak 1,7 ile 1,9 arasındaki Türkiye ortalamasının altındadır. Ayrıca bazı veri merkezlerimizde su tasarrufu önlemleri uyguluyoruz. Örneğin Esenyurt veri merkezimizde yağmur suyu geri kazanım sistemimiz ve Ümitköy veri merkezimizde DX soğutma ünitelerinin dış ünitelerinin su tüketimini minimuma indiren sisleme sistemimiz bulunmaktadır.

Enerji Verimliliği

Enerji tüketimini azaltmak ve karbon ayak izimizi düşürmek için birçok proje yürütüyoruz. Daha enerji verimli telekomünikasyon ağ ekipmanlarının seçilmesi ve kullanılması telekomünikasyon sektörünün temelini oluşturuyor. Sabit ağ ekipmanı içinde soğutma en büyük enerji tüketicilerinden biri ve ağ merkezlerinde enerji tasarruflu soğutma sistemlerinin kullanılması enerji tüketimini önemli ölçüde azaltıyor.

Türk Telekom olarak her yıl abone sayımızın artmasına karşın 2022 ve 2023 yıllarında sabit ve mobil şebekelerde yürüttüğümüz verimlilik, optimizasyon ve dönüşüm projeleri ile birlikte toplam sırasıyla yıllık 81 GWh ve 47 GWh enerji tasarrufu sağladık.

Verimlilik çalışmalarıyla 2023'te 47 GWh enerji tasarrufu

Bu projeler, enerji verimliliği hedeflerimize ulaşmamıza ve sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmamıza önemli ölçüde yardımcı oldu.

Sabit ağ merkezlerimizde enerji tasarruflu soğutma sistemlerinin kullanılmasıyla ve eski, verimsiz ekipmanların yerini daha verimli ekipmanlarla değiştirerek enerji tüketimini önemli ölçüde azalttık. Mobil baz istasyonlarında ve soğutma sistemlerinde enerji verimliliği yüksek ekipman ve yazılımları tercih ediyor, bu konuda iç kaynaklarımızla geliştirdiğimiz yenilikçi çözümler üretiyoruz.

Yenilenebilir Enerji ve Güneş Enerjisi Yatırımları

Türk Telekom'un 2023 yılında güneş enerjisinden yararlanma kapasitesi, 2020 yılına göre %80 oranında arttı. Bu artış, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını artırma stratejimizin bir parçasıdır. Ayrıca, 2023 yılı içerisinde şirketimize Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'den (TEİAŞ), elektrik tüketimimizin yaklaşık %65'ine tekabül eden 405,8 MWe'lik kapasite kurulum izni alınmıştır.
Mevzuat gerekliliklerinin tamamlanmasının ardından kurulumuna 4Ç 2024'te başlamayı planladığımız bu yatırımlar, yakın gelecekte enerji verimliliğimizi ve sürdürülebilirlik performansımızı önemli ölçüde artıracaktır.

2023 yılında TEİAŞ'tan 405,8 MWe'lik güneş enerjisi kapasite kurulum izni

Elektrikli Araç Şarj Ağı Projesi

Türk Telekom Ventures, E4 Şarj-Elektrikli Araç Şarj Ağı projesini hayata geçirerek, Elektrikli Araç Şarj İşletmeciliği pazarına "Şarj Ağı İşletmecisi" olarak adım attı. Bu proje, sürdürülebilir ulaşım çözümlerine katkı sağlamayı ve çevre dostu araç kullanımını teşvik etmeyi hedeflemekte olup, elektrikli araçların yaygınlaşmasıyla birlikte çevresel etkilerin azaltılması ve temiz enerji kullanımı konusundaki çabalarımıza önemli katkı sağlayacaktır.

Sürdürülebilir İnovasyon ve İş Birlikleri

Türk Telekom, inovasyon ve teknoloji alanındaki iş birlikleri ile sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlamaya devam ediyor. Örneğin, Erzurum Atatürk Üniversitesi ile beş yıllık bir iş birliği yaparak yeni ürün, servis geliştirme ve iyileştirme faaliyetlerine katkıda bulunduk. 2022 bahar döneminde başlayan programa dahil olan öğrenciler, blok zinciri, NFT, yapay zeka (AI) ve IoT gibi yenilikçi teknoloji projelerinde Türk Telekom ekipleriyle birlikte çalışma fırsatı yakaladılar. Bu sayede, şirketimizin ürün ve servislerinin gelişimi ve mükemmeliyet yolunda önemli katkılar sağladık.

Yerlilik ve Yerel Üretim Çalışmaları

Ülkemizdeki girişimcilik ekosisteminin sürdürülebilir gelişimini desteklemek ve milli teknoloji dönüşümüne katkı sağlamak amacıyla yerli kaynakların etkin kullanımı konusundaki taahhüdümüzü sürdürüyoruz. 2023 yılında telekomünikasyon sektöründe ULAK ile çıktığımız yolda, gelişen iletişim çağında meydana gelen ihtiyaçları yerli imkanlarla karşılayıp uçtan uca çözümleriyle ülkemizde iletişimin kaliteli ve güvenli bir şekilde ilerlemesi sağlanmıştır. Yerli üretim yapan firmaların tedarik sistemine dahil edilmesi, bir bütün olarak alınan ürünlerde kısmen yerlileştirilebilecek ürünler için alternatiflerin oluşturulması, yerlilik konusunda şirket içindeki ilgili birimler ve paydaşlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanması, yerliliği destekleyen stratejiler gerçekleştirilmesi ve tüm satın almaların yerlilik bakış açısı ile incelenmesi ve yerlilik oranlarının artırılmasının sağlanması konularını odağımıza aldık. BTK yükümlülüklerimiz kapsamında satın aldığımız ürünlerin yerlilik oranlarının daha etkin hesaplanması ve raporlanması için çalışmalar yaptık. Diğer taraftan tüm satın alma işlemlerinde yerlileşme çalışmalarının stratejik önemine dair farkındalığı artırdık. Bu sayede erken aşamada ihtiyaçların analizi yapmakta ve yerli üretici arayışına girmekteyiz. Yerli ürün alternatifi oluşturulabilecek tüm işler için çalışmalarımızı yapıyor, satın alma, iş birimi, tedarikçi koordinasyonu ile yabancı menşeli ürünlere alternatif oluşturmaya çalışıyoruz. Yapılan çalışmalar neticesinde 2023 yılında BTK'nın altyapı yükümlülüğü başlığı altında gösterdiği ve yerlilik hedefinin de bu başlık altında olduğu 6 hedefin hepsini tutturan ilk ve tek operatör olmanın gururunu yaşıyoruz.

Yerli teknolojilere yatırım yapmakta, kritik altyapı ve projelerde yerli imkan ve kaynaklardan faydalanmaktayız. Son 4 yılda %8 olan yerlilik oranımızı altı kat artırarak %48'lere kadar çıkarttık. Milli kaynakların zenginleştirilmesi, yerli ürün ekosisteminin geliştirilebilmesi, yerli ürün tedariğinin aktif olarak sağlanabilmesi, yerli yatırım geliştirme faaliyetlerinin ve ülke içi istihdamın artırılması sorumluluğunun bilinciyle tedarik imkanı olduğunda, yerli kaynakların tercih edilmesi konusunda yoğun çalışmalar yürüterek stratejiler geliştiriyor ve uyguluyoruz.

Lityum aküde yerli üretime destek olmak adına, ASPİLSAN ile yerli lityum bataryaların geliştirilmesi ve ticari kullanımı konusunda anlaşma yaptık. Yapmış olduğumuz anlaşma kapsamında, ihtiyacımız olan lityum akülerin tamamını yerli üretim yapan ASPİLSAN ve ORBİT firmalarından sağlamaktayız. Yine, tüm anten alımlarımızı yerli üreticileri desteklemek adına Türkiye'de faaliyet gösteren ve yerli malı belge sahibi firmalardan temin ettik.

i2i Sistemleri ile TT Mobil Şebekesinde politika yönetimi yapan "PCRF" şebeke fonksiyonunu yerli i2i ile değiştirdik. Bu şebeke fonksiyonunun güncellenerek 5G'de de kullanılması planlanmaktadır.

Online ücretlendirme çözümü olan "Turkuaz OCS Çözümünü" Türk Telekom Mobil şebekesinde kullanmaya başladık.

Siber Güvenlik ve Müşteri Deneyimi

5 binden fazla kuruma, 50'den fazla ürün ve servisle siber güvenlik hizmeti sunan Türkiye'nin en geniş siber güvenlik portföyüne sahibiz.

Türkiye'nin en geniş siber güvenlik ürün portföyü

Müşteriye Yakınlaşma (CSC) modelimizde dijitalleşme, operasyonel analitik, WiFi operasyonları ve her alanda operasyonel mükemmeliyet ile abonelerimize daha hızlı çözüm sunarak maksimum hizmet sürekliliği sağlamaktayız. Bu süreçte, yapay zeka (AI) tabanlı proaktif ve muhtemel sorunlar için anında çözüm sunan sistemler geliştirdik.

Elektronik Atıkların Geri Dönüşümü

Türk Telekom olarak, sunduğumuz hizmetler sonucunda ortaya çıkan elektronik atıkların geri dönüşümü için Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) ile iş birliği içerisinde çalışmalarımızı yürütüyoruz. Bu iş birliği, çevreye duyarlı bir iş modeli benimsememizin bir yansımasıdır.

Regülasyon ve Sektörel Katkılar

İlgili mevzuat doğrultusunda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na (BTK) sabit imtiyaz sözleşmesinin uzatılması için başvuruda bulunduk. Bu başvuru, sektördeki varlığımızı sürdürülebilir bir şekilde devam ettirme ve hizmet kalitemizi artırma amacını taşımaktadır.

Tüm bu yatırımlar ve projeler, Türk Telekom'un sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşma konusundaki kararlılığını ve çevreye duyarlı bir iş modeli benimseme misyonunu yansıtmaktadır. Gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakma hedefimiz doğrultusunda çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz.

Ulusal ve Uluslararası Raporlamalara Katkılarımız

Sürdürülebilirlik yolculuğumuzda şeffaflık ve hesap verebilirliği esas alıyoruz. 2020 yılında yayımladığımız ilk Sürdürülebilirlik Raporumuzla, sürdürülebilirlik yaklaşımımızı, hedeflerimizi ve vizyonumuzu net bir şekilde ortaya koyduk. 2023 yılı itibarıyla ise Entegre Raporlama yapmaya başlayarak paylaşımlarımızı daha da genişletiyoruz. Sürdürülebilirlik vizyonumuzu daha da somutlaştırmak adına Sürdürülebilirlik Politikamızı oluşturduk ve tüm paydaşlarımızla etkin ve şeffaf bir şekilde paylaşıyoruz. Sürdürülebilirlik yönetim yapımızı da bu doğrultuda yeniden yapılandırarak, Sürdürülebilirlik Komitesi'ni oluşturduk. Komite, sürdürülebilirlik faaliyetlerimizin etkin koordinasyonunu ve takibini sağlamak amacıyla, hedeflerimizi ve yatırımlarımızı sürekli olarak gözden geçiriyor ve raporluyor.

Türk Telekom olarak, sürdürülebilirlik yolculuğumuzda şeffaflık ve hesap verebilirliği esas alıyoruz.

Orta ve uzun vadeli hedef çalışmamızın ilk fazını 2024 yılının ilk yarısında tamamladık ve SBTi'a (Bilim Temelli Hedefler Girişimi'ne) taahhütte bulunduk. Türk Telekom Grubu olarak Kapsam 1 ve 2 karbon emisyonlarını 2020 baz yılına göre 2030 yılına kadar %45 azaltmayı, 2050'de ise 'Net Sıfır'ı hedefliyoruz. Bu hedeflere ulaşmak için performans göstergelerimizi belirleyerek, sürdürülebilirlik yolculuğumuzda her adımımızı izlenebilir ve ölçülebilir hale getiriyoruz. Stratejimiz doğrultusunda politika ve taahhütlerimizi güncel tutarak, ilerlemelerimizi şeffaf bir şekilde paydaşlarımızla paylaşmayı sürdürüyoruz.

Borsa İstanbul, Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Endeksleri

Türk Telekom olarak, 2009 yılından beri BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan tek telekomünikasyon şirketiyiz. Ayrıca, 2014 yılından bu yana BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer alarak ÇSY alanındaki örnek performansımızı sürdürüyoruz.

Uluslararası İnisiyatifler ve Raporlama

Uluslararası bir inisiyatif olan Karbon Saydamlık Projesi (CDP) kapsamında, 2011 yılından bu yana yıllık olarak raporlar hazırlıyoruz. CDP İklim Değişikliği rehberlerine uygun şekilde, karbon salımını sistematik olarak azaltma hedefimize yönelik çalışmalarımızı şeffaf bir şekilde raporlayarak, ilerlememizi takip ediyoruz. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC) raporlamaları ile sürdürülebilirlik performansımızı değerlendiriyor ve paydaşlarla bu kanaldan da iletişim kurmayı sürdürüyoruz.

UNGC raporlamalarını, iş dünyasının sürdürülebilirlik performansını değerlendirmek ve paydaşlarla açık bir iletişim kurmak için önemli bir araç olarak görüyoruz. 2020 yılında katıldığımız UNGC inisiyatifi çerçevesinde sektöre örnek olacak çalışmalar gerçekleştiriyor ve yıllık olarak ilerleme raporlarımızı paylaşıyoruz.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı (SKA) faaliyetlerimize entegre ediyoruz. Hedeflerimizi bu amaçlar doğrultusunda genişletiyor ve sürdürülebilirlik performansımızı sürekli olarak iyileştiriyoruz. Bu doğrultuda, hedeflerimizi SKA ile uyumlu hale getirerek, çevresel, sosyal ve ekonomik alanlarda sürdürülebilirliği sağlama yönünde çalışmalar yürütüyoruz. Raporlarımız aracılığıyla, SKA'ya olan katkımızı düzenli olarak paylaşıyoruz.

Küresel Endekslerde Yer Alma

MSCI Sürdürülebilirlik Endeksi tarafından yapılan değerlendirmelerde, özellikle gizlilik ve veri güvenliği başlığında kaydettiğimiz ilerlemelerle genel notumuzu A seviyesine yükseltmeyi başardık. S&P Global tarafından yapılan kurumsal sürdürülebilirlik değerlendirmesinde en üst basamakta yer alarak, endekslerdeki yerimizi koruyoruz. Sustainalytics risk skorumuzu ise azaltarak düşük risk kategorisinde yer almayı başardık. Bu değerlendirme kapsamında Türk Telekom, başta ağ güvenilirliği ve inovasyon başlıklarında olmak üzere not artışı sağladı. Ayrıca, FTSE4Good endeksinin çevre ve yönetişim bölümündeki performansımızı da geliştirdik.

Sürdürülebilirlik performansımızı sürekli iyileştirmek için küresel çapta kabul görmüş endekslerin ve sürdürülebilirlik kuruluşlarının rehberlerini takip ediyoruz. Hedeflerimize ulaşmak için gerekli adımları atıyor; topluma, çevreye ve paydaşlarımıza değer katmayı sürdürüyoruz.

Küresel Ortalamanın Üzerinde ÇSY Skorları

Sürdürebilirlik Organizasyonları ve Dahil Olduğumuz Endeksler

Türk Telekom Risk Skoru: 19,4 - Düşük

Önemsiz 0-10	Düşük 10-20	Orta 20-30	Yüksek 30-40	Çok Yüksek 40 +

Türk Telekom ÇSY Skoru: **A**

CCC	B	BB	BBB	A	AA	AAA

5

Değer Yaratma Yolculuğumuz

İşimiz için Değer

Finansal Sermayemiz

Değer Yaratma Modelimiz

	Girdiler	Çıktılar	Yaratılan Değer	İlgili Öncelikli Konular	İlgili Paydaşlar	Katkı Sağlanan SKA'lar
Finansal Sermayemiz	**Gelir Artırma Odağı:** Çeşitli telekomünikasyon hizmetleri aracılığıyla elde edilen satış gelirleri hacmi	Çeşitlendirilmiş iş modeliyle **52,9 milyon abone** Sabit genişbantta 365 bin, Mobilde 724 bin net abone kazanımı Yıllık **%10** artışla **100,2 milyar TL'ye** ulaşan satış gelirleri %33,5'lik marj ile 33,5 milyar TL FAVÖK Yıllık **%7** artışla **25,8 milyar TL** yatırım harcaması Yıllık **%138** artışla **16,4 milyar TL** net kar **AssisTT:** Yaklaşık **42 milyar TL** büyüklüğe ulaşan çağrı merkezi **sektöründe liderlik** **TT Ventures:** Kuruluşundan bugüne **16** farklı girişime yatırım **111** girişimin mezun olduğu **PİLOT** programı ile girişimlere **32 milyon TL**'nin üzerinde nakit desteği **TT Ödeme Hizmetleri:** Mobil Ödeme tekil kullanıcı sayısı: %24 büyüme Mobil Ödeme işlem adedi: %20 büyüme	**Güçlü Pazar Payı:** Müşteri tabanını genişleterek ve yenilikçi hizmetler sunarak pazar konumunu güçlendirmek **Finansal Kararlılık ve Yatırımcı Güveni:** Sağlam finansal yönetim ve yüksek gelir yaratma kabiliyeti ile şirketin pazar değerinin ve yatırımcı güveninin artması **Ekonomik Kalkınmaya Katkı:** Operasyonların genişletilmesi ve teknolojik yatırımlar ile yerel ekonomide kalkınmaya önemli katkı sağlanması **Sürdürülebilir Büyüme ve İnovasyon:** Yeni nesil teknolojilerle donatılmış telekomünikasyon altyapısı yatırımlarının yanı sıra çevre dostu teknolojilere ve yenilenebilir enerji kullanımına yapılan yatırımlar ile sürdürülebilir büyüme yaratmak, kârlılığa ve inovasyona katkı sağlamak **Rekabet Üstünlüğü:** Sunulan geniş hizmet yelpazesi ve müşteri odaklı yaklaşım ile rekabetçi avantajın sürdürülmesi ve piyasadaki pozisyonunun daha da güçlendirilmesi	**Operasyonel ve Finansal Performans** **Risk ve Kriz Yönetimi** **Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon** **Müşteri Deneyimi** **İtibar Riski**	**Finansal Kurumlar** **Grup Şirketleri** **Hissedar ve Yatırımcılar** **Analistler** **Müşteriler**	8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME 9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI 12 SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM
	Stratejik Yatırımlar: Altyapı gelişimine ve teknolojik yeniliklere sürekli yatırım yapılması, operasyonel kapasitenin genişletilmesi					
	Kârlılık Odaklı Çalışmalar: İş operasyonlarının ve maliyet yönetiminin piyasa risk ve fırsatları göz önünde bulundurularak etkin şekilde yapılması					
	Güçlü Nakit Akışı: İşletme faaliyetlerinden elde edilen güçlü serbest nakit akışının sağlanması					
	Geniş Müşteri Tabanı: Türk Telekom'un hizmetlerine olan talebin artmasıyla birlikte abone sayısının artması					

İşimiz için Değer

Üretilmiş Sermayemiz

Değer Yaratma Modelimiz

	Girdiler	Çıktılar	Yaratılan Değer	İlgili Öncelikli Konular	İlgili Paydaşlar	Katkı Sağlanan SKA'lar
Üretilmiş Sermayemiz	**Altyapı Yatırımları:** Türkiye'nin uçtan uca fiberleşmesi Yatırımların önceliklendirilmesi ve fiber altyapıya sürekli yatırım yapılması Türkiye genelinde bakır altyapının fiber teknolojisine dönüştürülmesi ve yeni yerleşim bölgelerine fiber altyapı kurulması Sınıfının en iyisi müşteri deneyimine ulaşmak için Türkiye çapında geniş kapsama alanı sağlayan son teknoloji mobil ağ **TTI :** Orta ve Doğu Avrupa, Türkiye ve Orta Doğu'yu kapsayan 48,5 bin kilometre fiber ağ 24 ülkede 135'den fazla varlık noktası (PoP) SEA-ME-WE-5: Avrupa'yı Afrika, Orta Doğu ve Asya'ya bağlayan denizaltı kablo sistemi **Veri Merkezleri:** Veri merkezlerimizde daha verimli soğutma çözümleri ve yapay zeka destekli optimizasyon sistemleri kullanılmasıyla global ortalamaya eş, Türkiye ortalamasının ise altında güç kullanım verimliliği. Yeni nesil veri merkezlerinde daha düşük PUE değerlerine ulaşmak için yapılan çalışmalar **Teknolojik Gelişmeler:** Mobil ve sabit altyapılarda 5G teknolojisinin desteklenmesi Siber guvenlik, bilişim teknolojileri, bulut çözümleri, fintech vb lider oyuncular arasında olmak Yenilikçi çözümler ve teknolojilerin geliştirilerek günlük yaşantıya entegre edilmesi ULAK ile Türkiye'nin ilk ve tek 4.5G (LTE-A) baz istasyonu geliştirme projesi **Netsia :** Sabit şebekeler için genişbant erişim teknolojisi **Innova :** Akıllı Şehir ve Akıllı Mağaza Çözümlerinin geliştirilmesi **Dijital Kapsayıcılık Stratejileri:** Türkiye'nin her köşesine yüksek kaliteli bağlantı sağlamayı hedefleyen projeler Dijital erişim fırsatlarını artırmak ve toplumun her kesimini dijital dünyaya entegre etmek	Türkiye genelinde toplam **437 bin km fiber altyapı** ile hizmet verilmesi Türkiye genelinde 26 bin lokasyonda LTE teknolojisi ile **%99,6 nüfus kapsama oranı** LTE baz istasyonlarının **%52'sinin** fiberle bağlanmış olması, bu sayede daha hızlı ve güvenilir mobil internet erişimi sağlanması **32,2 milyon haneye fiber internet** erişiminin sağlanması, evlerde ve iş yerlerinde yüksek hızda internet kullanımının yaygınlaştırılması **52,9 milyon müşteriye** geniş yelpazede telekomünikasyon hizmetleri sunulması, bu sayede geniş bir müşteri tabanına ulaşılması Ödemeli TV pazarında Türk Telekom'un **2. büyük oyuncu** olarak konumlanması, sabit genişbantta liderliğin korunması **Kapsamlı altyapısı sayesinde kırsal ve az gelişmiş bölgelere ulaşarak** Türkiye genelinde daha kapsayıcı teknolojik hizmetlere ve sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlamak Entegre yapıda sunulan telekomünikasyon çözümleri ile **5 bini aşkın kurumsal müşterinin teknoloji çözüm ortağı olmak**	**Sürdürülebilir Kalkınma ve Çevresel Faydalar:** Enerji verimliliği yüksek altyapılar ve dijitalleşme ile çevresel etkinin azaltılması ve sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunulması Türkiye'nin her köşesinde fiber altyapı sağlanarak çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşılması **Toplumsal Etki ve Dijital Dönüşüm:** Herkes için erişilebilir ve kapsayıcı bir dijital altyapı oluşturarak, eğitimden sağlığa, iş dünyasından sosyal hayata kadar geniş bir etki yaratılması Teknolojik yeniliklerle toplumun her kesiminin yaşam kalitesinin artırılması ve Türkiye'nin dijitalleşme yolculuğunda lider rol oynanması **Rekabet Üstünlüğü:** Sunulan sabit genişbant ve mobil hizmetler odağında, müşteri odaklı yaklaşım ile rekabetçi avantajın sürdürülmesi ve faaliyet gösterilen alanlarda pazar konumunu güçlendirmek	**İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi** **Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık** **Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon** **Dijital dönüşümde liderlik**	**Çalışanlar** **Müşteriler** **Sosyo-ekonomik anlamda daha az gelişmiş bölgelerdeki nüfus** **Hissedar ve Yatırımcılar**	7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ 9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI 10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI

İşimiz için Değer

Fikri Sermayemiz

Değer Yaratma Modelimiz

	Girdiler	Çıktılar	Yaratılan Değer	İlgili Öncelikli Konular	İlgili Paydaşlar	Katkı Sağlanan SKA'lar
Fikri Sermayemiz	**Ar-Ge Yatırımları:** Teknoloji ve hizmet yeniliklerine yapılan sürekli ve tutarı 1,6 milyar TL'yi bulan yatırımlar **Fikri Mülkiyet Çalışmaları:** Patentler, ticari markalar ve telif hakları gibi fikri mülkiyet varlıkları için yürütülen çalışmalar **Personel Uzmanlığı ve Bilgisi:** Çalışanların teknik bilgi ve deneyimlerinin geliştirilmesi **Stratejik Ortaklıklar ve İş Birlikleri:** Üniversiteler, araştırma kurumları ve diğer teknoloji firmalarıyla iş birlikleri	**Siber Güvenlik Geliştirmeleri:** Siber Güvenlikte Türkiye pazar liderliği İlk resmi siber güvenlik servisi ihracatının gerçekleştirilmesi CREST, TR-CERT ve TSE tarafından akredite edilmiş siber güvenlik merkezi EDR (Uç Nokta Tehdit Algılama ve Yanıt), MDR, SOAR gibi yeni nesil siber güvenlik ürünlerinin portföyümüze eklenmesi Nextgen SOC konseptine geçiş ve Dijital Adli Bilişim Laboratuvarının kurulması **Güvenlik Ürün Portföyü Genişlemesi:** Yönetilebilir EDR ve olay müdahale hizmetleri, paylaşımlı e-posta güvenliği, atak yüzey çalışmaları, siber güvenlik olgunluk değerlendirme hizmetleri gibi yeni güvenlik ürün ve hizmetlerinin sunulması **Siber Güvenlik Hizmetleri Kapsamı:** 5 binden fazla kuruma, 50'den fazla ürün ve servis ile siber güvenlik hizmeti sunumu **Eğitim ve Gelişim Programları:** START Stajım ve Gelişim Üssü Programları kapsamında 2 ayrı program düzenlenmesi. Gelişim Üssü programı kapsamında ise Siber Güvenlik ve Bulut Bilişim konularında 2 ayrı kamp gerçekleştirilmesi **Argela:** 5G ve ötesi gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri Ar-Ge şirketi ve çözüm sağlayıcı, Sabit ve mobil şebekeler için teknoloji çözümleri ((Netsia BB Suite, vRAN-RIC) ve çok sayıda uluslararası patent **Innova:** Türkiye'nin lider bilişim şirketi ve sistem entegratörü. 25 yıllık deneyimi ve güçlü projeleri ile hem yurt içinde hem de yurt dışında ICT sektöründe önemli başarılara imza atmaya devam ediyor. 2023 yılında 21 Ar-Ge projesi **Patent ve Yayın Başarıları:** 89 toplam patent sayısı* 2023 yılında 261 patent başvurusu Avrupa Birliği ve TÜBİTAK tarafından fonlanan 3 projede çalışmaların devamı ve toplam 12 proje başvurusu * Türk Telekom şirketindeki patent sayısını göstermektedir.	**Piyasa Liderliği ve Rekabet Üstünlüğü:** Türkiye'nin en geniş siber güvenlik portföyü ile sektördeki lider konumun pekiştirilmesi **İnovasyon ve Fikri Mülkiyet Gelişimi:** Yenilikçi güvenlik çözümleri ve patentler sayesinde teknolojik liderlik ve pazar farklılaştırması **Bilgi Güvenliği Standartları:** ISO 27001 sertifikası ile sabit ve mobil şebekelerde uluslararası bilgi güvenliği standartlarının sağlanması **Bilgi Paylaşımı ve İşbirliği:** Akademik ve profesyonel platformlarda yapılan yayınlar ile bilgi paylaşımının artırılması ve global işbirliklerinin güçlendirilmesi **Araştırma ve Geliştirme Kapasitesi:** Ulusal ve uluslararası projelerde aktif katılım ile Ar-Ge ve inovasyon kapasitesinin genişletilmesi	**Müşteri ve Veri Gizliliği** **Siber Güvenlik** **Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon** **Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılığı**	**Çalışanlar** **Müşteriler** **Tedarikçiler** **Akademik Kurumlar ve Araştırma Enstitüleri** **Yatırımcılar ve Finansal Kurumlar** **Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar**	4 NİTELİKLİ EĞİTİM 8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME 9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI 17 AMAÇLAR İÇİN ORTAKLIKLAR

Toplumumuz için Değer

İnsan Sermayemiz

Değer Yaratma Modelimiz

	Girdiler	Çıktılar	Yaratılan Değer	İlgili Öncelikli Konular	İlgili Paydaşlar	Katkı Sağlanan SKA'lar
İnsan Sermayemiz	**İnsan Hakları Politikası:** Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri gibi uluslararası ve ulusal mevzuatlardan güç alarak oluşturulan ve uygulanan kapsamlı İnsan Hakları Politikası **Kişiye Özel Çalışma Modelleri:** Hibrit, ofisten, uzaktan ve mobil çalışma modelleri **Kadın İstihdamına Katkı:** İşe alım süreçlerinde benzer niteliklere sahip kadın adaylara öncelik verme, kadın çalışanların yönetim kademelerinde temsilini artırma çalışmaları **Güvenli ve Sağlıklı Çalışma Ortamı:** ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi standardıyla tüm çalışanları kapsayan güvenlik tedbirleri **Kapsayıcı İstihdam Uygulamaları:** Genç yetenek programları, performans değerlendirme süreçleri ve çeşitlilik politikaları	**Beyaz Yakalı Kadın Çalışan Oranı:** %36,3 **Kadın Yönetici Oranı:** %18,6 **Toplam Eğitim Saati:** 413.777 saat eğitim **Performans Değerlendirmesi alan 7.687 kişi** **Türk Telekom Grubu İnsan Kaynağı: 16.803'ü** Türk Telekom'da olmak üzere **37.265** kişilik insan kaynağı **60.471 saat İSG Eğitimi** **AssiTT:** Çalışan sayısı ile **çağrı merkezi sektörü liderliği** **Girişimci Müşteri Deneyimi** modeli ile çalışan deneyimi optimizasyonu **Sebit:** 36 yıllık eğitim teknolojileri birikimiyle eğitim içeriklerinden teknolojik platformlara, akıllı ölçme ve değerlendirmeden öğretmen eğitimlerine uzanan kapsamlı çözümleriyle Türkiye'nin öncü eğitim teknolojileri şirketi **Türk Telekom Akademi ile çalışan yetkinliklerinin gelişimi için kapsamlı eğitimler**	**Tercih Edilen İşveren:** Daima en çok tercih edilen işverenler arasında olmak. Çeşitlilik politikaları ve eşit ücretlendirme ile kadınlar ve genç yetenekler tarafından tercih edilen bir şirket olmak **Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyeti:** Esnek çalışma modelleri ve güvenli çalışma ortamı sayesinde çalışan memnuniyeti ve bağlılığını artırmak **Kurumsal İtibar ve Uygunluk:** Kapsamlı İnsan Hakları Politikası ve çeşitlilik inisiyatifleri ile uluslararası itibarı güçlendirmek **Kariyer Gelişimi Fırsatları:** Etkili performans değerlendirme sistemleri ve liderlik gelişim programları ile çalışanların kariyer gelişimini desteklemek **Çalışan Sağlığı ve Güvenliği:** ISO 45001 standartlarına uygun güvenlik tedbirlerinin uygulanmasıyla iş kazalarının azaltılması ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamak **Toplumsal Katkı ve Sorumluluk:** Çalışanların ve tedarikçilerin insan haklarına saygı gösterilmesi ve etik iş uygulamalarını benimsemek	**İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması** **Sağlık ve Güvenlik** **Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık** **Çalışan Bağlılığı, Eğitim, Yetenek ve Kariyer Gelişimi**	**Grup Şirketleri** **Çalışanlar** **Çalışan Aileleri** **Potansiyel Çalışanlar** **Kamu, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar** **Tedarikçiler**	5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ 8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME 3 SAĞLIK VE KALİTELİ YAŞAM 4 NİTELİKLİ EĞİTİM

Toplumumuz için Değer

Sosyal Sermayemiz

Değer Yaratma Modelimiz

	Girdiler	Çıktılar	Yaratılan Değer	İlgili Öncelikli Konular	İlgili Paydaşlar	Katkı Sağlanan SKA'lar
Sosyal Sermayemiz	**Kurumsal Sorumluluk Projeleri:** Yönetim Kurulumuzun kararıyla deprem bölgesine 2 milyar TL bağış yapılması Depremden etkilenen illlerde ''Birlikte Değerli'' istihdam projesinin hayata geçirilmesi Dijitalde Hayat Kolay, Telefon Kütüphanesi, Kitaplara Ses, Günışığı, Erişilebilir Tiyatro, Türk Telekom Okulları gibi sosyal sorumluluk projeleri ile topluma katkı aksiyonları **Müşteri İlişkileri ve Memnuniyeti:** Müşteri hizmetlerini iyileştirme çalışmaları, self-servis kanalların optimizasyonu, müşteri memnuniyeti oranlarının artırılması **Tedarik Zinciri Yönetimi ve Sürdürülebilirlik:** Tedarikçilerin çevresel ve sosyal uyumluluğunu değerlendirme, sürdürülebilir tedarik zinciri uygulamaları **Eğitim ve Bilgiye Erişim:** Dezavantajlı gruplar için dijital okuryazarlık, pazarlama ve tasarım düşünme atölyeleri; görme engelliler için sesli kitap hizmetleri **Paydaş İş birlikleri:** Stratejik karar alma ve politika belirleme süreçlerinde hissedarlar, müşteriler, tedarikçiler ve topluluk liderleri ile düzenli istişareler. Şeffaf ve adil bir yönetim anlayışıyla tüm paydaşların katılımını sağlama ve güven inşa etme **Teknoloji ve İnovasyon:** Erişilebilirlik odaklı uygulamalar ve hizmetler, dijital platformlar üzerinden müşteri deneyimini yenileme	**52,9 milyon abone** Türk Telekom mobil uygulamasının ve Online İşlemler web uygulaması tekil kullanıcı sayısının 29 milyona ulaşması ve uygulamanın 79 milyon kez indirilmesi Son üç yılın en yüksek müşteri memnuniyet skoru (IPSOS araştırması);"Sadık Müşteri Yaratma" kategorisinde liderlik (Nielsen araştırması) **Altın Baykuş ödülü** Türkiye Araştırmacılar Derneği'nin 1 Ocak 2021- 30 Temmuz 2023 döneminde tamamlanmış araştırmaları değerlendirdiği 2023 yılı Baykuş Ödülleri'nde Türk Telekom'un 'Dönüşüm Yolunun Sonundaki Işık: Az Arıza, Bol Memnuniyet' isimli projesi, 'Memnun Baykuş' kategorisinde aldığı Altın Baykuş ödülü. **Dijitalde Hayat Kolay Projesi** Kadın girişimcilere yönelik 10.000 kadına dijital okuryazarlık ve dijital pazarlama eğitimi. 500 kadına tasarım odaklı düşünme atölyesi 10 kadına 250.000 TL hibe desteği ile girişimcilik faaliyetlerinin desteklenmesi Her 1 TL yatırım için 2.12 TL sosyal getiri elde edilerek yatırımın toplumsal faydasının maksimize edilmesi **Telefon Kütüphanesi Projesi** Görme engellilere yönelik olarak 43.500 saat sesli kitap ve 755.000 sayfalık kitap seslendirilmesiyle bilgiye erişimin kolaylaştırılması ITU - Dünya Bilgi Toplumu ödüllerinde dünyanın en iyi 5 erişilebilirlik projesi arasına girilerek küresel düzeyde bir başarıya ulaşılması **Tedarik Zinciri Yönetimi** Çalışmalarına 2023 yılında başlanan Tedarikçi Portal Projesi'nin 2024 sonunda hayata geçirilmesiyle, tedarikçilerin çevresel ve sosyal standartlara uygunluğunun izlenmesinin hedeflenmesi **İnnova:** T.C. Ticaret Bakanlığı'nın "Bilişimin Yıldızları" programı kapsamında alınan E-Turquality Belgesi. - 16 ürün ve çözüm için "Yerli Malı" sertifikası -2023 yılında 21 Ar-Ge Projesi	**Marka Değeri:** Ülke geneline yaygın varlik ve servis ağı ile Türkiye'nin en değerli markaları arasında üst sıralarda **Amaçlar İçin Ortaklıklar:** Paydaş katılımıyla alınan bilinçli kararlar sayesinde hissedarların yatırımlarına maksimum değer katma. Toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygun hareket ederek kurumsal itibarın ve toplumsal onayın artırılması **Toplumsal Farkındalık ve Katılım:** Projelerle toplumsal farkındalığın artırılması, dezavantajlı grupların toplumsal hayata katılımlarının desteklenmesi **Eğitim ve Kariyer Fırsatları:** Dezavantajlı grupların eğitim ve iş hayatında daha etkin yer almasına olanak sağlanması **Kültürel ve Sanatsal Erişim**: Engelli bireyler için sanat ve kültür etkinliklerine erişimin kolaylaştırılması **Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılık:** Müşteri memnuniyeti ve sadakat oranlarında önemli iyileşmeler sağlanması **Sürdürülebilir Değer Zinciri:** Tedarik zinciri boyunca sürdürülebilirlik ve sorumluluk uygulamalarının değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi	**Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılığı** **Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği** **Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık** **Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık**	**Müşteriler** **Tedarikçiler** **Grup Şirketleri** **STK, Meslek Kuruluşları** **Akademik Kurumlar**	4 NİTELİKLİ EĞİTİM 8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME 10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI 12 SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM

Çevremiz için Değer

Doğal Sermayemiz

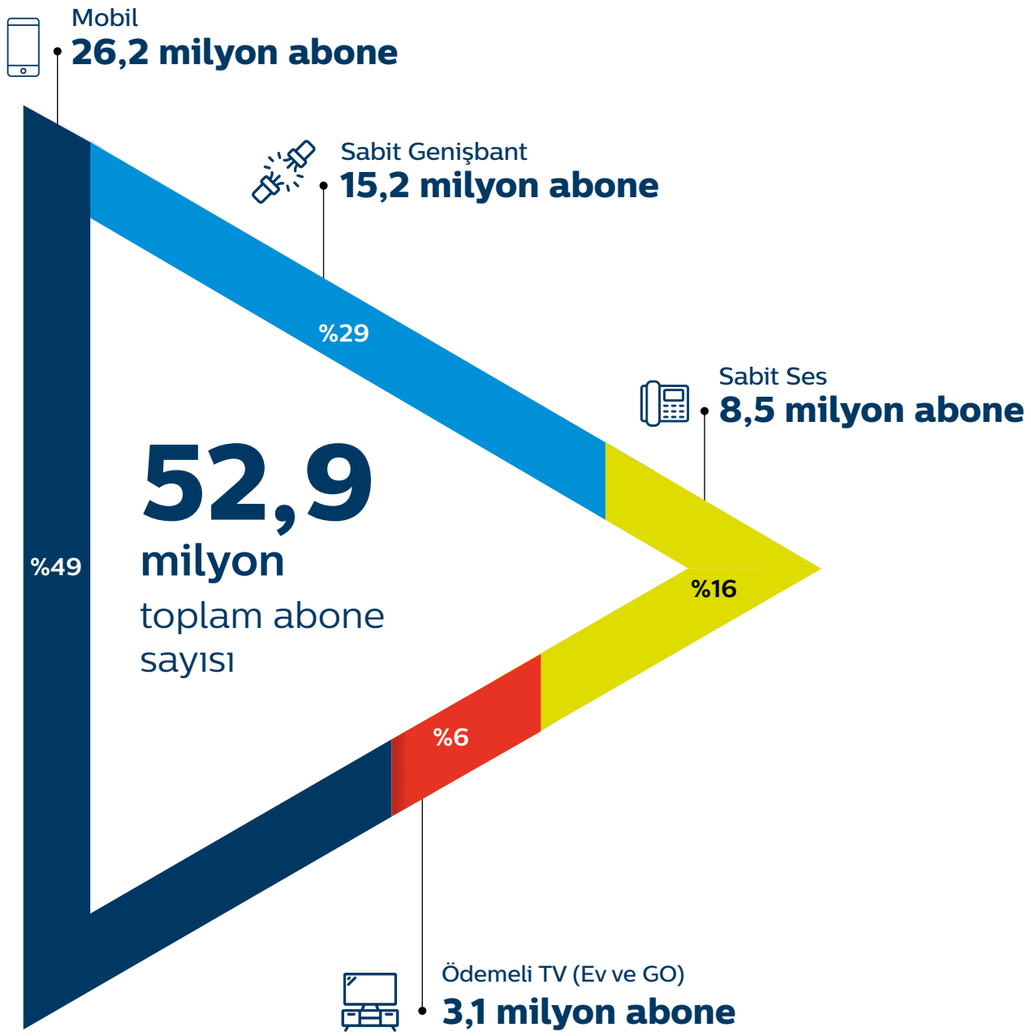
Değer Yaratma Modelimiz

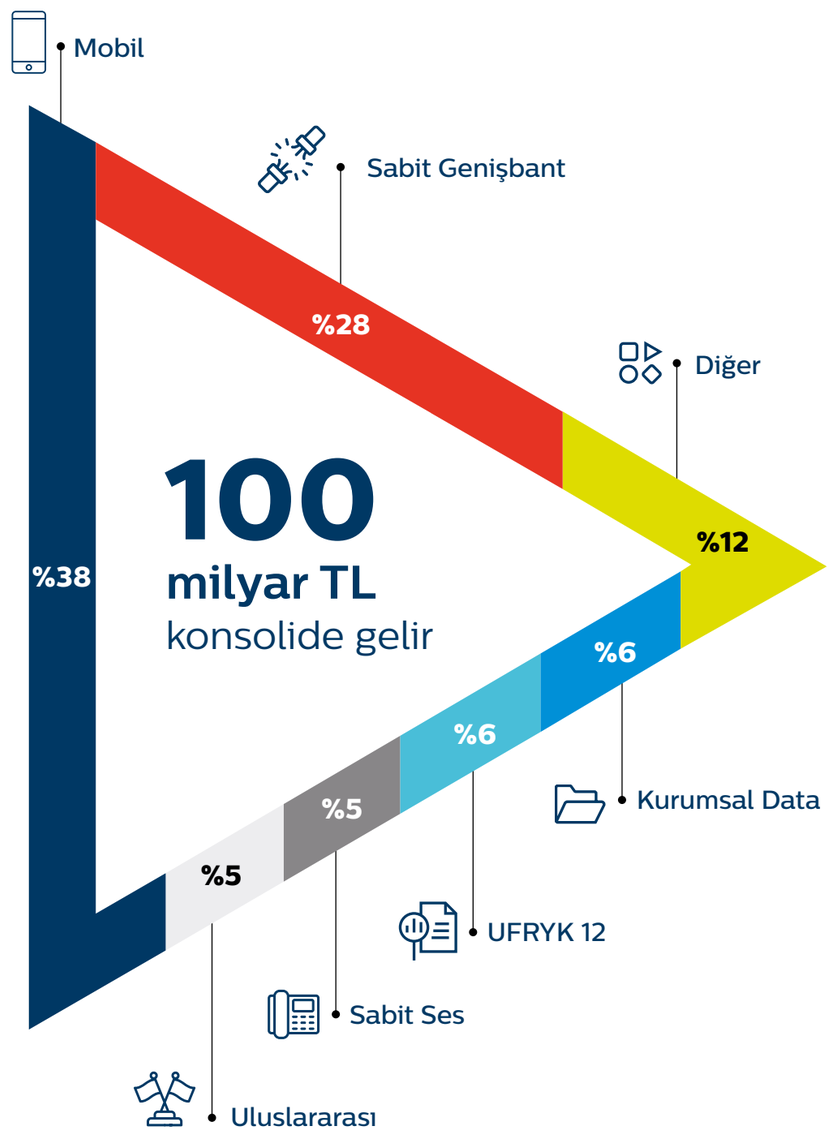
	Girdiler	Çıktılar	Yaratılan Değer	İlgili Öncelikli Konular	İlgili Paydaşlar	Katkı Sağlanan SKA'lar
Doğal Sermayemiz	**Yenilenebilir Enerji Yatırımları:** Güneş Enerjisi Santrali (GES) projeleri ve diğer yenilenebilir enerji sistemlerine yapılan yatırımlar **Tedarikçi İş Birlikleri ve Sürdürülebilirlik:** Tedarik zincirinde sürdürülebilirlik standartlarına uygun ürün ve hizmetlerin kullanımı **Enerji Verimliliği Projeleri:** Sabit ve mobil şebekelerde gerçekleştirilen enerji verimliliği ve optimizasyon projeleri Sabit ve mobil şebekelerde kullanılan klima cihazlarını yeni nesil verimli cihazlarla değiştirilmesi Yapay zeka destekli kullanıcı dostu Akıllı Enerji Yönetim Sistemi projesi **Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Politikası:** Sıfır Atık projesi ve tehlikeli olmayan atıkların azaltılmasına yönelik çabalar **Teknolojik Altyapı ve Verimlilik Projeleri:** Enerji ve soğutma altyapılarını modernize eden teknolojik dönüşüm projeleri Gigabit Pasif Optik Ağ (GPON) ve 5G yatırımları	Toplam **405,8 MWe'lik** kapasite kurulum izni Yıllık **47 milyon kWh** enerji tasarrufu Soğutma sistemlerinde yıllık **11,7 milyon kWh** enerji tasarrufu Akıllı Enerji Yönetim Sistemi ile yıllık **6,7 milyon kWh** enerji tasarrufu ve **103 bin litre jeneratör akaryakıt tasarrufu** Güç Tasarrufu optimizasyonu ile **13,3 GWh** enerji tasarrufu Teknolojik dönüşümler ve optimizasyonlar sonucunda salon optimizasyonu, salon birleştirme, bina taşıma, enerji giderlerinden **14,7 milyon kWh tasarruf sağlanması.** Mobilde yapılan yenilenebilir enerji yatırımlarından **0,5 milyon kWh tasarruf sağlanması**	**Çevresel Liderlik ve Sürdürülebilirlik:** Türkiye'de ve uluslararası platformlarda çevresel liderlik pozisyonunun güçlendirilmesi, enerji tüketimi ve atık miktarının önemli ölçüde azaltılması **Ekonomik Katkı ve İnovasyon:** Enerji tasarrufları ile operasyonel maliyetlerin düşürülmesi, dijitalleşme, yenilikçi ve sürdürülebilir çözümlerle sektöre öncülük yapılması **Toplumsal Etki:** Sürdürülebilir projeler aracılığıyla toplumsal refahın ve çevreye duyarlılığın artırılması, yatırımcı ve tüketici güveninin pekiştirilmesi **Uluslararası Standartlara Uyum ve İtibar:** ISO ve diğer uluslararası çevresel standartlara uyumun sağlanması, küresel düzeyde çevresel sürdürülebilirlik konusunda itibarın kazanılması	**İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi** **Doğal Kaynakların Sorumlu Kullanımı ve Yönetimi** **Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği**	**Çalışanlar** **Müşteriler** **Hissedar ve Yatırımcılar** **Tedarikçiler** **Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar** **STK, Meslek Kuruluşları** **Akademik Kurumlar**	7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ 12 SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM 13 İKLİM EYLEMİ 17 AMAÇLAR İÇİN ORTAKLIKLAR

Finansal Sermayemiz

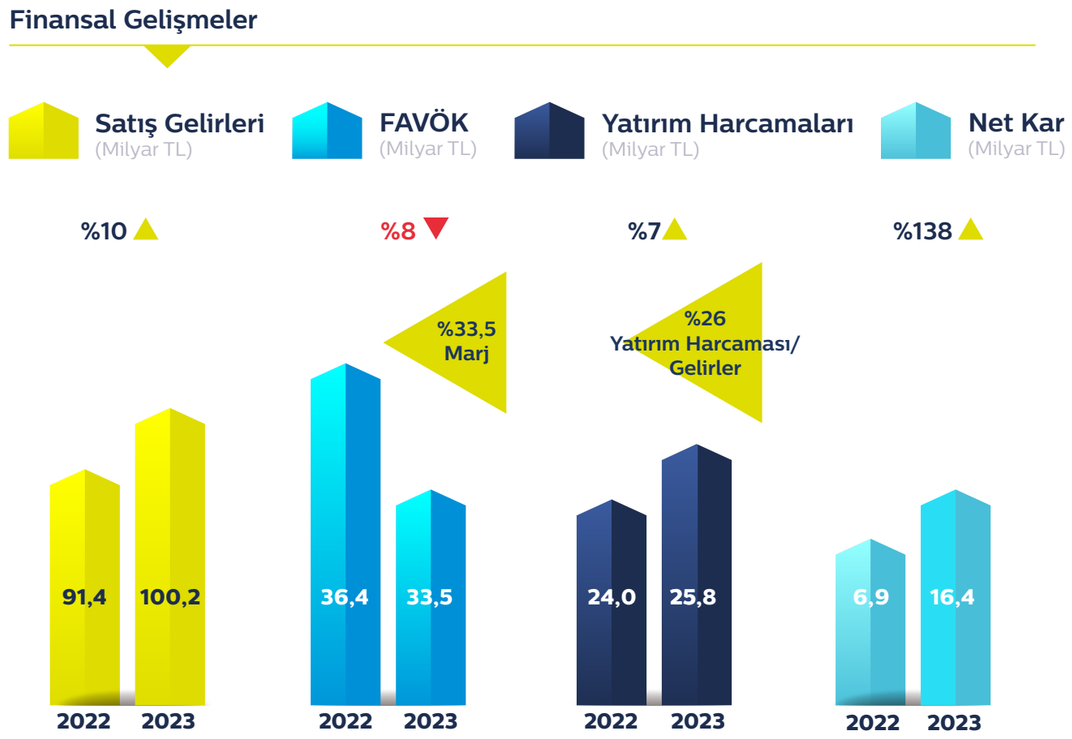
Operasyonel ve Finansal Performans

Çeşitlendirilmiş Portföy ve Güçlü Pazar Konumu

2023 Yılı Finansal Gelişmeler

Türk Telekom Grubu olarak zorlu koşulları dikkatle yönetmemiz gereken bir yılda başarılı ve dengeli bir performans sergiledik. UFRYK 12 muhasebe etkisi hariç tutulduğunda, sabit genişbantta %1,7, mobilde %20,5, kurumsal datada %13,2 ve diğer gelirlerde %28,8 artışa karşın sabit seste %13,3 ve uluslararası gelirlerde %3,1 daralma ile 2023 gelirleri yıllık bazda %10,5 artarak 93,7 milyar TL oldu.

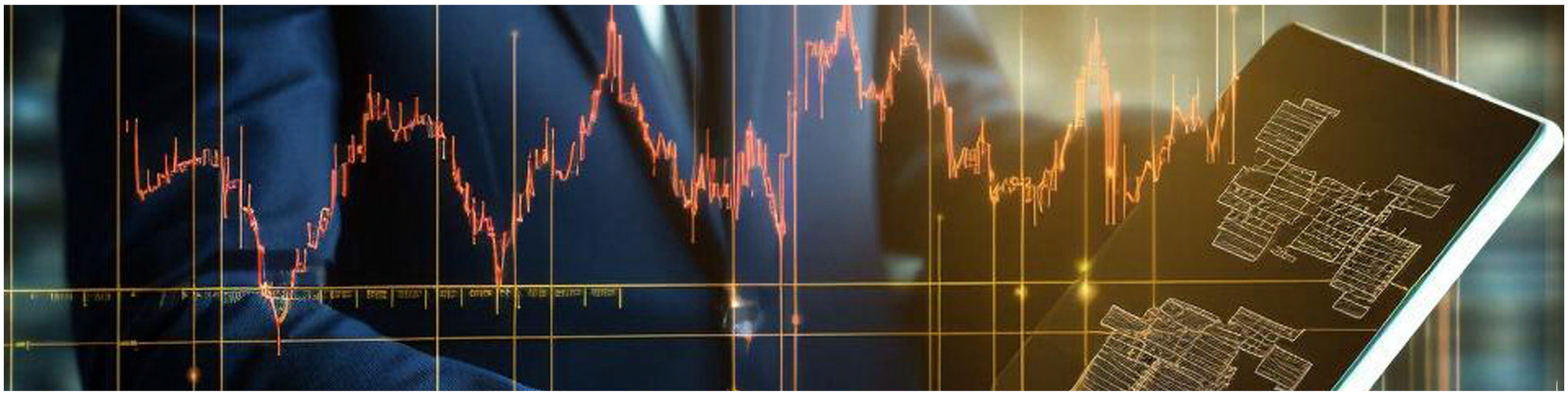
2022'de 36,4 milyar TL olan konsolide FAVÖK, yıllık bazda %7,9 düşüşle yılı 33,5 milyar TL seviyesinde tamamladı. Benzer şekilde FAVÖK marjı yıllık bazda 640 baz puan daralarak %33,5'e geriledi. UFRYK 12 etkisi hariç tutulduğunda FAVÖK marjı %35 oldu. Yüksek enflasyon nedeniyle maliyetler hızla artarken, işimizin kontratlı yapısı gereği fiyatlama ve diğer aksiyonların gelirler üzerindeki olumlu etkisi zaman içerisinde kendini gösterdi. Faaliyet giderindeki artışın gelirdekine kıyasla daha yüksek gerçekleşmesi FAVÖK marjındaki daralmanın temel nedeni olurken, güneydoğudaki depremler de marj düşüşünde etkili oldu.

Geçen yıl pozitif 1,9 milyar TL olan faaliyet karı, bu yıl negatif 2 milyar TL'ye geriledi. 2022'de 6,9 milyar TL olan net kar, 2023'te enflasyon muhasebesinin yasal hesaplara ilk kez uygulanmasının dolaylı etkisi sayesinde artan vergi geliri sebebiyle %137,7 artarak 16,4 milyar TL oldu.

Vergi gelirindeki artışın 2023 yılında gördüğümüz tek seferlik bir etki olarak değerlendirilmesi gerekir.

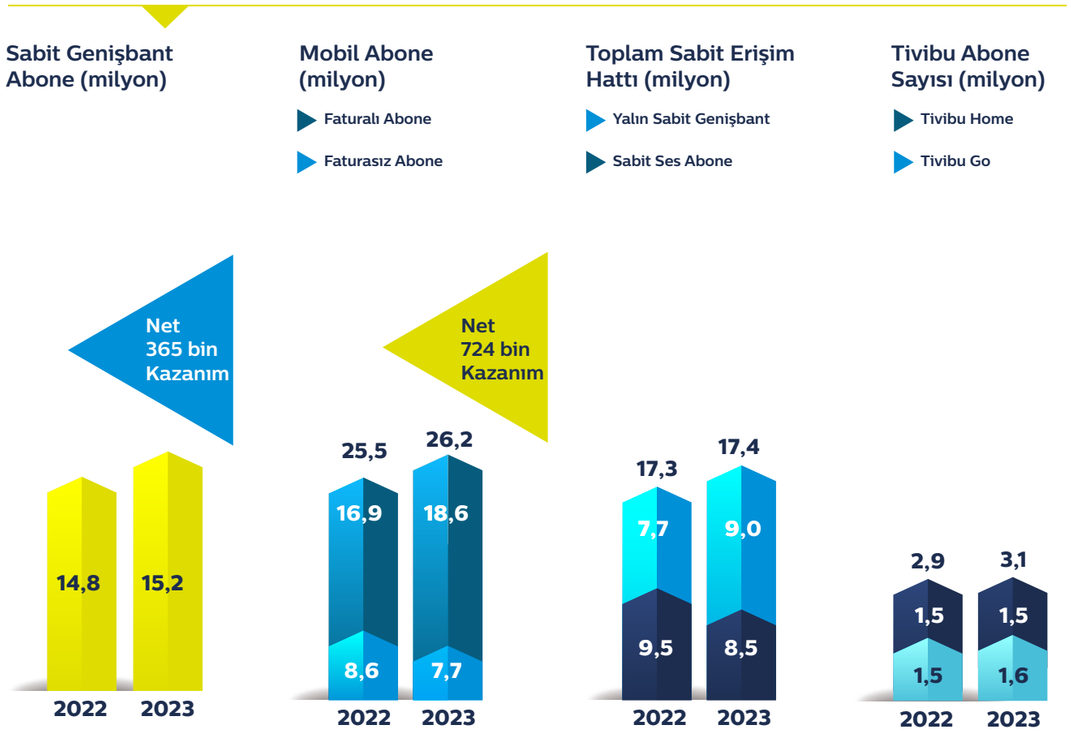
Yatırım harcamalarımız gelirden daha yavaş büyüyerek 2023'te yıllık %7,4 arttı ve 25,8 milyar TL'ye yükseldi. Bununla birlikte, yatırım harcamalarının gelire oranı geçen yıla kıyasla 50 baz puan azalarak %25,7 oldu.

Net Borç/FAVÖK oranı geçtiğimiz seneki 1,27x seviyesinden 2023'te 1,17x seviyesine geriledi. Net uzun yabancı para pozisyonumuz yıl sonu itibarıyla 542 milyon USD oldu. Üst bariyerlerini aşmış PCCS işlemleri hedge portföyünün dışında tutulduğunda döviz pozisyonu 245 milyon USD kısa pozisyondur.

2023 Yılı Operasyonel Gelişmeler

Operasyonel Göstergeler

Türk Telekom abone sayısı 2023 yılında 146 bin net abone kazanımıyla 52,9 milyona ulaştı.

146 bin
Net Abone Kazanımı

52,9 milyon
Toplam Abone

Daralan sabit ses segmenti hariç tutulduğunda, zor bir yılda elde ettiğimiz 1,2 milyonluk güçlü net abone kazanımı, bir başka deyişle %2,8'lik abone bazı büyümesi, yalnızca Türk telekomünikasyon sektörünün cazip görünümünü değil, aynı zamanda etkili ve sonuç veren stratejilerimizle pazardaki fırsatlardan yararlanma yeteneğimizi de ortaya koyuyor.

Sabit genişbant abone tabanı, 2023 yılında 15,2 milyona yükseldi. Fiber abone sayısı 2023 yılında 1,3 milyon net kazanımla 12,9 milyona yükseldi. Sabit genişbant tabanında fiber abonelerin payı bir önceki yıla kıyasla %77,7'den %84,7'ye yükseldi.

Saha Dolabına Kadar Fiber (FTTC) abone sayısı 8,6 milyona ulaşırken, Eve/Binaya Kadar Fiber (FTTH/B) abone sayısı ise 4,3 milyona yükseldi.

Fiber ağımız, 2022 itibarıyla 31,4 milyon haneye kıyasla 2023 sonunda 32,2 milyon haneyi kapsıyor[3].

[3] Şubat 2023 depremine ilişkin tahmini etkiyi hane kapsaması rakamlarımıza yansıttık. Fakat, hane kapsaması sayılarında deprem etkisine ilişkin değerlendirmeler hala devam ediyor; bu nedenle paylaşılan rakamlar değişebilir.

FTTC hane kapsaması 20,5 milyon iken, FTTH/B hane kapsaması 11,8 milyona yükseldi. Fiber ağ uzunluğumuz, 2022 sonu itibarıyla 403 bin km'den 2023 sonu itibarıyla 437 bin km'ye ulaştı.

Mobil abone bazımız, 2023'te 724 bin net artışla 26,2 milyona yükseldi. Faturalı segment tarihin en yüksek yıllık performansıyla 1,6 milyon net abone kazanırken, faturasız segmentte 890 bin net abone kaybı gerçekleşti.

Mobil portföyümüzdeki faturalı abone oranı %70,8 ile en yüksek seviyesine çıktı. LTE kullanıcısı başına ortalama aylık veri kullanımı 2022'de 11,9 GB iken 2023'te %23,4 artarak 14,7 GB'a yükseldi.
Yeni satışta THK yerine yalın-DSL'e odaklanan stratejimiz doğrultusunda sabit ses abone sayısı yıl boyunca 1,1 milyon daralarak 8,5 milyona geriledi. Yalın-DSL dahil toplam erişim hattı sayısı 2022 sonundaki 17,3 milyona kıyasla hafif yükselerek 17,4 milyona ulaştı.

Güçlü ekonomik yapının sürdürülebilir büyüme, rekabetçilik, istihdam ve refahı desteklediğine inanıyoruz. Türk Telekom'un güçlü ve dengeli iş modeli; ekonomik krizler, küresel dalgalanmalar ve diğer dış etkenlerle karşılaşıldığında finansal dengelerin korunmasına ve hızlı toparlamaya olanak tanıyor. Bu yapıyı korumak ve güçlendirmek için politika taahhütlerini uyguluyor, operasyonlarımız için risk ve fırsatlarımızı değerlendiriyor ve yatırım planlamalarımızı sürdürülebilirlik odaklı yapıyoruz.

Türkiye'nin fiberleşmesine liderlik ediyoruz

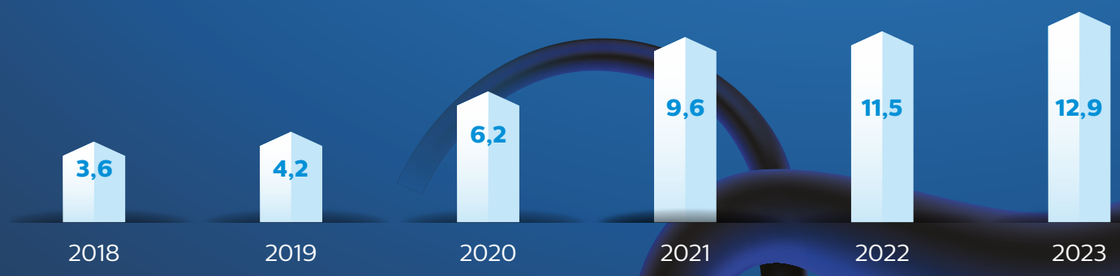
Dijital çağda herkesin bilgiye ve iletişime erişim hakkı olduğuna inanıyoruz. Türk Telekom olarak, erişilebilir iletişim ve dijital kapsayıcılık hedeflerimiz doğrultusunda, Türkiye'nin her köşesine ulaşmak için yatırımlarımızı sürdürüyoruz.

Türkiye'de dijital dönüşüme öncülük ediyor, herkes için erişilebilir yüksek hızda internet sağlamak amacıyla fiber altyapı yatırımlarını sürdürüyoruz. Türkiye'yi uçtan uca fiber ağlarla örerek fiber altyapı uzunluğunu 437 bin kilometreye ulaştırdık. Bu yatırımlar sayesinde, FTTH/B (eve/binaya kadar fiber) erişim sayısında Türkiye'yi Avrupa ülkeleri arasında ikinci sıraya taşıdık. FTTH Konseyi'nin 39 ülkeyi kapsayan "Eylül 2023 FTTH/B Avrupa Pazar Panoraması" raporuna göre Türkiye, FTTH/B hane kapsaması sayısında bir basamak atlayarak 2. sıraya yükseldi. Eylül 2023'e kadar olan on iki aylık dönemde, şirketimizin sağladığı 1,5 milyonluk katkı ile Türkiye 2,3 milyon FTTH/B hane kapsaması artışı gerçekleştirdi. Ayrıca, aynı dönemde 1 milyon FTTH/B abone artışı ile 3. en hızlı büyüyen pazar haline gelen Türkiye'de bu artışın 0,8 milyonu sadece şirketimiz tarafından sağlandı. Türkiye'nin fiber gücü olarak ülkenin her köşesini fiberle buluşturma kararlılığımızı sürdürüyoruz. **Türkiye'nin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) 2023 yılı 4. çeyrek verilerine göre, ülkemizdeki 562 bin kilometrelik toplam fiber ağ uzunluğunun 437 bin kilometresini tek başımıza tesis etmiş durumdayız.**

Dijital kapsayıcılık vizyonumuz doğrultusunda, herkesin eşit fırsatlara sahip olduğu bir dünya yaratma hedefiyle çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Türkiye Yüzyılı'nda hayatın her noktasına değer katan çalışmalarımızla, istisnasız herkes için erişilebilir bir dijital gelecek inşa etmeyi hedefliyoruz. Türk Telekom olarak, insanı merkeze alan yaklaşımımızla teknoloji birikimimizi doğru yatırımlarla güçlendirerek bu yolculuğa liderlik etmeyi sürdüreceğiz. Bu sayede hem teknolojik altyapımızı güçlendiriyor hem de Türkiye'nin her köşesine kaliteli ve güvenilir internet hizmeti sunarak ülkemizin dijitalleşmesine ve ekonomik gelişimine katkıda bulunuyoruz.

Fiber Abone **(milyon)**

Fiber abone rakamı Eve/Binaya Kadar Fiber ve Saha Dolabına Kadar Fiber rakamlarını içermektedir.

- Rakipsiz fiber ağ
- Gelir kaynağı yaratmada güçlü fırsatlar
- Yüksek bağlantı hızlarından faydalanmada iyi konumlanma
- 5G'yi ve küçük hücreleri destekleyen güçlü donanım

Grup şirketlerimizle beraber başarıdan başarıya

Çağrı Merkezi Sektörünün Lideri

2023 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 42 milyar TL büyüklüğe ulaştığı düşünülen çağrı merkezi sektörünün içinde AssisTT, hem çalışan sayısı hem de gelir bakımından sektör liderliğini korumaktadır. AssisTT, 2023 yılında da grup dışı gelirlerini artırma hedefini sürdürmüş ve faaliyetlerini bu yönde ilerletmiştir.

AssisTT International markası ile hizmet ihracı hedefini sürdüren AssisTT, bir deneyim şirketi dönüşümüne odaklanarak çağrı merkezi dışı gelirlerini artırmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, teknoloji satışına ve BPO (bordrolama, saha hizmetleri vb.) işlerine odaklanmaktadır.
AssisTT, çalışan deneyimini artırmak amacıyla hayata geçirdiği Girişimci Müşteri Temsilcisi modeli ile çalışanlarının şahıs şirketleri kurarak tedarikçi gibi hizmet vermesini sağlamakta ve çeşitli avantajlar sunmaktadır. Bu model kapsamında, yapay zeka uygulamalarından da faydalanılan ve değişken fiyatların belirlendiği bir "vardiya borsası" uygulaması da geliştirilmiştir.

25 Yıllık Birikim

İnnova, 25 yıldır ICT pazarında yazılım, hizmet ve donanım kategorilerinde yurt içi ve yurt dışında varlığını güçlü bir şekilde sürdürmektedir. 2023 yılı itibarıyla global ve yerel ICT pazarlarının genel değerlendirmesi, İnnova'nın bu sektördeki güçlü konumunu daha da pekiştirmiştir.

2023 yılı, İnnova için yoğun bir odaklanma ve proje yılı olmuştur. İnnova, çeşitli alanlarda önemli projeler hayata geçirmiştir:

- **Cloudworks SaaS Platformu:** E-dönüşüm, VPOS, Android POS ürünlerinin satış süreçleri başlatılmıştır. 2024 yılında OBP (Ortak Banka Platformu) ve Loyalty gibi ürünler de platformda yer alacaktır. Yenilikçi teknik altyapısı sayesinde üç farklı işlevi bir arada sunan Cloudworks, KOBİ'lerden büyük işletmelere kadar her ölçekten işletmenin kendi ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş bulut servislerine tek bir platformdan erişebilmesini sağlıyor. Cloudworks'u kullanan işletmeler, İnnova'nın geliştirdiği ürünlere erişebilmenin yanı sıra, kendi bulut sistemlerini de oluşturabiliyor ve platform içinde kendi ürünleriyle yer alabiliyor. Kolay ölçeklenebilir bir iş modeliyle çalışan Cloudworks, şirketlerin verimliliklerini artırırken "Kullandıkça Öde" özelliği sayesinde iş süreçlerini daha az maliyetle buluta taşıyabilmelerini sağlıyor.
- **YanYana Ürünleştirme:** Otizmli bireylerin günlük hayata dahil olabilmeleri için oluşturulan YanYana ürünleştirme süreci başlamış olup, 2024 yılının ikinci yarısında yurt içi ve yurt dışında satış faaliyetleri başlayacaktır.
- **E-Turquality Belgesi:** T.C. Ticaret Bakanlığı'nın "Bilişimin Yıldızları" programı kapsamında alınan belge ile ürünlerin yurt dışı satışını artırma hedefi devam ediyor.

Öncelikli Ürün ve Çözümler:

- **Loyalty**
- **YanYana**
- **Callus**
- **BYS (Bayi Yönetim Sistemi)**
- **Bilgi ve Ödeme Kiosk Çözümleri**
- **Telekom Çözümleri**

İnnova, 16 ürün ve çözüm için "Yerli Malı" sertifikası almış olup, 2024 yılında diğer ürün ve çözümler için de bu sertifikaların alınmasını hedeflemektedir.

Bulut Tabanlı Hizmetler

Loyalty, Cloudworks ve YanYana ürünlerinin global bulut hizmeti sağlayıcıları (AWS, Huawei, SAP Store, Google Cloud, Azure) üzerinden lokal ve global müşterilere sunulması için süreçler başlatılmıştır. 2024 yılında ürünlerin bulut tabanlı yapıya dönüşüm süreci devam edecektir.

Ar-Ge Projeleri

2023 yılında 21 Ar-Ge projesi geliştirilmiştir. Bu projeler arasında yapay zeka destekli Radyolojik Görüntü Analizi, İşbirlikçi Dijital İkiz projeleri ve UDHAM destekli 5G IoT projesi yer almaktadır.

İnnova, 25 yıllık deneyimi ve güçlü projeleri ile hem yurt içinde hem de yurt dışında ICT sektöründe önemli başarılara imza atmaya devam etmektedir.

Türk Telekom Ventures

Girişimcilik ve İnovasyonun Destekçisi

Türk Telekom, 2018 yılında kurduğu TT Ventures ile başlangıç ve orta kademedeki girişimlerin uzun vadeli iş hedeflerini gerçekleştirmelerine yardımcı olmayı, büyümelerini desteklemeyi ve projeler geliştirmeyi hedeflemektedir. Kuruluşundan bugüne 16 farklı girişime yatırım yapan TT Ventures, yenilikçi ürünlere sahip girişimleri destekleyerek ülke ekonomisine fayda sağlamayı ve girişimlerin ürün ve hizmetleriyle, Türk Telekom'un mevcut ana iş kolları arasında sinerji oluşturmayı amaçlamaktadır.

TT Ventures, sağlık, eğitim, yapay zeka temelli dijital çözümler alanlarındaki yatırımlarıyla yeni 'unicorn'lar ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Özellikle enerji, sağlık, eğitim, yapay zeka, dijital çözümler, finansal teknolojiler, blockchain, IoT ve ICT gibi Türk Telekom ile sinerji yaratacak alanlara odaklanmaktadır.

Eylül 2022 itibarıyla kuruluş sürecini tamamladığı TT Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu üzerinden 2023 yılı içerisinde girişimlere yatırımlar yapılmıştır. Türk Telekom Grubunun ana yatırımcılarından biri olduğu bu fon, yerli ve yabancı yatırımcıların katılımını amaçlamakta ve yeni gelişen alanlarda global büyüme potansiyeli yüksek, teknoloji odaklı girişimlere yatırım yapmaktadır. Bu yatırımlar, girişimlerin büyüme hedeflerine ulaşmasını sağlarken, fonun yatırımcılarına stratejik ve finansal fayda sağlamaktadır.

Girişimcilik Ekosistemine Katkılar

TT Ventures, teknoloji girişimlerine fikir aşamasından, ürünlerin ticarileşmesine kadar olan süreçlerde destek olmak ve girişim ekosistemini Türkiye'de büyütmek amacıyla prestijli üniversiteler ve teknokentler ile ortak çalışmalar yürütmektedir. TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) BİGG programı kapsamında ODTÜ Teknokent ve İstanbul Teknopark ile birlikte uygulayıcı kuruluş olarak, girişimlere destek vermekte ve girişimcilerin fikirlerini hayata geçirmelerine katkı sağlamaktadır.

TT Ventures, Amerika'da kurduğu şirketi ve yaptığı stratejik iş birlikleri ile hem portföyündeki girişimlerin hem de Türk Telekom ve grup şirketlerinin global pazarda iş geliştirme ve yatırım süreçlerini desteklemektedir. Bu sayede, Türk Telekom Türkiye ve global pazarlar arasında bir teknoloji köprüsü olmayı hedeflemektedir.

TT Ventures PİLOT Programı

Türk Telekom'un teknoloji girişimlerini destekleyerek müşterilerine yenilikçi ürün ve hizmetler sunmak, aynı zamanda yerli girişimlere destek olmak amacıyla 2013 yılında hayata geçirdiği PİLOT'un 11. dönemi 2023 yılında tamamlanmıştır. Bugüne kadar 111 girişimin mezun olduğu PİLOT programı ile girişimlere 32 milyon TL'nin üzerinde nakit desteği sunulmuş, Türk Telekom Ventures aracılığıyla 16 farklı girişime yatırım yapılmıştır. Mezun girişimlerin 59'u, ekosistemdeki yatırımcılardan toplamda 35 milyon doların üzerinde yatırım almıştır.

TT Ventures PİLOT programına seçilen ekipler, 12 hafta boyunca 450'nin üzerinde mentörle birebir görüşerek Türk Telekom'un iş bağlantılarına erişim fırsatı yakalamışlardır. Program süresince ekipler, Türk Telekom ile iş birliği fırsatlarını değerlendirerek alanında uzman kişilerin verdiği 20'den fazla eğitime katılmışlardır. Programa kabul edilen her girişim, program başında 100 bin TL nakit desteği ve programı başarıyla tamamlayan her girişim Türk Telekom Ventures'tan 50 bin dolar yatırım almıştır. Girişimler, Tahtakale'deki Santral ve Atatürk Kültür Merkezi içindeki TT Ventures Girişimcilik Merkezi ofis alanlarında ürün ve hizmetlerini geliştirmeye devam etmişlerdir. Program sonunda ekipler, Stanford Üniversitesi ile yapılan iş birliği kapsamında 2 haftalık Amerika programına katılma fırsatı bulmuşlardır. Bu program ile ekipler, global pazarlarda büyümek adına dünya çapında isim yapmış mentörler ve yatırımcılarla görüşme fırsatı yakalayarak girişimcilik ekosistemine yönelik global vizyonlarını ve işlerini geliştirme fırsatı yakalamışlardır.

MENTALUP b2metric

earnadc CAMERALYZE

optiyol QUANTWIFI

egaranti sensemore smart machine health

TTÖdeme

Dijital Ödemede Yenilikçi Çözümler

TT Ödeme Hizmetleri, yenilikçi ödeme çözümleriyle müşterilerine geniş bir yelpazede hizmet sunmaya devam ediyor. 2023 yılında TT Ödeme Hizmetleri, Pokus ve TT Mobil Ödeme ürünleriyle sektörde önemli ilerlemeler kaydetti.

Pokus

Operatör-bağımsız e-para uygulamamız Pokus, 2023 yılında uzaktan müşteri edinimi süreçleri ve yeni mevzuat uyum çalışmaları ile öne çıkmıştır. MASAK'ın ödeme kuruluşlarının uzaktan müşteri edinimi gerçekleştirmesine izin vermesiyle, Pokus uygulamasında dijital müşterini tanı, KYC (Know Your Customer) süreci geliştirilmiş ve kullanıcıların fon transferi ile daha yüksek limitli işlemler yapabilmesi sağlanmıştır. Ayrıca, değişen ödeme sistemleri mevzuatına uyum sağlamak için gerekli geliştirmeler tamamlanmıştır.

Pokus kartların çeşitlendirilmesi amacıyla, 2023 yılında TROY ulusal kart şeması ile entegrasyon sağlanmış ve uygulamamızda QR'la ödeme özelliği geliştirilmiştir. Türk Telekom mobil kullanıcılarının nakde ihtiyaç duyduklarında Türk Telekom mobil faturasına yansıtarak Pokus'a para yükleyebildikleri Türk Telekom Hazır Limit özelliği, 2023 yılında Ekspres Hesap olarak markalandırılmıştır. Kullanıcı deneyiminin iyileştirilmesi ve Pokus hesabına farklı kanallardan bakiye yüklenebilmesi için perakende noktaları ile iş birliği çalışmalarımız devam etmektedir.

TT Mobil Ödeme

Mobil ödeme pazarı, mobil abone pazarı ile paralel olarak büyümektedir ve TT Mobil Ödeme, 2023 yılında önemli bir büyüme kaydetmiştir. Mobil ödeme pazarında 3. sırada yer alan TT Mobil Ödeme, 2023'te 2022'ye göre:

- **Mobil Ödeme tekil kullanıcı sayısı:** %24 büyüme
- **Mobil Ödeme işlem adedi:** %20 büyüme

Önemli Gelişmeler:

- Netflix ve Ekspres Hesap servislerinin lansmanı
- Yeni entegratör anlaşmaları ile Mobil Ödeme ekosisteminin büyümesi
- Trafik, bağış ve sigorta servislerinde Mobil Ödeme limitinden bağımsız harcama yapılabilmesi

Fatura Ödeme

TT Ödeme Hizmetleri, dijital ödeme çözümleriyle hem bireysel hem de kurumsal müşterilerine yenilikçi hizmetler sunarak, Türk Telekom'un liderliğinde finansal teknoloji alanında önemli adımlar atmaya devam etmektedir. 2024 yılı için kredi kartı tahsilatının da devreye alınmasıyla büyümenin ve dolayısıyla pazar payımızın artması öngörülmektedir.

Türk Telekom Mobil Ödeme

Türk Telekom Finansal

Abonelerimize Finansman Desteği Sağlıyoruz

Türk Telekom, bütünsel hizmet odağını benimseyerek 2022 yılında TT Finansman A.Ş.'yi kurmuş ve abonelerine finansman desteği sağlayarak hizmetlerini çeşitlendirmeyi amaçlamıştır. TT Finansman, Ocak 2023'te BDDK'dan faaliyet lisansı almıştır.

TT Finansman, pazarda cihaz finansmanını ilk etapta Türk Telekom Grubu'nun yaygın bayi ağı, ardından dijital kanallar ve e-ticaret entegrasyonları aracılığıyla tüketici abonelerine sunmayı hedeflemektedir. 2023 yılında, TT Mobil müşterilerine faturaya yansıtmalı kurgu içinde finansman sağlanması projesi canlıya alınmıştır. Şirket, daha sonraki aşamada TTNET kullanıcılarına, KOBİ ve ticari-kurumsal abone segmentine finansal çözümler sunmayı planlamaktadır.

TT Finansman'ın öne çıkan stratejik odak alanları:

- **Deneyim ve Yenilik:** Müşteri deneyimine ve sürekli iyileştirmeye odaklanan yenilikçi ürünler sunabilen, geniş müşteri tabanına sahip bir finans kurumu olma hedefi.
- **Büyük Veri:** Sunduğu hizmetleri müşteri ihtiyaçlarına göre uyarlamak için Türk Telekom Grubu'nun geniş abone verilerini kullanarak müşterileri iyi analiz etme kabiliyeti.
- **Sinerji:** Türk Telekom Grup Şirketleri ile sağlanacak sinerjilerle sunulan hizmetlerin çeşitlendirilmesi ve bütünsel hizmet odağıyla değer yaratılması.
- **Teknoloji:** Müşterilere güvenli bir platformla kesintisiz hizmet sunma amacı.
- **Büyüme:** Türk Telekom Grubu'nun ülke çapındaki bayi ağıyla banka dışı müşterilere ulaşarak finans sektörünün büyümesine ve erişilebilirliğine katkıda bulunma hedefi.

TT Finansman yenilikçi finansman çözümleriyle Türk Telekom'un hizmet çeşitliliğini artırmakta ve abonelerine finansal destek sağlayarak müşteri memnuniyetini en üst seviyede tutmaktadır.

ARGELA

Global Çapta Ar-Ge Çalışmaları

Türk Telekom olarak, yeni nesil teknolojiler üzerine yerli mühendislerimizle Ar-Ge çalışmaları yürüterek, ülkemizin dijital dönüşümüne katkı sunmak için çalışıyoruz. Ülkemizin, yerli unsurlarla 5G ve mevcut teknolojilerin ötesine geçme hedefine odaklandık. Bu kapsamda, Argela grup şirketimiz ile birlikte inovasyona ve yeni nesil teknolojilerin uygulanmasına yönelik projeler üretiyoruz. Argela İHA ve Trafik Yönetim Sistemi projesiyle, GTI Awards gibi uluslararası bir organizasyon tarafından Yenilikçi 5G Hizmet ve Uygulama kategorisinde ödüllendirilmek bizi gururlandırdı. Proje kapsamında 5G ve Akıllı İTY sistemlerinin geliştirilmesini ve Türk Telekom ürünü eSim destekli İHA ve uygulamalarının yaygınlaştırılmasını hedefliyoruz.

Grup şirketimiz Argela'nın, Netsia ile birlikte gerçekleştirdiği Ar-Ge çalışmalarının başarısını tescilleyen toplamda 69 kabul edilmiş patentimiz bulunmaktadır. Argela, 24 kabul edilmiş patent ile yenilikçi çözümler geliştirmeye devam ederken, Netsia ise 45 kabul edilmiş patent ile sektördeki liderliğini sürdürüyor.

CEM (Customer Experience Management) Çözümü

CEM (Customer Experience Management) çözümü bir operatör için müşteri deneyiminin ölçülmesini sağlayan en kritik araçların başında gelmektedir. Global firma tarafından değiştirilen CEM çözümü Argela tarafından Türk Telekom şebekesinde konumlandırılmıştır ve ayrıca global pazara da ihraç edilmektedir.

SEBİT

Eğitim Teknolojilerinde 36 Yıllık Deneyim

36 yıllık eğitim teknolojileri birikimiyle Sebit, eğitim içeriklerinden teknolojik platformlara, akıllı ölçme ve değerlendirmeden öğretmen eğitimlerine uzanan kapsamlı çözümleriyle Türkiye'nin öncü eğitim teknolojileri şirketidir. Kuruluşundan bu yana eğitimde teknolojinin etkin kullanımına odaklanan ürünler ve hizmetler geliştiren Sebit, pandemiyle birlikte okulların yüz yüze eğitime ara vermek zorunda kaldıkları dönemde de mevcut yenilikçi çözümleri sayesinde uzaktan eğitime geçişin hızlı bir şekilde gerçekleşmesine önemli katkılar sağlamıştır.

Sebit'in Eğitimde Küresel Dönüşüme Yön Veren Çözümleri

Sebit, 1988'de TÜBİTAK çatısı altında bir Ar-Ge laboratuvarı olarak kurulduğu günden bu yana geliştirdiği eğitim çözümleriyle yalnız Türkiye'de değil, yurt dışında da öncü bir rol üstlenmektedir. Şirket bu kapsamda, toplumsal fayda içeren ve bireylerin eğitim ihtiyaçlarına özel olarak tasarlanan ulusal ve uluslararası ürün ve hizmetler geliştirmektedir.
Sebit, Türk Telekom ile oluşturduğu sinerjiden aldığı güç ve teknolojinin yenilikçi kullanımıyla ürün ve hizmet portföyünü sürekli genişleterek, eğitimde küresel dönüşüme yön vermekte ve geleceğin eğitimini tasarlamaktadır.

Yenilikçi ve Ödüllü Çözümler

Çalışmalarını yetkin ve yaratıcı insan kaynağıyla sürdüren ve öncülüğünü çok sayıda ödülle kanıtlayan Sebit, birçok uluslararası eğitim otoritesi tarafından dünyanın en iyi eğitim teknolojileri şirketlerinden biri olarak gösterilmektedir. Sebit, mobil bilişim ve internet teknolojilerini kullanarak tasarladığı yeni hizmet ve ürünleriyle eğitimin her aşamasında fırsat eşitliği ve ürün zenginliği sunmayı, aynı zamanda katılımcı eğitimin önündeki engelleri kaldırmayı hedeflemektedir.

Sebit'in bu çabaları, eğitimde teknolojinin etkin kullanımı ve yenilikçi çözümlerle hem ulusal hem de uluslararası alanda eğitimde dönüşüm sağlamaya devam etmektedir. Türk Telekom'un liderliği ve Sebit'in vizyoner yaklaşımıyla, eğitimde başarıdan başarıya koşmaya devam ediyoruz.

Finansal Sermayemiz

Finansal Risk Yönetimi

Güçlü Risk Yönetimi

Türk Telekom olarak, finansal istikrarımızı korumanın ve sürdürülebilir büyümeyi sağlamanın öneminin farkındayız. Bu nedenle, likidite riski, kur riski, faiz riski ve karşı taraf riski gibi finansal risklere karşı kapsamlı ve etkili stratejiler geliştiriyoruz.

Likidite riskini asgariye indirme stratejimiz çerçevesinde, finansal borçlarımızı uzun vadeli olarak farklı coğrafyalardan ve kreditör gruplarından temin ediyoruz. Amerika, Kanada, Avrupa, Körfez ülkeleri, Japonya, Çin ve Türkiye gibi farklı bölgelerden; ticari bankalar, uluslararası finans kuruluşları, resmi destekli ihracat finansmanı kuruluşları ve tahvil piyasaları gibi çeşitli kaynaklardan finansman sağlıyoruz. Bu strateji, kısıtlı sayıda fonlama kaynağına bağımlı olmadan, rekabetçi koşullarda uzun vadeli finansmana erişmemizi sağlıyor.

İhraç ettiğimiz yurt dışı tahvillere ilişkin olarak, toplam getiri ve maliyet esasına dayalı optimum nakit yönetimi stratejisi çerçevesinde,ikincil piyasada işlem gören bu tahvillerin fiyat ve getiri dinamiklerini aktif olarak takip ediyoruz.

Yatırım harcamalarımızın bir kısmını yabancı menşeli firmalardan karşılıyoruz. Öte yandan uzun vadeli, çeşitlendirilmiş fonlama kaynakları ihtiyacı, yabancı para cinsinden yükümlülükler taşımamıza sebep olmaktadır. Koruma işlemleri dikkate alınmadığında, dalgalanan döviz kuru nedeniyle döviz kuru risklerine maruz kalabilmekteyiz ve bu da finansal tablolar üzerinde etkiler yaratabilmektedir. Kur riski ve faiz riski yönetimi işlemlerimizle, bu risklerin finansal tablolarımıza etkisini asgari seviyede tutmayı hedefliyoruz. Bu çerçevede, 2023 yıl sonu mali tablo dipnotlarında yer alan 2.371[4] milyon ABD doları karşılığı toplam koruma pozisyonuna sahibiz. Kur riskine karşı doğal koruma sağlamak amacıyla tutulan yabancı para nakit de dahil olmak üzere, toplam koruma pozisyonumuz 2.555 milyon ABD doları karşılığıdır. Net uzun yabancı para pozisyonu 542 milyon ABD doları mukabilidir. Üst bariyerlerini aşmış PCCS işlemleri hedge portföyünün dışında tutulduğunda net döviz pozisyonu 245 milyon ABD doları mukabili kısa pozisyondur.

Finansal risklerin yönetiminde etkin ve proaktif bir yaklaşım sergiliyoruz.

[4] *Hedge edilen tutar; YP finansal borçların hedge'lerini, kur korumalı vadeli mevduatı, YP net ticari borçların hedge'lerini ve net yatırım hedge'i içerir. Hedge edilen tutara dahil edilen kur korumalı mevduat 266 milyon ABD doları mukabili değerindedir.*

Finansal varlıklarımıza ilişkin karşı taraf riskini asgariye indirmek için, karşı taraflara uyguladığımız limitler ve çeşitlendirme politikası çerçevesinde hareket ediyoruz. Bu stratejiler, karşı taraf riskine maruz kalma oranımızı en düşük seviyede tutmamızı sağlıyor. Finansal risklerimize ilişkin koruma işlemlerini, Yönetim Kurulu'nun yönlendirme ve yetkilendirmeleri çerçevesinde yürütüyoruz.

Türk Telekom olarak, finansal risklerin yönetiminde etkin ve proaktif bir yaklaşım sergileyerek, şirketimizin mali sağlığını koruyor ve sürdürülebilir büyüme hedeflerimize ulaşmak için kararlılıkla ilerliyoruz. Bu yaklaşım, gelecekte de finansal başarılarımızın ve istikrarımızın temelini oluşturacaktır.

Sürdürülebilirlik Temelli Risk Yönetimini Operasyonlarımıza Entegre Ediyoruz

Türk Telekom olarak, sürdürülebilirlik temelli risk yönetimini operasyonlarımızın merkezine yerleştirerek, çevresel ve sosyal etkilerimizi en aza indirmeyi hedefliyoruz. Yoğun teknoloji yatırımları yapan bir şirket olmamız itibarıyla, faaliyetlerimiz sonucunda elektronik atıklar oluşmaktadır. Ancak kapsamlı atık toplama ve geri dönüşüm süreçlerimiz sayesinde doğaya olan etkimizi minimize etmek için etkin bir şekilde çalışıyoruz.

Karbon ayak izimizi tüm grup şirketleri için düzenli olarak ölçüyor ve önümüzdeki dönemde hızlandıracağımız emisyon azaltım faaliyetlerimize daha fazla kaynak ayırıyoruz. Sürdürülebilirlik risklerimizi yakından takip ederek olası etkiler üzerine kapsamlı çalışmalar yapıyoruz. Her yıl karbon ayak izimizi ölçümlüyor ve emisyon hesaplama metodolojimizin kapsamını genişletmeye çalışıyoruz. 2023 yılı raporlamasında Kapsam 1, 2 ve 3 emisyonlarımızın tamamını hesaplamaya yoğunlaşmayı amaçladık.

Şirket içinde emisyon yaratan kaynakları yakından takip ediyor ve izliyoruz. Her yıl azaltım üzerine alınacak aksiyonlar, ilgili iş birimlerimizin hedef kartlarına dahil edilmektedir. Bu süreçte, paydaşlarımızla yapılan anketler ve birebir görüşmelerden alınan sonuçlar, sektör gelişmeleri, mevzuatın gereklilikleri ve benzer şirketlerin analiz edilmesi sonucu elde edilen veriler dikkate alınarak hedeflerimizi belirliyoruz.

Emisyon azaltım hedeflerimizin yanı sıra sosyal alandaki hedeflerimizi de konumlandırıyoruz. Örneğin, kadın çalışan oranının artırılması gibi sosyal hedeflerle sürdürülebilir bir gelecek inşa etmeyi amaçlıyoruz. Diğer taraftan sosyo-ekonomik olarak az gelişmiş bölgelere de yatırımlarımızı hız kesmeden devam ettiriyoruz. Türkiye'nin her noktasında en üst düzeyde sabit ve mobil altyapının var olması için çalışıyor ve tüm kullanıcıların dijital dünyaya en kolay ve hızlı bir şekilde erişimine olanak sağlıyoruz.

Bu çerçevede, sürdürülebilirlik hedeflerimiz doğrultusunda kararlı adımlar atıyoruz. Çevresel etkilerimizi minimize etmek ve toplumsal faydayı artırmak için çalışmalarımızı aralıksız sürdüreceğiz. Türk Telekom olarak, çevreye duyarlı ve topluma değer katan bir şirket olma misyonumuzu daha da ileriye taşımak için kararlılıkla ilerliyoruz.

Sürdürülebilirlik temelli risk yönetimini operasyonlarımıza entegre ederek Şirketimizin finansal ve operasyonel gücünü artırırken, geleceğin daha yaşanabilir ve dengeli bir dünya olması için çalışmaya devam edeceğiz.

Üretilmiş Sermayemiz

Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık

Dijital çağda herkesin bilgiye ve iletişime erişim hakkı olduğuna inanıyoruz. **Türk Telekom olarak, erişilebilir iletişim ve dijital kapsayıcılık hedeflerimiz doğrultusunda, Türkiye'nin her köşesine ulaşmak için yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Bu bağlamda, ülkemizin dijitalleşme sürecine önemli katkılarda bulunuyoruz.**

.

Türkiye genelinde, geniş bir coğrafyada tüm vatandaşlarımıza telekomünikasyon hizmeti sunuyoruz. Bu hizmeti sağlarken sadece nüfus yoğunluğu yüksek bölgelere değil, kırsal kesimlere de aynı hizmeti götürmek için yatırımlar yapıyoruz. Bu yatırımlar, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına önemli bir katkı sağlıyor. Türkiye'nin dijitalleşme yolculuğunda kritik öneme sahip yatırımlar gerçekleştiren önemli bir oyuncuyuz. Türkiye'nin toptan ve perakende sabit genişbant segmentlerinde sırasıyla %78 ve %56 pazar payına sahibiz.

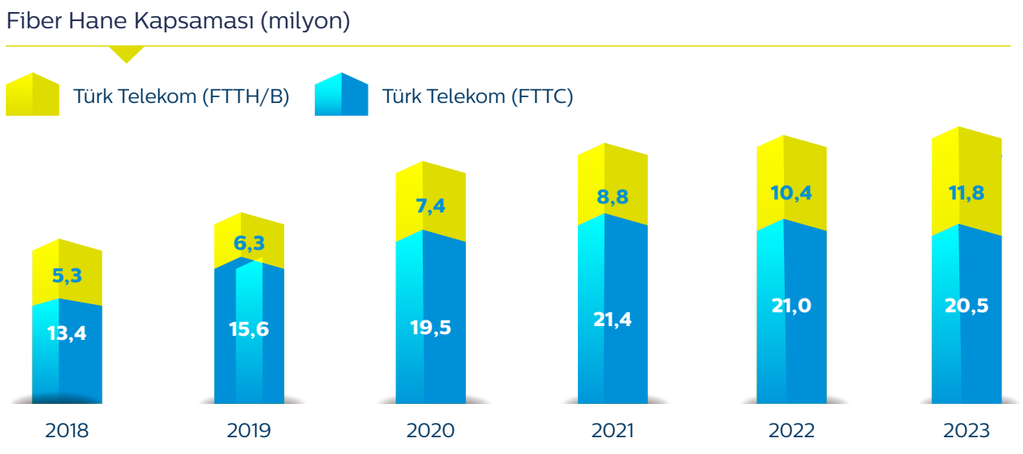
%78
Toptan sabit genişbant pazar payı

%56
Perakende sabit genişbant pazar payı

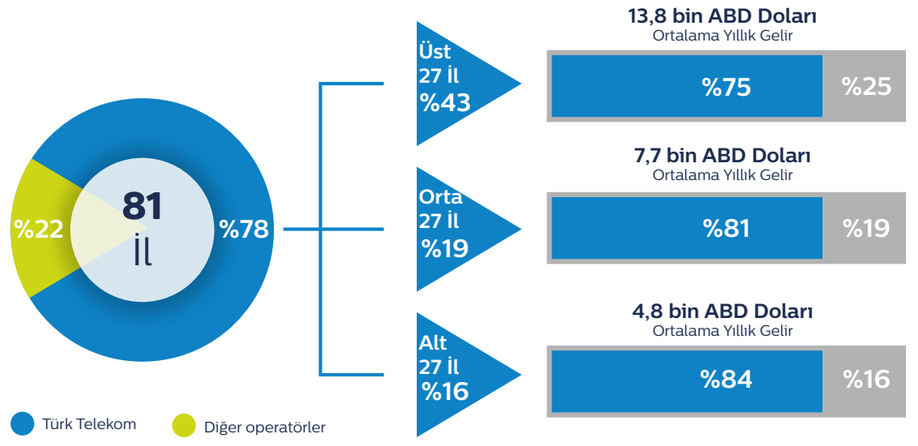
Her bireye erişim sağlamak için temel bir katkıda bulunuyoruz. Yatırımlarımız sayesinde Türkiye'deki sabit internet hane penetrasyonu 2023 itibarıyla %74'e ulaştı. 2015 yılında bu oran %44 seviyesinde idi. Yıllar içinde sabit şebekemizde bakırdan fibere büyük bir teknoloji dönüşümüne öncülük ettik. BTK'nın 4. çeyrek 2023 raporuna göre, Türkiye'nin 562 bin kilometreye ulaşan fiber şebekesinin 437 bin kilometresi Türk Telekom'un yatırımlarıyla elde edilmiş durumdadır. Bu da Türkiye'nin fiberleşmesi için gereken çalışmaların büyük bir kısmını tek başımıza tamamladığımız anlamına geliyor. 2023 yılı itibarıyla toplam sabit internet abonelerimizin %85'i fiber paketlerde yer alıyor. 2015'te bu oran sadece %18 idi. Fiber projelerimizle topluma en son teknolojiyi ve daha kaliteli bağlantıyı sunmanın yanı sıra, şebekemizdeki enerji tüketimini önemli ölçüde azaltarak iklim etkisini de yönetiyoruz.

Ülke genelinde penetrasyonu artırmak için sürekli çalışıyoruz ve diğer tüm oyunculardan farklı olarak penetrasyonu düşük olan bölgelere Türk Telekom olarak ulaşıyoruz. Türkiye'de kişi başına düşen yıllık ortalama GSYH 2022 TÜİK verilerine göre 10,7 bin ABD dolarıdır ve 81 ilin sadece 14'ünde kişi başına düşen GSYH bu ortalamanın üzerindedir. Fiber ağımız 81 ili kapsarken, en yakın rakibimizin fiber ağı sadece 28 ilde bulunmaktadır. Kişi başına düşen yıllık GSYH'ye göre 81 ili üst, orta ve alt olmak üzere üç dilime ayırdığımızda, ödeme gücü daha düşük olan bölgelere diğer tüm oyunculardan daha fazla ulaştığımızı görüyoruz. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan SEGE-2022 (Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması) Raporu, sosyo-ekonomik açıdan daha az gelişmiş bölgelere bağlantı sağlama konusundaki performansımızı daha ayrıntılı bir düzeyde ölçmemizi sağlıyor. **Sosyo-ekonomik açıdan daha az gelişmiş olarak tanımladığımız 343 ilçede, 2020 yılında 671 bin olan fiber hane kapsaması sayısını 2023 yılında 994 bine çıkardık.** Bu sayede hem teknolojik altyapımızı güçlendiriyor hem de Türkiye'nin her köşesine kaliteli ve güvenilir internet hizmeti sunarak ülkemizin dijitalleşmesine ve ekonomik gelişimine katkıda bulunuyoruz.

Dijital kapsayıcılık vizyonumuz doğrultusunda, herkesin eşit fırsatlara sahip olduğu bir dünya yaratma hedefiyle çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu misyonumuzla, Türkiye'nin dijital geleceğini şekillendirmeye devam edeceğiz.

Türkiye'deki toplam fiber uzunluğunun %78'i Türk Telekom'un
Ülke genelinde penetrasyonu artırmak için sürekli çalışıyor, daha az gelişmiş bölgelere diğer tüm oyunculardan fazla ulaşıyoruz.

Soldaki pasta grafik Türk Telekom'un diğer operatörlere kıyasla Türkiye genelinde fiber km yayılımını göstermektedir. Üçgenler üzerindeki oranlar, Türk Telekom tarafından inşa edilen %78 oranında fiber km'nin kişi başına düşen GSYH'ye göre üç dilime ayrılan (üst, orta ve alt seviyede olmak üzere) iller arasındaki dağılımını gösteriyor.

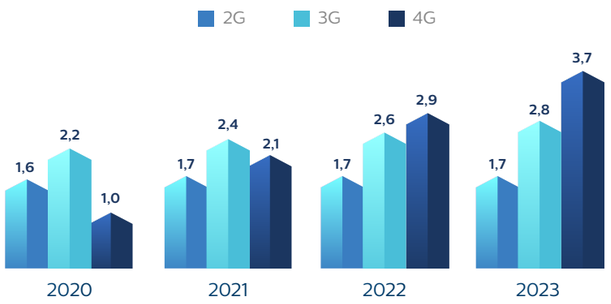
Sağdaki sütun grafik, kişi başına düşen GSYH seviyelerine göre üst-orta-alt illerde Türk Telekom'un rakiplerine kıyasla fiber km yayılımını göstermektedir. Kişi başına düşen yıllık GSYH'ye göre 81 ili üç dilime ayırdığımızda, en yakın rakibin ortalama yıllık gelirin 13,8 bin ABD doları olduğu en üst 27 ilin 17'sinde; ortalama yıllık gelirin 7,7 bin ABD doları olduğu orta 27 ilin 8'inde; ortalama yıllık gelirin 4,8 bin ABD doları olduğu en alt 27 ilin ise yalnızca 3'ünde varlık gösterdiğini görüyoruz.

Not: Bu analizde karşılaştırılabilirlik amacıyla 2022 yılı verileri kullanılmıştır.

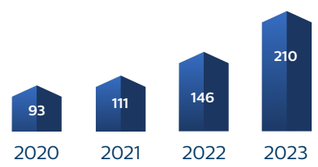
Kaynak: TÜİK, BTK ve Şirket verileri

Sosyoekonomik olarak daha az gelişmiş ilçelerde 2020'de %76 olan nüfus kapsamasının 2023'te %98 çıkmış olması, Türk Telekom'un sosyal yatırımlara olan bağlılığını gösteriyor.

Sosyo-Ekonomik Olarak Daha Az Gelişmiş İlçelerdeki Türk Telekom Mobil Baz İstasyonu Sayısı (Bin)

Sosyo-Ekonomik Olarak Daha Az Gelişmiş İlçelerdeki Türk Telekom Mobil Abonelerinin Toplam Veri Kullanımı (Petabayt)

2023 sonu itibarıyla Türkiye mobil pazarında %29 pazar payına sahibiz. Üç oyunculu Türkiye mobil sektörüne en son giren şirket olan Türk Telekom, sosyo-ekonomik açıdan daha az gelişmiş bölgelerde kapsama alanını genişletirken aynı zamanda yaptığı yatırımlarla pazardaki konumunu güçlendirmektedir. Türk Telekom, bu bölgelerde kapsama alanını artırmak ve yüksek kaliteli bağlantıyı desteklemek için son 3 yılda sadece 3,3 bin baz istasyonu eklemekle kalmamış, aynı zamanda daha fazla kapasite sağlamıştır. Hedef bölgede aynı dönemde toplam mobil şebeke trafiğindeki %126'lık artış, mobil hizmetlerimizin artan kullanımının açık bir göstergesidir. Bu artış, nispeten dezavantajlı bölgelerin sosyo-ekonomik gelişimine olan katkımızı ortaya koymaktadır.

Sağlam Geçmişimiz ve Büyüyen Deneyimimizle Bilişim Teknolojileri Alanında Yenilikçi Çözümler

Türk Telekom olarak, teknoloji alanındaki gelişmelere hızla uyum sağlıyor ve ürün ve servis çeşitliliğimizi artırarak büyük bir atılım gerçekleştiriyoruz. ICT pazarının büyüme trendlerini belirleyen iş çözümleri, IoT, siber güvenlik, dijitalleşmede süreç otomasyon projeleri, saha çözümleri, veri merkezi ve bulut (cloud) alanlarında liderliğimizi pekiştirdik. Bu alanlarda müşteri penetrasyonumuzu artırarak büyümeye devam ediyoruz.

Finans, enerji, otomotiv, sağlık, üretim ve eğitim gibi kritik sektörlerde sürdürülebilir hizmet seviyesi ve doğru teknoloji yatırımlarıyla fark yaratıyoruz. Müşteri odaklı yaklaşımımız, çözüm odaklı projelerimizin sayısındaki artış, bulut ürün ailemizdeki gelişim ve iş ortaklığı ekosistemimizin büyümesi ile birleşerek bizi sektörde öncü bir konuma taşıyor. Müşteri hizmetleri ve deneyim standartlarımızı sürekli iyileştirerek, Türkiye'nin en büyük markalarına birden çok ürün ailesinde hizmet sunuyoruz. Deneyimli ve odaklı satış ekibimizle, kamu, stratejik, büyük ve küçük müşteriler gibi tüm segmentlerde müşteri penetrasyonlarını ve gelirleri önemli ölçüde artırmayı başardık.

Bu başarılar, Türk Telekom'un kurumsal dünyada ve ICT pazarında lider konumunu güçlendirdiğini ve çevik bir teknoloji şirketi olarak daha ileriye adım attığını açıkça göstermektedir. Teknoloji ve inovasyonun öncüsü olarak, müşterilerimize en iyi hizmeti sunma kararlılığımızla sektördeki liderliğimizi sürdürüyoruz.

Anahtar Teslim ve Uçtan Uca Katma Değerli Hizmetler

Türk Telekom olarak, veri merkezi ve bulut servisleri, siber güvenlik hizmetleri, nesnelerin interneti ve mobil özel şebeke servisleri, akıllı şehir uygulamaları, profesyonel servisleri içeren birçok yeni nesil dijital teknoloji ile Türkiye'deki şirketlere ve kamu kurumlarına anahtar teslim, uçtan uca katma değerli hizmetler sunuyoruz. Yaklaşık iki asırlık iletişim ve bilgi teknolojileri tecrübemizle müşterilerimizin rekabette avantajlı pozisyonda olmalarına, verimlilikle birlikte iş değerlerini artırmalarına katkı sağlıyoruz.

Özelleştirilmiş Çözümler ve 5G Odaklı Hizmetler

Pazardaki değişen ve gelişen ihtiyaçları öngörerek kurumsal müşterilerimize ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş mobil ve sabit iletişim servisleri ve yeni nesil dijital teknolojiler ile regülasyonlara uygun, güvenilir, sürdürülebilir bütünleşik çözümler sağlıyoruz. Uygun ve yüksek fayda sunan iş modellerimiz sayesinde müşterilerimizin dijitalleşme süreçlerini daha erişilebilir kılıyoruz. 5G ile nesnelerin interneti ve her sektörün dijitalleşmesine odaklanıyoruz.

5G ve Endüstri 4.0 Uygulamaları

Kurumsal müşterilerimize en iyi 5G deneyimini sunma hedefi ile Ankara'nın sanayi bölgesi Ostim'de, Türkiye'nin ilk yerli ve milli endüstriyel 5G mobil şebeke ve Endüstri 4.0 uygulamaları projesini hayata geçirdik. Nokia ile 5G-Advanced ve 6G, Ericsson ile 6G ekosistemi ve uygulama alanları konusunda stratejik iş birliği sözleşmeleri imzaladık. Nesnelerin interneti servislerinden biri olan uyarlanabilir donanım ve yazılım altyapılarından destek alan araç teknolojisi (bağlantılı araç) servislerimiz ile güçlü mobil altyapımız aracılığıyla, otomotiv şirketlerine mekanik sistemlerden sürücü için kişiselleştirilen özelliklere kadar pek çok konuda anlık veri akışı sağlıyoruz.

LTE baz istasyonu kurulumları ile kapasitemizi artırıyoruz ve yeni nesil arama servisleri ile mobil şebekemizi iyileştiriyoruz.

2023 yılı sonunda mobil şebekemizde LTE nüfus kapsama oranımız %99,6'ya ulaşmıştır. Veri trafiğimizin %93'e yakını 4.5G üzerinden taşınmış ve VoLTE trafiği %59'a ulaşmıştır. 4G teknolojisine geçiş süreçlerini hızlandırarak enerji tüketiminde ve çevresel etkilerde azalma sağladık.

Türk Telekom Teknolojisi Türk Futbolunun Destekçisi

İlk olarak 2019 yılında Türk Telekom MTN altyapımız ile Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Süper Lig müsabakalarında kullanıma başlayan VAR uygulaması, 2022-2023 sezonu itibarıyla TFF 1. Lig maçlarını da kapsayacak şekilde genişletildi. 2023 yılı itibari ile de Yarı Otomatik Ofsayt Sistemi altyapımız ile Süper Lig müsabakalarında kullanılmaya başlandı. Futboldaki teknoloji deneyimini yükselterek seyir zevkine katkı sunan Yarı Otomatik Ofsayt Sistemi, ligde mücadele eden 20 takımın stadyumu ile TFF'nin Riva'daki VAR merkezine güçlü fiber internet altyapımız ve teknoloji donanımımız ile kuruldu. FIFA Dünya Kupası, UEFA Şampiyonlar Ligi gibi üst düzey turnuvalarda kullanılan Yarı Otomatik Ofsayt Sistemi, Avrupa liglerinde İtalya Serie A'nın ardından ilk kez Türkiye'de Trendyol Süper Lig'de uygulanmaya başlandı. Yarı Otomatik Ofsayt Sistemi'nde; stadyumlarda bulunan kameralar aracılığı ile 29 farklı noktadan taranan futbolcuların görüntüleri eş zamanlı şekilde VAR Merkezi'ne ulaştırılacak.

Metro Ethernet İnternet Çözümleri

2023 yılında, halihazırdaki FTTH altyapımızı kullanarak müşterilerimize Metro Ethernet İnternet çözümleri sunmak üzere Ekspres Metro Ethernet İnternet hizmetimizi devreye aldık. Bu hizmetle, 100 Mbps'e kadar dedike asimetrik hız seçenekleri ile müşterilerimize hızlı ve güvenilir bir internet deneyimi sunuyoruz.

Bu yeni hizmetimiz sayesinde, özellikle iş yerleri ve yüksek hızlı internet ihtiyacı duyan kullanıcılar için ideal çözümler sunabiliyoruz. Müşterilerimize sunduğumuz bu hizmetle, onların iş süreçlerinde kesintisiz ve yüksek performanslı internet bağlantısı sağlamayı hedefliyoruz.

Metro Ethernet İnternet çözümlerimiz, işletmelerin internet ihtiyaçlarını karşılamak için geniş bir yelpazede hizmet sunuyor. Bu hizmetlerimizle, işletmelerin verimliliğini artırıyor, maliyetlerini düşürüyor ve dijital dönüşümlerine katkıda bulunuyoruz.

Wi-Fi Hizmetlerimiz

Türk Telekom olarak; stadyumlar, havalimanları, restoranlar, otobüs, feribot ve uçak gibi toplu taşıma araçları ile havada ve karada, binlerce noktada Wi-Fi hizmeti sunmaya devam ediyoruz. Türk Telekom Wi-Fi hizmeti Wi-Fi Profesyonel servisi kapsamında 315 kurumsal müşteriye özel Wi-Fi şebekesi hizmeti veriyoruz.

Depremden etkilenen 11 ilde kurulan konteyner kentlerin fiber altyapısını sağladık.

Şirketimiz, depremden etkilenen 11 ilde kurulan konteyner kentlerin fiber altyapısını sağlamaktadır. Başta konteyner kentler olmak üzere 248 lokasyonda TT Wi-Fi hizmeti ücretsiz olarak sağlıyoruz. Ayrıca 2023 yılında 69 konteyner kent Wi-Fi kurulumu tamamlanarak 64 bin haneye hizmet sunuldu. Kurulumlar devam etmekte olup, toplamda 92 bin haneye hizmet sunmayı hedefliyoruz.

Veri Merkezleri ve Bulut Hizmetleri

Güçlü erişim altyapımız ile uluslararası sertifikalara sahip, çevreye duyarlı Veri Merkezlerimiz üzerinden çözümlerimizi ülkemizin Veri Merkezi ve Bulut Dönüşüm servis sağlayıcısı olarak müşterilerimiz ile buluşturuyoruz. 2023 yılında bulut dikeyinde 10'dan fazla ürün/servisi portföyümüze katarak bulut servislerinde 3 kat müşteri artışı sağladık. Platform as a Service hizmeti lansmanı ile uygulama geliştiricilere altyapı ve yazılım katmanları sunarak projelerini geliştirme imkanı sağladık. Hem kamu hem özel sektörde açık kaynak veri tabanları yönetim hizmetini portföye kazandırdık. Amazon ve Microsoft ile multicloud vizyonu kapsamında global iş birlikleri ile mevcut ürün portföyüne ek olarak global ölçekli bulut sağlayıcıların ürünlerini ekledik. Ayrıca, Esenyurt veri merkezimiz Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından TS EN 50600 Veri Merkezi Tasarım Belgesi ile belgelendirilmiş ülkemizdeki ilk veri merkezi olmuştur.

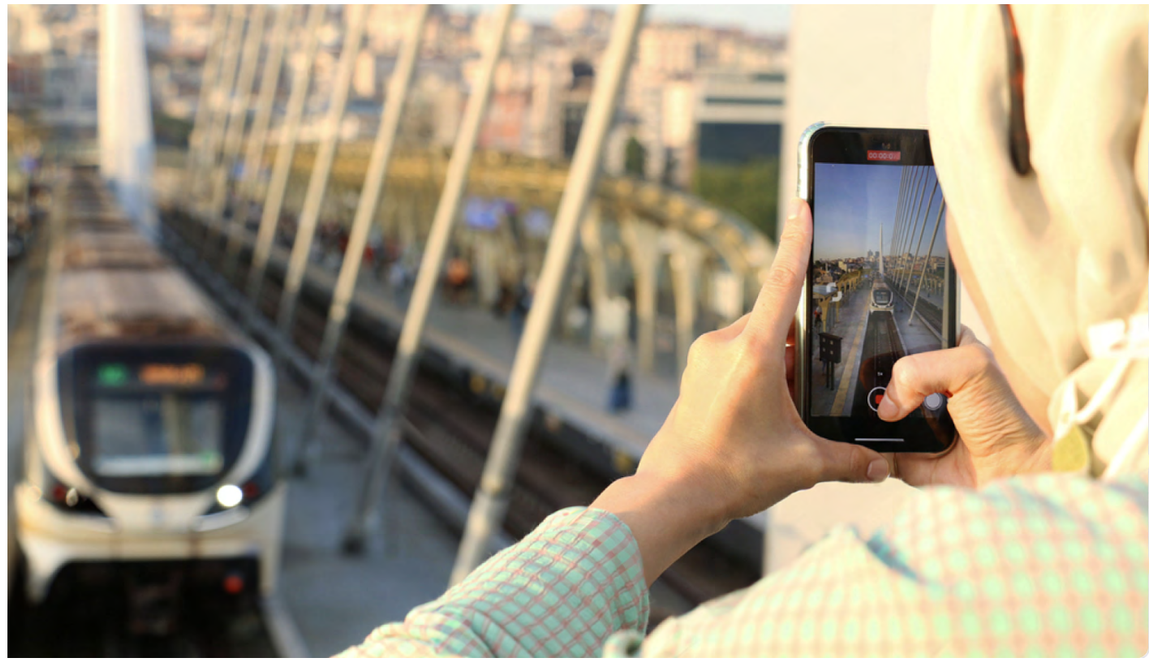
Akıllı Enerji Yönetim Platformu ile enerji verimliliği açısından daha etkili telekomünikasyon ağ cihazlarını seçiyor ve kullanıyoruz.

Gigabit Pasif Optik Ağ (GPON) ve 5G yatırımları gerçekleştiriyoruz. Ayrıca, daha verimli soğutma çözümleri (örneğin, free cooling destekli IEC, Chiller vb.) ve yapay zeka destekli optimizasyon sistemleri kullanarak veri merkezlerimizde güç kullanım verimliliğini (PUE) iyileştirme çalışmaları yapıyoruz. Yeni nesil veri merkezlerimizde yıllık ortalamada 1.2 PUE hedefli tasarımlar yapıyoruz.

Tüm veri merkezlerimizde tüketilen elektriği yenilenebilir enerjiden sağlamak için I-REC (Yenilenebilir Enerji Sertifikası) ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası gibi önemli sertifikalar aldık. Daha verimli ağ ekipmanları, ısıtma, havalandırma, iklimlendirme üniteleri, soğutma, aydınlatma ve elektrik ekipmanları kullanarak enerji verimliliği projeleri uyguluyoruz. Bu sayede enerji tüketimimizi ve karbon ayak izimizi azaltıyor, sürdürülebilir bir gelecek için çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz.

Akıllı Şehirler ve Dijital Dönüşüm

Türkiye'nin dijital dönüşümünün öncüsü olarak şehirlerimizin Yeni Nesil Şehirlere dönüşümünü destekliyor, sektöre liderlik ediyoruz. Yerel yönetimlerin yeni nesil şehir projelerini ve şehirlerin sürdürülebilirlik stratejilerini daha çevreci ve etkileşimi yüksek belediyecilik hizmetleri ile desteklemeye hız kesmeden devam ediyoruz. Belediyelerin verimlilik ve operasyonel süreçlerini zengin akıllı şehir çözüm portföyümüz ile destekliyoruz. Artan iklim değişikliği risklerinin azaltılması, tarımda dijitalleşme ile üretimde verimliliğin artırılması amacıyla projeler gerçekleştiriyor, akıllı şehir mobilyaları ile yeni nesil çevreci yaşam alanları oluştururken enerji tasarrufu sağlıyoruz.

Akıllı ulaşım sistemleri bileşenlerinden elektronik denetleme sistemleri ile trafikte yaşanacak tehlikelerin azaltılması, bekleme sürelerinin düşürülmesi, yakıt tasarrufu sağlanarak karbon ayak izinin azaltılmasına katkıda bulunuyoruz. Türkiye'nin lider operatörü olarak kent içi ulaşımın yanı sıra otoyollarda da dijital dönüşüme öncülük ediyoruz. Otoyolların hem altyapı hem de üstyapıdaki tüm dijital teknoloji ihtiyaçlarını tek merkezden karşılıyoruz.

Çevreci projelerimiz ile teknoloji dönüşümüne katkı sağladığımız yeni nesil şehir sayımız 2023 yıl sonu itibarıyla 15 oldu.
Hedef: 81 Yeni Nesil Şehir.

15
Yeni Nesil Şehir

Yarattığımız Yeni Nesil Şehirlerle Inbusiness Ekonomi Dergisinin düzenlediği, 2023 Yılı Sürdürülebilir 100 Yıl Zirvesi Ödül Töreninde; "Yeni Nesil Şehirler, Yeni Nesil Ulaşım Projesi" ile ödüle layık görüldük.

Elektrikli Araç Şarj İstasyonu

Dünya üzerindeki fosil yakıtların kullanımını azaltmak ve çevreyi korumak için araçların tükettiği yakıtların dönüşümü büyük önem taşıyor. Bu bilinçle, Türk Telekom Grup şirketi TT Ventures ile aldığımız Şarj Ağı İşletmecisi lisansı kapsamında Elektrikli Araç Şarj İşletmeciliğine adım attık. Elektrikli araçlar, fosil yakıtlara olan bağımlılığı azaltarak çevre kirliliğini minimuma indirmede önemli bir rol oynuyor. Biz de bu alanda atacağımız adımlarla, elektrikli araç kullanıcılarına güvenli, doğası gereği çevreci ve yenilikçi bir elektrikli araç şarj hizmeti sunmayı hedefliyoruz. Şarj istasyonlarımız, kullanıcıların araçlarını hızlı ve güvenilir bir şekilde şarj etmelerini sağlayacak, aynı zamanda çevreye duyarlı bir alternatif sunacaktır.

Elektrikli Araç Kullanıcılarına Güvenli ve Çevreci Elektrikli Araç Şarj Hizmeti

Elektrikli araç kullanıcılarına güvenli ve çevreci bir elektrikli araç şarj hizmeti sunmaya başladık. Bu hizmetimizle, kullanıcılarımızın enerji ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra, sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Elektrikli araç sahiplerine, her anlamda güvenli ve çevreci bir şarj deneyimi sunarak, temiz enerji kullanımını yaygınlaştırmayı hedefliyoruz.

Profesyonel Servis Hizmetleri

Kamu ve özel sektörün projelerini, Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve KOBİ'lerin dijital dönüşümünü yeni nesil sektörel çözümlerimiz ile desteklemeye devam ediyoruz. Muradiye OSB'de elektronik güvenlik yönetim sistemi projesini devreye aldık. T.C. Millî Savunma Bakanlığı'nda "Müşterek İnternet" projesi ile network altyapı modernizasyonu ve yönetilebilir servis projesini hayata geçirdik.

Müşterimiz A101'de, rota optimizasyon projesini devreye aldık. Müşterilerimiz Alfa Solar, Eti Bakır A.Ş. ve Oyak Renault'da, endüstriyel IoT projeleri ile üretim hatlarından veri toplama, kestirimci bakım ve üretimin optimize edilmesi hizmetlerini sağladık. LİV Hospital ve Medicalpark hastanelerinde tele sağlık alanında 360° canlı dijital platform hizmeti sağladık. Müşterimiz Paket Taxi'nin 6 binden fazla motor filosunun takip ve yönetim hizmetini sunmaya başladık.

Güçlü İş Ortağı Ekosistemi

Milli amaç ve stratejilerimiz doğrultusunda, yerlileşme odağına bağlı kalarak yerli teknoloji firmalarını ve yeni iş birliklerini destekliyor; aynı zamanda global ve stratejik çözüm ortaklığı programlarına dahil olarak uluslararası pazarda gücümüze güç katıyoruz. 400'ü aşkın çözüm ortağımız ile birlikte sunduğumuz ürün, hizmet, servis ve çözümlerimizle, tüm ekosistemi uçtan uca yönetiyoruz. 2023'te global ve stratejik seviyedeki iş birlikleri odağını bir ileri seviyeye taşıyarak, Microsoft, HPE Aruba, RedHat, Fortinet, Schneider Electric gibi firmaların sunduğu partnerlik programlarına dahil olduk. Müşterilerin ihtiyaç ve taleplerinin tek elden karşılandığı, sürdürülebilir büyümenin odak alındığı etkin bir iş ortaklığı ekosistemini yönetiyoruz.

Ana İş Kollarımız ve Pazar Konumu

Mobil Hizmetlerimiz

2023 yılında, mobil hizmetlerde güçlü bir performans sergileyerek birçok alanda rekorlar kırdık. Türk Telekom olarak, mobil hizmetlerde sağladığımız yüksek gelir büyümesine müşteri kazanımında yakaladığımız başarılı performans ile desteklendi.

1,6 milyon faturalı net abone kazanımı ile şimdiye kadar kaydedilmiş en yüksek yıllık performans

Faturalı aboneliklerde 1,6 milyon net abone kazanımı ile şimdiye kadar kaydedilmiş en yüksek yıllık performansa imza attık. 2023 yılında mobil abone sayımızı 724 bin artırarak toplamda 26,2 milyon aboneye ulaştık.

Teknolojinin gelişmesi, dijitalleşmenin hızlanarak yayılması, online platform sayısının gün geçtikçe büyümesi, internet üzerindeki data içerik kalitesinin artması gibi nedenlerle müşterilerin hız ve data ihtiyacı yukarı yönlü trendini sürdürüyor. Müşteri tercihlerini doğru analiz ederek müşteri deneyimi yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Kullanım alışkanlıklarına bakarak müşterilerimizi üst paketlere taşıma faaliyetlerimize devam ederken bu sayede gelir büyüme performansımızı destekliyoruz.

4.5G ihalesi sonrası mobildeki frekans sahipliğimizi 3 katına çıkararak müşteri başına en fazla frekansa sahip mobil operatör konumuna geldik. Aynı zamanda, en yüksek 1800 MHz frekans bandına sahip operatör olarak, müşterilerimizin hız deneyiminde daha rekabetçi bir konuma ulaştık.

Müsteri başına en fazla frekansa sahip mobil operatör.

2023 yılında mobil kapsama ve kapasite yatırımlarımıza hız kesmeden devam ederek, mobil altyapımızdaki güçlü gelişimi sürdürdük. Yapılan yatırımları, çeşitli iletişim kanallarında müşterilerimizle paylaşarak müşteri memnuniyeti ve müşteri algısına somut katkı sağladık.

Müşterilerimizin değişen ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına, 2023 yılı boyunca müşteriye özel ve belirli illere özel birçok kampanya tasarladık ve müşterilerimizin beğenisine sunduk. Yoğun olarak mobil internet kullanan müşterilerimize yönelik **"Türk Telekom Prime"** ve gençlere yönelik **"Selfy"** markalarında yenileme çalışmaları gerçekleştirdik.

25 yaş ve altı gençlere özel sunduğumuz markamız Selfy, söylemini **"Her Anın Sponsoru"** olarak yenileyerek gençlere hayatlarının önemli anlarında fayda sağlamaya ve onları desteklemeye devam etti.. Gençlere özel indirimli tarife ve paketlere ek olarak, faturalı tarifelerde popüler sosyal medya uygulamalarına yönelik **"Sınırsız İnternet"** sunduk. Faturasız paketlerde gençlerin kendi içerik dünyalarını oluşturabilecekleri esnek alternatifler tasarladık. Gençlerin özel anlarına değer katmak amacıyla giyimden kahveye, oyundan hobiye, konserden otobüs biletine kadar birçok alanda avantajlar sağladık. Üniversitelerde düzenlenen geleneksel **Selfy Fest** etkinliğiyle, 2023 yılında da binlerce gençle kampüslerde buluşarak unutulmaz festival anları yaşattık ve müzik ile eğlenceyi kampüslere taşıdık.

"Prime Düşün" söylemiyle müşterilerimize seslenmeye başlayan **"Türk Telekom Prime"** markamızın logosu, görsel dünyası, tarife portföyü ve müziğini yeniledik. Eğlenceden seyahate, kahveden konser biletine kadar müşterilerimizin hayatının çeşitli noktasına dokunan ayrıcalık portföyümüzü genişlettik.

Dijital hizmetlerimiz, müşterilerimizin ihtiyaçlarını ve memnuniyetini merkeze alan bir vizyonla gelişmeye devam etti.

Müşteri ihtiyaç ve memnuniyetini merkeze alan dijital hizmetler

Ayrıca dijital ekosistem içerisinde global anlamda sektörün en büyük firmaları ile iş birliği yaptık. Müzik ve video alanında YouTube ile yaptığımız anlaşma dahilinde, YouTube Premium servisi müşterilerimize 3 ay ücretsiz sunuldu.
PUBG ile yapılan anlaşma ile

Türk Telekom uygulamamız, taahhüt yenileme, tarife değişikliği, ek paket alımı ve TL yükleme açısından ilk mecra konumuna geldi.

gençlere yönelik tekliflerimize ücretsiz oyun içi hediyeler eklendi.

Geleceğe yönelik vizyonumuz doğrultusunda, müşteri memnuniyetini her zaman önceliklendirerek, inovasyon ve yatırım odaklı stratejilerimizle sektördeki lider konumumuzu daha da güçlendirmeyi hedefliyoruz. Teknolojik gelişmelerle desteklediğimiz mobil hizmetlerimizle, sadece bugün değil yarın da müşterilerimizin yanında olmaya, onların değişen ihtiyaçlarına en iyi şekilde cevap vermeye devam edeceğiz. Bu kararlılıkla, Türk Telekom olarak mobil iletişimde yeni standartlar belirlemeye ve sektöre yön vermeye devam edeceğiz.

Sabit Genişbant Hizmetlerimiz

Müşteri memnuniyetini artıracak birçok yenilik gerçekleştirdiğimiz 2023 yılında, evde internet hizmetlerimizde önemli başarılar elde ettik. 365 bin abone büyümesi gerçekleştirerek güçlü bir performans sergiledik. BTK verilerine göre, 19,6 milyon aboneye ulaşan pazarda sabit internet penetrasyonu %74 olarak kaydedilmiştir. Pazardaki açık ara liderliğimizi koruyarak, 2023 yılı sonu itibarıyla Türk Telekom'un pazar payı toptan ve perakende olarak sırasıyla %78 ve %56 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sabit genişbant abone tabanı, 2023 yılında 15,2 milyona yükseldi. Sabit internet tabanının %85'ini oluşturan fiber abone sayımız, 2023'te %11,7 artarak 12,9 milyona yükseldi. 2023 yılında kaydedilen 365 bin net abone kazanımı büyük ölçüde Şubat depremlerinin, güçlü bir okula dönüş sezonunun ve fiyatlandırma aksiyonlarının etkisi altında şekillendi.

2023 yılı sonu itibarıyla Türk Telekom'un pazar payı toptan ve perakende olarak sırasıyla %78 ve %56 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2023 yılında değişken fiyat yapımız ile devam ettirdiğimiz perakende teklif portföyümüzü, Aralık ayında 24 ay yerine 18 ay taahhüt yapısı ile güncelledik. Bunun yanı sıra Türkiye'nin hız ortalamasını artırmak misyonumuz doğrultusunda FTTH altyapıda giriş paket hızı yeni müşteri tekliflerinde 50 Mbps olarak düzenleyerek, 35 Mbps hızı tüm altyapılarda müşteri alımına kapadık. Mevcut müşteride ise en düşük hız paketini 35 Mbps olarak belirledik. Yüksek hızlarda toplam internet deneyimini artırmaya yönelik olarak, Mayıs 2023 itibarıyla FTTH altyapıda kullanılan HGW modemlere Wi-Fi 6 teknolojili modelleri ekledik.

Etkin gelir yönetimi, hız artışı odaklı pazarlama aktiviteleri ve alınan aksiyonların etkisi ile perakende müşteri bazımızın ortalama hızı 2022 sonundaki 32 Mbps seviyesinden %41 artış ile yıl sonunda 46 Mbps seviyesine yükselttik.

46 Mbps
Perakende Müşteri Bazı Ortalama Hızı

Türk Telekom Prime ve GAMEON

Evde internet hizmetlerinde 100 Mbps ve üzeri paketleri tercih eden müşterileri kapsayan Türk Telekom Prime, 2023 yılı sonunda yeni logosu ve mottosuyla müşterileriyle buluştu. Özel müşteri hizmetleri, indirimler, Tivibu GO ve YouTube gibi markalarla iş birlikleri ile sunduğumuz ücretsiz dijital hizmetlerle ev interneti müşterilerimizin sadakatini artırmayı ve hayatlarına değer katmayı hedefliyoruz.

Büyüyen oyun sektörü ve bireylerin oyuna olan ilgisinin artması doğrultusunda GAMEON markası ile ekosisteme yatırım yapmaya devam ediyoruz. Oyuncuların internet ve oyun performanslarını güçlendiren markamız, oyun odaklı fiber internet kampanyaları, oyun içi fırsatlar ve marka avantajları sunmaktadır. GAMEON, düzenlediği turnuvalar ve sponsorluklarla e-spor ekosisteminin gelişimine katkı sağlıyor ve sektördeki güçlü konumunu pekiştiriyor.

[5] *Şubat 2023 depremine ilişkin tahmini etkiyi hane kapsaması rakamlarımıza yansıttık. Fakat, hane kapsaması sayılarında deprem etkisine ilişkin değerlendirmeler hala devam ediyor; bu nedenle paylaşılan rakamlar değişebilir.*

Fiber Altyapı ve Dönüşüm Yatırımları

Türkiye'nin Fiber Gücü Türk Telekom olarak, 2023'te altyapı yatırımlarına müşterilerimizin taleplerini dikkate alarak ve analitik modellerden yararlanarak hız kesmeden devam ettik. FTTC abone sayısı 8,6 milyona ulaşırken, FTTH/B abone sayısı 4,3 milyona yükseldi. Yıl boyunca toplam 1,3 milyon abone kazanımıyla, geçen yıl %77,7 olan fiber abonelerimizin toplam sabit genişbant abone bazımız içindeki payı %84,7'ye yükseldi. Yatırımlarımız sayesinde 2022 itibarıyla 403 bin km olan fiber ağ uzunluğu yıl sonu itibarıyla 437 bin km'ye yükseldi.

437 bin km fiber ile
32,2 milyon haneye fiber erişim

Fiber ağ 2022 itibarıyla 31,4 milyon haneye kıyasla 2023 sonu itibarıyla 32,2 milyon[5] haneyi kapsıyor. FTTC hane kapsaması 20,5 milyon olurken, FTTH/B hane kapsaması 11,8 milyona yükseldi. Bakır şebekeden evde internet hizmeti alan mevcut müşteri bazının fiber internet paketlerine dönüşümünü sürdürdük. FTTH dönüşüm yapan müşterilerin yarısından fazlasının hızlarını yaklaşık 3 katına çıkardık.

Bölgesel Kampanyalar ve Pazarlama Aktiviteleri

Türkiye'nin internet penetrasyonunu artırma odağıyla 2023 yılında da çalışmalarımızı sürdürdük. Penetrasyonun düşük olduğu ilçelerde uygun fiyatlı evde internet teklifleri içeren bölgesel kampanyalar düzenledik. Fiber altyapının olduğu site, lojman ve toplu konut alanlarında özel kurgular sunduk.

TV Hizmetlerimiz

Ödemeli TV pazarında ikinci büyük oyuncu olan şirketimiz, 2023 yılında yenilenen teknolojik altyapısıyla müşteri deneyimini iyileştirirken dijital dünyadaki gelişmeleri yakalayan yatırımları ile IPTV odağını güçlü şekilde sürdürüyor.

Ödemeli TV pazarında
2. büyük oyuncu

Yenilenen altyapımızla TV deneyimini güçlendirerek IPTV platformunu önceliklendirirken, yeni abonelerin ihtiyaçlarına göre evde internet ve mobil ürünlerimizle birlikte çoklu teklifler sunmaya devam ettik. 2023 yılı sonu itibarıyla Ev TV abone bazı 1,5 milyon, toplam TV abone bazı ise 3,1 milyon olarak gerçekleşti.

Sabit Ses Hizmetimiz

Türk Telekom olarak, sabit ses hizmetlerimizde müşteri memnuniyetini en üst düzeyde tutmayı ve teknolojik gelişmelerle entegre çözümler sunmayı hedefliyoruz.

Haziran ve Aralık aylarında, güncel piyasa koşullarına uygun fiyat çalışmaları yaptık ve taahhüt sürelerini 18 ay olarak konumlandırdık. Müşterilerimizin ilk 9 ay farklı fiyat, son 9 ay farklı fiyat kurgusu ile hizmetlerimizden yararlanmalarını sağladık. Ayrıca, yeni nesil sabit ses sistemleriyle kurumsal müşterilerimizin teknoloji entegrasyonuna destek verdik.

2023 yılında abonelerin sabit ses trafiğinde düşüş trendi devam ederken, PSTN (Public Switched Telephone Network-Halka Açık Telefon Şebekesi) müşterilerimize ihtiyaçlarına yönelik çeşitli dakika, cihaz ve sigorta kampanyaları ile avantajlı teklifler sunarak müşteri elde tutma odağımızı sürdürdük. Aktif kullanımı olan abonelere ek dakika veya üst pakete geçiş teklifleri sunduk. Yalın DSL satışına odaklanan stratejimizle birlikte sabit ses 1,1 milyon abone kaybederek daralmaya devam etti. Yalın DSL dahil toplam erişim hattı sayısı ise 2023 yılı itibarıyla 17,4 milyon oldu.

Müşteri memnuniyetini hem kanal bazlı hem de ürün bazlı ölçüyoruz. Bu nedenle her bir segment ve ürün için ayrı hedefler çalışıyoruz ve memnuniyet skorlarını yükseltmek amacıyla müşterilerimizin ihtiyaçlarını detaylı analiz ediyoruz.

Dijital Kanal ve Servislerimiz

Türk Telekom olarak, müşterilerimizin mobil, evde internet, ev telefonu ve Tivibu ürünlerine ait işlemlerini tek bir çatı altında yönetebildiğimiz Türk Telekom uygulamamızı sürekli olarak geliştiriyoruz. 2023 yılında, Türk Telekom uygulaması ve Online İşlemler web uygulamasını kullanan müşteri sayımız 29 milyona ulaştı. Tasarım trendlerine uygun olarak kullanıcı deneyimini tamamen yenilediğimiz Türk Telekom uygulamamızın indirilme sayısı ise 79 milyona ulaştı.

79 milyon
kez indirilen Türk Telekom uygulaması

Dijital kanallarımızı, yeni projelerimiz ile 2023 yılında da müşteri deneyimini ön planda tutarak iyileştirmeye ve dijital kanallarımıza yeni fonksiyonlar eklemeye devam ettik.

Müşterilerimizin ihtiyaçlarına yönelik kişiselleştirilmiş teklifleri çeşitlendirmeye devam ederek, uygulamamızda senaryo bazlı kısa süreli teklifler sunmaya başladık. Ayrıca 'Tam Bana Göre' teklifini uygulamadan kabul eden kullanıcılarımız için sadece uygulamaya özel 2 GB hediye kurgusu oluşturduk. Bu kurgu ile birlikte alınan aksiyonlar ve yeni güncellemeler sayesinde dijital kanaldan yapılan taahhüt yenileme işlemlerinde önemli artış sağladık.

Evde internet yeni abonelik kullanıcı deneyimi ve tasarımını kullanıcı ihtiyaçlarına göre yenilememizin sonucu olarak, kullanıcıların yeni abonelik akışını dijitalden tamamlama oranı 2023 yılının son çeyreğinde 2022 yılının son çeyreğine göre 17 puan artarak %43 olarak gerçekleşti. Türk Telekom web sitemiz, 2023 yılında 71 milyon ziyaretçi tarafından 105 milyon kez ziyaret edildi. Similarweb verilerine göre, 2023 yılında telekomünikasyon sektöründe en çok ziyaret edilen web sitesi turktelekom.com.tr oldu.

2023 yılında telekomünikasyon sektöründe en çok ziyaret edilen web sitesi turktelekom.com.tr oldu.

Aynı yıl, yapay zeka destekli chatbot uygulamamız TiTi ile 3,5 milyon kullanıcı etkileşime geçip 9,1 milyon mesaj gönderdi.

Öncü dijital servislerimiz Muud, Türk Telekom Güvenlik, e-dergi, Türk Telekom Akademi ve diğer dijital eğitim ürünleri 2023 yılında yüksek ivmeli bir gelişim sağladı. Türk Telekom Güvenlik, Türk Telekom uygulaması üzerinden ilk defa bireysel ve kurumsal müşterilerimize kişiselleştirilmiş olarak satışa sunuldu. TT Güvenlik web sitesi tasarımları yenilenerek kullanıcı deneyimi ve satın alma süreçleri iyileştirildi.

Muud aylık yeni kullanıcı sayısı 7,5 kat artarken, şarkı dinleme adedi de %83 artış gösterdi. 2023 yılında kullanıcı deneyimine uygun olarak yeniden tasarlanarak aktif kullanıcı sayısı 2 katına çıkan e-dergi uygulaması ile müşterilerimiz; güncel haberlerden makale ve dergilere, modadan ekonomiye, teknolojiden magazine pek çok içeriğe erişim sağlayabilmektedir.

Dijital kanallar ve servislerimizle müşteri deneyimini en üst düzeye çıkarmak ve teknolojiyi herkes için erişilebilir kılmak amacıyla çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Yenilikçi çözümlerimizle dijital dünyada öncü olma vizyonumuzu sürdürerek, müşterilerimize en iyi hizmeti sunma kararlılığındayız.

Fikri Sermayemiz

Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon

Girişimcilik, dijitalleşme ve inovasyon alanlarında sektörde öncü rolümüzü güçlendirmeye devam ediyoruz. 2023 yılında, teknoloji yatırımlarımız ve yenilikçi projelerimizle Türkiye'nin dijital dönüşümüne liderlik ettik. Altyapı yatırımlarımızı artırarak ve yeni nesil teknolojilere yönelik projelerimizi hayata geçirerek, ülkemizin dijital geleceğini inşa ediyoruz. Girişimciliği teşvik eden, dijitalleşme süreçlerini hızlandıran ve inovasyonu her alanda destekleyen yaklaşımımızla hem bireysel hem de kurumsal müşterilerimize değer katmayı sürdürüyoruz. Teknolojiyi herkes için erişilebilir kılmak ve en ileri çözümleri sunmak adına, 2023 yılında gerçekleştirdiğimiz önemli projeleri ve başarılarımızı gururla paylaşmaktayız.

Altyapı yatırımlarımız hız kesmeden devam etti

2023 yılında IP şebekemizde 183 Tbps kapasite artışı gerçekleştirdik. Yeni yerleşim bölgelerinde altyapısı olmayan 708 bin haneye erişim sağladık ve mevcut altyapılardaki 830 bin haneyi Eve Kadar Fiber (FTTH) altyapısına dönüştürdük. Bu yatırımlar sayesinde fiber altyapı uzunluğumuzu 437 bin kilometreye ulaştırarak müşterilerimize 1Gbps'e kadar hız seçenekleri sunduk.

Yeni nesil transmisyon sistemlerine dönüşüm

2022 yılında başlattığımız, teknolojik ömrünü tamamlamış ve kırsal şebekede yoğun olarak kullanılan küçük kapasiteli transmisyon sistemlerinin, yeni nesil transmisyon sistemleri ile dönüşümü projesi kapsamında, 2023 yılı sonunda yaklaşık 1.600 lokasyonun modernizasyonunu tamamladık. Bu proje ile şebekemizin uç noktalarını, 5G ve FTTH gibi tüm kapasite taleplerine hazır hale getirdik.

OTT/CDN kapasiteleri ve yurt dışı bağlantıları

Müşteri deneyimini iyileştirmek amacıyla, sabit şebekemizde 2,5 Tbps ilave kapasite kurulumu gerçekleştirdik. Bu sayede içeriği müşteriye daha yakınlaştırarak, bağlantı hızını ve kalitesini artırdık.

Yerli LTE baz istasyonu kurulumları devam ediyor

2023 yılı sonunda 640 baz istasyonumuz tamamen yerli ULAK LTE istasyonları ile hizmet vermektedir. 4.5G hizmeti verdiğimiz 6 ildeki tüm altyapımızı ULAK üzerinden müşterilere ulaştırarak yerli baz istasyonu kullanımının gelişimine katkı sağladık.

640
Yerli ULAK LTE baz istasyonu

IDC'den 1.lik ödülü

Sürdürülebilirliği destekleyen ve maliyet verimliliği sağlayan "Sürdürülebilir Yazılım Varlık Yönetimi Yaşam Döngüsü" projemiz, IDC CIO Summit 2023'te "Yılın En İyi BT Maliyet Verimliliği Projesi" kategorisinde birinci olmuştur. Ayrıca, Kodeks platformumuz ile global seviyede "IDC CIO Awards 2023- IT Cost Efficiency" ve "CXO Medya Future of Cloud & AI Awards"ta toplam 3 ödül aldık.

Türk Telekom Bulut Bilişim Kampı

Bulut bilişim alanındaki nitelikli insan kaynağı ihtiyacını karşılamak ve yerli ürünlerin geliştirilmesi amacıyla, Türkiye'nin ilk bulut bilişim kampını düzenledik. 2023 yılında üçüncüsünü gerçekleştirdiğimiz kamp ile sektöre genç mühendisler kazandırdık.

Bulut Bilişimciler Platformu

Bulut bilişim alanında sektör ve üniversite iş birlikteliğini artırmak, gençlere fırsat sağlamak ve yerli çözümlerin kullanımını teşvik etmek amacıyla Bulut Bilişimciler platformunu devreye aldık. 2023 yılında platformda 2 binden fazla kullanıcıya ulaştık ve dijital yetkinlik değerlendirme modülünü devreye alarak Bulut Bilişim Kampı sürecini destekledik.

5G ve Ötesi Ortak Lisansüstü Destekleme Programı'na katkı

BTK tarafından 2018 yılında başlatılan 5G ve Ötesi Ortak Lisansüstü Destekleme Programı'ndan 2023 yılında en fazla öğrenci kabul eden şirket olarak programa olan somut desteğimizi teyit ettik. Çalışanımız olarak konumlandırdığımız öğrencilerin telekomünikasyon sektörüne en iyi şekilde adaptasyonunu sağladık. BTK nezdinde yürütülen bu program kapsamındaki 20 öğrenci, şirketimizde görevlerine ve yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam ediyor. Bugüne kadar desteklediğimiz öğrenciler tarafından 50'yi aşkın akademik yayın ve 1 adet ulusal tescilli patent üretildi.

Ar-Ge faaliyetlerine yatırımlar artıyor

Önümüzdeki yıllarda da Türk Telekom Grubu'nun Ar-Ge faaliyetlerinin artırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştireceğiz. Bu doğrultuda, 2024 yılında 6G'ye yönelik öncül Ar-Ge'nin yapılacağı TÜBİTAK destekli yeni bir araştırma merkezi kurulmasına yönelik çalışmalar başlattık. Ayrıca, mevcutta şirketimiz bünyesinde faaliyet gösteren 2 adet Ar-Ge Merkezi'ne ilave yeni bir Ar-Ge Merkezi kuruluşu için de çalışmalara başladık.

Türk Telekom olarak, 2023 yılında 1'i uluslararası olmak üzere toplam 261 patent başvurusu yaptık.

261
Patent Başvurusu

Ayrıca şirketimiz, ulusal ve uluslararası dergi ve konferanslarda toplam 36 adet yayın paylaştı. Avrupa Birliği ve TÜBİTAK tarafından fonlanan 3 proje için çalışmalar devam ederken, Avrupa Birliği ve TÜBİTAK programlarına toplamda 12 proje başvurusunda bulunduk.

Uydu bağımsız senkronizasyon çözümü

Türk Telekom mühendislerinin Uluslararası Patentleri kullanılarak Net Insight ile birlikte geliştirilen uydu bağımsız senkronizasyon çözümünü canlı şebekede uygulayan Dünya'daki ilk operatör oldu.
GPS/GNSS uydularına bağımlılığı bulunmayan yeni nesil zaman senkronizasyonu çözümü, mevcut şebeke ekipmanlarının değiştirilmesine veya güncellenmesine gerek kalmadan, faz ve zaman senkronizasyonunun şebeke üzerinden iletimi için avantajlar sunuyor. Bu teknoloji ile 5G'nin yanı sıra 6G'ninde de senkronizasyon ihtiyacı karşılanabilecektir.

Türk Telekom olarak, 5G altyapısı ve mentörlük desteği sunduğumuz 5G@Endtech programı kapsamında 13 girişim, imalat sanayine yönelik proje geliştirdi.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın himayesinde; Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, KOSGEB (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı) ve TÜBİTAK TÜSSİDE (Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü)'nin desteği ile Arçelik, Nokia ve şirketimizin hayata geçirdiği, 5G altyapısının sanayide kullanımının yaygınlaştırılmasını amaçlayan 5G@EndTech programı kapsamında, bugüne kadar teknoloji şirketleriyle 13 proje geliştirildi. 5G altyapısıyla imalat sanayine yönelik teknoloji çözümleri geliştirilmesini ve bu ürünlerin ticarileşmesinin desteklenmesini hedefleyen 5G@EndTech programında geliştirilen projeler, DemoDay etkinliğinde sahada deneyimlendi.

Türk Telekom olarak, ONF'nin Broadband Community Meetup etkinliğine ev sahipliği yaptık.

Erişim şebekelerinde sanallaşmayı sağlayan SEBA platformunun da içinde bulunduğu Genişbant Teknolojileri Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı, Deutsche Telekom ile birlikte üstlendik. Bu kapsamda dünyanın sayılı açık kaynak platformlarından biri olan ONF'nin (Open Networking Foundation) Broadband Area Board'unun 2. Yönetim Kurulu toplantısı ve 2023 ONF Community Meetup etkinliğine ev sahipliği yaptık. İçlerinde British Telekom, Deutsche Telekom, Pakistan Telekom (PTCL) gibi uluslararası operatörlerin, OLT/ONT üreticilerinin, sistem entegratörlerinin ve ONF'in bulunduğu, açık kaynak ekosistemini buluşturan etkinlikte, yeni nesil teknolojilerin gelişimleri ve yol haritaları paylaşıldı.

Şebeke sanallaştırma çözümü SEBA

SEBA, Argela ve Türk Telekom katkıları ile açık kaynak kod kullanılarak geliştirilmiş, vendor bağımlılığını ortadan kaldıran erişim şebeke sanallaştırma çözümüdür. SEBA ile OLT/ONT ekosistemine yeni oyuncuları dahil edilerek ülkelerin kendi yerli ekosistemleri ile çalışma fırsatı oluşturulmuş, operatörlerin kendi yazılımlarını yapabilme veya mevcut yazılıma kendi istedikleri özellikleri ekleme kabiliyeti oluşturulmuştur.

Siber Güvenlik ve Veri Gizliliği

Müşteri ve veri gizliliği konusu öncelikli konularımız arasındadır. Veri güvenliği ve gizlilik politikalarımızı kişisel verilerin korunması mevzuatı ve diğer ilgili düzenlemelere uygun olarak protokollerle yönetiyor, devam eden GDPR (Avrupa Kişisel Veri Koruma Tüzüğü)'a uyum sürecini de titiz bir şekilde sürdürüyoruz. Bu politikaları düzenli iç denetimler, personel eğitimi ve üçüncü taraf değerlendirmeleri yoluyla geliştiriyoruz.

Şirketimizde veriler hem aktarılırken hem de beklerken şifrelenir ve hassas bilgilere yalnızca yetkili personelin erişebilmesini sağlamak için erişim kontrolleri sıkı bir şekilde sürdürülür. Türkiye kanun ve regülasyonlarına uygun olarak kişisel verilerin gizliliğini koruyoruz. Tüm verilerimiz için sınıflandırma yaparak, güvenlik politikalarımız çerçevesinde kayıp ve sızmalara karşı koruma sağlıyoruz. Verinin şirket dışı hedeflere kontrolsüz bir şekilde çıkarılması veya sızdırılmaya çalışılması durumunda etkin güvenlik önlemleri alıyoruz.

Kurumumuz, sertifika ile tescillendirdiğimiz ISO 27001 standartları uyumu gereği siber saldırılara ve siber güvenlik açıklarına karşı korunmak amacıyla politikalara sahiptir. Bu politikalara uygun şekilde altyapımızı geliştiriyor ve süreçleri işletiyoruz. Bilgi güvenliği, ağ ve sistem güvenliği, bilgi güvenliği olay yönetimi, bilgi güvenliği sürekliliği, veri yedekleme ve geri döndürme, değişiklik yönetimi, erişim yönetimi, insan kaynakları güvenliği, kablosuz ağ güvenliği, kabul edilebilir kullanım, log yönetimi, parola koruma, uzaktan erişim, üçüncü taraf güvenliği, varlık yönetimi ve sınıflandırma, zararlı yazılımlardan korunma gibi bilgi güvenliği politika ve uygularımızı bu kapsamda örneklendirebiliriz.

Veri bütünlüğünü, gizliliğini ve kullanılabilirliğini sağlamak amacıyla uzaktan çalışma için çok katmanlı bir güvenlik stratejisi uyguluyoruz. Buna Sanal Özel Ağların (VPN) kullanımı, Çok Faktörlü Kimlik Doğrulama (MFA) ve periyodik güvenlik denetimleri dahildir. Tüm uzak masaüstü çözümlerimiz, yetkisiz erişime ve veri ihlallerine karşı koruma sağlamak için ISO 27001 güvenlik standartlarıyla uyumludur. Ek olarak periyodik şekilde güvenlik kontrolleri, tehdit algılama ve yanıtlama (EDR) ürünü, anti virüs çözümleri ve korelasyon kural iyileştirme çalışmaları da yapılmaktadır.

Son kullanıcı cihazlarındaki Veri Sızıntısı Önleme (DLP) ajanları sayesinde, şirket politikaları gereğince hassas içeriğe sahip tüm verilerin yetkilendirme olmaksızın şirket dışına çıkarılmasını engelliyor hassas verileri koruyoruz. Bu engelleme şirket ağı dışında da (örn: ev ağı gibi) aktif bir şekilde uygulanıyor.

Türk Telekom olarak bilgi teknolojisi altyapımızın ve yönetim sistemlerimizin güvenliğini sağlamak için dış doğrulamalara ve güvenlik açığı analizlerimize büyük bir hassasiyetle yaklaşıyoruz. 2023 yılında da dış denetçiler tarafından denetlenen bilgi teknolojileri altyapımız ve bilgi güvenliği yönetim sistemlerimiz ISO20000, ISO22301, ISO9001, PCIDSS 4.0, ISAE 3402, EN 50600 sertifikalara da sahiptir. Bununla birlikte üçüncü taraf güvenlik açığı analizi ve bu analizin bir parçası olarak, simüle edilmiş hacker saldırıları da gerçekleştirerek gerekli çözüm ve önlemlerimizi planlıyoruz. Bu noktada, sızma, zafiyet ve kaynak kod analizi olmak üzere 3 farklı test gerçekleştiriyoruz. Sızma testlerimizde, kritik sistem envanterimizi yılda bir defa olmak üzere teste tabii tutuyor ve bulgu takibi gerçekleştiriyoruz. Proje ve yeni ürün geliştirme süreçlerimizde ise SDLC kapsamında sızma ve kaynak kod analizi yapıyoruz. Zafiyet analizlerimizde ise şirketimize ait sunucu bloklarımızı ayda en az bir defa olmak üzere güvenlik testlerinden geçiriyor ve ilgili ekiplere raporlamalarımızı tamamlıyoruz. Her ayın başlangıcında güvenlik raporlamalarımızı direktörlük bazlı Genel Müdür Yardımcılarımızla paylaşıyoruz.

Bilgi Güvenliği Sertifikasyonları

Şirketimizin sabit ve mobil şebekelerini kapsayan ISO 27001 sertifikası bulunmaktadır. Yıllık periyotlarda Bilgi Güvenliği İç Denetim çalışmaları yürütüyoruz ve denetim sonuçlarına göre aksiyon ataması ve takibi yapıyoruz. Ek olarak, mobil şebeke kapsamında PCI-DSS sertifikamız bulunmaktadır. Belirli periyotlarla sistemlere zafiyet ve sızma testleri yapıyoruz.

ISO 27001 ve PCI-DSS kapsamında çalışanlara standartların gereksinimi olan bilgi güvenliği farkındalık eğitimlerini periyodik olarak veriyoruz.

Türk Telekom'un kapsamlı bilgi güvenliği politikası, veri güvenliği ve gizliliğini sağlamak için kritik bir rol oynuyor. Bu politika, müşteri ve çalışan verilerinin korunmasını en üst düzeyde sağlamayı amaçlıyor. Politikamızın tüm detaylarını ve aldığımız önlemleri, internet sitemiz aracılığıyla tüm paydaşlarımızla şeffaf bir şekilde paylaşıyoruz.

Siber Güvenlik Hizmetleri ve Müşteri Deneyimi

Yaklaşık 5 bin kuruma, 50'den fazla ürün ve servisle siber güvenlik hizmeti sunan bir şirket olarak, Türkiye'nin en geniş siber güvenlik portföyüne sahibiz. Müşteriye Yakınlaşma (CSC) modelimizde dijitalleşme, operasyonel analitik, Wi-Fi operasyonları ve her alanda operasyonel mükemmeliyet ile abonelerimize daha hızlı çözüm sunarak maksimum hizmet sürekliliği sağlıyoruz. Bu süreçte, yapay zeka (AI) tabanlı proaktif ve muhtemel sorunlar için anında çözüm sunan sistemler geliştirdik.

Telekom altyapımızda her ay binlerce oltalama, DDoS ve zararlı yazılım saldırısını engelleyerek gerekli durumlarda yerinde müdahale ediyoruz. 2023 yılında, kritik atak kategorisinde değerlendirilen yüksek boyutlu toplam 2.620 adet 1 Gbps ve üzeri atak için koruma sağladık.

Müşterilerimizin 360° güvenlik ihtiyaçlarını karşılayacak güvenlik ürün portföyüne sahibiz. Yönetilebilir EDR (Uç Nokta Tehdit Algılama ve Yanıt) ve olay müdahale hizmetlerimizi de portföyümüze ekledik. Buna ek olarak paylaşımlı e-posta güvenliği, atak yüzey çalışmaları, siber güvenlik olgunluk değerlendirme hizmetleriyle ürün portföyümüzü zenginleştirerek müşteri sayısını artırdık. Güvenlik ekiplerimiz, 2023 yılında 13.297 olaya doğrudan veya otomotize şekilde müdahale etti. Siber Güvenlik Merkezimizde, müşterilerimize siber saldırılara karşı, 360° güvenlik yaklaşımı ile organizasyonların güvenlik mimarilerini yönetmek ve geliştirmek için 7/24 hizmet veriyoruz. IDC (International Data Corporation) tarafından yayınlanan raporlarda, son 3 yıldır pazar lideri konumundayız. CREST, TR-CERT ve TSE tarafından akredite edilmiş siber güvenlik merkezinde uçtan uca hizmet sağlamaktadır. Yeni nesil teknolojilerle zengin bir hizmet sunma vizyonu ile EDR, MDR, SOAR gibi ürünleri portföyümüze kattık. Bulut, otomasyon, yapay zeka ve mobilite gibi kavramların yaygınlaşması ile siber güvenlik stratejimizde modernizasyona giderek Nextgen SOC konseptine geçtik ve Dijital Adli Bilişim Laboratuvarını merkezimize dahil ettik.

2023 yılında 2.620 adet 1Gbps ve üzeri ataklara yönelik koruma sağladık.

Gelişim Üssü Programları

Gelişim Üssü programımız kapsamında ise Siber Güvenlik ve Bulut Bilişim konularında 2 ayrı kamp gerçekleştirdik. Bu kamplar, katılımcıların siber güvenlik ve bulut bilişim alanlarında bilgi ve becerilerini artırmayı hedefleyerek, sektöre nitelikli insan kaynağı kazandırılmasına katkıda bulundu. Programlarımız, katılımcılara hem teorik bilgi sağladı hem de uygulamalı eğitimlerle pratik deneyim kazandırdı. Eğitim sürecinde, siber güvenlik tehditlerini tanıma, bu tehditlere karşı önlem alma ve müdahale etme konularında derinlemesine bilgiler verildi. Ayrıca, bulut bilişim teknolojilerinin etkin kullanımı ve bu alandaki en iyi uygulamalar hakkında kapsamlı eğitimler sağlandı. 2023 yılında Gelişim Üssü Programlarında Siber Güvenlik Kampı ve Bulut Bilişim Kampı kapsamında toplam 3.102 başvuru aldık ve kamp finalisti olan 50 stajyerimiz oldu.

Siber Güvenlik ve Bulut bilişim kamplarımıza 3.102 başvuru aldık ve kamp finalisti olan 50 katılımcı aynı zamanda stajyerimiz oldu.

Katılımcılar, bu kamplar sayesinde, sektördeki yenilikleri takip edebilme ve uygulayabilme yetkinliklerini geliştirdiler.

İnsan Sermayemiz

Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık

Türk Telekom olarak, tüm faaliyetlerimizi insan odaklı yürütmekteyiz. Sürdürülebilir bir iş ve çalışma ortamı yaratmak, dijitalleşme ve çeviklik üzerine kurulu insan kaynağı yönetiminde sürekli iyileştirmeler yapmak temel önceliklerimizdendir.

Her bireyi değerli hissettirmek amacıyla yürüttüğümüz çalışmalarımızda, iş gücü rekabetinin farkında olarak, çeşitlilik ve eşit fırsatların şirket hedeflerimizin gerçekleştirilmesine olan katkısının bilincindeyiz.

Yetenek kazanımı süreçlerimizde, farklı deneyimlere sahip adayları bünyemize katmak için çaba sarf ediyor, çalışanlarımızın iş süreçlerine etkin katılımını sağlayarak farklı bakış açılarının iş çıktılarımızı zenginleştirmesine olanak sağlıyoruz.

Sürdürülebilir bir gelecek adına, istikrarlı kariyer fırsatları sunarak gençlerin ve dezavantajlı grupların iş gücüne katılımını teşvik ediyor, fırsat eşitliğini sağlamayı amaçlıyoruz. Ekonomik, sosyal ve çevresel sorunlara çözüm üretmek, toplumsal gelişimi desteklemek temel hedeflerimizdendir.

Ayrıca iş gücünde eşitlik, çeşitlilik ve kapsayıcılık bakış açımızı uygulamaya geçirmek adına her zaman, dezavantajlı ve fırsatlara erişim kısıtı olan kişilerin de istihdamı konusunda sorumluluklarımızı yerine getiriyoruz.

İnsan Hakları Politikamız rehberliğinde ve farklılıkları kabul etme ilkemiz doğrultusunda; işe alım, eğitim ve geliştirme, ücretlendirme, kariyer yönetimi ve şirketten ayrılma konularında çalışanın niteliğini, performansını, becerisini ve deneyimini dikkate alarak fırsat eşitliğini taahhüt ediyoruz.

Adil ve Kapsayıcı İşveren

Çalışanlarımızın refahını ve iş sağlığını önemsiyoruz; çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık ilkelerine bağlı kalarak çalışanlarımızın eğitim ve gelişimine yatırım yapıyor, iş sağlığı ve güvenliği konularında sürekli iyileştirmeler gerçekleştiriyoruz. Bu çalışmalarımız hem toplumsal hem de kurumsal gelişimimizi destekleyen temel taşları oluşturuyor.

Toplumun farklı kesimlerinden ve çeşitli sosyoekonomik düzeylere sahip bireylere istihdam fırsatları yaratırken, çalışan adaylarımızın ve çalışanlarımızın yaş, dil, ırk, etnik köken, tabiiyet, sağlık, engellilik durumu, cinsiyet, medeni durum, din ve mezhep, siyasal düşünce, felsefi anlayış ve inanç gibi nedenlerle ayrımcılığa uğramamalarını sağlıyoruz.

Farklılıkları, kurum kültürümüzün bir zenginliği olarak değerlendiriyoruz. Çeşitlilik ve fırsat eşitliğini destekleyen sürdürülebilir kalkınmayı bir iş modeli olarak benimsiyoruz.

Değişen küresel risk ortamını doğru analiz ederek Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) etrafında toplanan paydaş beklentilerini hızlı ve etkin biçimde karşılamak amacıyla hareket ediyoruz. Bu amaca yönelik olarak, şirket çapında liderliği harekete geçirmekle başlayıp, ardından kurumsal ve kişisel değişim için alan yaratmakla devam eden bir yaklaşım benimsiyoruz.

İnsan Hakları Politikamızın rehberliğinde tüm iş gücümüzle geniş kapsayıcılığı sistemlere, süreçlere, politikalara ve günlük operasyonlara entegre ederek, kurum çapında tüm seviyelerde görünür temsiller oluşturuyoruz.

Toplumun farklı kesimlerinden ve çeşitli sosyoekonomik düzeylere sahip bireylere istihdam fırsatları yaratırken, çalışan adaylarımızın ve çalışanlarımızın yaş, dil, ırk, etnik köken, tabiiyet, sağlık, engellilik durumu, cinsiyet, medeni durum, din ve mezhep, siyasal düşünce, felsefi anlayış ve inanç gibi nedenlerle ayrımcılığa uğramalarını engelliyoruz.

Kadın İstihdamına Destek

Şirketimiz, cinsiyet farkı gözetmeksizin uluslararası normlara uygun bir ücretlendirme sistemini benimser ve kadın ve erkek çalışanlar için aynı iş pozisyonlarına eşit ücret sağlar.

Türk Telekom Grubu: **%42** Kadın Çalışan

Genç Yetenek Programı Start: **%44** Kadın Çalışan

Direktör Seviyesi: **%13** Kadın Çalışan

Türk Telekom'da kadın çalışan istihdamının desteklenmesi adına, işe alım süreçlerinde kadın adaylara öncelik tanınıyor. Yine, üst yönetimde kadın temsilinin artması için işe alım ve terfi süreçlerinde eşit niteliklere sahip kadın adaylara öncelik veren şirketimizde; 2023 yılında Genel Müdürlük kadrosu kapsamında istihdam edilen çalışanların %42'si, Genç Yetenek Programı START kapsamında istihdam edilen çalışanların %44'ü kadındır. Saha ekipleri hariç tutulduğunda, Genel Müdürlük bünyesindeki kadın çalışanların oranı ise %38 seviyesindedir. Grup şirketleri de dahil olarak Türk Telekom Grubunda %42 olan kadın çalışan oranı, iştiraklerde %60 seviyesindedir. Şirketimizin üst yönetim kadrosunda 1 kadın yönetici bulunurken, direktör seviyesindeki çalışanların %13'ü kadın yöneticilerden oluşuyor.

İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması

İnsan haklarına verdiğimiz önem ve bu alandaki taahhütlerimizi temsil eden Türk Telekom İnsan Hakları Politikası; çalışanlarımız, müşterilerimiz, tedarikçilerimiz, iş ortaklarımız ve tüm menfaat sahiplerimizle olan ilişkilerimizde rehberimizdir. Bu politika, insan ve çalışan haklarına saygı gösterilmesini bir kurum kültürü haline getirmek amacıyla hazırlanmıştır ve şirketimizin tüm faaliyetlerinde merkezi bir rol oynamaktadır.

İnsan Hakları Politikamızın Amacı ve Dayanağı;

Türk Telekom İnsan Hakları Politikası, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri gibi uluslararası ve ulusal mevzuatlardan aldığı güçle şekillendirilmiştir. Bu kapsamlı temel, şirketimizin ve iştiraklerimizin her seviyede yöneticisi ve çalışanının insan haklarına saygı göstermesini zorunlu kılar.

İnsan Hakları Politikamızın Kapsamı;

Politikamız, Türk Telekom ve bağlı iştiraklerinde görev yapan Yönetim Kurulu üyelerinden başlayarak tüm yöneticileri ve çalışanları kapsar. Aynı zamanda, tedarikçilerimizden ve iş ortaklarımızdan da bu politikaya uymalarını bekleriz. İş ilişkilerimizde insan haklarına olan bu sıkı bağlılığı sağlamak için, tedarikçi ve iş ortaklarımızla yapılan sözleşmelere, Türk Telekom İnsan Hakları Politikasına uyulacağını garanti eden hükümler eklenmektedir. Bu politikanın uygulanması, Türk Telekom'da her düzeyde insan haklarına saygının sadece yasal bir zorunluluk olmadığını, aynı zamanda etik bir gereklilik olduğunu pekiştirmektedir. Bu şekilde, her bir bireyin haklarına saygı gösterilmesini temel bir değer olarak benimsemekte ve bu değerleri iş yapış biçimimizin merkezine koymaktayız.

Şirketimizde, **İnsan Hakları Politikasının** kesintisiz bir şekilde uygulanmasını sağlamak için belirlenen görev ve sorumluluklar ilgili politikada açıklanmıştır. Şirketimiz içerisinde insan haklarına saygının kurum kültürü haline gelmesi adına yönetim kurulu dahil üst yönetimimiz sürecin içerisinde aktif bir rol oynar.

İnsana Yakışır, Etik Çalışma Ortamı

Şirketimiz, insan haklarına saygıyı şirket kültürünün ve iş etiğinin temel bir parçası olarak görür. İnsan hakları; yaş, dil, ırk, etnik köken, tabiiyet, sağlık, engellilik durumu, cinsiyet, medeni durum, din ve mezhep, siyasal düşünce, felsefi anlayış ve inanç ayrımı gözetilmeksizin tüm insanların eşit olarak yararlanabileceği temel hak ve özgürlüklerdir.

Şirketimiz, bu değerleri hayata geçirmek adına aşağıdaki adımları atmaktadır:

1. Eğitim ve Bilgilendirme:

İnsan hakları politikası hakkında çalışanlarımızı ve yöneticilerimizi bilgilendiriyor ve eğitimler düzenliyoruz. Bu sayede, şirket içindeki her bireyin insan haklarına olan saygısını pekiştirmekte ve bu bilinci günlük iş pratiklerine entegre etmelerini sağlamaktayız.

2. İyileştirme ve İş Birliği:

Politikaya aykırılıkların oluşması durumunda, adil ve makul bir şekilde iyileştirme sağlamayı veya iyileştirme için iş birliği yapmayı taahhüt ediyoruz. Bu uygulama, problemleri çözmek ve şirket içindeki insan hakları standartlarını yükseltmek için sürekli bir çaba içerisinde olduğumuzu gösteriyor.

3. Paydaş Görüşlerinin Dikkate Alınması:

Çalışanlarımız, müşterilerimiz ve iş birliği yaptığımız tüm paydaşların insan hakları sorunlarına ilişkin görüşlerini dikkate alırız. Bu uygulama, karar alma süreçlerimizde çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik eder.

4. Sorumluluk ve İhlallerin Giderilmesi:

İş ilişkisinde bulunduğumuz tedarikçiler ve iş ortakları tarafından gerçekleştirilen insan hakları ihlallerinin sorumluluğunun tespiti durumunda, bu ihlalleri ve olumsuz etkilerini gidermeye çalışırız. Bu yaklaşım, tedarik zincirimizin her aşamasında insan haklarına saygıyı güçlendirir.

Şirketimiz, farklılıkları kabul etme ilkesini İnsan Hakları anlayışının önemli bir parçası olarak görür. Türk Telekom olarak, çeşitliliği bir zenginlik ve güç kaynağı olarak görüyoruz. Her çalışanımızın şirketin bir parçası olarak kendini değerli hissetmesini sağlamak, temel önceliklerimiz arasında yer alıyor.

Bu anlayış doğrultusunda;

Fırsat Eşitliği:

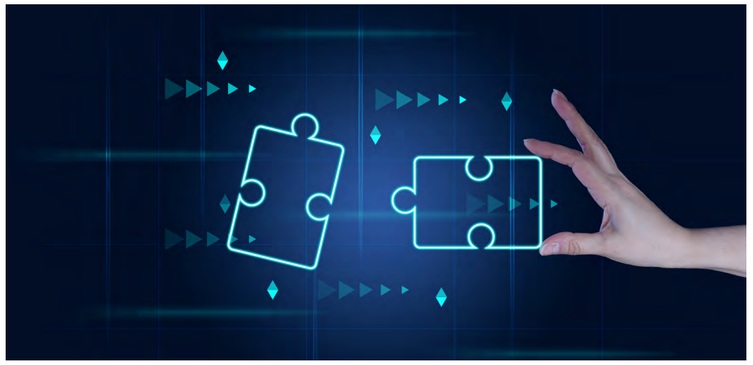
İşe alım, yerleştirme, geliştirme, eğitim, ücretlendirme, terfi ve şirketten ayrılma süreçlerimizde çalışanın niteliğini, performansını, becerisini ve deneyimini öncelikli kriterler olarak belirleriz. Bu yaklaşımımız, herkes için adil bir çalışma ortamı oluşturmayı amaçlar.

İş Gücünde Çeşitlilik:

Farklı geçmişlere ve deneyimlere sahip adayları işe alarak, geliştirerek ve uzun süreli istihdam ederek şirket hedeflerimize katkıda bulunacak çeşitliliği teşvik ederiz.

Engelli ve Dezavantajlı Bireylerin İstihdamı:

Engelli ve dezavantajlı bireylerin istihdamı konusunda yasal yükümlülüklere uyarak, iş gücüne katılımlarını destekleriz.

Türk Telekom olarak, ayrımcılık ve tacize karşı sıfır tolerans ilkesini benimsiyoruz. Şirketimiz bünyesinde ayrımcılık içeren ve adil olmayan davranışlara hoşgörü gösterilmez. Çalışanlarımıza; her türlü kötü muamele, yıldırma ve tacizden uzak bir çalışma ortamı sağlıyoruz. Yaş, dil, ırk, etnik köken, tabiiyet, sağlık, engellilik durumu, cinsiyet, medeni durum, din ve mezhep, siyasal düşünce, felsefi anlayış ve inanç gibi nedenlerle hiçbir çalışanımız ayrımcılığa tabi tutulmaz.

Ayrımcılıkla ilgili hususları açıklığa kavuşturmak ve korumak için Türk Telekom İnsan Hakları Politikası ve Türk Telekom İş Etiği Kodu dokümanlarını takip ediyoruz. Şirket'imizde İş Etiği Kodunun ihlaline dair şikâyet sayısı, verilen yanıtlar ve ilgili süreçler hakkında yıllık raporlar hazırlıyoruz. İnsan Hakları Politikamız da dahil olmak üzere tüm şirket politikalarımıza, çalışanlarımızın erişebileceği intranet portalımız (ttport) üzerinden ulaşılabilirlik sağlıyoruz.

İhlal bildirimleri için **etik@turktelekom.com.tr** adresi tüm paydaşların iletişimine açık bir şekilde faaliyet gösteriyor. İhlal kanalıyla şirket içinden ve dışından bildirim yapılabiliyor ve bu bildirimleri tarafsız bir şekilde İş Etiği Kurulu ve İç Denetim aracılığıyla inceliyoruz. İnceleme sonrasında başvuru sahibine geri dönüş yapıyor, hak kaybının giderilmesi ve ihlalin tekrar etmemesi için İş Etiği Kurulu tarafından önleyici ve düzenleyici kararlar alıyoruz. Ayrıca ihlal bildirimleri ve geri bildirimlerle birlikte yapılan İç Denetim incelemeleri ve Etik Kurul kararları doğrultusunda, süreçlerimizi sürekli olarak gözden geçiriyoruz.

İnsan Hakları Politikası ve İş Etiği Kodu eğitimlerimizle ayrımcılık konusundaki duruşumuzu ve beklentilerimizi tüm çalışanlarımızla paylaşıyoruz. Her yıl yenilediğimiz İş Etiği Uygunluk Formu ile çalışanlarımızın ayrımcılık yapıp yapmadığına dair beyanlarını alıyoruz.

İnsan hakları politikamıza sadece kendi bünyemizde değil, tedarikçilerimiz ve iş ortaklarımız arasında da uyulmasını bekliyor ve bu konuda çalışanlarını teşvik etmelerini istiyoruz. Bu nedenle, tedarikçi ve iş ortaklarımızla yaptığımız sözleşmelere Türk Telekom İnsan Hakları Politikasına uyulacağına dair hükümler ekliyoruz.

Örgütlenme Özgürlüğüne Saygı

Çalışanlarımızın ifade özgürlüğüne büyük önem veriyor, bu özgürlüğü kısıtlayan her türlü davranışın önüne geçmeyi temel ilke kabul ediyoruz.

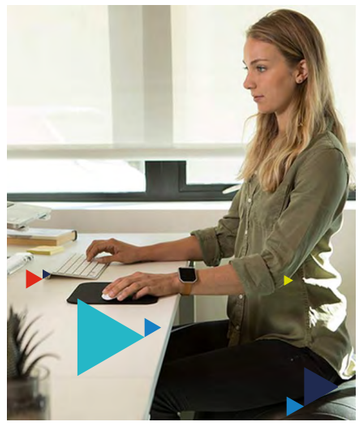
Yasal düzenlemelere uygun olarak, çalışanlarımızın toplantı düzenleme, sendikal örgütlenme ve dernek kurma haklarını aktif bir şekilde destekliyoruz. Bunun yanında, iş birliği ve karşılıklı saygının hakim olduğu bir çalışma ortamını teşvik etmeye ve sürdürmeye de özen gösteriyoruz. Çalışanlarımızın özgürce seçtikleri sendika temsilcileriyle yapıcı bir diyalog kurmayı ve sendikalarla sosyal diyaloğu artırarak çalışma barışını sağlamayı hedefliyoruz.

2023 yılında, sendikal özgürlük kapsamında işçilerimizin bir kısmı var olan örgütlü sendikalarını değiştirerek farklı bir sendikaya üye olmuştur. Türk Telekom olarak, birden fazla sendikayla ilişki tesis etmiş ve çalışanlarımızın sendika seçme özgürlüğünü desteklemiş bulunmaktayız.

Sorumlu bir işveren olarak, ilişkide olduğumuz menfaat sahiplerinin iş süreçleri ve işlemlerinin, iş ve sosyal güvenlik kanunlarına uygun olarak yürütülmesine yüksek öncelik veriyoruz. Örgütlenme özgürlüğüne saygı gösteriyor ve bu hakkı destekliyoruz. Toplu İş Sözleşmesi, her iki yılda bir Haber İş Sendikası ile birlikte imzalanır ve sendika üyesi çalışanlarımızın talep ve beklentileri bu anlaşmaya göre değerlendirilir.

Çalışma saatleri ve fazla mesai konularında yerel yasalara uygun olarak, merkez ve bölge birimlerimize fazla çalışma saatleri ile ilgili kuralları düzenli olarak bildiriyor ve hatırlatıyoruz. Türk Telekom İlkeleri, Toplu İş Sözleşmesi ve ilgili kanunlara uyulup uyulmadığını değerlendirmek için her ay fazla mesai denetimi yapıyoruz.

Ayrıca, şirketimizde asgari ücret, Toplu İş Sözleşmesi ile yasal sınırın üzerinde belirlenir. Sendika ile şirketimiz arasında düzenli olarak toplantılar yapıyoruz. Çalışanlarımızın beklentilerini ve sorunlarını bu toplantılarda tartışıyor, görüş alışverişine dayanarak gerekli önlemleri ve aksiyonları alıyoruz.

Etik İş Gücü Uygulamaları

Saygılı ve açık iletişim olan çalışma ortamımız, aynı zamanda zorla çalıştırma ve çocuk iş gücüne karşı tutumumuzu da belirler.

Türk Telekom olarak, angarya, çocuk işçiliği, yasa dışı göçmenlerin ve çalışma izni olmayan yabancı uyruklu personelin çalıştırılması, borç ödeme amaçlı işçilik ve her çeşit insan ticareti de dahil olmak üzere zorla çalıştırma uygulamalarının tümünü reddediyoruz.

18 yaşın altındaki çocukları işe almıyor, çocuk hakları konusunda Türkiye Cumhuriyeti tarafından onaylanan uluslararası sözleşmeler ile ulusal mevzuata uyuyoruz. Bu tutumu, kamu yetkililerinin denetimine açık bir şekilde sürdürüyoruz.

Ücret politikamızı sektördeki ve iş gücü piyasasındaki rekabet koşullarını, ayrıca Türkiye Cumhuriyeti'ndeki toplu iş sözleşmelerinin şartlarını göz önünde bulundurarak rekabetçi bir şekilde oluşturuyoruz. Bu yaklaşım, çalışanlarımıza piyasa koşullarında rekabetçi fırsatlar sunma konusunda hassasiyet göstermemizi sağlıyor.

İş sağlığı ve güvenliği konusunu, geleneksel yaklaşımların aksine, varılacak bir amaç olarak değil, sürekli bir süreç olarak görürüz. Bu alandaki yatırımlarımız, insanı merkeze alan proaktif ve üretken yönetim anlayışımızı yansıtıyor.

İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili tüm ulusal ve uluslararası yasal düzenlemelere uyum sağlamakla kalmayıp, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi için sürekli çalışmalar yapıyoruz.

İş güvenliği kültürünün oluşmasına yönelik çabalarımız, iş güvenliği risklerinin kayıt altına alınması ve değerlendirilmesi suretiyle olası kazaların önlenmesine odaklanıyor.

Ayrıca, tüm iş yerlerindeki tehlikeleri ve bu tehlikelerin doğurabileceği riskleri kontrol altına almak için projeler yürütüyoruz. Çalışanlarımızın iş sağlığı ve güvenliği konusunda yeterli bilgi ve donanıma sahip olmaları için düzenli olarak eğitimler veriyoruz.

Yan Haklar ve Çalışan Yardımları

Çalışanlarımızın yaşam standartlarını iyileştirmek için geniş yelpazede fırsatlar sunuyoruz.

- Ücretsiz iletişim hizmetleri,
- Hayat ve ferdi kaza sigortası,
- Yemek kartı,
- Servis ve şirket aracı gibi

avantajları içeren kapsamlı yan haklar paketimizle çalışanlarımızı destekliyoruz.

Gönüllü Bireysel Emeklilik desteğiyle, çalışanlarımızın geleceğe güvenle bakmalarını ve mutlu bir emeklilik dönemi geçirmelerini hedefliyoruz. Emeklilik sürecini kolaylaştırmak adına, emekli olacak çalışanlarımız, ihbar süresi olmaksızın başvurarak emekli olabiliyor ve ek ödeme alarak destekleniyor.

Ücretlendirme politikamız ile hedeflerimizi gerçekleştirmek için nitelikli insan gücünü çekmeyi, çalışanları elde motivasyonlarını tutmayı, yüksek tutup çalışanların hizmetin sürdürülebilir kılınmasını amaçlamaktayız.

Ücretleri; ilgili mevzuat, işin tanımı, sorumlulukları, getirdiği nitelikleri ve piyasa değerini değerlendirerek belirliyoruz. Şirketimizde Yönetim Kurulu seviyesinde ücretlendirmeden sorumlu komite bulunuyor. Ücretlendirme konusunda rekabetçi bir yaklaşım benimsiyoruz. Hiçbir ayrımı yapmaksızın, iş biriminin ihtiyaçları, işin stratejik önemi ve yoğunluğu gibi faktörleri dikkate alarak ücretlendirme politikaları oluşturuyoruz.

Uluslararası standartlar, bütçe verileri ve piyasa koşulları da kararlarımızı şekillendiriyor.

Türk Telekom Biriktirme ve Yardım Sandığı ile sosyal güvencelerine katkıda bulunuyor, avantajlı sigorta hizmetleri sunuyoruz. Çalışanlarımız, Özel Sağlık Sigortası veya Türk Telekom Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı'ndan faydalanabiliyorlar.

Esnek yan haklar uygulamamız Türk Telekom Çarşı ile çalışanlarımız, özel sağlık sigortası katkıları için bütçelerinden aktarma yapabiliyorlar. **Türk Telekom Çarşı** ile, 2022 yılından bu yana çalışanlarımızın ihtiyaçları doğrultusunda kendi seçimlerini dijital platform üzerinden yapabildiği esnek yan hak uygulamamızı sürdürüyoruz.

Anlık Ödüllendirme sistemimizle, şirket kaynaklarımızı etkin kullanan ve süreçlerimizi iyileştiren çalışma arkadaşlarımızı ödüllendiriyoruz. İnovatif fikirlerini iş süreçlerine dahil ederek yenilik, verimlilik ve tasarruf sağlamak isteyen tüm çalışanlarımızın fikirlerini Mucit Fikir Geliştirme Sistemi üzerinden paylaşmalarını sağlıyoruz.

Kadın çalışanlarımıza doğum öncesi ve sonrası toplam 16 hafta ücretli doğum izni, altı aya kadar ücretsiz izin ve günde 1,5 saat süt izni sağlıyoruz. Hamile veya emziren kadın çalışanlarımızı günde 7,5 saatten fazla çalıştırmıyoruz. Kadın çalışanlarımıza emzirme odaları ve kreş imkanları sunuyoruz.

Çalışanlarımıza evlilik izni, doğum günü izni, babalık izni, vefat izni, doğal afet izni, taşınma izni, refakat izni ve ücretli mazeret izni gibi çeşitli izin olanakları tanıyoruz.

Doğum, vefat, evlenme, taşınma yardımları ve sabit ses, sabit internet, Mobil Modem, Tivibu, GSM tarifesi, kıdem teşvik primi gibi çeşitli ödemeler sağlıyoruz.

Çalışanların Bağlılığı, Eğitim, Yetenek ve Kariyer Gelişimi

37.265 çalışanımız ile geniş bir insan kaynağına sahip olmanın verdiği büyük sorumluluğun farkındayız.

Teknolojiler, mali ve ekonomik koşullar ve sektör sürekli değişirken hızlı, kaliteli ve ihtiyaca cevap veren hizmetler sunma hedefimiz doğrultusunda, prensip olarak çalışanlarımızı uzun süreli istihdam etmeyi hedefliyoruz. Ayrılan çalışanlarımızla ise uzun süreli ve kalıcı bağlar kurarak ilişkilerimizi sürdürmeye önem veriyoruz.

İşe başlangıçtan ayrılış sürecine ve sonrasında kariyer yolu Türk Telekom ile kesişen her birey özelinde, kişilerin kendilerini şirketin bir parçası olarak hissetmeleri için çaba gösteriyoruz. Şirketimiz, entegre ve zengin iletişim kanallarıyla vizyonunu ve stratejilerini her kademede açık, anlaşılır ve şeffaf bir iletişim ile zamanında ve doğru kanaldan paylaşmak için çalışır. Her kademede çalışanlarımızla iletişimi artırmamız, ortak hedeflerimize aynı heyecanla birlikte koşmamıza katkı sağlar. Şirketimizin sürekli başarısı, çalışanlarımızın sektörün değişen tüm şartlarına hızlı ve verimli uyum sağlayabilme yeteneğine ve bu konudaki esnekliğine bağlıdır.

Çalışanlarımızın üstün beceri, yetkinlik ve deneyimleri, Türk Telekom'un dünyanın önde gelen şirketleri arasına girmesine yardımcı olur. Ayrıca, düzenleyici ve denetleyici kamu otoriteleriyle ve üniversitelerle yürüttüğümüz programlarla iş başı eğitimini destekliyor ve bu programlar çerçevesinde istihdam fırsatları sunuyoruz. Türk Telekom'da çalışmanın çalışanlarımıza yaşattığı gururu, üniversiteli genç yetenekler ve şirket dışındaki profesyonellerle paylaşarak en çok çalışılmak istenen şirket olma iddiamızı sürdürüyoruz. İşe alım ölçütlerimizi yazılı olarak belirliyor ve bu ölçütlere titizlikle uyuyoruz. İşe alım ve kariyer planlamalarında adaylara fırsat eşitliği tanıyoruz.

Yönetici görev değişikliklerinin şirket yönetiminde aksaklığa neden olabileceği durumlarda, yeni görevlendirilecek yöneticiler için yedekleme planlaması yapıyoruz.

Çalışan Deneyimi ve Bağlılığı

Çalışanlarımızın karar alma ve uygulama süreçlerine katılımını sağlayarak, kariyerlerinde olumlu iz bırakan deneyimler yaşatmak amacıyla tüm İK süreçlerimizi, çalışanlarımızdan aldığımız iç görülerle şekillendiriyoruz.

Bu kapsamda, çalışanlarımızı sürekli dinleme odağıyla aldığımız anlık geri bildirimlerle iç görüler sağlamak ve psikolojik güveni artırmak için **DNA (Deneyimin Neler Anlatıyor?)** Çalışan Deneyimi Platformu'nu oluşturduk.

Çalışanlarımızın bütünsel iyiliğini sağlamak ve geliştirmek için Çalışan Esenliği Programı kapsamında düzenli sağlık iletişim çalışmaları yürütüyoruz.

İşin geleceği yaklaşımıyla, 2021 yılının Ekim ayında hayata geçirdiğimiz Kişiye Özel Çalışma Modelimizle (hibrit, ofisten, uzaktan, mobil) faaliyetlerimizi sürdürmeye devam ediyoruz.

Tasarlanan yeni deneyimleri, **"Tasarım Odaklı Düşünme"** yaklaşımını kullanarak kalitatif ve kantitatif metotlarla (derinlemesine 1:1 görüşmeler, workshoplar, odak grup çalışmaları, anketler, gözlemler) ölçümlüyor ve sürekli geliştirme ve iyileştirme yaklaşımıyla bütüncül olarak ele alıyoruz. Türk Telekom entegre yetenek yönetimi sistemi Orkestra ile çalışanlarımıza, ast-üst ve eş düzeydeki kişileri değerlendirme imkanı tanıyoruz.

Türk Telekom entegre yetenek yönetimi sistemi Orkestra ile çalışanlarımıza, ast-üst ve eş düzeydeki kişileri değerlendirme imkanı tanıyoruz.

2022 yılında ilk kez eş zamanlı olarak yürütülen 360° Yetkinlik Değerlendirmeleri ve Potansiyel Değerlendirme adımlarımızla, değerlendirme sistemlerini güçlendirmek ve kullanım kolaylığı sağlayacak ekran deneyimleri oluşturmak için çalışıyoruz.

Ayrıca, çalışanlarımızın şirketimizdeki yolculukları boyunca yaşadıkları önemli anları anlamak ve süreçlerimizi örgütsel empati ile yapılandırmak için 2021 yılından bu yana 8 farklı alanda Odak Grup Görüşmesi gerçekleştirdik. Farklı örneklem gruplarından birebir görüşmelerle toplamda 360 çalışandan geri bildirim topladık ve elde edilen iç görüleri analiz ederek Üst Yönetim'e raporladık.

İlgili kitlenin deneyimini ölçmek ve geri bildirim almak için düzenlediğimiz anketlerle beklenti ve ihtiyaçları belirliyor, potansiyel çalışan adaylarını ve genç istihdamını desteklemeye yönelik işveren markası faaliyetlerimize yön veriyoruz.

Yetenek ve Kariyer Gelişimi

Performans değerlendirme sistemi ile; hedeflerimize ulaşmak için gerekli takip ve yönlendirmeyi yapmayı, olumlu ve başarılı çalışanları desteklemeyi, kariyer ve liyakat planlamasını ve ödüllendirmeyi amaçlıyoruz. Tüm değerlendirmeleri ön yargıdan uzak, objektif, tarafsız ve gerçekçi bir şekilde gerçekleştiriyoruz.

Bu değerlendirmelerde hedefleri, kişisel yetkinlikleri ve görev gerekliliklerini göz önünde bulunduruyoruz. Çalışanların terfi ve kariyer planlamalarında çalışanın niteliğini, performansını, becerisini ve deneyimini dikkate alarak aksiyonlar alıyoruz.

Performans yönetiminde temel yaklaşım olarak yeni nesil iş yönetimi modeli OKR (Objectives and Key Results-Hedefler ve Kilit Sonuçlar) metodolojisi benimsiyoruz. Şirket kültürümüze uyumlu bir şekilde OBG (Odaklar ve Başarı Göstergeleri) yaklaşımı ile süreç gelişim planı ve iyileştirme aksiyonları oluşturuyoruz.

Türk Telekom liderlik modeli yetkinlikleri doğrultusunda liderlik gelişimini desteklemek üzere şirketimizde Liderlik İklimi Gelişim Programı tasarladık. Bu program; direktör, grup müdürü, müdür pozisyonundaki tüm yöneticileri kapsayacak bir programdır. Bununla birlikte koçluk ve mentörlük programları ile liderlik gelişimini destekliyoruz. Bu kapsamda 2023 yılında Brandon Hall mükemmellik ödüllerinde liderlik gelişimi kategorisinde Türk Telekom olarak, Koçluk Mentörlük Programları altın ödülüne layık görüldük.

7.687
Performans değerlendirmesi

2023 yılında Şirketimizde belirlemiş olduğumuz kriterleri sağlayan 7.687 çalışanımıza performans değerlendirmesi yaptık.

Yönetici kadrosundan 1.218 çalışanımız, uzman kadrosundan 6.451 çalışanımız performans değerlendirmesi almıştır. Vizyonumuz, stratejilerimiz ve hedeflerimiz doğrultusunda, İnsan Kaynakları politikaları, bireysel performans ve yetkinlik değerlendirme sonuçları ve işin gereklilikleri kapsamında çalışanlarımıza eğitim imkanı sunuyoruz.

Eğitimlerimizle çalışanlarımızın iş yerine uyum sağlamalarına, bilgi ve becerilerini geliştirmelerine, yeni teknolojilere uyum sağlamalarına ve performanslarını ve yetkinliklerini artırmalarına katkıda bulunuyoruz. Ayrıca şirketimizde, üst düzey yöneticilerimizden başlayarak yıllık hedeflerimize iklim değişikliği performansına ilişkin KPI'lar ekledik.

Sürdürülebilirlik Programı'na uyum, ortak şirket hedeflerimize dahil edilmiştir. Programın başlıkları ve bu başlıklara ilişkin ölçülebilir ve takip edilebilir KPI'lar belirlenir ve CEO, ilgili Genel Müdür Yardımcısı, Başkan ve iştirak Genel Müdürlerinin hedef kartlarına eklenir. Sonraki dönemlerde, detaylı projeler ve ilgili aksiyon planları hazırlanarak alt birimlere dağıtılır.

Şirketimizin tüm çalışanlarının hedef kartlarında iklim değişikliğine dair hedefler dolaylı olarak eklenmiştir. Böylelikle, yılsonu performans skorlarında şirketimizin genel ilerleme sonucu tüm çalışanları etkilemektedir.

Ayrıca, Sürdürülebilirlik Programı kapsamında alınması gereken aksiyonları gerçekleştirecek çalışanların hedef kartlarında spesifik hedefler tanımlanmıştır. Bu kişilerin hedeflerin gerçekleşmesindeki etki düzeyi daha yüksektir.

Türk Telekom Akademi

Türk Telekom Akademi iş okulları ve sertifika programlarımız, pazarlamadan finansa, satıştan insan kaynaklarına, teknolojiden müşteri hizmetlerine kadar tüm çalışanların gelişim ihtiyaçlarına cevap vermeyi amaçlamaktadır.

Bu okulların temel amacı, Türk Telekom'un vizyonu ve stratejileri doğrultusunda çalışanların performanslarına katkı sağlamak, profesyonel bilgi ve becerilerinin yanı sıra kişisel ve yönetsel yetkinliklerini de geliştirmektir.

Türk Telekom Akademi'nin Liderler Okulu Programı, şirket stratejilerini ve hedeflerini uygulamaya geçirmek için, sürdürülebilir bir liderlik kültürü oluşturmayı ve şirketimizin gelecekteki liderlerini yetiştirmeyi amaçlayan uzun vadeli bir programdır. Liderler Okulu, katılımcılara liderliklerinin organizasyonel kültür üzerindeki etkilerini fark etme ve kendilerini lider olarak geliştirme fırsatı sunar.

Aramıza katılan çalışanlarımızın bilgi ve becerilerini geliştirmek üzere, Türk Telekom Akademi tarafından planlanan çeşitli eğitimlere katılmalarını sağlıyoruz. İşe ve şirkete uyum sağlama sürecinde

Dijital Oryantasyon Programı ile başlayan gelişim süreçleri kapsamında, profesyonel iş yaşamlarının ilk döneminde ihtiyaç duyabilecekleri yetkinlik eğitimlerine katılmalarına ve tasarım odaklı düşünme yaklaşımıyla uygulamalı bir öğrenme deneyimi yaşamalarına olanak tanıyoruz.

Dijital Oryantasyon Programı ile işe yeni başlayan çalışanlarımızın kuruma adaptasyonlarını sağlamak için çalışıyoruz. 2023 yılında 995 kişiye atanan programımızda %67 tamamlama oranına ulaştık. İhtiyaç ve değişiklikler doğrultusunda program içeriğimizi sürekli güncelliyoruz.

Doküman/kılavuz, video eğitim, E-eğitim, uygulama platformu ve bilgi yarışması gibi birbirinden farklı öğrenme araçları kullanarak hazırladığımız Dijital Oryantasyon Programı ile 2023 yılında The Stevie Awards for Great Employers'ta Yeni Başlayanlar İçin Onboarding Süreci kategorisinde Altın Ödül ve Brandon Hall Group Human Capital Management Excellence Awards'ta Yetenek Kazanımı Ödülleri- En İyi Yeni İşe Alım Onboarding Programı kategorisinde **Gümüş Ödül** kazandık.

İşe yeni başlayan çalışanlarımızın işe hızlı uyumlarını sağlamak amacıyla, başladıkları fonksiyon veya iş birimi özelinde öğrenmeleri gereken temel bilgileri ve yapılandırılmış bilgi kaynaklarını sunmak için üç iş birimi pilot olarak seçildi.

Finans, Bireysel Satış, Pazarlama ve Müşteri Deneyimi Genel Müdür Yardımcılıklarına özel olarak fonksiyonel işe uyum programlarının 2023 yılında çalışmalarını başlattık. Bu programları 2024 yılında hayata geçirmeyi planlıyoruz. Düzenli geri bildirim almak ve eğitimlerin etkilerini değerlendirmek için her eğitim sonrasında katılımcılara, eğitmenlere ve gözetmenlere memnuniyet anketi gönderiyoruz. Eğitim verimliliğini ölçmek için gerektiğinde eğitim türü, hedef kitlesi ve kapsamına göre uygun ölçümleme metodolojilerini kullanarak raporlamalar yapıyoruz.

Türk Telekom Akademi

Akademi, her yıl anahtar performans göstergeleri (KPI) belirler ve bu göstergeleri aylık olarak takip eder. Çalışan anketleri ve yönetici geri bildirim oturumları, iş birimleri konu uzmanlarıyla yapılan çalıştaylar, saha ziyaretleri, üniversite iş birlikleri ve eğitmenler, programlarımızın ve uygulamalarımızın iyileştirilmesinde etkili olmuştur.

Çalışanlarımıza sürdürülebilir kariyer ortamı sağlamak, gelişimlerini desteklemek ve iş performanslarını artıracak dijital platformları sunmak için gerçekleştirdiğimiz çalışmalar kapsamında, **"Santral"** adlı İnsan Kaynakları Portalını hayata geçirdik. Bu portal sayesinde, çalışanlarımızın kariyer yolculuklarında daha etkin ve verimli olmalarını destekliyoruz.

Teknolojik gelişmeler ve değişen ihtiyaçlar doğrultusunda bu platforma yeni özellikler ekleyerek geliştirmeye devam ediyoruz.

Türk Telekom Akademi bünyesinde, çalışanlarımızın ruhsal sağlığını desteklemeye yönelik sunduğumuz eğitim ve gelişim fırsatları, bütünsel iyi oluş halini destekleyen çalışmalarımızın bir parçası olarak konumlandırılmıştır.

Bilişsel Esneklik ve Sosyal Farkındalık başlıkları altında tasarladığımız gelişim yolculukları ile bireysel farkındalık, geri bildirime açıklık, deneyimlerden öğrenme ve sosyal sorumluluk gibi alanlarda eğitim ve gelişim imkanlarından çalışanlarımızın yararlanmasını sağlıyoruz. 6 Şubat 2023'te yaşanan deprem sonrasında, çok sayıda eğitim, makale ve diğer kaynaklardan oluşan Yetkinlik Gelişim Takvimleri hazırlayarak bunları tüm çalışanlarımızla paylaştık.

Şirket psikoloğumuzla birlikte hazırladığımız video içerikler ve infografilerle, afet sonrasında çalışanlarımızın mental sağlığını destekleyecek çalışmaları hayata geçirdik. Bu kapsamda, Psikolojik Dayanıklılık, Psikolojik İlk Yardım, Afet Sonrasında Çocuk ve Yaşlılarla İletişim ve Afet Farkındalığı eğitimlerine ek olarak hem yöneticilerimiz hem de profesyonel seviyedeki çalışanlarımız için **Psikolojik İlkyardım El Kitabı**'nı sunduk.

İşe Alım Programları

Farklı kuşakların şirketimizde çeşitli projelerde yer alarak birlikte değer üretmeleri ve iş gücüne katılmaları amacıyla, **Genç Yetenek Programları ve Gelişim Üssü kampları** ile genç yetenek istihdamına katkıda bulunuyoruz. Bu kapsamda, halihazırda yönetmekte olduğu genç yetenek istihdam programları olan **START** ve **Gelişim Üssü Programları**nı istikrarlı bir şekilde devam ettirerek 2023 yılında 138 genç yeteneğe staj ve istihdam imkanı sağlamıştır.

Sürdürülebilir bir ekonomik kalkınma için yetenek kazanımına kaynak oluşturan işveren markası faaliyetlerimiz kapsamında, hedef üniversitelerin daha geniş bir çerçevede değerlendirilmesiyle farklı coğrafyalardaki adaylara erişim fırsatları sunuyoruz. Türk Telekom olarak, potansiyel çalışanlar nezdinde tercih edilen bir şirket olmak ve mevcut çalışanlarımızın bağlılığını artırmak adına işveren markası iletişim çalışmaları gerçekleştirdik. 2023 yılında, Türk Telekom'un üniversiteli öğrenciler nezdinde işveren marka algısına katkıda bulunmak ve tercih edilen bir şirket olmasını sağlamak amacıyla yaklaşık 15 binden fazla genç yetenekle toplam 62 kampüs etkinliğinde bir araya geldik.

Bu kampüs etkinlikleri kapsamında, teknik şirket gezileri, şirket tanıtımları, tecrübe paylaşım programları, proje ve vaka yarışmaları düzenleyerek, genç yetenek adaylarına Türk Telekom'da kariyer ve telekomünikasyon sektörü hakkında kapsamlı bilgiler verdik.

2023 Yılında Türk Telekom'da:

E-eğitim ve İç Eğitim

Teknik fonksiyonlar alanında 74 E-eğitim hazırlandı ve kullanıma sunuldu. Fiziksel ve remote laboratuvarlar hazırlanarak 70 eğitim iç eğitime dönüştürüldü ve yaklaşık 1,5 milyon TL tasarruf sağlandı.

Üniversite İş Birlikleri

Özyeğin Üniversitesi Türk Telekom Ar-Ge yerinde Yüksek Lisans/Doktora Programı'nda, Bilgisayar ve Endüstri Mühendisliği programlarında 8 çalışanımız tez aşamasında programa devam etti. Ustasından Telekomünikasyon programı 14 üniversitede online ve yüz yüze devam etti. Programı 234 öğrenci tamamladı ve 2015'ten bu yana 3.500'ü aşan mezun sayısına ulaşıldı.

START ve Gelişim Üssü Programları

Start ve Gelişim Üssü Programları istikrarlı bir şekilde devam ederek 2023 yılında 138 genç yeteneğe staj ve istihdam imkanı sağlandı.

İç Eğitmen Okulu

İç Eğitmen Okulu kapsamında 113 yeni iç eğitmen adayı yetiştirildi. İç Eğitmen kullanımı ve İç video – eğitim üretimleri ile 2023 yılında yaklaşık 30 Milyon TL tasarruf edildi.

SPK Mevzuat E-eğitimi

2021-2023 döneminde SPK Mevzuat E-eğitimi, 15.892 kişiye atandı ve tamamlanma oranı %85 olarak gerçekleşti.

İnsan Hakları Politikası ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası

Bu politikaların e-eğitimleri kapsamında 1.953 saat eğitim verdik

Yöneticiler için Hukuk Farkındalığı Gelişim Yolculuğu Programı

Program tamamlanarak 1.471 yöneticiye açıldı ve Dijital Oryantasyona eklendi.

İSG Eğitimleri

Mevzuat ve Sağlık ekran eğitimleri yenilenip tek bir başlık altında birleştirilerek İSG Temel Ekran eğitimi olarak çalışanlara sunuldu. Çalışan sağlığı ve güvenliği eğitim saatlerinde ise önemli bir artış sağlandı ve bu alandaki eğitim saati 60.471'e çıkarıldı.

Çevre Eğitimleri

2023 yılında, E-eğitim olarak sunulan çevre eğitimini, eğitim atanan 16.803 çalışanın 12.330'u tamamlayarak %73 oranında katılım gösterdi.

Eğitim ve Kariyer Gelişimi Alanında Ödüller

2023 yılında eğitim ve kariyer gelişimi programlarımızla elde ettiğimiz başarılarla gurur duyuyoruz. Türk Telekom olarak, yenilikçi eğitim yaklaşımımız ve ekosistemimizde yer alan bireylerin kariyer gelişimine yönelik sağladığımız destekler sayesinde, 5 adet projemizle toplamda 8 ödüle layık görüldük. Bu ödüller, Türk Telekom'un çalışanlarına ve potansiyel çalışanlarına sunduğu değerli programların ve sürdürülebilir başarıya olan bağlılığının bir göstergesidir.

Değer yaratan
5 projeye
8 ödül

Türk Telekom Akademi Koçluk ve Mentörlük Programı

Brandon Hall Group: *Koçluk ve Mentörlükte En İyi Gelişim Altın Ödülü*

Türk Telekom Liderlik İklimi Ölçümü

Brandon Hall Group: *En İyi Kurumsal Kültür Dönüşümü Altın Ödülü*

Türk Telekom Gelişim Üssü Programı

Brandon Hall Group: *En İyi İşe Alım Pazarlaması ve İşveren Markası Programı Gümüş Ödülü*

Bilgi Güvenliği e-Öğrenme Video Serileri

Brandon Hall Group: *Öğrenme için Videonun En İyi Kullanımı Bronz Ödülü*

Türk Telekom Dijital Oryantasyon Programı

Stevie Awards: *En İyi Yeni İşe Alım Onboarding Süreci Altın Ödülü*

Türk Telekom Dijital Oryantasyon Programı

Stevie Awards: *En İyi Yeni İşe Alım Onboarding Programı Gümüş Ödülü*

Türk Telekom Gelişim Üssü Programı

Stevie Awards: *En İnovatif Yetenek Kazanımı Programı Bronz Ödülü*

Türk Telekom Gelişim Üssü Programı

Stevie Awards: *En İyi Genç Yetenek İşveren Stratejisi Gümüş Ödülü*

İş Sağlığında Sorumluluk

Sağlık ve Güvenlik, çalışanlarımızın güvenliğini ve sağlığını korumak için şirketimizin yüksek öncelikli konularından biridir. Türk Telekom olarak, İSG'nin sürdürülebilirlikle iç içe geçmiş doğasını göz önünde bulunduruyor, bu alandaki çalışmaları Türkiye ve küresel raporlama standartlarıyla şeffaf bir şekilde ortaya koyuyoruz.

Aynı zamanda, ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı ile belirlenen yüksek standartları uyguluyoruz. Şirketimizin tüm sahaları ISO 45001 standardına göre belgelendirilmiştir. Ayrıca İSG Yönetim Sistemimiz 16.803 çalışanımızı, yani toplam çalışanlarımızın %100'ünü kapsıyor. Ülkemizin dört bir yanında, farklı coğrafi koşullarda ve zorlu iklim şartlarında çalışan en değerli varlığımız olan çalışanlarımızın sağlığı ve güvenliğini her zaman öncelikli olarak ele alıyoruz.

Bu doğrultuda Türk Telekom olarak, iş sağlığı ve güvenliği kapsamındaki tüm ulusal ve uluslararası yasal düzenlemelere uyuyoruz. İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi/azaltılması ve iş güvenliği kültürünün oluşması için çalışmalar yapıyoruz.

İş güvenliği risklerini kayıt altına alarak değerlendirmek suretiyle iş kazalarının oluşmadan önlenmesi için çalışıyoruz. Türk Telekom olarak iş sahalarımızda, tedarikçilerimizin, iş ortaklarımızın ve müşterilerimizin sağlık ve güvenliğine ilişkin tedbirleri alıyoruz. Çalışanlarımızın iş sağlığı ve güvenliği konusunda yeterli bilgi ve donanıma sahip olması için düzenli olarak eğitimler veriyoruz.

Şirketimiz; geleneksel yaklaşımın aksine, iş sağlığı ve güvenliğini varılacak bir amaç değil sürekli devinim halinde bir süreç olarak görür.

İSG'de Risk Yönetimi

Risk değerlendirme çalışmalarımızı tüm faaliyet alanlarımızda yürüttüğümüz çalışmalara göre yapıyoruz. Ramak kala bildirimleri sayesinde olası riskler gerçekleşmeden önce aksiyon alınmasını sağlıyoruz. Kaza araştırma raporları ile tespit edilen kök nedenlere karşı alınan önlemlerle, benzer kazaların önlenmesi için proaktif bir şekilde çalışıyoruz.

Saha denetimleri ve İSG kurullarıyla, sahada oluşabilecek tehlikeli durum ve davranışların önlenmesi ve kurullara çalışan temsilcileri aracılığıyla taşınan konuların aksiyona dönüşmesi için çalışıyoruz.

12.500
İSG Denetimi

2023 yılı içerisinde bölge müdürlüklerinde iş sağlığı güvenliğini konu alan yaklaşık 12.500 denetim gerçekleştirilmiştir.

İlgili birimlerle iletişim halinde olarak, yasal gerekliliklere uygun aksiyonlar alınmasını sağlıyoruz. İş sağlığı ve güvenliği alanında kaza sıklık hızını azaltmak için saha denetimleri ile kontrollerimizi artırıyoruz. Bu başlıktaki şirket hedeflerini ilgili çalışanların (İSG profesyonelleri ve yöneticiler) hedef kartlarına işliyor, performans sistemi ile değerlendiriyoruz.

Çalışan temsilcileri aracılığıyla, İSG kurulları üzerinden çalışanlarımızın görüş ve önerilerini dikkate alıyoruz. Aynı zamanda ramak kala, tehlikeli durum veya davranış bildirimlerini takip eden sistemleri kullanarak sürekli iyileştirme çabalarımıza devam ediyoruz.

Türk Telekom'da iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi ve azaltılması için tehlikeleri etkin bir şekilde tanımlayıp, risk değerlendirme çalışmaları yaparak kabul edilebilir seviyeye indirmeye odaklanıyoruz.

Bu değerlendirmeler, tüm çalışanlarımızı ve iş yerlerimizi kapsamaktadır.
Rutin ya da rutin olmayan durumlar, alt işveren çalışmaları ve özel politika gerektiren gruplar dahil olmak üzere tüm durumları kapsayan risk değerlendirme çalışmalarını lokasyon ve faaliyet bazlı gerçekleştiriyoruz. Ciddi ve yakın tehlike ile karşı karşıya kalan çalışanlarımızın çalışmaktan kaçınma hakları yasa ile güvence altına alınmıştır.

6331 sayılı İSG kanunu kapsamında, çalışanlarımızın ciddi tehlike ile karşı karşıya kaldığı durumlarda, kurula ya da iş yerinde kurul bulunmuyorsa işverene başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmeleri mümkündür. Kurul ya da işveren, kararını derhal vererek durumu tutanak ile kayıt altına alır ve çalışanımıza yazılı olarak bildirir.

Çalışanlarımızın sağlığını ve güvenliğini en üst düzeyde korumayı önceliklerimiz arasında görüyoruz.
Bu doğrultuda, iş yeri hekimlerimizle işe giriş, periyodik ve işe dönüş muayene süreçlerini titizlikle yürütüyoruz.

Genel müdürlüklerimiz bünyesindeki poliklinik hizmetleriyle çalışanlarımıza farklı branşlardaki hekimlerden hizmet alma imkanı sunuyoruz.

Türk Telekom Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı aracılığıyla, tüm çalışanlarımızın özel sağlık hizmetlerine kolayca ulaşabilmesini sağlıyoruz.

Şirket Genel Müdürlüğü'nde Sağlık Hizmetleri ve İSG Müdürlüğü ekibi; bölge müdürlüklerinde ise Tesis Destek Müdür'üne bağlı çalışan İSG profesyonelleri (İSG uzmanı, iş yeri hekimi, diğer sağlık personeli), Şirketimizin iş sağlığı ve güvenliği stratejilerinin günlük iş hayatında uygulanmasından sorumlulardır.

Eğitim programları, kişisel koruyucu donanım kullanımı, çalışan bildirimleri ve ramak kala raporlarıyla riskleri belirliyoruz. Ayrıca, kök neden analizleri ve risk değerlendirme çalışmalarıyla bu riskleri en aza indirgemek için sürekli bir çaba içerisindeyiz.

Aldığımız bu önlemlerin de etkisiyle, kayda geçmiş bir meslek hastalığı vakası bulunmamaktadır. Tüm çalışmalarımız, çalışanlarımızın güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamında bulunmalarını sağlamak amacıyla devam etmektedir.

İSG Eğitimleri

Tüm çalışanlarımız, yasal zorunluluk gereği iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri alıyor. Bu eğitimler, temel İSG eğitimlerinin yanı sıra teknik eğitimleri de içeriyor. Çalışanlarımızın yaptıkları işlere özgü yüksekte çalışma ve kapalı alanda çalışma gibi spesifik eğitimlerin yanı sıra, acil durum ekiplerinde yer alan ilk yardımcılarımızın sertifika alarak resmi ilk yardım görevlisi olmalarını sağlıyoruz.

İSG Temel, Sağlık, İşe Başlama, Lojistik, Risk Değerlendirme, İş Kazası Sonrası İşe Başlayış, Çalışan Temsilcisi ve uygulamalı eğitimleri yüz yüze gerçekleştiriyoruz.

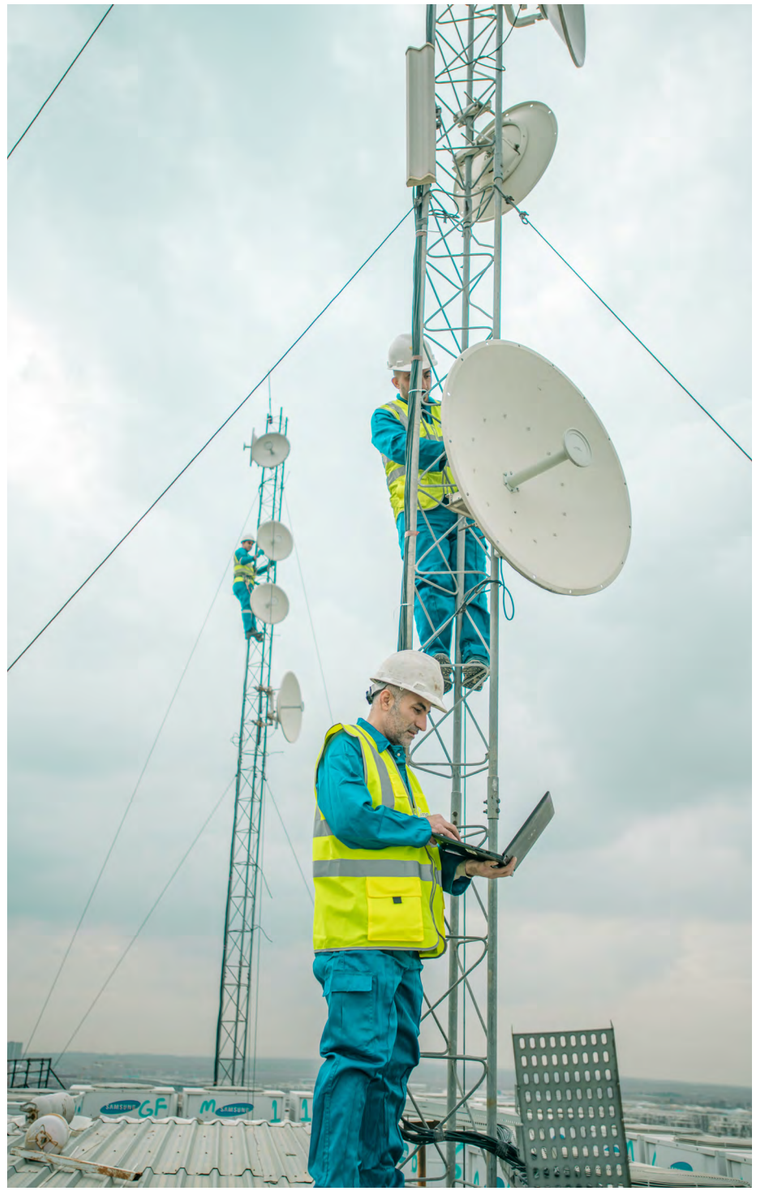
2023 yılında iş sağlığı ve güvenliği alanındaki eğitim saatimizi
60 binin üzerine çıkardık.

Değer Zincirimizde İSG

Türk Telekom olarak, çalışanlarımızın güvenliğini en üst düzeyde sağlamak için kapsamlı iş sağlığı ve güvenliği önlemleri almakla beraber, bu önlemlerin alınması konusunda alt işverenlerimizi de teşvik ediyoruz. Alt işverenlerimizle birlikte, şartnameler ve denetimler aracılığıyla İSG süreçlerini iyileştiriyoruz. Bu çalışmalarla, tüm iş ortaklarımızın ve çalışanlarımızın güvenli ve sağlıklı bir ortamda çalışmalarını hedefliyoruz.

Tedarikçi veya alt işverenlerimizden İSG Mevzuatı kapsamında tüm iş ve işlemlerini gerçekleştirmelerini şart koşuyor, kontrolünü de şartnamelerle ve sonrasında yapılan denetimlerle sağlıyoruz. Tedarikçilerimiz için de belirtilen şartlar doğrultusunda seçim yapıyoruz.

İSG Mevzuatı kapsamında
tedarikçi etkileşimlerine önem veriyoruz.

Sosyal Sermayemiz

Sosyal Yatırımlar ve Topluma Katkı, Paydaşlarla İlişkiler

Türk Telekom olarak, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve toplumsal kalkınmanın itici gücü olan bilişim teknolojilerini, Türkiye'nin her köşesinde kullanıma sunmayı önceliğimiz olarak görüyoruz. Geliştirdiğimiz ürün ve hizmetlerin yanı sıra ekonomik, sosyal, bölgesel veya fiziksel sebeplerle toplumsal hayata eşit katılamayan tüm kesimlerin bilgiye erişimine katkıda bulunmayı kurumsal sorumluluğumuz olarak benimsiyor, teknolojiyi iyilik ve faydaya dönüştürüyoruz.

Kurumsal sosyal sorumluluk projelerimizle, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı destekliyor; fırsat eşitliği ve herkes için erişilebilirlik ilkelerini odağımıza alarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

"Bir fark yeter, Türkiye'ye Değer" yaklaşımıyla yürüttüğümüz sosyal sorumluluk çalışmaları arasında;

- **100. Yıl Kütüphaneleri Teknoloji ve Eğitim Desteği,**
- **Dijitalde Hayat Kolay,**
- **Günışığı,**
- **Telefon Kütüphanesi,**
- **Erişilebilir Tiyatro,**
- **Sesli Adımlar,**
- **TT Amatör Spor Kulüpleri,**
- **Türk Telekom Arama Kurtarma Ekibi (TTAKE)**

gibi projeler bulunuyor.

6 Şubat 2023 Depremleri

6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremlerin ardından toplumsal yaraları sarmak ve halkımızın yanında olmak için çalışmalarımızı var gücümüzle yürüttük.

Yerel kalkınmayı desteklemek, bireyleri tekrar ekonomik ve sosyal hayata kazandırmak, yeni iş fırsatları yaratmak ve eğitim olanakları sunmak gibi alanlarda birçok çalışma başlattık.

Hem teknik hem de sosyal desteklerle deprem bölgesine yardım ederken, ülke genelinde sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen sosyal sorumluluk çalışmalarımıza devam ettik. Depremin hemen ardından Yönetim Kurulumuzun Türk Telekom Grubu olarak 2 milyar TL'ye kadar bağış yapılması kararı Genel Kurul'da onaylandı.

Depremden etkilenen illerde iletişimin kesintisiz sürmesi için gerekli önlemleri aldık ve vatandaşlarımızın iletişim ihtiyaçlarını karşılamaları için hizmetler sağladık. Bu kapsamda depremden etkilenen öğrencilerin eğitimlerine destek olmak ve onlara rehberlik etmek amacıyla Gelişim ve Destek Programı'nda birebir mentörlük görüşmeleri gerçekleştirdik.

Riskin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi depremin ilk anlarından itibaren kriz protokollerimiz doğrultusunda organize olarak uçtan uca kriz yönetimini hayata geçirdi. Bölgedeki operasyona destek için toplam 1369 çalışanımızı, 138 kişilik TTAKE ekibimiz dahil, afet illerine sevk ettik. TTAKE ekibimiz enkaz altından 65 depremzedeyi sağ olarak kurtardı.

Bölgeye mobil için ücretsiz iletişim sağladık. Sabit tarafta kullanımsız abonelere 2023 yılı sonuna kadar fatura gönderilmemesi kararını aldık. Ankesörlü telefonları bölgede ücretsiz hale getirdik. Hem sabitte hem mobilde kullanıcılarımızın aktivasyon ve deaktivasyon işlemlerini ücretsiz gerçekleştirdik.

Ayrıca, ücretsiz hat dondurma sürelerini uzattık. Bölgedeki tüm görevli çalışanlara ek data yüklemesi yaptık. Deprem bölgesine yönlendirdiğimiz destek ekipleri için, hızlı ve etkili hareket edebilmeleri ve acil ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri adına esnek koşullar sağladık. Çeşitli ülkelerden arama kurtarma çalışmaları için bölgeye gelen ekiplerin ek data yüklemesi, ücretsiz hat tanımlanması gibi iletişim ihtiyaçlarını karşıladık.

Türk Telekom Grubu çalışanlarının deprem mağdurlarına bireysel yardımlarını iletebilmeleri için düzenlediğimiz "Birlikte Değerli" kampanyası ile çalışanların bireysel katkılarını da depremzedelere ulaştırdık.

Bölgedeki istihdamın artırılmasına destek amacıyla depremden doğrudan etkilenen illerimizde ve çevre illerde de "Birlikte Değerli" istihdam projemizi hayata geçirdik.

Depremden etkilenen çalışanlarımız ve aile üyeleri için, öncelikli olarak Türk Telekom konukevleri gibi konaklama seçenekleri sunduk ve ihtiyaca göre otel gibi alternatifleri de konaklama gereksinimini karşılamak üzere hayata geçirdik. Ayrıca bölgeye çok sayıda konteyner sağlayarak konaklama ihtiyacını sağlamaya destek olduk. Temel sağlık ihtiyaçlarına destek sağlamak amacıyla, Türk Telekom Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı aracılığıyla hastanelerle iletişim kurduk. Deprem bölgesinde Ramazan ayı boyunca, iftar çadırlarımızı açarak çalışanlarımızın, ailelerinin ve bölgede gıda ihtiyacı olan herkesin desteklenmesini sağladık. Depremzedelerin sıcak yemek gereksinimleri için çeşitli firmalardan hizmet aldık.

Depremden etkilenen çocukların duygusal ve sosyal olarak desteklenmesi amacıyla bölgeye gönderilmek üzere bir Teknoloji Tırı oluşturduk. Vefat eden çalışanların ailelerine destek olabilmek adına çeşitli inisiyatifler gerçekleştirdik.

100. Yıl Kütüphaneleri Teknoloji ve Eğitim Desteği Projesi

2024 yılı başında Kızılay ile gerçekleştirdiğimiz iş birliği aracılığıyla iştirakimiz Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş. ile, depremlerden etkilenen öğrenciler için bölgedeki illerde “100. Yıl Kütüphaneleri Teknoloji ve Eğitim Desteği” projesini başlattık.

Proje ile; konteyner kentlerde kurulan 100. Yıl Kütüphaneleri’ne teknoloji ve eğitim desteği sunarak başta lise ve üniversite sınavlarına hazırlanan öğrenciler olmak üzere bölgedeki öğrencilerin eğitimlerine katkıda bulunmayı hedefledik.

Öğrencilerin, ders çalışma koşullarının iyileştirilmesi, bilgiye ve materyallere erişimlerinin desteklenmesi, sosyo-kültürel ve zihinsel gelişimlerinin güçlendirilmesi amacıyla faaliyetler gerçekleştirdik.

Proje kapsamında Şubat – Temmuz ayları arasında Adıyaman (Merkez ve Gölbaşı ilçeleri), Gaziantep (Islahiye ve Nurdağı ilçeleri), Hatay (Güzelburç ve Kırıkhan ilçeleri), Kahramanmaraş (Merkez ve Elbistan ilçeleri), Malatya (Battalgazi ve Yeşilyurt ilçeleri) ve Osmaniye’de (Merkez ilçesi) bulunan 11 kütüphaneye teknoloji ve eğitim desteği sunduk.

11 kütüphaneye
teknoloji ve eğitim desteği

Bu kapsamda kütüphanelere ücretsiz fiber internet altyapısı kurarken, kütüphanelerdeki etüt merkezleri için ise 12’şer adet bilgisayar temini gerçekleştirdik. Sebit’in yapay zeka teknolojisiyle sınavlara hazırlanmada kişiye özel akıllı çalışma programları

sunan ürünleri Vitamin LGS ve Raunt’un basılı kitap setleri ve dijital ürünlerini öğrencilerin kullanımına açtık.
Mayıs ayında Hatay, Kahramanmaraş ve Gaziantep’te bulunan 100. Yıl Kütüphaneleri’nde lise ve üniversite sınavlarına hazırlanan öğrencilere ve velilerine yönelik, sınav öncesi motivasyon atölyeleri düzenledik.
2024’ün ilk yarısında, kurulan kütüphanelerden yaklaşık 40.000 öğrencinin yararlanmasını sağladık.

Dijitalde Hayat Kolay Projesi ile Depremden Etkilenen Kadınların Yanındayız

Dijitalde Hayat Kolay projesinin yeni döneminde, deprem bölgesindeki kadınlara öncelik verdik. Deprem bölgesinin kalkınmasına destek olmak amacıyla, depremden etkilenen kadınlara dijital okuryazarlık ve dijital pazarlama eğitimleri sunarak, dijital yetkinliklerini geliştirmelerini ve ürettikleri ürünleri e-ticaret yoluyla pazarlayarak iş gücüne katılımlarına katkıda bulunmayı hedefledik.

Türkiye genelinde yürütülen proje kapsamında ayrıca, sunulan eğitimlere ek olarak mentörlük ve hibe programlarında da deprem bölgesinden ve/veya girişimleri depremden etkilenen kadın adaylar değerlendirmede önceliklendirilecek.

Dijitalde Hayat Kolay Projesi

Türkiye'nin dijital dönüşümüne katkı sunmak amacıyla Eylül 2019'da başlattığımız **"Hedefi Olan Kadına İnternetle Hayat Kolay"** projemizi, **"Dijitalde Hayat Kolay"** başlığı altında geliştirmeye devam ediyoruz. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Habitat Derneği ile birlikte yürüttüğümüz "Dijitalde Hayat Kolay" projesiyle kadınların dijital yetkinliklerini artırarak hayata daha eşit katılımlarını destekliyoruz.

Bu program aracılığıyla 2023 yılında 10 bin kadına dijital okuryazarlık ve dijital pazarlama eğitimleri sağladık.

Eğitim alan kadınlar arasından belirlenen 500 kadına tasarım odaklı düşünme atölyeleri düzenledik.

Mentörlük programından faydalanan 20 kadın arasından seçilen 10 kadına ise toplamda 250 bin TL hibe desteği sunduk. Dijitalde Hayat Kolay projesi kapsamında hibe desteği alan kadın girişimcilerinin %90'ının satışlarında artış gözlemlenmiş, %60'ı yeni müşteriler edinmiştir. Dijital okuryazarlık ve dijital pazarlama eğitimlerine katılan kadınların %79'u eğitimlerin kişisel gelişimlerine katkı sağladığını, %93'ü ise eğitim içeriklerinden memnun olduğunu belirtmiştir.

Dijitalde Hayat Kolay

Dijitalde Hayat Kolay projemizle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan Nitelikli Eğitim, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme, Eşitsizliklerin Azaltılması, Amaçlar İçin Ortaklıklar başlıklarına doğrudan katkı sağlıyoruz.

- SROI (Yatırımın Sosyal Getirisi) metodolojisini kullanarak hazırladığımız sosyal etki raporunda, **projeye yapılan her 1 TL'lik yatırımın 2,12 TL sosyal geri dönüş sağladığını ölçümledik.**

- **Dijitalde Hayat Kolay projemiz,** 17 Ekim 2023'te Sürdürülebilirlik Akademisi tarafından düzenlenen Sürdürülebilir İş Ödülleri'nde **"Kadının Güçlendirilmesi" kategorisinde birincilik ödülü aldı.**

Telefon Kütüphanesi

Görme engelliler için 2011 yılında başlattığımız Türkiye'nin ilk telefonda sesli kitap hizmeti Telefon Kütüphanesi ile kitapların görme engellilere ulaşan sesi olmaya devam ediyoruz.

Görme engelli bireylerin bilgiye erişimine olanak sağlayan Telefon Kütüphanesi projemiz kapsamında 3-24 Aralık 2023 tarihlerinde Atatürk Kültür Merkezi'nde Milli Saraylar Resim Müzesi Koleksiyonu'ndan seçilen tablolar sesli betimlemeli olarak sergilendi.

Tablolar Konuşuyor Dijital Resim Sergisi ile başta görme engelliler olmak üzere tüm sanatseverlere tabloların sesli betimlemeleri, sanatsal yorumları ve duyulara hitap eden çeşitli efektlerle erişilebilir bir sergi deneyimi sunulmasını sağladık. Sergi yaklaşık 10.000 kişi tarafından ziyaret edildi.

Proje kapsamında, görme engellilerin daha çok sesli kitaba ulaşmasına katkıda bulunmak üzere, kitap seslendirmek isteyen gönüllüler için geliştirdiğimiz Kitaplara Ses uygulaması üzerinden 1 milyon sayfa seslendirilerek, 5.000 yeni kitap sesli kütüphaneye kazandırıldı.

Telefon Kütüphanesi uygulamamızın 2023 ITU- Dünya Bilgi Toplumu ödüllerinde, erişilebilirlik alanında dünyanın en iyi 5 projesi arasında yer almasıyla başarımız uluslararası alanda da tescillendi.

Günışığı Projesi

Günışığı projemizle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan, Nitelikli Eğitim, Eşitsizliklerin Azaltılması ve Amaçlar İçin Ortaklıklar başlıklarına doğrudan katkı sağlıyoruz.

2014 yılından bu yana önlenebilir körlük ve görme bozuklukları alanında farkındalık yaratan Günışığı projemizi yürütüyoruz.

Proje sayesinde sağlık raporunda görme engelli tanısı konmuş az gören çocukların, erken müdahale eğitimleri alarak görme yetilerini geliştirmeleri konusunda etkili sonuçlar almasını, Günışığı projesindeki eğitimler sayesinde engelsiz akranlarıyla aynı okullarda eğitim alabilmelerini sağlıyoruz.

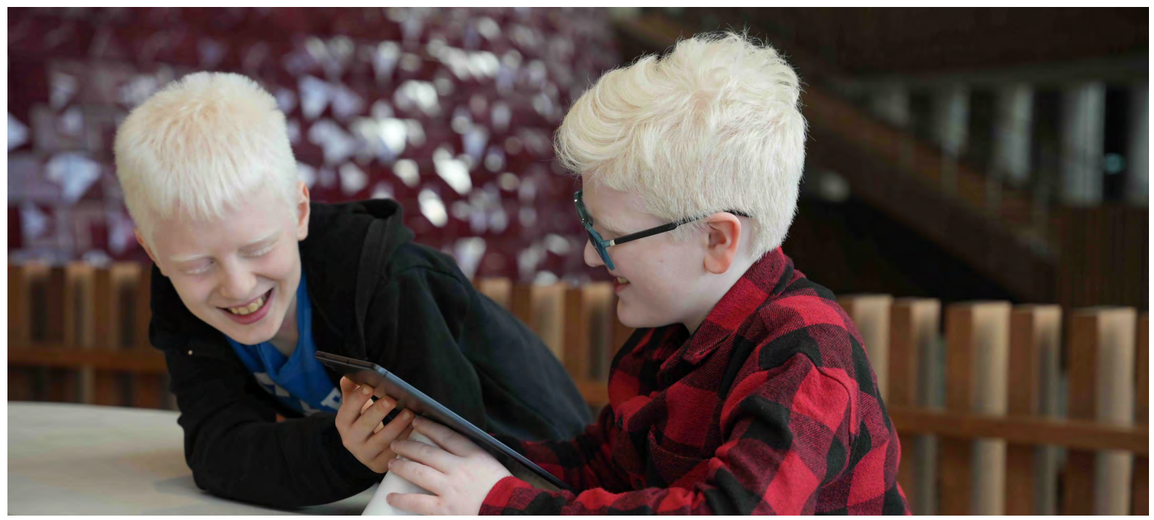
2023 yılında Günışığı projesi kapsamında geliştirilen ve az gören çocukların, sınıf içi eğitiminde fırsat eşitliği sağlamayı hedefleyen TahtApp uygulamasına özel iletişim çalışmalarına ağırlık verdik ve uygulamanın, kaynaştırma eğitimi verilen okullarda yaygınlaştırılması için çeşitli çalışmalar yürüttük. 25 okulda kurulması hedefiyle 2023'te projenin yeni dönemini başlattık.

Projenin 20 oturumdan oluşan çevrim içi eğitim serisi kapsamında, Eylül-Aralık 2023 tarihleri arasında 8 eğitim gerçekleştirdik.

Günışığı çocukları ve ailelerinin katılımıyla gerçekleşen bu eğitimlerde, Günışığı projesinin ve TahtApp uygulamasının kazanımları, az görenlerin tıbbi tanılaması ve erken müdahale eğitimlerinin önemi gibi konuları ele aldık.

Proje kapsamında, az gören çocukların yanı sıra, ailelerini ve eğitimcileri de az görenler ve az gören eğitimi hakkında bilinçlendirmek için farkındalık seminerleri organize ettik. 2023 yılında kapsamını genişlettiğimiz proje ile, az gören çocukların okullarındaki engelsiz akranlarına da farklılıkları yönetme eğitimleri verdik.

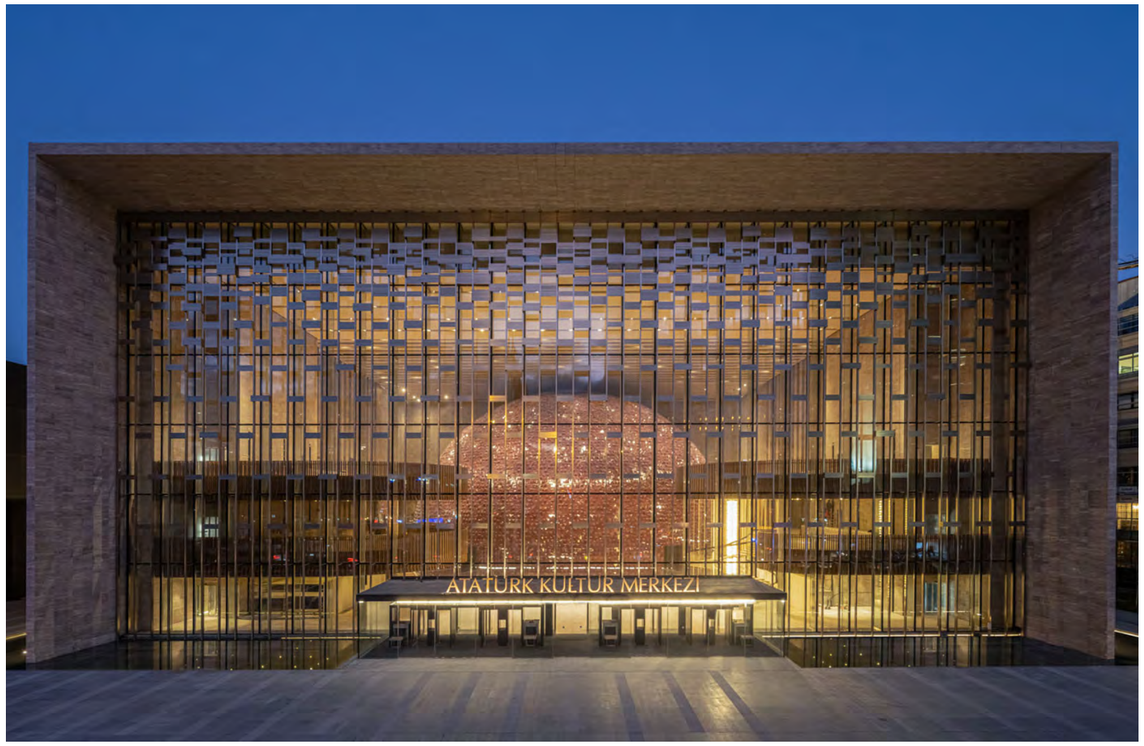
Türk Telekom olarak spordan sanata, bilim ve teknolojiden eğitime kadar pek çok farklı alanda Türkiye'yi geleceğe taşıyacak projelere destek veriyoruz.

Sponsorluklarımızla farklı hedef kitleleri kucaklayan, teknolojiyi iyilik ve faydaya dönüştüren projeler geliştiriyor, iş birlikleri gerçekleştiriyoruz.

Türkiye'nin önemli sanat değerlerinden biri olan Atatürk Kültür Merkezi'nin ana destekçisi olmanın gururunu yaşıyoruz.

IPRA'dan AKM-Türk Telekom iş birliğine altın ödül

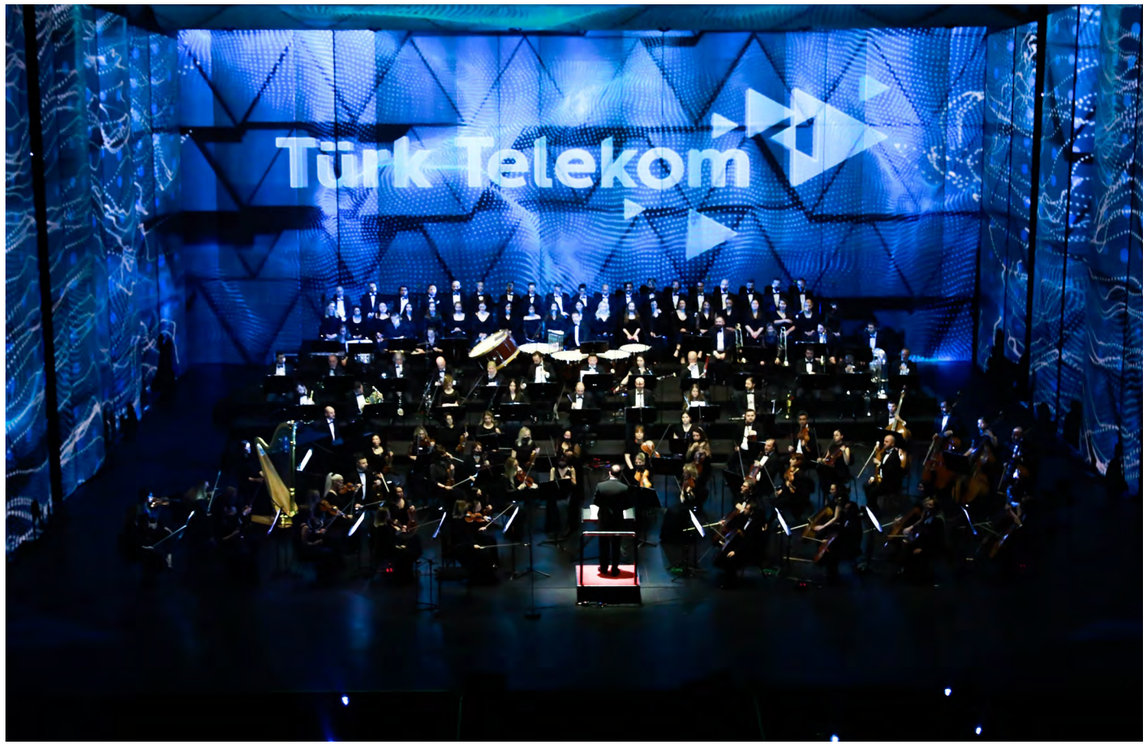
Atatürk Kültür Merkezi ana destekçiliğimizle iletişim alanında dünyanın en prestijli ödüllerinden biri olan IPRA'da sponsorluk kategorisinde aldığımız altın ödül ile iş birliğimizi taçlandırdık.

İçinde Sanat, Dışında Hayat, Kalbinde Türk Telekom

Kültür ve sanatı Türkiye'nin en önemli değerlerinden biri olarak görme vizyonumuz çerçevesinde 2021 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı ile İstanbul'un simge mekanlarından Atatürk Kültür Merkezi'nin ana destekçisi olmak üzere bir iş birliği gerçekleştirdik.

Bu iş birliği ile adımızı verdiğimiz Türk Telekom Opera Salonu'nda, açıldığı günden bu yana çok sayıda konser, bale, opera, tiyatro oyunu ile 5 milyondan fazla sanatsevere ulaştık. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Türkiye'nin uluslararası marka değerine katkıda bulunmak üzere hayata geçirdiği Kültür Yolları Festivali kapsamında AKM'de düzenlediği projenin ana destekçilerinden olduk. 2023 yılında şüphesiz AKM'deki en özel proje ise; Cumhuriyetimizin 100. yılında Türk Telekom Opera Salonu'nda gerçekleştirdiğimiz Cumhuriyet 100. yıl özel konseri oldu.

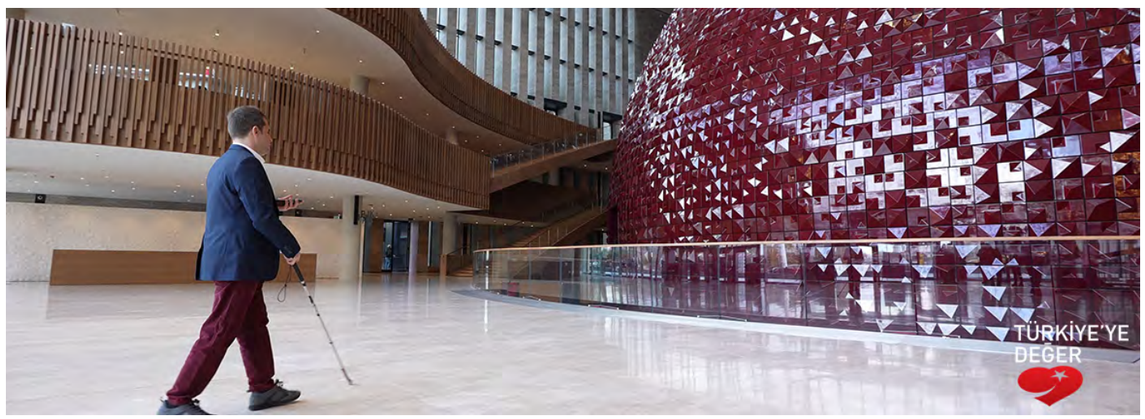

Erişilebilir AKM

Görme ve işitme engelli bireylerin kompleks yapılarda yardım almadan hareket edebilmelerini sağlayan "Sesli Adımlar" uygulamasını kullanıma sunarak erişilebilir kıldığımız AKM'de engelli bireyler için 2023'te de yeni projeler geliştirmeye devam ettik.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde AKM'de gerçekleştirdiğimiz "Tablolar Konuşuyor Dijital Resim Sergisi – Mili Saraylar Resim Müzesi Koleksiyonu Seçkisi" ile Milli Saraylar Müzesi Koleksiyonu'ndan seçilen 20 eseri görme engelli bireylerimize sesli betimleme, tablo yorumları ve özel ses efektleri ile erişilebilir kıldık. 10 bine yakın kişinin ziyaret ettiği sergide farklı duyulara hitap eden, ses ve koku gibi unsurlarla zenginleştirdiğimiz deneyim odası yoğun ilgi gördü.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü İstanbul Devlet Tiyatrosu iş birliğiyle görme ve işitme engelli bireylerin kültür ve sanat etkinliklerine katılımını artırmak amacıyla hayata geçireceğimiz Erişilebilir Tiyatro projesinin hazırlık aşamalarını 2023 yılında tamamladık. Proje kapsamında ana destekçisi olduğumuz Atatürk Kültür Merkezi'ndeki Devlet Tiyatrosu oyunlarında üst yazı, özel sahne turu ve canlı betimleme uygulamaları ile oyunları, görme ve işitme engelli sanatseverler için erişilebilir kılıyoruz.

Sektöre Yön Veren Projeler

Türkiye'nin dijital dönüşümüne liderlik ediyor; teknoloji, girişimcilik, inovasyon, dijitalleşme, siber güvenlik, bulut çözümleri gibi başlıklarda gerçekleştirdiğimiz yılda 100'den fazla sponsorluk projesi ile sektörün gelişimine destek oluyoruz.

Özel Sporcularımıza 15 Branşta Destek Veriyoruz

Geçmişten bugüne spora ve sporculara verdiğimiz desteklere engelli sporlarında da devam ediyoruz. Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu (TÖSSFED) ile gerçekleştirdiğimiz iş birliğiyle 15 farklı branşta, 730 spor kulübü ile binlerce down sendromlu, otizmli ve mental sporcuya Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu Milli Takımlar ana sponsoru olarak destek veriyoruz.

Türk Telekom e-Süper Lig

Dijital dönüşümdeki öncü rolümüz ve değer üreten anlayışla eFutbol'un geleceğine yatırım yaparak Türkiye Futbol Federasyonu tarafından ilk kez düzenlenen eSüper Lig'in isim sponsoru ve resmi yayıncısı olduk. Sporun gelişimi ve geniş kitlelere ulaşması için uzun yıllardır farklı dallarda sunduğumuz desteği, giderek daha büyük kitlelere ulaşan eFutbol ekosistemine de aktarıyoruz. İş birliğimizle eSüper Lig'de mücadele eden 17 takımın maçlarını Tivibu'daki Tivibuspor kanallarında, eFutbolseverler ile buluşturuyoruz.

Teknolojik Çözümlerimizle Hayatı Kolaylaştırıyoruz

- **YanYana :** Otizmli çocukların gelişimlerini desteklemek amacı ile tasarlanan YanYana platformu, temel öğrenme becerileri kazandırmayı hedefler. YanYana platformu, uygulamalı davranış analizleri öğretim yöntemlerine uygun olarak geliştirilmiştir. Yapay zeka sayesinde çocukların seslerini ve hareketlerini tanır ve geri bildirimler vererek, onların bu becerileri edinmelerini ve geliştirmelerini sağlar.

- **Akıllı Mağaza:** SkywaveStore, sahip olduğu güçlü özelliklerle mağazalarınızdan daha yüksek verim elde etmenizin yolunu açarken müşteri ve çalışan memnuniyeti oranınızı da yukarıya taşıyor. Entegre, tek merkezden yönetilebilen bir akıllı mağaza platformu olan SkywaveStore, mağazalarınızın her bir metrekaresinde olan bitenler hakkında anlık veriler sunuyor.

- **Neyim Var:** Hastalar şikayetlerini girerek muhtemel tanıları görebilir ve önerilen polikliniklerden randevu alabilir. T.C. Sağlık Bakanlığı'na yapılan bir uygulamadır.

- **CALL US:** Biyometrik onaylı güvenli görüşme uygulamasıdır. Akıllı cezaevi projesi kapsamında sosyal sorumluluk rolü de vardır. Mahkumların yakınları ile görüntülü ve sesli görüşmesini, doktor görüşmelerini dijital yolla yapmasını sağlar.

Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılığı

Rekabetin giderek hızlandığı ve tüketicilerin seçeneklerinin artarak çeşitlendiği günümüz iş dünyasında, müşteri odaklı yaklaşım her zamankinden daha kritik hale geldi. Ürün ve hizmetlerimizi yalnızca kendi iç görülerimiz doğrultusunda değil, müşterilerimizin değişen ihtiyaçlarına ve yükselen beklentilerine yanıt verecek şekilde şekillendiriyoruz.

Müşteri odaklı iş yaklaşımıyla, çeşitli segmentler, ürünler ve kanallar üzerinde düzenli olarak müşteri memnuniyetini takip ederek, müşteri deneyimini iyileştiriyor ve finansal ve rekabet gücümüzü artırıyoruz. Her çalışmanın ölçüm periyodu, işin önemi, rekabet yoğunluğu ve araştırma bütçesi gibi faktörlere göre değişiklik gösteriyor.

Müşteri memnuniyetini hem kanal bazlı hem de ürün bazlı ölçüyoruz. Her bir segment ve ürün için ayrı hedefler çalışıyoruz ve memnuniyet skorlarını yükseltmek amacıyla müşterilerimizin ihtiyaçlarını detaylı analiz ediyoruz. Bu nedenle, bazı çalışmalarda üç aylık periyotlarla ölçüm yaparken, bazılarında yılda iki kez, diğerlerinde ise yılda bir kez ölçümler gerçekleştiriyoruz.

Müşteri memnuniyeti takibi kapsamında; Sabit Genişbant Arıza, Nakil ve Kurulum Süreçleri, Bireysel Ofis, Bireysel Mobil, Sabit Genişbant ve Sabit Ses, Mobil ve Sabit Genişbant OIM (Online İşlemler Merkezi) ve MOIM (Mobil Online İşlemler Merkezi), ve Tivibu ve Kurumsal KOBI Sabit Genişbant, Mobil ve Sabit Ses alanlarında çalışmalar yapıyoruz.

Türk Telekom olarak, **"Değerli Hissettirir"** mottomuz doğrultusunda tüm mevcut ve potansiyel müşterilerimizin ihtiyaçlarına odaklanarak, en iyi müşteri deneyimini sunmayı en önemli önceliklerimizden biri olarak görüyoruz.

Bu noktada sahadaki çalışanlarımızın, bayilerimizin ve kullanıcılarımızın geri bildirimlerini dikkate almak, ayrıca elimizdeki verileri kullanmak, insanı merkeze alarak uluslararası raporlardan, tüketici trendlerinden ve sektöre dair tüm güncel araştırmalardan faydalanmak bizim için büyük önem arz ediyor.

Müşteri deneyiminde fark yaratmak için; müşterilerimizin kültürel kodlarını, davranış modellerini ve yaşadıkları deneyimleri derinlemesine anlamamız gerekiyor. Bu amaçla, elimizdeki tüm verilere bu bakış açısıyla yaklaşıyor, titizlikle inceleyerek analiz ediyoruz. Bu analizler ışığında, farklı beklentilerine göre tüm hizmetlerde müşterilerimizin hayatını kolaylaştıracak dijital bir deneyim sunmayı hedefliyoruz.

Ayrıca verimliliği de ön planda tutarak müşterilerimizi segmente ediyor ve kendilerine daha iyi hizmet verebilmek amacıyla kanallarımızda hizmet segmentasyonunu geliştiriyoruz.

2023 yılı, müşterilerimizin çaba skorunu azaltarak hayatını kolaylaştırmayı hedeflediğimiz bir yıl oldu. Bu hedefe ulaşmak için verimlilik ve dijitalleşmeye odaklandık. Müşterimizin ihtiyacı olan bilgiye hızlı ve güvenilir bir şekilde ulaşabilmesini sağlayabilmek için 2023 yılında self servis kanallarımızı detaylı bir şekilde gözden geçirdik.

Bu kapsamda sesli yanıt sistemi yetkinliği artırıldı ve Online İşlemler'de yer alan fonksiyonların kullanıcı deneyimine uygun olarak yenilenen arayüzle beraber tanıtımı yapıldı. Bu sayede tüm hizmetler için sesli yanıt sistemimizde işlem yapan müşteri sayımız 2022 yılına kıyasla 2023 yılında %3 arttı, sesli yanıt sistemimize gelen çağrı sayısında ise %8 azalma görüldü.

Ayrıca Türk Telekom uygulamamızı ve Online İşlemler web uygulamamızı kullanan müşteri sayımız 2023 yılında 29 milyon'a ulaştı. Tasarım trendlerine uygun olarak kullanıcı deneyimini

tamamen yenilediğimiz Türk Telekom uygulamasının indirilme sayısı ise 79 milyona ulaştı. Müşterilerimizin bizimle kurdukları ilk kontakta çözüm sağlayabilmeyi, müşterilerimizin çaba skoruna oldukça etki eden, memnuniyette etki derecesi en yüksek konulardan biri olarak görüyoruz.

Özellikle Sabit İnternet hizmetinde müşterilerimizin en çok ilettiği hız, bağlantı kopması ve fiziksel bağlantı problemlerine ilişkin şikayetlerin daha etkin ve ilk kontakta yönetilebilmesi için; yapay zeka ile müşterilerin ev içi internet performansını tahminleme ve çağrı sırasında arızanın giderilmesine ilişkin gerekli optimizasyonu sağlamak üzere çözümler geliştirilerek süreç değişikliği yaptık.

- **Çağrı sırasında yapılan kontrol ve gözlemler sayesinde arızayı ilk andan itibaren tespit etme ve çözüm sunabilme yetkinliği sayesinde bağlantı kopması kaynaklı gelen şikayetlerde ilk kontakta çözüm oranımız 2022 yılında %36 seviyelerindeyken 2023 yılında %62'lere,**
- **Modeme sinyal ulaşmaması kaynaklı gelen şikayetlerde müşterilerimize fiziksel ön kontroller yaptırılmasıyla ilk kontakta çözüm oranımız 2022 yılında %11 seviyelerindeyken 2023 yılında %50 seviyelerine çıkmış oldu.**

Yapay zeka destekli QuantWiFi çözümü ile ise ev içi Wi-Fi hız analizlerinin çağrı merkezine entegrasyonu ile müşterilerimizden gelen hız şikayetlerinde ev içi bağlantısından kaynaklı, kablosuz hızı etkileyen faktörlerin analiz edilmesi ve internet performansının iyileştirilmesi sağlandı. **Hız kaynaklı açılan arızaların oranı 2023 yılında 2022 yılına göre %25 azaldı.**

Ayrıca QuantWiFi çözümü ile dijital kanallara ve sesli yanıt sistemine entegrasyonu sağlandı. Gerekli yönlendirme ve bilgileri alarak çağrıyı sonlandıran müşterilerimiz sayesinde hem çağrı süreleri azaldı hem de müşterilerimizin tekrarlı aramalarının önüne geçilerek çağrı merkezi maliyetlerinde düşüş sağlandı. Değişiklik yaptığımız süreçlerimizin,

Sesli yanıt sisteminde çözüme kavuşturduğumuz şikayetler için müşteri temsilcisine aktarım oranı 2022 yılında %61 seviyelerindeyken 2023 yılında %21 seviyesine düştü.

genel ilk kontakta çözüm oranına etkisi 10 puanlık artış olarak gözlemlendi ve müşteri memnuniyeti skorlarımıza olumlu etkileri görüldü. Bağımsız araştırma şirketi IPSOS' un yaptığı Memnuniyet araştırmasına göre 2023 yılı ikinci çeyreğinde son 3 yılın en yüksek memnuniyet skoruna ulaşıldı. Ayrıca Nielsen araştırma şirketinin yaptığı Reklam ve Marka Sağlığı araştırmasına göre hem mobil hem sabit internet hizmetleri için "Sadık Müşteri Yaratma" kategorisinde 2023'te de liderliğimizi sürdürmeye devam ettik.

Çağrı merkezimiz üzerinden yönettiğimiz sabit internet şikayet/arıza çözüm sürecindeki yeni geliştirme ve iyileştirmeler ile ilk kontakta çözümü artırmanın yanı sıra yeni çözüm sürecimizi dijital kanallarımıza da entegre ederek müşterilerimizin bizimle olan yaşam döngülerinde işlem kolaylığı sağlamayı amaçladık ve arıza süreçlerimizi dijital kanallarımız üzerinden yürütebilme yetkinliği kazandık.

Böylece müşterilerimiz, self servis kanallar üzerinden problem çözümünü yönetebilir ve ilettikleri şikayet kayıtlarının akıbetini anlık olarak takip edebilir hale geldiler.

"Sadık Müşteri Yaratma" kategorisinde 2023'te de liderliğimizi sürdürmeye devam ettik.

Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği

Tedarik zincirimizin sürdürülebilirliğini sağlamak Türk Telekom için büyük önem taşıyor. Bu doğrultuda, iş birliği içinde olduğumuz tüm paydaşlarımızı desteklemek ve güçlendirmek amacıyla çeşitli faaliyetler yürütüyoruz.

Tedariğin sürdürülebilirliğini iş ortaklarımızın ve tedarikçilerimizin operasyonlarını çevresel, sosyal ve yönetişimsel olarak ele alarak sağlamaya çalışıyoruz. Tedarik zinciri boyunca adil işçiliğe, insan haklarına ve çevrenin korunmasına öncelik veriyoruz. Şirket organizasyonumuz içindeki birimler, iş alanlarına uygun olarak denetim faaliyetlerini yerine getiriyor. Satın alma ve tedarikçi yönetimi süreçlerimiz, ISO 9001, ISO 10002, ISO 14001, ISO 45001, ISO 27001 ve ISO 22301 gibi çeşitli iç ve dış denetim süreçlerinden geçiyor.

Türk Telekom Satın Alma Politikası kapsamında, tedarikçi yönetimimizde şu ilkelere önem veriyoruz:

Şeffaflık

Tüm süreçlerde, tedarikçilerle açık ve net iletişim kurarak karşılıklı güveni korumak önceliğimizdir.

Adil ve eşit mesafe

Tedarikçilerimize adil davranıyor ve her birine eşit mesafede yaklaşarak ilişkilerimizi yönetiyoruz.

Saygı ve dürüstlük çerçevesinde iletişim

İletişimimizi saygı ve dürüstlük temelinde sürdürerek tedarikçilerimizle güvene dayalı bir ilişki kuruyoruz.

Fikri mülkiyet ve gizli bilgilerin saklanması

Tedarikçilerimizin fikri mülkiyet haklarını ve gizli bilgilerini koruma konusunda titiz davranıyoruz.

Türk Telekom Grubu olarak, tedarikçi ilişkilerinin stratejik olarak ele alınmasından, yönetilmesinden ve yeni tedarikçi başvurularının değerlendirilmesinden sorumluyuz. Tedarikçi portföyümüzü etkin bir şekilde oluşturuyor, tedarikçi performanslarını değerlendiriyor ve gerekli aksiyonları alıyoruz. Aynı zamanda tedarikçi tesislerinde incelemeler yaparak düzeltici ve iyileştirici öneriler sunuyor, gerekli durumlarda kara liste uygulamasına başvuruyoruz. Tedarikçilerimiz ve iş ortaklarımız tarafından insan hakları ihlalleri tespit edildiğinde, bu ihlalleri gidermek ve olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için çaba gösteriyoruz. Bu yaklaşım, tedarik zincirimizin her aşamasında insan haklarına saygıyı güçlendiriyor. Türk Telekom olarak, çalışanlarımızın güvenliğini en üst düzeyde sağlamak için kapsamlı iş sağlığı ve güvenliği önlemleri almakla beraber, alt işverenlerimizin de aynı yaklaşımı benimsemelerini teşvik ediyoruz.

Alt işverenlerimizle, şartnameler ve denetimler aracılığıyla İSG süreçlerini iyileştiriyoruz. Tedarikçi ve alt işverenlerimizden İSG eğitimlerini almalarını şart koşuyor ve bu kontrolü şartnamelerle ve sonrasında yapılan denetimlerle sağlıyoruz. Tedarikçilerimizi de aynı şartlar doğrultusunda seçiyoruz.

2023 yılında, toplam satın alma bütçemizin %79'unu oluşturan 234 tedarikçimizi çevre, iş sağlığı, güvenliği, sosyal ve etik kriterleri kullanarak değerlendirdik. Tedarikçi performans yönetimi sürecimizde, iş sağlığı güvenliği ve çevre konularındaki değerlendirmeler dönemsel değerlendirme başlığı altında yapılmaktadır.

Satın alma bütçemizin %79'unu oluşturan 234 tedarikçi değerlendirmesi

Tedarikçi firmalar ve iş ortaklarıyla ilişkilerimizi detaylı olarak Türk Telekom İş Etiği Kodunda açıklıyoruz. İş süreçlerimizde şeffaf ve objektif kriterlere göre hareket ediyoruz. Türk Telekom Grubu adına hareket eden üçüncü tarafların, yasal düzenlemelere, İş Etiği Koduna ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasına uyumu zorunludur.

Buna göre:

• Tedarikçi firmalar ve iş ortaklarıyla ilişkilerini yöneten çalışanlarımız, bu politikada belirlenen kuralları bilmek, anlamak, eksiksiz bir şekilde uygulamak ve bu kuralları tedarikçi firmalar ile iş ortakları çalışanlarına anlatmaktan sorumludur.

• Tedarikçi firmalar ve iş ortaklarına yapılan denetim ve ziyaretlerde bu politikaya uygun davranılıp davranılmadığını kontrol ederiz.

• Bir iş ilişkisine girmeden önce gerekli araştırma ve değerlendirmeleri yaparız. Rüşvet veya yolsuzlukla ilgili olumsuz referansı olan firmalarla çalışmayız. Tecrübe, mali performans ve teknik yeterlilik gibi kriterlerin yanı sıra etik veya yasal olmayan kazanımlar sağlamadıklarından emin oluruz.

• Tedarikçi firmalar ve iş ortaklarıyla yapılan sözleşmelerde, çalışanların masraflarının tedarikçi tarafından karşılanmasını kabul etmeyiz.

Tedarikçilerimizin yasalara, kurallara ve düzenlemelere bağlı kalmasını bekliyoruz. Tedarikçilerimizden, çalıştıkları diğer tedarikçi ve taşeronların da aynı uygulamaları takip etmelerini istiyoruz. Türk Telekom Grubu, bu kurallara uymayan tedarikçilerle olan ilişkilerini sonlandırma hakkını saklı tutar. Türk Telekom Grup olarak, satın alma süreçlerimizi şeffaflık, doğruluk ve dürüstlük değerleri üzerine inşa ediyoruz.

Çalışanlarımızın paydaşlar ve tedarikçilerle ilişkilerini, Türk Telekom İş Etiği Kodu belgesinde belirtilen temel değerler çerçevesinde yönetiyoruz.

Bu ilkeler kapsamında:

- **Tedarikçilerle yapılan sözleşmelerde belirtilen yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmesi için özen gösteriyoruz.**
- **Satın alma süreçlerini yasalara ve şirket politikalarına uygun bir şekilde yürütmek için gayret gösteriyoruz.**
- **Tedarikçilerin yasal mevzuat ve etik kurallara uymalarını sağlıyor, ihlal durumunda gerekli bildirimleri yapıyoruz.**
- **Tedarikçilerin çocuk işçi çalıştırma, zorunlu iş gücü kullanma, yasa dışı göçmenleri ve çalışma izni olmayan yabancıları çalıştırma konusundaki yasalara ve toplu pazarlık haklarına uymalarını destekliyoruz.**
- **İnsan sağlığına ve çevre politikalarına uygun hareket edilmesine özen gösteriyoruz.**
- **Satın alma faaliyetlerimizde rakiplerle yasal ve etik kurallar çerçevesinde rekabet ediyoruz.**
- **Türk Telekom Grubu'nun marka değerine zarar vermemek adına tüm tutum ve davranışlarımıza dikkat ediyoruz.**
- **Yasal mevzuat ve ticari teamüllerin dışında tedarikçilere ek külfetler yüklemiyoruz.**
- **Tedarikçilere, rekabet ve piyasa koşulları doğrultusunda adil ve eşit mesafede yaklaşıyoruz.**
- **Tedarikçi seçiminde adil ve objektif kriterlere göre değerlendirme yapıyoruz.**
- **Çıkar çatışmasından kaçınıyor ve bireysel çıkar ilişkisine girmeden ilişkileri şeffaf ve adil bir zeminde yürütüyoruz.**

Yerli ve yabancı firmalardan oluşan tedarikçi havuzumuzu iş alanlarına göre takip etmekteyiz. Bu kapsamda, alım konusuna uygun yeterlilik ve gereklilikleri, ihale süreçlerinde iş birimleri ve satın alma birimlerince şartnameler kapsamında değerlendiriyoruz. Satın alma süreçlerinde, iş birimlerimizce düzenlenen teknik şartnamelere göre satın alma faaliyetlerini yürütüyoruz.

Türk Telekom Grubu Satın Alma Prosedürü kapsamında segmente edilen tedarikçilerimizin SLA (Hizmet Seviyesi Anlaşması) /Kriter, Ticari ve Dönemsel değerlendirme başlıkları altında 6 aylık süreler dahilinde performansını ölçerek takip ediyoruz. Ayrıca 2024 yılı sonunda uygulamaya almayı hedeflediğimiz Tedarikçi Portal Projemiz kapsamında tedarikçilerin öz değerlendirmeleri ve performans ölçümleri dahil olmak üzere uçtan uca takibi ve yönetimini sağlamayı planlıyoruz.

Hedeflerimize katkı sağlayacak satın alma stratejilerini belirlemek ve uygulamaya koymak, tüm satın alma karar ve süreçlerini ayrıştırarak şirket politikalarına uygun şekilde sürdürmek, iş birimlerinin iş hedeflerini gerçekleştirmelerine destek olmak, satın alma sürecini en uygun kalite, fiyat ve teknik performansla yürütmek ve Türk Telekom Grubu ekosistemini geliştirerek tedarikçi ilişkilerini sürdürülebilir ve etkin bir şekilde yürütmek amacıyla Türk Telekom Satın Alma Politikasını oluşturduk. Türk Telekom ve Grup Şirketlerimizin satın alma faaliyetleri, standartların oluşturulması ve kontrolü, Destek Hizmetleri ve Satın Alma Yönetimi Genel Müdür Yardımcılığı tarafından merkezi olarak gerçekleştiriliyor. Destek Hizmetleri ve Satın Alma Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı, Satın Alma Politikası'nın uygulanmasından ve gerektiğinde güncellenmesinden sorumludur.

Tedarikçi Portal Projesi

2024 yılı sonunda faaliyete geçirmeyi planladığımız Tedarikçi Portal Projemiz kapsamında tedarikçilerimizin çevre konusundaki standartlara uygunluğu ve potansiyel etkilerini takip ediyor olacağız.

Ayrıca, Tedarikçi Portal Projemiz kapsamında tedarikçilerin öz değerlendirmeleri ve performans ölçümleri dahil olmak üzere uçtan uca takibi ve yönetimi sağlanacaktır. Mevcutta çalışılan ve aday firmalar için saha ziyaretleri gerçekleştirilmekte ve firmalarla performans yönetimi sürecinde yakın iletişim kurulmaktadır. Görüşmeler kapsamında beklentiler ve görüşler karşılıklı olarak değerlendirilmektedir.

2023 yılında 369 tedarikçimizi değerlendirme süreçlerimize dahil ederek, %53'ünü çevresel kriterler doğrultusunda değerlendirdik.

2024 yılında, sürdürülebilirlik ve karbon emisyonu ile ilgili kriterleri satın alma süreçlerimize ve sözleşmelerimize dahil etme ve tedarikçilerden ilgili verileri isteme çalışmalarımızı başlatmayı hedefliyoruz.

Doğal Sermayemiz

Enerji Yönetimi ve Çevresel Yatırımlar

Enerji verimliliği, iklim değişikliğiyle mücadelenin temel stratejilerinden biridir. Enerji verimliliği çözümleri hem çevresel hem de finansal açıdan sürdürülebilir bir geleceğe doğru adım atmamıza ve iklim krizinin etkilerini hafifletmemize yardımcı olacaktır. Dünya Ekonomi Forumu'nun (World Economic Forum- WEF) yayınladığı Küresel Risk Raporu, iklim değişikliğinin doğal afetler, ekonomik kayıplar, gıda güvenliği ve su kıtlığı gibi bir dizi risk ve tehdit oluşturduğunu çarpıcı bir şekilde ifade etmektedir. Bu riskler, iklim değişikliğinin karmaşıklığını ve geniş kapsamlı etkilerini göstermektedir.

İklim değişikliğine karşı mücadelemizi en ileri seviyede sürdürüyor, karbon ayak izimizi sistematik olarak azaltmak üzere çalışmalar yapıyoruz. Bu kapsamda emisyon miktarımızı azaltmaya yönelik enerji verimliliği projelerini hayata geçiriyor ve güneş enerjisinden yararlanma kapasitemizi hedeflerimiz doğrultusunda artırıyoruz. Hedeflerimiz için paydaş ekosistemimizi güçlendiriyor, mevcut ve gelecekteki gerekliliklere tüm ilgili taraflarla birlikte uyum sağlamaya çalışıyoruz.

Yenilenebilir Enerji Yatırımları

2023 yılında **100 adet baz istasyonunda 0,3 MW güneş enerjisi sistemini devreye aldık.** Bu yatırımlarla yenilenebilir enerji sistemlerimizin **toplam kurulu gücünü 4,3 MW'a çıkardık.**

Yenilenebilir enerji yatırım stratejimiz doğrultusunda, Türk Telekom'a Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından **405,8 MWe kurulu güç kapasitesi tahsis edildi. Bu kapsamda yapılması planlanan Güneş Enerjisi yatırımları mevcut elektrik tüketimimizin yaklaşık %65'ine karşılık geliyor.**

Enerji tüketimimizin
%65'ine
karşılık gelen GES yatırımlarımız başlıyor

Enerji Verimliliği Projeleri

2023 yılında sabit ve mobil şebekelerde gerçekleştirdiğimiz optimizasyon ve dönüşüm projelerinden toplam **yıllık 47 GWh enerji tasarrufu sağladık.** Bu projeler, enerji verimliliği hedeflerimize ulaşmamıza ve sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmamıza önemli ölçüde yardımcı oluyor.

Yıllık
47 GWh
enerji tasarrufu sağladık

Enerji verimliliği konusundaki yatırımlarımıza ve optimizasyon çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Sabit ve mobil şebekelerde kullanılan klima cihazlarını yeni nesil verimli cihazlarla değiştirmeyi, mobil baz istasyonları ve telekom sistem salonlarının doğrudan dış hava ile daha düşük maliyetlerle soğutulmasını sağlamak amacıyla free cooling box cihazlarını devreye almayı yaygınlaştırdık ve bu sayede %80'lere varan enerji tasarrufu sağladık. Soğutma sistemlerinde yaptığımız bu dönüşümler ile yılda **11,7 milyon kWh enerji tasarrufu sağladık.**

Sabit ve mobil şebekemizde yer alan tüm enerji teçhizatlarına (jeneratör, DC sistem, UPS, klima, dijital termostat, sayaç vb.) erişimin çok daha hızlı sağlandığı cihazlardan alınan bilgilerden oluşturulan verilerin güvenli bir şekilde alınıp yapay zeka destekli analizlerle operasyonel kalite ve yüksek verimlilik elde edilerek son kullanıcıya etkin bir şekilde sunulduğu ve raporlanabildiği, kullanıcı dostu **Akıllı Enerji Yönetim Sistemi** projemizi devreye aldık. Akıllı Enerji Yönetim Platformu sayesinde yürüttüğümüz verimlilik ve optimizasyon projelerinin çıktılarını daha hızlı takip edebiliyoruz. **Platform sayesinde 2023'te yıllık 6,7 milyon kWh enerji tasarrufu ve yıllık 103 bin litre jeneratör akaryakıtı tasarrufu sağladık.**

Baz istasyonlarında harcanan enerjiden tasarruf etmek amacıyla, trafik yoğunluğunun az olduğu saatlerde tüm bölgelerdeki baz istasyonlarında güç tasarrufu sağlayan yazılımın yeni özelliklerini devreye aldık. **2023 yılında yaptığımız optimizasyon çalışması sayesinde yıllık 13,3 milyon kWh üzerinde enerji tasarrufu sağladık.**

Teknolojik dönüşümler ve optimizasyonlar sonucunda salon optimizasyonu, salon birleştirme, bina taşıma, enerji çalışmalarından **14,7 milyon kWh tasarruf sağladık.** Mobilde de yapılan yenilenebilir enerji verimliliği yatırımlarımızdan da **0,5 milyon kWh tasarruf sağlamayı başardık.**

Enerji Verimliliği ve Optimizasyon Projeleri

2023'te gerçekleştirdiğimiz çeşitli verimlilik projeleriyle:

- Yıllık **47 milyon kWh** enerji tasarrufu sağladık.
- Yeni kurulan 0,3 MW mobil güneş enerjisi sistemi ile **0,5 milyon kWh** tasarruf elde ettik.
- Verimli klima cihazları ve free cooling box kullanımıyla **%80 enerji tasarrufu** elde ettik.
- Akıllı Enerji Yönetim Sistemi ile **6,7 milyon kWh** enerji tasarrufu sağladık.
- Soğutma sistemlerimizde yapılan yükseltmelerle **11,7 milyon kWh** tasarruf sağladık.
- Akıllı Enerji Yönetim Sistemi ile **103 bin litre** akaryakıt tasarrufu sağladık.
- Sabit altyapı dönüşüm ve optimizasyon projelerinden **14,7 milyon kWh** tasarruf elde ettik.
- Baz istasyonlarında güç tasarrufu yazılımıyla **13,3 milyon kWh** tasarruf elde ettik.

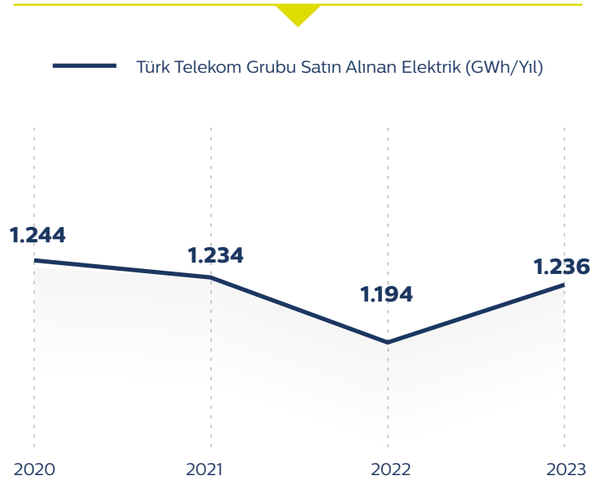
Sabit altyapıda devam eden bakırdan fibere dönüşüm yatırımlarımızın da enerji tüketimine olumlu yönde önemli katkısı bulunuyor. Bakır altyapı yerine Gigabit Pasif Optik Ağ (GPON) teknolojisiyle fibere dönüşüm sonrasında öncesine göre altyapıda %95 seviyesinde enerji tasarrufu sağlanmaktadır. Yürüttüğümüz enerji verimliliği projeleri, GPON dönüşümleri ve satın aldığımız yenilenebilir enerji sertifikaları, emisyonlarımızın azalmasında en büyük katkıyı sağladı.

Veri merkezlerimizde ise daha verimli soğutma çözümleri ve yapay zeka destekli optimizasyon sistemleri kullanarak güç kullanım verimliliğini (PUE) iyileştirme çalışmaları yapıyoruz. Yeni nesil veri merkezlerimizde yıllık ortalamada 1,2 PUE hedefli tasarımlar yapıyoruz. Veri merkezlerimizde ortalama PUE değeri, 2022 yılında 1,65 iken 2023 yılında 1,55 seviyesine indi.

GPON Dönüşümü Sonrası
%95 seviyesinde
Enerji Tasarrufu

1,2 PUE
Hedefiyle yeni veri merkezi yatırımları

Satın Alınan Elektrik*

**Daha detaylı bilgi için sayfa 125'te yer alan Enerji Tüketimi tablosunu inceleyebilirsiniz.*

Teknolojik Altyapı ve Verimlilik Projeleri

2023 yılında; SDH, MPLS, DWDM vb. sistem dönüşümleri ile enerji ve soğutma altyapısında yer alan klima, jeneratör, FCB, akü, K.G.K, DC enerji sistemlerinin kurulumlarını yaparak teknolojik altyapının yenilenmesini sağladık. Ayrıca enerji verimliliği alanında Power Saving Feature projesi, sistem salonu optimizasyonu, network kart optimizasyonu, intranet AC-DC dönüşümleri, santral dönüşümleri ve BSC modernizasyon projelerini de hayata geçirdik.

Ana tedarikçilerimizden Nokia ile yapılan buyback anlaşması ile kullanım ömrü biten radyo ekipmanlarının geri dönüşümünü sağladık. Kritik alımlarımızdan olan antenlerde, daha verimli çalışan ve enerji tüketimlerini %15'e kadar azaltan modelleri tercih ederek çevresel sürdürülebilirliğe katkıda bulunduk. Kapasitif ekipman ilave süreçlerini müşteri deneyimini aksatmadan optimize ederek sahalardaki enerji tüketimini düşürdük.

4G'ye göre daha verimsiz olan 3G bantlarını 4G teknolojisine kaydırarak enerji tüketimini %50 azalttık. 2023 yılında 3G ve 4G şebekelerinde "Güç Tasarrufu" optimizasyon çalışmaları ile enerji tasarrufu elde ettik. Santral salonlarında enerji tüketimi yüksek eski nesil 2G kontrol ekipmanlarının sayısını 22'den 7'ye düşürerek enerji tasarrufumuza katkı sağladık.

2024 yılında;

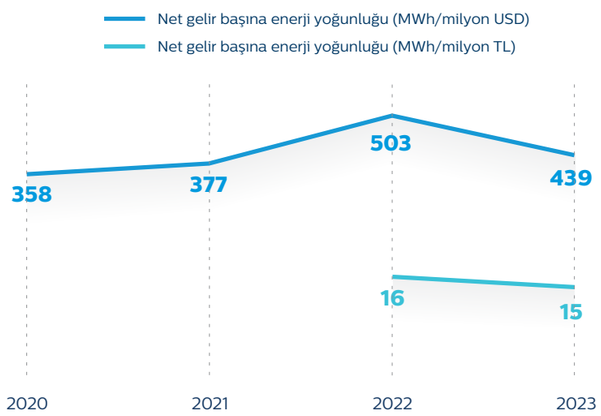
- 4G'ye göre daha verimsiz olan 3G bantlarını 4G teknolojisine kaydırma çalışmalarını 39 ilde devam ettireceğiz.
- 3G ve 4G şebekelerinde "Güç Tasarrufu" optimizasyon çalışmalarını sürdüreceğiz. Şebeke enerjisi kullanan baz istasyonlarına ekleyeceğimiz güneş enerjisi sistemleri ile saha başına ortalama %30'a yakın enerji tasarrufu sağlamayı ve şebeke kesintilerinde akülere vereceği takviye ile saha kesintilerini azaltmayı hedefliyoruz. Bu şekilde daha az jeneratör çalıştırarak yakıt tüketimini düşürmeyi planlıyoruz.

Enerji Yoğunluğu

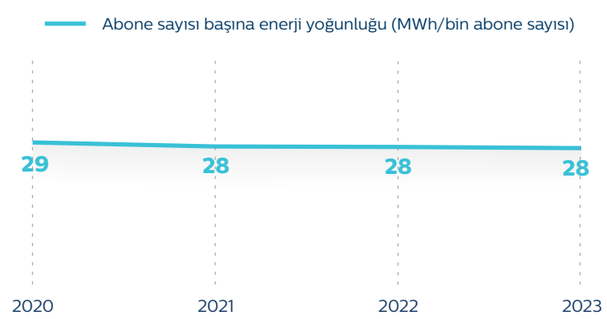
Türk Telekom olarak, enerji yönetimiyle ilişkili performans göstergelerimizi yıllık gelir başına ve abone sayısı başına enerji yoğunluk değerleriyle takip ediyoruz.

2023 yılında TL net gelir başına enerji yoğunluğu, gerçekleştirdiğimiz enerji verimliliği projeleri ve yenilenebilir enerji yatırımlarımız ile bir önceki yıla göre %6 azalarak 15 MWh/milyon TL olarak gerçekleşti. ABD Doları bazında net gelir başına konsolide enerji yoğunluğu ise önceki yıla göre %13 azalarak 439 MWh/milyon USD olarak gerçekleşti. Abone sayısı başına enerji yoğunluğunda yıllık bazda %3 oranında artış yaşanmaktadır. Ancak uzun bir süredir teknoloji değişiminden kaynaklı olarak sabit ses abone sayısında düşüş görülürken mobil, sabit genişbant ve TV abone sayısında artış görülmektedir. 2020'den bu yana sabit ses harici abone sayısında %12 yükselişe rağmen satın alınan elektrik miktarı neredeyse sabit kalmıştır.

Gelire Göre Enerji Yoğunluğu*

Abone Sayısına Göre Enerji Yoğunluğu

**TL cinsinden hesaplanan Gelire Göre Enerji Yoğunluğu, TMS 29 uygulanmış konsolide gelirlere dayanmaktadır. ABD Doları cinsinden hesaplanan Gelire Göre Enerji Yoğunluğu, TMS 29 uygulanmamış konsolide gelirlere dayanmakta ve dönemin ortalama USD TRY döviz kuru üzerinden hesaplanmıştır.*

Enerji Yönetimi ve Sertifikasyon

Enerji tüketimi verilerimizi hesaplarken Türkiye'deki enerji tüketimi için geçerli olan ulusal (Türk Standartları Enstitüsü- TSE) ve uluslararası standartları (ISO 50001 gibi enerji yönetimi sistemleri standardı) kullanıyoruz. Hesaplama metodolojilerimiz, TSE ve uluslararası standartlara uygun olarak belirlenmiş ve firma içerisinde belirli bir standardizasyon ve doğruluk seviyesine göre uygulanmaktadır. Enerji tüketimi verileri, elektrik, gaz, ısı gibi farklı kaynaklardan elde edilen verilerin standart hesaplama formülleri ve prosedürleri kullanılarak toplanmakta ve raporlanmaktadır.

Kullandığımız dönüşüm faktörleri, Türkiye'nin enerji sektörü otoriteleri tarafından belirlenen resmi kaynaklardan elde edilmektedir. Bu faktörler, ulusal düzeyde kabul edilmiş ve güvenilir kaynaklardan temin edilmiş bilgilerle hesaplanmaktadır.

Enerji yoğunluğunu ve Elektrik Tüketimini yakından takip ediyor ve bu verilerin azaltılmasına yönelik verimlilik çalışmaları yürütüyoruz. Hesaplamalarımızı 2020 yılını temel yıl alarak GHG protokole uygun olarak gerçekleştiriyoruz.

Elektrik Fatura Portalı Projesi

2023 yılında hayata geçirdiğimiz Elektrik Fatura Portalı ile, Türk Telekom Grubu'na ait aylık 80 binin üzerinde elektrik faturasının takibi ve raporlanmasını yapmaya başladık. Bu uygulamamız sayesinde; fatura bilgilerinin toplu olarak görülmesi, reaktif tüketimler, anomalilerin tespiti, ödeme durumlarının takibi, Belediye Tüketim Vergi oranlarının takibi, düzensiz faturalamaların takibi gibi analiz ve raporlamalar, dijital olarak canlı verilerden yapılabilmektedir.

80 bin
Elektrik Fatura Portalı ile fatura takibi ve raporlaması

Akıllı Enerji Yönetimi ve Yenilikçi Çözümler

Akıllı Enerji Yönetim Platformu ile enerji verimliliği açısından daha etkili telekomünikasyon ağ cihazlarını seçiyor ve kullanıyoruz. GPON ve 5G yatırımları gerçekleştiriyoruz. Ayrıca, daha verimli soğutma çözümleri (CRAC, serbest soğutma, vb) ve veri merkezlerimizde PUE iyileştirme çalışmaları yapıyoruz. Tüm veri merkezlerimizde tüketilen elektriği yenilenebilir enerjiden sağlamak için I-REC (Yenilenebilir Enerji Sertifikası) ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası gibi önemli sertifikalar aldık. Daha verimli ağ ekipmanları, ısıtma, havalandırma, iklimlendirme üniteleri, soğutma, aydınlatma ve elektrik ekipmanları kullanarak enerji verimliliği projeleri uyguluyoruz. Bu sayede enerji tüketimimizi ve karbon ayak izimizi azaltıyor, sürdürülebilir bir gelecek için çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz.

Emisyon Yönetimi

İklim değişikliği, günümüzün en büyük tehditlerinden biri olarak karşımızda duruyor. Türk Telekom olarak, bu küresel soruna karşı sorumluluğumuzun farkındayız ve sera gazı emisyonlarını azaltmak için kararlı adımlar atıyoruz. İklim değişikliğinin temel nedenlerinden biri olan sera gazı emisyonlarını azaltmak için kapsamlı ve yenilikçi çözümler geliştiriyoruz. Geleceğimizi koruma ve sürdürülebilir bir dünya yaratma hedefiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Emisyon yönetimi ve azaltımı Şirketimiz için öncelikli bir konudur. Bu nedenle sürdürülebilirlik ve entegre raporlarımız hazırlanırken emisyon konusu hakkında paydaşlarımızın görüşlerini alarak adımlarımızı bu görüşleri de analiz ederek atıyoruz.

Öte yandan Şirketimiz faaliyetleriyle karbon emisyonu salımını azaltmak yönünde katkı sağlıyoruz. Dijitalleşme fiziksel seyahat ve diğer ihtiyaçları azaltmakta, bu sayede karbon ayak izini düşürmektedir. Ancak, veri merkezleri ve ağ altyapısının enerji tüketimi sera gazı emisyonlarına neden olmaktadır. Bu emisyonlar, iklim değişikliğini hızlandırarak çevresel tahribata ve insanlar üzerinde olumsuz etkilere neden olabilir. Doğal afetlerin artmasıyla insanların zorunlu göç etmesi de buna örnek olarak gösterilebilir. Türk Telekom olarak, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yaparak ve enerji verimliliğini artırarak bu negatif etkileri azaltmaya yönelik çalışmalar yapıyoruz.

Ayrıca, elektronik atıkların (e-atık) doğru şekilde yönetilmemesi, çevre kirliliği ve insan sağlığı üzerinde ciddi olumsuz etkilere yol açabilir. E-atık, toksik maddeler içerebilir ve yanlış yönetildiğinde toprağa, suya ve hava kalitesine zarar verebilir. Türk Telekom olarak sürdürülebilir atık yönetimi uygulamalarını benimseyerek ve enerji verimliliğini artırarak bu gibi negatif etkilere karşı kapsamlı önlemler alıyoruz. Türk Telekom, sera gazı emisyonlarını ve diğer önemli hava kirleticilerini yönetmeyi bütüncül bir bakış açısıyla ele alır.

Sürdürülebilirlik Politikası ve **Entegre Yönetim Sistemi Politikasında** bu konuyu detaylı şekilde ele alıyoruz. Çevre ile ilgili tabi olduğumuz tüm ulusal, uluslararası yasal düzenlemelere ve diğer yükümlülüklere uyum sağlıyoruz. Faaliyetlerimizden kaynaklanan önemli çevresel etkileri ölçümleyerek çevre performansımızı sürekli geliştirmeyi hedefliyoruz. Bugüne kadar çevre ile ilgili yasal yükümlülüklere uyum sağlamadığımız için aldığımız bir ceza bulunmamaktadır.

Emisyon Azaltım Hedef ve Stratejilerimiz

Emisyonlarımızı yönetebilmek için birden fazla eylem gerçekleştiriyoruz. İlki karbon envanterinin yıllık olarak oluşturulması ve doğrulamanın yapılmasıdır. İlk olarak 2011 yılında karbon envanterini hesaplamaya başladık. 2023 yılında daha kapsamlı bir emisyon yönetimi için aldığımız önemli aksiyonlardan birisi karbon envanterimizi ilk defa Kapsam 1, 2 ve 3 kategorilerinde, GHG protokolüne uygun olarak, Türk Telekom grubunun tüm şirketlerini kapsayacak ve tüm kapsamlarda eksiksiz olacak şekilde hesaplamak oldu. Bu sayede karbon azaltım stratejilerini Türk Telekom Grubu ölçeğinde geliştirmeyi amaçlıyoruz. Yapılan tüm hesaplamalar, 3. taraf bağımsız şirket tarafından doğrulanmaktadır. Emisyonlarımızı azaltmak ve çevresel sürdürülebilirliğe olan katkımızı artırmak üzere Bilim Temelli Hedefler Girişimi'ne (SBTi) taahhüdümüzü verdik. Karbon envanterimizin oluşturulması ve izlenmesi, CDP'de iklim sorularının yanıtlanması, GRI ve Refinitiv uyumlu raporlamaların yapılması ve SBTi uyumlu hedeflerimizin paylaşılması gibi adımlarla emisyon yönetimimizi etkin bir şekilde sürdürüyoruz.

2023 yılında enerji verimliliği projelerimiz sayesinde 47 GWh enerji tasarrufu sağlayarak önemli miktarda Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonunu önledik. Ayrıca, aldığımız I-REC sertifikaları sayesinde toplam Kapsam 1 ve 2 emisyonlarımızın %23'ünü önledik. Böylece, 2023 yılında 2020 yılına göre Kapsam 1 ve 2 emisyonlarımızı %22 oranında azaltarak 2030 yılına kadar %45 azaltma ve 2050 yılına kadar net sıfır hedefimize bir adım daha yaklaştık.

TÜRK TELEKOM GRUBU SERA GAZI EMİSYONLARI

Sera Gazı Emisyonları (ton CO_2e)	2020*	2021	Yıllık Değişim	2022	Yıllık Değişim	2023	Yıllık Değişim	Baz Yıla Göre Değişim*
Kapsam 1	121.499	143.780	%18	135.051	%(6)	109.084	%(19)	%(10)
Kapsam 2 (Konum Bazlı)**	522.569	541.698	%4	524.265	%(3)	542.770	%4	%4
Kapsam 2 (Piyasa Bazlı)	522.569	508.773	%(3)	393.958	%(23)	393.510	%(0)	%(25)
Kapsam 3	1.389.850	1.387.850	%(0)	1.490.333	%7	1.501.958	%1	%8
Kapsam 1 + Kapsam 2 (Konum Bazlı)	644.068	685.479	%6	659.316	%(4)	651.854	%(1)	%1
Kapsam 1 + Kapsam 2 (Piyasa Bazlı)	644.068	652.554	%1	529.010	%(19)	502.594	%(5)	%(22)
Toplam (Konum Bazlı)	**2.033.918**	**2.073.328**	**%2**	**2.149.649**	**%4**	**2.153.811**	**%0**	**%6**
Toplam (Piyasa Bazlı)	**2.033.918**	**2.040.403**	**%0**	**2.019.342**	**%(1)**	**2.004.551**	**%(1)**	**%(1)**

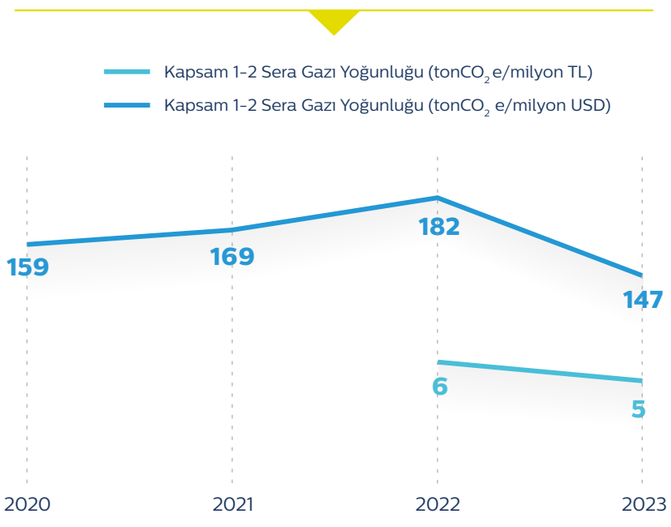
**Baz yıl 2020'dir.*
***Önceki yıllarda Kapsam 2 emisyonlarımızın içerisine dahil ettiğimiz "İletim ve Dağıtım" kaynaklı emisyonları, hesaplama metodolojisi değişikliği ile Kapsam 3-Kategori 3 (İletim Dağıtım (T&D) kayıpları & Kuyudan Depoya (WTT)) kategorisi altında raporlamaya başladık. Ayrıca, Kapsam 2 hesaplamasında kullanılan Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından önceki yıllar için güncellenmiştir. Bu doğrultuda, 2020, 2021 ve 2022 yılı için raporladığımız Kapsam 2 emisyonları revize edilmiştir. Dolayısıyla, 2020 yılı için 0,475 tCO_2e/MWh olan emisyon faktörü (EF) 0,420 tCO_2e/MWh, 2021 yılı için 0,457 tCO_2e/MWh olan EF 0,439 tCO_2e/MWh, 2022 yılı için 0,484 tCO_2e/MWh olan EF de 0,439 tCO_2e/MWh olarak güncellenmiştir.*

I-REC sertifikası, her 1 MWh'lik yenilenebilir enerjiden üretilen elektrik enerjisinin çevresel niteliğini gösteren sertifikalardır. Elektrik tüketim dağılımımızı iyileştirmek için satın aldığımız yenilenebilir enerji sertifikalarının miktarını artırdık. Bir önceki yıla göre %15 artışla 340 bin MWh I-REC sertifikası aldık. Satın aldığımız I-REC yenilenebilir enerji sertifikaları ile 2023 yılında elektrik tüketimimizden kaynaklanan Kapsam 2 emisyonlarımızı 149 bin ton CO_2e azalttık.

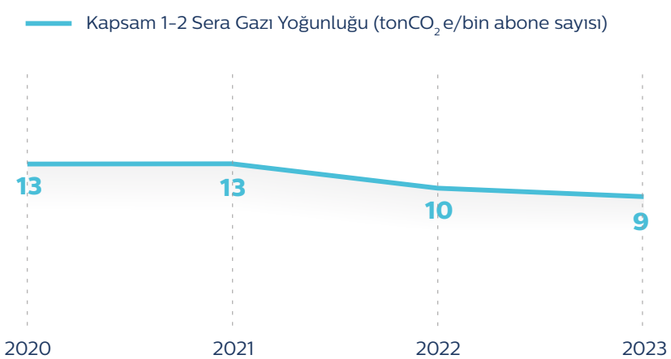
Emisyon Yoğunluğu

Türk Telekom olarak, emisyon yönetimiyle ilişkili performans göstergelerimizi yıllık net gelir başına ve abone sayısı başına emisyon yoğunluk değerleriyle de takip ediyoruz. Yıllık TL net gelir başına emisyon yoğunluğu %13 düşüş ile 5 ton CO_2e/milyon TL, US dolar bazında net gelir başına emisyon yoğunluğu ise %19 düşüş ile 147 ton CO_2e/milyon USD seviyesinde gerçekleşti. Abone başına emisyon yoğunluğu %5 azalarak 9 ton CO_2e/bin aboneye geriledi. Ancak son yıllarda teknolojideki değişimlere bağlı olarak sabit ses abone sayısında düşüş görülürken, mobil, sabit genişbant ve TV abone sayısında artış yaşanmaktadır. Yürüttüğümüz enerji verimliliği projeleri, GPON dönüşümleri ve satın aldığımız yenilenebilir enerji sertifikaları düşüşü önemli ölçüde destekledi.

Gelire Göre Emisyon Yoğunluğu*

Abone Sayısına Göre Emisyon Yoğunluğu**

**TL cinsinden hesaplanan Gelire Göre Emisyon Yoğunluğu TMS 29 uygulanmış konsolide gelirlere dayanmaktadır. ABD Doları cinsinden hesaplanan Gelire Göre Emisyon Yoğunluğu, TMS 29 uygulanmamış konsolide gelirlere dayanmakta ve dönemin ortalama USD TRY döviz kuru üzerinden hesaplanmıştır.*
***Grafiklerdeki Kapsam 2 emisyonları piyasa bazlıdır.*

Net Sıfır'ı Hedefliyoruz

Sürdürülebilirlik yaklaşımımız kapsamında düşük karbonlu ekonomiyi destekleyen ürün ve hizmetler sunuyoruz. Sera gazı emisyonlarını azaltma çalışmalarımıza devam ederken, düşük karbon salımına sahip ürün ve hizmetlerle değer zincirimizi destekliyoruz. Amacımız, sadece kendi emisyonlarımızı azaltmakla kalmayıp, müşterilerimize ve iş ortaklarımıza da düşük karbonlu çözümler sunarak sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmaktır.

Türk Telekom olarak sürdürülebilirlik, en önemli odak konularımızın başında geliyor. Sadece bugünün ihtiyaçları için değil, yarınların sürdürülebilirliği için önemli adımlar atıyoruz. Bu yolculukta, karbon ayak izimizi azaltmak ve çevresel sürdürülebilirliğe katkımızı artırmak için somut adımlar atıyoruz.

Yönetim Kurulumuza bağlı Sürdürülebilirlik Komitemizin aldığı karar ile

2030 itibarıyla Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarımızda 2020 baz yılına göre %45'lik bir azaltım yapmayı hedefliyoruz.

Türkiye ve GSMA hedefleri ile uyumlu olacak şekilde,

2050 yılında ise Net Sıfır'ı hedefliyoruz.

Verdiğimiz söz, rakamlardaki azalışı ifade eden bir hedefin ötesinde, Türk Telekom olarak sürdürülebilir bir gelecek yaratmak için duyduğumuz sorumluluğun göstergesidir.

Doğal Kaynakların Sorumlu Kullanımı ve Yönetimi

Su ve Atık Su Yönetimi

Sürdürülebilirlik yaklaşımımız çerçevesinde, çevre ve insan hayatının devamlılığı açısından kritik öneme sahip su kaynaklarının planlı ve kontrollü bir şekilde kullanımına büyük önem veriyoruz. Faaliyetlerimizden kaynaklanan önemli çevresel etkileri kontrol etmeyi, azaltmayı veya ortadan kaldırmayı taahhüt ediyoruz. Su yönetimi konusunda yıllık olarak belli oranlarda su tasarruf hedefi alıp, bu doğrultuda operasyonlar gerçekleştiriyoruz. Binalarımızda, çalışanlarımızın temel ihtiyaçları için kullandığımız suyu doğrudan kaynağından değil, şehir şebekesi üzerinden alıyor ve su tüketimini düzenli bir şekilde yıllık olarak raporluyoruz. Verdiğimiz hizmetlerin kesintisiz şekilde devam etmesi için gerekli olan suyun kullanımından tasarruf edebilmek ve atık suyu geri dönüştürebilmek için su yönetiminde proaktif yaklaşımlar benimsiyoruz. Suyun verimli kullanılması adına akıllı sulama sistemleri, fotoselli bataryalar, gri su sistemleri ve yağmur suyu toplama üniteleri gibi çevreci uygulamaları hayata geçiriyoruz. Ayrıca, bina merkezileştirme çalışmaları ile su kullanımı olan lokasyonların sayısını azaltarak su tüketimini düşürmeyi hedefliyoruz.

Su Tasarrufu ve Yönetimi

Ofis binalarımızda su tasarrufuna yönelik çeşitli çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda su tasarruflu vitrifiye ve armatürlerin kullanımı, tuvalet rezervuarları şamandıra ayarı ile her sifonun ihtiyacı karşılayacak minimum seviyede tutulması, bahçe sulama otomasyon sistemleri ile verimli ve kontrollü sulama yapılması gibi önlemler alıyoruz. Ayrıca, bina merkezileştirme ve alan optimizasyonu projeleri ile kullanılan bina ve ofis alanlarını azaltarak buralarda harcanan suyun da azalmasına katkı sağladık.

Öte yandan veri merkezlerimizde de suyun etkili kullanımı ve su tasarrufu bilinci ile hareket ediyoruz.

Bu noktada Esenyurt veri merkezimizde yağmur suyu geri kazanım sistemi ve Ümitköy veri merkezimizde de DX soğutma ünitelerinin dış ünitelerinin su tüketimini minimuma indirmek amacıyla sisleme sistemlerini kullanıyor ve su tasarrufu tedbirlerimizin devamlılığını sağlamaya çalışıyoruz.

Su Yönetimi Uygulamalarımız

Su tüketimi ve israfını en aza indirmeye yönelik olarak aşağıdaki önlemleri uyguluyoruz:

- Tüm kurumsal binalarımızda su tasarruflu armatürler ve armatür tasarruf aparatları (perlatörler) kullanılması,
- Tüm peyzaj alanlarımızda zaman sayaçlı sulama sistemlerinin kullanılması,
- Mümkün olduğunca suyun geri dönüştürülmesi ile yeniden kullanılması,
- Su kıtlığı riski olan bölgelerde su tasarruf tedbirlerinin artırılması.

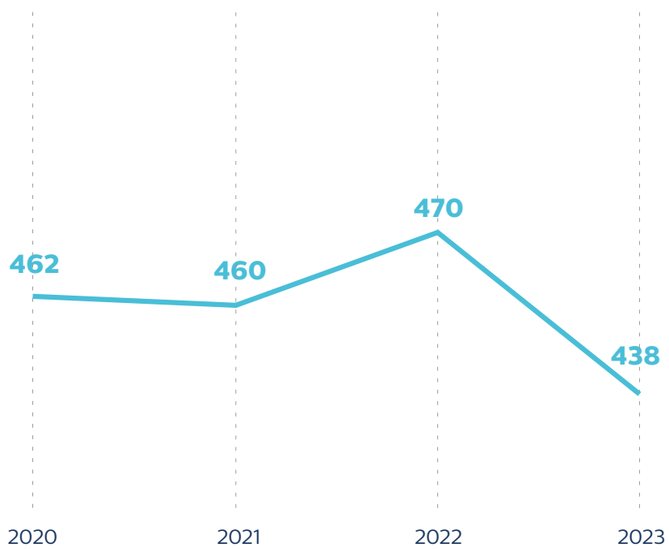
Ankara Genel Müdürlük binamız özelinde 2023 yılında toplam 56 bin metreküp su tüketimi gerçekleştirilmiştir. Bu miktarın yaklaşık 10 bin metreküpü, tesis bünyesindeki gri su arıtma sistemlerimiz (lavabolar ve çay ocaklarından gelen atık su) ile çevre standartlarını karşılayacak şekilde arıtılarak tekrar tuvalet rezervuar dolum hatlarına deşarj edilmiştir. Bu şekilde yeni su kullanımından azami düzeyde tasarruf sağlanmıştır. Su tüketimizin büyük bölümü binalarımızda çalışan personelin genel kullanımı sonucu ortaya çıkmaktadır. Tüketimin azaltılabilmesi için batarya tasarruf aparatı, fotoselli batarya kullanımı ve personelde farkındalık oluşturulması gibi çalışmalar yürütmekteyiz.

Türk Telekom Grubu için 2022 ve 2023 yıllarına ait verilerimize göre, şebeke suyu tüketimimizde önemli bir azalma sağladık. **2022 yılında 470 bin m³ olan su tüketimimiz, 2023 yılında 438 bin m³ seviyesine düşmüştür. Bu azalma, su yönetiminde benimsediğimiz proaktif yaklaşımlar ve tasarruf önlemlerimizin etkinliğini göstermektedir.**

Atık Su Yönetimi

Atık su yönetiminde, faaliyetlerimizin insan kullanımından kaynaklanan suyun geri dönüşümü ve çevre standartlarına uygun şekilde deşarj edilmesi önceliğimizdir. Türk Telekom binalarında insan kullanımından kaynaklı ortaya çıkan atık su deşarjı, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) ve yerel su ve kanalizasyon işletmelerinin (SKİ) belirlediği asgari standartlara göre sağlanmaktadır. Tüm tesislerimizdeki atık su deşarjlarında merkezi lokasyonlarda uyguladığımız standartları yakalayacak şekilde hareket etmekte ve bu işletmelerce belirlenen su tüketim limitlerini aşmamaktayız. Ayrıca, Ankara Genel Müdürlük Kule Binasında çay ocakları ve lavabolardan toplanan atık su, gerekli arıtma işlemleri sonrası tuvalet rezervuarlarında tekrar kullanılmaktadır.

Türk Telekom Grubu Su Tüketimi (bin m³)

Su Stresi ve Yönetimi

Su stresi, günümüzde küresel düzeyde giderek artan bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Su kaynaklarının sınırlı olması, artan nüfus ve sanayileşme ile birleştiğinde, suyun etkili yönetimi ve sürdürülebilir kullanımı giderek daha büyük bir önem taşıyor. Türk Telekom olarak, çevresel sürdürülebilirlik çabalarımız kapsamında su kullanımını yakından takip ediyor, altyapımızı su verimliliği açısından sürekli iyileştiriyor ve su kaynaklarını koruma konusundaki sorumluluğumuzu yerine getirmeye devam ediyoruz. Dünya Su Kaynakları Enstitüsü (WRI)'ne göre nüfusun artması, sosyoekonomik gelişmeler ve değişen tüketim alışkanlıkları neticesinde su ihtiyacının 2050'ye kadar %30 artması bekleniyor. WRI Su Riski Atlası'na göre Türkiye, yüksek su stresi ve kuraklık riskiyle karşı karşıya kalan ülkeler arasında yer alıyor. Tüm değer zincirimizde bu yaklaşımla su yönetimi gerçekleştiriyor ve tüm paydaşlarımızı bu bakış açısıyla hareket etmeye teşvik ediyoruz.

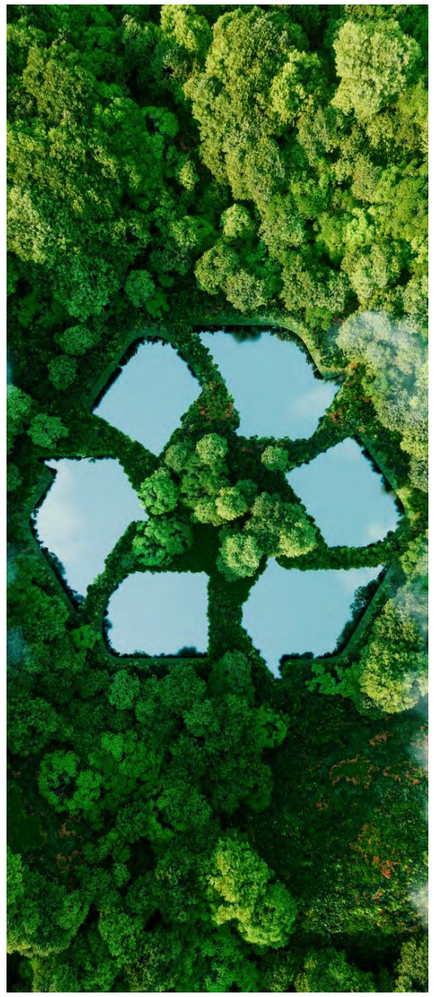

Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi

Türk Telekom olarak, sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlamak amacıyla atık yönetimi konusunda kararlılıkla çalışıyoruz. Doğal kaynakların hızla tüketilmesinin önüne geçmek ve geri dönüştürülebilir atıkların ekonomiye yeniden kazandırılmasını sağlamak için tüm atıklarımızı oluştukları noktada ayrıştırıyor ve atık oluşumunu engelleyecek önlemler alıyoruz. Atık yönetimimizi ülkedeki mevzuat ve Sürdürülebilirlik Politikamız ile uyumlu şekilde yürütüyoruz.

Atık Türlerimiz ve Yönetimimiz

Saha faaliyetlerimizde hizmet sağlanabilmesi için kullanılan fiber ve bakır kablolar, jeneratör yakıtları, aküler, piller ve elektronik malzemeler, ofis faaliyetlerimizden kaynaklanan kağıt, plastik, metal, cam, toner, kartuş gibi operasyonel ürün ve malzemelerin ömrünü tamamlamaları ve atıl duruma gelmeleriyle atık oluşumu gerçekleşiyor. Tüm atıklarımızı ulusal ve uluslararası gereklilikleri takip ederek yönetiyoruz. Saha ve ofis faaliyetlerimiz sonucu oluşan tehlikeli ve tehlikesiz atıkları Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Entegre Çevre Bilgi Sistemi'ne kaydediyoruz. Ayrıca tehlikeli atıkların Bakanlık tarafından takip ve izlenmesi için Mobil Tehlikeli Atık Taşıma (MoTAT) kayıtlarını oluşturuyoruz. Saha faaliyetlerimizden kaynaklanan tüm atıkları izinleri bulunan geçici depolama sahalarında yasal yükümlülükleriyle uyumlu olarak biriktiriyor ve atıkların bu çerçevede geri dönüşümünü ve bertarafını sağlıyoruz. Tüm bu çalışmalarımız Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı çalışmalarını destekleyici niteliktedir.

Elektronik Atıklar

Sunduğumuz hizmetler sonucunda ortaya çıkan elektronik atıkların geri dönüşümü için Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) ile iş birliği içerisinde çalışmalarımızı yürütüyoruz. Bu kapsamda 2017-2023 yılları arasında toplamda 38 tonun üzerinde evsel elektronik atık toplanarak geri dönüştürüldü. Ayrıca bu yıllar arasında çalışanlarımızla birlikte, çevre bilincinin artmasına katkı sağlamak amacıyla elektronik atık toplama kampanyaları gerçekleştirdik. Bu sayede dönüştürülen atıklardan elde edilen gelir, eğitim kurumlarına bağışlanarak eğitime katkı sağlandı.

38 ton
2017-2023 yılları geri dönüştürülen evsel elektronik atık miktarı

Türk Telekom olarak, çevresel anlamda tüm faaliyetlerimizi ulusal uluslararası mevzuatla standartlar çerçevesinde gerçekleştiriyoruz. Bu yaklaşımla hizmet sahalarımızın tamamı ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi standartlarına uygun olarak yönetiyor ve belgelendiriyoruz. Atıkların döngüsel ekonomiye kazandırılmasının, ekonomik kalkınmayı desteklediğinin ve şirketlerin finansal performansını güçlendirdiğinin bilincindeyiz. Bu bilinçle 2020 yılı sonunda imzaladığımız sözleşmelere bağlı olarak, 2023 yılında, 4.582 ton hurdanın doğrudan (14 ayrı hurda kaleminden) satışı ile 88 MTL (KDV hariç) gelir edilmiştir. Türk Telekom Grubu adına 2.el olarak satışı gerçekleştirilen ve ekonomiye kazandırılan çoğunluğu elektronik teçhizattan da 13,8 MTL gelir elde edilmiştir. Önümüzdeki dönemde başlatmayı planladığımız ülke çapındaki elektronik atık toplama projemizle, daha geniş kitlelere ulaşmayı ve atık toplama miktarını artırmayı hedefliyoruz. Bu proje kapsamında, müşterilerimizin de katılımını sağlamak üzere geniş kapsamlı bilgilendirme kampanyaları düzenleyecek, elektronik atık toplama noktalarını artıracak ve çalışanlarımızın bu konudaki farkındalığını daha da artıracak çeşitli etkinlikler gerçekleştireceğiz.

Bu projeye paralel olarak şirket içi farkındalık kampanyalarımızı da genişleterek, çalışanlarımızın elektronik atıkların geri dönüşümüne katkı sağlamalarını teşvik edeceğiz. Bu sayede hem çevresel etkilerimizi azaltmayı hem de topluma duyarlı bireyler yetiştirmeyi amaçlıyoruz.

Atıkların Yönetiminde İş Birlikleri ve Prosedürler

Türk Telekom'un faaliyetleri sonucu ortaya çıkan her türlü tehlikeli/tehlikesiz atığın üretiminden bertaraf edilmesine kadar olan süreçte, insan sağlığına ve çevreye zarar verecek şekilde, doğrudan veya dolaylı bir biçimde alıcı ortama verilmesinin önlenmesi, atıkların yönetiminde teknik ve idari standartların oluşturulması, geçici depolama, geri kazanım ve bertaraf tesislerine gönderim işlemleri esas alıyoruz.

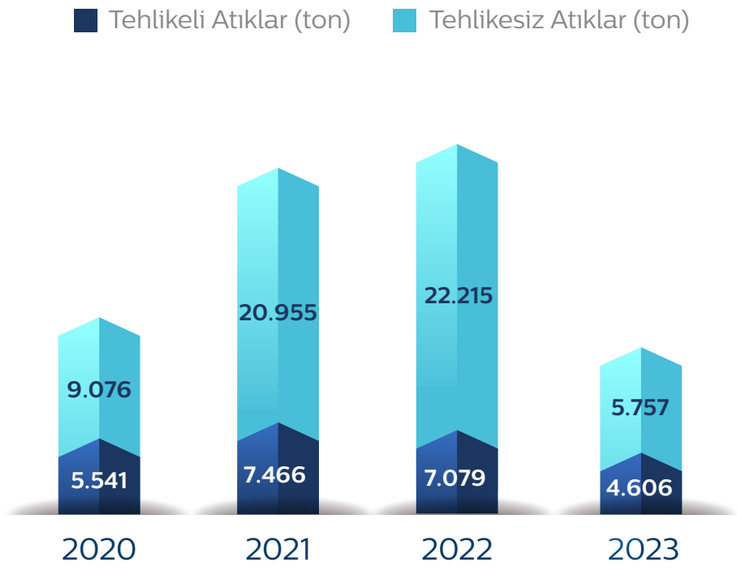
Yasal süreçlerimiz kapsamında; Aküler AKÜDER derneğine (Akümülatör ve Geri Kazanım Sanayicileri Derneği), atık yağlar PETDER derneğine (Petrol Sanayi Derneği), piller ise TAP derneğine (Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği) veriyoruz. Diğer tüm tehlikeli veya tehlikesiz atıkların tamamını yasal süreçlere uygun olarak sözleşme yaptığımız lisanslı firmalara teslim ediyoruz. Elektronik atıklarla ilgili kampanya, toplama, kamuoyu bilgilendirmesi vb. sorumlulukları yetkilendirilmiş kuruluş ile yapıyoruz. Bu kapsamda yetkilendirilmiş kuruluş olan TÜBİSAD ile iş birliği yaparak bu yükümlülükleri yerine getiriyoruz. TÜBİSAD, şirketimiz adına birçok alanda elektronik atık toplama işlemi gerçekleştiriyor ve topladığı miktarları sertifikalandırıyor. Yasal yükümlülüklerimiz ve TÜBİSAD haricinde, Türk Telekom olarak bizler de elektronik atık yönetimi konusunda şirket içi çalışan farkındalığını ve elektronik atık toplama miktarını artırmak amacıyla işyerlerimizde çeşitli kampanyalar düzenledik. Düzenlediğimiz kampanya sonucunda atıkların geri dönüşümünden elde edilen gelir ihtiyaç sahibi Vakıf ve Derneklere bağışlandı. Şirketimiz faaliyetleri sonucu oluşan elektronik atıkların yönetimini de Atık Yönetimi Yönetmeliği sürecine tabi yürütüyoruz.

Şirketimiz faaliyetleri sonucunda kullanım ömrü biten baz istasyonları, sabit altyapı ekipmanları ve kablolar oluşmaktadır. Bu atıkların kullanılabilir durumda olanları tekrar ekonomiye kazandırmak için genellikle ikincil piyasada satıyoruz. Şirketimiz içerisinde oluşan tehlikeli/tehlikesiz atıkları yasal izni bulunan geçici atık depolarından lisanslı firmalara teslim ediyoruz. Lisanslı firmaların denetimleri yetkili mercilerce yapılıyor. Atıkları depolarda Türk Telekom platformlarında dijital olarak kayıt altına alıyoruz. Bunun haricinde ofislerde oluşan atıkları Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS) üzerinde yer alan sıfır atık bilgi sistemine giriyoruz. Tehlikeli atıkları EÇBS üzerinde MoTAT kaydı yaparak, tehlikesiz atıkları ise dijital kayıtlara göre yıl sonunda EÇBS atık beyan sistemine toplu olarak giriyoruz. EÇBS'ye girilen atık beyanları ve sıfır atık (81 ilde bulunan geçici depolama alanları ve Türk Telekom Müdürlüklerinde oluşan atık miktarları) sistemine girilen miktarları toplayarak Atık Envanteri oluşturuyoruz. Şirket içerisinde Atık Yönetimi Prosedürü ve Çevresel Etki/Risk Değerlendirme Prosedürü mevcuttur. Çevresel etkileri azaltma taahhüdümüzü entegre politikamızda belirtiyoruz. Yapılan denetimlerde bu prosedürlerin gerekliliklerini göz önünde bulunduruyoruz.

2022 yılında toplam atık miktarımız 29.294 ton iken, 2023 yılında bu miktar 10.363 tondur.

- Tehlikeli atıklar: 2022 yılında 7.079 ton tehlikeli atık üretmişken, 2023 yılında bu miktar 4.606 tondur.
- Tehlikesiz atıklar: 2022 yılında 22.215 ton olan tehlikesiz atıklarımız, 2023 yılında 5.757 tondur.

**2023 yılında atık miktarının azalması atık alımı yapacak firmalarla sözleşme süreçlerinin uzaması nedeniyledir. Atık alımı yapacak firmalar ile anlaşmaların tamamlanmasını müteakip 2024 yılında raporlanacak atık miktarı bu etki sebebiyle normalin üzerinde artış gösterebilir.*

***Daha detaylı bilgi için sayfa 125'te Atıklar tablosunu inceleyebilirsiniz.*

Sıfır Atık Projesi

2019 yılından beri ofislerin tamamında sürdürdüğümüz Sıfır Atık projesi kapsamında çalışanlarımızın günlük tüketim alışkanlıklarını çevreye duyarlı bir hale getirmek için çalışmalar yapıyoruz. Türk Telekom'un faaliyetleri sonucu ortaya çıkan her türlü atığın üretiminden bertarafı/geri kazanımına kadar olan süreçte, insan sağlığına ve çevreye zarar verecek şekilde, doğrudan veya dolaylı bir biçimde alıcı ortama verilmesinin önlenmesi, atıkların yönetiminde teknik ve idari standartların oluşturulması, geçici depolama, geri kazanım ve bertaraf tesislerine gönderim işlemleri esas alıyoruz.

Sürdürülebilir bir gelecek için atık yönetiminde öncü rolümüzü devam ettirerek, çevreye duyarlı uygulamalarımızı artırmayı hedefliyoruz. Doğal kaynakların korunması ve geri dönüşüm süreçlerinin etkin bir şekilde yönetilmesi, hem çevresel etkilerimizi azaltmak hem de ekonomiye katkı sağlamak adına vazgeçilmez bir prensibimizdir.

Böylelikle;

3 ton cam atık geri dönüşümü ile **122,74 kWh enerji tasarrufu** sağladık.

119,3 ton atık kağıt geri dönüşümü ile **2.029 adet ağacı kesilmekten kurtardık.**

1,3 ton atık metal geri dönüşümü ile **125,6 kg CO_2e sera gazının doğaya salımını engelledik.**

14,6 ton atık plastik geri dönüşümü ile **237,8 varil petrol tasarrufu** sağladık.

Tüm atıklarımızın geri kazanımı ile **340 m³ depolama alanı, 574,5 bin kWh enerji tasarrufu** oluştu ve **21.934 kg CO_2e sera gazının doğaya salımını engelledik.**

İklim Değişikliği ile Mücadele

Günümüzde iklim krizi, küresel düzeyde ciddi bir tehdit oluşturuyor. Bu etki sadece çevre üzerinde değil, aynı zamanda sektörler ve finansal göstergeler üzerinde de kendisini gösteriyor. Telekomünikasyon sektörü, hem iklim krizinin etkilerini doğrudan hisseden hem de çözüm üretme potansiyeli yüksek olan sektörlerden biridir. Yapılan araştırmalar ve değerlendirmeler, telekomünikasyon sektörünün iklim kriziyle mücadelede kritik bir rol oynayabileceğini vurguluyor.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCC) tarafından yayınlanan raporlar, artan sera gazı emisyonlarının iklim kriziyle doğrudan ilişkili olduğunu gösteriyor. Telekomünikasyon sektörü, enerji ve altyapı gereksinimleri nedeniyle önemli miktarda elektrik tüketiyor ve sera gazı emisyonu oluşturuyor. Bu nedenle, sektörün enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı konusunda attığı adımlar ve yaptığı yatırımlar, iklim kriziyle mücadeleye katkı sağlamanın yanı sıra uzun vadede operasyonel sürdürülebilirlik açısından önem taşıyor. Artan olumsuz hava koşulları ve aşırı hava olayları, altyapıya ve iletişim ağlarına zarar verebiliyor, bu da hizmet aksamalarına neden oluyor. Bu nedenle, sektörün düzenleyici ve yetkili kurumların yanı sıra ilgili paydaşlarla ortak çalışmalar yürüterek iklim krizine uyum sağlayacak esnek altyapılar geliştirmesi ve risk yönetim stratejilerini güçlendirmesi gerekiyor.

Türk Telekom olarak, yarattığımız değerle hem iklim krizinin etkilerini azaltmak hem de sektöre bu alanda öncülük etmek için önemli bir rol üstleniyoruz. Bu çerçevede, iklim risk ve fırsatlarına yönelik analizlerimizi gerçekleştiriyoruz. Enerji verimliliği, sürdürülebilir teknolojilere yatırım ve iklim krizi adaptasyonu gibi konuların şirketimiz sürdürülebilirlik stratejisinde önemli bir yeri bulunuyor. Bu bilinçle iş birliklerimizi yönetiyor, tüm paydaşlarımızın farkındalığını geliştirecek çalışmaları hayata geçiriyoruz. Şirketin iklim değişikliğini ele alan bir sürdürülebilirlik politikası bulunmaktadır. Ayrıca, yayımlamayı planladığımız Çevre Politikası üzerinde çalışmalarımız devam ediyor. Sürdürülebilirlik Politikamızda İklim Değişikliği ve Çevre Odağı başlıklarımız bulunuyor. Bu politikalarla, çevresel etkilerimizi en aza indirmeyi ve iklim değişikliğiyle mücadelede öncü bir rol üstlenmeyi hedefliyoruz.

İklim Değişikliği ile Mücadele Stratejimiz

Türk Telekom olarak, iklim değişikliğiyle mücadele ve çevrenin korunması konularının gezegenimizin geleceği için kritik öneme sahip olduğunun bilincindeyiz. Bu bağlamda, sürdürülebilirlik stratejimizi İklim Değişikliği ve Çevre Odağında şekillendiriyor ve karbon ayak izimizi sistematik olarak azaltmaya odaklanıyoruz.

Çevreye olan etkimizi ölçmek ve takip ederek yönetmek amacıyla Kapsam 1, 2 ve 3 emisyonlarımızı ölçüyor ve uluslararası standartta raporlamalarımızı yapıyoruz. Ayrıca sera gazı emisyonlarımız 3. taraf bağımsız şirketler tarafından doğrulanmaktadır. Bu yaklaşım, çevresel sürdürülebilirlik konusunda kararlılığımızı ve şeffaflığımızı ortaya koymaktadır.

İklim değişikliği ile bağlantılı potansiyel risk ve fırsatlarımızı şimdiden öngörmeye çalışıyor, iklim değişikliğinin operasyonlarımız üzerindeki negatif etkilerini minimize etmeye çalışıyoruz. Emisyon azaltım hedeflerimiz ile iş yapış şeklimizi yeniden şekillendiriyoruz. İklim risklerini yönetme stratejimiz, çevresel etkilerimizi en aza indirmek ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek adına attığımız adımların bir yansımasıdır.

İklim Risk ve Fırsatları

Günümüzde iklim krizi, küresel düzeyde ciddi bir tehdit oluşturuyor. Bu etki sadece çevre üzerinde değil, aynı zamanda sektörler ve finansal göstergeler üzerinde de kendisini gösteriyor. Telekomünikasyon sektörü, hem iklim krizinin etkilerini doğrudan hisseden hem de çözüm üretme potansiyeli yüksek olan sektörlerden biridir. Bu nedenlerle Türk Telekom olarak iklim değişikliğini önemli risklerden biri kabul ediyoruz. İş stratejilerimizi ve operasyonlarımızı, TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures- İklimle İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü) yönlendirmelerini takip ederek iklim riskleri ve fırsatları etrafında şekillendiriyoruz.

İklim krizinin etkileri ve aşırı hava olayları gibi riskler, faaliyetlerimizi etkileyebilir ve operasyonel kesintilere neden olabilir. Mevcut ve gelecekteki yasal gerekliliklerin yanı sıra, fiziksel, teknolojik, hukuki, itibar ve pazar risklerini değerlendiriyoruz. Bu risklerin kurumsal sürdürülebilirlik yapımız ve finansal performansımız üzerinde potansiyel etkileri bulunduğunu yaptığımız çalışmalarla biliyoruz.

İklim değişikliği, iş dünyası için önemli risk ve fırsatlar sunuyor. Bu riskleri yönetmek ve fırsatları değerlendirmek, şirketlerin uzun vadeli başarılarını şekillendiren faktörlerdir. Detaylı risk ve fırsat değerlendirmeleri, beklenmedik durumlar karşısında esneklik sağlayarak şirket sürdürülebilirliğini ve performansını güvence altına alıyor.

İklim değişikliğinin getirdiği risk ve fırsatların farkındayız ve bu kapsamda detaylı çalışmamızı 2023 CDP raporumuz ile kamuya açık şekilde paylaşıyoruz. Tespit ettiğimiz risk ve fırsatların finansal raporlama üzerindeki etkilerini CDP raporumuzda detaylı bir şekilde açıklıyoruz.

Risk ve fırsat çalışmalarını iş yapış şeklimizin bir parçası olarak değerlendiriyoruz. Beklenen risklere karşın geliştirdiğimiz yeşil projeler arasında:

- **Akıllı Şehirler Projesi:** Şehirlerin ihtiyaçlarına uygun konseptleri hayata geçirerek şehir hayatını kolay, konforlu, sürdürülebilir ve güvenli hale getirmeyi amaçlıyoruz. Bu projede Akıllı Durak, Akıllı Otopark, Akıllı Takip, Akıllı Sağlık, Akıllı Çevre, Akıllı Aydınlatma, Akıllı Kavşak ve Akıllı Tarım gibi başlıklar altında çeşitli yeni nesil şehircilik konseptleri bulunuyor. Belediyelerde elektrik, yakıt tüketimi ve sulamada tasarruf sağlanıyor.
- **Akıllı Enerji Yönetimi Platformu:** Jeneratör, klima, doğru akım (DC) güç kaynağı, yenilenebilir enerji kaynakları gibi tüm enerji ekipmanlarının çalışma performanslarını proaktif olarak izleyen ve analiz eden bu platform, Türk Telekom şebekesinin enerji verimliliğini artırarak karbon emisyonunun düşürülmesine katkı sağlıyor.

İştirakimiz INNOVA tarafından geliştirilen;

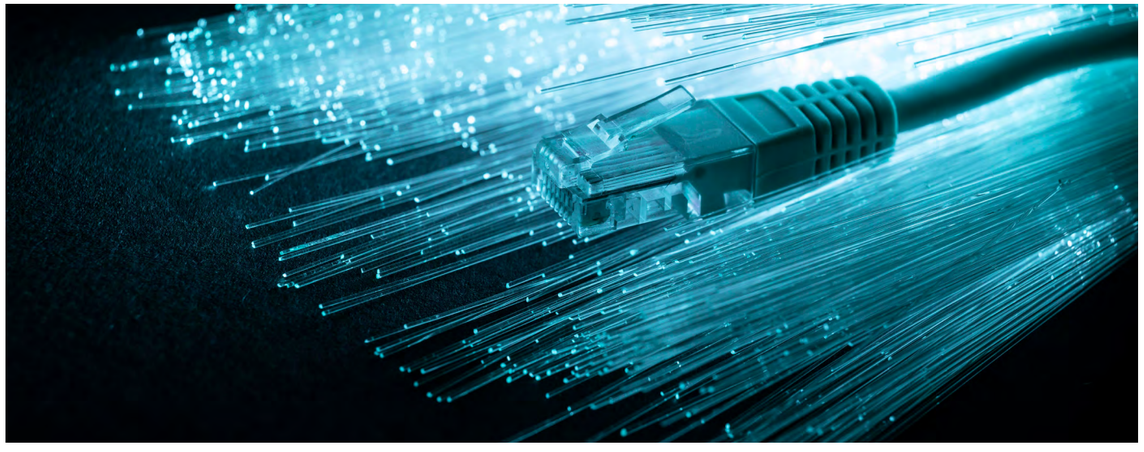
- **ARENA:** Müşteri randevularının, iş gücü yoğunluğunun, ekiplerin uygunluk ve yetkinlik bilgilerinin merkezi olarak yönetilmesini sağlayan çözüm, saha yönetimini basitleştirerek kurumların operasyonel verimliliğini artırıyor. ERP sistemleriyle entegre ya da tamamen bağımsız olarak çalışabilen ARENA, doğru işin otomatik olarak en uygun ekiplere atanmasını sağlıyor. Kağıt tabanlı işlemleri azaltıp kaynak verimliliği sağlarken, dijitalleşmeyi ve enerji tasarrufunu da teşvik ediyor ve operasyonel verimliliği artırıyor. Çevresel etkileri azaltarak daha sürdürülebilir iş süreçleri sağlıyor.

- **Akıllı Fabrikalar:** Üretim sürecini baştan sona dijitalleştirmesi sayesinde tüm operasyonun tek merkezden kolayca yönetilmesini mümkün hale getiriyor. Endüstri 4.0 konseptine uygun bir şekilde en son teknolojilerle donatılmış ve birbiriyle iletişim kurabilen ekipmanlara sahip olan akıllı fabrikalar, gerçek zamanlı verilerin analizinden elde edilen bilgiler sayesinde üretim kapasitesini ve verimliliğini artırırken maliyetlerini de düşürüyor.

- **E- Dönüşüm:** Dijital dönüşüm çözümlerini PayFlex E-Dönüşüm çatısı altında Türkiye'de faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların hizmetine sunuyor. E-dönüşüm ailesi altında: E-fatura, E-arşiv Fatura, E-bilet, E-mutabakat, E- irsaliye, E-müstahsil, E-defter çözümleri ile kağıt kullanım, arşivleme, printer gibi maliyetlerden tasarruf sağlıyor.

- **Mikroşebeke Yönetimi:** Proje ile elektrik üretim/tüketim ve güç kalitesi parametrelerinin gerçek zamanlı olarak izlenmesini; yenilenebilir enerji (güneş, rüzgâr), dizel ve kojenarasyon üretim kaynaklarına sahip bina, tesis ve kampüslerde, elektrik depolama, elektrikli araç ve talep tepkisi teknoloji ve yaklaşımlarının değişken elektrik tarifesi ve belirsizlik koşullarında şebeke kısıtları gözetilerek optimum kullanımını sağlayan Mikro Şebeke Enerji Yönetim Sistemi geliştirilmesi amaçlanıyor.

İklim Değişikliği Eylem Planı

İklim geçiş planımız, şirketimizin 2030 itibarıyla Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarında 2020 baz yılına göre %45'lik bir azaltım yapmayı ve 2050 yılına kadar karbon nötr olma hedefini gerçekleştirmek adına atacağı adımları açıklamaktadır. Bu plan, finansal sürdürülebilirliği de her adımda göz önünde bulundurarak enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılması vb. çalışmalar ve projelerle bilimsel temelli sera gazı emisyonu azaltım stratejilerimizi içermektedir. Amacımız, tüm operasyonlarımızda ve değer zincirimizde sürdürülebilirliği sağlamak ve karbon ayak izimizi azaltmaktır. İklim geçiş planımız, aşağıdaki beş ana başlıkta toplanmıştır:

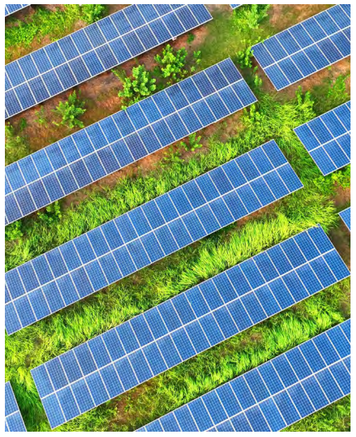
1. Yenilenebilir Enerji Projeleri

İklim geçiş planımızın temel unsurlarından biri olan yenilenebilir enerji projelerimizi kısa, orta ve uzun vadede planlıyoruz. 2024-2027 yılları arasında kurulumunu tamamlamayı planladığımız 405,8 MWe GES kapasitesi 2023 yılı toplam elektrik tüketimimizin yaklaşık %65'ine tekabül etmektedir. Orta vadede, yeni ihtiyaçlara bağlı olarak GES kapasite artırımlarını değerlendirmeyi planlıyoruz. Uzun vadede ise 2050 net-sıfır hedefimiz doğrultusunda yenilenebilir enerji çözümlerine yönelik yatırımlarımızı sürdürmeyi amaçlıyoruz.

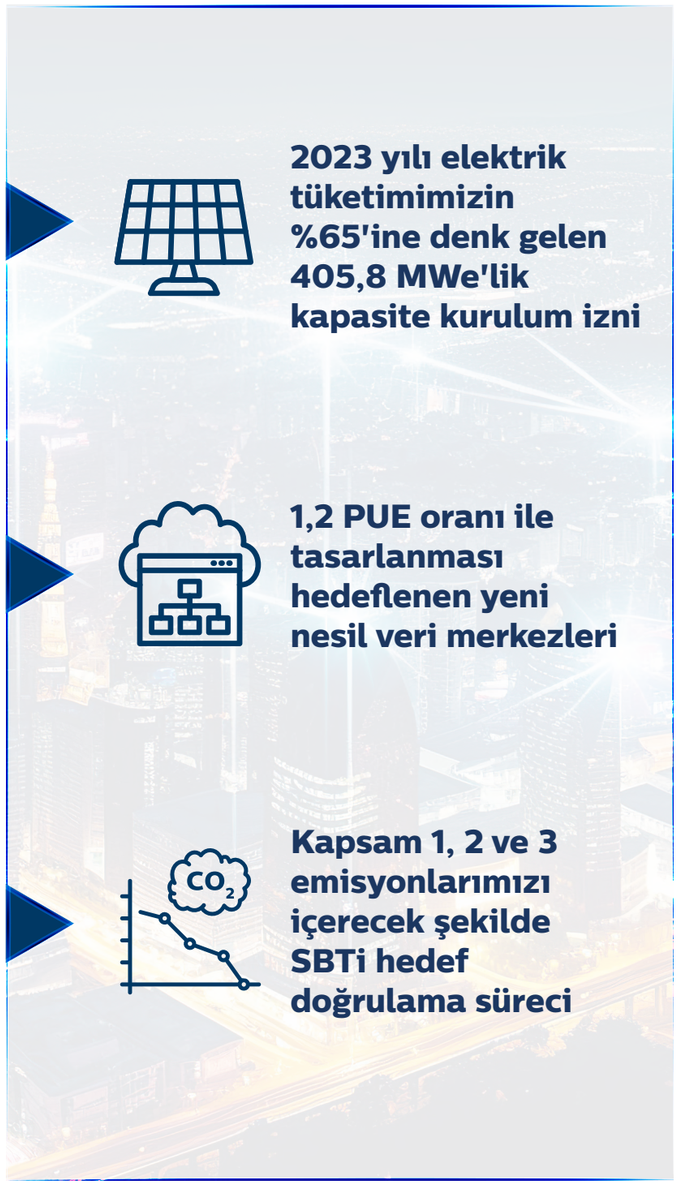
2. Enerji Verimliliği ve Optimizasyon Projeleri

Enerji verimliliği ve optimizasyon projeleri iklim geçiş planımızın bir diğer ayağını oluşturuyor. Kısa vadede mevcut enerji verimliliği projelerimizi devam ettirmeyi, bu sayede şebeke enerjisi bağımlılığını azaltmayı hedefliyoruz. Enerji verimliliği düşük ekipmanları yeni nesil verimli ekipmanlarla değiştiriyor, optimizasyon ve kalibrasyon çalışmaları ile enerji tüketimini azaltıyor ve baz istasyonlarımızda yer alan güneş enerjisi sistemlerini artırıyoruz. Diğer taraftan sabit altyapımızda enerji verimliliği yüksek fiber dönüşüm yatırımlarımıza hız kesmeden devam etmeyi amaçlıyoruz. Veri merkezlerimize yapay zeka destekli optimizasyon sistemlerini entegre etmeyi ve yeni nesil veri merkezlerimizi 1,2 PUE (Power Usage Effectiveness) oranı ile inşa etmeyi planlıyoruz. Ayrıca, enerji verimliliği daha yüksek olan 4G ve 5G teknolojilerine yatırım yapmayı, soğutma sistemlerinde kullanılan gazları (refrigerant) daha düşük Küresel Isınma Potansiyeline (GWP) sahip gazlarla değiştirmeyi ve araç filomuzdaki elektrikli araç sayısını artırmayı hedefliyoruz. Uzun vadede ise akıllı şebeke teknolojilerini operasyonlarımıza tamamen entegre etmeyi, tüm altyapılarımızda enerji verimliliği projelerimizi sürdürmeyi ve enerji verimliliği projelerimizi sürekli olarak iyileştirmeyi amaçlıyoruz.

3. Bilimsel Temelli Emisyon Azalım Hedefleri ve SBTi Taahhütleri

Bilimsel temelli emisyon azaltım hedeflerimiz ve SBTi taahhütlerimiz, iklim geçiş planımızın temelini oluşturuyor. Türk Telekom Grubu olarak, 2030 itibarıyla Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarımızda 2020 baz yılına oranla %45'lik bir azaltım yapmayı; aynı zamanda Türkiye ve GSMA hedefleri ile uyumlu olacak şekilde, 2050 yılında ise Net Sıfır emisyona ulaşmayı hedefliyoruz. Tüm grup şirketlerimizin de dahil olduğu karbon envanterinin oluşturulmasıyla birlikte, belirlediğimiz Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyon hedeflerimize ek olarak Kapsam 3 emisyonlarını da içerecek hedeflerimizi belirleyerek SBTi hedef doğrulama sürecini başlatmayı amaçlıyoruz. Tüm kategorileri içerecek şekilde Türk Telekom Grubu seviyesinde Kapsam 3 emisyon hesaplaması projemiz, planlarımız doğrultusunda ilerliyor. 2024-2030 yılları arasında bu hedeflere ulaşmak için gerekli tüm çalışmaları hayata geçirmeyi amaçlıyoruz. 2030 sonrasında ise atacağımız adımları net sıfır odağında ilerleterek hedeflerimize ulaşmayı planlıyoruz.

4. Diğer Çevresel Konular

Diğer çevresel konulardan atık yönetimi başlığında etkimizi artırmak için regülatif zorunlulukların ötesine geçerek çalışmalarımızı yürütmeyi hedefliyoruz. Bu kapsamda elektronik atıklar ile ilgili daha geniş kapsamlı bir projeyi hayata geçirerek bu alandaki pozitif etkimizi genişletmeyi planlıyoruz. Su yönetimi açısından ise kısa ve orta vadede ofislerdeki su kullanımının daha akıllı ve verimli hale getirilmesi, veri merkezlerimizde yağmur suyu toplama ve farklı soğutma yöntemleri ile su tasarrufunu hedefleyen projeleri sürdürmeyi amaçlıyoruz.

Kirliliği önleme ve kontrol etme amacımız kapsamında ise etkili ve hızlı adımlar atmayı planlıyoruz. Atıkların önlenmesi, azaltılması, yeniden kullanım ve geri dönüşümünü teşvik etmek için çalışmalar yapmayı planlıyoruz. Bu doğrultuda; müşteri elektronik cihaz atıklarının geri kazanımı ve geri dönüşümü programları uygulamayı, ağ atıkları ve BT ekipmanları arasından tehlikesiz atıklar için ayırma, toplama ve geri dönüşüm programlarını geliştirmeyi aksiyon planlarımız arasına aldık. Bunlara ek olarak, düşük Küresel Isınma Potansiyeline (GWP) sahip olan soğutucu gazlara geçiş yapmayı, onarım ve bakım sırasında soğutucu gazları geri kazanmayı ve yeniden kullanmayı, eski klima ekipmanlarından soğutucu gazları geri kazanmayı ve geri dönüşümünü gerçekleştirmeyi hedefliyoruz.

Çevre dostu projelerimizi çeşitlendirerek çevreye olan pozitif katkımızı büyütmek adına gerekli lisansları aldık ve elektrikli şarj istasyonları pazarına adım attık. Bu alana yapacağımız yatırımlar ile elektrikli araç kullanımını teşvik ederek fosil yakıt tüketimini ve buna bağlı olarak karbon emisyonlarını azaltmayı amaçlıyoruz. Satın alma süreçlerimizi daha çevre dostu ve SBTi hedeflerimizle uyumlu hale getirmek için çalışmalar başlatmayı planlıyoruz. Çevreye olan pozitif etkimizi büyütme motivasyonu ile gerek tedarikçilerimizle gerekse farklı taraflar ile anlamlı iş birliği fırsatlarını gözeteceğiz.

5. Takip ve Yıllık Raporlama

İklim geçiş planımızda bulunan tüm bu adımların etkinliğini ve devamlılığını sağlamak için takip ve yıllık raporlama mekanizmaları oluşturacağız. Bu mekanizmalar sayesinde sürekli süreç iyileştirmeleri gerçekleştirmeyi, ilerlememizi düzenli olarak değerlendirmeyi ve tüm paydaşlarımızla şeffaf bir şekilde paylaşmayı hedefliyoruz.

Çevresel Yatırımlar ve Katkı

Türk Telekom olarak, sürdürülebilir bir geleceğe yatırım yapmanın sadece çevresel değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik refah için de hayati önem taşıdığına inanıyoruz. Bu bilinçle, çevresel etkileri en iyi şekilde yönetmeyi ve doğal kaynakları verimli bir şekilde kullanmayı amaçlayan sürdürülebilirlik odaklı yatırımlar yapıyoruz. Uzun vadeli değer yaratmayı hedeflerken, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği çözümleri, atık yönetimi ve su kaynaklarının korunması gibi alanlara odaklanıyoruz. Bu yatırımlar, sadece şirketimizin değil, tüm toplumun refahını artırma ve sürdürülebilir bir dünya yaratma amacını taşıyor.

Güneş Enerjisi Santrali (GES) Projesi

2023 yılında 100 baz istasyonunda 0,3 MW güneş enerjisi sistemi kurarak, yenilenebilir enerji kapasitemizi 4,3 MW'a çıkardık. TEİAŞ tarafından 2023 yılında tahsis edilen 405,8 MWe GES kapasitesinin kurulum çalışmalarına 2024 yılında başlamayı planlıyoruz. 2-3 yıl içinde tamamlamayı hedeflediğimiz proje ile ulaşacağımız kapasite toplam tüketimimizin %65'ine tekabül etmektedir.*

2023 Yılında

100 Baz İstasyonunda 0,3 MW Güneş Enerjisi Sistemi Kurduk.

Kurulu Yenilenebilir Enerji gücümüz 4,3 MW'a ulaştı.

**2023 yılı tüketim değeri üzerinden hesaplanmıştır.*

6 Güçlü Kurumsal Yönetim

Güçlü Kurumsal Yönetim

Sorumlu iş yapma ve güven odaklılık, Türk Telekom olarak sürdürülebilirlik stratejimizin temelini oluşturuyor. Biz de bu ilkelere dayanarak, faaliyetlerimizi etik, yasal ve toplumsal sorumluluklarla uyumlu bir şekilde sürdürmeye odaklanıyoruz. Stratejik kararlar alırken, çalışanlarımız, müşterilerimiz, tedarikçilerimiz ve toplumun ihtiyaçlarını göz önünde bulunduruyoruz. Bu kapsamda, sunduğumuz hizmetlerin çevresel etkisini azaltmak için yatırımlar yapıyoruz. Etik ve yolsuzlukla mücadele konusunda ulusal ve uluslararası gerekliliklere uygun davranıyoruz ve şeffaf bir iş kültürü oluşturmayı amaçlıyoruz.

Kurumsal yönetim anlayışımızda çevresel, sosyal ve yönetişimsel etkileri gözetiyoruz ve sürdürülebilirlik stratejimizde, paydaşlarımızın beklentilerini ve gereksinimlerini dikkate alarak uzun vadeli değer yaratmayı hedefliyoruz.

Güçlü Kurumsal Yönetim

- Yönetim Kurulu: 3'ü bağımsız, 9 Yönetim Kurulu Üyesi
- 2009'dan beri BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan tek Telekom şirketi
- 2014 yılından bu yana BIST Sürdürülebilirlik endeksine dahil
- Ayrı pozisyonlarda bulunan Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür (CEO)
- Yönetim Kuruluna raporlayan Sürdürülebilirlik Komitesi
- Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşan Denetim Komitesi
- "Menfaat Sahipleri" ve "Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık" başlıklarında en yüksek not alan şirketler arasında
- 2014'te 8,72; 2017'de 9,18 seviyesinde olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme notumuz 2019'da 9.40 seviyesine ulaşmıştır ve 2023 yılında da 9,40 olarak gerçekleşmiştir.
- Süreç ve yaklaşımlarımızın çerçevesini belirleyen ve paydaşlarımızla şeffaf bir şekilde paylaştığımız politikalarımız

Kurumsal yönetim anlayışımız, etik değerlere saygı, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sürdürülebilirlik ilkelerine dayalı olarak şekilleniyor. Türk Telekom olarak, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum için büyük özen gösteriyoruz. Sürdürülebilirlik raporlarımızı ve internet sitemizi güncelleyerek paydaşlarımızın incelemesine sunacağız. Paydaşlarımız her zaman güncel Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri internet sitesinden kapsamlı bilgilere ulaşabilir ve şirketle ilgili sorularını Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörlüğü'ne yöneltebilir.

Şirket olarak, faaliyetlerimizin temeline kurumsal yönetim ilkelerini yerleştiren bir yaklaşım benimsiyoruz. Bu yaklaşımla sürdürülebilirlik politika ve odak alanlarını kurumsal yönetim ilkeleri üzerine inşa etmeyi amaçlıyoruz. Bütüncül yaklaşımımız, kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik arasındaki bu kuvvetli bağ ile hem sürdürülebilir olmayı hem de uzun vadeli hedef odaklı büyümeyi destekliyor.

2009 yılından beri BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde tek telekomünikasyon şirketi olarak yer alıyoruz. Ayrıca, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nin kurulduğu 2014 yılından bu yana endekste yer alarak ÇSY alanındaki örnek uygulamalarımızla başarılı performansımızı sürdürüyoruz.
Şirket politikalarımıza bağlı kalarak, güven ve sorumluluk odaklı iş süreçlerimizi titizlikle yönetiyoruz;

Sürdürülebilirlik Politikalarımız

- Sürdürülebilirlik Politikası
- İnsan Hakları Politikası
- İnsan Kaynakları Politikası
- Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası
- Bilgi Güvenliği Politikası
- Satın Alma Politikası
- Entegre Yönetim Sistemi Politikası

Kurumsal Yönetim Politikalarımız

- Bilgilendirme Politikası
- Kar Dağıtım Politikası
- Ücretlendirme Politikası
- Yönetim Kurulu Kadın Üye Politikası
- Bağış Politikası
- Tazminat Politikası
- Genel Kurul İç Yönergesi
- Etik Kurallar

Yatırımcı İlişkilerinde Liderlik

Türk Telekom olarak, tüm yatırımcılarımızı zamanında ve eksiksiz bilgilendirerek şeffaf ve güvene dayalı bir iletişim kuruyoruz. Mevcut ve potansiyel pay sahiplerimiz ile tahvil yatırımcılarımızla ilişkileri düzenli bir şekilde yönetiyor, yatırımcı ve analist sorularını en verimli şekilde cevaplıyor ve şirket değerini artırmaya yönelik çalışmalar yürütüyoruz. Aynı zamanda, sürdürülebilirlik vizyonumuzu ve inisiyatiflerimizi geliştirerek yatırımcılar ve diğer tüm paydaşlar nezdinde etkin sürdürülebilirlik yaklaşımları oluşturuyoruz. Bu çalışmaları, Finans Genel Müdür Yardımcılığına bağlı olan Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörlüğümüz aracılığıyla gerçekleştiriyoruz.

176
hisse ve bono yatırımcısıyla toplantı

Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörlüğümüz, sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerimizi yerine getirmekte ve kurumsal yönetim uygulamalarında koordinasyonu sağlamaktadır. Bu görev, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı lisanslarına sahip olan Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörümüz Gülsen Ayaz tarafından yürütülmektedir. Gülsen Ayaz, aynı zamanda Şirket Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi olarak görev yapmaktadır.

2023 yılında, farklı coğrafyalardan 176 hisse ve bono yatırımcısıyla toplantılar gerçekleştirdik. Yatırımcılarımıza zamanlı, sürekli ve doğru bilgi aktarmayı en öncelikli prensiplerimiz arasında görüyoruz. Yatırımcı İlişkileri ekibimiz, 2023 yılında yatırımcı konferansları ve webinarlara katılmış, roadshowlar organize etmiştir. Her çeyrek dönemin ardından, finansal ve operasyonel sonuçlarımızı paylaşmak ve yatırımcılar ile analistlerin sorularını yanıtlamak amacıyla telekonferanslar düzenlemeye devam ettik. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan prensiplerin uygulanmasına azami özen gösteriyoruz. Şeffaf ve yakın bir ilişki içerisinde, tüm pay ve menfaat sahiplerimizin çıkarlarını eşit bir biçimde gözetiyoruz.

Uluslararası iş dünyası yayıncısı Institutional Investor'ın düzenlediği 2023 Europe & EMEA Equity Awards'da büyük bir başarıya imza attık. 32 şirketin değerlendirildiği "Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon" sektör kategorisinde, EMEA (Avrupa, Orta Doğu ve Afrika) bölgesinde "Best Corporate in Investor Relations in SMID Cap" ve "Best Team in Investor Relations in SMID Cap" ödüllerini kazandık. Bu ödüller, dünyanın önde gelen yatırımcılarının ve analistlerinin oylarıyla belirlenmiş olup, yatırımcı ilişkileri departmanımızın iletişim yöntemleri, kurumsal raporlarımızın ve yatırımcı iletişiminde kullanılan dokümanların kalitesi ve şeffaflık gibi birçok kriteri içermektedir.

2022 Faaliyet Raporumuz da uluslararası alanda takdir gördü. "Dijital Türkiye: Yeni Bir Gelecek" temalı 2022 Faaliyet Raporumuz, LACP Vision Awards'ta üç ödül kazandı. Telekomünikasyon kategorisinde "Gold" ödül, "Bölgesel Özel Başarı Ödülü: En İyi Rapor Finansalları" kategorisinde "Silver" ve "Raporun Sanatsal ve İletişim Mükemmelliği" kategorisinde "Teknik Başarı" ödüllerine layık görüldü. LACP Vizyon Ödüllerinde 98 puan alan raporumuz, ilk izlenim, kapak tasarımı, yönetici mesajı, anlatım, finansal bilgilerin sunumu ve mesajların anlaşılırlığı gibi kriterlerde jüriden tam puan aldı.

2022 yılından bu yana Yatırımcı İlişkileri Departmanımız şirketimizin sürdürülebilirlik performansı sorumluluğunu üstlenerek Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörlüğü olarak çalışmalarına devam etmektedir. Sürdürülebilirlik Komitemize de öncülük ederek, Sürdürülebilirlik Politikamız ve Sürdürülebilirlik Programımız doğrultusunda ilgili faaliyetlerimizin koordinasyonunu sağlamakta ve ilerlemeleri rapor etmektedir. Boşluk analizleri ile iyileştirilmesi gereken alanların belirlenmesi, performansımızı her zaman daha ileriye taşıyacak olan proje ve geliştirme çalışmalarının yürütülmesi ve buna dair departmanlar arası veri akışının sağlanması ve tüm sürdürülebilirlik bağlantılı raporlamalarının hazırlanmasından da sorumludur.

LACP Vision Awards
Altın Ödülü
Dijital Türkiye: Yeni Bir Gelecek 2022 Faaliyet Raporu

LACP Vision Awards
Gümüş Ödülü
Raporun Sanatsal ve İletişim Mükemmelliği

Best Corporate in
Investor Relations in SMID Cap
EMEA - TMT

Best Team in
Investor Relations in SMID Cap
EMEA - TMT

Güçlü Kurumsal Yönetim Performansımız

14 Aralık 2023 tarihinde, Türkiye'de SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak derecelendirme yapmak üzere faaliyet izni bulunan SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. (SAHA) tarafından şirketimizin kurumsal yönetim derecelendirme raporu hazırlandı. Bağımsız kurumsal yönetim derecelendirme çalışması sonucunda genel ortalama olarak 10 üzerinden 9,40 notu ile derecelendirildik. Bu çalışma sonucunda 9,40 olarak teyit edilen derecelendirme notu ile Türk Telekom, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık ve Menfaat Sahipleri başlıklarında en yüksek not alan şirketler arasında yer almayı sürdürdü. Şirketimizin kurumsal yönetim derecelendirme notu, SPK'nın konuya ilişkin ilke kararı çerçevesinde ağırlıklandırılmış dört ana başlık (Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri, Yönetim Kurulu) altında yapılan değerlendirme sonucu belirlenmiştir.

Kurumsal Yönetim notumuzun ana başlıklar itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

Alt Kategoriler	Ağırlık	Not
Pay Sahipleri	%25	87,47
Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık	%25	98,85
Menfaat Sahipleri	%15	99,51
Yönetim Kurulu	%35	92,92
Genel Skor		**94,03**

Kurumsal Yönetim İlkeleri temel alınarak gerçekleştirilen derecelendirme çalışmasında SAHA'nın vermiş olduğu 9,40 seviyesindeki not, şirketin SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağlamış olduğunun ve gerekli politika ve önlemlerin uygulandığının bir göstergesidir.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporlarımıza, internet sitemizin yatırımcı ilişkileri bölümü üzerinden erişim sağlanabilmektedir. Yönetim Kurulu üyelerinin kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik konularındaki deneyimlerini de içeren biyografilerine ise, internet sitemiz Yönetim Kurulu bölümünden erişim sağlanabilmektedir.

Paydaşlarla sürdürülen tutarlı ve güvenilir iletişim

Türk Telekom, hedef kitlesini oluşturan bireysel ve kurumsal hisse ve bono yatırımcılarının, analistlerin, ana ve azınlık hissedarlarının gereksinimlerini göz önünde bulundurarak doğru bilgiye zamanında erişimi sağlamak adına internet sitesi içeriğini anlık güncellemeler ile destekliyor. İnternet sitesinde her çeyrek güncellenen finansal, operasyonel ve stratejik bilgiler ile bütünleyici bir yatırım teması sunuyoruz. Tüm pay ve menfaat sahiplerimizi kapsamak adına sitenin içeriğini Türkçe ve İngilizce olarak hazırlıyoruz. Eklenen her bilginin İngilizcesi, Türkçesiyle eş zamanlı olarak internet sitesinde yayımlıyoruz. "Doğru bilgiye en etkin erişim" mottosu ile ilerleyerek, Yatırımcı İlişkileri yaklaşımında da kapsayıcılığı artırmayı hedefliyoruz.

Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yaptığımız özel durum açıklamaları gibi güncel duyuruları, ayrıca analist ve yatırımcılardan oluşan kapsamlı dağıtım listesi ile eş zamanlı olarak paylaşıyoruz. Bu duyuruları aynı zamanda Twitter hesabında da yayımlayarak kamuoyunu kapsamlı şekilde bilgilendiriyoruz.

Kredi derecelendirme notları

Fitch Ratings, 6 Eylül 2024 tarihinde Türkiye'nin yabancı para cinsinden uzun vadeli kredi notunu (IDR) "B+" dan "BB-"ye yükseltti ve görünümünü "Durağan" olarak belirledi. Bu gelişmeyi takiben Kuruluş, Türk Telekom'un uzun vadeli yerel ve yabancı para cinsinden kredi notlarını (IDRs) "B+" dan "BB-"ye yükseltti ve görünümlerini "Durağan" olarak belirledi.

S&P Global Ratings (S&P) ülke notunda yaptığı güncellemenin ardından 7 Mayıs 2024'te Türk Telekom'un uzun vadeli ihraççı kredi notunu "Pozitif" görünümle "B" den "B+" ya yükseltti. S&P, 23 Mayıs 2024'te Türk Telekom'un uzun vadeli ihraççı kredi notunu ve öncelikli teminatsız borç ihraç notunu 'B+'dan 'BB-'ye yükseltti. Türk Telekom'un uzun vadeli ihraççı kredi notu görünümünü pozitif olarak korudu. Ayrıca S&P, Türk Telekom'un Mayıs 2029'da vadesi dolacak 500 milyon dolarlık sürdürülebilir tahviline de 'BB-' notu verdi.
Türk Telekom, düzenli olarak hissedar çeşitliliğini analiz eden çalışmalar yürütüyor. Bu çalışmalar hissedar tabanında dönemler arası yaşanan değişimleri takip etme konusunda yardımcı oluyor. Türk Telekom hissedar tabanında değer odaklı yatırımcıların yanı sıra endeks ve büyüme odaklı yatırımcılar yer alıyor.

Kurumsal Yapımız

Yönetim Kurulu ve Üst Yönetim

Yönetim Kurulu ve Yönetişim Yapısı

Yönetim Kurulu'nun Yapısı ve Oluşumu

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 10. maddesine göre; Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri 3 yıldır. Yönetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından görev süreleri dolmadan görevden alınabilir. Yönetim Kurulu üyeleri yeniden seçilebilir. Şirket'in 25 Ocak 2019 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Şirket Esas Sözleşmesi'nin Yönetim Kurulu başlıklı 8. Maddesinde değişiklik yapılmış olup Yönetim Kurulu üye sayısı dokuz olarak belirlenmiş ve üç yıl görev yapmak üzere Yönetim Kurulu üye seçimi yapılmıştır.

Şirket Esas Sözleşmesi uyarınca Yönetim Kurulu üyeleri aşağıdaki şekilde aday gösterilebilir;

a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere beş (5) kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

b) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu, B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

• Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan üç (3) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır veya

• Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan iki (2) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır;

• Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine ve Türkiye Varlık Fonu'nun B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

c) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan bir (1) kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak ve beş (5) kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir (1) aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

Şirket Ana Sözleşmesi'nin 8. maddesine göre; Bir adayı belirlemek isteyen Hissedar, adayının görevlerini ehil olarak ifa kabiliyetini haiz olduğunu sağlayacak makul önlemler alır. Aday gösterecek her bir Hissedar, adayının ismini, niteliklerini ve deneyimlerini ve aday gösterilmesi düşünülen tarihi, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uygun olarak belirler ve duyurur.

Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Çalışma Esaslarının 5. maddesi kapsamında;

• Yönetim Kurulu Üyeliği ve İdari Sorumluluğu Bulunan Yöneticilik pozisyonları için uygun adayları saptar, değerlendirilmesi ve eğitilmesi konularında şeffaf bir sistem oluşturur ve bu hususta politika ve stratejiler belirlenmesi konularında çalışmalar yapar.

Üst Düzey Yönetici ücretlerine ilişkin olarak ise hissedarların oy kullanması gibi bir uygulama bulunmamaktadır.

Genel Kurul Yapısı ve Toplantıları

Şirket Esas Sözleşmesi, ünvan veya sermaye değişikliği gibi önemli konularda ise Hazine %25 veya daha fazla hisseye sahip olduğu müddetçe Genel Kurul'da şirket hisselerinin %75'inin hazır bulunması ve Hazine hisseleri dahil en az %75 olumlu oy kullanılması halinde karar verilebilecektir.

Şirket Esas Sözleşmesi'ndeki düzenlemeler uyarınca sermaye hakkında yapılacak herhangi bir değişiklik önemli değişiklik olarak anılarak bunun ancak Genel Kurul kararı ile yapılabilmesi mümkün olacaktır. Dolayısıyla Şirket için sınırsız yetkilendirilmiş sermaye ve boş çek uygulaması mevcut değildir.

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 18. maddesine göre; Şirket Genel Kurulu olağan ve olağanüstü olmak üzere iki türlü toplanır. Olağan Genel Kurul Toplantıları yılda en az bir defa ve hesap döneminin bitiminden itibaren üç ay içinde olmak üzere yapılır. Bu toplantıların gündeminin oluşturulmasında Türk Ticaret Kanunu'nun 413'üncü madde hükmü uygulanır. Olağanüstü genel kurul toplantıları Şirket işleri gerektirdiğinde her zaman yapılabilir.

Esas Sözleşmenin 21. maddesine göre; Genel Kurul toplantılarına davette Türk Ticaret Kanunu ile Sermaye Piyasası mevzuatının ilgili hükümleri ve Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri uygulanır. Azınlık hakları, ödenmiş sermayenin en az yüzde beşini temsil eden pay sahipleri tarafından kullanılır. Hissedarların Yönetim Kurulu üye seçiminde birikimli oy kullanım hakları bulunmamaktadır.

Şirket Esas Sözleşmesi'nin 24. maddesi kapsamında; Genel Kurul toplantılarında oylar el kaldırmak suretiyle (toplantıya fiziksel olarak katılamayanlar ise e-oy) kullanılır. Ancak hazır bulunan ortakların temsil ettikleri sermaye toplamının 1/20'sine sahip bulunanların talebi üzerine gizli veya isim okunarak açık oya başvurulabilir. Şirket Esas Sözleşmesinin 21. Maddesi kapsamında Genel Kurul, Şirket nominal sermayesinin en az %50'sini temsil eden pay sahiplerinin katılımıyla toplanır ve Genel Kurul Tarafından Alınacak Önemli Kararlar hariç, kararlar ilgili toplantıda hazır bulunanların çoğunluğu ile verilir. Türk Ticaret Kanunu'nun 418. maddesi uyarınca, Genel Kurulda gereken nisabın sağlanamaması halinde, aynı gündemle toplanan ikinci genel kurul toplantısında herhangi bir nisap aranmaz. Dolayısıyla, ikinci toplantıda, toplantıya katılan hissedarların temsil ettiği sermayenin salt çoğunluğu ile Yönetim Kurulu üyelerine dair karar alması mümkündür. Şirketimizde, devralınmasını engelleyebilecek nitelikte bir çapraz hissedarlık bulunmamaktadır. Şirket Esas Sözleşmesi'nde hissedarlara birleşme/devralma gibi önemli konularda şirket geçişlerini kısıtlayacak herhangi bir sınırlama getirilmemiştir. Hisse devrine ilişkin hükümler kapsamında adil fiyat düzenlemesine yer verilmemiştir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 394/1 maddesi kapsamında; Yönetim kurulu üyeleri, gündemde ilgili bir maddenin bulunması veya gündemde madde bulunmasa bile haklı bir sebebin varlığı hâlinde, genel kurul kararıyla her zaman görevden alınabilirler. Şirket Esas Sözleşmesi kapsamında Yönetim Kurulu'nda herhangi bir üyeliğin herhangi bir nedenle boşalması durumunda, Yönetim Kurulu, kanunen ve bu Esas Sözleşme' ye göre gerekli nitelikleri haiz ve boşalan üyeyi seçen hisse grubunun göstereceği adaylar arasından bir kişiyi geçici olarak seçer. Bu şekilde seçilen üye yapılacak ilk Genel Kurul toplantısına kadar Yönetim Kurulunda görev yapar ve Genel Kurul tarafından seçimin onayı halinde yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

Hissedar tarafından alınan kararlar Genel Kurul toplantısında yazılı olarak alınmaktadır. Bunun dışında hissedarların yazılı onay veya muvafakat ile toplantı olmaksızın aldığı bir karar bulunmamaktadır.

Pay Sahipleri ile İlişkililer

Şirketimiz, pay sahiplerinin yönetim kuruluna veya yönetime soru sorma hakkını kolaylaştırmak amacıyla çeşitli uygulamalara sahiptir. Genel Kurul toplantılarından önce pay sahiplerinin bilgilendirilmesi amacıyla, Genel Kurul ilanları ve gündem maddelerine ilişkin detaylı bilgiler, şirketin internet sitesinde ve diğer iletişim kanallarında yayımlanır. Ayrıca, pay sahiplerinden gelen toplantı taleplerine olumlu yanıt verilmektedir.

Şirketimizin en büyük hissedarı %61,8 pay sahipliği ile Türkiye Varlık Fonu'dur. (%1,68'i halka açık paylardan oluşmaktadır.) Bununla birlikte, yalnızca bir adet hisse imtiyazlı olup, bu hisse Hazine'ye aittir. Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre, ana sözleşme değişikliği, yönetim kontrolünü etkileyecek nama yazılı hisse devri ve nama yazılı hisselerin pay defterine yazılması gibi konular, bu imtiyazlı hissenin olumlu oyu alınmadan gerçekleştirilemez. Şirketimiz, bir kamu iktisadi teşebbüsü değildir ve hükümet kontrolünde değildir.

Pay Sahipleri ile İlişkiler

Şirketimizin sermayesi A, B, C ve D grubu hisselerden oluşmaktadır. Oy hakkında imtiyaz bulunmamaktadır. Ancak, C grubu imtiyazlı hissenin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemeyecek bazı özel konular vardır. Bu konular arasında esas sözleşme değişiklikleri, yönetim kontrolünü etkileyecek oranlardaki nama yazılı hisselerin devri ve nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi bulunur.

C grubu imtiyazlı hisse sahibi, imtiyazlı hisseyi temsilen Yönetim Kurulu'nda bir üye bulundurur.

Pay sahiplerinin oy kullanabilmeleri için sahip olmaları gereken asgari bir hisse sayısı bulunmamaktadır. Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi de dahil olmak üzere kararlarda basit çoğunluk oylaması uygulanır. Genel Kurul toplantılarında alınan kararlar, toplantıya katılan hissedarların temsil ettiği sermayenin salt çoğunluğu ile alınır.

Yönetim Kurulu üyelerinin ücretleri Ücretlendirme Politikası çerçevesinde Genel Kurul'da hissedar tarafından belirlenir. Üst düzey yönetici ücretlerine ilişkin olarak hissedarların oy kullanması gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Üst düzey yönetici ücretleri, Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve onaylanır.

Kamunun Aydınlatılması ve Şeffaflık

Kamunun aydınlatılmasında ve şeffaflığın sağlanmasında, Sermaye Piyasası mevzuatı, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri paralelinde, SPK ve BIST karar ve düzenlemeleri ile Türk Telekom internet sitesi etkin olarak kullanılır. İnternet sitesinde, yönetim kurulu üyeleri ve üst yönetim hakkında bilgiler, finansal tablolar, faaliyet raporları, özel durum açıklamaları, yatırımcı sunumları ve diğer önemli bilgiler yer almaktadır.

Yönetim Kurulu'nun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu, Esas Sözleşmede belirtilen hükümler çerçevesinde, yılda en az dört defa olmak üzere, Şirket faaliyetleri gerektirdikçe toplanır. Yönetim Kurulu iş ve işlemleri Yönetim Kurulu Genel Sekreterliği tarafından yürütülür. Bu çerçevede, toplantı tarihi ve belirlenen gündem ile gündeme ilişkin evraklar 10 iş günü öncesinden Yönetim Kurulu üyelerine incelenmek üzere gönderilir. Yönetim Kurulu üyeleri toplantıya e-posta vasıtasıyla çağrılmaktadır. Yönetim Kurulu toplantıları gündeminin belirlenmesi, e-posta vasıtasıyla yapılmakta olup; Yönetim Kurulu üyelerinin, Genel Müdür (CEO), Genel Müdür Yardımcıları ve departman yöneticilerinin görüş ve önerileri doğrultusunda ve Yönetim Kurulu Başkanı'nın nihai onayı alınarak gerçekleştirilir.

Şirket Yönetim Kurulu 2023 yılında, toplam 14 kez Şirket ile ilgili stratejik konuların değerlendirildiği toplantılar gerçekleştirmiştir. Yapılan toplantılara Yönetim Kurulu üyelerinin katılım yüzdesi ortalama %94,5 olarak tespit edildi. Esas Sözleşme'nin 12. maddesi gereğince Yönetim Kurulu kararları Yönetim Kurulu tarafından alınacak önemli kararlar hariç, toplantıda hazır bulunanların oy çoğunluğu ile alındı. Esas Sözleşme'nin 12. maddesinde sıralanan önemli kararlar ise; toplantı nisabı en az yedi üyeden oluşmak üzere, en az bir tanesi Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'nı temsil eden yedi üyenin olumlu oy kullanması ile alındı. Toplantıda Yönetim Kurulu üyeleri tarafından yöneltilen sorular ile birden çok görüş açıklanan konulara ilişkin yöneltilen sorular ve açıklanan görüşler, karar zaptına geçirilmiştir. C grubu imtiyazlı hisseyi temsil eden Yönetim Kurulu üyesinin hakları bu raporun Oy Hakları ve Azınlık Hakları başlıklı bölümünde açıklanmıştır. 2023 yılında onaylanmayan herhangi bir karar bulunmamaktadır. Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin onayına sunulan önemli nitelikte işlem olmamış olup, ilişkili taraf işlemlerinin tamamı ise bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğu tarafından onaylanmıştır. Yönetim Kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları nedeniyle Şirket'te sebep olacakları zarar sigorta ettirilmiş olup Şirket'in mevcut Yönetici Sorumluluk Sigortası poliçesi, toplam sorumluluk limiti Şirket sermayesinin %25'ini aşacak şekilde gerçekleştirilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyeleri ve Türk Telekom Üst Yönetimi

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu Başkanı
Dr. İsmail İlhan Hatipoğlu

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Dr. Ömer Fatih Sayan

Yönetim Kurulu Üyesi
Yunus Arıncı

Yönetim Kurulu Üyesi
Ümit Önal

Yönetim Kurulu Üyesi
Deniz Yılmaz

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Enver İskurt

Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet Reşat Bahçeevli

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Yiğit Bulut

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Selim Dursun

Yönetim Kurulu Üyelerinin biyografileri için tıklayınız.

Üst Yönetim

CEO Genel Müdür
Ümit Önal

Pazarlama ve Müşteri Deneyimi Genel Müdür Yardımcısı
Zeynep Özden

Bireysel Satış Genel Müdür Yardımcısı
Osman Çolak

Kurumsal Satış Genel Müdür Yardımcısı
Mustafa Eser

BT Genel Müdür Yardımcısı
Durmuş Ali Taşkın

Network Genel Müdür Yardımcısı
Zafer Orhan

İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı
Dr. Hüseyin Aslan

Destek Hizmetleri ve Satın Alma Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı
Dr. Mehmet Beytur

Finans Genel Müdür Yardımcısı
Kaan Aktan

Toptan Hizmetler Genel Müdür Yardımcısı
Gökhan Evren

Hukuk ve Regülasyon Genel Müdür Yardımcısı
Tahsin Kaplan

Kurumsal Risk ve İş Sürekliliği Başkanı
Ali Gürsoy

Strateji Yatırım ve İştirak Yönetimi Başkanı
Ahmet Kamil Gençel

İç Denetim Başkanı
Mustafa Çavuşoğlu

Üst yönetimin biyografileri için tıklayınız.

Türk Telekom Grup Şirketleri Genel Müdürleri

SEBİT Genel Müdürü
Salih Çil

Argela Genel Müdürü
İsmail Emanet

AssisTT Genel Müdürü
Haktan Saran

İnnova Genel Müdürü
Serdar Toraman

Türk Telekom International Grubu Genel Müdürü
Yavuz Yıldırım

*Salim Arda Ermut 1 Mayıs 2024 tarihinde, Metin İlhan ise 5 Haziran 2024 tarihinde görevlerinden ayrılmışlardır.
Zafer Orhan 5 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla Network Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.
Raporun yayınlandığı tarih itibariyle görevde olan Yönetim Kurulu ve Üst Yönetimi göstermektedir.

Yönetim Kurulu ve Yönetimde Çeşitlilik

Yönetim Kurulu ve üst yönetimde çeşitlilik ve sürdürülebilirlik ilkelerini benimseyerek, farklı cinsiyet, yaş grubu, etnik köken, deneyim ve becerileri barındıran bireyleri temsil etme gayretindeyiz. Bu çabalarımız, sektör genelindeki çalışan çeşitliliğini artırma ve sürdürülebilir hedeflerimizi destekleme amaçlarını taşımaktadır.

Kadınların yönetim pozisyonlarında ve karar alma süreçlerindeki artan temsili, sürdürülebilirlik hedeflerimize önemli katkılar sağlamaktadır. Kadın liderlerin perspektif ve deneyimleri, kapsayıcı ve sürdürülebilir iş stratejilerinin geliştirilmesine öncülük ediyor. Ayrıca, toplumsal cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi, kadınların güçlendirilmesi ve iş hayatına daha fazla katılımları sektörümüzün sürdürülebilir büyümesine yardımcı olmaktadır.

Türk Telekom olarak, Yönetim Kurulu'nda benimsediğimiz çeşitlilik yaklaşımıyla şirketimizin sürdürülebilirlik amaçlarını ve telekomünikasyon sektöründeki kadın çalışanların rollerini güçlendirmeyi hedefliyoruz. Bu stratejiyle, iş planlarımızı çeşitlilik ve cinsiyet eşitliği açısından şekillendirerek, hem iş dünyasına hem de topluma katkı sağlamayı amaçlıyoruz.

Sürdürülebilirlik vizyonumuzu desteklemek için SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin 4.3.9. maddesine uygun hareket ediyoruz. 2019 yılında hayata geçirdiğimiz "Yönetim Kurulu Kadın Üye Politikası", kadın adaylara öncelik vererek şirket yönetim kurulunda çeşitliliği ve kadınların etkin katılımını artırmayı amaçlar. Bu politika ile yönetimde daha eşitlikçi ve çeşitli bir yapı oluşturmayı ve sürdürülebilirlik vizyonumuzu pekiştirmeyi hedefliyoruz.

Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikalarımız

Yetenekli yöneticileri şirketimiz bünyesine katmak ve elde tutmak için uluslararası geçerliliği olan ücret ve yan hak paketleri uygulanmaktadır.

Yönetim Kurulu Üyeleri

Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı için geçerli olmak üzere, her yıl olağan genel kurul toplantısında sabit bir ücret belirlenir. Her koşulda, bağımsız yönetim kurulu üyeleri için bağımsızlıklarını koruyacak düzeyde bir ücret belirlenir.

Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin ücretlendirmesinde hisse senedi opsiyonları veya şirket performansına dayalı ödeme planları kullanılamaz. Yönetim Kurulu üyelerine, atanma ve ayrılma tarihleri itibarıyla görevde bulundukları süre dikkate alınarak kıst esasına göre ödeme yapılır. Yönetim Kurulu üyelerinin şirkete sağladığı katkılar dolayısıyla katlandığı giderler (ulaşım, telefon, konaklama, sigorta vb. giderler) şirket tarafından karşılanabilir. Bir Yönetim Kurulu üyesinin aynı zamanda SPK düzenlemeleri uyarınca üst düzey yönetici olarak şirket yönetiminde faaliyet göstermesi durumunda, söz konusu Yönetim Kurulu üyesine Ücretlendirme Politikasının birinci maddesinde belirtilen ücretin yanında ikinci maddedeki esaslar kapsamında belirlenen ücret ve prim ödemeleri de ayrıca yapılabilir.

Daha fazla detay için Ücretlendirme Politikamız'ı inceleyebilirsiniz.

Komiteler

Yönetim Kurulumuz, Türk Ticaret Kanunu ve sermaye piyasası mevzuatına uygun olarak öngörülen komiteleri oluşturarak, şirketin sürdürülebilirliği ve gelişimi için gerekli görev ve sorumlulukları sağlıklı bir şekilde yerine getirir. Bu komiteler, mevzuat hükümleri doğrultusunda faaliyetlerini yürütür. Aynı zamanda, Yönetim Kurulumuz, yasa ve esas sözleşme ile üzerine yüklenen görevleri, bu görevleri şirket bünyesindeki komitelere ve şirket yöneticilerine açık bir şekilde tanımlayarak devredebilir. Ancak, bu devir işlemi sırasında kendi üstlendiği sorumluluklardan muaf olmaz.

Denetim Komitesi

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 16.06.2008 tarihinde almış olduğu karar ile Denetim Komitesi kurulmuştur. Şirket Yönetim Kurulu'nun 13.05.2022 tarihinde almış olduğu karar ile Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Denetim Komitesi Başkanı, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Selim Dursun ise Denetim Komitesi üyesi olarak seçilmiştir. 2023 yılında Denetim Komitesi, komite çalışma esasları çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir.

İç Denetim Başkanlığı Çalışma Usul ve Esaslarının 4. maddesine göre; İç Denetim Başkanlığı gerçekleştirdiği faaliyetler ile ilgili olarak Denetim Komitesi vasıtasıyla Yönetim Kuruluna karşı sorumludur. 9. maddesine göre; İç Denetim Başkanının atanması, görevine son verilmesi ve görev değişikliği, Denetim Komitesinin görüşü alınmak suretiyle Yönetim Kurulu kararıyla gerçekleştirilir.

Komite'nin kurulma amacı, Yönetim Kurulu'na, Şirket'in finansal raporlama süreci, iç kontrol sistemi, denetim süreci, kanun ve yönetmeliklere ve davranış kurallarına uyumu ile ilgili gözetim yükümlülüklerini yerine getirme ve Kurul tarafından Komite' ye özel olarak tevdi edilecek olan diğer hususlar konusunda yardımcı olmaktır. Kurul tarafından kendisine verilen yetki ve sorumluluk çerçevesinde hareket eden Komite, Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur. Denetim Komitesi, Kurul'un kendi üyeleri arasından seçeceği en az iki bağımsız üyeden oluşmaktadır. Denetim Komitesi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Denetim Komitesi Çalışma Esasları çerçevesinde faaliyetlerini yürütmektedir. Komite, bu esaslar çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmektedir. Denetim Komitesi en az üç ayda bir olmak üzere toplanmakta ve bu toplantılardan dördü mali tabloların açıklanmasından önce gerçekleştirilmektedir. Komite gerekli gördüğü hallerde daha sık toplanabilmektedir. Denetim Komitesi, yıl içindeki toplantıları ve faaliyetleri konusunda Yönetim Kurulu'nu bilgilendirmektedir. Komite, 2023 yılında beş kez toplanarak Türk Telekom Grubu'nun muhasebe, finans ve denetim süreçleri ile kanun ve mevzuata ve davranış kurallarına uygunluğun izlenmesi süreçlerini ve zaman zaman Yönetim Kurulu'nun özel olarak görevlendirdiği başka konuları inceleyip takip ederek görevini etkin bir şekilde yerine getirmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 17.10.2012 tarihinde almış olduğu karar ile Kurumsal Yönetim Komitesi kurulmuştur. Şirket Yönetim Kurulu'nun 13.05.2022 tarihinde almış olduğu karar ile Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Enver İskurt Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Selim Dursun, Yönetim Kurulu Üyesi Metin İlhan*, Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörü Gülsen Ayaz Kurumsal Yönetim Komitesi üyeleri olarak seçilmiştir.

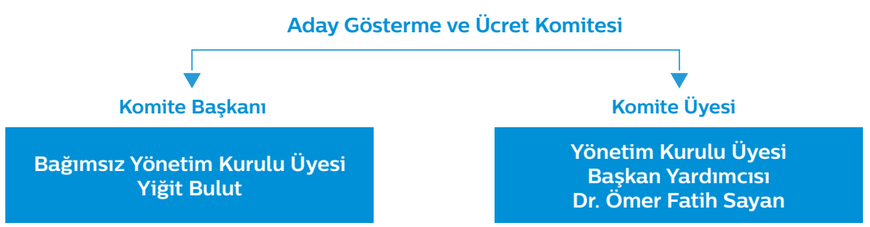
Kurumsal Yönetim Komitesi, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin şirket içerisinde oluşturulmasını, geliştirilmesini, benimsenmesini ve uygulanmasını sağlıyor. Kurumsal Yönetim Komitesi çalışmalarının etkinliği için gerekli görülen sıklıkta toplanıyor. Kurumsal Yönetim Komitesi, 2023 yılında komite çalışma esasları çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir. 2023 yılında iki kez toplanarak her yıl yapılan Kurumsal Yönetim Derecelendirme sürecini takip ederek değerlendirmede bulunmuş, faaliyet raporunun bir parçası olan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu'nun hazırlık sürecini takip ederek Yönetim Kurulu'na sunmuştur. Ayrıca Şirket'in yerel ve uluslararası sürdürülebilirlik endekslerindeki pozisyonuna ilişkin gelişmeleri takip etmiştir.

Aday Gösterme ve Ücret Komitesi

Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliğinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin 4.5.1. maddesi kapsamında kurulmuş ve şirketimiz Yönetim Kurulu bünyesinde faaliyet gösteren "Aday Gösterme Komitesi" ve "Ücret Komitesi" kapatıldı.

Kapanan komitelerin mevcut görevlerini yerine getirmek üzere 17.06.2022 tarihinde Yönetim Kurulu bünyesinde faaliyet gösterecek "Aday Gösterme ve Ücret Komitesi" kuruldu. Aday Gösterme ve Ücret Komitesinde Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Başkanı, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dr. Ömer Fatih Sayan ve Yönetim Kurulu Üyesi Salim Arda Ermut* Aday Gösterme Komitesi Üyesi olarak görev yapmaktadır. Aday Gösterme ve Ücret Komitesi, komite çalışma esasları çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiş ve 2023 yılı içerisinde üç toplantı gerçekleştirmiştir.

* Metin İlhan, 5 Haziran 2024 tarihinde görevinden ayrılmıştır.
* Salim Arda Ermut, 5 Haziran 2024 tarihinde görevinden ayrılmıştır.

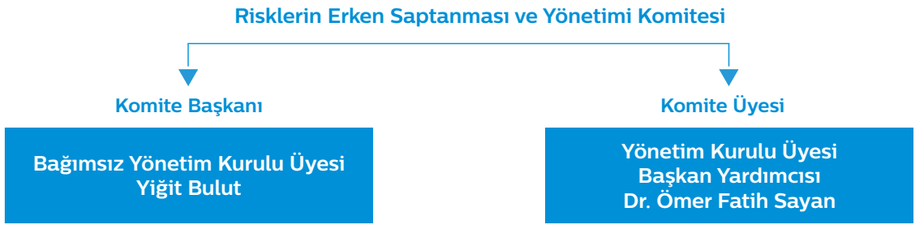
Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 14.08.2013 tarihinde almış olduğu karar ile Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Şirket Yönetim Kurulu'nun 13.05.2022 tarihinde almış olduğu karar ile Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Başkan Yardımcısı, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dr. Ömer Fatih Sayan Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi'nin kuruluş amacı;

- Türk Telekom Grubu'nun varlığını, gelişimini ve sürekliliğini tehlikeye atabilecek her türlü potansiyel riskin tespit edilmesi,
- Belirlenen risklerin bertaraf edilmesi amacıyla, gerekli önlem ve aksiyonların uygulanması için Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'nin tesis edilmesi, devamlılığının sağlanması ve gerektiğinde iyileştirilmesi,
- Risklerin, risk yönetim araçları ile bir risk yönetimi sistemi dahilinde yönetilmesi ve gözden geçirilmesiyle ilgili çalışmaların yürütülmesi,
- Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'nden gelen bulguların karar verme mekanizmasının önemli bir bileşeni olmasının sağlanması ve Yönetim Kurulu'na bu konularda raporlama yapılmasıdır.

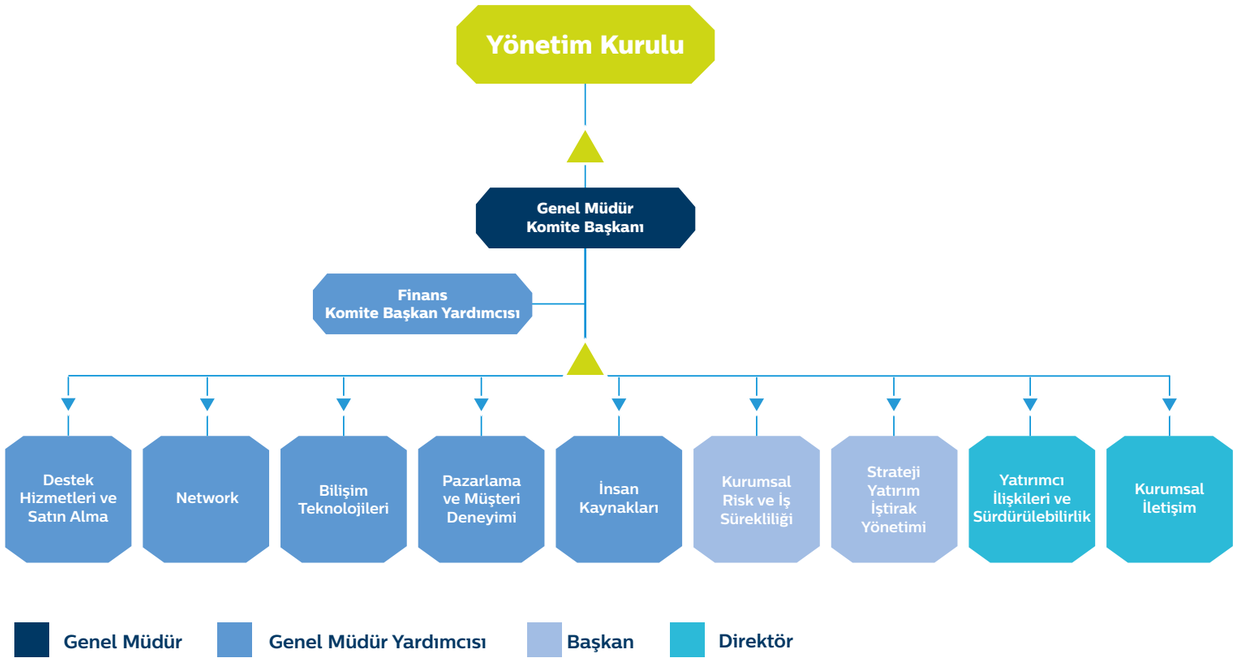
Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi, 2023 yılında komite çalışma esasları çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir. 2023 yılında, beş kez toplanarak tespit edilen risklerin gözden geçirilmesi, önemli büyüklükteki riskler hakkında Yönetim Kurulu'nun bilgilendirilmesi, Kurumsal Risk Yönetimi fonksiyonunun etkin bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli kaynakların temin edilmesi, Kurumsal Risk Yönetimi ile İç Denetim ve diğer faaliyet birimlerinin koordinasyonunun sağlanması konularında etkin faaliyetler yürütmüştür.

Sürdürülebilirlik Komitesi

Sürdürülebilirlik Komitesi, Sürdürülebilirlik çalışmalarımızı daha etkin bir şekilde yürütmek için oluşturulmuştur. Yönetim Kuruluna raporlayan Sürdürülebilirlik Komitesi, CEO liderliğinde, yönetim temsilcilerinden oluşuyor. Sürdürülebilirlik Komitesi, şirketimizin sürdürülebilirlik stratejilerini belirlemek, sürdürülebilirlik yaklaşımının tüm iş süreçlerine entegrasyonunu sağlamak, hedeflere yönelik çalışmaları hayata geçirmek, hedeflerin takip edilmesini sağlamak ve sürdürülebilirlik performansını değerlendirmek üzere önemli bir rol üstleniyor.

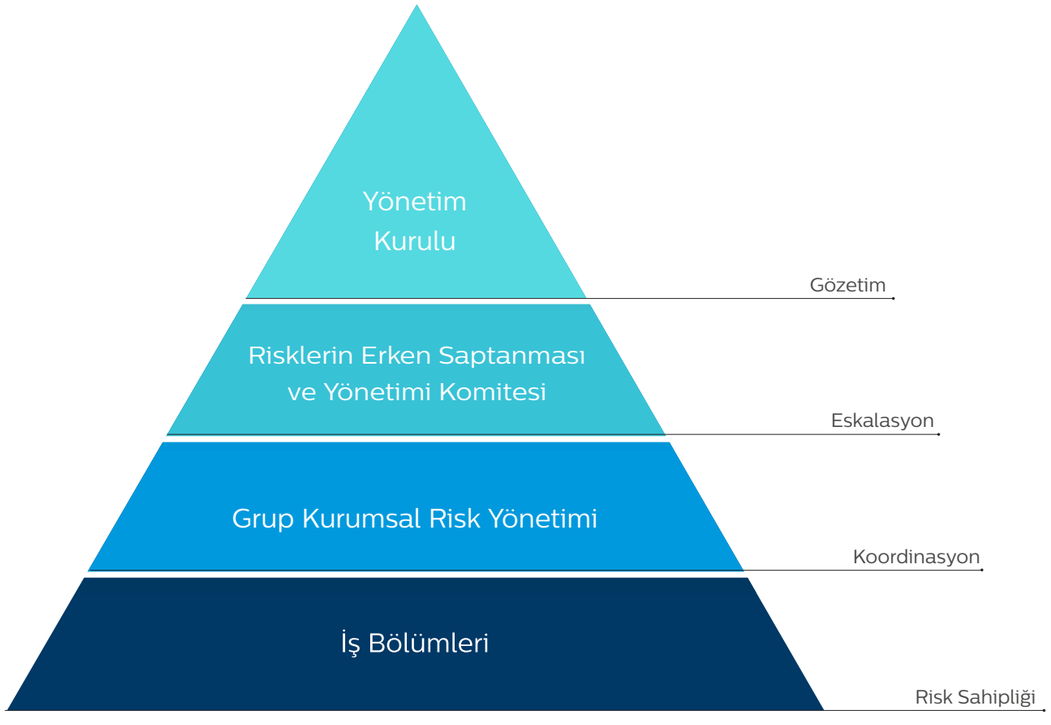
Öncelikli konuların belirlenmesi ve operasyonel faaliyetlerin etkin şekilde yürütülürken sürdürülebilirlik politikasına uyum için alt çalışma grupları oluşturuyoruz. Şirketimizde sürdürülebilirlik genel koordinasyon ve raporlama çalışmaları, Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Direktörlüğü tarafından yürütülüyor.

Etkin Risk ve Kriz Yönetimi

Risk yönetimi ve İç Kontrol, tüm Türk Telekom çalışanlarının sürdürdüğü faaliyetlerin doğal bir parçasıdır. Kurumsal Risk Yönetimi yaklaşımımızın her seviyedeki faaliyet ve süreçlere entegre edilerek karar alma mekanizmalarının ayrılmaz bir parçası olmasını hedefliyoruz. Kurumsal Risk Yönetimi'mizin etkinliğine ilişkin nihai yetki ve sorumluluk Yönetim Kurulu'ndadır. Yönetim Kurulu daha çok gözetime yönelik bu sorumluluğunu, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi aracılığı ile yürütür. Başta üst yönetim ve risk sahipleri olmak üzere Grubun tüm organizasyonel seviyeleri Kurumsal Risk Yönetimi ve İç Kontrol uygulama süreçlerine katkı ve destek sağlıyor.
Risk yönetimi ve İç Kontrol çalışmaları kapsamında Grup genelinde risk ve kontrol kültürünün yerleştirilmesi amaçlanır ve tüm faaliyetler risklerin ilişkili olduğu tüm paydaşların katkıları ile gerçekleştirilir.

Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetişim Modeli

Şirketimizin yönetişim yapısına göre; Yönetim Kurulu, Türk Telekom Grubu'nun maruz kaldığı riskleri ve fırsatları Grup stratejileri ile uyumlu olarak inceler ve gözetir.

Grubumuzun iç kontrol hedef ve politikalarını tanımlamak, kurum kontrol ortamını düzenlemek ve kurum kontrol kültürüne temel tesis etmesi amacıyla İç Kontrol Politikası oluşturuldu. Türk Telekom Grubu iç kontrol uygulama esaslarını tanımlamak, iç kontrol politikasında belirtilen hedeflere ulaşmak için gerekli standartları belirlemek ve çalışanlar arasındaki iletişimi destekleyecek ortak bir iç kontrol dili ve uygulaması oluşturmak amacıyla İç Kontrol Standartları oluşturuldu.

Kurumsal Risk ve İş Sürekliliği Başkanlığı Şirketimiz Genel Müdürü'ne bağlıyken, ayrıca fonksiyonel olarak Yönetim Kurulu bünyesinde kurulmuş olan Riskin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesine de bağlı olarak çalışıyor. Kurumsal Risk ve İş Sürekliliği Başkanlığı, Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'ne ilişkin standartların belirlenerek iyileştirilmesi, Grup çapında sürdürülen Kurumsal Risk Yönetimi süreçlerinin koordinasyonu, belirlenen risklerin mevcut ve gelişim seviyelerinin izlenerek ilgili yönetim kademelerine raporlanmasından ve kurumun en önemli risklerinden birisi olan iş kesintisi riskinin sahibi olarak iş sürekliliği yönetim faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumludur.

İş birimlerimiz, riskleri sahiplenerek gerekli aksiyonları alır. Risk yönetimine yönelik akıl yapısı, tüm çalışanlarımızın işinin doğal bir parçasıdır.
Tüm Şirket çalışanlarımız, risk yönetimi politikasına uyum sağlanmasından, kendi faaliyet alanlarıyla ilgili risklerin etkin şekilde yönetilmesi ve yasal mevzuata uyum sağlanabilmesi için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.
Grup Şirketlerimizin riskleri de Türk Telekom için oluşturulan risk yönetimi standartları paralelinde yönetilmektedir.

Risk Yönetimi Politikamıza uyum sağlamaktan tüm şirket çalışanlarımız sorumludur.

Risk Yaşam Döngüsü

Potansiyel risklerin etkin ve bütüncül bir şekilde yönetilmesi için çabalarımızı sürdürüyoruz. Bu amaçla, şirketimizin maruz kaldığı riskler iş ve teknoloji ekiplerimiz tarafından tanımlanmakta ve bu risklerin kök sebepleri ile potansiyel sonuçları belirlenmektedir. Bu süreçte kullandığımız Papyon (Bow-Tie) Analizi ile, kök sebeplerden hedefler üzerindeki sonuçlarına kadar, risk profilimizin uçtan uca bütünü tespit edilmektedir. Risklerin gerçekleşme ihtimali ve gerçekleştiğinde oluşturabileceği etkiler değerlendirilerek, risklerin mevcut durumları ölçülmekte ve izlenmektedir. Risk analizi yaparken bir riskin etkisinin birden fazla alanda olabileceği göz önünde bulundurulmaktadır. Tanımlanan, değerlendirilen ve ilgili taraflarca önceliklendirilen risklere ilişkin mevcut kontroller belirlenmekte ve etkinlikleri değerlendirilmektedir. Hedeflerimizin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere, risk ve getiri arasındaki optimum dengenin sağlanması gözetilerek, risk iştahımıza uygun aksiyonların planlanması amaçlanmaktadır. Risk sahiplerimiz, riski yönetme kararı alırken fayda-maliyet analizi yapmakta ve paydaş beklentilerini dikkate almaktadır. Ayrıca, risk yönetiminin, iş birimlerimizde bulunmayan özel bir uzmanlık gerektirip gerektirmediği de değerlendirilmektedir. Bu kapsamda değerlendirilecek 4 temel seçenek aşağıdaki gibidir:

- Riski Kabul Et
- Riski Azalt
- Riski Transfer Et (Paylaş)
- Riskten Kaçın

İç Kontrol Ortamı

Türk Telekom olarak stratejik hedeflerimize ulaşmak, faaliyetlerimizin etkinliğini ve verimliliğini artırmak, finansal bilgilerimizin güvenilirliğini ve doğruluğunu sağlamak, müşterilerimizin kişisel verilerini ve şirket varlıklarımızı korumak ile yasa, düzenleme, politika ve prosedürlere uyumu sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol ortamını oluşturduk.

Kontroller, riskin gerçekleşme olasılığını azaltarak veya gerçekleştiğinde oluşacak etkiyi minimize ederek faaliyet hedeflerimize ulaşmamıza yardımcı olan aksiyonlardır. Kontrol faaliyetlerinin, sistemlere ve süreçlere, ilgili yapı henüz tasarım aşamasındayken entegrasyonu hedefliyoruz. Risk sahipleri, riskin doğru seviyesinin tespiti için mevcut kontrolleri paydaşlar ile birlikte belirler ve bu kontrollerin etkinliklerini kontrol sahipleri ile birlikte öz değerlendirme yapar. İç Kontrol Başkan Yardımcılığı tarafından yürütülen periyodik kontrol faaliyetleri ile, süreçler üzerinde kurulan kontrol noktalarının test edilmesi ve süreçlere ilişkin makul bir güvence sağlanması amaçlanmaktadır.

Risk Tanımları ve Alınan Aksiyonlar

Grubumuzun riskleri her sene yürütülen Risk Tespit ve Değerlendirme görüşmeleri ile belirlenmektedir. Belirlediğimiz riskler; Finansal, Stratejik ve Operasyonel Risk üst başlıkları altında sınıflandırılır.

Tespit ettiğimiz riskler, daha sonra Türk Telekom üst düzey yöneticilerinin değerlendirmeleri ile önceliklendirilir, sahiplikleri tespit edilerek risklerin yönetilmesi ya da tamamen bertaraf edilmesine yönelik aksiyon planlamaları yapılır. Aksiyon planlamasına temel oluşturmak üzere detaylı kök neden analizi çalışmaları tespit ettiğimiz riskler için de ilgili birimler ile Kurumsal Risk ve İş Sürekliliği Başkanlığı'nın yürüttüğü ortak çalışmalarla gerçekleştirilir.

Stratejik Riskler:

Türk Telekom olarak, teknolojik inovasyon, rekabet ve regülatif gelişmelerin yoğun olduğu bir sektörde faaliyet gösteriyoruz. Sektöre özgü farkındalıkla hem rakiplerimizin pozisyonlarını hem de piyasadaki teknolojik gelişmeleri ve değişen müşteri tercihlerini titizlikle analiz ediyoruz. Bu faktörler göz önünde bulundurularak, şirket gelirlerimizin artmasına ve müşteri beklentilerinin karşılanmasına katkı sağlayacak stratejik önceliklerimiz çerçevesinde, proaktif risk yönetimi faaliyetleri yürütülmektedir.

Stratejik hedeflerimiz doğrultusunda, bireylerin ve kamu sektörünün hayatını kolaylaştıracak çözümler geliştirmek için bilgi iletişim teknolojileri kullanılmaktadır. Bu amaçla, sektörde birçok ilki gerçekleştirerek, Türkiye'ye en yeni ve en ileri iletişim teknolojilerini sunmaya devam etmekteyiz. Şirketin geleceğe hazırlanması ve stratejik hedeflerine odaklanması için, yüksek performanslı ürün ve teknolojiler için gerekli altyapının sağlanması, piyasa konumumuzu ve marka değerimizi koruma ve iyileştirme konusunda rekabet avantajlarımızı fırsata çevirecek risk yönetimi ürün ve modelleri benimsenmiştir. Ayrıca, iştiraklerimizle güçlendirdiğimiz yapımızla, mevzuat ve pazardaki köklü değişiklikler nedeniyle pazar payı kayıplarını yeni ürün ve hizmetlerle telafi ederek, yurt içi ve yurt dışı pazarlarda oluşan fırsatları değerlendiriyoruz.

Türk Telekom Grubunda riskleri Finansal, Stratejik ve Operasyonel Risk üst başlıkları altında takip ediyoruz.

Operasyonel Riskler:

Teknoloji altyapımıza bağımlı hizmetler sunduğumuzdan, operasyonel risklerin etkin bir şekilde yönetilmesi büyük önem taşır. Bu riskler, iş süreçlerimiz, çalışanlarımız veya sistemlerimizdeki yetersizlikler veya başarısızlıklar, ayrıca dışsal olaylardan kaynaklanan kayıplar olarak tanımlanır. İletişim altyapımızı ve kritik sistemlerimizi etkileyebilecek arızalar, elektrik kesintileri ve doğal afetler gibi faktörler, abonelerimize hizmet sağlama yeteneğimizi zayıflatabilir. İş Sürekliliği Yönetimi, maruz kalınan potansiyel tehditlerin ve bu tehditlerin gerçekleşmesi durumunda anahtar aktivitelere olan etkilerinin belirlendiği, kurumumuzun iç ve dış paydaşları, itibarı ve marka değeri ile değer yaratan aktiviteler için koruma sağlanan ve kurumsal esneklik için bir çerçeve sunan bütünsel bir yönetim süreci olarak işlenir. Kritik ürün ve hizmetler, İş Etki Analizi ve Risk Değerlendirmesine tabi tutulur, süreklilik hedefleri gözetilerek yürütülen performans takibi sonrasında gerekli iyileştirme çalışmaları yapılır. Siber güvenlik riski, dijital ortamdaki tehdit ve zafiyetlerin bileşimi sonucunda ortaya çıkar ve bilginin gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini bozar, stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesini sekteye uğratabilir. Kritik faaliyetlerin kesintiye uğraması, stratejik verilerin kaybı, kişisel verilerin ifşa olması ve kurumsal veri ile sistemlerin tahrip edilmesi gibi durumlar, finansal ve operasyonel kayıplara ve ilgili yasa ile düzenlemelere uyumun sağlanamaması durumunda karşılaşılabilecek cezai yaptırımlar dahil, çeşitli olay ve sonuçlar değerlendirilir. Tüm Bilgi Teknolojileri ve Network operasyonları, güvenlik politikaları çerçevesinde yürütülür, bu kapsamdaki sorunlar sürekli analiz edilerek oluşturulan erken uyarı mekanizmaları çerçevesinde kontrol edilir.

Kendimizi ve abonelerimizi iş kesintilerine ve güvenlik ihlallerine karşı korumak için yoğun çalışmalar yürütüyoruz ve iyi uygulamaların, standartların ve politikaların uygulanmasını gözetiyoruz. ISO 22301 ve ISO 27001 gibi sertifikaların sahipliği de dahil olmak üzere önemli adımlar atıyoruz. Ek olarak, şirketimizin mobil şebekesi kapsamında PCI-DSS sertifikası bulunur. Bir ürün veya servisi uçtan uca iç kaynaklar ile üretmek ve müşteri hizmetine sunmak çoğu zaman mümkün olmaz. Sektörün doğası, yüksek teknoloji üreten kısıtlı sayıda tedarikçi ile çalışmayı gerektirir.

Bu bağlamda, tedarikçilerden ve alt yüklenicilerden kaynaklanan riskler, müşteriye dokunan değer zincirinde verimsizlik, düşük kaliteli ürün ve hizmetler sebebiyle oluşan olumsuz müşteri deneyimi, güvenlik ihlali ve veri sızıntısı veya iş kesintisi gibi durumlarla karşılaşılması olasılığını göz önünde bulundurarak, TCO (Toplam Sahip Olma Maliyeti), tedarik zinciri riskleri, sürdürülebilirlik gibi temel unsurları dikkate alarak etkin bir satın alma yapıyoruz.

Yetenekli ve uzman iş gücüne olan artan talep, çalışanların önemini belirgin hale getirir. Doğru çalışanın bulunması, işe alınması, geliştirilmesi ve elde tutulması, kurumun başarısı için kritik faktörlerdir. Şirketimiz bünyesindeki insan gücünün etkili yönetilmesi amacıyla birçok İnsan Kaynakları uygulamaları hayata geçiriyoruz. Şirketimiz bünyesinde bulundan Türk Telekom Akademi ise, çalışanların gelişimini destekleyen eğitim projelerini hayata geçirmeye devam ediyor. Türk Telekom olarak, insan haklarına saygılı bir çalışma ortamı oluşturmayı ve yürüttüğümüz faaliyetlerde insan haklarına uygun davranmayı hedefliyoruz. Bu amaçla, Türk Telekom İnsan Hakları Politikası Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak kamuya açıklanmıştır.

İş Sürekliliği Yönetimi

53 milyona yakın müşteriye entegre şekilde ICT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) hizmetleri sunan bir Şirket olarak bu hizmet ve servislerinin kesintisiz şekilde devamlılığı, topluma, kamuya, ekonomiye ve insana değer yarattığının bilincindeyiz. Bu çerçevede oluşturduğumuz iş sürekliliği organizasyonu ve atanan rol/sorumluluklarla uçtan uca bir iş sürekliliği yönetimi yürütüyoruz.

İş sürekliliği yönetimi faaliyetlerimiz insana bağlı artan doğal felaketler de dahil tüm tehdit ve riskler dikkate alınarak yürütülmektedir. Yönetim Kurulumuz tarafından belirlenen risk iştahı çerçevesinde risk tolerans seviyelerini de kullanarak yürüttüğümüz bütüncül iş sürekliliği yaklaşımı ile kamusal bir hizmet niteliğindeki iletişimin sürekliliğini sağlıyoruz.

İş Sürekliliği Yönetimi faaliyetleri kapsamında;

- İş kesintisi risk analizleri
- Senaryo analizleri ve senaryo bazlı aksiyon planlamaları
- İş etki analizleri
- Risk azaltma & kontrol ortamı iyileştirme
- İş sürekliliği politika, prosedür ve plan oluşturma
- Test & tatbikat
- Eğitim & farkındalık
- Olay & kriz yönetimi
- Olay sonrası iyileştirme çalışmalarını yürütüyoruz.

İş sürekliliği yönetimi konusunda Dünya'daki en eski ve en büyük meslek örgütü olan Uluslararası Felaket Kurtarma Enstitüsü'nün iyi uygulamaları referans alarak oluşturduğu Dirençli Kuruluş Değerlendirme Programı'na (REAP) yönelik uyum ve değerlendirme çalışmalarını 2021 yılında tamamladık. DRII, Türk Telekom'u mevcut kapasite ve yetkinlikleri ile Dirençli Kuruluş olarak tanıyarak akredite etmiştir. Şirketimiz, Dünya'da bu akreditasyona sahip ilk ve tek telekomünikasyon şirketi olmuştur. Ayrıca Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TT Mobil A.Ş. için alınan ISO 22301 sertifikalarına yönelik tüm yönetim sistemi süreçleri işletilmektedir.

Sürdürülebilirlik ile İlgili Riskler

Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma amacıyla sürdürülebilirlik ilkelerini iş modelimize, stratejilerimize ve kurumsal kararlarımıza entegre etmeyi hedefliyoruz. İletişim ve haberleşme sektörü; ekonomi, inovasyon, sağlık, eğitim, sosyal eşitlik, çevre koruma ve iklim kriziyle mücadele gibi birçok alanda temel çözüm araçları sunarak, Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na doğrudan katkı sağlıyor. Sürdürülebilirliği sadece bir risk yönetimi unsuru olarak değil, aynı zamanda değer yaratma fırsatı olarak görüyoruz. 2020 yılında oluşturduğumuz bütüncül yönetim yaklaşımımızla, İklim Değişikliği ve Çevre, Topluma Katkı ve İnsana Değer odaklı riskleri daha etkin bir şekilde yönetmeyi amaçlıyoruz.

Bu bağlamda Sürdürülebilirlik Riskleri Kök Sebepler analizi yaparak sürdürülebilirlik ile ilgili risklerimizi belirliyoruz.

		İtibar Riski	Teknoloji Riski	Fiziksel Risk	Politika Riski	Pazar Riski
Operasyonel Riskler	Çevre ve iklim değişikliği riski	▶	▶	▶	▶	
	Sürdürülebilir olmayan finansal performans	▶	▶		▶	▶
Finansal Riskler	İnsan haklarına saygılı bir çalışma ortamının sağlanmaması	▶			▶	
	İş Sağlığı ve Güvenliği riski	▶	▶	▶	▶	
Stratejik Riskler	Sosyal sorumluluk faaliyetlerinin etkin yönetilememesi	▶			▶	▶
	Sürdürülebilirlik bilinci ve bağlılığının eksikliği	▶		▶	▶	▶
	Topluma faydalı bir şirket olarak konumlanamama	▶	▶	▶	▶	▶

İş Etiği ve Rekabetçi Davranış

Etik ve Uyum

Türk Telekom olarak; kurumsal itibarımızı korumak ve geliştirmek amacıyla güçlü bir etik iklime sahip olmanın öneminin bilincindeyiz. İş Etiğine, yasalara ve sözleşmelere uygunluk, şeffaflık, dürüstlük ve hesap verebilirlik konuları; sürdürülebilirlik stratejilerimizin oluşturulması, uygulanması ve faaliyetlerimizin uzun vadeli ve sürdürülebilir bir şekilde yönlendirilmesine temel oluşturmaktadır.

Şirket olarak, tüm iş süreçlerimizde müşterilerimize, çalışanlarımıza, paydaşlarımıza ve topluma karşı sorumluluklarımızın farkında olup bu sorumluluklarımızı yerine getirirken dürüstlük, adil iş uygulamaları ve şeffaflık ilkelerine her zaman bağlı kalmaktayız. Etik değerlere yüksek öncelik veren bir şirket olarak piyasada kaliteli ürün ve hizmetlerimizle tanınmanın yanı sıra işlerimizi etik değerlere uygun yapmaya devam ederek sektörümüzdeki güçlü duruşumuzun pekişeceğinin bilincindeyiz.

İş Etiği Kodumuz sadece bir yönerge değil, aynı zamanda şirketimizin vizyonu ve değerlerini yansıtan yaşayan bir belgedir.
Bu kod; çalışanlarımızın, müşterilerimizin ve iş ortaklarımız ile kurduğumuz ilişkide karşılaşılabilecek tereddütlü durumlarda etik kararlar verebilmek adına rehberlik sağlamakta ve süreçlerin sağlıklı işlemesini desteklemektedir. Kurumsal Yönetim İlkelerimiz gereği; bu kodu kamuya açıklıyor ve tüm paydaşlarımızla olan ilişkilerimizde bu koda uygun şekilde hareket ediyoruz. İş Etiği Kodumuzun uygulanması, şirketimizin bütün faaliyet alanlarında olumlu bir etki yaratmakta ve Türk Telekom'un vizyonu ile değerlerini pekiştirmektedir.

İş Etiği Kodumuz; İnsan Hakları Politikası ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası ile birlikte, Türk Telekom, TTNET ve TT Mobil Grup şirketlerimizde görev yapan her bir çalışanımızı kapsamaktadır. Diğer grup şirketlerimizin İnsan Hakları ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele uygulamaları da ana şirket politikalarına ve ilgili mevzuata uyumlu olarak hayata geçirilmektedir. Tüm ilgili taraflarla yapılan sözleşmelerde etik koda uyum şartını koşmakta ve bu koda uygun davranılmasını garanti altına almaktayız. Ayrıca; tedarikçi ve iş ortaklarımızla yapılan sözleşmelere, Türk Telekom İnsan Hakları Politikasına uyulmasını sağlayacak düzenlemeler eklemekteyiz. Bu sayede, insan haklarına saygılı ve etik kurallara bağlı iş birlikleri gerçekleştirmekteyiz.

İş Etiği Kodu

İş Etiği Kodumuzda etik davranışı; doğru ile yanlış, haklı ile haksız, iyi ile kötü, adil ile adil olmayan arasında ayrım yapmak ve inandığımız doğru, haklı, iyi ve adil olan şeyleri yapmak olarak tanımlamaktayız. Türk Telekom olarak, şirketimiz için doğru olanı yapmanın gerekliliğini her zaman vurguluyoruz.

Bu amaçla şunlara dikkat ediyoruz:

İlişkilerimizde Saygılı, Dürüst ve Güvenilir Olmak:

Bizler, Türk Telekom olarak en yüksek davranış standartlarını benimser ve şirketimizi, Türkiye için bir gurur kaynağı olarak daha da ileriye taşıma sorumluluğu ile hareket ederiz. Birbirimize, müşterilerimize, tedarikçilerimize, iş ortaklarımıza ve resmi makamlara karşı taşıdığımız sorumlulukları yasalara uygun, etik ve dürüst bir şekilde yerine getirir ve her adımımızın sorumluluğunu üstleniriz. Şirketimiz, herkesle olan ilişkilerinde güven duygusunu pekiştirir ve bu güveni daima en üst düzeyde tutmayı amaçlar.

Yaptığımız İşlerde Saygılı, Dürüst ve Güvenilir Olmak:

İş ortamının gerektirdiği nezaket ve saygıyı her zaman ve her koşulda gösteririz. Ekip çalışmasına katkıda bulunur ve iş birliğini bozacak veya işleyişi aksatacak davranışlardan kaçınırız. Üstlendiğimiz görevleri zamanında ve eksiksiz bir şekilde yerine getiririz. Yaptığımız işlerin, şirketimizin piyasada sürdürdüğü itibar ve güvenilirliğe ne denli katkı sağladığının farkında olarak, her işimizi doğru ve anlaşılır bir biçimde yürütürüz.

Bu ilkeler; İş Etiği Kodumuzda yer almakta ve tüm çalışanlarımız için bir rehber niteliği taşımaktadır. Bu değerlerle uyum içinde; hem şirket içinde hem de dışında, saygı ve güvenin hüküm sürdüğü bir iş ortamı yaratıyoruz. Etik ve uyum, şirketimizin uzun vadeli başarısını destekleyen ve bu başarının sürdürülebilir olmasını sağlayan temel unsurlardır. Bu yüzden, her düzeyde ve her işimizde, İş Etiği Kodumuzda ifade edilen bu değerleri yaşatmak ve bu standartları yükseltmek için sürekli çaba gösteriyoruz.

Çalışanlarımızdan, İş Etiği Kodumuzu dikkatle incelemelerini ve şirketin tüm yönetmelik, esas ve yönetmeliklerine uygun hareket etmelerini bekleriz. Yasalara uyum her zaman önceliklidir ve İş Etiği Kodumuzun güncellenmesi gerektiğinde yine Kodda belirtilen sorumlu birimler tarafından ihtiyaçlar analiz edilerek süreç işletilir.

Şirketimizin iş süreçlerinin Etik Kod ile uyumu için her bir çalışanımızın bu süreçte aktif rol alması kritik önem taşır. 2023 yılında Etik Bildirim Kanalları aracılığıyla Şirketimize 171 adet vaka gelmiş olup, 89 adet vaka Etik Kurul süreçlerinde değerlendirilmiştir. Değerlendirilen 89 adet vaka içerisinden 32 adedinde iş akdi feshi yaptırımının uygulanmasına karar verilmiştir. Yöneticilerimizden ise, İş Etiği Koduna uymalarının yanı sıra bu uygulamaların şirketimizde yaşatılmasını sağlamak ve diğer çalışanlara da ilham vermek adına öncülük etmelerini beklemekteyiz. Denetim ve Yönetim Kurulu Üyelerimiz başta olmak üzere tüm çalışanlarımızı kapsamakta olup,

Yöneticilerimizden öncelikli olarak;

- Çalışanlarının, Kod hakkında bilgi sahibi olmaları ve sorumluluklarını anlamaları konusunda destek vermelerini,
- İş Etiği Kodu hakkında, çalışanları ile karşılıklı fikir alışverişinde bulunarak, önemini sık sık vurgulamalarını,
- Çalışanlarının başvurmaktan çekinmeyecekleri, açık iletişim kurabilecekleri ve düşüncelerini rahatlıkla söyleyebilecekleri bir ortam oluşturmalarını,
- Hiçbir zaman işi sonuçlandırmak adına; onları Yasalara ve İş Etiği Koduna aykırı bir işlem yapmaları yönünde teşvik etmemelerini ve ihlal etmelerine izin vermemelerini,
- Yönetici kimliklerini ve nüfuzlarını baskı unsuru olarak kullanmamalarını,
- Etik olmayan işlemlerinin ve davranışlarının ortaya çıkarılmasını engelleyecek girişimlerde bulunmamalarını,
- Yönetici olarak etik kültürün yerleşmesinden ve gelişmesinden sorumlu olduklarını unutmamalarını beklemekteyiz.

Etik standartlarımızın korunmasından ve yaşatılmasından her düzeydeki çalışanımız sorumludur. İş Etiği Kodunun ihlal edildiğini gördüklerinde, bu konuyu dile getirmeleri teşvik edilir. İhlal iddiaları, İş Etiği Kurulu tarafından dikkatli ve adil bir şekilde incelenir. Kurul, soruşturmaları yürütür ve bulgulara dayalı kararlar alır. Bu süreçte, çalışanlarımızın endişelerine duyarlı yaklaşır ve şeffaflık ilkemize bağlı kalarak konuyu uygun bildirim kanallarına yönlendiririz. Bu sistemle Türk Telekom olarak; güçlü bir etik anlayışın yaşatıldığını ve tüm çalışanlarımıza güvenli ve şeffaf bir çalışma ortamı sağladığımıza inanıyoruz. Bizler, etik ihlal bildirimlerini son derece ciddiye alıyor ve tüm paydaşlarımızın bu bildirimleri güven içinde yapabilmelerini, her bildirimin adil, gizliliğe uygun ve objektif bir şekilde ele alınmasını sağlamak için çalışıyoruz. Bu yaklaşımımız, Türk Telekom'un itibarını ve çalışanlarımızın içinde bulundukları ortamın güvenilirliğini korumamıza katkıda bulunurken, şirketimizin etik değerlerini sürekli geliştirmemize olanak tanıyor.

Etik ihlallerinin bildirimi konusunda, Türk Telekom çalışanları için açık ve erişilebilir kanallar sağlamaktayız. Çalışanlarımız, herhangi bir iş etiği kodu ihlalini, endişe veya düşüncelerini, isteğe göre anonim olarak etik@turktelekom.com.tr adresimiz veya Türk Telekom İş Etiği Birimi üzerinden güven içinde rapor edebilirler. Bildirilen her türlü ihlal, yüksek gizlilik standartları çerçevesinde değerlendirilir ve gereken tüm inceleme ve araştırmalar adil bir şekilde yürütülür. Tüm konular, konunun ağırlığı ve önemine göre titizlikle incelenir. İnceleme ve araştırma süreçlerimizde, tüm şikayet ve bildirimler ciddiyetle ele alınır. Şeffaflık ve adaletli bir yaklaşımla, zamanında ve duyarlı bir şekilde soruşturulur. Şirketimiz, kod ihlalleri konusunda sıfır tolerans politikası güder ve tespit edilen her türlü ihlal karşısında gerekli aksiyonları kararlılıkla uygular.

Bu süreçler, Türk Telekom olarak etik değerlerimize olan bağlılığımızı ve çalışanlarımız ile müşterilerimiz arasında güven inşa etme amacımızı yansıtmaktadır. Etik ve uyum konularında sürdürdüğümüz bu titiz çalışmalar, Türk Telekom'un sadece sektördeki liderliğini değil, aynı zamanda kurumsal sorumluluk alanındaki öncülüğünü de pekiştirmektedir.

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele

Rüşvet ve yolsuzluğa karşı verdiğimiz mücadelede iş etiği değerlerimizi ve sürdürülebilirlik yaklaşımımızı yansıtan bir iş ortamı oluşturma konusundaki kararlılığımızı sürdürüyoruz. Rüşvet ve yolsuzluğun her türlüsüne karşı sıfır tolerans politikasıyla hareket ediyor ve bu konuda etkili önlemler alıyoruz. Her türlü rüşvet ve yolsuzluğu önlemek ve tespit etmek için kapsamlı bir politika yürütüyoruz. Yönetim Kurulu onaylı Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikamızı 2020 yılında yayınladık ve tüm yönetim kadromuzu bu konuda bilgilendirdik. Ayrıca, Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri internet sitesinde de bu politika halka açık bir şekilde yer alıyor, böylece hem şirket içi hem de dışı tüm paydaşlarımız kolayca ulaşabiliyor. Her yıl çalışanlarımıza bu politika ile ilgili eğitim ataması yapıyoruz.

Türk Telekom Grubu Şirketleri olarak, tedarikçilerimizden ve iş ortaklarımızdan da Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele politikamıza uymalarını ve çalışanlarını bu konuda teşvik etmelerini bekliyoruz. Bu amaçla, tedarikçilerimizle ve iş ortaklarımızla yaptığımız sözleşmelere bu politikaya uyulacağına dair hükümler ekliyoruz. Hükümler arasında caydırıcı etkisinin olması adına, adli makamlara intikali gereken ihlaller hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına şikayette bulunulacağı ve suç duyurusunda bulunulacağı da belirtiliyor. Şirketimize tebliğ edilen ve önemli nitelikte finansal etkisi olan kanun ve yönetmeliklere uyumsuzluk cezaları Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yayınlanıyor ve her çeyrek açıklanan finansal tablolarımızın dipnotlarında da yer alıyor.

Tedarikçi firmalar ve iş ortakları ile ilişkilerde dikkat edilmesi gereken hususlar ayrıntılı olarak Türk Telekom İş Etiği Kodumuzda açıklamaktayız. Türk Telekom Grubu Şirketleri adına hareket eden üçüncü tarafların, yasal düzenlemelere, Türk Telekom İş Etiği Koduna ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasına uyumu zorunludur.

Buna göre:

- Türk Telekom Grubu Şirketleri'nin tedarikçi firmalar ve iş ortakları (bayiler, acenteler, müteahhitler vb.) ile iş ilişkilerini yöneten, takibini veya gözetimini yapan çalışanlarımız; Türk Telekom İş Etiği Kodu da dahil bu politikada öngörülen kuralları bilmek, anlamak, eksiksiz biçimde uygulamak ve bu kuralları tedarikçi firmalar ile iş ortakları çalışanlarına anlatmaktan sorumludur.

- Tedarikçi firmalar ve iş ortaklarına yapılan denetim ve ziyaretlerde bu politikaya uygun davranılıp davranılmadığı kontrol edilir.

- Grup Şirketleri, bir ortak girişim kurmadan önce ve/veya müteahhit ve tedarikçi adaylarını değerlendirirken durum tespit çalışması yapar. Tedarikçi firmalar ve iş ortakları ile bir iş ilişkisine girmeden önce gerekli araştırma ve değerlendirmelerin yapılması zorunlu olup, rüşvet veya yolsuzlukla ilgili olumsuz referansa sahip olan firmalarla diğer kriterleri karşılasalar bile çalışmayız. Tecrübe, mali performans, teknik yeterlilik gibi kriterlerin yanı sıra etik veya yasal olmayan kazanımlarda bulunmadıklarından emin oluruz.

- Tedarikçi firmalar ve iş ortakları ile yapılan satın alma veya eğitim sözleşmelerinde açıkça belirtilen durumlar haricinde, çalışanlar ya da dış kaynak personelin, yol ya da konaklama masraflarının tedarikçi firma tarafından ödeneceği şekilde seyahat talep edemeyiz. Herhangi bir tedarikçi firma tarafından bu şekilde organize edilen bir seyahat ya da eğitime katılım bütçesinin Türk Telekom Grubu Şirketleri'nin Satın Alma ve Akademi birimleri tarafından onaylanması halinde, tüm masraflar Türk Telekom Grubu Şirketleri tarafından karşılanmalıdır.

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasının ihlaline dair tüm iddialar ve bildirimler, etik ihlal kapsamında değerlendirilir ve Türk Telekom İş Etiği Kodundaki usul ve esaslara göre incelenerek sonuçlandırılır. İhlale ilişkin başvurular, şirket içinden ve dışından etik@turktelekom.com.tr e-posta adresine, İş Etiği birimine ya da İç Denetim Başkanlığı'na yapılır.

Türk Telekom İş Etiği Kurulu:

- Politika ihlallerini bildiren kişilerin gizliliğini ve güvenliğini sağlamaya yönelik tedbirleri alır, başvuruların zamanında, adil ve duyarlı bir şekilde incelenmesini ve soruşturulmasını sağlar.
- Türk Telekom İş Etiği Kodunda yer alan Uygulama Esaslarına göre inceleme ve soruşturma raporlarını görüşüp karara bağlar.
- İhlalin tespiti halinde, düzeltilmesi ve politikaya uygunluğun sağlanması için gerekli tedbirleri aldırmaktan sorumludur.

Rüşvet ve Yolsuzluğa Karşı
Sıfır Tolerans

Bu konuda esas alınacak doküman Türk Telekom Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasıdır. Türk Telekom Grubu Şirketleri, faaliyet gösterdiği ve temsil edildiği tüm ülkelerdeki rüşvet ve yolsuzlukla ilgili yasal düzenlemelere uyar. Rüşvet ve yolsuzluğa karşı "sıfır tolerans" yaklaşımı ile hareket eder ve faaliyetlerini adil, dürüst, yasal ve etik kurallara uygun bir şekilde sürdürmeyi taahhüt eder. Şirketimizde amacı ne olursa olsun rüşvet alınması ya da verilmesi kesinlikle yasaktır. Denetim Komitesi, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikamızın uygulanmasındaki üst gözetimden ve İç Denetim Başkanlığı tarafından sunulan raporların incelenmesinden sorumludur. Bu politikaların uygulanmasından ve rüşvet ile yolsuzlukla ilgili önleyici ve düzenleyici faaliyetler konusunda ilgili birim ve yöneticilere talimat vermekten de Genel Müdür (CEO) sorumludur. Ayrıca Şirketimize tebliğ edilen ve önemli nitelikte finansal etkisi olan kanun ve yönetmeliklere uyumsuzluk cezaları Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yayınlanmakta ve her çeyrek açıklanan finansal tablolarımızın dipnotlarında da yer almaktadır.

İş Etiğinin her alanında olduğu gibi rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusunda da şirket içi eğitim ve bilgilendirmelere büyük önem veriyoruz. Çalışanlarımızın ve yönetim organımıza yönelik düzenli olarak eğitimler veriyoruz. Bu durum Şirketimizin rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusunda eğitimli ve bilinçli liderler kazanma ve iş etiğini şirket kültürüne her alanda entegre etme isteğini yansıtıyor.

2023 yılında;

- Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele eğitimi almış toplam çalışan sayımız 12.244'ye ulaştı.
- Üst düzey yöneticilerimizden 489 kişi, yöneticilerimizden ise 395 kişi rüşvet ve yolsuzluk ile mücadele eğitimleri aldı. Üst düzey yöneticilerimizin %74'ü ve yöneticilerimizin %41'i bu eğitimlerden yararlanmış oldu.

7 Ekler

Üyelikler

Ulusal:

- Kurumsal İletişimciler Derneği (KİD)
- Türkiye Halkla İlişkiler Derneği (TUHİD)
- Mobil Telekomünikasyon Operatörleri Derneği (MTOD)
- Uluslararası Gizlilik Uzmanları Derneği- Association of Privacy Professionals- IAPP
- Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD)
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
- Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED)
- Türk Sanayicileri ve İş insanları Derneği (TÜSİAD)
- Erişim Sağlayıcıları Birliği (ESB)
- Akıllı Ulaşım Sistemleri Derneği (AUS Türkiye)
- Telekomünikasyon, Uydu ve Yayıncılık İş insanları Derneği (TÜYAD)
- Televizyon Yayıncıları Derneği (TVYD)
- Dış Ekonomik ilişkiler Kurulu (DEİK)
- Türkiye Bilişim Vakfı (TBV)
- Bilgi Güvenliği Derneği (BGD)
- Türkiye Yatırımcı İlişkileri Derneği (TÜYİD)

Uluslararası:

- Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU)
- GSM Birliği (GSMA)
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC)
- Kablosuz Genişbant Birliği (WBA - Wireless Broadband Alliance)
- Linux Foundation Broadband
- Telekom Altyapı Projesi (TIP)
- Global TD-LTE İnisiyatifi (GTI - Global TD-LTE Initiative)

Performans Göstergeleri

Çevresel Performans Göstergeleri

TÜRK TELEKOM GRUBU ENERJİ TÜKETİMİ*

Türüne göre enerji tüketimi (MWh)	2020	2021	2022	2023
Araç Yakıtları	**117.778**	**135.708**	**177.227**	**186.898**
Dizel	112.781	128.993	168.159	176.682
Benzin	4.998	6.716	9.068	10.216
Sabit Yanma	**80.091**	**86.228**	**80.241**	**69.516**
Doğal Gaz	65.522	73.500	66.898	55.344
Fuel Oil	373	224	165	-
Kömür	2.208	1.681	1.729	1.993
Sabit Yanma - Motorin (Dizel)	787	91	61	127
Jeneratör (Dizel)	11.201	10.732	11.388	12.052
Üretilen yenilenebilir enerji**	**4.289**	**4.563**	**7.300**	**7.848**
Satın alınan elektrik	**1.244.213**	**1.233.937**	**1.194.226**	**1.236.378**
Toplam Net Enerji Tüketimi	**1.446.371**	**1.460.436**	**1.458.994**	**1.500.640**

**Enerji tüketimleri Türk Telekom Grubu konsolide verilerini içermektedir.*
***Üretilen yenilenebilir enerjinin tamamı, şirketimizin operasyonel süreçlerinde tüketilmektedir.*

TÜRK TELEKOM GRUBU SU TÜKETİMİ

Su Tüketimi (bin m^3)	2020	2021	2022	2023
Şebeke Suyu	462	460	470	438

ATIKLAR*

Türüne göre atıklar (ton)	2020	2021	2022	2023
Türk Telekom Grubu toplam atık miktarı	14.631	28.659	29.329	10.381
Türk Telekom toplam atık miktarı	14.617	28.421	29.294	10.363
Tehlikeli atıklar	5.541	7.466	7.079	4.606
Tehlikeli olmayan atıklar	9.076	20.955	22.215	5.757

**Şirketimizde oluşan tehlikeli-tehlikesiz atıkların hepsi lisanslı geri dönüşüm/bertaraf firmasına iletilmektedir. Tehlikeli atıklar doğrudan bertaraf edilmekte, tehlikesiz atıklar geri dönüştürülmektedir.*

TÜRK TELEKOM GRUBU SERA GAZI EMİSYONLARI

Sera Gazı Emisyonları (ton CO_2e)	2020*	2021	Yıllık Değişim	2022	Yıllık Değişim	2023	Yıllık Değişim	Baz Yıla Göre Değişim*
Kapsam 1	121.499	143.780	%18	135.051	%(6)	109.084	%(19)	%(10)
Kapsam 2 (Konum Bazlı)**	522.569	541.698	%4	524.265	%(3)	542.770	%4	%4
Kapsam 2 (Piyasa Bazlı)	522.569	508.773	%(3)	393.958	%(23)	393.510	%(0)	%(25)
Kapsam 3	1.389.850	1.387.850	%(0)	1.490.333	%7	1.501.958	%1	%8
Kapsam 1 + Kapsam 2 (Konum Bazlı)	644.068	685.479	%6	659.316	%(4)	651.854	%(1)	%1
Kapsam 1 + Kapsam 2 (Piyasa Bazlı)	644.068	652.554	%1	529.010	%(19)	502.594	%(5)	%(22)
Toplam (Konum Bazlı)	**2.033.918**	**2.073.328**	**%2**	**2.149.649**	**%4**	**2.153.811**	**%0**	**%6**
Toplam (Piyasa Bazlı)	**2.033.918**	**2.040.403**	**%0**	**2.019.342**	**%(1)**	**2.004.551**	**%(1)**	**%(1)**

**Baz yıl 2020'dir.*
***Önceki yıllarda Kapsam 2 emisyonlarımızın içerisine dahil ettiğimiz "İletim ve Dağıtım" kaynaklı emisyonları, hesaplama metodolojisi değişikliği ile Kapsam 3-Kategori 3 (İletim Dağıtım (T&D) kayıpları & Kuyudan Depoya (WTT)) kategorisi altında raporlamaya başladık. Ayrıca, Kapsam 2 hesaplamasında kullanılan Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından önceki yıllar için güncellenmiştir. Bu doğrultuda, 2020, 2021 ve 2022 yılı için raporladığımız Kapsam 2 emisyonları revize edilmiştir. Dolayısıyla, 2020 yılı için 0,475 tCO_2e/MWh olan emisyon faktörü (EF) 0,420 tCO_2e/MWh, 2021 yılı için 0,457 tCO_2e/MWh olan EF 0,439 tCO_2e/MWh, 2022 yılı için 0,484 tCO_2e/MWh olan EF de 0,439 tCO_2e/MWh olarak güncellenmiştir.*

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri*

Türk Telekom Grubu Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ve Oranı (Kişi)	2020		2021		2022		2023	
Toplam	34.748		35.868		39.433		37.265	
Kadın	12.627	%36	13.478	%38	16.144	%41	15.539	%42
Erkek	22.121	%64	22.390	%62	23.289	%59	21.726	%58

İSTİHDAM								
Cinsiyet ve Yaş Grubuna Göre Çalışan Sayısı ve Oranı (Kişi)	2020		2021		2022		2023	
Toplam	18.108		17.985		17.695		16.803	
Kadın	3.542	%19,6	3.390	%18,8	3.413	%19,3	3.355	%20,0
Erkek	14.566	%80,4	14.595	%81,2	14.282	%80,7	13.448	%80,0
<30	1.648		2.081		1.839		1.912	
30-50	14.514		14.787		14.857		14.555	
>50	1.946		1.117		999		336	

Pozisyona Göre Toplam Çalışan Sayısı ve Oranı (Kişi)	2020		2021		2022		2023	
Toplam beyaz yakalı çalışan sayısı	7.611		7.661		7.728		7.807	
Kadın	2.647	%34,8	2.657	%34,7	2.743	%35,5	2.835	%36,3
Erkek	4.964	%65,2	5.004	%65,3	4.985	%64,5	4.972	%63,7
<30	727		877		968		1.130	
30-50	6.372		6.499		6.463		6.490	
>50	512		285		297		187	
Toplam mavi yakalı çalışan sayısı	10.497		10.324		9.967		8.996	
Kadın	895	%8,5	733	%7,1	670	%6,7	520	%5,8
Erkek	9.602	%91,5	9.591	%92,9	9.297	%93,3	8.476	%94,2
<30	921		1.204		871		782	
30-50	8.142		8.288		8.394		8.065	
>50	1.434		832		702		149	
Dış kaynak sayıları-Bordro Dış Kaynak	-		3.160		11.569		3.322	
Dış kaynak sayıları-Hizmet Alım	-		3.011		11.022		3.711	
Dış kaynak sayıları-Anahtar Teslim	-		2.635		9.569		4.221	

İşe Yeni Alınan Çalışan Sayısı ve Oranı (Kişi)	2020		2021		2022		2023	
Toplam işe alınan çalışan	1.312		1.905		1.035		1.222	
Kadın	191	%14,6	286	%15,0	363	%35,1	330	%27,0
Erkek	1.121	%85,4	1.619	%85,0	672	%64,9	892	%73,0
<30	489		914		597		806	
30-50	811		979		431		414	
>50	12		12		7		2	

İşten Ayrılan Çalışanların Toplam Sayısı ve İşten Ayrılma Oranı	2020		2021		2022		2023	
Toplam işten ayrılan çalışan	1.030		2.012		1.288		2.088	
Kadın	235	%6,6	435	%12,6	325	%9,6	374	%11,0
Erkek	795	%5,5	1.577	%10,8	963	%6,7	1.714	%12,2
<30	58		208		303		306	
30-50	381		480		519		1.121	
>50	591		1.324		466		661	

** Sosyal Performans Göstergeleri Türk Telekom, TT Mobil, TTNET verilerinden oluşmaktadır.*

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri*

Cinsiyete Göre Doğum İzninden Sonra İşe Dönme ve İşte Kalma Verileri	2020	2021	2022	2023
Ebeveyn izni alma hakkına sahip olan toplam çalışan sayısı	1.172	1.250	1.147	895
Kadın	262	316	246	195
Erkek	910	934	901	700
Ebeveyn izni alan toplam çalışan sayısı	1.172	1.250	1.147	895
Kadın	262	316	246	195
Erkek	910	934	901	700
Ebeveyn izni sonrası işe dönen toplam çalışan sayısı	1.172	1.250	1.133	895
Kadın	262	316	232	195
Erkek	910	934	901	700
Ebeveyn izninden dönüş sonrası en az 12 ay istihdam edilen toplam çalışan sayısı	1.147	1.206	1.089	875
Kadın	255	302	213	183
Erkek	892	904	876	692
Doğum İzni Alan Çalışanların İşe Dönüş Oranı (%)				
Kadın	%97,0	%96,0	%87,0	%94,0
Erkek	%98,0	%97,0	%97,0	%99,0

Türk Telekom İSG Performans Göstergeleri				
İSG Yönetim Sistemi Kapsamındaki Çalışanlar	2020	2021	2022	2023
İSG Yönetim Sistemi kapsamındaki çalışan sayısı	18.108	17.985	17.695	16.803
İSG Yönetim Sistemi kapsamındaki çalışan yüzdesi	%100	%100	%100	%100
Toplam kaza sayısı	251	314	329	291
Ölümlü kaza sayısı	0	1	2	0
Kayıp zamanlı yaralanma sayısı	117	147	185	142
Kazalardan kaynaklanan toplam gün kaybı sayısı	1.042	2.097	3.281	1.994
Kaza sıklık oranı (hızı)	4,7	5,8	6,3	5,7
Kayıp zamanlı yaralanma oranı	2,2	2,7	3,5	2,8
Yüksek öneme sahip kaza sayısı	0	2	0	0
Yüksek öneme sahip kaza sıklık oranı (hızı)	0	0,04	0	0
Mesleki hastalıklar	0	0	0	0

Çalışanların Aldığı Eğitim Saatleri	2020	2021	2022	2023
Ortalama Eğitim Saati (Saat)	18,7	41,1	35,3	25,0
Sağlık ve güvenlik politikaları ve prosedürleri konusunda çalışanlara verilen toplam eğitim saati.	32.454	37.539	22.520	60.471

Çalışanların Aldığı Ortalama Eğitim Saati (Saat)	2020		2021		2022		2023	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Mavi Yaka	12,3	11,7	31,8	27,1	20,0	24,8	7,5	10,0
Uzman Grubu	21,3	27,1	49,2	51,8	32,1	46,9	8,1	9,8
Yönetici Grubu	15,6	25,2	28,8	35,3	20,6	22,7	8,1	8,0
Üst Düzey Yönetici	31,6	63,1	22,5	64,0	1,3	28,4	24,0	4,7

** Sosyal Performans Göstergeleri Türk Telekom, TT Mobil, TTNET verilerinden oluşmaktadır.*

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri*

Zorunlu Mevzuat Eğitimleri		2020			2021			2022			2023		
		Eğitim Alan Çalışan Sayısı	Toplam Saat	Ortalama Saat	Eğitim Alan Çalışan Sayısı	Toplam Saat	Ortalama Saat	Eğitim Alan Çalışan Sayısı	Toplam Saat	Ortalama Saat	Eğitim Alan Çalışan Sayısı	Toplam Saat	Ortalama Saat
Mavi Yaka	Kadın	895	2.530	2,8	733	2.517	3,4	670	2.968	4,4	937	3.449	8,2
	Erkek	9.602	37.883	3,9	9.591	46.799	4,9	9.297	53.566	5,8	17.010	83.718	9,4
Uzman Grubu	Kadın	2.452	4.299	1,8	2.440	5.230	2,1	2.513	7.656	3	3.296	8.958	8,7
	Erkek	3.971	14.052	3,5	3.985	11.033	2,8	3.955	19.600	5	6.390	24.710	9,2
Yönetici Grubu	Kadın	163	148	0,9	217	156	0,7	230	260	1,1	195	158	3,1
	Erkek	744	1.138	1,5	1.019	1.080	1,1	1.030	2.076	2	949	1.842	8,1

Cinsiyete Göre Eğitim Saati	2020	2021	2022	2023
Kadın	45.669	149.659	98.787	72.900
Erkek	176.937	502.815	439.412	340.878
Toplam	222.606	652.474	538.199	413.777

Pozisyona Göre Eğitim Saati	2020	2021	2022	2023
Mavi Yaka	93.017	283.288	243.743	220.916
Uzman Grubu	112.578	326.666	266.242	178.123
Yönetici Grubu	16.499	41.729	27.872	14.526
Üst Düzey	512	791	342	212
Toplam	222.606	652.474	538.199	413.777

"6 Şubat depremi sebebiyle 2023 yılında eğitim saatlerimizde azalma görülmektedir.

Eğitim Türü	2020	2021	2022	2023
İnsan Hakları Politikası E-Eğitimi (kişi)	5.687	9.593	3.854	12.110
Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politika E-Eğitimi (kişi)	5.724	9.770	10.683	12.244
İnsan Hakları Politikası E-Eğitimi (saat)*	800	1.311	370	985
Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politika E-Eğitimi (saat)*	821	1.498	1.247	968

*Eğitim süresince ekranda geçirilen süreyi ifade etmektedir.

** Sosyal Performans Göstergeleri Türk Telekom, TT Mobil, TTNET verilerinden oluşmaktadır.*

Performans Göstergeleri

Sosyal Performans Göstergeleri*

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Aldığı Ortalama Eğitim Saati (Saat)								
Yıllar	**2020**		**2021**		**2022**		**2023**	
Çalışan	**Kadın**	**Erkek**	**Kadın**	**Erkek**	**Kadın**	**Erkek**	**Kadın**	**Erkek**
Mavi Yaka	2,8	3,9	3,4	4,9	4,4	5,8	8,9	8,8
Uzman Grubu	1,8	3,5	2,1	2,8	3	5	8,4	8,6
Yönetici Grubu	0,8	1,1	0,7	1	1,1	2	0	8,7
Üst Düzey Yönetici	0,7	4,2	0	5,4	1	6,9	0	0

Cinsiyete ve Çalışan Kategorisine Göre Kariyer Gelişimi Değerlendirilmesine Tabi Olan Çalışan Verileri								
	2020		**2021**		**2022**		**2023**	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Performans Takibine Tabi Olan Çalışan Sayısı	2.521	4.703	2.548	4.693	2.688	4.801	2.805	4.882
Mavi Yaka (%)	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5	%0,0	%0,2
Uzman Grubu (%)	%32,2	%51,4	%32,3	%50,6	%32,4	%50,7	%33,4	%50,5
Yönetici Grubu (%)	%2,7	%13,2	%2,9	%13,6	%3,0	%13,3	%3,0	%12,8

Yönetim Kurulunun Cinsiyete ve Yaşa Göre Dağılımı	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Kadın	%0	%0	%0	%0
Erkek	%100	%100	%100	%100
<30	%0,0	%0,0	%0,0	%0,0
30-50	%22,2	%22,2	%44,4	%44,4
>50	%77,8	%77,8	%65,6	%65,6

Engelli Çalışan Sayısı (Kişi)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Kadın	57	56	59	63
Erkek	358	331	333	329

** Sosyal Performans Göstergeleri Türk Telekom, TT Mobil, TTNET verilerinden oluşmaktadır.*

Yönetişim Verileri								
Yönetim Kurulu Yapısı	**2020**		**2021**		**2022**		**2023**	
Yönetim Kurulu Üyesi Görev Süresi, yıl	3		3		3		3	
Yönetim Kurulu Toplantı Sayısı	12		12		13		14	
Yönetim Kurulu Toplantı Katılım Ortalaması, %	%96,3		%96,2		%96,5		%94,5	
Komite Toplantıları Katılım Ortalaması, %	%100		%100		%100		%100	
Komiteler	**2020**		**2021**		**2022**		**2023**	
Denetim Komitesi	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
<30	-	-	-	-	-	-	-	-
30-50	-	1	-	1	-	1	-	-
>50		1	-	1	-	1	-	2
Kurumsal Yönetim Komitesi	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
<30	-	-	-	-	-	-	-	-
30-50	1	-	1	-	1	1	1	1
>50	-	2	-	2	-	1	-	2
Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
<30	-	-	-	-	-	-	-	-
30-50	-	1	-	1	-	2	-	1
>50	-	1	-	1	-	1	-	2
Aday Gösterme ve Ücret Komitesi*	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
<30	-	-	-	-	-	-	-	-
30-50	-	-	-	-	-	3	-	2
>50	-	-	-	-	-	-	-	1
Sürdürülebilirlik Komitesi**	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
<30	-	-	-	-	-	-	-	-
30-50	-	-	-	-	2	3	2	2
>50	-	-	-	-	-	5	-	6

**2022 yılı öncesinde "Aday Gösterme Komitesi" ve "Ücret Komitesi" olarak iki ayrı komite yapısı bulunmaktaydı.*
***2023 yıl sonu itibariyle Komite üye sayısı 10 kişidir. 2024 yılı içerisinde 11 kişi olarak güncellenmiştir.*

Performans Göstergeleri

Ekonomik Performans Göstergeleri*

Ekonomik Performans		
Ekonomik Göstergeler (milyon TL)	**2022***	**2023**
Konsolide Gelir	91.401	100.185
Özkaynak Karlılığı (ROE) (%)	%8,6	%16,7
Toplam Yatırımlar	23.987	25.754
Toplam Varlıklar	187.304	194.721
Net Borç	46.367	40.034
Net Kar	6.910	16.422
Toplam Ar-Ge Harcamaları	1.032	1.637
Tüm çalışanlara ödenen ücret ve yan haklar	15.242	22.286
Ödenen Temettü	10.141	0,0
Devlete Ödenen Vergi	367	1.153
Toplam Bağışlar	133	768
Dava Giderleri	129	246
Tüm üst düzey yöneticilere ödenen toplam ücret	288	309
Devletten alınan teşvik	0,0	1.884

*Tüm veriler TMS 29 uygulanmış olarak paylaşılmıştır.

GRI İçerik İndeksi

CONTENT INDEX ESSENTIALS SERVICE 2024

İçerik Endeksi - Essentials Hizmeti için GRI Hizmetleri, GRI içerik endeksinin GRI Standartlarına uygun raporlama gereklilikleriyle tutarlı bir şekilde sunulduğunu ve endeksteki bilgilerin paydaşlar için açık bir şekilde sunulduğunu ve erişilebilir olduğunu gözden geçirmiştir.. Hizmet, raporun Türkçe versiyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Kullanım bildirimi	Türk Telekomünikasyon A.Ş., 1 Ocak 2023 - 31 Aralık 2023 dönemi için GRI Standartlarına uygun olarak rapor vermiştir.			
Kullanılan GRI 1	GRI 1: Temel 2021			
GRI STANDARDI	**AÇIKLAMA**	**KONU BAŞLIĞI**	**SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/ VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR**	**EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ**
GENEL AÇIKLAMALAR				
GRI 2: Genel Açıklamalar 2021	2 -1 Organizasyonel detaylar	Rapor Hakkında, Ortaklık ve Yönetim Yapımız	**3, 6**	
	2 -2 Kuruluşun sürdürülebilirlik raporlamasına dahil olan kuruluşlar	Rapor Hakkında, Türk Telekom Hakkında; İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Finansal Yatırımlar	**3, 5, 8**	
	2 -3 Raporlama süresi, sıklığı ve iletişim noktası	Rapor Hakkında	**3**	
	2 -4 Bilgilerin yeniden ifade edilmesi	Rapor Hakkında	**3**	
	2 -5 Dış güvence			Raporlama döneminde finansal olmayan unsurlara yönelik herhangi bir dış güvence alınmamıştır.
	2 -6 Faaliyetler, değer zinciri ve diğer iş ilişkileri			Şirketin değer zinciri ve hizmetleri, önceki raporlama dönemine kıyasla herhangi bir farklılık göstermemektedir.
	2 -7 Çalışanlar	Sosyal Performans Göstergeleri	**126**	
	2 -8 Çalışan olmayan işçiler	Sosyal Performans Göstergeleri	**126**	
	2 -9 Yönetişim yapısı ve bileşimi	Yönetim Kurulu Üyeleri ve Türk Telekom Üst Yönetimi, Komiteler	**111-112, 113-114**	
	2 -10 En yüksek yönetişim organının aday gösterilmesi ve seçimi	Yönetim Kurulu'nun Yapısı ve Oluşumu	**108**	
	2-11 En yüksek yönetim organı başkanı	Yönetim Kurulu Üyeleri ve Türk Telekom Üst Yönetimi	**111-112**	
	2 -12 Etkilerin yönetimini denetlemede en yüksek yönetişim organının rolü	Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz	**26**	
	2 -13 Etkileri yönetmek için sorumluluk devri	Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz	**26**	
	2 -14 Sürdürülebilirlik raporlamasında en yüksek yönetişim organının rolü	Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz	**26**	
	2 -15 Çıkar çatışmaları	Etik ve Uyum, Güçlü Kurumsal Yönetim	**119-120, 105**	
	2 -16 Kritik endişelerin iletişimi	İş Etiği ve Rekabetçi Davranış	**119-122**	
GRI 2: Genel Açıklamalar 2021	2 -17 En yüksek yönetişim organının kolektif bilgisi	Sürdürülebilirlik ile İlgili Riskler	**118**	
	2 -18 En yüksek yönetişim organının performansının değerlendirilmesi	Çalışanların Bağlılığı, Eğitim, Yetenek ve Kariyer Gelişimi; Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz	**68-73, 26**	
	2 -19 Ücretlendirme politikaları	Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikalarımız	**112**	
	2 -20 Ücret belirleme süreci	Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık; Yan Haklar ve Çalışan Yardımları	**62-63, 67-68**	
	2 -21 Yıllık toplam ücret oranı			Gizlilik kısıtlamaları: Ücretlendirme Politikalarımızı oluşturarak web sitemiz aracılığıyla bu politikayı paydaşlarımızla açık şekilde paylaşıyoruz. Ancak ücret miktarları ve oranları ile ilgili bilgi paylaşılması noktasında yönetimimiz gizliliğe önem veriyor. Bu sebeple bu bilgi şu an için paylaşılamamaktadır.
	2 -22 Sürdürülebilir kalkınma stratejisi beyanı	CEO Mesajı, Odaklandığımız Alanlar ve Politikalar	**19-20, 24**	
	2 -23 Politika taahhütleri	İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması	**64-68**	
	2 -24 Politika taahhütlerini içselleştirme	Etik ve Uyum	**119-120**	
	2 -25 Olumsuz etkileri gidermek için süreçler	Etik ve Uyum	**119-120**	
	2 -26 Tavsiye alma ve endişeleri dile getirme mekanizmaları	İnsana Yakışır, Etik Çalışma Ortamı	**65-66**	
	2-27 Yasa ve Yönetmeliklere Uyum	Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele	**121-122**	
	2 -28 Üyelik Ortaklıkları	Üyelikler	**124**	
	2 -29 Paydaş katılımına yaklaşım	Paydaş İlişkilerimiz	**29-30**	
	2 -30 Toplu iş sözleşmeleri	Örgütlenme Özgürlüğüne Saygı, Etik İş Gücü Uygulamaları	**66, 67**	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
Öncelikli Konular				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -1 Öncelikli konuları belirleme süreci	Öncelikli Konularımız	**27**	
	3 -2 Öncelikli konuların listesi	Öncelikli Konularımız	**27**	
Operasyonel ve Finansal Performans				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Operasyonel ve Finansal Performans	**41-44**	
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1 Yaratılan ve dağıtılan doğrudan ekonomik değer	Grup şirketlerimizle beraber başarıdan başarıya	**45-48**	
	201-2 İklim değişikliği kaynaklı finansal uygulamalar, riskler ve fırsatlar	Finansal Risk Yönetimi	**49-50**	
	201-3 Tanımlanmış fayda planı yükümlülükleri ve diğer emeklilik planları	Yan Haklar ve Çalışan Yardımları	**67-68**	
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Operasyonel ve Finansal Performans	**105**	
GRI 202: Pazar Varlığı 2016	202 -1 Cinsiyete göre standart giriş seviyesi ücretinin yerel asgari ücrete göre oranları	Etik İş Gücü Uygulamaları; Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	**67, 62-63**	
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Operasyonel ve Finansal Performans	**105**	
GRI 203: Dolaylı Ekonomik Etkiler 2016	203 -1 Desteklenen altyapı yatırımları ve hizmetleri	Sürdürülebilirlik Temelli Katkı ve Yatırımlarımız	**31-33**	
	203 -2 Önemli dolaylı ekonomik etkiler	İklim Risk ve Fırsatları	**100**	
Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	**87-89**	
GRI 204: Satın Alma Uygulamaları 2016	204 -1 Yerel tedarikçilere yapılan harcamaların oranı	Kararlı Sürdürülebilirlik Stratejimiz	**22**	
GRI 308: Tedarikçi Çevresel Değerlendirmesi 2016	308 -1 Çevresel kriterler kullanılarak taranan yeni tedarikçiler	Tedarikçi Portal Projesi	**89**	
	308 -2 Tedarik zincirindeki olumsuz çevresel etkiler ve alınan aksiyonlar	Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	**87-89**	
GRI 414: Tedarikçi Sosyal Değerlendirmesi 2016	414-1 Sosyal kriterler kullanılarak taranan tedarikçiler	Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	**87-89**	
	414 -2 Tedarik zincirindeki olumsuz sosyal etkiler ve alınan aksiyonlar	Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	**87-89**	

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
İş Etiği ve Rekabetçi Davranış				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele	**121-122**	
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-1 Yolsuzlukla ilgili riskler için değerlendirilen operasyonlar	Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele	**121-122**	
	205-2 Yolsuzlukla mücadele politika ve prosedürlerine yönelik eğitim ve iletişim çalışmaları	Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele	**121-122**	
İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Enerji Yönetimi ve Çevresel Yatırımlar, Emisyon Yönetimi	**90-92, 92-94**	
GRI 302: Enerji 2016	302-1 Organizasyon İçi Enerji Tüketimi	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
	302-3 Enerji Yoğunluğu	Enerji Yoğunluğu	**91**	
	302-4 Enerji Tüketiminin Azaltılması	Teknolojik Altyapı ve Verimlilik Projeleri	**91**	
	302 -5 Ürün ve hizmetlerin enerji gereksinimlerindeki azaltmalar	Teknolojik Altyapı ve Verimlilik Projeleri	**91**	
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1 Doğrudan (Kapsam 1) sera gazı emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
	305-2 Dolaylı enerji (Kapsam 2) sera gazı emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
	305-3 Diğer dolaylı (Kapsam 3) sera gazı emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
	305-4 Sera gazı emisyon yoğunluğu	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
	305-5 Sera gazı emisyonlarının azaltılması	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
	305-6 Ozon tabakasını incelten maddelerin (OTİM) emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
	305-7 Azot oksitler (NOx), kükürt oksitler (Sox) ve diğer önemli hava emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
Doğal Kaynakların Sorumlu Kullanımı ve Yönetimi				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Su ve Atık Su Yönetimi, Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	**95-96, 97-99**	
GRI 303: Su ve Atık Su 2018	303 -1 Ortak bir kaynak olarak su ile etkileşimler	Su Yönetimi Uygulamalarımız, Su Tasarrufu ve Yönetimi	**95**	
	303-2 Su tahliyesi ile ilgili etkilerin yönetimi	Atık Su Yönetimi, Su Stresi ve Yönetimi	**96**	
	303 -4 Su tahliyesi	Atık Su Yönetimi, Su Stresi ve Yönetimi	**96**	
	303 -5 Su tüketimi	Çevresel Performans Göstergeleri	**125**	
GRI 306: Atık 2020	306 -1 Atık oluşumu ve atıklarla ilgili önemli etkiler	Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	**97-99**	
	306 -2 Atıklarla ilgili önemli etkilerin yönetimi	Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	**97-99**	
	306 -3 Oluşan atık	Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi, Çevresel Performans Göstergeleri	**97-99, 125**	
	306 -4 Bertaraftan uzaklaştırılan atıklar	Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	**97-99**	
	306 -5 Bertaraf işlemine yönlendirilen atıklar	Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	**97-99**	

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık; İnsana Yakışır, Etik Çalışma Ortamı	**62-63, 65-66**	
GRI 401: İstihdam 2016	401-1 İşe yeni alım ve çalışan devir hızı	Sosyal Performans Göstergeleri	**126**	
	401-2 Yarı zamanlı çalışanlara sağlanmayan ve tam zamanlı çalışanlara sağlanan yan haklar	Yan Haklar ve Çalışan Yardımları	**67-68**	
	401 -3 Ebeveyn izni	Sosyal Performans Göstergeleri	**127**	
GRI 405: Çeşitlik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1 Yönetim organları ve çalışanların çeşitliliği	Adil ve Kapsayıcı İşveren, Kadın İstihdamına Destek	**62,63**	
	405 -2 Kadınların temel maaş ve ücretlerinin erkeklere oranı	Etik İş Gücü Uygulamaları; Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	**67, 62-63**	
GRI 406: Ayrımcılık Karşıtlığı 2016	406-1 Ayrımcılık vakaları ve alınan düzeltici önlemler	İnsana Yakışır, Etik Çalışma Ortamı	**65-66**	

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
Sağlık ve Güvenlik				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	İş Sağlığında Sorumluluk	**74-75**	
GRI 402: İşgücü/ Yönetim İlişkileri 2016	402-1 Faaliyet değişiklikleri ile ilgili asgari ihbar süreleri	İSG'de Risk Yönetimi	**74-75**	
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi	İş Sağlığında Sorumluluk	**74-75**	
	403-2 Tehlike tanımlama, risk değerlendirmesi ve olay incelemesi	İSG'de Risk Yönetimi	**74-75**	
	403 -3 İş sağlığı hizmetleri	İSG'de Risk Yönetimi	**74-75**	
	403-4 İş sağlığı ve güvenliği konusunda işçi katılımı, danışma ve iletişim	İSG'de Risk Yönetimi	**74-75**	
	403-5 İş sağlığı ve güvenliği konusunda işçi eğitimi	İSG Eğitimleri	**75**	
	403-6 İşçi sağlığının teşvik edilmesi	İSG Eğitimleri	**75**	
	403-7 Doğrudan iş ilişkileriyle bağlantılı iş sağlığı ve güvenliği etkilerinin önlenmesi ve azaltılması	İSG Eğitimleri	**75**	
	403 -8 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi kapsamındaki işçiler	Sosyal Performans Göstergeleri	**127**	
	403-9 İşle ilgili yaralanmalar	Sosyal Performans Göstergeleri	**127**	
	403-10 İş kaynaklı hastalıklar	Sosyal Performans Göstergeleri	**127**	

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
Çalışanların Bağlılığı, Eğitim, Yetenek ve Kariyer Gelişimi				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Türk Telekom Akademi	**70-71**	
GRI 404: Eğitim ve Öğretim 2016	404-1 Çalışan başına yıllık ortalama eğitim saati	Sosyal Performans Göstergeleri	**127- 128**	
	404 -2 Çalışan becerilerini geliştirmeye yönelik programlar ve geçiş yardım programları	Türk Telekom Akademi	**70-71**	
	404-3 Düzenli performans ve kariyer gelişimi değerlendirmesi alan çalışanların yüzdesi	Sosyal Performans Göstergeleri	**129**	
İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Örgütlenme Özgürlüğüne Saygı, Etik İş Gücü Uygulamaları	**66,67**	
GRI 407: Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Özgürlüğü 2016	407 -1 Örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme hakkının risk altında olabileceği operasyonlar ve tedarikçiler	Örgütlenme Özgürlüğüne Saygı	**66**	
GRI 408: Çocuk İşçiliği 2016	408-1 Çocuk işçi çalıştırma bakımından belirgin risk barındıran operasyon ve tedarikçiler	Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	**87-89**	
GRI 409: Zorla ve Zorunlu Çalıştırma 2016	409-1 Zorla ve zorunlu çalıştırma bakımından belirgin risk barındıran operasyon ve tedarikçiler			Zorla Çalıştırma bulunmadığından etkisi gözlenmemiştir.

GRI İçerik İndeksi

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılığı, Siber Güvenlik, Müşteri ve Veri Gizliliği				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılığı, Siber Güvenlik ve Veri Gizliliği	**86-87, 60-61**	
GRI 416: Müşteri Sağlığı ve Güvenliği 2016	416-2 Ürün ve hizmetlerin sağlık ve emniyet etkilerine yönelik yasalara uyumsuzluk vakaları			Raporlama döneminde uyumsuzluk vakası yaşanmamıştır.
GRI 418: Müşteri Gizliliği 2016	418-1 Müşteri gizliliğinin ihlali ve müşteri verilerinin kaybı ile ilgili önemli şikâyetler	Müşteri Memnuniyeti ve Bağlılığı, Siber Güvenlik ve Veri Gizliliği	**86-87, 60-61**	
GRI 408: Çocuk İşçiliği 2016	408-1 Çocuk işçi çalıştırma bakımından belirgin risk barındıran operasyon ve tedarikçiler	Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	**127**	

GRI STANDARDI	AÇIKLAMA	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI, KAYNAK VE/VEYA DOĞRUDAN CEVAPLAR	EK BİLGİ VE İHMAL NEDENLERİ
Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık	**51-55**	
Risk ve Kriz Yönetimi				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Etkin Risk ve Kriz Yönetimi	**115-118**	
Sosyal Yatırımlar ve Katkı, Paydaşlarla İlişkiler				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Sosyal Yatırımlar ve Katkı, Paydaşlarla İlişkiler	**76-85**	
Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon				
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3 -3 Öncelikli konuların yönetimi	Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon	**59-60**	

SKA İçerik İndeksi

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Endeksi

SKA'lar	KONU BAŞLIĞI	SAYFA NUMARASI
Yoksulluğa Son	Sosyal Yatırımlar ve Katkı, Paydaşlarla İlişkiler	76-85
Nitelikli Eğitim	Çalışanların Bağlılığı, Eğitim, Yetenek ve Kariyer Gelişimi	68-73
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	62-63
Temiz Su ve Sanitasyon	Su ve Atık Su Yönetimi	95-96
Erişilebilir Temiz Enerji	Enerji Yönetimi	90-92
İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme	Operasyonel ve Finansal Performans; Finansal Risk Yönetimi; İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması; İş Sağlığında Sorumluluk	41-44, 49, 64-68, 74-75
Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı	Sürdürülebilirlik Temelli Katkı ve Yatırımlarımız; Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık; Ana İş Kollarımız ve Pazar Konumu; Girişimcilik, Dijitalleşme ve İnovasyon; Siber Güvenlik ve Veri Gizliliği	31-33, 51-55, 56-58, 59-60, 60-61
Eşitsizliklerin Azaltılması	Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık; Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık; Sosyal Yatırımlar ve Katkı, Paydaşlarla İlişkiler	51-55, 62-63, 76-85
Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar	Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık	51-55
Sorumlu Üretim ve Tüketim	Sürdürülebilirlik Sürecimiz ve Aksiyon Alanlarımız; Sürdürülebilirlik Temelli Katkı ve Yatırımlarımız	22-24, 31-33
İklim Eylemi	İklim Değişikliği Eylem Planı, Sürdürülebilirlik Temelli Katkı ve Yatırımlarımız, Sürdürülebilirlik ile İlgili Riskler	102-103, 31-33, 118
Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar	Kararlı Sürdürülebilirlik Stratejimiz, Güçlü Kurumsal Yönetim, İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması, İş Etiği ve Rekabetçi Davranış	22, 105, 64-68, 119-122
Amaçlar için Ortaklık	Kararlı Sürdürülebilirlik Stratejimiz, Grup şirketlerimizle beraber başarıdan başarıya, Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	22, 45-48, 87-89

TCFD İndeksi

TCFD Önerileri		Referans	Sayfa Numarası
Yönetişim	Yönetim Kurulunun iklim bağlantılı risk ve fırsatlara ilişkin yönetişim yapısını açıklayın	Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz	26
	Yönetim kademesinin iklim bağlantılı risk ve fırsatları değerlendirme ve yönetmedeki rolünü tanımlayın	Etkin Risk ve Kriz Yönetimi	115-117
Strateji	Organizasyonun tanımladığı kısa, orta ve uzun vade iklim bağlantılı risk ve fırsatları açıklayın.	İklim Değişikliği ile Mücadele, Sürdürülebilirlikle İlgili Riskler	99-102, 118
	İklim bağlantılı risk ve fırsatların organizasyonun iş, stratejik ve finansal planlaması üzerindeki etkilerini açıklayın.	İklim Değişikliği ile Mücadele	99-100
	2°C veya daha düşük senaryosu dahil olmak üzere farklı senaryoları dikkate alarak organizasyonun stratejisinin esnekliğini tanımlayın.	İklim değişikliği Eylem Planı	102-103
Risk Yönetimi	Organizasyonun iklim bağlantılı riskleri nasıl tanımladığını ve değerlendirdiğini açıklayın.	Sürdürülebilirlik ile İlgili Riskler	118
	Organizasyonun iklim bağlantılı riskleri nasıl yönettiğini açıklayın.	İklim Değişikliği ile Mücadele	99-100
	Riskleri tanımlama, değerlendirme ve yönetme sürecini organizasyonun tüm risk yönetimi sürecine nasıl entegre ettiğini açıklayın.	Etkin Risk ve Kriz Yönetimi	115-117
Metrikler ve Hedefler	İklim bağlantılı risklerin ve fırsatların, organizasyonun strateji ve risk yönetimi süreciyle uyumlu olarak, hangi metrikler kullanılarak değerlendirildiğini beyan edin.	İklim Değişikliği ile Mücadele	99-100
	Kapsam 1, Kapsam 2 ve eğer uygulanabilir ise Kapsam 3 sera gazı emisyonlarını beyan edin.	Emisyon Yönetimi	92-94
	İklim bağlantılı risklerin ve fırsatların yönetilmesi için kullanılan hedefleri ve bu hedeflere ilişkin performansınızı açıklayın.	İklim Değişikliği ile Mücadele	99-103

WEF Paydaş Kapitalizmi İndeksi

İlke	Temalar	Temel Metrikler ve Açıklamalar	İlgili Rapor Bölümü-Alt Bölümü	Sayfa Numarası
Yönetişim Temelleri	Yönetimin Amacı	Amaç Belirleme Odaklı Yönetim	CEO Mesajı, Odaklandığımız Alanlar ve Politikalar	19, 24
	Yönetim Kurulunun Niteliği	Yönetişim Yapısı	Yönetim Kurulu Üyeleri ve Türk Telekom Üst Yönetimi, Komiteler	111, 113-114
		Ücretlendirme	Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikalarımız	112
		Stratejik Performans	Sürdürülebilirlik Yönetişimimiz	26
	Paydaş Katılımı	Paydaşları Etkileyen Öncelikli Konular	Önceliklerimiz Paydaş İlişkilerimiz	27-28, 29-30
	Etik Davranış	Yolsuzlukla Mücadele	Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele	121-122
		Korunan Etik Tavsiye ve Raporlama Mekanizmaları	İnsana Yakışır, Etik Çalışma Ortamı İş Etiği ve Rekabetçi Davranış Etik ve Uyum	65-66, 119-120
	Risk ve Fırsat Gözetimi	Risk ve Fırsatların İş Sürecine Entegre Edilmesi	Etkin Risk ve Kriz Yönetimi	115-116
		Sermaye yönetiminde Ekonomik, Çevresel ve Sosyal Konular	Sürdürülebilirlik ile İlgili Riskler	118
Gezegen	İklim Değişikliği	Sera Gazı Emisyonları	Çevresel Performans Göstergeleri	125
		TCFD Uygulaması	TCFD Indeks	137
		Sera Gazı Emisyon Azaltım Stratejisi	Emisyon Yönetimi	92-94
		Sera Gazı Emisyonlarının Etkisi	Emisyon Yönetimi	92-94
	Erişilebilir Temiz Su	Su Stresi Olan Bölgelerde Su Tüketimi	Su Stresi ve Yönetimi	96
	Kaynak Kullanımı	Kaynak Döngüselliği	Doğal Kaynakların Sorumlu Kullanımı ve Yönetimi	95-96

İlke	Temalar	Temel Metrikler ve Açıklamalar	İlgili Rapor Bölümü-Alt Bölümü	Sayfa Numarası
İnsan	İtibar ve Eşitlik	Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	Sosyal Performans Göstergeleri İnsan Sermayemiz	38, 129
		Ücret Eşitliği	Kadın İstihdamına Destek	63
		Maaş Seviyesi	Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	62
		Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Özgürlüğü	Örgütlenme Özgürlüğüne Saygı	66
		Çocuk, Zorla veya Zorunlu Çalıştırma Vakaları İçin Risk	Türk Telekom Türkiye yasalarına tabi olarak faaliyet göstermektedir. Bu nedenle çocuk, zorla veya zorunlu işçi çalıştırma riski bulunmamaktadır.	
	Sağlık ve Esenlik	Sağlık ve Güvenlik	Sosyal Performans Göstergeleri	128
		Esenlik	İş Sağlığında Sorumluluk	74
	Gelecek için Yetkinlikler	Verilen Eğitimler	Sosyal Performans Göstergeleri İnsan Sermayemiz	38, 128
Refah	İstihdam ve Sermaye Yaratma	Mutlak İstihdam Sayısı ve Oranı	Sosyal Performans Göstergeleri İnsan Sermayemiz	38, 126
		Ekonomik Katkı	Finansal Sermayemiz	35
			Ekonomik Performans Göstergeleri	130
			Operasyonel ve Finansal Performans	41
	Daha İyi Ürün ve Hizmetlerin İnovasyonu	Toplam Ar-Ge Harcamaları	Ekonomik Performans Göstergeleri	130
	Toplumsal ve Sosyal Hareketlilik	Toplam Ödenen Vergi	Ekonomik Performans Göstergeleri	130

UNGC İlerleme Tablosu

Konu	UNGC İlkeleri	İlgili Rapor Bölümü-Alt Bölümü	Sayfa Numarası
İnsan Hakları	İlke 1: İş dünyası, ilan edilmiş insan haklarını desteklemeli ve haklara saygı duymalı	İnsan Hakları ve Çalışan Haklarının Korunması Örgütlenme Özgürlüğüne Saygı Değer Yaratma Yolculuğumuz-İnsan Sermayesi Değer Yaratma Yolculuğumuz-Sosyal ve İlişkisel Sermayemiz	38, 39, 64-66
	İlke 2: İş dünyası, insan hakları ihlallerinin suç ortağı olmamalı	Etik İş Gücü Uygulamaları Değer Yaratma Yolculuğumuz-Sosyal ve İlişkisel Sermayemiz	39, 67
Çalışma Standartları	İlke 3: İş dünyası, çalışanların sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemeli	Örgütlenme Özgürlüğüne Saygı, Etik İş Gücü Uygulamaları	66-67
	İlke 4: Zorla ve zorunlu işçi çalıştırma uygulamasına son verilmeli	Etik İş Gücü Uygulamaları	67
	İlke 5: Her türlü çocuk işçi çalıştırılmasına son verilmeli	Tedarik Zinciri Sürdürülebilirliği	87-89
	İlke 6: İşe alım ve işe yerleştirmede ayrımcılığa son verilmeli	İnsana Yakışır, Etik Çalışma Ortamı	65-66
Çevre	İlke 7: İş dünyası, çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemeli	Tedarikçi Portal Projesi Su ve Atık Su Yönetimi Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	89, 95-96, 97-99
	İlke 8: Çevresel sorumluluğu artıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek verilmeli	Tedarikçi Portal Projesi Atık Su Yönetimi, Su Stresi ve Yönetimi Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	89, 96, 97-99
	İlke 9: Çevre dostu teknolojilerin gelişmesini ve yaygınlaşmasını desteklemeli	Değer Yaratma Yolculuğumuz-Doğal Sermaye Su Yönetimi Uygulamalarımız, Su Tasarrufu ve Yönetimi Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	40, 95, 97-99
Yolsuzlukla Mücadele	İlke 10: İş dünyası, rüşvet ve haraç dahil her türlü yolsuzlukla savaşmalı	Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele	121-122

WEP's İlerleme Tablosu

Prensip	İlgili Rapor Bölümü-Alt Bölümü	Sayfa Numarası
Prensip 1: Toplumsal cinsiyet eşitliği için üst düzey kurumsal liderlik sağlanması	Yönetim Kurulu Başkanı mesajı Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık Adil ve Kapsayıcı İşveren Kadın İstihdamına Destek	**17-18, 62-63**
Prensip 2: Tüm kadın ve erkeklere iş yaşamında adil davranılması, insan haklarına ve ayrım yapmama ilkesine saygı gösterilmesi, bu ilkelerin desteklenmesi	Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık İnsana Yakışır, Etik Çalışma Ortamı Etik İş Gücü Uygulamaları Yan Haklar ve Çalışan Yardımları	**62-63, 65, 67**
Prensip 3: Tüm kadın ve erkek çalışanların sağlık, güvenlik ve refahının sağlanması	Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık İş Sağlığında Sorumluluk İSG'de Risk Yönetimi	**62-63, 74-75**
Prensip 4: Kadınların eğitim, kurs ve profesyonel gelişim olanaklarının desteklenmesi	Türk Telekom Akademi	**70-72, 78**
Prensip 5: Kadınların güçlenmesi için girişimci gelişimi, tedarik zinciri ve pazarlama yöntemlerinin uygulanması	CEO Mesajı Kararlı Sürdürülebilirlik Stratejimiz	**19-20, 22-23**
Prensip 6: Toplumsal girişimler ve savunuculuk çalışmalarıyla eşitliğin teşvik edilmesi	Erişilebilir İletişim ve Dijital Kapsayıcılık Sosyal Yatırımlar ve Katkı, Paydaşlarla İlişkiler	**51-55, 76-85**
Prensip 7: Toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin elde edilen başarıların değerlendirilmesi ve halka açık raporlanması	Kadın İstihdamına Destek	**63**

Building a better working world

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak İş Merkezi No: 27
Daire: 57 34485 Sarıyer
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No : 479920
Mersis No: 0-4350-3032-6000017

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2023 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS"lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Building a better working world

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahmin ve varsayımların detayı için Dipnot 2.3 ve Dipnot 2.4'e bakınız.

Kilit denetim konusu	**Konunun denetimde nasıl ele alındığı**
26 no'lu dipnotta detayları belirtildiği üzere, Grup'un başlıca hasılat elde ettiği gelir unsurları sabit telekomünikasyon hizmetleri, mobil telekomünikasyon hizmetleri, ekipman satış gelirleri ve TV aboneliklerinden oluşmaktadır. Konsolide finansal tablolara yansıtılan hasılat tutarının doğruluğuna ilişkin olarak; telekomünikasyon şirketlerinin faturalandırma sistemlerinin karmaşık olması, işlenen verinin büyüklüğü ve yıl boyunca çeşitli sistemlerle farklı ürün ve hizmetlerin beraber faturalandırılarak satılması nedeniyle doğal bir sektör riski bulunmaktadır. Hizmet ve ekipman gibi telekomünikasyon ürünlerinin birlikte verildiği paketlerin farklı gelir unsurlarının ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi ve tutarının uygun şekilde ölçülmesi önemli düzeyde yönetim muhakemesi gerektirmektedir. Bilgi teknolojileri ("BT") faturalandırma sistemleri tarafından hasılatın doğru dönemde ve tutarda muhasebeleştirildiğinin kontrolü, bu sistemlerin karmaşıklığı ve bu sistemler tarafından işlenen veri hacminin büyüklüğü nedeniyle, hasılatın muhasebeleştirilmesi kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: - Hasılatın muhasebeleştirilmesine yönelik Grup'un muhasebe politikasının uygunluğunun değerlendirilmesi; - Bilgi sistemleri uzmanlarının desteğiyle, bağımsız denetim çalışmalarımız açısından önemli görülen iş süreçlerini destekleyen kritik bilgi sistemleri hakkındaki BT genel kontrollerinin değerlendirilmesi. -Önemli gelir süreçlerinin incelenerek, faturalama, tahsilat ve defteri kebir kayıtları arasındaki uçtan uca veri akışının tamlığı ve doğruluğunun değerlendirilmesine yönelik prosedürlerin uygulanması. -Önemli hasılat kalemlerine ilişkin müşteri faturalarının örneklem bazında incelenerek yeniden hesaplanması. -Şirket tarafından kullanılan gelir güvence sistemi üzerindeki kritik raporların örneklem bazında incelenmesi. - Faturalandırma sistemleri ile defter-i kebir arasında gerçekleşen önemli kayıtların test edilmesi; - Olağan faturalandırma süreci dışında kalan ve bu sebeple yüksek seviyede yönetim muhakemesi taşıyan sistematik olmayan düzeltmelere yönelik örneklem seçilerek maddi doğrulama testlerinin uygulanması. - Hasılat kalemlerinin analitik incelenmesi ve korelasyon çalışmaları

Building a better working world

Arsa değerlemesi

Arsa değerlemeleri detayı için Dipnot 2.3'e ve Dipnot 19'a bakınız.

Kilit denetim konusu	**Konunun denetimde nasıl ele alındığı**
Grup arsalar için TMS 16 uyarınca yeniden değerleme modelini muhasebe politikası olarak seçmiştir. Söz konusu maddi duran varlıkların değerlemesinde kullanılan muhakeme ve varsayımlar denetimimiz için önem arz etmektedir ve bu nedenle tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarda arsaların yeniden değerlenmiş tutarı 26.602.587bin TL olup, gerçeğe uygun değer değişiminden dolayı özkaynaklar altında 5.800.935 bin TL Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Değer Artış Fonu muhasebeleştirilmiştir. Bu kapsamda arsalar, Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri kapsamında lisanslı gayrimenkul değerleme kuruluşlarından alınan değerleme raporları doğrultusunda, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile yeniden değerlenmiştir.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: - Tarafımızca, yönetim tarafından atanan gayrimenkul değerleme uzmanlarının, ehliyetleri, yetkinlikleri ve tarafsızlıkları değerlendirilmiştir. - Yaptığımız denetimde, arsalara ait değerleme raporlarında değerleme uzmanlarınca kullanılan değerleme metotlarının uygunluğu değerlendirilmiştir. - Uyguladığımız denetim prosedürleri arasında, değerleme uzmanlarının değerlemelerinde kullandıkları varsayımların piyasa verileri ile değerlendirmesi bulunmaktadır. Bu değerlendirme için bağlı bulunduğumuz denetim ağına dâhil değerleme uzmanları çalışmalara dâhil edilmiştir. - Ayrıca, finansal tablolarda ve açıklayıcı dipnotlarda yer alan bilgilerin uygunluğu, açıklanan bilgilerin finansal tablo okuyucuları için önemi dikkate alınıp tarafımızca sorgulanmıştır.

Building a better working world

Ertelenmiş vergi varlığının değerlemesi

Ertelenmiş vergi varlığının değerlemesi ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahminlerinin detayı için Dipnot 2.3, Dipnot 2.4 ve Dipnot 11'e bakınız.

Kilit denetim konusu	**Konunun denetimde nasıl ele alındığı**
Grup, geri kazanılabilir olduğunu değerlendirdiği indirilebilen geçici farklar ve kullanılmayan vergi zararları için ertelenmiş vergi varlığı hesaplamıştır. Ertelenmiş vergi varlığının geri kazanılabilirliği, Grup'un gelecekte, indirilebilir geçici farklarını ve vergi kayıplarını (süresi dolmadan önce) kullanabileceği vergilendirilebilir karı üretme kabiliyetine bağlıdır. Gelecekteki vergilendirilebilir karın ve geçici farkların gerçekleşmesine ilişkin tutarların ve zamanlamalarının tahmin edilmesi doğal bir belirsizlik içerdiğinden, bu konu kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir. Ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi ve geri kazanılabilirliği önemli ölçüde yönetim muhakemesi gerektirir.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: - Yönetim tarafından gerçekleştirilen varsayımların analiz edilerek gelecekteki vergilendirilebilir kazanç tahminlerinin belirlenmesinde kullanılan bu varsayımların ve muhakemelerin değerlendirilmesi ve sorgulanması; - Yönetimin bir önceki yıl tahminleriyle cari yılda gerçekleşen vergilendirilebilir karı karşılaştırarak, yönetimin gelecekteki vergilendirilebilir kar tahminlerinin tarihsel olarak doğruluğunun göz önünde bulundurulması ve kilit varsayımların seçiminde yönetimin taraflılığına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi; - Geçerli olduğu durumlarda, mevzuatta yaşanan değişikliklerin etkisinin dikkate alınması; - Kullanılabilecek geçmiş yıl mali zararlarının ve geçerlilik sürelerinin vergi beyannameleri ile mutabakatı; ve - Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan ya da yansıtılmayan ertelenmiş vergi varlıklarının tahmininde kullanılan muhakemelerin uygulanmasına yönelik konsolide finansal tablolarda yer alan açıklamaların, TFRS hükümlerine istinaden ertelenmiş vergi pozisyonunu uygun bir şekilde yansıtıp yansıtmadığının değerlendirilmesi.

Building a better working world

Türev finansal araçlar ve riskten korunma politikası

Türev finansal araçlar detayı için Dipnot 2.3'e ve Dipnot 15'e bakınız.

Kilit denetim konusu	**Konunun denetimde nasıl ele alındığı**
Çapraz kur işlemleri, forward işlemleri, faiz takasları, vadeli işlem sözleşmeleri ve diğer tüm türev finansal araçları finansal durum tablosunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden kayda alınmakla beraber, gerçeğe uygun değerleri sürekli yeniden değerlemeye tabi tutulmaktadır. Ayrıca Şirket çeşitli türev finansal araçları korunma muhasebesi çerçevesinde kur ve faiz riskinden korunmak amacıyla kullanmaktadır. Türev finansal araçların gerçeğe uygun değeri, değerleme tekniklerinin uygulanması ve varsayımlar ve tahminlerin kullanılması yoluyla belirlenir. Türev finansal araçların taşınan değerinin finansal tablolar açısından önemlilik arz etmesi ve kullanılan tahminlerdeki belirsizlik nedeniyle, tarafımızca bir kilit denetim konusu olarak değerlendirilmektedir.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: - İşleme taraf olan kurumlardan yazılı mutabakat temin edilip ilgili türev işlemin detaylarının mutabakatla karşılaştırılması; - Örnek olarak seçilen türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kontrollerinin, denetim ekibimizin bir parçası olan değerleme uzmanları tarafından gerçekleştirilmesi; - Şirket'in değerlemede kullandığı temel girdiler, piyasa veri sağlayıcılarından alınan fiyatlarla karşılaştırılmıştır. - Korunma muhasebesinin uygulanmasında kullanılan hesaplamaların ve hesaplamalar sonucuna uygulanan muhasebeleştirmenin kontrolü.

Building a better working world

Enflasyon muhasebesinin uygulanması

Enflasyon muhasebesinin uygulanması	**Konunun denetimde nasıl ele alındığı**
2.1 numaralı dipnotta açıklandığı üzere, (Grup'un) fonksiyonel para biriminin (Türk Lirası) 31 Aralık 2023 tarihi itibari ile yüksek enflasyonlu ekonomi para birimi olarak değerlendirilmesi sebebi ile Grup, "TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardını uygulamaya başlamıştır. TMS 29'a uygun olarak, konsolide finansal tablolar ve önceki dönemlere ait finansal bilgiler, Türk Lirası'nın genel satın alma gücündeki değişikliklerin yansıtılması için yeniden düzeltilmiş ve sonuç olarak, raporlama tarihine göre Türk Lirası'nın satın alma gücü cinsinden sunulmuştur. TMS 29'un yönergelerine uygun olarak, Grup, enflasyona duyarlı finansal tabloları hazırlamak için Türkiye tüketici fiyat endekslerini kullanmıştır. Enflasyon düzeltmesi için uygulanan prensipler, 2.1 numaralı dipnotta açıklanmıştır. TMS 29'nun Grup'un raporlanan sonuçları ve finansal durumu üzerindeki önemli etkisi göz önüne alındığında, yüksek enflasyon muhasebesi bir kilit denetim konusu olarak değerlendirilmiştir.	Uygulanan denetim prosedürleri aşağıda açıklanmıştır; - Finansal raporlamadan sorumlu yönetimle görüşüp, TMS 29'un uygulanması sırasında dikkate alınan prensipler, parasal olmayan hesapların belirlenmesi ve tasarlanan TMS 29 modelleri üzerinde yapılan testler hakkında incemeler yapılmıştır, - Hesaplamaların tamlığı ve doğruluğunu sağlamak amacıyla kullanılan girişler ve endeksler test edilmiştir, - TMS 29 uyarınca yeniden düzenlenen finansal tablo ve ilgili finansal bilgiler kontrol edilmiştir, - Enflasyon muhasebesi uygulanmış finansal tablolarda ve ilgili dipnot açıklamalarında verilen bilgilerin TMS 29 açısından yeterliliği değerlendirilmiştir.

Building a better working world

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirme niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)

- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.

- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.

- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirketin Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.

Building a better working world

- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, topluluk içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Topluluk denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağının makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 17 Nisan 2024 tarihinde Grup'un Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Grup'un 1 Ocak - 31 Aralık 2023 hesap döneminde defter tutma düzeninin, konsolide finansal tabloların, TTK ile Grup esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Seda Akkuş Tecer'dir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Seda Akkuş Tecer, SMMM
Sorumlu Denetçi

17 Nisan 2024
İstanbul, Türkiye

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2023 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Yıla Ait Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu

17 Nisan 2024

Bu rapor, 8 sayfa sınırlı denetim raporu ve 109 sayfa finansal tablolar ve tamamlayıcı dipnotlarından oluşmaktadır.

İÇİNDEKİLER

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU		**4-7**
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU		**8**
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU		**9**
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU		**10**
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU		**12-14**
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR		
Dipnot 1	Şirket'in Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	15-18
Dipnot 2	Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	19-50
Dipnot 3	Bölümlere Göre Raporlama	51-52
Dipnot 4	Nakit ve Nakit Benzerleri	53
Dipnot 5	Finansal Borçlar	54-57
Dipnot 6	İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar ve Borçlar	58-59
Dipnot 7	Kullanım Hakkı Varlıkları	60
Dipnot 8	İlişkili Taraflardan Alacaklar ve Borçlar	60-64
Dipnot 9	Diğer Alacaklar ve Borçlar	64-65
Dipnot 10	Stoklar	65
Dipnot 11	Ertelenmiş Vergi Varlık ve Yükümlülükleri	65-68
Dipnot 12	Diğer Varlıklar, Diğer Yükümlülükler ve Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	68-69
Dipnot 13	Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	69-70
Dipnot 14	Finansal Yatırımlar	70
Dipnot 15	Türev Finansal Araçlar	71-76
Dipnot 16	Şerefiye	76-77
Dipnot 17	Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar	77
Dipnot 18	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	77-78
Dipnot 19	Maddi Duran Varlıklar	78-80
Dipnot 20	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	81-83
Dipnot 21	Borç Karşılıkları	84-87
Dipnot 22	Sermaye ve Kar Yedekleri ile Geçmiş Yıl Karları	87-90
Dipnot 23	Taahhütler ve Yükümlülükler	91-104
Dipnot 24	Nakit Akış Tablosuna İlişkin Açıklamalar	104-105
Dipnot 25	Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar	105
Dipnot 26	Hasılat	105
Dipnot 27	Faaliyet Giderleri	106
Dipnot 28	Niteliklerine Göre Giderler	106
Dipnot 29	Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler / (Giderler)	107
Dipnot 30	Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler / (Giderler)	107
Dipnot 31	Finansman Gelirleri / (Giderleri)	108
Dipnot 32	Vergiler	108-110
Dipnot 33	Finansal Risk Yönetimi ve Politikaları	111-123
Dipnot 34	Bağımsız Denetçi/Bağımsız Denetim Kuruluşundan Alınan Hizmetlere İlişkin Ücretler	124

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Varlıklar			
Dönen varlıklar		**48.237.767**	**43.941.055**
Nakit ve nakit benzerleri	4	13.591.009	8.444.446
Finansal yatırımlar	14	7.828.281	8.042.306
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	8	630.502	837.803
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	12.711.339	13.593.326
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar			
- Finans sektörü faaliyetlerinden ilişkili olmayan taraflardan alacaklar		38.429	-
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	261.062	259.390
Müşteri sözleşmelerinden doğan varlıklar			
- İlişkili olmayan taraflara mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme varlıkları	6	3.561.797	2.298.712
Türev araçlar			
- Alım satım amaçlı türev araçlar	15	439.541	385.069
- Riskten korunma amaçlı türev araçlar	15	4.136.773	6.194.221
Stoklar	10	1.323.732	1.396.645
Peşin ödenmiş giderler			
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler	13	1.104.417	859.963
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar		175.235	15.798
Diğer dönen varlıklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer dönen varlıklar	12	1.977.016	1.154.742
Ara toplam		**47.779.133**	**43.482.421**
Satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar	17	458.634	458.634

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Duran varlıklar		**146.483.111**	**143.363.008**
Finansal yatırımlar			
- Diğer finansal yatırımlar	14	174.914	72.119
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	243.525	306.016
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	78.528	121.863
Müşteri sözleşmelerinden doğan varlıklar			
- Mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme varlıkları	6	21.823	58.987
Türev araçlar			
- Alım satım amaçlı türev araçlar	15	-	147.203
Kullanım hakkı varlıkları	7	5.583.182	5.882.876
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	18	102.229	120.115
Maddi duran varlıklar			
- Arazi ve arsalar	19	26.602.587	22.884.371
- Binalar	19	2.713.796	3.308.943
- Tesis, makine ve cihazlar	19	41.116.587	44.083.047
- Diğer maddi duran varlıklar	19	5.554.963	5.518.463
Maddi olmayan duran varlıklar			
- Şerefiye	16	486.585	486.585
- İmtiyaz sözleşmesinden doğan haklar	20	22.548.849	20.540.580
-İmtiyaz sözleşmesi varlıkları	20	2.739.084	6.364.931
- Lisanslar	20	11.661.139	14.288.353
- Diğer maddi olmayan duran varlıklar	20	17.914.162	17.069.446
Peşin ödenmiş giderler			
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler	13	143.866	389.615
Ertelenmiş vergi varlığı	11	8.797.176	1.719.453
Diğer duran varlıklar			
- İlişkili olmayan taraflara ilişkin diğer duran varlıklar		116	42
Toplam varlıklar		**194.720.878**	**187.304.063**

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		**56.574.989**	**43.747.980**
Kısa vadeli borçlanmalar			
İlişkili taraflardan kısa vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5,8	2.439.417	2.235.565
İlişkili olmayan taraflardan kısa vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	8.155.190	7.841.329
- Kiralama işlemlerinden borçlar	5	135.781	7.260
- İhraç edilmiş borçlanma araçları	5	2.659.932	2.424.919
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			
İlişkili olmayan taraflardan uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			
- Banka kredileri	5	5.455.952	6.315.922
- Kiralama işlemlerinden borçlar	5	743.316	1.026.239
- İhraç edilmiş borçlanma araçları	5	13.789.120	446.034
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	8	208.760	319.579
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	6	13.890.288	15.320.861
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	12	1.527.557	996.100
Diğer borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	3.233.375	2.990.004
Türev araçlar			
- Alım satım amaçlı türev araçlar	15	117.424	233.198
- Riskten korunma amaçlı türev araçlar	15	21	-
Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler			
- Mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme yükümlülükleri	13	2.112.344	1.924.872
Dönem karı vergi yükümlülüğü	32	17.468	111.261
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	21	1.267.909	938.225
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	21	336.749	330.256
Diğer kısa vadeli yükümlülükler			
- İlişkili olmayan taraflara diğer kısa vadeli yükümlülükler	12	484.386	286.356
Uzun vadeli yükümlülükler		39.855.675	62.766.690
Uzun vadeli borçlanmalar			
İlişkili olmayan taraflardan uzun vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	17.459.810	18.787.871
- Kiralama işlemlerinden borçlar	5	1.002.624	1.470.419
- İhraç edilmiş borçlanma araçları	5	14.038.315	28.517.831
Diğer borçlar			
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	95.922	95.774
Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler			
- Mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme yükümlülükleri	13	2.964.683	3.309.220
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	21	4.057.307	4.028.859
- Diğer uzun vadeli karşılıklar	21	10.628	17.510
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	11	226.386	6.539.206
Toplam yükümlülükler		**96.430.664**	**106.514.670**

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Özkaynaklar		**98.290.214**	**80.789.393**
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	22	3.500.000	3.500.000
Sermaye düzeltme farkları	22	49.741.173	49.741.173
Geri alınmış paylar (-)		(14.593)	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
Yeniden değerleme ve ölçüm kazançları / (kayıpları)			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	22	(2.631.604)	(1.452.594)
- Maddi duran varlıklar yeniden değerleme artışları	22	5.800.935	3.420.279
Kredi riskindeki değişikliğe bağlı olarak finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklerden kaynaklanan kayıplar	22	27.783	161.542
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
Riskten korunma (kayıpları) /kazançları			
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları	22	3.430.254	3.570.233
- Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları	22	(5.576.981)	(3.958.535)
Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin kayıplar	22	(7.784.036)	(9.523.264)
Yabancı para çevrim farkları	22	3.223.235	3.178.063
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		2.920.660	2.718.878
Geçmiş yıl karları		29.231.836	22.524.050
Net dönem karı		16.421.552	6.909.568
Toplam kaynaklar		**194.720.878**	**187.304.063**

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Hasılat	3, 26	100.184.658	91.400.927
Satışların maliyeti (-)	28	(78.315.943)	(70.387.137)
Brüt kar		**21.868.715**	**21.013.790**
Genel yönetim giderleri (-)	27	(13.021.833)	(11.305.910)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	27	(10.383.129)	(9.017.485)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	27	(1.295.092)	(967.520)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	29	3.075.295	1.473.276
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	29	(5.102.208)	(2.555.364)
Esas faaliyet zararı		**(4.858.252)**	**(1.359.213)**
TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları / (zararları) ve değer düşüklüğü zararlarının iptalleri, net		(386.532)	(366.013)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	30	4.679.691	5.067.928
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	30	(47.457)	(136.056)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı / (zararı)		**(612.550)**	**3.206.646**
Finansman gelirleri	31	12.098.239	6.650.909
Finansman giderleri (-)	31	(31.623.866)	(25.818.982)
Parasal kayıplar/kazançlar		23.568.411	23.504.920
Vergi öncesi karı	**3**	**3.430.234**	**7.543.493**
Vergi (gideri) / geliri			
- Dönem vergi gideri	32	(271.726)	(688.293)
- Ertelenmiş vergi (gideri) /geliri	11, 32	13.263.044	54.368
Dönem karı		**16.421.552**	**6.909.568**
Ana ortaklık hissedarlarına ait pay başına kazanç (tam Kuruş)	22	4,6919	1,9742
Ana ortaklık hissedarlarına ait sulandırılmış pay başına kazanç (tam Kuruş)	22	4,6919	1,9742

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Dönem karı		**16.421.552**	**6.909.568**
Diğer kapsamlı gelir / (gider):			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		**1.067.887**	**1.922.071**
Maddi duran varlıklar yeniden değerleme artışları	19	3.339.302	3.800.309
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	21	(1.561.489)	(1.809.800)
Kredi riskindeki değişikliğe bağlı olarak finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler		(178.345)	(57.018)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları, vergi etkisi		382.479	357.206
- Maddi duran varlıklar yeniden değerleme artışları, vergi etkisi		(958.646)	(380.030)
- Kredi riskindeki değişikliğe bağlı olarak finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler, vergi etkisi		44.586	11.404
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar		**25.975**	**1.441.072**
Yabancı para çevrim farkları		45.172	(435.563)
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı (gider) / gelir		(186.638)	1.497.557
Yurtdışındaki işletmeye ilişkin net yatırım riskinden korunma ile ilgili diğer kapsamlı gelir / (gider)		(2.157.928)	(1.033.503)
Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin diğer kapsamlı (gider) / gelir		2.318.972	1.881.739
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir / (gider), vergi etkisi		46.659	(299.511)
- Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları, vergi etkisi		539.482	206.700
- Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin diğer kapsamlı (gider) / gelir, vergi etkisi		(579.744)	(376.347)
Diğer kapsamlı gelir		**1.093.862**	**3.363.143**
Toplam kapsamlı gelir		**17.515.414**	**10.272.711**

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler					Birikmiş karlar / (zararlar)		
				Yeniden değerleme ve ölçüm kazançları / (kayıpları)				Riskten korunma kazançları / (kayıpları)							
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Geri alınmış paylar (-)	Maddi duran varlık yeniden değerleme artışları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Kredi riskindeki değişikliğe bağlı kazançlar / (kayıplar)		Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları	Nakit akış riskinden korunma kazançları / (kayıpları)	Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin kazançlar / (kayıplar)	Yabancı para çevrim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıl karları / (zararları)	Net dönem karı	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2022 bakiyesi	**3.500.000**	**49.741.173**	**-**	**-**	**-**	**207.156**		**(3.131.732)**	**2.372.187**	**(11.028.656)**	**3.613.626**	**29.745.307**	**5.638.464**	**-**	**80.657.525**
Transferler	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	(16.885.586)	16.885.586	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	3.420.279	(1.452.594)	(45.614)		(826.803)	1.198.046	1.505.392	(435.563)	-	-	6.909.568	10.272.711
Dönem karı	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	6.909.568	6.909.568
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	3.420.279	(1.452.594)	(45.614)		(826.803)	1.198.046	1.505.392	(435.563)	-	-	-	3.363.143
Kâr payları (Dipnot 22)	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	(10.140.843)	-	-	(10.140.843)
31 Aralık 2022 bakiyesi	**3.500.000**	**49.741.173**	**-**	**3.420.279**	**(1.452.594)**	**161.542**		**(3.958.535)**	**3.570.233**	**(9.523.264)**	**3.178.063**	**2.718.878**	**22.524.050**	**6.909.568**	**80.789.393**
1 Ocak 2023 bakiyesi	**3.500.000**	**49.741.173**	**-**	**3.420.279**	**(1.452.594)**	**161.542**		**(3.958.535)**	**3.570.233**	**(9.523.264)**	**3.178.063**	**2.718.878**	**22.524.050**	**6.909.568**	**80.789.393**
Transferler	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	187.189	6.722.379	(6.909.568)	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	2.380.656	(1.179.010)	(133.759)		(1.618.446)	(139.979)	1.739.228	45.172	-	-	16.421.552	17.515.414
Dönem karı	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	16.421.552	16.421.552
Diğer kapsamlı gelir	-	-	-	2.380.656	(1.179.010)	(133.759)		(1.618.446)	(139.979)	1.739.228	45.172	-	-	-	1.093.862
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış / (azalış)	-	-	(14.593)	-	-	-		-	-	-	-	14.593	(14.593)	-	(14.593)
31 Aralık 2023 bakiyesi	**3.500.000**	**49.741.173**	**(14.593)**	**5.800.935**	**(2.631.604)**	**27.783**		**(5.576.981)**	**3.430.254**	**(7.784.036)**	**3.223.235**	**2.920.660**	**29.231.836**	**16.421.552**	**98.290.214**

	Dipnot	Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak – 31 Aralık 2023	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak – 31 Aralık 2022
Net dönem karı		**16.421.552**	**6.909.568**
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler:		**-**	**-**
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	28	35.477.069	32.668.971
Değer düşüklüğü / (iptali) ile ilgili düzeltmeler			
- Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		410.143	387.445
- Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		(1.831)	(2.224)
- Maddi duran varlık değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	28	10.915	1.830.223
- Diğer değer düşüklükleri (iptalleri) ile ilgili düzeltmeler		(23.612)	17.695
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	21	3.139.641	2.115.072
- Dava ve / veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	21	272.250	152.003
Faiz giderleri ve gelirleri ile ilgili düzeltmeler			
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler		(2.386.444)	(997.718)
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		6.806.815	6.201.087
- Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman gideri		334.134	129.675
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		17.867.810	16.771.845
Gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler			
- Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		678.397	312.742
- İhraç edilmiş finansal araçların gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		271.251	(1.096.111)
- Finansal varlıkların gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		(4.046.053)	(2.790.426)
Vergi gideri / (geliri) ile ilgili düzeltmeler	32	(12.991.318)	633.925
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar / (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler			
- Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	30	(496.273)	(2.141.446)
İştiraklerin elden çıkarılması sebebi ile oluşan kayıplar / (kazançlar) ile ilgili düzeltmeler		(89.908)	-
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler		418.437	382.827
Parasal kayıp / kazanç		(24.030.104)	(20.903.538)
Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler	24	(800.576)	(674.159)
İşletme sermayesindeki değişimlerden önceki faaliyet gelirleri		37.242.295	39.907.456

	Dipnot	Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2023	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2022
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
Ticari alacaklardaki (artış) / azalış ile ilgili düzeltmeler			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklardaki azalış / (artış)		207.301	(691.992)
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklardaki artış / (azalış)		(3.664.795)	(445.803)
Stoklardaki (artış) / azalış ile ilgili düzeltmeler		74.744	41.177
Ticari borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler			
- İlişkili taraflara ticari borçlardaki artış / (azalış)		(110.819)	332.828
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki artış / (azalış)		(1.387.521)	(5.461.627)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki (artış) / azalış ile ilgili düzeltmeler			
- İlişkili olmayan taraflardan faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki (artış) / azalış		(745.360)	340.960
Faaliyetler ile ilgili diğer borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler			
- İlişkili olmayan taraflara faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış / (azalış)		153.770	(343.283)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları:			
Alınan faiz		309.694	457.008
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	21	(2.229.860)	(1.341.024)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler	21	(106.411)	(200.941)
Vergi ödemeleri		(366.718)	(1.152.646)
Diğer nakit girişleri / (çıkışları)	24	(202.571)	449.166
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		29.173.749	31.891.279

		Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları:			
İştiraklar ve/veya iş ortaklıkları pay alımı veya sermaye artırımı sebebiyle oluşan nakit çıkışları		(125.299)	(21.827)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri			
- Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		629.393	2.619.667
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları			
- Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(12.420.675)	(12.409.998)
- Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(13.283.108)	(11.565.681)
Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının edinimi için yapılan nakit çıkışları		(12.044.915)	(11.805.744)
Başka işletmelerin veya fonların paylarının veya borçlanma araçlarının satılması sonucu elde edilen nakit girişleri		12.219.257	4.036.357
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		**(25.025.347)**	**(29.147.226)**
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları:			
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri			
- Kredilerden nakit girişleri		32.975.635	18.007.709
- İhraç edilen borçlanma araçlarından nakit girişleri	24	4.447.821	4.172.129
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları			
- Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(29.676.789)	(15.005.361)
- İhraç edilmiş borçlanma araçları geri ödemelerinden nakit çıkışları		(3.545.178)	(2.688.329)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	24	(2.311.448)	(2.554.653)
Türev araçlardan nakit girişleri / (çıkışları), net	24	8.682.017	6.227.084
Ödenen temettüler	22	-	(10.140.842)
Ödenen faiz		(4.804.407)	(4.464.885)
Alınan faizler		2.076.750	540.711
İşletmenin kendi paylarını almasından kaynaklanan nakit çıkışları		(14.593)	-
Diğer nakit (çıkışları) / girişleri	24	(1.094.058)	(825.641)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit		**6.735.750**	**(6.732.078)**
Yabancı Para Çevrim Farkı Öncesi Nakit Ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış / (Azalış)		10.884.152	(3.988.025)
Nakit Ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Parasal Kayıp Kazanç Etkisi		(6.523.404)	(7.687.964)
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit Ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		499.338	190.589
Dönem Başı Nakit Ve Nakit Benzerleri		5.688.418	17.173.818
Dönem Sonu Nakit Ve Nakit Benzerleri	**4**	**10.548.504**	**5.688.418**

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ("Türk Telekom" ya da "Şirket") Türkiye'de tüzel kişiliğe haiz anonim şirket şeklinde kurulmuştur. Şirket'in esası 23 Ekim 1840'ta aslen Bakanlık olarak kurulan Postane-i Amirane'ye (Postahane Departmanı) dayanmaktadır. Türkiye genelinde telefon şebekesi kurma ve işletme izni, 4 Şubat 1924 tarihinde, Posta, Telefon ve Telgraf Genel Müdürlüğü'ne ("PTT") verilmişti. Şirket, önceden her ikisi de PTT tarafından yürütülen telekomünikasyon ve posta hizmetlerinin ayrılması sonucu 24 Nisan 1995'te ayrı bir tüzel kuruluş olarak kurulmuş ve PTT'nin telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri, hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ("Hazine") ait olan Şirket'e transfer olmuştur.

Şirket'in özelleştirilmesi kapsamında 24 Ağustos 2005 tarihinde Ojer Telekomünikasyon A.Ş. ("OTAŞ") Türk Telekom'un %55 payını almak için Özelleştirme İdaresi Yönetimi'yle Hisse Devir Anlaşması imzalamıştır. Bu çerçevede Şirket'in hisselerinin %55'lik kısmının blok satışıyla ilgili olarak Ortaklık Anlaşması ve Hisse Rehin Sözleşmesi 14 Kasım 2005 tarihinde Hazine ve OTAŞ arasında imzalanmış ve bu tarihten sonra OTAŞ, Şirket'in ana ortağı olmuştur.

Şirket'in 3.500.000 TL nominal değerli sermayesinin %15'ine karşılık gelen ve Hazine'ye ait 525.000 TL nominal değerli sermayesini temsil eden hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanlığı'nın izni ile 15 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur. Bu tarihten beri Şirket hisseleri Borsa İstanbul'da TTKOM ismiyle işlem görmektedir.

15 Ağustos 2018 tarihinde, Şirket tarafında yapılan özel durum açıklamasında belirtildiği üzere, OTAŞ'ın Türk Telekom'da bulunan %55 oranındaki paylarının, OTAŞ'a kredi veren bankaların paydaş olacağı bir ortak girişim şirketi ("SPV") aracılığıyla devralınması ile ilgili yürütülmekte olan süreç kapsamında bir kısım kredi veren bankalar tarafından Şirket'e bildirimde bulunulmuştur.

Söz konusu açıklamalarda bahsi geçen SPV, LYY Telekomünikasyon A.Ş. ("LYY") tarafından Türk Ticaret Kanunu'nun 198. maddesi uyarınca, Şirket sermayesinin %55'ini oluşturan A Grubu hisselerinin tamamının 21 Aralık 2018 tarihi itibarıyla LYY'ye devredildiği Şirket'e bildirilmiştir. Bu bildirime istinaden LYY, Türk Ticaret Kanunu'nun 499. maddesi uyarınca Şirket pay defterine yeni hissedar olarak kaydedilmiştir.

Şirket tarafından yapılan 10 Mart 2022 tarihli özel durum açıklamasında LYY Telekomünikasyon A.Ş.'nin (LYY), sahip olduğu %55 Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom) hissesinin Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) satışına ilişkin taraflar arasında hisse devir sözleşmesi imzalandığı, sonrasında gerekli onayların alınması ve kapanış koşullarının yerine getirilmesi sonucunda 31 Mart 2022 tarihli özel durum açıklamasında payların devir işleminin tamamlandığı, devir sonrasında 31 Mart 2022 tarihi itibarıyla Türkiye Varlık Fonu'nun %61,68 pay sahipliği ile Türk Telekom'un en büyük hissedarı olduğuna ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

Söz konusu açıklamalarda belirtilen hisse devir sözleşmesinin imzalanması sonrasında Türk Ticaret Kanunu'nun 198. maddesi uyarınca, Şirket sermayesinin %55'ini oluşturan A Grubu hisselerinin tamamının 31 Aalık 2023 tarihi itibarıyla TVF'ye devredildiği Şirket'e bildirilmiştir. Bu bildirime istinaden TVF, Türk Ticaret Kanunu'nun 499. maddesi uyarınca Şirket pay defterine yeni hissedar olarak kaydedilmiştir.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, Şirket'i kontrol eden ana ortak Türkiye Varlık Fonu'dur.

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

Şirket ve Türk Telekomünikasyon Kurumu (yeni adıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK") arasında 14 Kasım 2005 tarihinde imzalanmış bir imtiyaz sözleşmesi ("İmtiyaz Sözleşmesi") bulunmaktadır. Bu İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında Şirket'e 28 Şubat 2001 tarihinden başlamak üzere 25 yıl süre ile her türlü telekomünikasyon hizmetinin sağlanması, gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması, bu tesislerin diğer lisanslı operatörler tarafından kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve tedariki hakları sunulmaktadır. İmtiyaz Sözleşmesi 28 Şubat 2026'da sonlanacak olup, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin sona ermesi veya yenilenmemesi halinde, Şirket sistemin işleyişini etkileyen tüm teçhizatı bütün fonksiyonları ile çalışır vaziyette ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu, kendi kullanımında olan taşınmazları BTK'ya veya BTK'nın göstereceği kuruluşa bedelsiz olarak devredecektir.

İmtiyaz Sözleşmesi süresinin bitiminde kendiliğinden sona erer. Ancak Şirket, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin dolmasından en az bir yıl önce BTK'ya başvurup İmtiyaz Sözleşmesinin yenilenmesini talep edebilir. Bu talep BTK tarafından, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin bitiminden en geç 180 gün öncesine kadar yeni koşullar da dikkate alınmak suretiyle mevzuat ve BTK düzenlemeleri çerçevesinde değerlendirilerek, Sözleşmenin yenilenmesine karar verilebilir. Şirket, 3 Ocak 2023 tarihinde telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin İmtiyaz Sözleşmesinin uzatılması için BTK'ya başvuru yapmıştır.

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıkları ve bu bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

				Şirket'in etkin pay oranı (%)	
Bağlı Ortaklıklar	**Kuruluş ve faaliyet yeri**	**Faaliyet konuları**	**Fonksiyonel para birimi**	**31 Aralık 2023**	**31 Aralık 2022**
TTNet Anonim Şirketi ("TTNet")	Türkiye	İnternet servis sağlayıcı	Türk Lirası	100	100
TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. ("TT Mobil")	Türkiye	GSM operatörü	Türk Lirası	100	100
Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Argela")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Innova Bilişim Çözümleri Anonim Şirketi ("Innova")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Assistt Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri Anonim Şirketi ("AssisTT")	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	100
Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş . ("Sebit")	Türkiye	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	Türk Lirası	100	100
NETSIA Inc.	ABD	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	ABD Doları	100	100
Sebit LLC	ABD	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	ABD Doları	100	100
TT International Holding B.V. ("TT International") (*)	Hollanda	Holding şirketi	Avro	100	100
Türk Telekom International AT GmbH (*) (**)	Avusturya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	-	100
Türk Telekom International HU Kft (*)	Macaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
S.C. EuroWeb Romania S.A. (*)	Romanya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International BG EOOD (*)	Bulgaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International CZ sro (*)	Çek Cumhuriyeti	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Turk Telekom International SRB d.o.o. (*)	Sırbistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Telekomunikacije d.o.o. (*)	Slovenya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International SK sro (*)	Slovakya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
TT International Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ("TTINT Türkiye") (*)	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International UA LLC (*)	Ukrayna	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Italy srl (*)	İtalya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıkları ve bu bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

				Şirket'in etkin pay oranı (%)	
Bağlı Ortaklıklar	**Kuruluş ve faaliyet yeri**	**Faaliyet konuları**	**Fonksiyonel para birimi**	**31 Aralık 2023**	**31 Aralık 2022**
Türk Telekom International MK DOOEL (*)	Makedonya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International RU LLC (*)	Rusya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Tasfiye Halindeki Türk Telekomunikasyon Euro Gmbh. ("TT Euro") (*)	Almanya	Mobil hizmet pazarlama	Avro	-	100
Türk Telekom International d.o.o. (*)	Hırvatistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International HK Limited (*)	Hong Kong	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	HK Doları	100	100
Net Ekran TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
TTES Elektrik Tedarik Satış A.Ş. ("TTES")	Türkiye	Elektrik enerjisi ticareti	Türk Lirası	100	100
TT Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş	Türkiye	Mobil finans	Türk Lirası	100	100
Net Ekran1 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran1")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran2 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran2")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran3 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran3")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran4 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran4")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran6 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran6")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran10 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran10")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran11 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran11")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
TT Satış ve Dağıtım Hizmetleri Anonim Şirketi	Türkiye	Satış ve dağıtım hizmetleri	Türk Lirası	100	100
TT Ventures Proje Geliştirme A.Ş.	Türkiye	Kurumsal risk sermayesi	Türk Lirası	100	100
TT Destek Hizmetleri A.Ş	Türkiye	Tesis bünyesindeki kombine destek hizmetleri	Türk Lirası	100	100
APPYAP Teknoloji ve Bilişim A.Ş.	Türkiye	Web portalı ve bilgisayar programlama faaliyetleri	Türk Lirası	100	100
TTG Finansal Teknolojiler A.Ş.	Türkiye	Finansal danışmanlık hizmetleri	Türk Lirası	100	100
TTG Ventures Marketing Inc.	ABD	Yazılım programlarının perakende ve toptan ticareti	ABD Dolsarı	100	100
Assistt Holland B.V	Hollanda	Çağrı merkezi faaliyetleri	Avro	100	100
TT Finansman A.Ş.	Türkiye	Tüketici finansman şirketi faaliyetleri	Türk Lirası	100	100

(*) Bundan sonra TTINT grup olarak anılacaktır.
(**) Tasfiye süreci 22 Eylül 2023 itibarıyla tamamlanmıştır.

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un müşterek faaliyetleri ve bu müşterek faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

				Şirket'in etkin pay oranı (%)	
Müşterek Faaliyetler	**Kuruluş ve faaliyet yeri**	**Faaliyet konuları**	**Fonksiyonel para birimi**	**31 Aralık 2023**	**31 Aralık 2022**
TT Mobil-Vodafone Evrensel İş Ortaklığı	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Türk Lirası	51	51
				Şirket'in etkin pay oranı (%)	
İştirakler	**Kuruluş ve faaliyet yeri**	**Faaliyet konuları**	**Fonksiyonel para birimi**	**31 Aralık 2023**	**31 Aralık 2022**
TT Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Türk Lirası	100	-

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

Grup, önemli etkisi olan iştirakındaki yatırımını kurulan Girişim Sermayesi Yatırım Fonuna gerçekleştirdiği katılım payı ödemeleri yoluyla dolaylı olarak elinde tutmaktadır. Grup, bu yatırımı TFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi seçmiştir.

Bundan böyle Türk Telekom ve yukarıda belirtilen bağlı ortaklıkları ve müşterek faaliyetleriyle birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

Şirket'in ana faaliyet konusu yerel, uluslararası telekomünikasyon hizmetleriyle, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri yönetimi, teknoloji ve bilgi yönetimi, internet ürün ve hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Şirket'in resmi kayıtlı adresi Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlıkevler, Ankara'dır.

Grup'un 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla toplu iş sözleşmesine bağlı personel sayısı 8.886 (31 Aralık 2022: 9.406) ve toplu iş sözleşmesine bağlı olmayan personel sayısı 28.379'dir (31 Aralık 2022: 28.232). 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla personel sayısı sırasıyla 37.265 ve 37.638'dir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar

a) Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS") uygunluk beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan II-14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"ler) uygun olarak hazırlanmıştır. TFRS'ler; KGK tarafından Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS"), Türkiye Finansal Raporlama Standartları, TMS Yorumları ve TFRS Yorumları adlarıyla yayımlanan Standart ve Yorumları içermektedir.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 7 Haziran 2019 tarih ve 30794 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş finansal tablo örnekleri esas alınarak geliştirilen TFRS Taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

Finansal tabloların onaylanması:
Konsolide finansal tablolar Şirket Yönetim Kurulu tarafından 17 Nisan 2024 tarihinde onaylanmıştır. Genel Kurul'un ara dönem özet konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

b) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

TFRS'leri uygulayan işletmeler, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından 23 Kasım 2023 tarihinde yapılan açıklamayla birlikte, 31 Aralık 2023 tarihinde veya sonrasında sona eren yıllık raporlama dönemine ait finansal tablolarından itibaren TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardına göre enflasyon muhasebesi uygulamaya başlamıştır. TMS 29, geçerli para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan işletmelerin, konsolide finansal tabloları da dahil olmak üzere, finansal tablolarında uygulanmaktadır.

Söz konusu finansal tablolar ile önceki dönemlere ait karşılaştırmalı tüm tutarlar, TMS 29 uyarınca Türk lirasının genel satın alma gücünde meydana gelen değişimlere göre düzeltilmiş ve nihayetinde Türk lirasının 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden ifade edilmiştir.

İşletme TMS 29 uygulamasında, KGK'nın yaptığı yönlendirme uyarınca Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan Tüketici Fiyat Endekslerine (TÜFE) göre elde edilen düzeltme katsayılarını kullanmıştır. Türk lirasının yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olarak tanımlanmasına son verildiği 1 Ocak 2005 tarihinden bu yana cari ve geçmiş dönemlere ait TÜFE ile karşılık gelen düzeltme katsayıları aşağıdaki gibidir:

Yıl sonu	Endeks	Endeks (%)	Düzeltme katsayısı
2004	113,86	13,86	16,33041
2005	122,65	7,72	15,16005
2006	134,49	9,65	13,82541
2007	145,77	8,39	12,75557
2008	160,44	10,06	11,58925
2009	170,91	6,53	10,87929
2010	181,85	6,40	10,22480
2011	200,85	10,45	9,25756
2012	213,23	6,16	8,72007
2013	229,01	7,40	8,11921
2014	247,72	8,17	7,50597
2015	269,54	8,81	6,89835
2016	292,54	8,53	6,35599
2017	327,41	11,92	5,67906
2018	393,88	20,30	4,72068
2019	440,50	11,84	4,22107
2020	504,81	14,60	3,68333
2021	686,95	36,08	2,70672
2022	1128,45	64,27	1,64773

TMS 29 uyarınca finansal tablolarda gerekli düzeltmeleri yapmak üzere, varlık ve yükümlülükler ilk olarak parasal ve parasal olmayan olarak ayrıştırılmış, parasal olmayan varlık ve yükümlülükler ayrıca cari değeriyle ölçülenler ve maliyet değeriyle ölçülenler olarak ilave bir ayrıştırmaya tabi tutulmuştur. Parasal kalemler (bir endekse bağlı olanlar hariç) ile raporlama dönemi sonundaki cari değerleriyle ölçülen parasal olmayan kalemler halihazırda 31 Aralık 2023 tarihindeki cari ölçüm biriminden ifade edildiklerinden enflasyon düzeltmesine tabi tutulmamıştır. 31 Aralık 2023 tarihindeki ölçüm biriminden ifade edilmeyen parasal olmayan kalemler ise ilgili katsayı kullanılarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuştur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

b) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

TMS 29'un uygulanması, Türk lirasının satın alma gücündeki azalıştan kaynaklı ve kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunun kar veya zarar bölümündeki Net Parasal Pozisyon Kazançları (Kayıpları) kaleminde sunulan düzeltmeleri gerekli kılmıştır. Parasal varlık veya yükümlülüklerin değeri endeksteki değişimlere bağlı olmadığı sürece, enflasyon döneminde, parasal yükümlülüklerden daha yüksek tutarda parasal varlık taşıyan işletmelerin satın alma gücü zayıflarken, parasal varlıklardan daha yüksek tutarda parasal yükümlülük taşıyan işletmelerin satın alma gücü artış gösterir. Net parasal pozisyon kazanç ya da kaybı, parasal olmayan kalemlerin, özkaynakların, kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosundaki kalemlerin ve endekse bağlı parasal varlık ve yükümlülüklerin düzeltme farklarından elde edilmiştir

Ayrıca, TMS 29'un ilk kez uygulandığı raporlama döneminde, Standart hükümleri ilgili ekonomide her zaman yüksek enflasyonun olduğu varsayılarak uygulanmaktadır. Bu nedenle, sonraki raporlama dönemleri için temel teşkil etmesi amacıyla, 1 Ocak 2022 tarihli finansal durum tablosu enflasyona göre düzeltilmiştir. 1 Ocak 2022 tarihli finansal durum tablosundaki geçmiş yıllar karları/zararları kaleminin enflasyona göre düzeltilmiş tutarı söz konusu tablonun diğer kalemlerinin enflasyona göre düzeltilmesinden sonra olması gereken bilanço denkliğinden elde edilmiştir. Diğer taraftan geçerli para birimi yüksek enflasyonlu ekonomiye ait olmayan işletmelerin finansal tabloları enflasyon düzeltmesine tabi olmayıp, TMS 21 uyarında çevrimleri yapılmaktadır. Bununla birlikte karşılaştırmalı finansal tabloların sunum amaçlı endekslenmesinde bu bağlı ortaklıklara ait tutarlar da endekslenmiş ve etkisi yabancı para çevrim farkları kaleminde gösterilmiştir. Çevriminden kaynaklanan kur farkları TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri standardı uyarınca diğer kapsamlı gelirde "Yabancı Para Çevrim Farkları" kaleminde muhasebeleştirilmiştir.

c) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, 1 Ocak 2000 tarihine kadar olan alımlar ve TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı kapsamında varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen arsa dışındaki maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller, arsalar, türev finansal araçlar ve gerçeğe uygun değer değişimi kar ve zarara yansıtılan ihraç edilmiş borçlanma araçları haricinde tarihsel maliyet yöntemi ile hazırlanmıştır. Varsayılan maliyet yöntemi ile değerlenen arsa dışındaki maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller, varsayılan maliyet değeri olarak kabul edilen,1 Ocak 2000 tarihli gerçeğe uygun değerleri üzerinden, maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, türev finansal araçlar ve gerçeğe uygun değer değişimi kar ve zarara yansıtılan ihraç edilmiş borçlanma araçları ise bilanço tarihi itibarıyla tespit edilen gerçeğe uygun değerleri ile değerlenmektedir. Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Dipnot 20 ve Dipnot 33'de belirtilmiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

d) Geçerli ve raporlama para birimi

Yurtdışında kurulu olan bağlı ortaklıkları haricinde, konsolidasyona dahil edilen şirketlerin fonksiyonel para birimi Türk Lirası'dır ("TL") ve muhasebe kayıtlarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine göre TL olarak tutmaktadır.

Grup'un bağlı ortaklıklarının ve müşterek faaliyetinin geçerli para birimleri Dipnot 1'de özetlenmiştir.

Konsolide finansal tablolar Grup şirketlerinin yasal kayıtlarına dayandırılmış ve TL cinsinden ifade edilmiş olup, KGK tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na göre Grup'un durumunu layıkıyla arz edebilmek için birtakım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır.

2.2 Konsolidasyon esasları

a) Bağlı ortaklıklar

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar; Türk Telekom'un ve Dipnot 1'de verilen ve Grup'un finansal ve faaliyet politikaları üzerinde kontrol gücüne sahip olduğu bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir.

Kontrol, Şirket'in, yatırım yaptığı işletme üzerinde ancak ve ancak şu göstergelerin tümü birden mevcut olduğunda sağlanmaktadır; a) yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahipse, b) yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişen getirilere maruz kalmakta veya bu getirilerde hak sahibi ise, c) elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkanına sahip ise. Bağlı ortaklıkların dönem kar/zararları satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmişlerdir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe prensipleri Grup tarafından kullanılan muhasebe prensiplerinden farklılaştığı durumlarda gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Konsolide mali tablolar benzer işlem ve olaylara ortak muhasebe prensipleri kullanılarak ve Şirket ile aynı hesap düzeni ile hazırlanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

b) İşletme birleşmeleri

Grup, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren yeniden düzenlenmiş TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" standardını uygulamıştır. Bu muhasebe politikası değişikliği ileriye dönük olarak uygulanmıştır ve önceki dönemlerde gerçekleştirilen işletme birleşmelerine ilişkin bir değişiklik yapılmamıştır.

İşletme birleşmeleri, kontrolün Grup'a transfer olduğu tarih olan birleşme tarihinde satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bu yöntemde, iktisap maliyeti, alım tarihinde transfer edilen bedelin gerçeğe uygun değeri ve işletmedeki kontrol gücü olmayan payların toplamı olarak ölçülür.

Transfer edilen bedel, Grup tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanmıştır. İşletme birleşmesi sözleşmesi, gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu koşullu bedelin birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri, birleşme maliyetine dahil edilmiştir. Satın alma sırasında Grup tarafından katlanılan bütün işlem maliyetleri genel yönetim giderleri hesabında giderleştirilmiştir.

Grup, her bir şirket birleşmesi için edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan payları gerçeğe uygun değer üzerinden mi yoksa edinilen işletmenin net tanımlanabilir varlıklarının muhasebeleştirilen tutarlarındaki orantılı payı üzerinden mi ölçeceğini belirler.

Grup, bir işletme satın aldığında, edindiği finansal varlık ve borçların sınıflandırmalarını ve belirlemeleri birleşme tarihinde var olan sözleşme hükümleri, ekonomik koşullar ve konuya ilişkin diğer tüm koşulları esas alarak yapar. Bu saklı bir türev ürünün ana sözleşmeden ayrılması gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesini de kapsar.

Satın alma metodu, satın alma maliyetini satın alınan varlıklar, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülüklerin satın alınılan gündeki gerçeğe uygun değerlerine dağıtılmasını gerektirmektedir. Söz konusu satın alınan şirketlerin TFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki gerçeğe uygun değerlerinden kayıtlara yansıtılmaktadır. Satın alınan şirket, satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin veya birleşme maliyetinin sadece geçici olarak belirlendiği durumlarda, birleşmenin gerçekleştiği dönemin sonunda Grup, söz konusu geçici değerler üzerinden birleşme işlemini muhasebeleştirmiştir. Geçici olarak belirlenmiş birleşme muhasebesinin birleşme tarihini takip eden on iki ay içerisinde tamamlanması ve düzeltme kayıtlarının birleşme tarihinden itibaren yapılması gerekmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

c) Konsolidasyonda düzeltme işlemleri

Konsolidasyona dahil edilen şirketler arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında silinmiştir. İştirakle ana ortaklık ve ana ortaklığın konsolidasyona tabi bağlı ortaklıkları ve müştereken kontrol edilen ortaklıklar arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan karlar ve zararlar, ana ortaklığın iştirakteki payı oranında netleştirilmiştir. Gerçekleşmemiş zararlar değer düşüklüğüne dair kanıt olmadığı sürece gerçekleşmemiş kazançlarla aynı şekilde silinirler.

d) Yabancı para

i. Yabancı para işlemler

Yabancı para işlemler, ilgili Grup şirketlerinin geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevrim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder. Çevrimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirde kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir.

ii. Yabancı operasyonlar

Yabancı operasyonların varlık ve yükümlülükleri, satın alımdan kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri dahil olmak üzere, raporlama tarihindeki döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir. Yabancı operasyonların gelir ve giderleri aylık ortalama döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

d) Yabancı para (devamı)

ii. Yabancı operasyonlar (devamı)

- Yabancı para çevrim farkları diğer kapsamlı gelirler içerisinde kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında yabancı para çevrim farklarında sunulur.

- Şirket ve bağlı ortaklıkları, TL, Avro, ABD Doları'nı geçerli para birimi olarak kullanmaktadırlar, çünkü bu para birimleri ilgili Şirket ve bağlı ortaklıklarının operasyonlarında önemli ölçüde kullanılmakta veya operasyonları üzerinde önemli etkiye sahip bulunmakta olup, bu şirketlere ilişkin olay ve koşulların ekonomik özünü yansıtmaktadır.

- Finansal tablolardaki kalemlerin ölçümü için seçilen geçerli para birimi hariç bütün para birimleri yabancı para olarak ele alınmaktadır. Dolayısıyla, geçerli para birimiyle ölçülmemiş olan işlemler ve bakiyeler, ilgili geçerli para birimleri cinsinden yeniden ifade edilmiştir. Grup, konsolide finansal tablolar ve dipnotların sunumu amacıyla raporlama para birimi olarak TL'yi kullanmaktadır.

- Geçmişte yüksek enflasyonlu kabul edilen bir ekonominin (Türkiye) para birimiyle raporlayan bağlı ortaklıkların finansal tabloları, yüksek enflasyonun sona erdiği tarihe kadar raporlama tarihinde geçerli ölçüm birimi cinsinden yeniden ifade edilmiştir.

- Avro / TL ve ABD Doları / TL kurlarındaki senelik değişimler ile yıllık ortalama değişimler aşağıdaki gibidir:

	Ortalama kur		Dönem sonu alış kuru		Dönem sonu satış kuru	
	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Avro / TL	25,6852	17,3642	32,5739	19,9349	32,6326	19,9708
ABD Doları / TL	23,7482	16,5512	29,4382	18,6983	29,4913	18,7320

iii. Yurtdışı faaliyetlerindeki net yatırımların riskten korunması

Grup yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımını kredi kullanarak finansal riskten korunma işlemine girmiştir. Parasal kalemler, yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma işlemi ile ilişkilendirildikleri durumda çevrimlerinden ve ödemelerinden doğan kur farkları diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır. Diğer kapsamlı gelir tablosuna alınan bu tutarlar, yurtdışı işletme satılana kadar burada takip edilir ve satış anında birikmiş tutarın tamamı kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir. Diğer kapsamlı gelir altında takip edilen çevrim farkları ile ilişkili vergi etkileri de yine diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

a) Finansal araçlar

i. Muhasebeleştirme ve ilk ölçüm

- Ticari alacaklar finansal tablolara ilk defa oluştukları zaman alınırlar. Diğer tüm finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler, Grup finansal araca ilişkin sözleşme hükümlerine taraf olduğunda muhasebeleştirilir.
Önemli bir finansman bileşeni içeren ticari alacaklar dışındaki bir finansal varlık veya finansal yükümlülük ilk defa finansal tablolara alınırken gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki kalemlerin edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme

Finansal varlıklar

İlk kayıtlara alınırken finansal varlıklar, itfa edilmiş maliyetinden ölçülen, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen ("FVOCI") – özkaynak yatırımları ve gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen ("FVTPL") olarak sınıflandırılırlar.

Grup'un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

Bir finansal varlık, aşağıda belirtilen koşulların her iki şartı birden sağlaması durumunda ve gerçeğe uygun değer değişimi kar ya da zarara yansıtılan finansal varlık kategorisinde tanımlanmamışsa, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

i. Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,

ii. Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Grup, ticari amaçla elde tutulmayan bir özkaynak yatırımının ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirde sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir. Bu seçim her bir yatırım için ayrı ayrı yapılır. Grup, Cetel hisselerine %6,84 oranında sahiptir ve gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin diğer kapsamlı gelirde sunulmasına karar verilmiştir. Yönetimin, gerçeğe uygun değerin ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi sahibi olmaması nedeniyle, gerçeğe uygun değerin ölçümünde maliyet kullanılmıştır.

İtfa edilmiş maliyetinden veya yukarıda açıklandığı şekilde gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmeyen bütün finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülür. Bu bütün türev finansal varlıkları (Dipnot 15) ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımlarını kapsar.

İlk defa finansal tablolara alınması sırasında bir finansal varlığın geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanması mümkündür. Ancak bunun için bu tanımlamanın, aksi halde ortaya çıkacak muhasebe uyumsuzluğu ortadan kaldırması veya önemli ölçüde azaltması gerekir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar: İş modelinin değerlendirilmesi

Grup, iş modelinin amaçları konusunda değerlendirmelerini finansal varlığın tutulduğu portföy seviyesinde yapar çünkü bu işin nasıl yönetildiğini ve yönetime bilginin hangi yöntemlerle sağlandığını en iyi şekilde yansıtmaktadır. Yönetime sağlanan bilgiler aşağıdakileri içerir:

- Portföy için belirlenen politika ve amaçlar ve bu politikaların uygulamada nasıl hayata geçirildiği. Bu politikalar, yönetimin stratejisinin sözleşmeye bağlı faiz geliri kazanmaya odaklanıp odaklanmadığı, belirli bir faiz oranı profilini devam ettirilip ettirilmediği, finansal varlıkların sürelerinin herhangi bir finansal yükümlülüğe veya beklenen nakit çıkışlarına eşleştirilip eşleştirilmediği ya da varlıkların satışı süresince nakit akışlarının gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği gibi analizleri içerir;
- Portföy performansının nasıl değerlendirildiği ve Grup yönetimine nasıl raporlandığı;
- İş modelinin (iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların) performansını etkileyen riskler ve özellikle bu risklerin yönetim şekli ve
- Grup yöneticilerine verilen ilave ödemelerin nasıl belirlendiği (örneğin, ilave ödemelerin yönetilen varlıkların gerçeğe uygun değerine göre mi yoksa tahsil edilen sözleşmeye bağlı nakit akışlarına göre mi belirlendiği); ve
- Önceki dönemlerde yapılan satışların sıklığı, değeri, zamanlaması ve nedeni ile gelecekteki satış beklentileri.

Üçüncü taraflarla yapılan ve varlıkların finansal tablo dışı bırakılması için gerekli kıstasları taşımayan devir işlemleri satış olarak değerlendirilmez.

Gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansları buna göre değerlendirilen finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülür.

Finansal varlıklar: Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının “sadece anapara ve faiz ödemeleri” olup olmadığının değerlendirilmesi

Anapara, finansal varlığın ilk defa finansal tablolara alınması sırasındaki gerçeğe uygun değeri olarak tanımlanmaktadır. Faiz, paranın zaman değeri, belirli bir zaman dilimine ilişkin anapara bakiyesine ait kredi riski, diğer temel borç verme risk ve maliyetleri (örneğini likidite riski ve yönetim maliyetleri) ile kâr marjından teşekkül eder.

Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının “sadece anapara ve faiz ödemeleri” olup olmadığının değerlendirilmesinde, Grup, ilgili aracın sözleşme şartlarını dikkate alır.

Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya miktarını, bu tanıma uymasını engelleyebilecek oranda değiştirebilecek bir sözleşme şartı içerip içermediği değerlendirmeye dahil edilir. Bu değerlendirmeler yapılırken Grup aşağıdakileri dikkate alır:
- Nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştirebilecek şarta bağlı olaylar;
- Sözleşmeye bağlı kupon oranını değiştirebilecek (değişken oran özelliklerini de içeren) şartlar;
- Erken ödeme ve uzatma seçenekleri; ve
- Belirli bir varlık üzerinde Grup’un nakit akışlarına hak iddia etmesini kısıtlayabilecek şartlar (örneğin rücu edilemez özellikler).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar: Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının “sadece anapara ve faiz ödemeleri” olup olmadığının değerlendirilmesi (devamı)

Erken ödeme, büyük ölçüde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerinden oluşuyorsa (peşin ödenen tutarlar, sözleşme vadesinden önce sonlandırıldığı için makul bir bedel içerebilir), erken ödeme özelliği “sadece anapara ve faiz ödemeleri” kriteriyle uyumludur. Buna ek olarak, sözleşmeye bağlı nominal değeri üzerinden primli veya iskontolu olarak alınan bir finansal varlık için, büyük ölçüde sözleşmeye bağlı nominal değeri ve tahakkuk eden (ancak ödenmemiş olan) faizi yansıtan (peşin ödenen tutarlar, sözleşme vadesinden önce sonlandırıldığı için makul bir bedel içerebilir) erken ödemelere izin veren ya da gerekli kılan bir sözleşme şartı, erken ödeme özelliğinin gerçeğe uygun değerinin ilk kayıtlara alma sırasında önemsiz olması durumunda, “sadece anapara ve faiz ödemeleri” kriteriyle uyumlu olarak muhasebeleştirilir.

Anapara, beklenen nakit akışlarının bugünkü değeri olduğu için, ticari alacaklar ve diğer alacaklar “sadece anapara ve faiz ödemeleri” testini geçmektedirler. Bu alacaklarla tahsil etmeye dayalı iş modeliyle uyumlu olarak yönetilmektedir.

Finansal varlıklar: Sonraki muhasebeleştirme ve kazanç ve kayıplar

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar türevlerden oluşmaktadır. Bu varlıklar sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerlerinden ölçülürler. Net kazanç ve kayıplar, faiz gelirleri de dahil olmak üzere, kar veya zararda muhasebeleştirilir.
İtfa edilmiş maliyetlerinden ölçülen finansal varlıklar	İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, diğer alacaklar ve diğer varlıklardan oluşmaktadır. Bu varlıkların sonraki muhasebeleştirmeleri, etkin faiz yöntemiyle itfa edilmiş maliyet üzerinden yapılır. İtfa edilmiş maliyetler değer düşüklüğü zararlarını içerir. Faiz gelirleri, yabancı para çevirim kar ve zararları ve değer düşüklüğü kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal tablo dışı bırakma sırasında oluşan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları	Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları Grup’un Cetel’deki %6,84 oranındaki hisse payını içermektedir. Bu varlıkların sonraki muhasebeleştirilmeleri gerçeğe uygun değer üzerinden yapılır. Temettüler, temettü yatırım maliyetinin bir kısmının geri kazanımını açıkça göstermedikçe, kar veya zararda gelir olarak kaydedilir. Diğer net kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilir ve hiçbir zaman kar veya zararda yeniden sınıflandırılmaz.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri değerler, kasada tutulan nakit, bankalarda tutulan mevduatlar, vadeleri 3 ay veya daha kısa olan diğer likit yatırımları içerir. Nakit akış raporlamasında kullanılan nakit ve nakit benzerleri, tahakkuk eden faiz geliri ve bloke mevduat hariç 3 aydan kısa vadeli nakit ve nakit benzerlerini içermektedir. Grup, nakit ve nakit benzerleri belirli sebeple değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda beklenen kredi zararı modelini kullanarak değer düşüklüğü hesaplaması yapmaktadır. Beklenen kredi zararı hesaplamasında geçmiş kredi zararı deneyimleri ile birlikte Grup'un geleceğe yönelik tahminleri de dikkate alınmaktadır.

Finansal yükümlülükler: Sınıflama, sonraki muhasebeleştirme ve kazanç ve kayıplar

Finansal yükümlülükler itfa edilmiş maliyetlerinde ölçülenler veya gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülenler olarak sınıflanır. Ticari amaçla elde tutulan olarak sınıflandırılan finansal yükümlülükler, türevler ve ilk kayıtlara alınması sırasında bu şekilde tanımlananlar, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değerlerinden ölçülürler ve net kazanç ve kayıplar, faiz giderleriyle birlikte kar veya zararda muhasebeleştirilir. Grup'un türevler ve ihraç edilmiş borçlanma araçları dışında gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Diğer finansal yükümlülüklerin sonraki ölçümü, etkin faiz metodu kullanılarak itfa edilmiş maliyetlerinden yapılır. Faiz gelirleri ve yabancı para çevirim farkı kar ve zararları, kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal tablo dışı bırakma sırasında oluşan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Türev olmayan finansal yükümlülükler

Grup borçlanma senetlerini ve sermaye benzeri yükümlülüklerini oluştukları tarih itibarıyla muhasebeleştirmektedir. Bütün diğer finansal yükümlülükler, ilk olarak Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Grup, ihraç edilmiş borçlanma araçları hariç türev olmayan finansal yükümlülüklerini diğer finansal yükümlülükler kategorisine sınıflamaktadır. Bu tür finansal yükümlülükler, ilk olarak, gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal yükümlülükler, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilmektedir. Diğer finansal yükümlülükler finansal borçlar, ticari ve diğer borçlardan ve ilişkili taraflara borçlardan oluşmaktadır. Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülen ihraç edilmiş borçlanma araçlarının, gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliğin söz konusu yükümlülüğün kredi riskinde meydana gelen değişikliklerle ilişkilendirilebilen kısmı, diğer kapsamlı gelirde geriye kalan kısmı ise kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Ticari borçlar, üçüncü kişilere tedarikçi sıfatları dolayısıyla oluşan borçlardır. Diğer borçlar, tedarikçi veya müşteri sıfatı taşımayan taraflarla olan işlemlerden kaynaklanan, ticari borçlar dışında kalan ve finansman faaliyetlerinden kaynaklanmayan borçlardır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Türev olmayan finansal yükümlülükler (devamı)

Eğer bir finansal araç Grup'un bir parçası üzerinde nakit çıkışı, herhangi bir varlık çıkışı veya başka bir finansal araç çıkışına sebebiyet veriyorsa, bu finansal araç finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Finansal araç ancak aşağıdaki koşulları içeriyorsa, bir sermaye aracı olarak tanımlanabilir:

a) Başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören bir sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa veya işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa,

b) Finansal aracın, Grup'un sermaye araçları ile gerçekleşmesi veya gerçekleşecek olması durumunda, Grup'a çeşitli sayıda sermaye devrini gerektiren türev finansal araç tanımına girmeyen ya da Grup'un sabit miktardaki nakit değişimini veya sabit tutarda sermaye aracının değişimini içeren türev finansal araç olması durumunda.

iii. Finansal tablo dışı bırakma

Finansal varlıklar

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal yükümlülükler

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; Grup, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır. Sözleşmeye bağlı hükümler değiştirildiğinde ve yeniden yapılandırılmış yükümlülüğün sözleşmeye bağlı nakit akışlarında önemli bir değişiklik söz konusuysa, Grup, finansal yükümlülüğü kayıtlardan çıkarır ve yeni bir finansal yükümlülük yeniden yapılandırılmış hükümlere göre, gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınır. Ortadan kalkan finansal yükümlülüğün defter değeri ile bu yükümlülüğe ilişkin olarak ödenen tutar (devredilen her türlü nakit dışı varlık veya üstlenilen her türlü yükümlülük de dâhil) arasındaki fark, kâr veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

iv. Netleme

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü

Finansal araçlar ve sözleşme varlıkları

Grup aşağıda belirtilenler kalemlerin beklenen kredi zararları için zarar karşılığını kayıtlara alır:

i) itfa edilen maliyetinden ölçülen finansal varlıklar;

ii) sözleşme varlıkları (TFRS 15'de tanımlanan şekliyle).

TFRS 9 kapsamında, zarar karşılıkları aşağıdaki esasların herhangi biri ile ölçülür:

- Finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır; ve
- Raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısmıdır.

Grup, zarar karşılığı 12 aylık beklenen kredi zararlarından ölçülen aşağıdaki kalemler dışında kalanlar için zarar karşılığı ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçülür:
- İlk defa finansal tablolara alınmasından bu yana kredi riski önemli ölçüde artmayan banka bakiyeleri.

Grup, banka bakiyelerinin risk derecelendirmelerinin uluslararası tanımıyla "yatırım notu"na eşit olması durumunda bunların düşük kredi riskine sahip olduğunu kabul eder.

Ömür boyu beklenen kredi zararları, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi mümkün temerrüt hallerinin bir sonucudur.

12 aylık beklenen kredi zararları, raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde gerçekleşmesi mümkün temerrüt hallerinden kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısımdır.

Beklenen kredi zararlarının ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

Beklenen kredi zararlarının ölçümü

Beklenen kredi zararları, kredi zararlarının olasılıklarla ağırlıklandırılmış bir ölçüsüdür. Kredi zararları bütün nakit açıklarının şimdiki değeri olarak ölçülür.

Beklenen kredi zararları finansal varlığın etkin faiz oranı kullanılarak indirgenirler.

Grup, ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için TFRS 9'da tanımlanan beklenen kredi zararlarını hesaplarken basitleştirilmiş yaklaşımı kullanır (TFRS 9 bütün ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının kullanılmasını gerektirmektedir). Grup beklenen kredi zararlarını bireysel, kurumsal, kamu ve toptan müşteriler için ayrı ayrı hesaplar. Beklenen kredi zararları geçmiş yıllara ait kredi zararı deneyimlerin dayanarak hesaplanmıştır.

Her bir grup kendi içinde borçların ödenmemesi durumu gibi benzer kredi riski özelliklerine göre bölümlere ayrılmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü (devamı)

Beklenen kredi zararlarının ölçümü (devamı)

Geçmiş gerçekleşen kredi zararı deneyimi, geçmiş bilgilerin toplandığı dönemdeki ekonomik şartlarla, Grup'un alacakların beklenen ömrü boyunca gerçekleşeceğini düşündüğü ekonomik şartlar arasında farkı yansıtacak şekilde değiştirilir. Alacakların gelecekteki tahsilat performansı tahmin edilirken beklenen kredi zararları hesaplamalarında genel ekonomik şartlar dikkate alınır ve ileriye yönelik bilgiler dahil edilir.

Kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar

Grup, her raporlama döneminde itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların kredi-değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya daha fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi-değer düşüklüğüne uğramıştır.

Aşağıdaki olaylara ilişkin gözlemlenebilir veriler finansal varlığın kredi-değer düşüklüğüne uğramış olduğunu gösteren kanıtlardır:

- İhraççının ya da borçlunun önemli finansal sıkıntı içinde olması;
- Temerrüt veya vadenin 90 günü geçmesi gibi nedenlerle bir sözleşme ihlalinin meydana gelmesi;
- Ekonomik veya sözleşmeye bağlı nedenlerle, borçlunun içine düştüğü finansal sıkıntıdan dolayı alacaklının borçluya normal şartlarda düşünmediği bir ayrıcalık tanıması;
- Borçlunun iflasının veya başka bir finansal yeniden yapılanmaya gireceğinin muhtemel olması; veya
- Finansal sıkıntılar nedeniyle bu finansal varlığa ilişkin aktif piyasanın ortadan kalkması.

Değer düşüklüğünün finansal tablolarda gösterimi

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların zarar karşılıkları bu varlıkların brüt değerlerinden düşülür. Sözleşme varlıkları dahil olmak üzere, ticari ve diğer alacaklara ait değer düşüklüğü zararları konsolide kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmiştir. Diğer finansal varlıkların değer düşüklükleri TMS 39'daki gösterimle benzer olarak genel yönetim giderlerinde gösterilmiştir ve önemlilik seviyesi göz önüne alınarak konsolide kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmemiştir.

Kayıttan düşme

Finansal varlıktan daha fazla bir nakit akışı geri kazanmaya yönelik makul bir beklenti bulunmaması durumunda, finansal varlığın brüt tutarı kayıtlardan düşülür. Bu durum, genel olarak Grup'un borçlunun kayıttan düşmeye konu tutarları geri ödeyebilecek yeterli nakit akışı yaratan gelir kaynaklarının ya da varlıklarının bulunmadığını belirlemesi durumunda oluşur. Ancak, kayıttan düşülen finansal varlıklar Grup'un vadesi geçen alacakların geri kazanılması için uyguladığı yaptırım aktivitelerine hala konu edilebilir.

Finansal varlıklar, hiçbir geri kazanma beklentisi bulunmaması durumunda kayıtlardan düşülür (borçlunun Grup'la herhangi bir geri ödeme planı yapmaması gibi). Kayıtlardan çıkarılan ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için Grup alacağı geri kazanabilmek amacıyla yaptırım aktivitelerinde bulunmaya devam eder. Geri kazanım tutarları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

vi. Türev finansal araçlar

Nakit akış riskinden korunma

Grup, 1 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla belirlemiş olduğu risk yönetim stratejisi ve hedefler doğrultusunda TMS 39 standardının yerini alan TFRS 9 Finansal Araçlar standardını uygulama kararı almıştır. Yeni finansal riskten korunma muhasebesi modelinin üst düzey amacı, finansal raporlamanın şirketin riskini nasıl yönettiğini ve bu risklerin riskleri nasıl azalttığını daha doğru yansıtacağını göstermektedir. Özellikle, bir kurumun risk yönetimi stratejisi, finansal riskten korunma mantığı ve finansal riskten korunma işleminin etkisi arasında daha iyi bir bağlantı sağlamayı amaçlamaktadır.

Grup, değişken ve sabit faizli finansal enstrümanlarının nakit akış riskinden korunmak amacıyla katılım opsiyonlu çapraz kur işlemleri gerçekleştirmektedir. Nakit akış riskinden korunma muhasebesinde, riskten korunma aracının gerçeğe uygun değer değişiminin etkin kısmı özkaynaklar altında "kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler" hesabında, etkin olmayan kısmı ise gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Riskten korunan kaleme ilişkin nakit akışlarının kar veya zararı etkilediği dönemlerde, ilgili riskten korunma aracının kar/zararı da özkaynaktan çıkartılarak gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Ayrıca yapılandırılmış çapraz kur takasları içerisinde yer alan opsiyonlara zaman değeri değişimi riskten korunma maliyeti olarak diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir.

TFRS 9'a göre riskten korunma ilişkisi, yeniden dengeleme dikkate alındıktan sonra gerekli kıstasların artık karşılanmaması durumunda sona erer. Gerekli kıstasların karşılanması durumunda riskten korunma ilişkisinin sonlandırılması kabul edilmez. Riskten korunma hedefinin değişmesi, riskten korunma aracının süresinin dolduğu veya satıldığı, feshedildiği veya kullanıldığı durumlarda, riskten korunma aracı ve riskten korunan kalem arasında ekonomik ilişkinin ortadan kalkması ya da kredi riskinin ekonomik ilişkiden doğan gerçeğe uygun değer değişikliklerini etkilemesi durumunda riskten korunma muhasebesi sona erer.

Grup, nakit akış değişkenliğinden korunma işlemi için uygulanan korunma muhasebesine son vermesi durumunda nakit akış değişkenliğinden korunma fonunda biriken tutar aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilir:

- Korunan gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşmesinin hala bekleniyor olması durumunda bu tutar, gelecekteki nakit akışları gerçekleşene kadar nakit akış değişkenliğinden korunma fonunda kalır.
-Korunan gelecekteki nakit akışlarının artık gerçekleşmeyeceği bekleniyorsa bu tutar, derhal bir yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak nakit akış değişkenliğinden korunma fonundan kâr veya zarara aktarılarak yeniden sınıflandırılır. Korunan gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşme ihtimali artık yüksek olmasa bile bu nakit akışlarının gerçekleşmesi hâlen bekleniyor olabilir.

Yeni etkinlik testi modeli riskten korunma işleminin karmaşıklığına bağlı olarak ileriye dönük olmak şartıyla niteliksel olabilir. TMS 39 standardında yer alan % 80 - %125 etkinlik aralığı, yerini finansal riskten korunma konusu kalem ile finansal riskten korunma aracı arasındaki ekonomik ilişki ve bu ekonomik ilişki üzerindeki kredi riskinin etkisine odaklanan hedef bazlı bir teste bırakmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

b) Maddi duran varlıklar

i. Muhasebeleştirme ve ölçme

Arsa hariç maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirgendikten sonraki tutarları üzerinden gösterilmektedirler. Grup, mali tablolarını TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardına göre ilk defa hazırlarken 1 Ocak 2000 tarihinden önce edinilen maddi duran varlıkların, ilk edinim tarihi ve bedellerine dair yeterli bilgi bulunmamasından ötürü, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla var olan maddi duran varlıklarını varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemeyi tercih etmiştir. Binaların 1 Ocak 2000 tarihindeki varsayılan maliyet değerleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı üç değerleme şirketi tarafından belirlenmiştir. Şebeke ekipmanı ve araçların değerlemesi ise Detecon International GmbH (Deutsche Telecom AG'nin bir bağlı ortaklığı) tarafından yapılmıştır. Varsayılan maliyetlerin baz olarak alındığı maddi duran varlıklar dışında kalan varlıkların ilk edinim maliyetleri ise alım fiyatına, gümrük vergilerinin, iade alınmayacak olan alım vergilerinin ve maddi duran varlıkları kullanılır hale ve kullanım yerine getirene kadar katlanılan, maddi duran varlıklarla direkt ilişkilendirilebilen maliyetler eklenerek bulunmuştur. Varsayılan maliyet yöntemiyle veya ilk edinim maliyeti ile kayda alınan maddi duran varlıklar TMS 29 standardı kapsamında enflasyona göre düzeltmeye tabi tutulmuştur.

Maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, yeniden değerlenmiş tutarlarıyla gösterilir. Yeniden değerlenmiş tutar, arsalar için yeniden değerleme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden müteakip birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan değerdir. Yeniden değerlemeler, yeniden değerleme konusu arsaların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimlere bağlı olarak düzenli aralıklarla yapılır. Arsaların yeniden değerlemesinden kaynaklanan defter değerindeki artış, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde muhasebeleştirilir. Arsaların defter değeri yeniden değerleme sonucunda azalmışsa, bu değer azalışı gider olarak muhasebeleştirilir.
Ancak, bu azalış diğer kapsamlı gelirde yeniden değerleme fazlasındaki her tür alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. Dolayısıyla söz konusu azalış daha önceden yeniden değerleme fazlası başlığı altında özkaynaklarda birikmiş olan tutarı azaltır.

Maliyet ilgili varlığın iktisabıyla doğrudan ilişkili harcamaları ifade etmektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti, malzeme maliyeti, işçilik ve o varlığı Grup'un kullanımına hazır hale gelmesiyle doğrudan ilişkili maliyetleri içermektedir. İlgili ekipmanın kullanılabilmesiyle ilgili satın alınan yazılım, o ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir. Maddi duran varlıkları oluşturan kalemler farklı ekonomik ömürlere sahipler ise maddi duran varlıkların ayrı kalemleri (temel bileşenler) olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasıyla ilgili kazanç veya kayıplar, elden çıkarma tutarı ile varlığın kayıtlı değerinin karşılaştırılması ile belirlenir ve konsolide kapsamlı gelir tablosunda, "yatırım faaliyetlerden gelirler / (giderler)" altında kayıtlara alınır.

ii. Sonradan ortaya çıkan giderler

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten dolayı oluşan ve araştırma ve bakım onarım maliyetlerini de içeren giderler söz konusu maddi duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını artırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Değişen parçaların kayıtlı değerleri kayıtlardan çıkarılır. Diğer tüm giderler oluştukça, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

b) Maddi duran varlıklar

iii) Amortisman

Maddi duran varlıklar, varlıkların tahmin edilen faydalı ömürlerine göre satın alma tarihi veya kurulma tarihleri esas alınarak eşit tutarlı, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak tahmini artık değerleri düşüldükten sonra amortismana tabi tutulmakta ve kar veya zarara kaydedilmektedir. Arazi ve arsalar, amortismana tabi değildir.

Maddi duran varlıkların faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

Maddi Duran Varlık	Faydalı ömür (yıl)
Binalar	21-50 yıl
Harici tesisler	5-21 yıl
İletim cihazları	5-21 yıl
Santral ekipmanları	5-8 yıl
Data ağları	3-10 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-5 yıl
Set üstü kutu ve uydu alıcıları	4 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2-8 yıl

Faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama dönemi sonunda gözden geçirilir ve gerekli durumlarda yeniden belirlenir.

Şirket'e ait maddi duran varlıkların faydalı ömürleri imtiyaz sözleşmesi kapsamının dışında kalanlar hariç, imtiyaz sözleşmesinin süresi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında maddi duran varlıkların kalan ömürleri en fazla 2,2 yıldır.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrünün veya söz konusu kiralama süresinin kısa olanı üzerinden Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkları ile benzer şekilde amortismana tabi tutulur.

c) Maddi olmayan duran varlıklar

i. Şerefiye

Bağlı ortaklık edinimlerinden doğan şerefiye, maddi olmayan duran varlıklar içerisinde gösterilir.

Grup satın alma tarihindeki şerefiyeyi aşağıdaki şekilde ölçmektedir:

a) Satın alma bedelinin gerçeğe uygun değeri; artı
b) İşletme birleşmelerinde edinilen işletme üzerindeki kontrol gücü olmayan payların kayıtlı değeri; artı
c) Eğer işletme birleşmesi birden çok seferde gerçekleştiriliyorsa edinen işletmenin daha önceden elde tuttuğu edinilen işletmedeki özkaynak payının birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri; eksi
d) Tanımlanabilir edinilen varlık ve varsayılan yükümlülüklerin muhasebeleştirilen net değeri (genelde gerçeğe uygun değeri).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

c) Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

i) Şerefiye (devamı)

Eğer yapılan değerlemede negatif bir sonuca ulaşılırsa, pazarlık satın alımı doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir. Satın alma bedeli var olan ilişkilerin kurulmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genelde kar veya zararda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup'un katlandığı, borçlanma senetleri veya hisse senedine dayalı menkul kıymetler ihraçlarıyla ilişkili giderler dışındaki işlem maliyetleri tahakkuk ettiğinde giderleştirilir.

Sonraki ölçüm

Şerefiye, maliyet değerinden kalıcı değer kayıpları düşülerek ölçülür.

ii. Diğer maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar ilk olarak maliyet bedelleri üzerinden kayıtlara alınmaktadır. Varlıkların ilk kez kayıtlara alınmalarının ardından, maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedir. Grup içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar, aktifleştirilebilen geliştirme maliyetleri dışında, gerçekleştikleri dönemde giderleştirilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri belirli süreli ya da belirsiz olabilmektedir. Konsolide finansal tablolarda, Grup'un ekonomik ömrü belirsiz olan maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar, normal itfa yöntemi kullanılarak ekonomik ömürleri ile imtiyaz sözleşmesi süresinin kısa olanı süresince itfa edilmektedirler. Değer düşüklüğü belirtilerine rastlandığı durumlarda varlıklar değer kaybı için yeniden gözden geçirilmektedir. İtfa süresi ve yöntemi en azından her mali yıl sonunda incelemeye tabi tutulmaktadır.

İtfa süresi ya da metodu, öngörülen ekonomik ömürdeki veya varlıklardan gelecekte elde edilecek faydaların tüketim şablonundaki değişiklikler doğrultusunda değiştirilmekte ve söz konusu değişiklik muhasebe tahminlerinde değişiklik olarak değerlendirilmektedir. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar için hesaplanan itfa payı giderleri konsolide kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Maddi olmayan duran varlıkların itfa süreleri 3 ile 25 yıl arasındadır. Maddi olmayan duran varlıkların geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz sözleşmesinin kapsamı dışında kalanlar hariç, imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında maddi olmayan duran varlıkların kalan ömürleri en fazla 2,2 yıldır.

iii. Araştırma ve geliştirme

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Geliştirmeden kaynaklanan harcamalar ise aşağıdaki koşulların varlığı halinde maddi olmayan duran varlık olarak kayda alınmaktadır. Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması, maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel gelecek ekonomik faydayı nasıl sağlayacağının belirli olması, geliştirme safhasını tamamlamak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda maddi olmayan duran varlık kaydedilir.

Geliştirme süresince varlığın değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti için dönemsel olarak değer düşüklüğü testi yapılır. Geliştirme maliyetleri, ilk kayda alınışın ardından, maliyetinden, tüm birikmiş itfa ve değer düşüklüğü zararları düşülmüş olarak izlenir. Varlığın itfası geliştirmenin tamamlanması ve varlığın kullanıma hazır hale gelmesiyle başlamaktadır. Varlığın itfası varlıktan beklenen fayda süresinde yapılmaktadır. Kullanıma hazır hale gelmemiş varlıklarda olası değer düşüklüğünü belirlemek için, periyodik olarak değer düşüklüğü testi yapılmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

c) Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

iv. TV içerikleri

Lisans anlaşmaları ve bu anlaşmalardan doğan yükümlülükler çerçevesinde elde edilen film, dizi vb. TV içerikleri, bir lisans anlaşması uygulandığı ya da lisans süresinin başladığı andaki sözleşme değerinden kaydedilir. Maliyetler lisans süresine dayanılarak amortismana tabi tutulur. TV içerikleri geleceğe yönelik program değeri taşımıyorsa ve artık kullanılmayacaksa, bu içeriklerin amortismana tabi tutulmayan kısmı silinir.

d) Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenerek ölçülmektedir. Defter değeri, maliyete eklenme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin hizmet sağlamasına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır. Grup, mali tablolarını TMS 29 standardına göre ilk defa hazırlarken, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla mevcut olan yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin sağlıklı alım tarihi bilgileri ve tutarları bulunmaması nedeniyle bu tarihteki yatırım amaçlı gayrimenkullerini, varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemiştir. Bu değerler enflasyona göre düzeltmeye tabi tutmuştur.

Gayrimenkullerin kullanım amacı değiştiği takdirde yatırım amaçlı gayrimenkullerle maddi duran varlıklar hesap grupları arasında transfer yapılmaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması durumunda satış gelirleri ile net defter değeri arasındaki fark konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Raporlama döneminde yatırım amaçlı gayrimenkullerin defter değeri en son değerleme tarihinden itibaren endekslenerek kayıtlanır.

SPK tarafından lisanslı bağımsız değerleme şirketleri tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerin 1 Ocak 2000 tarihindeki piyasa değerleri belirlenmiştir. Sonraki ölçümlerinde yatırım amaçlı gayrimenkuller, maliyetlerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedirler.

Arsa dışındaki yatırım amaçlı gayrimenkuller öngörülen ekonomik ömürleri üzerinden normal amortismana tabi tutulmaktadır. Şirket'e ait binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 15 ile 50 yıl arasındadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının kapsamı dışında kalanlar hariç, imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında yatırım amaçlı gayrimenkullerin kalan ömürleri en fazla 2,2 yıldır.

e) Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir. Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubu) gerçeğe uygun değeriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

e) Satış amacıyla elde tutulan varlıklar (devamı)

Satış amacıyla elde tutulan varlıkların satışının tamamlanmasının Grup'un kontrolünde olmayan sebeplerden dolayı ertelenmesi halinde, Grup aktif satış planının devam etmesi durumunda söz konusu varlıkları satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıflamaya devam etmektedir.

Grup, satış amacıyla elde tutulan varlıkları, taşınan maliyet değeri veya net gerçekleşebilir değerinden düşük olanı ile değerlemiştir. Grup, satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıfladığı maddi duran varlıkları amortismana tabi tutmamaktadır ve varlıkların satışından doğan kar veya zarar yatırım faaliyetlerinden gelir/gider hesaplarına kaydedilmektedir.

f) Kiralamalar

Grup, kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşımı kullanarak TFRS 16'yı uygulamış ve bu nedenle karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemiştir. Dolayısıyla; TMS 17 ve TFRS Yorum 4'e göre sunulmaya devam etmiştir.

g) Stoklar

Stoklar, maliyet değeri ve net gerçekleşebilir değerin düşük olanı ile değerlenmektedir. Stokların maliyetini oluşturan unsurlar alım maliyeti ve ilgili durumlarda stokları mevcut durum ve konumuna getirmek için katlanılan giderleri kapsamaktadır. Maliyet, ağırlıklı ortalama yöntemine göre hesaplanmaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

h) Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal olmayan varlıklar

Maddi ve maddi olmayan varlıklar

Grup, her bilanço döneminde maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer kaybına ilişkin bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilmektedir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanmaktadır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değerin büyük olanıdır. Kullanımdaki değerin tespiti için, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değeri ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilmektedir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının, defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilmektedir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün mali tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismana tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

h) Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Finansal olmayan varlıklar (devamı)

Şerefiye

Şerefiye yıllık olarak veya bir değer düşüklüğü oluşabilme olasılığı var ise daha sık olarak değer düşüklüğü açısından gözden geçirilir. Geri kazanılabilir değerin kayıtlarda taşınan değerden az olması durumunda, konsolide kar veya zarar tablosunda değer düşüklüğü oluşur.

Değer düşüklüğünün testi için, satın alınma sırasında ortaya çıkan şerefiye, satın alma sonrasında ortaya çıkacak faydadan yararlanması beklenen nakit yaratan birimler veya gruplar arasında, bu grupların diğer varlıkları veya yükümlülükleri içerip içermediğine bakılmaksızın dağıtılır. Şerefiyenin dağıtıldığı birim ve gruplar, yönetimsel amaçlar için şerefiyenin izlenildiği en küçük birim veya grubu temsil eder.

Değer düşüklüğüne şerefiye ile bağlantısı olan nakit yaratan birimlerin veya grubun geri kazanılabilir değerinin değerlendirilmesiyle karar verilir. Eğer nakit yaratan birimin geri kazanılabilir değeri o birime bağlı tüm nakit yaratan birimlerin tutarından az ise, değer düşüklüğü zararı oluşur. Şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilmez.

i) Kıdem tazminatı karşılığı

Önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler, katkı payının ilişkilendirildiği dönemde giderleştirilir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler de önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler gibi değerlendirilir ki; Grup'un yükümlülükleri, katkı paylı emeklilik planlarındakine benzerlik gösterir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler zorunludur. Grup'un bu ödemeleri yaptıktan sonra, başka bir ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Katkı payları hizmetin sağlandığı dönemde çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalara ilişkin giderler olarak kayıtlara alınır.

Tanımlanan fayda planları ve diğer çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydaları sağlamaktan doğan maliyetler her bilanço tarihinde yapılan aktüeryal değerlendirmelerle, öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak belirlenir. Şirket geçmiş dönem hizmet maliyetini aşağıdaki tarihlerden erken olanında gider olarak muhasebeleştirir:

- Plandaki değişikliğin veya küçülmenin gerçekleştiği tarih ve
- İlgili yeniden yapılandırma maliyetlerinin (bakınız TMS 37) veya iş ilişkisinin sona erdirilmesinden dolayı sağlanan faydaların muhasebeleştirildiği tarih.

Bilançodaki çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı karşılığı, geçmiş hizmet maliyeti için düzeltmeye tabi tutulmuş tanımlanan fayda planlarının bugünkü değerini göstermektedir. Tanımlanan fayda planları için kaynak gereksinimi yoktur. Aktüeryal kazanç ve kayıplar konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

j) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesinin ve ekonomik fayda getiren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarlarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebilmesi durumunda konsolide finansal tablolarda bu yükümlülükler için karşılık ayrılır. Karşılıklar, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda bugünkü değerine indirmek için iskonto edilir.

k) Şarta bağlı yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve ifası halinde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkışına veya girişine neden olacak mevcut varlık veya yükümlülük olarak tanımlanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin uzak olduğu durumlar hariç, finansal tablo dipnotlarında açıklanır. Kaynak aktarımını gerektiren durumun muhtemel olması halinde ise şarta bağlı yükümlülükler mali tablolara yansıtılır.

Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin muhtemel hale gelmesi halinde, şarta bağlı varlıkla ilgili olarak finansal tablo dipnotlarında açıklama yapılır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin kesinleşmesi durumundaysa, söz konusu varlık ve bununla ilgili gelir değişikliğinin olduğu tarihte finansal tablolara alınır.

l) İlişkili taraflar

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

i. Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
ii. Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
iii. Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:

i. İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde,
ii. İşletme'nin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde,
iii. her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde,
iv. işletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde,
v. İşletme'nin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde (Şirket'in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir),
vi. İşletme'nin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
vii. (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

m) Hasılat

Hasılat, müşteri sözleşmelerinde belirtilen bedel temel alınarak ölçülür ve üçüncü şahıslar adına tahsil edilen tutarları içermez. Grup, mal ve hizmetlere ait kontrolü müşterilerine devrettiğinde hasılatı muhasebeleştirir.

i. Sabit gelirler

Şebeke erişimi, lokal kullanım, yerel ve uluslararası uzun mesafe erişimleri, altyapı kiralamaları gibi telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, hizmet sağlandığı zaman kayıtlara alınır.

Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri hasılat olarak muhasebeleştirilir. Müşteriye bir ürün veya hizmet transferi sağlamak yerine, Grup'un kendi şebekesinin bir uzantısı ya da iyileştirilmesi amacıyla yapılan faaliyetler için alınan bağlantı ücretleri, farklı nitelikle olarak değerlendirilmez ve ayrı bir hasılat muhasebeleştirilmez. Diğer ürün veya hizmetlerle birlikte bir paket olarak satılan ve farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri için hasılat tek başına satış fiyatı temel alınarak ölçülür. Bağlantı ücretlerinin tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri, bağlantı hizmeti verildiği anda gelir olarak kaydedilir. Bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilir.

Vazgeçilemez kullanım hakkı satış gelirleri sözleşme dönemlerine yayılarak muhasebeleştirilmektedir.

ii. Mobil gelirler

GSM telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, iletilen ve alınan trafik gelirlerinden, uluslararası dolaşım hizmetlerinden sağlanan gelirlerden, katma değerli hizmetlerden sağlanan gelirlerden ve hizmetin verildiği anda gelir kaydedildiği aylık ücretlerden oluşmaktadır. Peşin ödenen konuşma ücretleri distribütörlere satılan ön ödemeli kart ile nakit olarak tahsil edilmektedir. Söz konusu durumda Grup, aboneler hizmeti kullanıncaya kadar gelir kaydetmemekte ve konsolide finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtmaktadır.

Grup, içerik gelirlerini Grup ile katma değer hizmet sağlayıcıları arasında imzalanan anlaşmalara göre kaydetmektedir. Grup'un ana hizmet sağlayıcısı olmasından dolayı, abonelerden elde edilen gelirler brüt olarak gösterilmekte, içerik sağlayıcılarına ödediği kısım ise faaliyet giderlerine yansıtılmaktadır.

iii. Ekipman satış gelirleri

Telefon cihazı, modem ve diğer şebeke ekipmanlarının satışından elde edilen gelirler, bu ekipmanların kontrolünün müşteriye devredilmesiyle hasılat olarak kayıtlara alınır.

Birlikte bir paket olarak satılan mal ve hizmetler için hasılat, ilgili mal veya hizmetin farklı nitelikte olarak değerlendirilmesi durumunda muhasebeleştirilir – örneğin mal veya hizmet sözleşmedeki diğer taahhütlerinden ayrı olarak tanımlanabilir nitelikteyse ve müşteri mal veya hizmetten tek başına veya kullanımına hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanabiliyorsa. Sözleşme bedeli bir pakette farklı nitelikte olarak değerlendirilen mal ve hizmetlere tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılır. Tek başına satış fiyatları Grup'un bu mal ve hizmetleri tek başlarına sattığı liste fiyatları baz alınarak belirlenir. Tek başına satışı olmayan mal ve hizmetler için tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Bu kapsamda oluşan ekipman gelirleri diğer gelirler hesabı içinde gösterilmektedir. Ürün ve hizmetlerin maliyeti, ilgili hasılat kaydedildiği anda gider olarak kaydedilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

m) Hasılat (devamı)

iv. TV gelirleri

TV abonelik gelirleri sözleşmelere dayalı abonelere aylık olarak yansıtılır. Hasılat, dönemsel faturalama sürecinin bir parçası olarak hizmet verildiği anda faturalanır ve kayıtlara alınır. Talebe bağlı görüntü hizmeti kapsamında kiralanan film gelirleri, film kiralandığında muhasebeleştirilir. Reklam geliri reklamlar yayınlandığında muhasebeleştirilir.

v. Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri müşteri edinme ve tutma faaliyetleri sırasında oluşan komisyon ve primleri içermektedir. Grup bu komisyonları ve primleri, sadece müşteriyle yapılması durumunda katlanacağı, sözleşme yapmamış olsaydı katlanmayacağı maliyetler olması halinde ve geri kazanmayı bekliyorsa, sözleşme yapılması için katlanılan ek maliyetler olarak aktifleştirir. Müşteri edinim maliyetleri abone ömrü boyunca, abone tutma maliyetleri ise yenileme dönemi boyunca amortisman olarak pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde muhasebeleştirilir.

vi. Önemli finansman bileşeni

Eğer bir sözleşme önemli bir finansman bileşeni içeriyorsa; Grup, sözleşmedeki işlem bedelini tahmin etmek için, taahhüt edilen bedelde paranın zaman değerinin etkisine göre düzeltme yapar. Sözleşmenin taraflarınca kararlaştırılan ödemelerin zamanlaması (açıkça ya da zımnen), müşteriye veya Grup'a, mal veya hizmetlerin müşteriye devrinin finansmanı şeklinde önemli bir fayda sağlıyorsa, bu sözleşmede önemli finansman bileşeni bulunmaktadır.

Grup'un vazgeçilmez kullanım hakkı sözleşmeleri önemli finansal bileşeni içermektedir. Bir paketin parçası olarak satılan ve kontrolü sözleşmenin başında müşteriye devredilen ancak tahsilatı sözleşme süresince taksitlerle yapılan ekipmanlar için tutar önemli olmadığı için önemli finansman bileşeni kayıtlara alınmamıştır.

n) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve yatırım faaliyetlerinden giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, sabit kıymet, hurda satışları ve kur korumalı mevduat'ın gerçeğe uygun değer kazançlarından elde edilen gelirleri içerir.

Yatırım faaliyetlerinden giderler, sabit kıymet satışlarıyla oluşan giderleri içerir.

o) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Grup'un finansman gelir ve giderleri aşağıdakileri içermektedir:
- faiz gelirleri;
- faiz giderleri;
- işlem maliyetleri;
- bono kupon ödemeleri;
- kar veya zararda muhasebeleştirilen finansal riskten korunma araçlarına ait gider ve gelirler;
- finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerinden kur farkı gelir ve giderleri.

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz metodu kullanılarak muhasebeleştirilmektedir. Etkin faiz oranı, finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi tahmin edilen gelecekteki nakit ödeme veya tahsilatları
- finansal varlıkların brüt defter değerine,
- finansal yükümlülüklerin itfa edilmiş değerine indirgeyen orandır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

o) Finansman gelirleri ve finansman giderleri (devamı)

Faiz gelir ve gideri hesaplanırken etkin faiz oranı, varlığın brüt defter değerine (varlık kredi değer düşüklüğüne uğramadığında) veya yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetine uygulanır. Ancak, ilk ölçümden sonra kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar için faiz geliri etkin faiz oranının finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine uygulanmasıyla hesaplanır. Eğer varlık artık kredi değer düşüklüğüne uğramış olarak değerlendirilmiyorsa, bu durumda faiz gelirinin hesaplanması yine brüt tutar üzerinden yapılır.

Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz oranı kullanılarak kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Ticari işlemlere ilişkin reeskont, faiz gelir/giderleri ve kur farkı gelir/giderleri, esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderlerde muhasebeleştirilmektedir.

Önemli finansman bileşenin muhasebeleştirilmesiyle ilgili detaylı bilgi Dipnot 2.4.'de sunulmuştur.

p) Pay başına kazanç

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içerisinde piyasada mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

r) Vergiler

Vergi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

i. Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Ödenecek cari vergi tutarları, aynı vergi otoritesine ödenmiş veya ödenecek olması durumunda peşin ödenen vergi tutarlarıyla netleştirilmektedir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıkların konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

ii. Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi, varlıkların ve yükümlülüklerin mali tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yükümlülük yöntemine göre yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

r) Vergiler (devamı)

ii. Ertelenmiş vergi (devamı)

Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan, ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen ve eşit tutarlarda vergiye tabi ve indirilebilir geçici farklar ortaya çıkmayan bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevirim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar; ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı durumlarda, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıklar ertelenmiş vergi aktif ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle mali tablolarına yansıtmışlardır, ancak konsolide bazda bir netleştirme yapılmamıştır. Ertelenmiş vergi, varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

iii. Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gerekecek ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Grup, vergi kanunu ve geçmiş tecrübelerine dayanarak yaptığı değerlendirmelerde vergi incelemesinden geçmemiş dönemler için vergi karşılıklarının yeterli olduğuna inanmaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ile ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Şirketin mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

s) Bölümlere göre raporlama

Faaliyet bölümü, Grup'un hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısmıdır.

t) Gerçeğe uygun değerin belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

t) Gerçeğe uygun değerin belirlenmesi (devamı)

i. Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumda orijinal fatura tutarından değerlenirler. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

ii. Vadeli döviz işlem sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı takasları

Vadeli döviz işlem sözleşmelerinin ve vadeli faiz oranı takaslarının gerçeğe uygun değerleri, aracı kotasyonlarına dayalıdır. Bu fiyat tekliflerinin makul olup olmadığı, tahmin edilen nakit akışlarının, her sözleşmenin şart ve vadesine bağlı olarak, ölçüm gününde benzer araçlara uygulanan piyasa faizleri kullanılarak indirgenmesi ile test edilir. Gerçeğe uygun değerler, söz konusu aracın kredi riskini yansıtır ve uygun olan durumlarda Grup'un ve karşı tarafların hesaba katması gereken kredi riski ile ilgili düzeltmeleri içerir.

iii. İhraç edilmiş borçlanma araçları

İhraç edilmiş borçlanma araçlarının gerçeğe uygun değeri, değerleme tarihindeki borsadaki işlem fiyatları kullanılarak ölçülmektedir.

iv. Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır.

v. Arsalar

Maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, yeniden değerlenmiş tutarlarıyla gösterilir. Yeniden değerlenmiş tutar, arsalar için yeniden değerleme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden müteakip birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan değerdir.

vi. Finansal varlıklar

Kur korumalı mevduat hesapları, anapara ve faiz veya kâr payı içeren nakit akışlarına sahip bir finansal varlık olmakla birlikte, söz konusu nakit akışları döviz kurundaki değişime bağlı olarak değişebileceğinden aynı zamanda bir türev ürün özelliği de göstermektedir. Dolayısıyla, kur korumalı mevduat hesapları karma sözleşmeler olarak değerlendirilmiş ve TFRS 9'un karma sözleşmelere ilişkin hükümleri doğrultusunda gerçeğe uygun değeri kar veya zararda muhasebeleştirilen finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilmiştir. Kur korumalı mevduat hesaplarının gerçeğe uygun değerindeki değişimler Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosunda "Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler/Giderler" Kaleminde muhasebeleştirilmiştir.

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS ve TFRS yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

i. 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TMS 1 Değişiklikleri - Muhasebe Politikalarının Açıklanması

Ağustos 2021'de KGK, TMS 1 için işletmelerin muhasebe politikası açıklamalarına önemlilik tahminlerini uygulamalarına yardımcı olmak adına rehberlik ve örnekler sağladığı değişiklikleri yayınlamıştır. TFRS'de "kayda değer" teriminin bir tanımının bulunmaması nedeniyle, KGK, muhasebe politikası bilgilerinin açıklanması bağlamında bu terimi "önemli" terimi ile değiştirmeye karar vermiştir. 'Önemli' TFRS'de tanımlanmış bir terimdir ve KGK'ya göre finansal tablo kullanıcıları tarafından büyük ölçüde anlaşılmaktadır. Muhasebe politikası bilgilerinin önemliliğini değerlendirirken, işletmelerin hem işlemlerin boyutunu, diğer olay veya koşulları hem de bunların niteliğini dikkate alması gerekir. Ayrıca işletmenin muhasebe politikası bilgilerini önemli olarak değerlendirebileceği durumlara örnekler eklenmiştir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 8 Değişiklikleri - Muhasebe Tahminlerinin Tanımı

Ağustos 2021'de KGK, TMS 8'de "muhasebe tahminleri" için yeni bir tanım getiren değişiklikler yayınlamıştır. Değişiklikler, muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikler ve hataların düzeltilmesi arasındaki ayrıma açıklık getirmektedir. Ayrıca, değiştirilen standart, girdideki bir değişikliğin veya bir ölçüm tekniğindeki değişikliğin muhasebe tahmini üzerindeki etkilerinin, önceki dönem hatalarının düzeltilmesinden kaynaklanmıyorsa, muhasebe tahminlerindeki değişiklikler olduğuna açıklık getirmektedir. Muhasebe tahminindeki değişikliğin önceki tanımı, muhasebe tahminlerindeki değişikliklerin yeni bilgilerden veya yeni gelişmelerden kaynaklanabileceğini belirtmekteydi. Bu nedenle, bu tür değişiklikler hataların düzeltilmesi olarak değerlendirilmemektedir. Tanımın bu yönü KGK tarafından korunmuştur. Değişiklikler yürürlük tarihinde veya sonrasında meydana gelen muhasebe tahmini veya muhasebe politikası değişikliklerine uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 12 Değişiklikleri - Tek bir işlemden kaynaklanan varlık ve yükümlülüklere ilişkin ertelenmiş vergi

Ağustos 2021'de KGK, TMS 12'de ilk muhasebeleştirme istisnasının kapsamını daraltan ve böylece istisnanın eşit vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farklara neden olan işlemlere uygulanmamasını sağlayan değişiklikler yayınlamıştır. Değişiklikler, bir yükümlülüğe ilişkin yapılan ödemelerin vergisel açıdan indirilebilir olduğu durumlarda, bu tür indirimlerin, finansal tablolarda muhasebeleştirilen yükümlülükle (ve faiz giderine) ya da ilgili varlık bileşeniyle (ve faiz giderine) vergisel açıdan ilişkilendirilebilir olup olmadığının (geçerli vergi kanunu dikkate alındığında) bir muhakeme meselesi olduğuna açıklık getirmektedir. Bu muhakeme, varlık ve yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara alınmasında herhangi bir geçici farkın olup olmadığının belirlenmesinde önemlidir. Değişiklikler karşılaştırmalı olarak sunulan en erken dönemin başlangıcında ya da sonrasında gerçekleşen işlemlere uygulanır. Ayrıca, karşılaştırmalı olarak sunulan en erken dönemin başlangıcında, kiralamalar ile hizmetten çekme, restorasyon ve benzeri yükümlülüklerle ilgili tüm indirilebilir ve vergilendirilebilir geçici farklar için ertelenmiş vergi varlığı (yeterli düzeyde vergiye tabi gelir olması koşuluyla) ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü muhasebeleştirilir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

i. 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (devamı)

TMS 12 Değişiklikleri - Uluslararası Vergi Reformu - İkinci Sütun Modeli Kuralları

Eylül 2023'te KGK, İkinci Sütun gelir vergileriyle ilgili ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin muhasebeleştirilmesi ve açıklanmasına zorunlu bir istisna getiren TMS 12'ye yönelik değişiklikler yayımlamıştır. Söz konusu değişiklikler, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından yayımlanan İkinci Sütun Modeli Kurallarının uygulanması amacıyla yürürlüğe girmiş ya da yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi kanunlarından ortaya çıkan gelir verilerine TMS 12'nin uygulanacağını açıklığa kavuşturmuştur. Bu değişiklikler ayrıca bu tür vergi kanunlarından etkilenen işletmeler için belirli açıklama hükümleri getirmektedir. Bu kapsamdaki ertelenmiş vergiler hakkındaki bilgilerin muhasebeleştirilmeyeceğine ve açıklanmayacağına yönelik istisna ile istisnanın uygulanmış olduğuna yönelik açıklama hükmü değişikliğin yayımlanmasıyla birlikte uygulanır. Bununla birlikte, değişikle getirilen belirli açıklama hükümlerinin 31 Aralık 2023 tarihi öncesinde sona eren ara hesap dönemlerinde uygulanması zorunlu değildir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ii. Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28 Değişiklikleri - Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir

Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 17 - Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir. KGK tarafından yapılan duyuruyla Standardın zorunlu yürürlük tarihi 1 Ocak 2024 ya da sonrasında başlayan hesap dönemleri olarak ertelenmiştir.

Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

ii. Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (devamı)

TMS 1 Değişiklikleri - Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması

Ocak 2021 ve Ocak 2023'te KGK, yükümlülüklerin kısa ve uzun vadeli sınıflandırılmasına yönelik esasları belirlemek üzere TMS 1'de değişiklikler yapmıştır. Ocak 2023'te yapılan değişikliklere göre, işletmenin bir yükümlülüğü ödemeyi erteleme hakkı, raporlama döneminden sonraki bir tarihte kredi sözleşmesi şartlarına uygunluk sağlamasına bağlıysa, raporlama dönemi sonu itibarıyla söz konusu yükümlülüğü erteleme hakkı bulunmaktadır (raporlama dönemi sonunda ilgili şartlara uygunluk sağlamıyor olsa bile). Kredi sözleşmesinden doğan bir yükümlülük uzun vadeli olarak sınıflandırıldığında ve işletmenin ödemeyi erteleme hakkı 12 ay içinde kredi sözleşmesi şartlarına uygunluk sağlamasına bağlı olduğunda, Ocak 2023 değişiklikleri işletmelerin çeşitli açıklamalar yapmasını istemektedir.

Bu açıklamalar kredi sözleşme şartları ve ilgili yükümlülükler hakkındaki bilgileri içermelidir. Ayrıca, söz konusu değişiklikler, sözleşme şartlarına uyumun raporlama tarihinde ya da sonraki bir tarihte test edilecek olmasına bakılmaksızın, uzun vadeli sınıflama için ödemeyi erteleme hakkının raporlama dönemi sonu itibarıyla bulunması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklilerde, ödemeyi raporlama döneminden sonraki en az on iki ay sonraya erteleme hakkını işletmenin kullanmama ihtimalinin yükümlülüğün sınıflandırılmasını etkilemeyeceği açıkça ifade edilmiştir. Değişiklikler 1 Ocak 2024 tarihinde ya da bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Yapılan değişiklikler TMS 8'e göre geriye dönük olarak uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak değişikliklerden herhangi birini erken uygulayan işletmenin diğer değişikliği de erken uygulaması zorunludur.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 16 Değişiklikleri - Satış ve geri kiralama işlemlerinde kira yükümlülükleri

Ocak 2023'te KGK TFRS 16'ya yönelik değişiklikler yayımlamıştır. Söz konusu değişiklikler, elde kalan kullanım hakkıyla ilgili herhangi bir kazanç ya da zarar muhasebeleştirilmemesini sağlayacak şekilde, satıcı-kiracı tarafından satış ve geri kiralama işleminden doğan kira yükümlülüklerinin ölçümünde uygulanacak hükümleri belirlemektedir. Bu kapsamda, satıcı-kiracı satış ve geri kiralama işleminin fiilen başladığı tarihten sonra "Kira yükümlülüğünün sonraki ölçümü" başlığı altındaki TFRS 16 hükümlerini uygularken, elde kalan kalan kullanım hakkıyla ilgili herhangi bir kazanç ya da zarar muhasebeleştirmeyecek şekilde "kira ödemeleri"ni ya da "revize edilmiş kira ödemeleri"ni belirleyecektir. Değişiklikler, geri kiralamadan ortaya çıkan kira yükümlülüklerinin ölçümüne yönelik spesifik bir hüküm içermemektedir. Söz konusu kira yükümlülüğünün ilk ölçümü, TFRS 16'da yer alan kira ödemeleri tanımına dahil edilenlerden farklı ödemelerin kira ödemesi olarak belirlenmesine neden olabilecektir. Satıcı-kiracının TMS 8'e göre güvenilir ve ihtiyaca uygun bilgi sağlayacak muhasebe politikası geliştirmesi ve uygulaması gerekecektir. Değişiklikler 1 Ocak 2024 tarihinde ya da bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Satıcı-kiracı değişiklikleri TFRS 16'nın ilk uygulama tarihinden sonra girdiği satış ve geri kiralama işlemlerine TMS 8'e göre geriye dönük uygular.

Genel anlamda, Grup finansal tablolar üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

ii. Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (devamı)

TMS 7 ve TFRS 7 Değişiklikleri - Açıklamalar: Tedarikçi Finansmanı Anlaşmaları

KGK tarafından Eylül 2023'te yayımlanan değişiklikler, tedarikçi finansmanı anlaşmalarının işletmenin yükümlülükleri, nakit akışları ve maruz kaldığı likidite riskleri üzerindeki etkilerinin finansal tablo kullanıcıları tarafından anlaşılmasına katkı sağlamak üzere, mevcut hükümlerde iyileştirmeler yapan açıklamalar getirmektedir. Tedarikçi finansmanı anlaşmaları; bir ya da daha fazla finansman sağlayıcısının işletmenin tedarikçisine olan borcunu ödemeyi üstlendiği ve işletmenin de tedarikçiye ödeme yapıldığı gün ya da sonrasında ödemeyi kabul ettiği anlaşmalar olarak tanımlanmıştır. Söz konusu değişiklikler, bu tür anlaşmaların hüküm ve koşulları, raporlama dönemi başı ve sonu itibarıyla bunlardan ortaya çıkan yükümlülüklerle ilgili nicel bilgiler ile bu yükümlülüklerin defter değerinde meydana gelen nakit dışı değişikliklerin niteliği ve etkileri hakkında açıklamalar yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Ayrıca, TFRS 7'de öngörülen likidite riskine yönelik niceliksel açıklamalar kapsamında, tedarikçi finansmanı anlaşmaları, açıklanması gerekli olabilecek diğer faktörlere örnek olarak gösterilmiştir. Değişiklikler 1 Ocak 2024 tarihinde başlayan yıllık raporlama dönemlerinde yürürlüğe girmektedir. Erken uygulamaya izin verilmekte olup bu durumda bu husus açıklanır.

Genel anlamda, Grup finansal tablolar üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

iii. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış değişiklikler

Aşağıda belirtilen UMS 21'e yönelik değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış ancak henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır. Bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu değişiklikler TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

UMS 21 Değişiklikleri - Konvertibl olmama

Ağustos 2023'te UMSK, UMS 21'e yönelik değişiklikler yayımlamıştır. Değişiklikler bir para biriminin konvertibl olup olmadığının nasıl değerlendirileceği ile para birimi konvertibl olmadığında döviz kurunun ne şekilde tespit edileceğini belirlemektedir. Değişikliğe göre, bir para birimi konvertibl olmadığı için döviz kuru tahmini yapıldığında, ilgili para biriminin konvertibl olmaması durumunun işletmenin performansı, finansal durumu ve nakit akışını nasıl etkilediğini ya da nasıl etkilemesinin beklendiğini finansal tablo kullanıcılarının anlamasını sağlayan bilgiler açıklanır.

Genel anlamda, Grup finansal tablolar üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

2.4 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Muhasebe politikalarının uygulanması sırasında Grup, finansal tablolar üzerinde önemli etkileri bulunan aşağıda belirtilen muhasebe kararlarını almıştır (tahmin içeren kararlar hariç):

i. Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri - Kiralayan Durumunda Şirket:

Şirket, PTT ile ortak bina kullanım anlaşması yapmıştır. Grup, yasal mülkiyetine sahip olduğu ve sözleşme dahilinde operasyonel kiralama ile kiraya verdiği gayrimenkullerin tüm risk ve getirilerini elinde bulundurduğunu belirlemiştir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

ii. Kampanyalı satış gelirleri:

Grup, tedarikçiler ile ortak kampanyalar düzenlemekte ve bu kampanyalar kapsamında tedarikçinin temin ettiği ekipman ile telekomünikasyon hizmetlerini paketleyerek beraber satabilmektedir. Grup yönetimi aşağıda belirtilen hususların bulunduğu satışları işletmeci değil aracı olarak muhasebeleştirmektedir.

- Grup'un envanter riski taşımadığı,
- Müşteriye teslim edilen ekipmanın teknik yeterliği ile ilgili Grup'un herhangi bir sorumluluğu bulunmadığı, satış sonrası yükümlülüğün tedarikçiye ait olduğu,
- Grup'un ekipman üzerinden herhangi bir tadilat yapmadığı,
- Ekipman satışlarının cirosu üzerinden belirli bir yüzde alınan veya hiç kar edilmeyen durumlarda.

iii. Ön Ödemeli Hat Satışlarında Aracı - İşletmeci Analizi:

TT Mobil, Nisan 2010 tarihinden başlayarak hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi ve stok riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle ön ödemeli kart gelirlerini brüt göstermektedir.

iv. Komisyon gelirleri:

Grup, özel satış kanallarındaki distribütörler tarafından satılan cihazların tahsilatına aracılıkta bulunmaktadır. Bu duruma ilişkin müşterilerle yapılan anlaşma hem cihaz bedeli anapara tutarını hem de GSM hizmetlerini kapsamaktadır. Her faydanın açıkça tanımlı ve diğer kalemlerden ayrı belirtildiği GSM faturaları aracılığıyla müşterilerden 24 aya kadar olantaksitlerin tahsilatları yapılmaktadır. Grup'un fiyatlar üzerinde bir kontrolü veya stokla ilgili bir riski bulunmadığından dolayı cihaz satışından gelir kaydedilmemektedir. Ancak cihaz bedeli anapara tutarının tahsilat riski Grup üzerindedir ve distribütörler, tahsil edilen bu tutarı Grup'tan aylık olarak almaktadırlar. GSM gelirinden ayrı olarak Grup, var olan müşteri tabanını ve satış kanallarını kullandırdığından distribütörlerden bir komisyon bedeli alır ve cihazın müşteriye ulaştırıldığı anda bu tutarı, diğer gelirler altında kaydeder.

v. İçerik gelirleri:

TT Mobil, hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle içerik gelirlerini brüt göstermektedir.

vi. Tedarikçi finansmanı kapsamında borçlar:

Grup, yatırım harcamaları kapsamında bir kısım tedarikçileri ve çeşitli bankalar ile yaptığı anlaşmalar çerçevesinde tedarikçi finansmanı uygulaması yapmaktadır. Grup, tedarikçinin bu uygulama kapsamında iskontoladığı borçlarını borcun koşullarının tamamı veya bir bölümünde önemli bir değişiklik bulunmaması nedeniyle ticari borç olarak muhasebeleştirmeye devam etmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Değer düşüklüğüne dair bir gösterge olması durumunda, Grup, maddi duran varlıklarda değer düşüklüğü olup olmadığını geri kazanılabilir tutarı hesaplayarak belirlemektedir. Bu durum, nakit üreten birimin kullanımdaki değerinin hesaplanmasını gerektirmektedir. Kullanımdaki değerin hesaplanması, Grup'un nakit üreten birimin gelecek dönemde elde edilmesi beklenen tahmini nakit akımlarının hesaplamasını ve bu nakit akımların bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılacak uygun iskonto oranının belirlemesini gerektirir (Dipnot 16).

TFRS Yorum 12 'nin uygulanması sırasında Grup tarafından kullanılan tahminler aşağıda özetlenmiştir:

- Şirket, maddi olmayan duran varlıklara sınıflandırılan ve sonrasında da maddi olmayan duran varlık olarak finansal tablolara yansıtılan şebeke elemanlarına ilişkin öngörülen yatırımların güncellenmiş iş planına göre belirlenen yaklaşık %30'unun İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında zorunlu yenilemeler olduğunu düşünmektedir.
- Şirket maddi olmayan duran varlık yatırımlarının maliyetini, ilgili şebeke elemanları inşaat maliyetlerinin üzerine piyasada aynı nitelikteki inşaat hizmetlerine uygulanan kar marjını ekleyerek belirlemiştir. Söz konusu kar marjı 31 Aralık 2023 yılı için %13 (31 Aralık 2022: %13) olarak uygulanmıştır. 2023 yılı içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen 6.958.851 TL (31 Aralık 2022: 5.859.996 TL) (Dipnot 20) tutarındaki maddi olmayan duran varlıkların üzerinde aktifleştirilen kar marjı 800.576 TL tutarındaki (31 Aralık 2022: 674.159 TL) (Dipnot 3).
- Ertelenmiş vergi varlıkları, ileriki yıllarda vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda, ertelenmiş vergi varlığı taşınan ve kullanılmayan birikmiş zararlar ile her türlü indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. Grup, Türk Telekom, Ttnet ve TTINT grubunun yasal kayıtlarında taşınan ve ileride vergilendirilebilir gelirden düşülmesi muhtemel olan taşınan vergi zararı üzerinden ertelenmiş vergi hesaplamaktadır. Grup, her yıl taşınan vergi zararlarını tekrar gözden geçirmekte ve mali tablolarında taşıdığı vergi varlığında önemli bir değişiklik olması durumunda değişikliğe tabi tutmaktadır (Dipnot 11).
- Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer düşüklüğü testinde kullanılan varsayımlar Dipnot 16'da açıklanmıştır.

Grup, ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için TFRS 9'da tanımlanan beklenen kredi zararlarını hesaplarken basitleştirilmiş yaklaşımı kullanır. TFRS 9 bütün ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının kullanılmasını gerektirmektedir. Grup beklenen kredi zararlarını bireysel, kurumsal, kamu ve toptan müşteriler için ayrı ayrı hesaplar. Beklenen kredi zararları geçmiş yıllara ait kredi zararı deneyimlerin dayanarak hesaplanmıştır. Her bir grup kendi içinde borçların ödenmemesi durumu gibi benzer kredi riski özelliklerine göre bölümlere ayrılmıştır. Geçmiş gerçekleşen kredi zararı deneyimi, geçmiş bilgilerin toplandığı dönemdeki ekonomik şartlarla, Grup'un alacakların beklenen ömrü boyunca gerçekleşeceğini düşündüğü ekonomik şartlar arasında farkı yansıtacak şekilde değiştirilir. Alacakların gelecekteki tahsilat performansı tahmin edilirken beklenen kredi zararları hesaplamalarında genel ekonomik şartlar dikkate alınır ve ileriye yönelik bilgiler dahil edilir.

Şirket'in, şerefiyenin değer düşüklüğünün testi sırasında kullandığı varsayımlar Dipnot 16'da açıklanmıştır. Grup bir varlığın faydalı ömrünü o varlığın tahmini faydasını göz önünde bulundurarak belirler. Bu değerlendirme, Grup'un benzer varlıklarla ilgili deneyimlerine dayanır. Grup, ayrıca piyasadaki değişimler ve gelişmeler sonucu varlıkların teknik veya ticari olarak kullanılamaz hale gelmesi durumunda ilave değer düşüklüğünü göz önünde bulundurmaktadır.

Ayrıca, hukuki işlemlere ilişkin karşılık ayrılması (Dipnot 23) sırasında da yönetim tarafından bazı öngörüler yapılmıştır.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup'un iki faaliyet alanı bulunmaktadır: sabit hat ve mobil hizmetleri. Sabit hat hizmetleri Türk Telekom, TTNet, Argela, Innova, Sebit, AssisTT, TTES, TT Ventures, TT Destek Hizmetleri ve TTINT Grup tarafından sağlanırken, mobil hizmetlerini TT Mobil yürütmektedir. Yönetim bölüm performansını faaliyet bölümlerinin faiz, vergi ve amortisman öncesi kar ("FAVÖK") katkı üzerinden değerlendirmektedir. FAVÖK tutarına, faaliyet karının üzerine yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler, amortisman, itfa, değer düşüklüğü karşılık giderleri ilave edilerek ve esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerde yer alan cari hesap kur farkı gelir ve gideri, reeskont gelir ve gideri, cari hesap ve diğer esas faaliyet faiz gelir ve giderleri, parasal kayıp ve kazançlar düşülerek ulaşılmaktadır. Şirket yönetimi bölüm performanslarının değerlendirmesinde FAVÖK kullanılmasını aynı sektörde yer alan şirketlerle karşılaştırılabilirliği açısından tercih etmiştir. FAVÖK, TFRS'de tanımlanan bir finansal performans ölçüsü değildir ve diğer şirketler tarafından tanımlanan benzer göstergeler ile karşılaştırılabilir olmayabilir. Şirket yönetimi, Şirket performansını coğrafi bölümlere göre takip etmediği için coğrafi bölümlere göre raporlama verilmemektedir. Bölüm faaliyet sonuçları ve bilanço kalemleri aşağıda özetlenmiştir.

	Sabit Hat		Mobil		Bölümler arası eliminasyon ve konsolide düzeltmeler		Konsolide	
	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Hasılat	66.750.216	65.041.043	37.870.790	31.489.553	(4.436.348)	(5.129.669)	100.184.658	91.400.927
Uluslararası hasılat	5.137.569	5.300.508	-	-	-	-	5.137.569	5.300.508
Konsolide gelire sağlanan katkı (*)	62.493.798	60.063.431	37.690.860	31.337.496	-	-	100.184.658	91.400.927
FAVÖK	18.880.516	25.577.822	14.696.254	10.935.450	(54.131)	(112.073)	33.522.639	36.401.199
Konsolide FAVÖK'e sağlanan katkı (**)	17.053.951	23.428.113	16.468.689	12.973.085	-	-	33.522.639	36.401.199
Yatırım harcamaları (***)	17.531.151	16.912.692	8.285.921	7.100.893	(63.087)	(26.783)	25.753.985	23.986.802
Değer düşüklüğü zararları, net	(302.685)	(2.176.395)	(92.930)	(56.743)	-	-	(395.615)	(2.233.138)
Amortisman ve itfa payları	(22.642.282)	(19.920.554)	(12.834.787)	(12.748.417)	-	-	(35.477.069)	(32.668.971)

(*) "Konsolide gelire sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlere olan satış gelirlerini ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide gelire sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.
(**) "Konsolide FAVÖK'e sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlerle olan işlemlerinden elde edilen ve grup içi ortak gider yansıtmalarından pay verilerek güncellenen FAVÖK tutarını ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide FAVÖK'e sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.
(***) Yatırım harcamaları tutarı yıl içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen maddi olmayan duran varlıklar üzerinde aktifleştirilen 800.576 TL tutarındaki (31 Aralık 2022: 674.159 TL) kar marjını içermemektedir.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (DEVAMI)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Sabit hat FAVÖK'e sağlanan katkı	17.053.950	23.428.113
Mobil FAVÖK'e sağlanan katkı	16.468.689	12.973.085
FAVÖK	**33.522.639**	**36.401.198**
Esas faaliyetlerden diğer gelirlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont gelirleri	1.420.251	516.247
Esas faaliyetlerden diğer giderlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont giderleri (-)	(4.113.509)	(2.002.032)
Yatırım faaliyetlerinden gelirlerde sunulan Kur korumalı mevduat gerçeğe uygun değer kazançları	4.046.053	2.790.426
Finansman gelirleri	12.098.239	6.650.909
Finansman giderleri (-)	(31.623.866)	(25.818.982)
Amortisman ve itfa payları, değer düşüklüğü	(35.487.984)	(34.499.193)
Parasal kayıplar/kazançlar	23.568.411	23.504.920
Konsolide vergi öncesi kar	**3.430.234**	**7.543.493**

31 Aralık 2023	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	139.507.346	68.670.107	(13.456.575)	194.720.878
Toplam bölüm yükümlülükleri	(93.491.146)	(16.396.093)	13.456.575	(96.430.664)
Şerefiye	359.445	127.140	-	486.585
Satış amaçlı elde tutulan varlıklar	-	458.634	-	458.634

31 Aralık 2022	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	138.288.299	55.941.148	(6.925.384)	187.304.063
Toplam bölüm yükümlülükleri	(99.861.658)	(13.578.396)	6.925.384	(106.514.670)
Şerefiye	359.445	127.140	-	486.585
Satış amaçlı elde tutulan varlıklar	-	458.634	-	458.634

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Nakit mevcudu	2.688	2.714
Bankadaki nakit – Vadesiz hesap	1.463.025	1.562.438
Bankadaki nakit – Vadeli hesap	11.964.814	5.890.293
Likit Fon (*)	160.482	989.001
	13.591.009	**8.444.446**

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un TL ve döviz cinsinden tüm vadeli mevduatları en fazla bir ay vadelidir ve faiz oranları TL hesaplar için %5,50 ve %45 ABD Doları hesaplar için %1 ve %6,09, Avro hesaplar için %1 ve %5 arasındadır (31 Aralık 2022: TL hesaplar için %9 ve %22 arasında, ABD Doları hesaplar için %0,50 ve %5,15 arasında, Avro hesaplar için %1,25 ve %2,50 arasındadır).

(*) Önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan, yüksek likiditeye sahip, kısa vadeli likit fondan oluşmaktadır.

Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerlerinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Nakit ve nakit benzeri varlıklar	13.591.009	8.444.446
Eksi: bloke tutarlar		
- Tahsilat protokolleri ve ATM tahsilatı	(884.085)	(681.514)
- Diğer	(2.158.420)	(2.074.514)
Serbest Nakit	**10.548.504**	**5.688.418**

Grup bloke nakit tutarlarını, nakde kolayca çevrilebilmesi ve değer düşüklüğü riski taşımayan yüksek likiditeye sahip varlıklar olması nedeniyle nakit ve nakit benzerleri altında tutmaktadır.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla vadesiz mevduatların 884.085 TL tutarındaki kısmı abone tahsilatlarının belirlenen gün sonunda serbest kalması koşuluyla bankalar ile imzalanan protokol kapsamında tutulan bloke tutardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2023 itibarıyla diğer bloke tutarların tamamı Grup'un türev araçlarına istinaden bankalarda bloke olarak tuttuğu mevduattan oluşmaktadır.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un 18 Ekim 2025 tarihine kadar kullanılabilir 78.970 Avro, 29 Mayıs 2026 tarihine kadar kullanılabilir 49.260 Avro, 1 Temmuz 2024 tarihine kadar kullanılabilir 2.540 Avro olmak üzere toplam 130.770 Avro tutarında henüz kullanılmamış banka kredi limitleri bulunmaktadır.

5. FİNANSAL BORÇLAR

Banka kredileri

	31 Aralık 2023			31 Aralık 2022		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli banka kredileri:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız banka kredileri (*)	22,24	8.345.025	8.345.025	17,07	7.690.105	7.690.105
TL cinsinden değişken faizli banka kredileri		-	-	14,86	49.432	49.432
Avro cinsinden değişken faizli banka kredileri	8,60	48.000	1.563.547	7,63	48.000	1.576.671
Kısa vadeli banka kredilerinin faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız banka kredileri (*)		664.076	664.076		727.118	727.118
Avro cinsinden değişken teminatsız faizli banka kredileri		674	21.959		1.022	33.568
Kısa vadeli banka kredileri			**10.594.607**			**10.076.894**
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları:						
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız banka kredileri (**)	6,90	107.170	3.154.901	5,57	120.372	3.708.628
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız banka kredileri (***)	4,50	65.990	2.149.536	2,34	75.793	2.489.582
Uzun vadeli banka kredilerinin faiz tahakkukları:						
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız banka kredileri (**)		2.815	82.857		3.623	111.637
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız banka kredileri (***)		2.108	68.658		619	6.075
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısmı			**5.455.952**			**6.315.922**
Toplam kısa vadeli banka kredileri			**16.050.559**			**16.392.816**
Uzun vadeli banka kredileri:						
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız banka kredileri (**)	7,00	232.509	6.844.644	5,57	339.452	10.458.440
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız banka kredileri (***)	4,95	325.879	10.615.166	2,34	253.580	8.329.431
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısmı			**17.459.810**			**18.787.871**
Toplam kısa vadeli banka kredileri			**33.510.369**			**35.180.687**

(*) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 405.893 TL tutarındaki kısmı kredi kartı borçlarından oluşmaktadır (31 Aralık 2022: 205.958 TL).
(**) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, faiz oranı SOFR +%0,54 ve %2,85 aralığındadır (31 Aralık 2022: LIBOR +%0,54 ve %2,85 arasındadır).
(***) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, faiz oranı EURIBOR +%0,25 ve %4,65 aralığındadır (31 Aralık 2022: EURIBOR +%0,25 ve %5,90 arasındadır).

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

Banka kredileri (devamı)

Finansal borçların TL karşılıklarının kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023					
	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
TL cinsinden teminatsız sabit faizli	7.831.508	1.177.593	-	-	-	9.009.101
TL cinsinden değişken faizli	-	-	-	-	-	-
ABD Doları cinsinden teminatsız değişken faizli	500.590	2.737.168	1.517.255	4.852.464	474.925	10.082.402
Avro cinsinden teminatsız değişken faizli	353.344	3.450.356	3.148.028	6.330.661	1.136.477	14.418.866
	8.685.442	**7.365.117**	**4.665.283**	**11.183.125**	**1.611.402**	**33.510.369**

	31 Aralık 2022					
	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
TL cinsinden teminatsız sabit faizli	6.286.935	2.130.288	-	-	-	8.417.223
TL cinsinden değişken faizli	-	49.432	-	-	-	49.432
ABD Doları cinsinden teminatsız değişken faizli	508.064	3.312.201	3.278.887	6.040.359	1.139.194	14.278.705
Avro cinsinden teminatsız değişken faizli	149.781	3.956.115	2.309.215	5.699.500	320.716	12.435.327
	6.944.780	**9.448.036**	**5.588.102**	**11.739.859**	**1.459.910**	**35.180.687**

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

İhraç edilmiş borçlanma araçları

	31 Aralık 2023			31 Aralık 2022		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçları:						
TL cinsinden sabit faizli ihraç edilmiş borçlanma araçları	32,74	2.100.000	2.100.000	26,71	2.191.727	2.191.727
Faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli ihraç edilmiş borçlanma araçları		559.932	559.932		233.192	233.192
Uzun vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçlarının kısa vadeye düşen kısmı:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli ihraç edilmiş borçlanma araçları	4,88	452.373	13.317.060		-	-
Uzun vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçlarının kısa vadeye düşen faiz tahakkukları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli ihraç edilmiş borçlanma araçları		16.036	472.060		14.477	446.034
Kısa vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçları			**16.449.052**			**2.870.953**
Uzun vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli ihraç edilmiş borçlanma araçları	6,88	476.874	14.038.315	5,88	925.611	28.517.831
Uzun vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçları			**14.038.315**			**28.517.831**
Toplam ihraç edilmiş borçlanma araçları			**30.487.367**			**31.388.784**

28 Şubat 2019 tarihinde, 500.000 ABD Doları 6 yıl vadeli, %6,875 kupon oranlı tahvil %7 oranında yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası'na kote edilmiştir. Söz konusu bononun 17.500 ABD Doları tutarındaki kısmı 2022 yılında geri alınmış olup, ilgili tutar etkin faiz oranı kullanılarak itfa edilmiş maliyet değerinden ve toplam bono tutarından netlenerek muhasebeleştirilmiştir.

19 Haziran 2014 tarihinde, 500.000 ABD Doları 10 yıl vadeli, %4,875 kupon oranlı tahvil %4,982 oranında yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası'na kote edilmiştir. Söz konusu bononun 20.000 ABD Doları tutarındaki kısmı 2019 yılında, 5.000 ABD Doları tutarındaki kısmı 2022 yılında, 17.500 ABD Doları tutarındaki kısmı ise 2023 yılında geri alınmış olup, ilgili tutar gerçeğe uygun değerinden ve toplam bono tutarından netlenerek muhasebeleştirilmiştir.

2-20 Eylül 2022 tarihlerinde, 900.000 TL 180 gün vadeli, %27 yıllık basit faiz getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvillerinin ihracına Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. aracılık etmiştir. 27 Ekim 2022 tarihinde, 478.550 TL 180 gün vadeli, %27 yıllık basit faiz getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvillerin ihracına Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. aracılık etmiştir. 31 Ocak 2023 tarihinde, 1.808.505 TL 380 gün vadeli, %32,5 yıllık basit faiz getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvilin ihracına Ak Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. aracılık etmiştir.

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

İhraç edilmiş borçlanma araçları (devamı)

21 Ağustos 2023 tarihinde, 291.500 TL 177 gün vadeli, %32 yıllık basit faiz getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvilin ihracına Ziraat Yatırım Menkul Değerler A.Ş. aracılık etmiştir.

İhraç edilmiş borçlanma araçlarının TL karşılıklarının kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023				31 Aralık 2022				
	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1 - 2 yıl arası	Toplam	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl arası	1 - 2 yıl arası	2 - 5 yıl arası	Toplam
TL cinsinden ihraç edilmiş borçlanma araçları	2.659.932	-	-	2.659.932	1.599.781	825.138	-	-	2.424.919
ABD Doları cinsinden ihraç edilmiş borçlanma araçları	381.696	13.407.424	14.038.315	27.827.435	446.034	-	13.971.864	14.545.967	28.963.865
	3.041.628	**13.407.424**	**14.038.315**	**30.487.367**	**2.045.815**	**825.138**	**13.971.864**	**14.545.967**	**31.388.784**

Kiralama işlemlerinden borçlar

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, finansal kiralama borçlanmalarının detayı aşağıdaki gibidir:

			31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	Para Birimi	Faiz Türü	Faiz Oranı	TL	Faiz Oranı	TL
Kiralama işlemlerinden borçlar	TL	Sabit	%9,0-%41,0	1.590.980	%9,0-%21,5	2.235.465
Kiralama işlemlerinden borçlar	Avro	Sabit	%2,5-%4,5	242.862	%3,3-%4,5	215.243
Kiralama işlemlerinden borçlar	ABD Doları	Sabit	%8,2	45.204	%4,0	48.025
Kiralama işlemlerinden borçlar	Diğer	Sabit	%3,3	2.675	%3,2	5.185
				1.881.721		**2.503.918**

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kısa vadeli		
Ticari alacaklar	15.174.814	19.282.755
Diğer ticari alacaklar (*)	616.547	1.102.946
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(3.080.022)	(6.792.375)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar	**12.711.339**	**13.593.326**
Uzun vadeli		
Ticari alacaklar	243.525	306.016
Toplam uzun vadeli ticari alacaklar	**243.525**	**306.016**

(*) Diğer ticari alacaklar ağırlıklı olarak kurumsal proje alacaklarından oluşmaktadır.

Kısa vadeli ticari alacakların ortalama vadesi 60 gündür (31 Aralık 2022: 60 gün).

Şüpheli alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
1 Ocak tarihi itibarıyla	(6.792.375)	(10.719.942)
Yıl içinde ayrılan karşılık-net	(383.789)	(361.588)
Konusu kalmayan karşılık (*)	1.572.057	-
Kur değişim etkisi	8.513	45.127
Enflasyon etkisi	2.515.572	4.244.028
31 Aralık tarihi itibarıyla	**(3.080.022)**	**(6.792.375)**

(*) 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 2. maddesinde yapılan değişiklik kapsamında, Grup şartları sağlayan tüm alacaklarını kayıtlardan silmiştir.

Grup, vadesi geçmiş alacaklarının hukuka intikali için ortalama 90 gün beklemektedir. Geçmiş dönem alacaklarından yaptığı tahsilat performansına dayanarak vadesi geçmiş alacaklarından önemli ölçüde tahsilat gerçekleştirmeyi beklemektedir.

Grup'un teminat altına alınmış alacakları 761.061 TL tutarındadır (31 Aralık 2022: 562.721 TL).

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (DEVAMI)

Müşteri sözleşmelerinden doğan varlıklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kısa vadeli		
Mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme varlıkları	3.561.797	2.298.712
	3.561.797	**2.298.712**
Uzun vadeli		
Mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme varlıkları	21.823	58.987
	21.823	**58.987**

Sözleşme varlıkları, aboneler ile yapılan sözleşmeleri içermektedir. Abone sayısının yüksek olması nedeniyle farklı faturalandırma dönemleri mevcut olduğundan, raporlama tarihleri itibarıyla hizmeti sağlanmış ancak faturalandırılmamış aboneler için gelir tahakkuk ettirilmektedir. Ayrıca sağlanan diğer hizmetlerden faturalandırılmamış kısımlar için de gelir tahakkuk ettirilmektedir.

Raporlama dönemi itibarıyla tahakkuk ettirilen gelirlerden bir yıl sonra faturalandırılacak kısımları uzun vadeli sözleşme varlıkları içinde sunulmuştur.

Ticari borçlar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kısa vadeli		
Ticari borçlar	12.543.299	13.934.043
Gider tahakkukları	1.346.989	1.386.818
Toplam kısa vadeli ticari borçlar	**13.890.288**	**15.320.861**

Kısa vadeli ticari borçların ortalama vadeleri 30 ile 150 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2022: 30 ile 150 gün). 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 666.033 TL tutarındaki kısa vadeli ticari borç, tedarikçi finansmanı kapsamındaki borçlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2022. 454.140 TL).

7. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

Kullanım hakkı varlıklarının 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla defter değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Saha kirası	4.111.461	3.963.510
Bina	713.703	750.407
Taşıt	517.662	889.668
Diğer	240.356	279.291
Kullanım hakkı varlıkları	**5.583.182**	**5.882.876**

Grup, 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren hesap döneminde 2.517.011TL tutarında kullanım hakkı varlığını aktifleştirmiştir (31 Aralık 2022: 2.481.919TL).

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren hesap dönemi boyunca, Grup bu kiralamalardan 2.647.816 TL (Saha kirası: 1.182.209, Bina: 556.132 ve Taşıt: 909.475) (31 Aralık 2022: 2.804.292 TL) değerinde amortisman gideri ve 444.842 TL finansman gideri muhasebeleştirmiştir (31 Aralık 2022: 476.252 TL).

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR

Grup içi ilişkili kuruluşlar ile yapılan tüm işlem ve bakiyeler, şirketler arası karlar, gerçekleşmemiş kar ve zararlar konsolidasyon amacıyla kayıtlardan elimine edildiği için bu dipnotta yer verilmemiştir.

Hazine'nin Şirket'in %25'ine ve altın hisseye ve Türkiye Varlık Fonu'nun Şirket'in %61,68'ine sahip olması nedeniyle devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili kuruluş olarak nitelendirilmektedir. Devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili taraf olarak tanımlanmış fakat TMS 24'te tanınan istisna kapsamında, genel açıklama yükümlülüklerinden muaf tutulmuştur.

Grup, bu kurumların birçoğuyla emsallerine uygun işlemler gerçekleştirmektedir. Türkiye Varlık Fonu'nun kontrol ettiği veya önemli etkisinin olduğu bankalar ile gerçekleştirilen Kredi ve mevduat gibi bankacılık işlemleri de emsallerine uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Diğer işlemler ise kurumlar vergisi, katma değer vergisi, özel iletişim vergisi, hazine payı ve harçlar gibi düzenleyici ücretlerden oluşmaktadır.

31 Mart 2022 tarihindeki hisse devri ile Türkiye Varlık Fonu ("TVF"), Grup'un ana ortaklığı ve kontrol gücünü elinde bulunduran taraf olmuştur. Grup Şirket'in ana ortağı değiştiğinden ilişkili taraflarını yeniden tanımlamıştır ve 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren on iki aylık ara hesap döneminde gerçekleşen işlemleri buna göre değerlendirmiştir.
İlişkili kuruluşlarla yapılan işlemler açıklamaları, 31 Mart 2022 tarihindeki hisse devrine kadar ilişkili taraf olan, hisse devri sonrası ilişkili taraf olmaktan çıkan şirketlerle 31 Mart 2022 tarihine kadar gerçekleşen işlemleri ve 31 Mart 2022'de gerçekleşen hisse devri ile güncellenmiş ilişkili taraflarla 31 Mart 2022'den 32 Aralık 2022'ye kadar gerçekleşmiş olan işlemleri içermektedir.

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Grup ile ilişkili taraflar arasındaki 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla bakiyeler aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
İlişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar		
Diğer	630.502	837.803
	630.502	**837.803**
İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar		
Diğer	208.760	319.579
	208.760	**319.579**
İlişkili taraflarda tutulan mevduatlar		
Vadeli mevduatlar		
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	2.592.078	1.177.096
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı	1.308.060	1.785.146
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	104.420	177.218
Diğer	61.727	-
Vadesiz mevduatlar		
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	87.223	137.343
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı	34.974	100.670
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	27.171	174.170
Diğer	7.028	19.298
	4.222.681	**3.570.941**
İlişkili taraflardan kullanılan krediler		
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı	1.851.723	649.444
Ziraat Katılım Bankası A.Ş.	538.694	-
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	49.000	1.554.649
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	-	31.472
	2.439.417	**2.235.565**
İlişkili taraflardan kur korumalı mevduatlar		
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı	683.055	421.001
Ziraat Katılım Bankası A.Ş.	508.889	-
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	-	890.755
	1.191.944	**1.311.756**

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Distribütör firmalar tarafından satın alınarak taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için ilişkili şirketlere verilen garantörlük tutarı Dipnot 12'de açıklanmıştır.

Hissedarlarla işlemler:

TT Mobil, TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi gereği Hazine'ye aylık brüt gelirinin %15'i kadar pay ("Hazine Payı") ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Şirket ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren diğer bağlı ortaklıkları 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na bir önceki yıllık net gelirlerinin %1'i oranında evrensel hizmet katkı payı ve %0,35 oranında kurum masraflarına katkı payı ödemekle yükümlüdürler. Ek olarak, TT Mobil, 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında BTK'ya aylık net satış gelirlerinin %5'i kadar pay (Telsiz ücreti) ödemekle yükümlüdür.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş Hazine Payı, evrensel hizmet katkı payı ve kurum masraflarına katkı payı tutarları diğer kısa vadeli borçlar hesabında takip edilmektedir ve bu giderler satışların maliyeti hesabında giderleştirilmektedir.

İlişkili kuruluşlarla yapılan işlemler:

İlişkili taraflarla ilgili faiz gelirleri	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı (*)	369.767	172.437
T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (*)	283.558	137.825
Türkiye Halk Bankası A.Ş. (*)	166.901	-
Diğer	101.300	26.538
	921.526	**336.800**

İlişkili taraflarla ilgili faiz giderleri		
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı (*)	400.275	142.182
T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (*)	256.150	165.269
Diğer	124.468	68.283
	780.893	**375.734**

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

İlişkili kuruluşlarla yapılan işlemler: (devamı)

İlişkili taraflarla ilgili diğer gelirler	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş. (*)	1.433.219	1.123.480
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (*)	1.147.480	1.225.317
Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (*)	885.064	950.940
T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (*)	541.557	108.271
THY A.O. (*)	440.799	291.007
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (*)	315.982	278.921
Türkiye Halk Bankası A.Ş. (*)	145.019	101.062
Türkiye Vakıflar Bankası Türk Ananim Ortaklığı (*)	136.573	64.531
Diğer	563.989	323.731
	5.609.682	**4.467.260**

İlişkili taraflarla ilgili giderler	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (*)	1.138.597	1.151.343
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (*)	1.067.421	824.701
PTT A.Ş. (*)	523.562	397.071
Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (*)	189.314	153.363
THY A.O. (*)	140.033	100.541
Kule Hizmet ve İşletmecilik A.Ş. (*)	110.959	88.627
Diğer	226.716	37.546
	3.396.602	**2.753.192**

(*) 1 Nisan 2022 - 31 Aralık 2023 dönemi işlemlerini içermektedir.

Grup sabit ses, kurumsal data, mobile ve internet hizmetleri sağlayarak ilişkili taraflardan gelir elde etmektedir. Grup'un ilişkili taraf giderleri enerji, çağrı sonladırma, faturalama ve gönderi, uydu frekansbaz istasyonu kiralama hizmetlerinden oluşmaktadır.

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Kısa vadeli faydalar	299.617	280.738
Uzun vadeli faydalar	9.865	7.299
	309.482	**288.037**

Üst düzey idari personel, Grup'un Yönetim Kurulu Üyeleri ve üst düzey yöneticilerinden oluşmaktadır.

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Diğer kısa vadeli alacaklar	245.170	240.617
Verilen depozito ve teminatlar	15.892	18.773
Diğer şüpheli alacaklar	64.619	104.712
Şüpheli alacaklar karşılığı (-)	(64.619)	(104.712)
	261.062	**259.390**

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla diğer kısa vadeli alacaklar içerisindeki 665.643 TL tutarındaki (31 Aralık 2022: 62.544 TL) kısım Evrensel Hizmet Fonu kapsamında yapılan harcamalara istinaden T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan alınacak tutardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, yıl içerisinde 20.587 TL (31 Aralık 2022: 48.054 TL) diğer şüpheli alacaklar karşılığı ayrılmış, 18.162 TL (31 Aralık 2022: 28.099 TL) karşılık ters çevrilmiştir.

Diğer uzun vadeli alacaklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Verilen depozito ve teminatlar	78.528	121.863
	78.528	**121.863**

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Diğer kısa vadeli borçlar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ödenecek vergi ve borçlar	1.329.295	1.178.712
BTK katılım payı tahakkukları	638.339	552.359
Evrensel Hizmet Fonu tahakkuku (*)	504.173	532.605
Hazine Payı tahakkukları	586.374	506.328
Diğer borçlar (**)	175.194	220.000
	3.233.375	**2.990.004**

(*) 16 Haziran 2005 tarihinde yayımlanan 5369 sayılı Evrensel Hizmet Fonu'na ilişkin yasaya göre, Türk Telekom, TTNet ve AssisTT her yıl Nisan ayının sonuna kadar bir önceki yıllık net gelirlerinden %1'ini Evrensel Hizmet Fonu adı altında T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na ödemekle yükümlüdür.
(**) Diğer kısa vadeli borçların 63.141 TL'lik kısmı Grup'un taahhütlü kampanyalar kapsamında grup müşterilerine satılan cihaz alımları için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçlarından oluşmaktadır.

Diğer uzun vadeli borçlar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Alınan depozito ve teminatlar	95.922	95.774
	95.922	**95.774**

10. STOKLAR

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 1.323.732 TL (31 Aralık 2022: 1.396.645 TL) tutarında stok bulunmaktadır. Söz konusu stokların büyük bölümü modem, bilgisayar, tablet, telsiz telefon, kablo, kablo kutusu, bağlama bloğu gibi sarf malzemeleri ve SIM kartlarından oluşmaktadır.

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüğünü hesaplamaktadır. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup tabloda açıklanmaktadır.

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %25 olarak kullanılmıştır (31 Aralık 2022: %20 ve %23).

	Ertelenmiş vergi varlıkları			Ertelenmiş vergi yükümlülükleri		Net ertelenmiş vergi varlıkları / yükümlülükleri	
	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022		31 Aralık 2023	31 Aralık 2022	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan / kayıtlardan çıkartılan ertelenmiş vergi varlığı	5.256.305	2.281.747		-	-	5.256.305	2.281.747
Sermaye artırımından doğan ertelenmiş vergi varlığı	661.184	614.048		-	-	661.184	614.048
Yatırım indirimi	3.610.190	2.060.681		-	-	3.610.190	2.060.681
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	823.821	687.227		-	-	823.821	687.227
Şüpheli alacak karşılığı	125.617	77.410		-	-	125.617	77.410
Türev araçlar	-	-		(1.106.748)	(1.286.071)	(1.106.748)	(1.286.071)
İhraç edilmiş borçlanma araçları	67.417	43.184		-	-	67.417	43.184
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	2.910.251	3.683.749		(5.113.913)	(14.134.494)	(2.203.662)	(10.450.745)
Arge indirimi	465.089	719.232		-	-	465.089	719.232
Diğer	1.363.755	965.594		(492.178)	(532.060)	871.577	433.534
Netleme öncesi ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	**15.283.629**	**11.132.872**		**(6.712.839)**	**(15.952.625)**	**8.570.790**	**(4.819.753)**
Netleme	**(6.486.453)**	**(9.413.419)**		**6.486.453**	**9.413.419**	**-**	**-**
Net ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü)	**8.797.176**	**1.719.453**		**(226.386)**	**(6.539.206)**	**8.570.790**	**(4.819.753)**

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

Grup, 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tablolarda 5.256.305 TL tutarındaki mahsup edilecek zararlar için ertelenen vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2022: 2.281.747 TL). Söz konusu mali zararların son kullanma vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023
2024	3.191
2025	1.897
2026	738.099
2027	916.008
2028	3.588.806
2029	2.824
Süresiz	5.480
	5.256.305

Grup'un 31 Aralık 2023 itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı ayrılmayan mali zararı yoktur.

12. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR, DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler (*)	1.222.977	379.838
İndirilecek Katma Değer Vergisi ("KDV") ve Özel İletişim Vergisi ("ÖİV")	690.267	761.595
Verilen avanslar (**)	40.839	9.830
Diğer dönen varlıklar	22.933	3.479
	1.977.016	**1.154.742**

(*) Tahsilatına aracılık edilen hizmet ve mal satışları sebebiyle Grup'un distribütörlerine verdiği avanslardan oluşmaktadır.
(**) Verilen avanslar, ağırlıklı olarak tedarikçilere verilen avanslardan oluşmaktadır.

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Diğer yükümlülükler	484.386	286.356
	484.386	**286.356**

12. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR, DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Personele borçlar	921.473	618.294
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	337.091	201.641
Personel gelir vergisi borçları	268.993	176.165
	1.527.557	**996.100**

13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Diğer peşin ödenen giderler (*)	1.075.843	828.103
Peşin ödenen kira giderleri	28.574	31.860
	1.104.417	**859.963**

(*) Diğer peşin ödenmiş giderler, dönen varlık alımları için verilen avanslar, peşin ödenen sigorta giderleri, peşin ödenen bakım giderleri, peşin ödenen reklam giderleri ve diğer peşin ödenen giderlerden oluşmaktadır.

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Diğer peşin ödenen giderler	142.317	388.346
Peşin ödenen kira giderleri	1.549	1.269
	143.866	**389.615**

Kısa vadeli müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme yükümlülükleri (*)	2.112.344	1.924.872
	2.112.344	**1.924.872**

(*) Kısa vadeli müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler ağırlıklı olarak faturalanmış, ancak henüz kullanılmamış dakikaların TFRS 15'e göre toplam sözleşme bedelinin bütün mal ve hizmetlere tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılması ile oluşan ertelenmiş aylık sabit ücret gelirlerinden ve TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinin tutarıdır.

13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER (DEVAMI)

Uzun vadeli müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Mal ve hizmet satışlarından doğan sözleşme yükümlülükleri (*)	2.964.683	3.309.220
	2.964.683	**3.309.220**

(*) Uzun vadeli müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmesine ilişkin tutarlardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla uzun vadeli müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin %20'sinin 2024 yılında, %80'inin ise sonraki yıllarda hasılat olarak kaydedilmesi beklenmektedir.

14. FİNANSAL YATIRIMLAR

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Kısa vadeli finansal varlıklar		
Kur Korumalı Mevduat (*)	7.828.281	8.042.306
Uzun vadeli finansal varlıklar		
Yatırım fonları (**)	71.762	-
Diğer (***)	103.152	72.119
	8.003.195	**8.114.425**

(*) Kur korumalı mevduat hesapları gerçeğe uygun değeri kar veya zararda muhasebeleştirilen finansal varlıklar olarak muhasebeleştirilmiştir. Grup, 244.137 ABD Doları ve 20.000 Avro tutarındaki (31 Aralık 2022: 248.200 ABD Doları) döviz mevduat hesabını "Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat Hesapları"na dönüştürmüştür. Kur Korumalı Mevduat hesaplarının vadesi 90-360 gün arasındadır (31 Aralık 2022: 180-360 gün).
(**) Grup şirketlerinin TT Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu yatırımlarından oluşmaktadır. Söz konusu fon, global büyüme potansiyeline sahip inovatif teknoloji girişimlerine yatırım yapmayı ve yatırımcılarına finansal getiri sağlamayı hedeflemektedir. Grup, önemli etkisi olan iştirakindeki yatırımını kurulan Girişim Sermayesi Yatırım Fonuna gerçekleştirdiği katılım payı ödemeleri yoluyla dolaylı olarak elinde tutmaktadır. Grup, bu yatırımı TFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi seçmiştir.
(***) Diğer içerisinde yer alan 29.126 TL tutarındaki kısım gelişim sermayesi özel sermaye fon yatırımından oluşmaktadır (31 Aralık 2022: Yoktur).

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olan türev işlemleri
Çapraz kur işlemleri

Riskten korunan kaleme ilişkin nakit akışlarının kar veya zararı etkilediği dönemlerde, ilgili riskten korunma aracının kar/zararı da özkaynaklardan çıkartılarak gelir tablosuna yansıtılmaktadır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde 512.747 TL, özkaynaklar altında nakit akış riskinden korunma kazançları hesabından, kar veya zarar tablosunda finansman giderleri hesabına aktarılarak tarihsel değerinden yeniden sınıflandırılmıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu katılım opsiyonlu çapraz kur işlemlerinden kaynaklanan 4.136.773 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç varlıklarına sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2022: 6.152.044 TL).

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	500.000	31 Mart 2016 - 3 Ağustos 2018	21 Ekim 2020 - 18 Şubat 2022	Haziran 2024 tarihinde ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	2.522.493
Türk Telekom	37.500	14 Kasım 2018	11 - 21 Haziran 2021	Ekim 2019 - Nisan 2024 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	224.395
Türk Telekom	23.230	25 Ekim 2018 - 18 Temmuz 2019	11 Haziran 2021	Nisan 2019 - Nisan 2025 - tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	121.029
Türk Telekom	50.000	17 Aralık 2020		Şubat 2025 tarihinde ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	306.759
Türk Telekom	27.324	27 Eylül 2019 - 6 Eylül 2021		Mart 2020 - Eylül 2025 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	132.301
Türk Telekom	19.695	13 Kasım 2018 - 19 Temmuz 2019	14 Haziran 2021	Eylül 2019 - Eylül 2025 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	97.044
Türk Telekom	36.364 (*)	27 - 28 Mart 2018	12 Kasım - 2 Aralık 2020	Aralık 2020 - Aralık 2025 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	432.679
Türk Telekom	26.660 (*)	18 Ağustos 2021		Ekim 2021 - Aralık 2025 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	168.849
Türk Telekom	19.340 (*)	13 Ağustos 2021		Ekim 2021 - Aralık 2025 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	110.047
Türk Telekom	4.873 (*)	27 - 28 Haziran 2019	10 Kasım 2021	Eylül 2019 - Eylül 2024 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	21.177
					4.136.773

(*) Belirtilen işlemlerin nominal tutarı Avro'dur.

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	500.000	31 Mart 2016 - 3 Ağustos 2018	21 Ekim 2020 - 18 Şubat 2022	Haziran 2024 tarihinde ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	2.891.073
Türk Telekom	88.500	14 Kasım 2018	11 - 21 Haziran 2021	Ekim 2019 - Nisan 2024 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	726.919
Türk Telekom	38.710	25 Ekim 2018 - 18 Temmuz 2019	11 Haziran 2021	Nisan 2019 - Nisan 2025 - tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	268.794
Türk Telekom	50.000	17 Aralık 2020		Şubat 2025 tarihinde ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	346.194
Türk Telekom	40.986	27 Eylül 2019 - 6 Eylül 2021		Mart 2020 - Eylül 2025 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	247.370
Türk Telekom	34.690	13 Kasım 2018 - 19 Temmuz 2019	14 Haziran 2021	Eylül 2019 - Eylül 2025 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	236.258
Türk Telekom	54.545 (*)	27 - 28 Mart 2018	12 Kasım - 2 Aralık 2020	Aralık 2020 - Aralık 2025 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	661.240
Türk Telekom	43.172 (*)	16 Ağustos 2021		Eylül 2021 - Mart 2026 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	263.210
Türk Telekom	37.330 (*)	18 Ağustos 2021		Ekim 2021 - Aralık 2025 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	252.401
Türk Telekom	29.009 (*)	13 Ağustos 2021		Ekim 2021 - Aralık 2025 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	176.632
Türk Telekom	12.633 (*)	27 - 28 Haziran 2019	10 Kasım 2021	Eylül 2019 - Eylül 2024 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	81.953
					6.152.044

(*) Belirtilen işlemlerin nominal tutarı Avro'dur.

Bakır türev işlemleri

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu bakır türev işlemlerinden kaynaklanan 21 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine sınıflandırılmıştır. (31 Aralık 2022: 18.947 TL türev araç varlılarına sınıflandırılmıştır).

Şirket	Nominal Tutar (Ton)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	72	23 Ağustos 2023	Ağustos - Aralık 2023 tarihleri arasında değişken fiyat ödenmesi ve sabit fiyat alınması	(21)
				(21)

Şirket	Nominal Tutar (Ton)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	300	18 Mart - 5 Nisan 2022	Nisan - Aralık 2022 tarihleri arasında değişken fiyat ödenmesi ve sabit fiyat alınması	18.947
				18.947

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Forward işlemleri

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu forward işlemlerinden kaynaklanan 23.230 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç varlıklarına sınıflandırılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	1.769	12 Temmuz - 2 Ağustos 2021	Ocak 2022 - Ocak 2023 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	23.230
				23.230

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un gerçekleştirdiği nominal değerleri toplamı 1.769 ABD Doları olan 2 adet elektrik forward işlemi bulunmaktadır. Söz konusu elektrik forward kontratları Ekim 2022 ve Ocak 2023 tarihleri itibarıyla gerçekleşme ihtimali yüksek olan 2022 ve 2023 yılı elektrik alımlarının nakit akışlarından kaynaklanabilecek finansal riskten korunma aracı olarak tayin edilmiş ve nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu edilmiştir.

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan türev işlemleri

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu türev işlemlerinden kaynaklanan 439.541 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç varlıklarına, 117.424 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine (31 Aralık 2022: 385.069 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç varlıklarına, 233.198 TL tutarında rayiç bedel kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine) sınıflandırılmıştır.

Çapraz kur işlemleri

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu katılım opsiyonlu çapraz kur işlemlerinden kaynaklanan 162.567 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç varlıklarına sınıflandırılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (Avro)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	29.281	16 Ağustos 2021	Eylül 2021 - Mart 2026 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	162.567
				162.567

Faiz takasları

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 147.203 TL uzun vadeli türev araç varlıklarına sınıflandırılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	29.281	29 Nisan - 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 - Haziran 2021 tarihleri arasında, değişken faizin %4'ü aşması durumunda, değişken faiz ve %4 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,44-%0,575), Haziran 2021 - Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,39-%0,45)	20.399
				20.399

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Faiz takasları (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	150.000	29 Nisan - 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 - Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	63.630
Türk Telekom	150.000	15 - 16 Mayıs 2014	Haziran 2016 - Ağustos 2016 ve Haziran 2024 - Ağustos 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	63.174
				126.804

Çapraz kur takas işlemleri

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
TTINT Türkiye	16.667	16 Haziran 2016	Aralık 2016 - Haziran 2026 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında Avro ödemesi	33.211
Türk Telekom	27.500 (*)	3 Ekim 2023	Ocak 2024 tarihinde Avro karşılığında ABD Doları ödenmesi	42.610
				75.821

(*) Belirtilen işlemlerin nominal tutarı Avro'dur.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	10.000	7 Aralık 2023	Ocak 2024 tarihinde ABD Doları karşılığında Avro ödenmesi	(7.132)
				(7.132)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
TTINT Türkiye	23.333	16 Haziran 2016	Aralık 2016 - Haziran 2026 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında Avro ödemesi	84.334
				84.334

Vadeli işlem sözleşmeleri

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	196.202	13 Kasım - 19 Aralık 2023	Ocak 2024 tarihinde vadeli kontrat fiyatı ile kontrat kapanış fiyatı arasındaki farka göre net TL uzlaşısı	22.090
TT Mobil	252.692	16 Kasım - 27 Aralık 2023	Ocak - Şubat 2024 tarihleri arasında vadeli kontrat fiyatı ile kontrat kapanış fiyatı arasındaki farka göre net TL uzlaşısı	23.033
				45.123

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Vadeli işlem sözleşmeleri (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	90.000	15 Kasım - 28 Kasım 2023	Ocak 2024 tarihinde vadeli kontrat fiyatı ile kontrat kapanış fiyatı arasındaki farka göre net TL uzlaşısı	(20.292)
				(20.292)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
TT Mobil	69.692	9 - 21 Aralık 2022	Şubat 2023 tarihinde vadeli kontrat fiyatı ile kontrat kapanış fiyatı arasındaki farka göre net TL uzlaşısı	31.114
Türk Telekom	101.202	5 - 15 Aralık 2022	Şubat 2023 tarihinde vadeli kontrat fiyatı ile kontrat kapanış fiyatı arasındaki farka göre net TL uzlaşısı	41.996
				73.110

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
TT Mobil	133.000	11 Kasım - 16 Aralık 2022	Ocak 2023 tarihinde vadeli kontrat fiyatı ile kontrat kapanış fiyatı arasındaki farka göre net TL uzlaşısı	(10.564)
Türk Telekom	145.000	24 Kasım - 8 Aralık 2022	Ocak 2023 tarihinde vadeli kontrat fiyatı ile kontrat kapanış fiyatı arasındaki farka göre net TL uzlaşısı	(6.195)
				(16.759)

Forward işlemleri

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	137.500	25 Eylül - 26 Aralık 2023	Ocak - Mart 2024 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	23.025
Türk Telekom	184.500 (*)	3 Ekim - 22 Aralık 2023	Ocak - Mart 2024 tarihleri arasında Avro karşılığında TL ödenmesi	132.995
Innova	200 (*)	5 Aralık 2023	Nisan 2024 tarihinde Avro karşılığında TL ödemesi	10
				156.030

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2023 itibarıyla rayiç değer (TL)
Türk Telekom	314.957	22 Eylül - 27 Aralık 2023	Ocak - Mart 2024 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	(89.815)
Innova	1.250	5 Aralık 2023	Nisan 2024 tarihinde ABD Doları karşılığında TL ödemesi	(185)
				(90.000)

(*) Belirtilen işlemlerin nominal tutarı Avro'dur.

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Forward işlemleri (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
Innova	5.000	23 Şubat 2022	Şubat - Haziran 2023 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	4.202
Türk Telekom	103.894	16 Kasım - 29 Aralık 2022	Ocak - Mart 2023 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	23.432
Türk Telekom	130.000 (*)	7 - 31 Ekim 2022	Ocak 2023 tarihinde Avro karşılığında TL ödenmesi	199.991
				227.625

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2022 itibarıyla rayiç değer (TL)
Innova	1.655	23 Şubat 2022	Şubat - Haziran 2023 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	(4.063)
Türk Telekom	334.593	17 Ekim - 29 Aralık 2022	Ocak - Mart 2023 tarihleri arasında ABD Doları karşılığında TL ödenmesi	(212.376)
				(216.439)

Yurtdışı işletmede bulunan net yatırımın finansal riskinden korunma işlemi

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren ve fonksiyonel para birimi Avro olan bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden koruma amaçlı 150.000 Avro tutarında bir kredi almıştır. Bu kredinin bağlı ortaklığın net yatırım tutarıyla ilgili olan kısmından kaynaklanan kur farkı tutarı, özkaynaklar altındaki yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonlarına sınıflanmaktadır.

16. ŞEREFİYE

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
TT Mobil Şerefiyesi	344.131	344.131
Argela Şerefiyesi	92.044	92.044
Innova Şerefiyesi	50.410	50.410
	486.585	**486.585**

Grup, şerefiye ve diğer duran varlık grupları için yıllık değer düşüklüğü testini her yıl 31 Aralık itibarıyla yapmaktadır. Grup, tespit edilen bütün nakit yaratan birimler için değer düşüklüğü testi yapmıştır.

16. ŞEREFİYE (DEVAMI)

TT Mobil nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

TT Mobil tek bir nakit yaratan birim olarak değerlendirilmiş ve şerefiye ve diğer tüm varlıklar beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı %29,2'dir (31 Aralık 2022: %18). 2028 dönemi sonrası için TL nakit akım tahminleri %10,7 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. TT Mobil şirket değeri, nakit akımlarının +%1/-%1 AOSM nihai büyüme oranı duyarlılığı ile test edilmiştir (31 Aralık 2022: +%1/-%1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, TT Mobil'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

Innova ve Argela nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Innova ve Argela ayrı nakit yaratan birimler olarak değerlendirilmiş ve bu şirketler için taşınan şerefiye şirketlerin diğer tüm varlıkları ile beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Değer düşüklüğü testi Innova ve Argela'nın geri kazanılabilir tutarları yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planları baz alınarak hesaplanan kullanım değerleri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2028 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır.

2028 dönemi sonrası dönem için TL nakit akım tahminleri, Innova ve Argela için sırasıyla %10,7 ve %10,7 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Değerlemede kullanılan iskonto oranı Innova için %35 (31 Aralık 2022: %24,7), Argela için %40,3 (31 Aralık 2022: %26), olup, +%1/-%1 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer teknoloji şirketleri, beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Innova ve Argela'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde ve nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

17. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR

Satış amaçlı elde tutulan varlıklar taşındıkları defter değeri ile satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin düşük olanıyla değerlenmiştir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un satış amaçlı elde tutulan varlıklarının net defter değeri 458.634 TL'dir (31 Aralık 2022: 458.634 TL).

18. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkul ve ilgili birikmiş amortisman hareketleri tabloda sunulmuştur:

18. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER (DEVAMI)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Maliyet değeri		
1 Ocak açılış bakiyesi	398.445	398.445
31 Aralık itibarıyla	**398.445**	**398.445**
Birikmiş amortisman		
1 Ocak açılış bakiyesi	(278.330)	(260.444)
Dönem amortismanı	(17.886)	(17.886)
31 Aralık itibarıyla	**(296.216)**	**(278.330)**
31 Aralık itibarıyla net defter değeri	**102.229**	**120.115**

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, çeşitli kuruluşlar tarafından kullanılan bina ve arsalardan oluşmaktadır.
Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın gerçeğe uygun değerini taşınan değeri ile kıyaslamakta ve tespit edilen değer düşüklüklerini kayıtlara yansıtmaktadır.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değeri, Grup'tan bağımsız bir değerleme şirketi tarafından belirlenmiştir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, SPK lisanslı gayrimenkul değerleme şirketleri tarafından değerlenen yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri 522.042 TL olarak belirlenmiştir (Dipnot 19).

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Grup'un maddi duran varlıklarının 31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki maliyet ve birikmiş amortisman hareket tablosu sunulmuştur:

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	Arazi	Binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri								
1 Ocak 2023 açılış bakiyesi	22.884.371	19.872.357	416.757.318	1.353.531	9.095.142	2.192.242	3.724.930	475.879.891
Transferler	11.730	39.632	2.521.703	(1.143)	33.736	(8.145)	(3.141.365)	(543.852)
Girişler	23.163	341.485	8.197.050	212.526	263.658	(3.674)	3.300.135	12.334.343
Değer Düşüklüğü	343.604	-	-	-	-	-	(23.597)	320.007
Yeniden değerleme	3.339.302	-	-	-	-	-	-	3.339.302
Çıkışlar	(5.050)	(11.902)	(812.306)	(8.461)	(77.155)	(3.822)	-	(918.696)
Kur değişimlerin-in etkileri	5.467	1.001	2.740	1.272	12.687	9.301	7.213	39.681
31 Aralık 2023 kapanış bakiyesi	**26.602.587**	**20.242.573**	**426.666.505**	**1.557.725**	**9.328.068**	**2.185.902**	**3.867.316**	**490.450.676**
Birikmiş itfa tutarı								
1 Ocak 2023 açılış bakiyesi	-	16.563.414	372.674.271	1.234.281	7.513.287	2.099.814	-	400.085.067
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortisman gideri	-	955.133	13.496.758	57.372	516.933	26.100	-	15.052.296
Çıkışlar	-	(11.691)	(789.222)	(8.421)	(54.714)	(3.643)	-	(867.691)
Değer düşüklüğü	-	20.862	166.820	-	25	-	-	187.707
Kur değişimlerin-in etkileri	-	1.059	1.291	1.084	650	1.280	-	5.364
31 Aralık 2023 kapanış bakiyesi	**-**	**17.528.777**	**385.549.918**	**1.284.316**	**7.976.181**	**2.123.551**	**-**	**414.462.743**
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2023	**26.602.587**	**2.713.796**	**41.116.587**	**273.409**	**1.351.887**	**62.351**	**3.867.316**	**75.987.933**

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Grup'un finansal kiralama yolu ile satın aldığı lisansı bulunmaktadır. (31 Aralık 2022: araç, arazi ve binaları bulunmamaktadır). Grup'un aktifleşen borçlanma maliyeti yoktur (31 Aralık 2022: Yoktur). 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, Grup'un sabit kıymetlerinde rehin, ipotek ve kısıtlama yoktur.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, SPK lisanslı gayrimenkul değerleme şirketleri tarafından değerlenen arsaların defter değerindeki 3.339.302 TL tutarındaki net artış vergi etkisinden arındırılarak diğer kapsamlı gelir olarak kaydedilmiştir. Değerleme çalışmalarını gerçekleştiren lisanslı şirketler Akademi Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Atak Gayrimenkul Değerleme A.Ş., Bilgi Gayrimenkul Değerleme A.Ş., DE-GA Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Değer Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Düzey Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Ekip Taşınmaz Değerleme A.Ş., Eksen Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Emsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Kuzey Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., LAL Gayrimenkul Değerleme ve Müşavirlik A.Ş., Metrik Gayrimenkul Değerleme Danışmanlık A.Ş., Net Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Prime Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş.'dir.

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	Arazi	Binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri								
1 Ocak 2022 açılış bakiyesi	20.907.062	19.512.614	414.758.348	1.315.463	8.416.750	2.186.253	3.349.499	470.445.989
Transferler	4.904	19.425	2.878.990	-	286.883	4.801	(3.464.637)	(269.634)
Girişler	63	392.144	7.792.773	40.415	484.872	6.909	3.924.462	12.641.638
Değer düşüklüğü	(1.812.884)	-	-	-	-	-	-	(1.812.884)
Yeniden değerleme	3.800.309	-	-	-	-	-	-	3.800.309
Çıkışlar	(527)	(15.990)	(6.336.780)	(358)	(80.057)	(608)	(44.906)	(6.479.226)
Kur değişimlerinin etkileri	(14.556)	(35.836)	(2.336.013)	(1.989)	(13.306)	(5.113)	(39.488)	(2.446.301)
31 Aralık 2022 kapanış bakiyesi	**22.884.371**	**19.872.357**	**416.757.318**	**1.353.531**	**9.095.142**	**2.192.242**	**3.724.930**	**475.879.891**
Birikmiş itfa tutarı								
1 Ocak 2022 açılış bakiyesi	-	15.760.999	367.634.368	1.196.753	7.168.097	2.087.172	-	393.847.389
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortisman gideri	-	861.552	12.578.919	39.219	438.675	22.305	-	13.940.670
Çıkışlar	-	(14.802)	(6.065.390)	(92)	(79.669)	(468)	-	(6.160.421)
Değer düşüklüğü	-	59	54.998	-	832	-	-	55.889
Kur değişimlerinin etkileri	-	(44.394)	(1.528.624)	(1.599)	(14.648)	(9.195)	-	(1.598.460)
31 Aralık 2022 kapanış bakiyesi	**-**	**16.563.414**	**372.674.271**	**1.234.281**	**7.513.287**	**2.099.814**	**-**	**400.085.067**
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2022	**22.884.371**	**3.308.943**	**44.083.047**	**119.250**	**1.581.855**	**92.428**	**3.724.930**	**75.794.824**

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans	Müşteri İlişkileri	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Abone edinim ve tutma maliyetleri	İmtiyaz hakkı	İmtiyaz varlıkları	Toplam
Maliyet								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2023	41.199.159	14.028.262	4.188.879	71.177.879	24.767.554	50.266.717	6.364.931	211.993.381
Transferler	225	-	63.457	292.364	-	3.987.581	(3.799.775)	543.852
Çıkışlar	-	-	(78.912)	(163.212)	-	(30.675)	-	(272.799)
Alımlar (*)	-	-	487.587	4.002.654	2.581.413	6.784.923	173.928	14.030.505
Kur değişimlerinin etkileri	2.324	(12.156)	65.443	12.201	-	-	-	67.812
31 Aralık 2023 kapanış bakiyesi	**41.201.708**	**14.016.106**	**4.726.454**	**75.321.886**	**27.348.967**	**61.008.546**	**2.739.084**	**226.362.751**
Birikmiş itfa tutarı								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2023	26.910.806	13.724.020	3.181.932	61.033.268	19.153.908	29.726.137	-	153.730.071
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-
Çıkışlar	-	-	(19.728)	(135.584)	-	(30.377)	-	(185.689)
Dönem itfa gideri	2.627.954	75.374	145.399	3.949.785	2.196.622	8.763.937	-	17.759.071
Değer düşüklüğü	-	-	-	143.215	-	-	-	143.215
Kur değişimlerinin etkileri	1.809	10.552	39.455	1.033	-	-	-	52.849
31 Aralık 2023 kapanış bakiyesi	**29.540.569**	**13.809.946**	**3.347.058**	**64.991.717**	**21.350.530**	**38.459.697**	**-**	**171.499.517**
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2023	**11.661.139**	**206.160**	**1.379.396**	**10.330.169**	**5.998.437**	**22.548.849**	**2.739.084**	**54.863.234**

(*) 6.958.851 TL (31 Aralık 2022: 5.859.996 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen yatırımlardan oluşmaktadır.

Grup'un aktifleşen borçlanma maliyeti yoktur (31 Aralık 2022: Yoktur). 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, toplam değer düşüklüğünün satışların maliyeti hesabına giden kısmı 79.405 TL (31 Aralık 2022: 655.006), genel yönetim giderleri hesabına giden kısmı (68.318) TL (31 Aralık 2022: 1.182.471) Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri hesabına giden kısmı (172) TL'dir (31 Aralık 2022: (7.253).

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

	Lisans	Müşteri İlişkileri	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Abone edinim ve tutma maliyetleri	İmtiyaz hakkı	İmtiyaz varlıkları	Toplam
Maliyet								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2022	41.212.106	14.388.746	3.852.646	68.850.651	22.649.260	45.023.273	5.913.356	201.890.038
Transferler	10.316	-	71.933	187.385	-	-	-	269.634
Çıkışlar	-	-	-	(206.032)	-	(164.977)	-	(371.009)
Alımlar (*)	514	514	286.136	3.761.123	2.121.609	5.408.421	451.575	12.029.892
Kur değişimlerin-in etkileri	(23.777)	(360.998)	(21.836)	(1.415.248)	(3.315)	-	-	(1.825.174)
31 Aralık 2022 kapanış bakiyesi	**41.199.159**	**14.028.262**	**4.188.879**	**71.177.879**	**24.767.554**	**50.266.717**	**6.364.931**	**211.993.381**
Birikmiş itfa tutarı								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2022	24.290.927	13.946.476	2.967.322	57.579.577	16.747.123	23.518.304	-	139.049.729
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-
Çıkışlar	-	-	-	(159.279)	-	(104.076)	-	(263.355)
Dönem itfa gideri	2.628.873	84.026	222.050	4.251.912	2.407.353	6.311.909	-	15.906.123
Değer düşüklüğü	-	(38.656)	-	94	11	-	-	(38.551)
Kur değişimlerin-in etkileri	(8.994)	(267.826)	(7.440)	(639.036)	(579)	-	-	(923.875)
31 Aralık 2022 kapanış bakiyesi	**26.910.806**	**13.724.020**	**3.181.932**	**61.033.268**	**19.153.908**	**29.726.137**	**-**	**153.730.071**
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2022	**14.288.353**	**304.242**	**1.006.947**	**10.144.611**	**5.613.646**	**20.540.580**	**6.364.931**	**58.263.310**

Toplam amortisman ve itfa giderinin 28.827.855 TL tutarındaki kısmı satışların maliyetinde (31 Aralık 2022:25.793.168 TL), 3.054.014 TL tutarındaki kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde (31 Aralık 2022:3.389.935 TL), 3.382.168 TL tutarındaki kısmı genel yönetim giderlerinde (31 Aralık 2022: 3.263.946TL), 213.032 TL tutarındaki kısmı ise araştırma ve geliştirme giderlerinde (31 Aralık 2022:221.923 TL) muhasebeleştirilmiştir. Önemli maddi olmayan duran varlıkların satın alım sonrası geriye kalan itfa dönemleri aşağıdaki gibidir:

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

TT Mobil lisansı	5,4 yıl
TTINT müşteri ilişkileri	1,8 yıl
TTINT diğer	6,8 yıl

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, maddi olmayan duran varlıkların üzerinde hiçbir rehin, kısıtlama veya ipotek yoktur.

3G Lisans İhalesi

IMT-2000 / UMTS servis yetkilendirme ihalesi 28 Kasım 2008 tarihinde Türkiye'de faaliyet gösteren üç GSM operatörünün katılımıyla düzenlenmiştir. TT Mobil imtiyaz sözleşmesi 30 Nisan 2009 tarihinde imzalanmıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 3G lisansının net defter değeri 1.481.098 TL'dir (31 Aralık 2022: 1.750.406 TL).

GSM 900 İlave Frekans Bandı İhalesi

Boşta bulunan 900 MHz frekans bantlarının tahsis edilmesine yönelik ihale 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmıştır ve TT Mobil, yıllık kanal ücreti 128 TL (KDV hariç) asgari ücretli C bandını elde etmiştir. İhale sonucunda 5,5 ek GSM 900 frekans kanalları TT Mobil'e verilmiştir ve nihayetinde TT Mobil'nın toplam GSM 900 frekans kanal sayısı önceki 6,5 kanal ile birlikte 12'ye ulaşmıştır.

İlave kanalların TT Mobil'nın GSM lisansı süresi sonuna kadar kullanımı için ihale bedeli ödenmiş ve bu kapsamda yenilenen imtiyaz sözleşmesi 25 Şubat 2009 tarihinde imzalanmıştır. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla GSM 900 bandı lisansının net defter değeri 16.904 TL'dir (31 Aralık 2022: 25.019 TL).

4.5G Lisans İhalesi

Kamuoyunda 4.5G olarak bilinen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme ihalesi BTK tarafından 26 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir. BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesinde TT Mobil; 800 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 380.000 Avro, 900 MHz Frekans bandında 2x7,6 MHz genişliğindeki frekans paketini 216.819 Avro, 1800 MHz Frekans bandında 2x20 MHz genişliğindeki frekans paketini 310.000 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 25.859 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 1x15 MHz genişliğindeki frekans paketini 22.000 Avro olmak üzere toplam 954.678 Avro (KDV hariç) bedel ile almaya hak kazanmıştır. IMT Yetkilendirme süresi, 30 Nisan 2029 tarihine kadar olup, operatörler IMT hizmetlerinin sunumuna 1 Nisan 2016 tarihinden itibaren başlanabilecektir ve 900 MHz frekans bandında ve 1.800 MHz frekans bandında hizmet sunumuna 1 Aralık 2015 tarihinden itibaren başlanmıştır.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, konsolide finansal tablolarda, 4.5G lisansının net defter değeri 8.575.823 TL (31 Aralık 2022: 10.183.610 TL) tutarındadır.

21. BORÇ KARŞILIKLARI

Kısa vadeli borç karşılıkları

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 itibarıyla kısa vadeli borç karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Dava, BTK cezası, müşteri iade karşılıkları (*)	281.464	219.301
Kredi taahhütlerinde beklenen kredi zararları karşılığı (**)	55.285	110.955
	336.749	**330.256**

(*) TT Mobil vergi incelemesi, Ticaret Bakanlığı cezası, BTK cezaları ve BTK kararları gereği yapılması gereken iadeler ile diğer dava karşılıklarından oluşmaktadır. Detaylı açıklamalar Dipnot 12'de yapılmıştır.
(**) Grup'un taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçları için kayıtlara alınan karşılıklardan oluşmaktadır.

Dava, BTK cezası, müşteri iade karşılıklarına ilişkin hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
1 Ocak tarihi itibarıyla	**219.301**	**417.948**
Dönem içi ayrılan karşılıklar	311.781	153.091
Ödenen karşılıklar	(106.411)	(200.941)
Ters çevrilen karşılıklar	(39.531)	(1.088)
Yabancı para çevirim farkı	(976)	(4.228)
Enflasyon Etkisi	(102.700)	(145.481)
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	**281.464**	**219.301**

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		
Personel performans primi karşılıkları	1.267.909	938.225
	1.267.909	**938.225**

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
1 Ocak tarihi itibarıyla	**938.225**	**863.824**
Dönem içi ayrılan karşılıklar	1.713.266	1.190.030
Ödenen karşılıklar	(971.714)	(802.357)
Ters çevrilen karşılıklar	(56.665)	(67.501)
Yabancı para çevirim farkı	(5.781)	(20.697)
Enflasyon etkisi	(349.422)	(225.074)
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	**1.267.909**	**938.225**

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı harici uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		
Kıdem tazminatı karşılığı	3.354.110	3.480.745
Kullanılmamış izin karşılığı	703.197	548.114
	4.057.307	**4.028.859**

Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'de mevcut kanunlar çerçevesinde şirketlerin, çalışmaları emeklilik nedeniyle sona eren veya istifa ya da herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen personele toplu bir ödeme yapması zorunludur. Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunlu olmamasından ötürü, fonlamaya tabi değildir.

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden tam 23.489,83 TL (31 Aralık 2022: tam 25.327,90 TL) tavanına tabidir.

i) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
1 Ocak itibarıyla tanımlanan yükümlülükler	3.480.745	2.893.979
Hizmet maliyeti (**)	513.515	286.005
Faiz maliyeti	407.593	403.740
Aktüeryal kayıp (*)	1.561.489	1.809.800
Grup tarafından yapılan ödemeler	(1.207.488)	(483.752)
Transferler	(2.130)	(10.473)
Yabancı para çevirim farkı	(72.995)	(16.195)
Enflasyon Etkisi	(1.326.619)	(1.402.359)
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	**3.354.110**	**3.480.745**

(*) 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde oluşan 1.789.557 TL tutarındaki aktüeryal kayıp, diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2022: 1.815.742 TL).
(**) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 3 Mart 2023 tarihinde 32121 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan düzenleme ile 8 Eylül 1999 tarihi öncesi sigorta girişi olan çalışanlardan prim gün sayısını ve sigortalılık süresini tamamlayanlar herhangi bir yaş sınırı aranmadan emekli olma hakkı elde etmiştir. TMS 19'da tanımlanmış fayda planı olarak tanımlanan kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasının bu kanun kapsamındaki etkisi 153.076 TL olarak hesaplanmış olup kar veya zarar tablosuna dahil edilmiştir.

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı harici uzun vadeli karşılıklar (devamı)
Kıdem tazminatı karşılığı (devamı)

ii) Kar veya zarar tablosundaki toplam giderler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Faiz gideri	407.593	403.740
Cari hizmet maliyeti	513.515	286.005
Konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılan toplam kıdem tazminatı karşılık gideri	**921.108**	**689.745**

iii) Kullanılan başlıca aktüeryal varsayımlar:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Faiz oranı	%25	%22
Maaşlarda beklenen artış oranı	%21,5	%18

İleriki yıllar için Grup'ta kalan çalışanların gönüllü olarak işten ayrılma oranları ortalama olarak %2,53 'dir. (31 Aralık 2022: %1,78)

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında aşağıdaki önemli varsayımlarda duyarlılık analizi yapılmıştır:

	Faiz Oranı		Maaş Artış Oranı		İşten Ayrılma Oranı	
Duyarlılık seviyesi	**%0,25 azalış (%24,75)**	**%0,25 artış (%25,25)**	**%0,25 azalış (%21,25)**	**%0,25 artış (%21,75)**	**%0,25 azalış**	**%0,25 artış**
Kıdem tazminat yükümlülüğüne net etkisi	80.364	(76.045)	(78.203)	82.230	(28.112)	26.201

Çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı harici uzun vadeli karşılıklar

Kullanılmamış izin karşılığı hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
1 Ocak itibarıyla	**548.114**	**573.375**
Yıl içinde ayrılan karşılık, net	564.062	279.241
Ödenen karşılıklar	(50.658)	(54.916)
Yabancı para çevirim farkı	(2.353)	(9.450)
Ters çevrilen karşılıklar	-	34.026
Enflasyon etkisi	(355.968)	(274.162)
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	**703.197**	**548.114**

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Diğer uzun vadeli borç karşılıkları

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
TFRS Yorum 12 kapsamında giderleştirilecek yatırım karşılığı	10.628	17.510
	10.628	**17.510**

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortakları ve Şirket'teki hisse oranları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
	%	**TL**	**%**	**TL**
Hazine	25	875.000	25	875.000
Türkiye Varlık Fonu ("TVF") (*)	60	2.100.000	5	1.925.000
LYY Telekomünikasyon A.Ş.	-	-	55	525.000
Halka açık kısım	15	525.000	15	175.000
		3.500.000		**3.500.000**
Enflasyon düzeltmesi		49.741.173		49.741.173
		53.241.173		**53.241.173**

(*) LYY Telekomünikasyon A.Ş.'nin (LYY) sahip olduğu %55 oranındaki hisselerin Türkiye Varlık Fonu (TVF)'na satışına ilişkin taraflar arasında 10 Mart 2022 tarihinde hisse devir sözleşmesi imzalanmıştır. İşlemin tamamlanması ile ilgili gerekli onayların alınması ve kapanış koşullarının yerine getirilmesi sonrasında söz konusu payların devir işlemi 31 Mart 2022 tarihinde tamamlanmıştır.

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiştir. Şirketin sermayesi 3.500.000.000 TL olup, her biri 1 Kr (Bir Kuruş) itibari değerde ve 192.500.000.000 adedi A Grubu; 104.999.999.999 adedi B Grubu; 1 adedi C Grubu ve 52.500.000.000 adedi D Grubu olmak üzere dört gruba ayrılmıştır. D grubu hisseler halka açıktır. LYY, A grubu hisselerinin tamamının; Varlık Fonu, B grubu hisselerin sermayenin yüzde 5'ini temsil eden kısmı ile D grubu hisselerin sermayenin yüzde 1.68'ini temsil eden kısmının; Hazine ise B grubu hisselerin sermayenin yüzde 25'ini temsil eden kısmı ile C grubu hissenin sahibidir. Hazine, yasa gereği İmtiyazlı Hisse'nin ("Altın Hisse"nin) sahibidir. Bu hisse devredilemez ve ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla Hazine'ye şu belirli hakları tanır: (a) Şirket ana sözleşmesindeki maddelerde önerilen değişiklikler, (b) Şirket'in yönetim kontrolünde değişiklilere neden olacak nama yazılı hisse devirleri ve (c) nama yazılı hisse devirlerinin pay defterine işlenmesi ister Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın, Altın Hisse'nin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Altın Hisse sahibi Hazine, bu hisseyi temsilen yönetim kurulunda bir üye bulundurmaktadır.

25 Ocak 2019 Tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Ana Sözleşmenin 8. Maddesinde yapılan değişiklik ile A ve B Grubu Hissedarlar tarafından aday gösterilecek Yönetim Kurulu üye ve bağımsız üye sayıları düzenlenmiştir. Buna göre; Yönetim Kurulu, Türkiye Varlık Fonu, Hazine ve A Grubu Hissedar tarafından aşağıdaki şekilde aday gösterilecek dokuz (9) üyeden oluşur.

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

(a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere beş (5) kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

(b) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu, B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

-Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan üç (3) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya

-Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan iki (2) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır ;

-Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine'nin ve Türkiye Varlık Fonu'nun B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

(c) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan bir (1) kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak ve beş (5) kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

(d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir (1) aday gösterme hakkına sahip olacaktır.
Yönetim Kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri arasından A grubu hisse sahiplerinin aday gösterdiği Yönetim Kurulu üyeleri tarafından aday gösterilecek ve Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaktır.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yönetim Kurulu Üyeleri arasından B Grubu Hisse sahiplerinin aday gösterdiği Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından aday gösterilecektir ve Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaklardır. Ağırlaştırılmış nisapla alınması gerekli kararlar dışında yönetim kurulu kararları toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğuyla alınır.

Şirket ana sözleşmesinin 30. maddesi uyarınca, Yönetim Kurulu ilgili Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile, makul karşılıkları ve yedek akçeleri ayırmak ve aşağıdaki şartlara uymak kaydıyla, her mali yıl için kanunen dağıtılabilecek karın azamisinin dağıtılması için teklifte bulunacaktır.

Eğer aşağıdaki şartlar gerçekleşmezse veya ilgili dağıtım yapıldığında gerçekleşmeyecekse, aşağıdaki paragrafa tabi olmak koşuluyla, Şirket bu şartları ihlal etmeyecek şekilde karının dağıtılabilecek maksimum miktarını dağıtabilir.

Aşağıdaki şartların oluşması halinde ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla net kar dağıtılmayabilir:

(a) Kar dağıtımı ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisi tarafından herhangi bir alacaklıya yapılan taahhütleri ihlal edecekse veya ilgili Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğunun kanaatine göre takip eden on iki ay içinde böyle bir ihlalin meydana gelme ihtimali varsa, veya

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

(b) Yönetim Kurulu, ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile dağıtımın aşağıdaki konularla ilgili olarak ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisinin menfaatlerine önemli ölçüde zarar vereceğine karar verirse; (i) iş planında veya bütçede Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış bir yatırım programının uygulanması veya (ii) ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinin ticari beklentileri ve Grup şirketlerinin mali durumunu sağlıklı olarak devam ettirmek ihtiyacı varsa.

Türk Ticaret Kanunu'na göre şirketler kar dağıtımından önce yasal yedek ayırmakla yükümlüdür. Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler, (enflasyona göre endekslenmemiş) ödenmiş sermayenin beşte birini buluncaya kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılır.

Temettüler

Şirket Yönetim Kurulu'nun 31 Mart 2022 tarihinde aldığı karar ile brüt 10.140.843 TL'nin temettü dağıtılması kararlaştırılmış olup, bu karar 2021 faaliyet yılına ilişkin gerçekleştirilen 31 Mart 2022 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda onaylanmıştır. Rapor tarihi itibarıyla söz konusu nakit temettünün (beher hisse için brüt olmak üzere 2,89738 tam Kuruş) tamamı ödenmiştir.

Diğer fonlar

Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmeyerek doğrudan özkaynaklara aktarılan değer artış/azalışların bilanço tarihleri itibarıyla bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Maddi duran varlık yeniden değerleme artışları	5.800.935	3.420.279
Yabancı para çevirim farkları	3.223.235	3.178.063
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	3.430.254	3.570.233
Kredi riskindeki değişikliğe bağlı (kayıplar) / kazançlar	27.783	161.542
Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonu	(5.576.981)	(3.958.535)
Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin kayıplar	(7.784.036)	(9.523.264)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(2.631.604)	(1.452.594)
Geri Alınmış Paylar (-)	(14.593)	-
	(3.525.007)	**(4.604.276)**

Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma fonu:

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden koruması kapsamında ortaya çıkan kur farklarını özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonlarında takip etmektedir (Dipnot 15).

Nakit akış riskinden korunma kayıpları:

Grup, faiz oranı değişikliklerinden korunmak amacıyla faiz riski korunma işlemine girmiştir. Bu kapsamda etkin olarak değerlendirilen gerçeğe uygun değer farkları özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonunda takip edilmektedir (Dipnot 15).

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Pay başına kazanç/kayıp

Şirket hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Yıl boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı	350.000.000.000	350.000.000.000
Şirket hissedarlarına ait net dönem karı/(zararı)	16.421.552	6.909.568
Elde edilen hisse başına kar/(zarar) (tam Kuruş)	4,6919	1,9742

Vergi Usul Kanunu ile 30 Aralık 2023 tarihli ve 32415 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ilgili Tebliğ'e göre Vergi Usul Kanunu uyarınca hazırlanan 31 Aralık 2023 tarihli bilanço enflasyon muhasebesi uygulaması kapsamında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Genel Endeksleri (ÜFE) kullanılmak suretiyle düzeltilmiştir. İlişikteki finansal tablolar ise TMS 29 uyarınca Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksleri (TÜFE) kullanılmak suretiyle enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş ve nihayetinde cari ve önceki raporlama dönemine ait tutarlar 31 Aralık 2023 tarihindeki satın alma gücü cinsinden ifade edilmiştir. Vergi Usul Kanunu ve TMS 29 enflasyon muhasebesi uygulamasında farklı endekslerin kullanılması ve TMS 29 uygulamasında önceki raporlama dönemlerine ait tutarların da düzeltilerek 31 Aralık 2023 satın alma gücüne getirilmesi nedeniyle; "Sermaye Düzeltme Farkları", "Paylara İlişkin Primler (İskontolar)", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Diğer Yedekler" kalemlerine ilişkin Vergi Usul Kanunu'na göre hazırlanan bilançoda yer alan tutarlar ile TMS/TFRS uyarınca hazırlanan finansal tablolarda yer alan tutarlar arasında farklar oluşmuştur. Söz konusu farklar TMS/TFRS finansal tablolarında "Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları" kalemine yansıtılmış olup, bu farklara ayrıntılarıyla aşağıda yer verilmiştir:

			31 Aralık 2023
	Sermaye Düzeltme Farkları	Paylara İlişkin Primler	Yasal Yedekler
TMS/TFRS Finansal Tablolarına Göre	49.741.173	(14.593)	2.920.660
Vergi Usul Kanununa Göre	101.867.993	(13.224)	5.040.686
Fark	52.126.820	1.369	2.120.026

1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapılmamış "Geçmiş Yıllar Karları ve Zararları" tutarı 5.378.818 TL olup, TMS 29 kapsamında enflasyon düzeltmesi sonrası 31 Aralık 2023 satın alma gücüne getirilmiş şekilde 1 Ocak 2022 tarihli Geçmiş Yıllar Karları ve Zararları tutarı 5.638.464 TL'dir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Grup tarafından alınan ve verilen diğer teminatlar aşağıda sunulmuştur:

		31 Aralık 2023		31 Aralık 2022	
		Orijinal para birimi	TL	Orijinal para birimi	TL
Alınan teminatlar	ABD Doları	115.019	3.385.938	102.571	3.160.199
	TL	2.216.402	2.216.402	2.692.065	2.692.065
	Avro	27.476	895.000	30.151	990.394
	Sterlin	3	112	3	111
			6.497.452		6.842.769
Verilen teminatlar (*)	ABD Doları	197.824	5.823.575	183.789	5.662.504
	TL	1.672.785	1.672.785	2.521.403	2.521.403
	Avro	72.585	2.364.384	75.331	2.474.407
			9.860.744		10.658.314

(*) Söz konusu tutarın 151.500 ABD Doları tutarındaki kısmı (31 Aralık 2022: 151.500 ABD Doları) TT Mobil'in İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında BTK'ya vermiş olduğu garantiden, 12.840 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2022: 12.840 Avro) 3G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden ve 57.281 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2022: 57.281 Avro) 4.5G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden oluşmaktadır.

31 Aralık 2023 ve 31 Aralık 2022 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRİ'ler	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	9.860.744	10.658.314
B.Konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	1.989.017	2.897.957
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunun temini amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	724.562	1.770.426
Toplam	12.574.323	15.326.697

Grup, distribütör firmalar tarafından satın alınarak taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için distribütör firmaların kullanacağı kredi 724.562 TL tutarındaki kısmına, Borçlar Kanunu'nun 128/1 maddesi uyarınca garantör olmuştur . (31 Aralık 2022: 1.770.426 TL). Bu garantinin 319.931 TL tutarındaki kısmı Vakıf Faktoring A.Ş. verilmiştir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Diğer taahhütler

Grup'un 31 Aralık 2023 itibarıyla sponsorluk, reklam ve sigorta hizmet alımı ile ilgili toplam 635.884 TL (31 Aralık 2022: 986.116 TL) tutarında taahhüdü bulunmaktadır. Bu taahhütlerle ilgili ödemeler, sözleşmeler uyarınca 2 yıllık döneme yayılmıştır. Grup'un 31 Aralık 2023 itibarıyla sabit kıymet alımı ile ilgili 327.247 TL, 34.329 ABD Doları, 1.876 Avro karşılığı olmak üzere toplam 1.398.938 TL (31 Aralık 2022: 4.189.302 TL) tutarında satın alım taahhüdü bulunmaktadır.

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi

İmtiyaz Sözleşmesi, Şirket ve BTK arasında 14 Kasım 2005 tarihinde Şirket'in özelleştirilmesi ve özelleştirmenin sonucu olarak Şirket'teki kamu hisselerinin %50'nin altına düşmesini takiben imzalanmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- Sözleşme kapsamındaki telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi,
- Gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması ve işletilmesi, diğer işletmecilerin veya kanun uyarınca talepte bulunan diğer kişi ve kurumların kullanımına sunulması,
- Telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlanması ve sunulması.

İmtiyaz Sözleşmesi, sözleşmenin sona ermesi veya yenilenmemesi halinde Şirket'e, sistemin işleyişini etkileyen tüm teçhizatı bütün fonksiyonları ile birlikte çalışır vaziyette ve teçhizatın kurulu bulunduğu, kendi kullanımında olan taşınmazları BTK'ya veya BTK tarafından gösterilecek bir başka kuruluşa bedelsiz olarak devredilmesi yükümlülüğünü getirmektedir. BTK uyarınca, Şirket'in İmtiyaz Sözleşmesindeki yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre içerisinde durumu düzeltmediğinin veya Şirket hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olduğunun tespiti halinde, Şirket'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüklerini yerine getirmek üzere süre verilir. Bu süre içerisinde Şirket yukarıdaki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar, BTK, programı kabul ettiği takdirde verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, Şirket'e verilen sürenin sonunda İmtiyaz Sözleşmesi'ni feshedebilir.

İmtiyaz Sözleşmesi, telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması ile ilgili olarak Şirket'e hizmet sunumuna ilişkin birtakım yükümlülükler getirmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi, İmtiyaz Sözleşmesi'nden ve telekomünikasyon şebekesinin kurulması ve işletilmesinden doğan, yürürlükteki yasalar ya da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından yapılmış olan anlaşmalar gereği tahakkuk ettirilen tüm ödemelerin Şirket tarafından yapılmasını gerekli kılar. Bu ödemeler özellikle, frekansların kullanımı için ödenen ruhsat ve kullanım ücretlerini içerir. Ayrıca, Şirket'in elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini BTK'nın masraflarına katkı payı olarak BTK'ya ödemesi gerekmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, altyapıya ilişkin erişim talepleri teknik imkanlar dahilinde ve ayrım gözetmeden karşılanır. Buna ek olarak, Şirket'in BTK tarafından onaylanan referans erişim ve arabağlantı teklifleri yayınlaması gerekmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi Şirket'e ayrıca, evrensel hizmet yükümlülüğü getirmektedir. Şirket, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu'nun "Evrensel Hizmetin Gelirleri" başlıklı altıncı maddesi uyarınca, Şirket, net satış hasılatının %1'ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, evrensel hizmet katkı payı olarak BTK hesabına yatırır ve Kurum takip eden ayın sonuna kadar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na bildirir.

Bu meblağ aynı süre içerisinde Bakanlığın merkez saymanlık müdürlüğü hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel Hizmet Gelirleri" adı altında gelir kaydedilir. Şirket tarafından uygulanacak tarifeler BTK düzenlemelerinde açıkça belirtilmediği müddetçe BTK'nın onayına tabidir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi (Devamı)

Müşteri faturalarının içeriği, ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde belirlenir. Her bir hizmet için ayrı ayrı fatura düzenlenebileceği gibi bir aboneye verilen birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenebilir. Birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenmesi halinde faturada hizmetlerin bedeli ayrı ayrı gösterilir. Abonelere, talep etmeleri durumunda, teknik imkanlar dahilinde ve ücret mukabilinde detaylı fatura gönderilir. İmtiyaz Sözleşmesi'nin diğer hükümleri iletişimin gizliliğinin sağlanması ve müşteri şikayetlerinin giderilmesi için etkin yöntemler kurulmasına ilişkindir.

TT Mobil GSM ve IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri ve IMT Yetki Belgesi

Şirket'in GSM ve IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri ve IMT Yetki Belgesi uyarınca, Şirket lisans bedellerinin ve kullanım hakkı ücretinin %6'sı oranındaki kesin teminat tutarları nakit ve/veya banka teminat mektubu ile sağlanmaktadır. Herhangi bir zamanda, Şirketin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilirse, BTK teminatları irat olarak kaydetme hakkına sahip olacaktır.

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi, TT Mobil ve BTK arasında 12 Ocak 2005 tarihinde, daha önce Aycell ve Aria ile yapılan GSM 1800 imtiyaz sözleşmelerine karşılık gelmek üzere kararlaştırılmış; 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında bazı değişiklikler yapılmış, 26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi sonrasında sözleşme (TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.

TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi'nin konusu, GSM 1800 standartlarında bir mobil telefon sisteminin kurulması, geliştirilmesi, işletilmesi ve sistemin sözleşme süresi sonunda BTK'ya veya BTK'nın göstereceği kuruluşa çalışır vaziyette devredilmesidir. TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi ile TT Mobil'e 1800 MHz bandında 75 kanal ve 900 MHz bandında 12 kanal tahsis edilmiştir. TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresi 11 Ocak 2001'den itibaren 25 yıldır.

TT Mobil, TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresinin bitiminden 24 ve 6 ay önceki tarihler arasında Kurum'a, lisansın yenilenmesi için belgelerle başvurabilir. Kurum yenileme talebini o tarihteki mer'i mevzuat uyarınca değerlendirerek, işletmecinin lisansını yenileyebilir. Sözleşme uzatılmadığı takdirde lisans süresinin bitiminde kendiliğinden sonra erer. Bu durumda TT Mobil, GSM 1800 sistemine ait merkezi işletme birimleri olan Şebeke Yönetim Merkezi (Network Management Center), Gateway santralleri ve merkezi abone işleri sistemi (her türlü teknik donanımı dahil) ile sistemin işleyişi etkileyici tüm teçhizatı ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan taşınmazları Kurum'a veya Kurum'un göstereceği kuruluşlara bedelsiz olarak devredecektir.

TT Mobil, işlettiği şebekeleri ve vermekte olduğu hizmetleri teknolojik gelişmelere ve varsa hizmetle ilgili uluslararası anlaşmalara uygun olarak verecek ve yenileyecektir. TT Mobil, Sözleşme kapsamındaki tesisleri sözleşme süresinin sonuna kadar, iyi ve çalışır durumda bulunduracaktır. Lisans ücreti, TT Mobil tarafından İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanması öncesinde ödenmiştir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

TT Mobil, 151.500 ABD Doları tutarında kesin teminat vermiştir. TT Mobil, bu teminata ilave olarak, 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında ihale bedelinin %6'sına tekabül eden 8.808 TL miktarında kesin teminat vermiştir. TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde Kurum, teminatı irat kaydedecektir.

TT Mobil, BTK'nın onayı ve ilgili Yönetmelik'te yer alan hükümler çerçevesinde sözleşme konusu lisansını devredebilir. Ancak, Türkiye'de GSM 900 veya GSM 1800 lisansı bulunan şirketlere, bu şirketlerin ortaklarına veya bu şirketlerin veya ortaklarının doğrudan veya dolaylı bir biçimde hisse sahibi oldukları ya da başka yollarla kontrolleri altında bulundurdukları şirketlere ve iştiraklerine ve bunların tamamının yöneticileri ile birinci ve ikinci dereceden kan ve sıhri hısımlarına hangi surette olursa olsun devredemez. Böyle bir devir tespit edildiği durumda, kendilerine verilmiş olan GSM 1800 lisansı BTK tarafından iptal edilir. Hisse devrine mer'i mevzuat hükümleri uygulanacaktır. Kontrol mekanizmasının değişmesi sonucunu doğuracak olan devralmalarda Rekabet Kurumu'nun onayı da alınacaktır.

Hazine'ye ödenecek pay

TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdikleri gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler, işletmecinin mobil baz istasyonunun bulunduğu tesisin kurulum ve işletilmesine ilişkin diğer mobil işletmecilerden elde ettiği bedeller ve faturanın şeklinde veya içeriğinde (müşteri bilgileri, işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı gibi) veya hizmetin ilişkin olduğu dönemin belirlenmesinde yapılan hatalar ya da mükerrer düzenlenen faturalar nedeniyle aynı yıl içinde düzeltmeye konu edilen kayıtlarda yer alan bedeller ile raporlama amacıyla muhasebeleştirdikleri tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak ödeyecektir.

BTK masraflarına katkı payı

TT Mobil, elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı

TT Mobil, 11 Ocak 2001'den itibaren 3 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %50'sini ve 11 Ocak 2001'den itibaren 5 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %90'ını kapsama alanı içine (bina dışında 2 Watt'a kadar) alacaktır. Nüfusu 10.000'den az olan yerleşim birimleri hesaplamaya alınmaz. Bu alanlar TT Mobil'in tek başına kapsaması gereken alanlar olup sözleşmede tanımlanan roaming ile sağlanmayacaktır. BTK'nın istemi üzerine yılda en çok iki adet yerleşim yeri TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır. 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla TT Mobil kapsama alanı ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiştir.

Verilecek hizmetler

TT Mobil, GSM Association tarafından uygulanan GSM MoU çerçevesinde öngörülen hizmetleri, GSM lisans anlaşmasında sayılanlarla (temel GSM hizmetleri, telefon, abonelerin acil yardım çağrıları için ücretsiz hizmet gibi) sınırlı olmamak üzere verecektir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Hizmet kalitesi

TT Mobil, GSM 1800 uluslararası standartlarında ITU-T'nin (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği – Telekomünikasyon Standartlaştırma Birimi) önerilerinde belirtilen telefon hizmeti ile ilgili kalite standartlarına uyacaktır. Kapsama alanı içindeki alanlarda lisanslı şebeke içi arama blokaj oranı %5'ten, arama başarısızlık oranı ise %2'den fazla olmayacaktır.

Tarifeler

TT Mobil, BTK düzenlemelerine aykırı olmamak koşuluyla kendi tarifelerini serbestçe belirleyebilir.

Acil durumlar

TT Mobil, acil durumlarda abone ve kullanıcıların ihtiyaçlarını giderecek gereken önlemleri alacak ve bu durumlara öncelik verecektir. Ancak, sağlık, yangın, afet ve güvenlik gibi olayların gerektirdiği hallerde kamu kurum ve kuruluşlarına öncelik tanıyacaktır. TT Mobil, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulunduracaktır.

Yatırım planları

TT Mobil Yönetmelik uyarınca, her yıl 1 Aralık gününe kadar, takip eden takvim yıllarına ilişkin yatırım planını BTK'ya sunacaktır. Bu planlar 3 yıllık olarak hazırlanacak ve dinamik talep tahminleri ile birlikte kurulacak santral, baz istasyonları ve baz kontrol istasyonlarının sayısı ve yerleri ve çalışma süresi, yatırım bedelleri hakkında bilgi içerecektir. Yatırım planının alınmasından itibaren 120 gün içinde BTK, planların Sözleşme'nin 6'ncı maddesine uygunluğunu onaylayacaktır. Sözleşmenin 6'ncı maddesindeki yükümlülüklerin karşılanmasını müteakip yatırım planları bilgilendirme amacıyla BTK'ya sunulacaktır.

Ulusal dolaşım

TT Mobil, ulusal roaming yapabilmek amacıyla, Türkiye'deki diğer lisanslı GSM şebekeleri ile sözleşme yapabilir. Roaming anlaşması ve bununla ilgili ekonomik koşullar, imzadan önce görüşü alınmak üzere BTK'ya sunulacaktır.

İşletmenin askıya alınması

BTK, savaş, genel seferberlik vb. durumlarda, kamu güvenliği ve ulusal savunma için gerekli gördüğü takdirde, sınırlı veya sınırsız bir süreyle TT Mobil'in faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını askıya alabilir ve doğrudan doğruya şebekeyi işletebilir. Bu durumda geçecek süre, lisans süresine eklenir ve bu dönemde elde edilen gelir TT Mobil'e ait olur.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

BTK tarafından sözleşmenin feshi

BTK aşağıdaki nedenlerden dolayı lisansı iptal ve lisans sözleşmesini feshedebilir:

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre zarfında durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsis edilen frekanslar veya GSM 1800 sisteminde kullanılması için BTK'nın TT Mobil'e tahsis edeceği diğer frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içinde bu faaliyetine son vermemesi,
- TT Mobil'in lisans ücretini ödememesi.

Ancak yukarıdaki nedenlerden (iv) bendi hariç olmak üzere, TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Bu süre zarfında, TT Mobil, sözleşmedeki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar. Eğer bu program BTK tarafından kabul edilirse, verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, TT Mobil'e verilen sürenin sonunda sözleşmeyi feshedebilir. Sözleşmenin feshi halinde, TT Mobil, GSM1800 sistemini oluşturan teçhizatın tümünü bedelsiz olarak BTK'ya devredecektir.

Sigorta

TT Mobil, kurduğu ve işlettiği telekomünikasyon tesis ve hizmetleri için lisans süresi boyunca tüm risklere karşı sigorta yaptıracaktır.

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

TT Mobil, 30 Nisan 2009 tarihinde BTK ile İmtiyaz Sözleşmesi'ni imzalayarak KDV hariç 214.000 Avro değerindeki 3G lisansını almıştır. Lisans süresi, sözleşmenin taraflarca imzalandığı tarihten itibaren 20 yıl olup; 3G hizmetleri, 30 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla sunulmaya başlanmıştır. 26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi sonrasında sözleşme (TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.
Sözleşmeye göre;

- TT Mobil, abone ve kullanıcıların kamu güvenlik kuruluşları ve diğer kamu kurumlarına yönelik 112 ve diğer acil durum hizmetlerine ilişkin çağrılarını ve aranan kurumlar tarafından bu çağrıların başka birime yönlendirilmesi maliyetine katlanmak suretiyle ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.

- TT Mobil, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet IMT-2000/UMTS mobil baz istasyonu bulunduracaktır.

- TT Mobil, sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 5 yıl içinde, TT Mobil hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde BTK'nın onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her nevi hisse devri BTK onayına tabidir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

- TT Mobil, lisans ücretinin %6'sı oranındaki 12.840 Avro tutarındaki banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde BTK, teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci, teminatın irat kaydedilmesi durumunda 30 gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.

- TT Mobil, Yönetmelik uyarınca her yıl 1 Aralık gününe kadar, takip eden takvim yılına ilişkin yatırım planını sözleşmenin imzalanmasını müteakip sözleşme süresince BTK'ya sunacaktır. Bu plan, üç yıllık olarak hazırlanacak ve kurulacak santral, baz istasyonları ve kontrol istasyonlarının sayısını, yerlerini, kapsama alanı bilgilerini, yatırım bedellerini ve bir önceki yatırım planının gerçekleşme oranları ile varsa sapma nedenleri vb. hususlarını içerecektir.

- TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak öder.

- TT Mobil, elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı yükümlülüğü:

TT Mobil, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben;
- 3 yıl içerisinde büyükşehir belediyeleri sınırları içinde kalan nüfusu,
- 6 yıl içinde tüm il ve ilçe belediye sınırları içinde kalan nüfusu,
- 8 yıl içinde nüfusu 5.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
- 10 yıl içinde nüfusu 1.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
kapsama alanı içine alacaktır.

Bu alanlar TT Mobil'in tek başına kapsaması gereken alanlar olup dolaşım (roaming) ile sağlanmayacaktır.
TT Mobil, kapsama alanında BTK düzenlemelerine, ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) standartlarına ve ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) standart, karar ve tavsiye kararlarına uygun hizmet kalitesini sağlamakla yükümlüdür.

BTK'nın istemi üzerine yılda en fazla iki adet alan (yerleşim yeri) TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır. Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; ilgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanacaktır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki yıldan fazla geciktirilmesi halinde sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar:

TT Mobil, her yıl, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

a) En az %40'ını Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 200, ikinci yıl en az 300, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 500 mühendisin çalıştığı, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden veya Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 150, ikinci yıl en az 250, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 350 mühendisin çalıştığı bu Ar-Ge merkezi ile birlikte birinci yıl en az 50, ikinci yıl en az 100, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlayacaktır.

Bir tedarikçi şirket, Ar–Ge ve Teknik Destek Merkezleri'ni başka bir tedarikçi şirketle birlikte kuramaz; ancak Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla kurabilir. Tedarikçi şirketin bu merkezlerde en az %50 (yüzde elli) ortaklığı bulunmalıdır. Türkiye'de yerleşik söz konusu şirket, kurum veya kuruluşların başka bir tedarikçi şirket ile birlikte kurdukları bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren Ar–Ge ve Teknik Destek Merkezleri bulunmamalıdır.

Tedarikçi şirket tarafından çalıştırılacak mühendisler içerisinde mevzuat çerçevesinde kısmi zamanlı çalışacak üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, yukarıda belirtilen toplam çalışan mühendis sayısının %5'inden fazla olamaz. TT Mobil, elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarını tedarikçi şirketlerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

b) En az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçilerden sağlayacaktır. TT Mobil'in şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır.

BTK, bu maddenin uygulanmasına yönelik, gerekli gördüğünde denetim yapabilir veya uygun gördüğü kurum veya kuruluşa denetim yaptırabilir. Denetimin masrafları TT Mobil tarafından karşılanır. TT Mobil'in, yukarıda yer alan hükümlere aykırı olarak mal ve hizmet tedarik ettiğinin tespit edilmesi durumunda; TT Mobil'e bir önceki takvim yılındaki cirosunun %1'ine kadar para cezası uygulanır.

TT Mobil'in söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda, her yıl için ayrı ayrı değerlendirilmek üzere TT Mobil'e, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere şebekeye ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) toplam tutarının %40'ı oranında ceza ayrıca tahakkuk ettirilir. Bu hüküm İmtiyaz Sözleşmesi'nin imzalanmasını takiben ilk üç yıl için geçerli olup, yıllık süreler imtiyaz sözleşmesinin imzalanması ile başlar.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Sözleşmenin BTK tarafından feshi:

BTK aşağıdaki sebeplerle sözleşmeyi feshedebilir:

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in sözleşmedeki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmediğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsisli frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetlerine son vermemesi,
- TT Mobil'in BTK tarafından belirlenen şartlarda ulusal dolaşım yükümlülüğüne uymaması,
- TT Mobil'in daha önce imzalamış olduğu diğer imtiyaz sözleşmesinin feshedilmesi.

Bu hallerde TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. TT Mobil'in, verilen süre içinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilecektir. Sözleşmenin herhangi bir şekilde feshi halinde lisans ücreti dahil TT Mobil tarafından herhangi bir ücret talep edilemez. Sözleşmenin BTK tarafından feshi halinde TT Mobil, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs dahil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan her türlü bilgi ve belgeyi BTK ya da BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan ari, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.
26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi gerçekleştirilmiştir.
TT Mobil 27 Ekim 2015 tarihi itibarıyla Sayısı Sınırlandırılmış Kullanım Hakkı Yetki Belgesi ile IMT hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Yetki Belgesi'ne göre;

- TT Mobil, acil yardım çağrı hizmetlerini her halükarda maliyetine de katlanmak suretiyle Kurum düzenlemeleri çerçevesinde ücretsiz olarak sağlamakla ve bu konudaki Kurum düzenlemelerine uymakla yükümlüdür.
- TT Mobil, Bakanlığın istemi üzerine afet ve acil durum hallerinde IMT hizmetlerinin sunulması amacıyla kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulundurmakla yükümlüdür.
- TT Mobil, yetkilendirilmesinden itibaren ilk beş (5) yıl içinde, şirket hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde Kurumun onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her devir Kurum onayına tabidir.
- TT Mobil, kullanım hakkı ücretinin yüzde altı (%6)'sı oranındaki toplam 57.300 Avro cinsinden banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. TT Mobil'in bu yetkilendirmesinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde, kurum, teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci teminatın irat kaydedilmesi durumunda otuz (30) gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda yetkilendirme BTK tarafından iptal edilebilecektir.
- TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi malî yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15 (yüzdeonbeş)'ini hazine payı olarak öder.
- TT Mobil, Kurum tarafından ilgili mevzuata göre belirlenen oranda ve usule göre idari ücreti Kurum'a öder.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Kapsama alanı yükümlülüğü

TT Mobil, Yetki Belgesi'nin verilmesini takiben,

- 8 yıl içerisinde ve sonrasında Türkiye nüfusunun en az % 95'ini
- 8 yıl içerisinde ve sonrasında tüm il ve ilçelerin her birinde nüfusun en az % 90'ını
- 3 yıl içerisinde otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tüm tünellerin en az %99'unu
- 6 yıl içerisinde bölünmüş karayollarının en az %95'ini
- 10 yıl içerisinde konvansiyonel tren hatlarının en az %90'ını kapsama alanı içine alacaktır.

Ayrıca TT Mobil; yetkilendirmeyi müteakip ayrıca; birinci yılın sonundan itibaren ilave otoyol, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tünellerin hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %99'unu, dördüncü yılın sonundan itibaren ilave bölünmüş karayollarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %95'ini ve sekizinci yılın sonundan itibaren ilave konvansiyonel tren hatlarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %90'ını kapsama alanı içine alacaktır.

TT Mobil'in IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesi uyarınca kapsadığı alanlar, hizmet kalitesi maddesindeki kriterleri sağladığı takdirde bu yetkilendirme kapsamında da kapsanmış kabul edilir. Ayrıca TT Mobil'in IMT hizmetleri sunmak üzere bu yetkilendirme kapsamında kapsadığı alanlar da, IMT-2000/UMTS hizmetlerine ilişkin kapsama yükümlülüğünün tespitinde kapsanmış olarak kabul edilir. Kapsama alanı yükümlülüğü, TT Mobil'in tek başına sağlaması gereken bir yükümlülük olup, ulusal dolaşım (roaming) ile sağlanmayacaktır. Bununla birlikte TT Mobil kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapabilecektir.

BTK'nın istemi ve bu alanlar için belirleyeceği hizmet kalitesi standartları çerçevesinde, yılda en fazla iki adet yerleşim yeri TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.
Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; İlgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki (2) yıldan fazla geciktirilmesi halinde ise yetkilendirme BTK tarafından iptal edilebilecektir.

Hizmet kalitesi yükümlülüğü

TT Mobil, kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda kullanıcı başına %95 olasılıkla asgari 2 Mbit/sn veri indirme hızını sağlayacaktır. Bu yükümlülüğün denetimine ilişkin hususlar BTK tarafından belirlenir.
Bu veri iletim hızları asgari değerler olup, Kurum ETSI standartları, ITU standart, karar ve tavsiye kararları, ülkemizin kalkınma planındaki hedefleri, teknolojik gelişmeler ve kullanıcı ihtiyaçları gibi hususları dikkate alarak TT Mobil'in sağlaması gereken hizmet kalitesi yükümlülüklerini düzenler.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Telsiz erişim şebekesinin paylaşımı

İlgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla TT Mobil, IMT hizmetlerinin verilmesi için kurulacak olan telsiz erişim şebekesini IMT hizmetleri sunmak üzere yetkilendirilmiş diğer işletmeciler ile birlikte kurup kullanabilecek, ayrıca telsiz erişim şebekesi içerisindeki bağlantıları gerçekleştirebilmek için gerekli iletim hatlarını bu konuda yetkilendirilmiş işletmecilerden kiralayabilecektir.

Bu hak, TT Mobil'in yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz ve söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi için dayanak teşkil etmez. TT Mobil, paylaşımdan kaynaklanan sorunlar sebebiyle yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınamaz. TT Mobil, paylaşım yapması halinde yetkilendirmesi kapsamında verdiği hizmetin kesintiye uğramaması için gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

TT Mobil, yetkilendirmeyi müteakip nüfusu 10.000 (onbin)'in altında olan tüm yerleşim yerlerinde;

a) Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerini (bina içi anten tesisleri hariç olmak üzere) diğer işletmeciler ile aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımına imkan verecek şekilde kurmakla ve paylaşmakla,

b) Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesisleri için, yetkilendirmeyi müteakip söz konusu yerleşim yerlerinde diğer işletmeciler tarafından yeni kurulan anten tesisi bulunması halinde bu anten tesisini aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yaparak kullanmakla yükümlüdür.

Bu yetkilendirmeyi müteakip IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de bu fıkrada getirilen yükümlülük kapsamındadır. TT Mobil, yetkilendirmeyi müteakip otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları, bölünmüş karayolları, tüneller ile konvansiyonel tren hatları kapsaması için bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerinde aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapmakla yükümlüdür. Bu yetkilendirmeyi müteakip IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de söz konusu yükümlülük kapsamındadır.

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar

TT Mobil her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);
En az %40'ını, yetkilendirmeyi müteakip;

İki (2) yıl içinde en az 500 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 500 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla veya, iki (2) yıl içinde en az 350 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca iki (2) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 350 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca dört (4) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla yükümlüdür. En az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçiler tarafından Türkiye'de üretilen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (devamı)

TT Mobil'in kendi bünyesinde ayrı bir birim şeklinde örgütlediği veya bütün hisselerine sahip olmak kaydıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere ayrı bir şirket olarak kurduğu Ar-Ge merkezinde araştırmacı statüsünde çalışan personelin; yetkilendirmeyi müteakip iki yıl içerisinde en fazla 60'ı ve dört yıl içerisinde en fazla 150'si de bu fıkranın (a) bendinde yer alan araştırmacı sayılarına ilişkin yükümlülük kapsamında dikkate alınır.

Tedarikçi şirket ve/veya TT Mobil tarafından Ar-Ge merkezlerinde çalıştırılacak araştırmacılar içerisinde mevzuat çerçevesinde Ar-Ge merkezinde kısmi zamanlı çalışan veya üniversitede bulunup tedarikçi şirketin ve/veya TT Mobil'in talep ettiği konularda akademik çalışmalar yürüten üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, bu fıkranın (a) bendinde belirtilen toplam çalışan araştırmacı sayısının %10'undan fazla olamaz.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve teknik destek merkezlerini diğer tedarikçi şirketler hariç olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren ve diğer tedarikçi şirketlerle birlikte kurduğu Ar-Ge ve teknik destek merkezleri bulunmayan, Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla beraber kurabilir. Tedarikçi şirketlerin söz konusu merkezlerde en az %50 ortaklığı bulunmalıdır.

TT Mobil'in şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır. TT Mobil şebekeye ilişkin yatırımlarını (donanım, yazılım gibi), tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

TT Mobil, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ilişkin yatırımlarının (baz istasyonu, anahtarlama, yönlendirici gibi ürünlerle sınırlı olmaksızın şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin donanım ve yazılım ürünleri); yetkilendirilmesini müteakip birinci yıl içinde en az %30, ikinci yıl içinde en az %40, üçüncü ve devam eden yıllar içinde en az %45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür.

Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin TT Mobil'e sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır. Bununla birlikte; yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkrada yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören TT Mobil, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum gerekli görürse söz konusu yükümlülüğü anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir.

Ayrıca bir önceki paragraftaki yükümlülüklere ilaveten TT Mobil; söz konusu fıkrada belirtilen şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının dörder yıllık süreler için ölçülmek üzere, yetkilendirmeyi müteakip ilk dört yılda ortalama en az %30'unu, ikinci dört yılda ortalama en az %40'ını ve üçüncü dört yılda ortalama en az %45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden olacak şekilde sağlamakla yükümlüdür. Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin TT Mobil'e sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (devamı)

Bununla birlikte, yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkrada yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören TT Mobil, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum söz konusu yükümlülüğü, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşünü almak kaydıyla, anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir. Bu paragrafta ifade edilen yükümlülük ile bir önceki paragraftaki yükümlülükler birbirinden ayrı olarak değerlendirilir.

Bu madde kapsamındaki yükümlülüklerin karşılanıp karşılanmadığı, TT Mobil'in IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesinin şebekede kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlara dair maddesi kapsamındaki yükümlülükleri ile birlikte değerlendirilir.

Yetkilendirmenin iptali:

BTK, aşağıdaki sebeplerle yetkilendirmeyi iptal edebilir.

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in bu yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmediğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsisli ya da kullanımına izin verilen frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetine son vermemesi,
- TT Mobil'in, daha önce imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmelerinden birinin feshedilmesi,
- TT Mobil'in, haberleşmenin gizliliği, milli güvenlik ve kamu düzenine ilişkin madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

Bu hallerde, TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren doksan (90) günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınır. TT Mobil'in, verilen süre içerisinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumda yetkilendirmesi BTK tarafından iptal edilecektir. Bu yetkilendirmenin herhangi bir şekilde iptali halinde, kullanım hakkı ücreti dahil TT Mobil tarafından herhangi bir ücret talep edilemez.

Yetkilendirmenin herhangi bir nedenle iptali veya sona ermesi durumunda TT Mobil, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs. dahil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan taşınmazları ve bunlarla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi BTK veya BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan ari, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

23. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Grup'un BTK ile arasında olan ihtilaflar

Şirket'in BTK'ya karşı açmış olduğu çeşitli davalar bulunmaktadır. Bu davalar genel olarak sektörel ve tarife düzenlemeleri ve sektördeki diğer operatörlere ilişkin açıklanan düzenlemelere ilişkindir. Sektörel ihtilaflar genellikle BTK'nın arabağlantı, telekomünikasyon hizmetleri ve altyapı ile ilgili aldığı karar ve hükümlere itiraz suretiyle oluşmaktadır. 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 99'uncu maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 60'ıncı maddesine eklenen 9'uncu fıkra uyarınca müşteri iadelerine ilişkin kararın tebliğinden itibaren iki yıl içerisinde tüketicilere iade edilememesi halinde evrensel hizmet geliri olarak Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na aktarılacağı düzenlenmiştir. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla BTK cezaları ve BTK kararları gereği müşteriye veya Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na yapılması gereken iadeler için toplam 43.627 TL karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2022: 38.870 TL).

Diğer konular

Grup avukatlarının olumsuz bir karar çıkmasını muhtemel gördükleri diğer davalar için konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 237.837 TL tutarında (31 Aralık 2022: 180.431 TL) karşılık ayrılmıştır. Yönetimin görüşüne göre, kalan diğer çeşitli dava, soruşturma ve incelemelere ilişkin olarak önemli ölçüde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel olmaması nedeni ile konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

24. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Diğer açıklamalar
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları ile yükümlülüklerdeki hareketlerin mutabakatı

	İhraç edilmiş borçlanma araçları	Krediler	Kiralama yükümlülükleri	Türev varlıklar, net	Toplam
1 Ocak 2023 açılış bakiyesi	(31.388.784)	(35.180.687)	(2.503.918)	6.493.296	**(62.580.093)**
Dönem içi nakit girişleri	(4.447.821)	(32.975.635)	-	(9.864.547)	**(47.288.003)**
Dönem içi nakit çıkışları	3.545.178	29.676.789	2.311.448	1.182.530	**36.715.945**
Diğer nakdi olmayan hareketler	(14.700.645)	(13.541.247)	(2.822.834)	358.871	**(30.705.855)**
Enflasyon Etkisi	16.504.705	18.510.411	1.133.583	(2.629.019)	**33.519.680**
31 Aralık 2023 kapanış bakiyesi	**(30.487.367)**	**(33.510.369)**	**(1.881.721)**	**(4.458.869)**	**(70.338.326)**

24. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR (DEVAMI)

Diğer açıklamalar (Devamı)
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları ile yükümlülüklerdeki hareketlerin mutabakatı (Devamı)

	İhraç edilmiş borçlanma araçları	Krediler	Kiralama yükümlülükleri	Türev varlıklar, net	Toplam
1 Ocak 2022 açılış bakiyesi	(35.892.538)	(40.880.589)	(3.896.229)	9.669.223	**(71.000.133)**
Dönem içi nakit girişleri	(4.172.129)	(18.007.709)	-	(8.403.450)	**(30.583.288)**
Dönem içi nakit çıkışları	2.688.329	15.005.361	2.554.653	2.176.366	**22.424.709**
Diğer nakdi olmayan hareketler	(9.673.226)	(10.977.980)	(2.727.743)	5.154.582	**(18.224.367)**
Enflasyon Etkisi	15.660.780	19.680.230	1.565.401	(2.103.425)	**34.802.986**
31 Aralık 2022 kapanış bakiyesi	**(31.388.784)**	**(35.180.687)**	**(2.503.918)**	**6.493.296**	**(62.580.093)**

Konsolide nakit akış tablosunda işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit içinde gösterilen 202.571 TL tutarındaki "Diğer nakit çıkışları" bloke nakit tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Bloke nakit tutarları Dipnot 4'de gösterilmiştir. Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit içinde gösterilen 1.094.058 TL tutarındaki "Diğer nakit çıkışları" diğer finansman ödemeleri tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Dönem net karı mutabakatının altında gösterilen 800.576 TL tutarındaki "Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler" TFRS Yorum 12 tutarlarındaki değişimi göstermektedir (31 Aralık 2022: 674.159 TL).

25. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.

26. HASILAT

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Mobil	37.818.126	31.397.236
Geniş bant	28.127.767	27.648.013
Kurumsal Data	6.472.925	5.716.336
Sabit ses	5.146.814	5.938.823
Uluslararası gelirler	5.137.569	5.300.509
Diğer	17.481.457	15.400.010
	100.184.658	**91.400.927**

27. FAALİYET GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Satışların maliyeti (-)	(78.315.943)	(70.387.137)
Genel yönetim giderleri (-)	(13.021.833)	(11.305.910)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	(10.383.129)	(9.017.485)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(1.295.092)	(967.520)
	(103.015.997)	**(91.678.052)**

28. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Personel giderleri	(22.285.716)	(15.241.681)
Vergiler	(9.397.882)	(7.951.623)
Tamir ve bakım giderleri	(5.419.302)	(5.331.030)
Elektrik, su ve gaz giderleri	(5.117.195)	(4.742.713)
Teknoloji şirketi satış maliyeti ve ekipman satış maliyeti	(4.636.900)	(3.753.008)
Yurtdışı bağlantı giderleri	(3.848.166)	(3.953.970)
Yurtiçi bağlantı giderleri	(2.273.205)	(3.040.884)
Diğer giderler	(14.549.647)	(13.163.949)
Toplam faaliyet giderleri (amortisman ve itfa payları hariç)	**(67.528.013)**	**(57.178.858)**
Amortisman gideri, itfa payları	**(35.477.069)**	**(32.668.971)**
Değer düşüklüğü karşılığı giderleri	**(10.915)**	**(1.830.223)**
Giderler toplamı	**(103.015.997)**	**(91.678.052)**

29. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Kur farkı gelirleri	1.109.189	59.239
Kira gelirleri	358.235	363.336
Resmi kurum vergi iade gelirleri	385.857	-
Gecikme faiz gelirleri	309.415	457.055
Dava ve tazminat gelirleri	245.887	128.675
Diğer	666.712	464.971
Diğer faaliyetlerden gelirler	**3.075.295**	**1.473.276**
Kur farkı giderleri	(3.300.920)	(1.435.444)
Dava, tazminat ve ceza giderleri (*)	(433.418)	(238.108)
Kıdem tazminat karşılığı faiz maliyeti (Dipnot 21)	(407.593)	(403.740)
Reeskont giderleri	(334.134)	(129.675)
Diğer	(626.143)	(348.397)
Diğer faaliyetlerden giderler (-)	**(5.102.208)**	**(2.555.364)**

(*) Dava, tazminat ve ceza giderleri ağırlıklı olarak BTK cezaları, müşteri iade karşılıkları, grup dava karşılıkları, 7326 sayılı Kanun kapsamında yapılandırma hükümlerinden faydalanılan Ticaret Bakanlığı idari para cezası ve vergi tarhiyatlarından oluşmaktadır.

30. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Kur korumalı mevduat gerçeğe uygun değer kazançları	4.046.053	2.790.426
Hurda satış karları	452.846	2.174.885
Sabit kıymet satış karları	90.884	102.617
Diğer	89.908	-
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	**4.679.691**	**5.067.928**
Sabit kıymet satış zararları	(47.457)	(136.056)
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	**(47.457)**	**(136.056)**

31. FİNANSMAN GELİRLERİ / (GİDERLERİ)

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Kur farkı ve vadeli piyasa işlem gelirleri	9.968.231	4.994.958
Mevduat faiz geliri	2.077.029	540.663
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değer değişim karı	-	1.096.111
Diğer	52.979	19.177
Finansman gelirleri	**12.098.239**	**6.650.909**
Kur farkı ve vadeli işlem	(24.068.215)	(19.212.456)
Faiz giderleri	(6.806.815)	(6.201.087)
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değer değişim zararı	(271.251)	-
Diğer	(477.585)	(405.439)
Finansman giderleri	**(31.623.866)**	**(25.818.982)**
Finansman giderleri net	**(19.525.627)**	**(19.168.073)**

32. VERGİLER

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Ödenecek kurumlar vergisi:		
Kurumlar vergisi karşılığı	272.923	691.267
Peşin ödenmiş vergi ve fonlar (-)	(255.455)	(580.006)
Ödenecek vergiler	**17.468**	**111.261**

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Vergi gideri:		
Kurumlar vergisi gideri:		
Cari kurumlar vergisi gideri	(272.923)	(691.267)
Önceki dönem vergileri ile ilgili olarak yapılan düzeltmeler	1.197	2.974
Ertelenmiş vergi geliri (Dipnot 11):		
Ertelenmiş vergi geliri	13.263.044	54.368
	12.991.318	**(633.925)**

32. VERGİLER (DEVAMI)

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda 525.184 TL (31 Aralık 2022: 480.578 TL gider) tutarında ertelenmiş vergi gideri diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir. Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir.

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla %25'dir. 22 Nisan 2022 tarihli ve 31462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7316 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 11'inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 13'üncü madde ile kurumlar vergisi oranı 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için %25, 2023 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için %23 olarak uygulanacaktır ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren hesap dönemi itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %25 oranında geçici vergi hesaplanmıştır.

31 Aralık 2023 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %25 oranında geçici vergi hesaplanarak ilk üç çeyrek dönem için ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.
20 Ocak 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde kabul edilen "Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile enflasyon muhasebesi uygulaması 31 Aralık 2023 tarihli bilançodan başlamak üzere ertelenmiştir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, Şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden mali tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır. Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları gayrimenkullerinin (taşınmazlarının), kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %25'lik kısmı 31 Aralık 2023 itibarıyla kurumlar vergisinden istisnadır.

İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

32. VERGİLER (DEVAMI)

Vergi gideri ile vergi öncesi karın vergi oranı ile çarpılması sonu çıkan vergi giderinin mutabakatı aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Vergi öncesi kar / (zarar)	3.430.234	7.543.493
Hesaplanan vergi (gideri) / geliri (%25) (2022: %23)	(857.559)	(1.735.003)
Vergi etkisi:		
- Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi	(179.079)	(704.457)
- Bağlı ortaklıkların vergi oranı farklarının etkisi	(6.440)	(3.706)
- Nakit sermaye artışından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması	47.148	(278.801)
- Bağlı ortaklıkların mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi etkisi	1.773.361	(704.675)
- Yatırım indiriminden kaynaklanan ertelenmiş vergi etkisi	1.447.797	190.442
- Arge indirimi	547.097	329.576
- Vergi oranı değişikliği etkisi	-	304.793
- Kazanç İstisnaları	861.658	711.432
- Bağlı ortaklıkların ertelenmiş vergiye konu edilmeyen vergi zararı ve düzeltme kayıtlarının etkisi	52.412	78.731
- Enflasyon etkisi	9.304.923	1.177.743
Vergi (gideri) / geliri	**12.991.318**	**(633.925)**

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI

Grup'un finansal risk politikaları merkezi olarak yönetilmektedir ve Şirket yönetimine bu konuda bir komite destek olmaktadır. Tüm Grup şirketleri, Yönetim Kurulları'nda onaylanan iş planlarındaki nakit ihtiyaçlarını, merkezi yönetimin yönlendirmesi ile kredi kullanımı veya sermaye artırımıyla karşılar. Grup finansman ihtiyaçlarına ve piyasa öngörülerine göre uzun veya kısa vadeli borçlanabilmektedir. Dipnot 4'te belirtilen mevcut kredi limitleri hariç olmak üzere grup stratejik girişimlerinin ve büyüme planlarının finansmanı amacıyla 29 Mart 2024 tarihinde 200.000 avro tutarında uzun vadeli kredi anlaşması imzalamıştır.

Grup'un risk yönetim politikaları, Grup'un karşılaştığı riskleri tespit ve analiz etmek, uygun risk limitleri ve kontrolleri belirleyerek bu limitlere bağlılığını gözlemlemek üzere kurulmuştur. Risk yönetim politika ve sistemleri, Şirket'in faaliyetleri ve piyasa koşullarındaki değişimleri yansıtacak şekilde sürekli gözden geçirilmektedir.

Grup denetim komitesi yönetimi, Grup'un risk yönetimi, politika ve prosedürlerine uygunluğunu açısından denetlemekte ve Grup'un karşılaştığı risklere bağlı olarak risk yönetimi çerçevesinin yerine getirmesi esnasında destek vermektedir. İç denetim bölümü, risk yönetimi politika prosedürlerinin düzenli ve özel olarak değerlendirilmelerini yapar ve sonuçları denetim komitesine raporlar.

Finansal risk faktörleri

Grup'un başlıca finansal enstrümanları türev araçlar, banka kredileri, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler, nakit, kur korumalı mevduat ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal enstrümanların asıl kullanım amacı Grup operasyonları için fon artırımı sağlamak ve faiz oranı riskinden korunmaktır. Grup, operasyonlarından direkt olarak kaynaklanan ticari alacaklar ve borçlar gibi çeşitli diğer finansal varlıklara ve yükümlülüklere sahiptir. Grup'un finansal enstrümanlarından kaynaklanan ana riskleri, likidite riski, yabancı para riski, faiz oranı riski ve kredi riskidir. Yönetim kurulu bu riskleri izlemek ve yönetmek için gerekli prosedürlerden sorumludur.

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Kredi riski

Alacaklar										
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			Müşteri sözleşmelerinden doğan varlıklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf		İlişkili taraf	Diğer taraf	Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
31 Aralık 2023										
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	630.502	12.954.864	-	339.590		-	3.583.620	13.588.322	4.576.314	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	761.061	-	-		-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	630.502	2.213.508	-	339.590		-	3.583.620	13.588.322	4.576.314	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-		-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	10.741.356	-	-		-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-		-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-		-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	5.764.125	-	114.093		-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(5.764.125)	-	(114.093)		-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-		-	-	-	-	-
31 Aralık 2022										
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	837.803	13.899.342	-	381.253		-	2.357.699	8.441.734	6.726.493	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	562.721	-	-		-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	837.803	6.058.405	-	381.253		-	2.357.699	8.441.734	6.726.493	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-		-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	7.840.937	-	-		-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-		-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-		-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	6.792.375	-	49.710		-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(6.792.375)	-	(49.710)		-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-		-	-	-	-	-

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Kredi riski (devamı)

Bir müşterinin ya da karşı tarafın finansal varlıklarla ilgili sözleşmenin şartlarını yerine getirememesi sonucu Grup'un alacakları ve finansal varlıklarında oluşabilecek finansal zararlar, kredi riskini oluşturmaktadır. Bilanço tarihi itibarıyla maruz kalınan kredi riski tutarının belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla, Şirket'in maruz kaldığı azami kredi riski, finansal varlıkların tümünün bilançoda kayıtlı değerleriyle gösterilmesiyle yansıtılmıştır.

Likidite riski

Likidite riski, Grup'un ileri tarihlerdeki finansal yükümlülüklerini karşılayamaması riskidir.
Grup'un amacı ödeme planlarını yakından takip ederek ve nakit projeksiyonlarıyla dönen varlıklar ve cari borçlar arasında denge sağlamaktadır.

Grup'un mevcut ve ileriye yönelik finansman ihtiyaçları uygun fon kaynakları, öncelikli olarak hissedarlardan olmak üzere, bankalar, finans kuruluşları ve tedarikçilerle yapılan kredi sözleşmeleri doğrultusunda sağlanmaktadır. Borçlanma kaynakları, bütçelenen ve gerçekleşen nakit akımlarının devamlı gözlemlenmesi ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vade profilleri eşleştirilmesi yöntemleriyle yönetilmektedir.

Aşağıda sunulan tablo Grup'un 31 Aralık 2023 ve 2022 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin (tahakkuk eden faizler dahil) vadelerine göre durumunu göstermektedir.

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Likidite riski (devamı)

31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş borçlanma araçları	63.997.736	74.137.488	15.709.857	23.258.117	33.239.719	1.929.795
Kiralama işlemlerinden borçlar	1.881.721	2.383.293	387.923	683.726	1.163.599	148.045
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	13.890.391	14.073.959	14.058.321	15.638	-	-
Diğer (*)	3.703.493	3.703.493	3.607.581	-	95.912	-
Türev finansal yükümlülükler, net	**117.445**	**117.445**	**117.445**	**-**	**-**	**-**

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş borçlanma araçları	66.569.470	76.783.053	5.990.489	17.464.266	51.750.738	1.577.560
Kiralama işlemlerinden borçlar	2.503.918	3.178.814	485.266	854.773	1.595.483	243.292
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	15.320.861	15.617.033	15.616.785	248	-	-
Diğer (*)	3.329.130	3.329.130	2.300.853	-	1.028.277	-
Türev finansal yükümlülükler, net	**233.198**	**233.198**	**233.198**	**-**	**-**	**-**

(*) Diğer kalemi; diğer borçlar, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ile diğer borçlar içerisinde yer alan avans tutarları dahil edilmemiştir.

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa riski

Döviz pozisyonu tablosu

	31 Aralık 2023					31 Aralık 2022			
	Toplam TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer		Toplam TL karşılığı (***)	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	1.676.314	41.902	11.602	64.881		1.886.124	45.349	13.661	40.195
2a. Parasal finansal varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	4.729.513	49.305	99.124	49.208		3.729.815	115.226	4.579	29.328
2b. Parasal finansal varlıklar (Kur korumalı mevduat) (*)	7.828.281	-	-	-		8.042.306	-	-	-
2c. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-		-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-		316.100	-	9.623	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	**14.234.108**	**91.207**	**110.726**	**114.089**		**13.974.345**	**160.575**	**27.863**	**69.523**
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-		-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-		-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-		-	-	-	-
7. Diğer	3.566	15	96	-		3.613	15	96	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	**3.566**	**15**	**96**	**-**		**3.613**	**15**	**96**	**-**
9. Toplam varlıklar (4+8)	**14.237.674**	**91.222**	**110.822**	**114.089**		**13.977.958**	**160.590**	**27.959**	**69.523**
10. Ticari borçlar	8.440.954	179.822	94.632	64.799		10.098.418	219.923	98.878	74.781
11. Finansal yükümlülükler	20.931.524	579.930	118.086	12.920		8.477.484	140.020	126.251	16.474
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-		-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	654.862	22.239	6	-		-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlükler (10+11+12)	**30.027.340**	**781.991**	**212.724**	**77.719**		**18.575.902**	**359.943**	**225.129**	**91.255**
14. Ticari borçlar	451	-	-	451		445	-	-	445
15. Finansal yükümlülükler	31.611.536	709.383	328.548	26.484		47.462.164	1.265.064	257.518	27.120
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-		-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-		-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	**31.611.987**	**709.383**	**328.548**	**26.935**		**47.462.609**	**1.265.064**	**257.518**	**27.565**
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	**61.639.327**	**1.491.374**	**541.272**	**104.654**		**66.038.511**	**1.625.007**	**482.647**	**118.820**
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	**59.597.518**	**1.680.350**	**311.018**	**-**		**60.855.795**	**1.670.255**	**286.040**	**-**
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-		-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	(59.597.518)	(1.680.350)	(311.018)	-		(60.855.795)	(1.670.255)	(286.040)	-
20. Riskten korunma aracı olarak tanımlanan krediler (**)	**4.886.085**	**-**	**150.000**	**-**		**4.173.548**	**-**	**127.059**	**-**
21. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19+20)	**17.081.950**	**280.198**	**30.568**	**9.435**		**12.968.790**	**205.838**	**(41.589)**	**(49.297)**
22. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	**(46.750.357)**	**(1.377.928)**	**(430.540)**	**9.435**		**(52.380.266)**	**(1.464.432)**	**(464.407)**	**(49.297)**

(*) Grup, yabancı para mevduatlarının 264.137 ABD Doları kısmı ile 180 ve 360 gün vadeli kur korumalı mevduat yapmıştır.
(**) Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren ve fonksiyonel para birimi Avro olan bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden koruma amaçlı 150.000 Avro tutarındaki kredisini riskten korunma aracı olarak kullanmaktadır. Bu kredinin bağlı ortaklığın net yatırım tutarıyla ilgili olan kısmından kaynaklanan kur farkı tutarı, özkaynaklar altındaki yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonlarına sınıflanmaktadır.
(***) 31 Aralık 2023 satın alma gücü olarak ifade edilmiştir.

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa riski (devamı)

Yabancı para riski

Grup'un başlıca yabancı para pozisyonu banka borçlanmalarından ve ticari borçlarından oluşmaktadır. Yabancı para cinsinden borçlanmalar Dipnot 5'te belirtilmiştir.

Aşağıda sunulan tabloda Grup'un vergi öncesi karının ve diğer kapsamlı gelirinin (vergi etkisi hariç), diğer tüm değişkenler sabit tutulduğunda, (parasal varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişiklikler nedeniyle) ABD Doları ve Avro kurundaki değişime hassasiyet tablosu sunulmuştur:

31 Aralık 2023	Kar/Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(4.121.793)	4.121.793	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	3.592.715	(3.614.037)	66.676	(68.776)
3- ABD Doları net etki (1+2)	**(529.078)**	**507.756**	**66.676**	**(68.776)**
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(1.402.144)	1.402.144	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	1.143.701	(1.141.586)	34.141	(13.855)
6- Avro net etki (4+5)	**(258.443)**	**260.558**	**34.141**	**(13.855)**
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	944	(944)	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	**944**	**(944)**	**-**	**-**
Toplam (3+6+9)	**(786.577)**	**767.370**	**100.817**	**(82.631)**

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa riski (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

31 Aralık 2022	Kar/Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(4.511.827)	4.511.827	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	3.615.229	(3.522.774)	74.576	(86.874)
3- ABD Doları net etki (1+2)	**(896.598)**	**989.053**	**74.576**	**(86.874)**
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(1.493.529)	1.493.529	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	1.023.537	(1.023.537)	20.139	143.472
6- Avro net etki (4+5)	**(469.992)**	**469.992**	**20.139**	**143.472**
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(4.930)	4.930	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	**(4.930)**	**4.930**	**-**	**-**
Toplam (3+6+9)	**(1.371.520)**	**1.463.975**	**94.715**	**56.598**

Faiz oranı riski

Piyasadaki fiyatların değişmesiyle finansal araçların değerlerinde dalgalanmalar oluşabilir. Grup'un faiz oranı riski başlıca banka kredilerine bağlıdır.

Faiz taşıyan finansal borçların faiz oranı değişiklik göstermesine karşın, faiz taşıyan finansal varlıkların sabit faiz oranı bulunmaktadır ve gelecek yıllardaki nakit akışı bu varlıkların büyüklüğü ile değişim göstermemektedir. Grup'un piyasa faiz oranlarının değişmesine karşı olan risk açıklığı, her şeyden önce Grup'un değişken faiz oranlı borç yükümlülüklerine bağlıdır. Grup'un bu konudaki politikası ise faiz maliyetini, sabit ve değişken faizli borçlar kullanarak yönetmektir. Banka kredilerinin faiz oranı riskini bertaraf etmek için Grup, ayrıca faiz takas anlaşmaları yapmıştır (Dipnot 15).

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Faiz oranı riski (devamı)

Faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar (*)	11.964.814	5.890.293
Finansal yükümlülükler	(39.496.468)	(39.806.006)
	(27.531.654)	**(33.915.713)**
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	(24.501.269)	(26.763.464)
Riskten korunan kısım etkisi	18.873.282	25.919.019
	(5.627.987)	**(844.445)**

(*) Finansal varlıklar bankalardaki toplam vadeli mevduatlardan oluşmaktadır (Dipnot 4).

Değişken faizli finansal araçlar için 31 Aralık 2023 tarihinde faiz %0,25 baz puan yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 14.513 TL (31 Aralık 2022: 23.124 TL) daha düşük olacaktı, faiz %0,25 baz puan düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 14.579 TL (31 Aralık 2022: 24.091 TL) daha yüksek olacaktı.

Diğer taraftan faizin %0,25 baz puan yüksek olmasının veya %0,25 baz puan düşük olmasının 31 Aralık 2023 itibarıyla özsermaye etkisi yoktur (Faizin %0,25 baz puan yüksek olmasının veya %0,25 baz puan düşük olmasının 31 Aralık 2022 itibarıyla özsermaye etkisi yoktur).

Finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Aşağıdaki tablo, finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değeri ile gerçeğe uygun değerini göstermektedir.
Nakit ve benzeri varlıklar ile ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değeri kısa vadeli olmalarından dolayı defter değerini ifade etmektedir. Sabit faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplamıştır. Yabancı para değişken faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri ise ilerideki nakit akışlarının tahmin edilen piyasa faiz oranları ile iskonto edilmesiyle hesaplanmıştır.

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar (devamı)

	Defter değeri		Gerçeğe uygun değer	
	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022	31 Aralık 2023	31 Aralık 2022
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzeri Ticari ve diğer alacaklar	13.591.009	8.444.446	13.591.009	8.444.446
(ilişkili kuruluşlar dahil)	17.508.576	17.476.097	17.508.576	17.476.097
Finansal yatırımlar	8.003.195	8.114.425	8.003.195 (*)	8.114.425 (*)
Türev finansal varlıklar	4.576.314	6.726.493	4.576.314	6.726.493
Finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	33.510.369	35.180.687	34.030.622	35.073.778
İhraç edilmiş borçlanma araçları	30.487.367	31.388.784	30.382.627	30.499.514
Ticari borçlar ve diğer yükümlülükler (ilişkili kuruluşlar dahil) (**)	17.802.707	18.930.701	17.802.707	18.930.701
Türev finansal yükümlülükler	117.445	233.198	117.445	233.198

(*) Grup'un özkaynağa dayalı finansal yatırımlarındaki payı maliyet değerinden taşınmaktadır.
(**) Ticari ve diğer borçlar ile çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ve diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan alınan avanslar hariç bırakılmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların gerçeğe uygun değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır:

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerleme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerleme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerleme teknikleri

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2023 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

		Gerçeğe uygun değerin belirlenmesi			
	Değerleme tarihi	Toplam	Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye 1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye 2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye 3)
Gerçeğe uygun değerde ölçülen varlıklar:					
Türev finansal varlıklar:					
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2023	-	-	-	-
Çapraz kur işlemleri (*)	31 Aralık 2023	4.531.191	-	4.531.191	-
Vadeli döviz sözleşmeleri	31 Aralık 2023	45.123	-	45.123	-
Mala dayalı türev araçlar (bakır)	31 Aralık 2023	-	-	-	-
Kur Korumalı Mevduat	31 Aralık 2023	7.828.281	-	7.828.281	-
Likit Fon	31 Aralık 2023	160.483	160.483	-	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülen yükümlülükler:					
İhraç edilmiş borçlanma araçları	31 Aralık 2023	13.334.557	13.334.557	-	-
Türev finansal yükümlülükler:					
Çapraz kur işlemleri (*)	31 Aralık 2023	97.132	-	97.132	-
Vadeli döviz sözleşmeleri	31 Aralık 2023	20.292	-	20.292	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler:					
Banka kredileri	31 Aralık 2023	34.030.622	-	34.030.622	-
İhraç edilmiş borçlanma araçları	31 Aralık 2023	17.048.069	17.048.069	-	-

(*) Çapraz kur takas, forward ve yabancı para takas sözleşmelerinden oluşmaktadır.

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan vadeli döviz sözleşmelerinin gerçeğe uygun değer ölçümlerini dönem sonu vadeli döviz kurlarına dayalı fiyatlama modeli ile belirlerken, çapraz kur işlemlerinin gerçeğe uygun değerini gözlemlenebilir getiri eğrisi kullanılarak hesaplanan indirgenmiş nakit akımlarına dayalı fiyatlama modeli ile belirlemiştir. Türev finansal araçlar ve ihraç edilmiş borçlanma araçlarının gerçeğe uygun değer ölçüm yöntemleri Dipnot 2.3'te açıklanmıştır.

Türev finansal varlık ve yükümlülüklerinin dönem içi hareketlerini gösteren tablo Dipnot 24'te sunulmuştur.

33. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2022 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

		Gerçeğe uygun değerin belirlenmesi			
	Değerleme tarihi	Toplam	Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye 1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye 2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye 3)
Gerçeğe uygun değerde ölçülen varlıklar:					
Türev finansal varlıklar:					
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2022	147.203	-	147.203	-
Çapraz kur işlemleri (*)	31 Aralık 2022	6.487.233	-	6.487.233	-
Vadeli döviz sözleşmeleri	31 Aralık 2022	73.110	-	73.110	-
Mala dayalı türev araçlar (bakır)	31 Aralık 2022	18.947	-	18.947	-
Kur Korumalı Mevduat	31 Aralık 2022	8.042.306	-	8.042.306	-
Likit Fon	31 Aralık 2022	989.005	989.005	-	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülen yükümlülükler:					
İhraç edilmiş borçlanma araçları	31 Aralık 2022	13.971.864	13.971.864	-	-
Türev finansal yükümlülükler:					
Çapraz kur işlemleri (*)	31 Aralık 2022	216.439	-	216.439	-
Vadeli döviz sözleşmeleri	31 Aralık 2022	16.759	-	16.759	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler:					
Banka kredileri	31 Aralık 2022	35.073.778	-	35.073.778	-
İhraç edilmiş borçlanma araçları	31 Aralık 2022	16.527.650	16.527.650	-	-

(*) Çapraz kur takas, forward ve yabancı para takas sözleşmelerinden oluşmaktadır.

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır. Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır. Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 2023 ve 2022 yıllarında herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.

34. BAĞIMSIZ DENETÇİ/BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER

Grup tarafından bağımsız denetçi/bağımsız denetim kuruluşundan alınan hizmetlere ilişkin ücretler aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2023	1 Ocak - 31 Aralık 2022
Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti	34.063	32.841
Vergi danışmanlık hizmetlerine ilişkin ücretler	4.065	2.737
Diğer güvence hizmetlerinin ücreti	307	458
Toplam	**38.435**	**36.036**

Türk Telekom
Değerli Hissettirir